

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΉΓ'

Πέμπτη 17 Μαρτίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 9997, 10135
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 9997, 10001, 10003, 10005, 10008, 10009, 10013, 10015, 10016, 10018, 10020, 10021, 10023, 10024, 10027, 10037, 10040, 10047, 10049, 10052, 10058, 10063, 10065, 10067, 10073, 10135

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου των επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 18 Μαρτίου 2022, σελ. 10012

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων», σελ. 9997 - 10073

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 10043 - 10135
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 9997 - 10008
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 10008 - 10025
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. ,	σελ. 10025 - 10043

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 10047, 10049, 10052, 10057, 10058, 10065, 10067, 10073, 10135
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 9997, 10001, 10003, 10005, 10007
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 10008, 10009, 10013, 10015, 10016, 10018, 10020, 10021, 10023, 10024
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. ,	σελ. 10021, 10057
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. ,	σελ. 10018, 10021
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. ,	σελ. 10027, 10037, 10040
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 10021

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Γ. ,	σελ. 10043
ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ. ,	σελ. 10054
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. ,	σελ. 10010
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. ,	σελ. 10007, 10061
ΑΧΜΕΤ Ι. ,	σελ. 10011
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 10032
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 10025
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 10005
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 10021, 10024, 10027, 10055, 10058, 10063, 10064, 10065, 10067
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. ,	σελ. 10044

ΓΚΑΡΑ Α. ,	σελ. 10039
ΓΚΟΚΑΣ Χ. ,	σελ. 10038
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 10030
ΔΗΜΑΣ Χ. ,	σελ. 10057
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 10048
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 10050
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. ,	σελ. 10018, 10021, 10024
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 10052, 10053
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 10047
ΚΩΤΣΟΣ Γ. ,	σελ. 10042
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. ,	σελ. 10035
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. ,	σελ. 10017
ΛΙΟΥΤΑΣ Α. ,	σελ. 10015
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. ,	σελ. 9999, 10001, 10052, 10062, 10063, 10064, 10065
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 10003, 10061
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. ,	σελ. 10045
ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ Ξ. ,	σελ. 10040
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. ,	σελ. 10021
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. ,	σελ. 10045
ΠΑΝΑΣ Α. ,	σελ. 10001, 10061
ΠΟΥΛΑΣ Α. ,	σελ. 10029
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. ,	σελ. 10016
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. ,	σελ. 10034
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. ,	σελ. 10049
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 10012, 10013
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ Χ. ,	σελ. 10009
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 10053
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. ,	σελ. 10013, 10014, 10015
ΤΣΑΚΙΡΗΣ Ι. ,	σελ. 10003, 10009, 10015, 10038
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. ,	σελ. 10041
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. ,	σελ. 10036, 10037
ΧΕΙΜΑΡΑΣ Θ. ,	σελ. 9997, 10063
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 10025

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΨΓ'

Πέμπτη 17 Μαρτίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 17 Νοεμβρίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.13', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 16-3-2022 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Β' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 16 Μαρτίου 2022, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων σχετικά με την κοινή συνεργασία στην εξωτερική πολιτική και την άμυνα και των ρηματικών διακοινώσεων σχετικά με το ελληνικό πρωτότυπο κείμενο της Συμφωνίας»).

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδριάσή της στις 10 Μαρτίου 2022 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση εν συνόλω επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμπληρωματικά να σας πω ότι για τις τέσσερις υπουργικές τροπολογίες θα έρθουν οι αντίστοιχοι Υπουργοί να τις παρουσιάσουν και θα έχετε την ευκαιρία, θα τους κρατήσουμε εδώ, αν θέλετε κάποια ερώτηση, διευκρίνιση, να απαντήσουν πριν αποχωρήσουν. Επίσης, απ' ό,τι ενημερώθηκε πριν από λίγο, θα έρθουν και οι Υπουργοί που συμμετείχαν σήμερα στην παρουσίαση των μέτρων. Επίσης, έχω ζητήσει το συντομότερο δυνατόν -και θα τις έχουμε τελειώνοντας ο δεύτερος εισηγητής- κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις που υπάρχουν να τις φέρουν ώστε να τις έχετε εγκαίρως στα χέρια σας. Υπάρχει κάποιο θέμα επί της βασικής εισήγησης; Όχι; Ωραία. Μπορούμε να ξεκινήσουμε επομένως.

Το Σώμα συνεφώνησε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Θεμιστοκλής Χειμάρης, γενικός ειση-

γητής της Νέας Δημοκρατίας.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Ορίστε, κύριε Χειμάρη.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ (ΘΕΜΗΣ) ΧΕΙΜΑΡΗΣ: Καλημέρα σε όλους. Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, παράλληλα με τις ανθρωπιστικές επιπτώσεις, τις απώλειες ανθρώπινων ζωών και το ξεριζώμα εκατομμυρίων ανθρώπων προκαλεί και μια τεράστια ενεργειακή κρίση, μια κρίση που απειλεί την οικονομική και κατ' επέκταση την κοινωνική ευημερία.

Η ελληνική Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε η ενεργειακή κρίση, από το φθινόπωρο δηλαδή, καλύπτει μεγάλο μέρος των ανατιμήσεων στηρίζοντας νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Στην κατεύθυνση αυτή χαιρετίζουμε και την ανακοίνωση πριν λίγο των Υπουργών για την επιπρόσθετη στήριξη που ξεπερνά το 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ για το επόμενο τρίμηνο, στήριξη που θα ανακουφίσει 3,2 εκατομμύρια συμπολίτες μας. Αποδεικνύεται για άλλη μια φορά πως η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει τις πολλαπλές και διαδοχικές κρίσεις με την απαιτούμενη υπευθυνότητα και σοβαρότητα ανταποκρινόμενη στον μέγιστο βαθμό στις απαιτήσεις των συμπατριωτών μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προηγούμενο έτος συμπληρώσαμε σαράντα χρόνια από το ιστορικό γεγονός της πλήρους ένταξης της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή κοινότητα. Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός μας καθορίζει πλέον την μελλοντική μας πορεία. Η διαδικασία άσκησης της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής ξεκίνησε ουσιαστικά με τα μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα, με τα ΜΟΠ, στις αρχές της δεκαετίας του '80.

Η αξιοποίηση των πόρων απέφερε στη χώρα μια σειρά οφέλη, ωστόσο είναι κοινά αποδεκτό και εκ των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι υπήρξε επιλογή λανθασμένων στόχων πολιτικής και προτεραιοτήτων, ταυτόχρονα με την απουσία ολοκληρωμένης στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη, λανθασμένων πολιτικών που οδήγησαν σε δράσεις χωρίς αναπτυξιακές προοπτικές. Η αντίληψη που επικράτησε τότε για μια μηχανή που κόβει χρήματα είχε αποτέλεσμα μόνο την καταναλωτική δαπάνη, δεν περιλάμβανε δηλαδή μια επενδυτική διάσταση και -το κυριότερο- δεν στηρίχθηκε σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Επίσης, η δημόσια διοίκηση δεν επέδειξε επάρκεια στις νέες συνθήκες τότε. Αντίθετα, ανέδειξε όλες τις παθογένειές της, με αποτέλεσμα να περάσει σχεδόν ανεκμετάλλευτη η χρηματοδοτική ευκαιρία για τη χώρα μας, χωρίς αναπτυξιακό αποτέλεσμα, χωρίς σύγκλιση των οικονομικών και κοινωνικών δεικτών. Η πολιτική συνοχής και τα διαρθρωτικά ταμεία αποτέλεσαν τη συνέ-

χεια του εγχειρήματος. Οι διαχειριστικές αρρυθμίες της πρώτης περιόδου αποκαταστάθηκαν κατά την περίοδο υλοποίησης των τριών Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, με αποτέλεσμα τελικά να επιτευχθεί μια πιο αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Σήμερα βρισκόμαστε σε μια πρωτοφανή ευνοϊκή χρηματοδοτική συγκυρία για τη χώρα κατά την οποία το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027, το νέο ΕΣΠΑ δηλαδή, για τον παραγωγικό μετασχηματισμό της χώρας συγκροτεί τον βασικό πυλώνα, δίνοντας το στίγμα για τις αναπτυξιακές της προτεραιότητες. Επιδίωξή μας είναι να διασφαλίσουμε την αποδοτική συμπληρωματικότητα και τις απαραίτητες συνέργειες με τα άλλα βασικά χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Η χώρα μας είναι το πρώτο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπέβαλε το στρατηγικό σχέδιο του νέου ΕΣΠΑ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είναι η πρώτη χώρα που έλαβε την έγκριση για το εταιρικό σύμφωνο της νέας περιόδου. Οι πρωτοβουλίες και ο σχεδιασμός της ελληνικής Κυβέρνησης είχαν ως αποτέλεσμα την εξασφάλιση ενισχυμένης χρηματοδότησης για αναπτυξιακές πολιτικές, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε τομεακό εθνικό επίπεδο. Η Ελλάδα έγινε η πρώτη χώρα με εγκεκριμένα σχέδια για το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το επόμενο στάδιο της εφαρμογής των παρεμβάσεων της προγραμματικής περιόδου εδράζεται στο σημερινό μας νομοθέτημα. Ο εφαρμοστικός νόμος για το ΕΣΠΑ αποσκοπεί στην αναμόρφωση και συμπλήρωση του υφιστάμενου ρυθμιστικού και διαχειριστικού πλαισίου στην κατεύθυνση της βελτίωσης των όρων υλοποίησης και αύξησης της προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων.

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 έχει ως ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 2023. Συνεπώς, η άμεση έναρξη υλοποίησης των έργων στη νέα περίοδο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση και προτεραιότητα για τη συνέχιση της χρηματοδοτικής κάλυψης των αναγκών που γνωρίζουμε, αλλά και για την αξιοποίηση των νέων αναπτυξιακών ευκαιριών που εντοπίζουμε. Μετά την εξειδίκευση των προτεραιοτήτων και την κατανομή των πόρων ανά πεδίο πολιτικής στη νέα προγραμματική περίοδο, η πολιτική συνοχής διαθέτει στη χώρα μας μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περισσότερα από 26 δισεκατομμύρια ευρώ, προϋπολογισμός αυξημένος κατά 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε σύγκριση με το ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020.

Το νέο ΕΣΠΑ περιλαμβάνει δεκατρία περιφερειακά προγράμματα και εννιά τομεακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος για την αλιεία, υδατοκαλλιέργεια και θάλασσα. Τα προγράμματα λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας.

Οι περιφέρειες της χώρας μας θα έχουν στη διάθεσή τους πόρους 8 δισεκατομμυρίων ευρώ, αυξημένους κατά 2 δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Ο προϋπολογισμός αυτός αντιστοιχεί στο ένα τρίτο των συνολικών διαθέσιμων πιστώσεων. Το 30% των πόρων του ΕΤΠΑ και το 37% των πόρων του Ταμείου Συνοχής θα διατεθούν για δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Το 28% των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα κατευθυνθεί σε δράσεις κοινωνικής ένταξης. Το 14% θα ενισχύσει την απασχόληση των νέων, ενώ το 8% την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.

Στους πέντε ευρωπαϊκούς στόχους πολιτικής οι προτεραιότητες είναι: Ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, όπου πηγαίνει το 20% των συνολικών πόρων, η πράσινη μετάβαση με 27%, οι υποδομές μεταφορών με 8%, τα κοινωνικά δικαιώματα με 30% και οι χωρικές πολιτικές με 6%. Ο εθνικός στόχος για τη δίκαιη μετάβαση περιλαμβάνει δράσεις για την απεξάρτηση από τον λιγνίτη και λαμβάνει το 7% των πόρων.

Για τη νέα περίοδο 2021-2027 προστίθενται νέα τομεακά προγράμματα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πολιτική προστασία, τη δίκαιη μετάβαση. Διαχωρίζεται το ενιαίο πρόγραμμα για τις μεταφορές και το περιβάλλον και δημιουργούνται δύο δια-

κριτά προγράμματα. Η αναβάθμιση του προγράμματος τεχνικής βοήθειας έχει ως κύριο στόχο την ουσιαστική βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και εφαρμογής των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Οι βελτιώσεις αυτές, βασισμένες στα διδάγματα και της τρέχουσας περιόδου, θα εστιάσουν κυρίως στην ενδυνάμωση των μηχανισμών παραγωγής και ωρίμανσης έργων και δράσεων, στην ενίσχυση του επιτελικού συντονισμού και στην απλούστευση των διαδικασιών εφαρμογής. Η απλοποίηση που αποτελεί προτεραιότητα θα στηριχθεί στην πλήρη ηλεκτρονική διαχείριση μέσω ΟΠΣ, στη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου και στην επέκταση της διεπαφής του για τη μείωση των εγγράφων που διαβιβάζονται από τους δικαιούχους.

Προτεραιότητα αποτελεί η αντιμετώπιση ανεπαρειών στους δικαιούχους που θα υποστηρίζονται μέσω οριζόντιων δράσεων και στοχευμένων ενεργειών. Οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων θα υποστηριχθούν από δράσεις όπως η εκπαίδευση των τελικών δικαιούχων του ΕΣΠΑ για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις.

Με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας ενσωματώνουμε στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου τα στοιχεία της εθνικής στρατηγικής καταπολέμησης της απάτης του ΕΣΠΑ που αφορούν σε θέματα παρατυπιών και απάτης. Ενισχύουμε το πλαίσιο διαβούλευσης και την εταιρική σχέση διευρύνοντας την εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων και βεβαίως εκπροσώπων των ομάδων στόχου.

Ιδιαίτερα στις ΟΧΕ, στις ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις, προωθούμε στη νέα περίοδο κάτι που διαχρονικά θα έπρεπε να είναι αυτονόητο. Οι τοπικές εδαφικές αρχές, οι δήμοι κυρίως, συμμετέχουν ενεργά στη βασική διαμόρφωση και στην υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών. Στην κατεύθυνση αυτή ενισχύουμε τον ρόλο των συλλογικών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης, της ΚΕΔΕ, της ΠΕΔ, της ΕΕΤΑΑ, στον σχεδιασμό και στην υποστήριξη των δικαιούχων δήμων. Ενώ ταυτόχρονα, συγκροτείται σε κάθε περιφέρεια η Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού.

Η συμπληρωματικότητα με τα υπόλοιπα ενωσιακά μέσα επιδιώκεται προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη συνέργεια στο πλαίσιο υλοποίησης κεντρικών ευρωπαϊκών πολιτικών. Αναφέρονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, τη Στρατηγική για Ευρωπαϊκή Βιομηχανική Πολιτική και Στρατηγικές Αλυσίδες Αξίας, το πρόγραμμα για την Ψηφιακή Ευρώπη, το πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά, καθώς και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Στα ευρωπαϊκά κονδύλια του νέου ΕΣΠΑ θα πρέπει να προσθέσουμε και τους πόρους που εξασφάλισε η χώρα μας από τη νέα ΚΑΠ για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Οι πιστώσεις ανέρχονται σε 20 δισεκατομμύρια ευρώ και θα διατεθούν για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα.

Ο σχεδιασμός και η αρχιτεκτονική δομή του νέου ΕΣΠΑ επιτρέπει την άρση των διαρθρωτικών αγκυλώσεων και των δυσλειτουργιών, ικανοποιεί τους αναγκαίους όρους οι οποίοι αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Επιπρόσθετα δε, αποκαθιστά ανεπάρκειες και αρρυθμίες στην υλοποίηση προηγούμενων προγραμματικών περιόδων.

Στον εφαρμοστικό νόμο για τη νέα προγραμματική περίοδο σημαντική είναι η στόχευση για τον συντονισμό παράλληλων και διαφορετικών χρηματοδοτικών μέσων με τη δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και ενίσχυσης των συνεργειών των δράσεων, αλλά και για την αποφυγή επικαλύψεων.

Το συνολικό ύψος των πόρων αθροιστικά του νέου ΕΣΠΑ, του Ταμείου Ανάκαμψης, της ΚΑΠ και των υπόλοιπων χρηματοδοτικών εργαλείων θα αγγίξει τα 77 δισεκατομμύρια ευρώ. Η αξιοποίηση αυτών των κονδυλίων αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση και ευκαιρία, ένα στόιχημα που πρέπει να κερδηθεί.

Η περίοδος υλοποίησης των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης είναι μικρότερη. Τα χρονοδιαγράμ-

ματα είναι πιο αυστηρά σε σύγκριση με το νέο ΕΣΠΑ που έχει οριζόντια ολοκλήρωση το 2030. Μέρεινμάς μας είναι ο εντοπισμός και η ωρίμανση έργων στη βάση των στρατηγικών μας προτεραιοτήτων, έργων που θα εντάσσονται και θα απορροφήσουν το σύνολο των πόρων και των δύο χρηματοδοτικών εργαλείων.

Τα επόμενα χρόνια η χώρα μας θα πρέπει σε κάθε έτος να υπερδιπλασιάσει τις δαπάνες έργων, να υπερδιπλασιάσει την απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων για να αξιοποιηθούν στο ακέραιο οι αναπτυξιακές δυνατότητες και προοπτικές. Δεν πρέπει και δεν θα τις αφήσουμε να χαθούν.

Σημαντική θεσμική παρέμβαση αποτελεί η σύσταση του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων. Ουσιαστικά πρόκειται για τη μετεξέλιξη του «Elevate Greece» από ένα εργαλείο, μια πλατφόρμα σε μια ανώνυμη εταιρεία.

Ο στόχος είναι η υποστήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων, των λεγόμενων startups στο οικοσύστημα καινοτομίας, προκειμένου να αναπτύξουν πρακτικές εξωστρέφειας. Οι θεσμικές παρεμβάσεις με στόχο την επιτυχημένη αντιμετώπιση του διαχρονικού προβλήματος, με τις καθυστερήσεις στην διαδικασία της ωρίμανσης των έργων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτάχυνση της απορρόφησης των πόρων. Και όχι μόνο αυτό. Για την επίτευξη της μέγιστης συμπληρωματικότητας και συνέργειας, με τις υπόλοιπες διαθέσιμες χρηματοδοτικές πηγές, με στόχο την επίτευξη προστιθέμενης αξίας, από τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις.

Στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται η υιοθέτηση της διαδικασίας ενεργοποίησης των δράσεων, μέσω ανοικτών προσκλήσεων, καθώς και του προγραμματισμού όλων των κύκλων για υποβολή προτάσεων από την έναρξη της προγραμματικής περιόδου. Συνδυαστικά η χρονική διάρκεια της ανοιχτής πρόσκλησης με την αλλαγή της μεθόδου για την αξιολόγηση των προτάσεων θα συμβάλλει στον καλύτερο σχεδιασμό και βεβαίως, στην καλύτερη προετοιμασία των τελικών δικαιούχων.

Το σχέδιο νόμου για το νέο ΕΣΠΑ θεσπίζει το πλαίσιο και τους κανόνες για την υλοποίηση των παρεμβάσεων, ενισχύει αποφασιστικά την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χώρας μας στην προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Το νέο ΕΣΠΑ πρέπει να είναι εμπροσθοβαρές, ώστε η χρηματοδοτική ένεση των διαρθρωτικών ταμείων να συμβάλει άμεσα στο άνοιγμα ενός νέου αναπτυξιακού κύκλου για τη χώρα μας.

Στο σημείο αυτό θέλω να συγχαρώ την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για το σημερινό νομοσχέδιο, αλλά και για την συνολική επιτυχημένη προσπάθεια των τελευταίων δύομισι ετών. Οι επιδόσεις στην υλοποίηση των προγραμμάτων και ο υψηλός ρυθμός απορρόφησης των πόρων αντικατοπτρίζονται και στα αυξημένα αιτήματα πληρωμής προς την Κομισιόν, προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η χώρα μας με 70% απορρόφηση σε κοινοτική συμμετοχή κατάφερε να βρεθεί στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών της κοινότητας και σταθερά στις πρώτες θέσεις τους τελευταίους μήνες τόσο στο ΕΤΠΑ όσο και στο ΕΚΤ.

Επιτρέψτε μου μια αναφορά, περισσότερο ως μικρομεσαίους επιχειρηματίες. Κατά την περίοδο της πανδημικής κρίσης, οι συγχρηματοδοτούμενες δράσεις ενίσχυσαν την κοινωνική και οικονομική πολιτική για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων. Στήριξαν οικονομία, επιχειρήσεις και βεβαίως εργαζόμενους. Και γι' αυτό αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Επίσης, είναι απαραίτητο να αναγνωρίσουμε τον σημαντικό ρόλο του ανθρώπινου δυναμικού, τους εργαζόμενους της ΜΟΔ, του ΕΦΕΠΑΕ και όλων των άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών στην επίτευξη των στόχων της αξιοποίησης των διαθέσιμων κονδυλίων.

Το σημερινό νομοθέτημα αποτελεί αναγκαία συνθήκη, προκειμένου να ενεργοποιηθούν οι δράσεις για τη νέα προγραμματική περίοδο. Αποτελεί το θεσμικό εργαλείο που υπηρετεί απόλυτα την επίτευξη του στόχου, που εστιάζει στον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας, στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

Για τους παραπάνω λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να το υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα θα πάρει ο γενικός εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Χαραλάμπος Μамουλάκης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δράττομαι της ευκαιρίας αυτού εισέλθω στον πυρήνα της τοποθέτησής μου και της εισήγησής μου όσον αφορά το εν λόγω νομοσχέδιο, από τα λόγια του συναδέλφου της Συμπολίτευσης, του κ. Χειμάρη περί της αναφοράς του περί μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ξέρετε, αγαπητέ συνάδελφε, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που παρακολουθούμε στενά το τελευταίο διάστημα, τα τελευταία δύο χρόνια τουλάχιστον στην πανδημική κρίση χειμάζονται ποικιλοτρόπως και ετεροκλίνως. Και το πρόβλημα ξέρετε ποιο είναι; Ότι δεν βρίσκουν ευήκοα ώτα στην Κυβέρνηση. Εν τω πράγματι, λοιπόν να τονίσουμε στο Σώμα ότι το 80% των επιχειρήσεων, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αποτελούν διαχρονικά τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας απέχουν παρασάγγας από οποιαδήποτε μορφή χρηματοδότησης.

Όπως γνωρίζουμε, οι αυστηροί χρηματοπιστωτικοί όροι που θέτουν όλα τα εργαλεία τα οποία η Κυβέρνηση παρέθεσε το προηγούμενο διάστημα τους θέτουν εκ προοιμίου εκτός χρηματοδότησης. Και μάλιστα, ήλθε και αυτή η κρίση, η επιπρόσθετη κρίση, η ενεργειακή πέραν του υγειονομικού και πανδημικού σκέλους, που τους βρίσκει και απροετοίμαστους και αθωράκιστους και έρμαιοι στις διαθέσεις των μεγάλων εταιρειών. Αυτές οι εταιρείες, οι πολύ μεγάλες εταιρείες, οι οποίες στα χρόνια της διακυβέρνησης Μητσοτάκη μεγεθύνθηκαν ακόμα περισσότερο και οι ανίστοτες οξύνονται, μέρα με τη μέρα. Και δυστυχώς, αυτή η απάθεια, αυτή η αβελτηρία, αυτή η καλυσιεργία της Κυβέρνησης είναι που δημιουργεί ακόμα μεγαλύτερο πυροδοτημένο σπιράλ κρίσης.

Είναι κάτι το οποίο δεν μπορούσα να μην αναφέρω. Λίγο πριν κατέβετε από το Βήμα, κύριε συνάδελφε, αναφέρατε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πρέπει να προσέχετε πάρα πολύ πώς αναφέρεστε στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε αυτό εδώ το Βήμα -όχι μόνο εσείς, δεν είναι προσωπικό το ζήτημα όπως αντιλαμβάνεστε, αλλά γενικότερα η Κυβέρνηση-, διότι αυτό που εμείς φουγκραζόμαστε, οι προσλαμβάνουσες που έχουμε από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όλο το προηγούμενο διάστημα, είναι ότι είναι αόρατες για την Κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Εισερχόμεστε στον πυρήνα του νομοσχεδίου, ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά ένα κορυφαίο ζήτημα χρηματοδοτικό για τη χώρα, το ΕΣΠΑ 2021-2027 που όπως γνωρίζουμε και από τις πρακτικές των προηγούμενων ετών, θα κυριαρχήσει σε όλη αυτήν τη δεκαετία. Είναι λοιπόν, μια πολύ σημαντική στιγμή. Παρ' όλο που η πλειονότητα του νομοσχεδίου, ο πυρήνας του έχει διαδικαστικές κυρίως κατευθύνσεις, κατά 80% τουλάχιστον, υπάρχει και ένα κρίσιμο 20% που αναδεικνύουν τις πολιτικές της Κυβέρνησης. Και εδώ έχουμε τη δυνατότητα να αντιπαραθεθούμε με συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία θα εκθειάσουμε και εγώ, αλλά και οι υπόλοιποι ομιλητές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ζητήματα σοβαρά, ζητήματα ουσιαστικά τα οποία χρήζουν άμεσης ανάκλησης, διόρθωσης ή και σε κάποιες περιπτώσεις ενδεχομένως και νομοτεχνικής βελτίωσης.

Προτού όμως εισέλθω σε αυτήν την ουσιαστική συζήτηση, να πω κάτι το οποίο νομίζω αφορά όλους και αφορά και το ελληνικό Κοινοβούλιο. Αναφέρομαι στην πρόταση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, του Αλέξη Τσίπρα μόλις προχθές το απόγευμα προς τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Τασούλα όπου αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα δημιουργίας μιας διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής, η οποία θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς όλη την πορεία υλοποίησης και του Ταμείου Ανάκαμψης, που είναι ένα κορυφαίο ζήτημα για τη χώρα και απαιτείται διαφάνεια και θωράκιση και παρακολούθηση από όλο το σύνολο των κομμάτων, αλλά φυσικά και για το ΕΣΠΑ το οποίο συζητάμε σήμερα και την θεσμοθετική του διαδικασία.

Και θα γίνω πιο συγκεκριμένος. Δεν είναι η χώρα μας η πρώτη ή δεν είναι η πρότασή μας καινοτόμα. Είναι μια καλή πρακτική που ήδη την έχουν ενστερνιστεί άλλα κοινοβούλια στην Ευρώπη. Κορυφαία περίπτωση παραδείγματος είναι το Ευρωπαϊκό Κοινο-

βούλιο, όπου μάλιστα στελέχη της παρούσας Κυβέρνησης - εννοώ δηλαδή, του λαϊκού κόμματος της Νέας Δημοκρατίας- συμμετέχουν στην συγκεκριμένη επιτροπή -όπως και από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ-, μία επιτροπή η οποία κάνει ακριβώς αυτό το πράγμα, παρακολουθεί σε κεντρικό επίπεδο τα τεκταινόμενα και την πορεία υλοποίησης και απορρόφησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Αυτό λοιπόν, ακριβώς το παράδειγμα ζητούμε από την Κυβέρνηση -από τον Πρόεδρο της Βουλής θεσμικά, φυσικά και απαιτούνται και κάποιες βελτιώσεις του Κανονισμού- σε πολιτικό επίπεδο να τις αποδεχθεί και να δείξει στην πράξη ότι ενδιαφέρεται για τη διαφάνεια, ενδιαφέρεται για την αναβάθμιση της δημοκρατίας, καθώς είναι και ζήτημα δημοκρατίας πέραν των υπολοίπων που απασχολεί όλους.

Και πραγματικά περιμένω σήμερα από τους αρμόδιους Υπουργούς να τοποθετηθούν επί της προτάσεως σε πολιτικό επίπεδο, προφανώς και έπεται και το Προεδρείο της Βουλής να κινηθεί αναλόγως, αλλά τουλάχιστον σε πολιτικό επίπεδο για να μπορούμε να γνωρίζουμε πραγματικά τις προθέσεις σας και να μην μαλώνουμε περί όνου σκιάς για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Το συγκεκριμένο θέμα είναι κορυφαίο, δεν μπορούμε να μην απαντήσετε, πρέπει να απαντήσετε επ' αυτού. Περιμένω και τον κ. Γεωργιάδη και εσάς, κύριε Τσακίρη, γιατί είναι σημαντικό. Δεν μπορεί να λέμε ότι ενδιαφερόμαστε για τη διαφάνεια και όταν συστήνεται μία επιτροπή, που είναι η επιτομή του παραδείγματος γι' αυτή την κατεύθυνση, να μη συναινείτε.

Έχω συμπεριλάβει στην τοποθέτησή μου έξι κορυφαία ζητήματα, τα οποία αναδείχθηκαν και σε επίπεδο επιτροπών τις προηγούμενες μέρες και θεωρούμε ότι είναι εξίσου σημαντικά και εξόχως σημαντικά.

Ξεκινάω με το πρώτο ζήτημα, το ζήτημα των διαχειριστικών αρχών. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες επιτροπές, από το 2014 επί της Κυβέρνησης του κ. Σαμαρά δημιουργήθηκε -τότε επρόκειτο να εισέλθει το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020- υπό την ομπρέλα του Υπουργείου Ανάπτυξης μία θεσμοθετημένη διαδικασία, με την οποία το Υπουργείο Ανάπτυξης έλεγε για τον καλύτερο συντονισμό το σύνολο όλων των Υπουργείων. Ελέγχето ουσιαστικά η συμβατότητα της εκάστοτε πρότασης, ώστε να μην μπορεί ένα Υπουργείο να καταθέτει μια πρόταση για το ίδιο και να την ελέγχει το ίδιο. Το Υπουργείο Ανάπτυξης θα ήλεγχε το σύνολο των προτάσεων των Υπουργείων μέσω των διαχειριστικών αρχών. Αυτό λοιπόν περιμέναμε να συνεχιστεί γιατί εκ του αποτελέσματος -οφείλω να πω- είχε θετικές επιπτώσεις.

Τώρα, ως διά μαγείας -και το τονίζω αυτό, ως διά μαγείας- ένα Υπουργείο εξαιρέθηκε αυτής της διαδικασίας: το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Στο ερώτημά μας στις επιτροπές «τι συνέβη, γιατί αυτό το Υπουργείο ήταν η εξαίρεση στον κανόνα;», ο κ. Γεωργιάδης επικαλέστηκε μια συζήτηση με τον κ. Ράσμουσεν εν προκειμένω. Μάλιστα, μας παρέδωσε και επτάωρο ηχητικό usb με στοιχεία επί της διαδικασίας, για να αποδείξει ότι ουσιαστικά η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε να υπάρχει μία εξαίρεση σε αυτό.

Ακούσαμε και τις επτά ώρες. Δεν υπάρχει καμμία, μα καμμία αναφορά σαφώς εν είδει πρότασης της επιτροπής στην Κυβέρνηση. Το ακριβώς αντίθετο. Η Κυβέρνηση ζητούσε την εξαίρεση του Υπουργείου και μιλήσαμε για τον ηρωικό Γαλάτη κ. Πιερρακάκη, που σε σχέση με τη ρωμαϊκή λεγεώνα, είναι η εξαίρεση του κανόνα φαίνεται.

Και το ερώτημα είναι «γιατί». Γιατί υπάρχει αυτή η εξαίρεση; Άλλωστε -υποτίθεται- το επιτελικό κράτος διέπεται από τη λογική τη συμπεριληπτική και πάνω από μια, αν θέλετε, ομπρέλα ελέγχου να βλέπει το σύνολο των Υπουργείων. Τι συμβαίνει; Γιατί εξαιρείται; Είναι ένα ερώτημα, το οποίο πραγματικά προβληματίζει και δεν απαντάτε. Η απάντηση που εδόθη, δηλαδή διά του ηχητικού, φάνηκε ότι ήταν σαθρή.

Πάμε σε ένα ζήτημα εξίσου σημαντικό, ίσως και το σημαντικότερο τολμώ να πω απ' όλα αυτά τα νομοθετήματα και τις διατάξεις που μας έχετε φέρει σήμερα. Είναι οι ορκωτοί ελεγκτές. Ανέφερε ο κύριος Υπουργός ότι η πρόβλεψη περί των ορκωτών ελεγκτών περιλαμβανόταν από τον νόμο του 2014 και ότι μάλιστα η διάταξη είχε ενσωματωθεί το 2016 από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Πραγματικά, κύριοι συνάδελφοι -και μάλιστα θα ήθελα να καταθέσω στο Σώμα ακριβώς λέξη προς λέξη στο στοιχείο του άρθρου 47- ακούστε τη φράση: «Ο ορκωτός λογιστής επιλέγεται από τον δικαιούχο και η δαπάνη είναι επιλέξιμη στο οικείο πρόγραμμα».

Παρακαλώ θα ήθελα να το καταθέσω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι σημαίνει αυτό; Ο ελεγχόμενος επιλέγει τον ελεγκτή του. Θα σας πω μόνο ένα παράδειγμα. Δεν είναι τόσο πρόσφατο, αλλά είναι κομβικό και πολύ συμβολικό. Φαντάζομαι ότι ξέρετε την υπόθεση «ENRON», το 2001, το κορυφαίο σκάνδαλο παγκοσμίως στον ενεργειακό χώρο.

Αυτή η κορυφαία εταιρεία, η κολοσσός «ENRON» επέλεξε - αυτό που λέμε ο ελεγχόμενος να επιλέγει τον ελεγκτή του- την «ARTHUR ANDERSEN» -επίσης πολύ σημαντική εταιρεία ορκωτών ελεγκτών και λογιστών- και μέσω αυτής της συναλλαγής -διότι, όπως αντιλαμβάνεστε, η εταιρεία που θα παρέχει τις υπηρεσίες ενός ορκωτού ελεγκτή, θα επιδιώκει και άλλες συνεργασίες και αυτό συνέβη και με την «ENRON»- καταλήξαμε σε ένα κορυφαίο σκάνδαλο που συγκλόνισε τον οικονομικό χώρο εκείνης της εποχής και με την κυβέρνηση Μπους και τα λοιπά. Ήταν δηλαδή κάτι σημαντικό και είναι κλασικό παράδειγμα, η επιτομή του παραδείγματος, ότι υπάρχει conflict of interest, υπάρχει δηλαδή σύγκρουση συμφερόντων και, εν πάση περιπτώσει, υπάρχει ένα ξεκάθαρο στοιχείο αδιαφάνειας.

Είναι αδιανόητο. Αυτή η «πρακτική Σκυλακάκη», όπως την ονομάζουμε, γιατί ξεκίνησε από τον κ. Σκυλακάκη με το Ταμείο Ανάκαμψης, συνεχίστηκε με τον αναπτυξιακό νόμο. Το έχουμε δει και στον περιβαλλοντοκτόνο νόμο Χατζηδάκη αντίστοιχα, όπου εκεί είναι οι ελεγκτές περιβάλλοντος που επιλέγονται από τους επενδυτές στα ενεργειακά ζητήματα.

Αυτό πρέπει να σταματήσει. Αυτό είναι μια κακή πρακτική. Είναι κακή νομοθέτηση. Ανοίγουμε διάπλατα την πόρτα σε οποιονδήποτε έκφανση αδιαφάνειας. Και θα ήθελα για άλλη μια φορά άμεσα να αποσυρθεί αυτή η διάταξη. Αυτή η διάταξη προβληματίζει. Αυτή η διάταξη εξοργίζει και, αν μη τι άλλο, δεν διέπεται από τη λογική της χρηστής διαχείρισης. Γιατί μιλάμε για πόρους. Ο ελεγκτής ελέγχει τον ελεγχόμενο και του εγκρίνει πόρους, του εγκρίνει χρήματα σε ευρωπαϊκά προγράμματα, σε προγράμματα δηλαδή που ουσιαστικά αφορούν και τροφοδοτούνται αυτά τα προγράμματα από τους φορολογούμενους, από τους Ευρωπαίους φορολογούμενους.

Τρίτο ζήτημα, διαδικασία της επιλογής των προϊσταμένων. Νομίζω ότι συζητήθηκε πολύ στις επιτροπές. Μάλιστα στην ακρόαση φορέων ακούσαμε το σύνολο των εργαζομένων στις ΜΟΔ, στα «INTERREG», όπου εκθείασαν το ζήτημα αυτό. Γιατί το λέμε αυτό; Διότι, πράγματι, ανέφερε ο Υπουργός κ. Γεωργιάδης ότι ο ΣΥΡΙΖΑ απέτυχε να ορίσει προϊσταμένους εξαιτίας -λέει- των προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας και των ενστάσεων που όντως έγιναν.

Όμως, παρέλειψε εντέχνως να αναφερθεί στους δεκάδες προϊσταμένους που έχουν ήδη τοποθετηθεί από αυτή τη διαδικασία και ο Υπουργός συμπεριφέρεται σαν να μην υπάρχουν. Παρέλειψε, επίσης, να αναφέρει ότι η προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας απορρίφθηκε.

Επίσης, ανέφερε ότι δείγμα της αποτυχίας του διαγωνισμού ήταν ότι είχε παραβιαστεί και η ενδεικτική προθεσμία του νόμου. Όμως, παραλείψατε να αναφέρετε ότι η δική σας διοίκηση της ΜΟΔ κατ' εντολή σας αναζήτησε γνωμοδότηση που να τεκμηριώνει ότι αυτός ήταν λόγος ακύρωσης της διαδικασίας.

Και όμως δεν ήταν. Τίποτε από όλα αυτά δεν απαντά στο κεντρικό ερώτημα αν η διαδικασία του ΣΥΡΙΖΑ κρίθηκε συνταγματικά. Τότε γιατί δεν ενσωματώνεται στον νόμο; Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θα έδινε κυρίως μια ασφάλεια δικαίου και θα παγίωνε το θεσμό που, όπως όλοι καταλαβαίνουμε, συνάντησε αντιδράσεις. Το βιώσαμε, όπως σας είπα, στην επιτροπή ακρόασης. Ή, τέλος πάντων, βάλτε στον νόμο μια διαδικασία, όποια κρίνετε εσείς ως την πλέον πρόσφορη.

Εσείς αυτό που κάνετε είναι να λέτε ότι κάποτε -δεν ξέρουμε πότε- θα βγει μια κοινή υπουργική απόφαση, στο εγγύς μέλλον, αλλά με μια δημιουργική ασάφεια, που δεν ξέρουμε τι θα λέει, που θα προσδιορίζει τη διαδικασία επιλογής για τις θέσεις ευθύνης. Νομίζω είναι κρίσιμο, σημαντικό και θα κριθείτε και από τη στάση σας. Περιμένουμε βέβαια να ακούσουμε την τοποθέτησή σας.

Πάμε τώρα στο τέταρτο ζήτημα, κύριοι συνάδελφοι, την υπηρεσία στο «INTERREG». Και αυτό συζητήθηκε αρκετά, θα έλεγα, στις επιτροπές. Με τον όρο «INTERREG» μιλάμε για διακρατικά προγράμματα, τα οποία έχουν και ένα συμβολισμό λόγω της έδρας του συγκεκριμένου που βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη.

Όμως γι' αυτό που ευθέως σας κατηγορήσαμε στις επιτροπές, κύριοι Υπουργοί, είναι ότι χρησιμοποιείτε το νόμο για ρουσφέτια. Το ζήτημα με το «INTERREG» δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να το δει κανείς. Ο νόμος εξασφαλίζει την υπηρεσιακή συνέχεια όλων των υπηρεσιών, εκτός από μία! Πάλι εξαίρεση. Ως διά μαγείας και εντός του σχεδίου νόμου δεν βρίσκεται κανείς μία αναφορά, μία αιτίαση γιατί σε αυτά τα διακρατικά προγράμματα του «INTERREG» δεν ακολουθείται η λογική που ακολουθείται στο σύνολο καθολικά του υπόλοιπου νόμου.

Τέταρτο ζήτημα, τα μισθολογικά των εργαζομένων στις υπηρεσίες του ΕΣΠΑ. Τα ανέφεραν και προχθές οι εκπρόσωποι των εργαζομένων. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι είναι μια ιστορική ευκαιρία να επιτευχθεί με αυτό το νομοσχέδιο η εύλογη εξομάλυνση των διαφορετικών ειδικοτήτων εντός της «ΜΟΔ Α.Ε.».

Να τονίσουμε εδώ ότι υπάρχουν πολλοί μηχανικοί, οικονομολόγοι, διαφόρων ειδών επιστήμονες που διέπονται από μία ανισοσταθμία, όσον αφορά τις μισθολογικές τους απολαβές. Είναι χρυσή ευκαιρία τώρα να εξομαλυνθεί αυτό, να εξισορροπηθεί, με πιο δίκαιο τρόπο. Εσείς θα το χρεωθείτε πολιτικά, θα το πιστωθείτε δηλαδή πολιτικά, και δεν έχετε κανέναν λόγο να μην το κάνετε. Συναίνεση εξάλλου ζητήσατε. Θα έχετε την απόλυτη συναίνεση σε αυτό το ζήτημα, αν το κάνετε, παρ' όλο που τα άλλα τέσσερα βέβαια θέματα είναι πολύ σημαντικά, για να πάρετε μια καθολική συναίνεση. Όμως, γι' αυτό το ζήτημα νομίζω ότι είναι κάτι ευλόγως δίκαιο και δεν μπορώ να αντιληφθώ ούτε γι' αυτό για ποιον λόγο δεν προχωράτε τουλάχιστον σε αυτό.

Πάμε τώρα στο έκτο θέμα, το «Elevate Greece». Άκουσα και τον κ. Χειμάρη, τον εισηγητή της Συμπολιτεύσεως, προηγουμένως να αναφέρεται σε αυτό.

Δεν έχω, ωστόσο, ακόμα κατανοήσει σε τι αποσκοπεί, κύριε συνάδελφε, ο νέος θεσμός. Υπενθυμίζω ότι το μητρώο του «Elevate Greece» στην πραγματικότητα δημιουργούσε ένα εκ νέου μητρώο που ήδη υπάρχει στην πλατφόρμα του «Startup Greece» και το μόνο που προσέθεσε ήταν η υποχρεωτικότητα της εγγραφής σε αυτό το νέο μητρώο, πρακτική εντελώς άχρηστη και έξω από την ευρωπαϊκή πρακτική, καθώς εξ αντικειμένου αυτές οι εταιρείες έχουν συχνά πολύ μικρό κύκλο ζωής.

Μας είπε ο κ. Δήμας ότι μέσα σε δεκατρείς μήνες έχουν γίνει θαύματα στο πεδίο της νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Σε δεκατρείς μήνες -το τονίζω- και εν μέσω πανδημίας! Δεν μας είπε, όμως, ο κύριος Υπουργός ποιους από τους σκοπούς της εταιρείας δεν μπορούσε ο ίδιος να πετύχει ως Υφυπουργός Έρευνας και Τεχνολογίας. Δεν μπορούσε η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας να καταγράψει το οικοσύστημα των νεοφυών επιχειρήσεων; Δεν μπορούσε η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας να προσελκύσει «Angel Funds»; Δεν μπορούσε ο κύριος Υπουργός να πηγαίνει σε διεθνείς εκθέσεις συνοδεία εκπροσώπων της κοινότητας των νεοφυών; Μπορούσε και το έκανε και καλά έκανε. Τι δεν μπορούσε να κάνει ο κύριος Υφυπουργός; Δεν μπορούσε να εξαιρεθεί από το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις και παίζουμε την κολοκυθιά σε τόσες επιτροπές και σήμερα στην Ολομέλεια για να δούμε αν ο Υπουργός θα μας πει επιτέλους την αλήθεια, ότι αυτό είναι το πρόβλημά του, η εξαίρεση από το καθεστώς και τη λογική των δημοσίων συμβάσεων.

Το πρόβλημα είναι υπαρκτό και το αντιμετωπίζουν πράγματι πολλοί φορείς, ο ΕΟΤ, η «Enterprise Greece», που επικαλούνται και θέλουν να κάνουν έκτακτες δαπάνες για εκθέσεις, καμπάνιες και ούτω καθεξής.

Μόνο που εν προκειμένω η χώρα διαθέτει, κύριοι συνάδελφοι, έναν τέτοιο φορέα και μάλιστα τον διαθέτει από την εποχή του κ. Σαμαρά, είναι το «Enterprise Greece». Όταν, όμως, ο κ. Δήμας λέει ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις στον τουρισμό αδυνατούν να αναπτυχθούν, επειδή δεν υπάρχει μία ανώνυμη εταιρεία υπό την εποπτεία του, τουλάχιστον υπερβάλλει.

Άρα, οι ρυθμίσεις για το «Elevate Greece» είναι κατά τη γνώμη μας τουλάχιστον εκ του περισπού -έτσι τις χαρακτηρίζω- για να μην πω κάτι χειρότερο και δείχνουν αδυναμία, καταδεικνύουν μια δομική αδυναμία συντονισμού της ίδιας της Κυβέρνησης και των επιμέρους υπηρεσιών υπό τη διοίκηση τη δική σας και όχι καμιά φοβερή διοικητική, ρηξικέλευθη καινοτομία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και τέλος, κύριε Υπουργέ, υπάρχει ένα ερώτημα που δεν αφορά εσάς προσωπικά, είναι ένα διαρκές ερώτημα που θέτουμε επί τάπητος και στις επιτροπές, ένα ερώτημα το οποίο αφορά το σύνολο της Κυβέρνησης του κ. Μητσοτάκη και στο οποίο δεν μας έχετε απαντήσει. Εκτιμώ ότι δεν θα απαντηθεί ποτέ. Και γιατί δεν θα απαντηθεί ποτέ; Γιατί σας εκθέτει και μόνο η αναφορά του ερωτήματος. Πώς είναι δυνατόν το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης να μην βρίσκονται στο ίδιο Υπουργείο, υπό την αιγίδα, υπό την ομπρέλα του ίδιου Υπουργείου, του ενός Υπουργείου; Πώς είναι δυνατόν το επιτελικό κράτος, που από την πρώτη στιγμή της διακυβέρνησης επικαλείται αυτή την επιτελικότητα, να μην έχει προνοήσει, να μην έχει προβλέψει, να μην έχει δημιουργήσει τις απαραίτητες θεσμοθετημένες νόρμες για να έχει ένα ενιαίο πλαίσιο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Μαμουλάκη, προσέξτε λίγο τον χρόνο σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τι συμβαίνει; Γιατί δύο Υπουργεία; Αυτό πιστεύετε ότι πραγματικά βοηθάει την εύρυθμη λειτουργία για την απορρόφηση των χρηματοδοτικών πόρων και εργαλείων που έχει ανάγκη η χώρα; Είναι δύσκολη ερώτηση και είναι πολύ δύσκολο να απαντηθεί, όπως και η δεύτερη ερώτηση.

Και εν κατακλείδι -και είναι και ρητορικό, θα έλεγα, το ερώτημα- κατά πόσον θα απαντήσετε και πώς θα απαντήσετε στο ερώτημα της αναγκαιότητας δημιουργίας αυτής της επιτροπής παρακολούθησης, που από την έναρξη της τοποθέτησής μου σας έθεσα; Θα συμφωνήσετε; Θα συναίνεσετε; Θα προχωρήσουμε σε μία κοινή διακομματική κοινοβουλευτική επιτροπή για τα τόσο σημαντικά ζητήματα που απασχολούν τη χώρα σε επίπεδο ανάπτυξης, Ταμείο Ανάπτυξης και ΕΣΠΑ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Μαμουλάκη, κλείστε, σας παρακαλώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Επειδή, λοιπόν, δεν πρόκειται να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα και επειδή η στάση σας σε όλο αυτό το διάστημα κατά τη συζήτηση των επιτροπών δεν ακολουθήθηκε από τις ανάλογες απαντήσεις και τουναντίον έδωσε ακόμα μεγαλύτερη έμφαση σε πολλά ζητήματα αδιαφάνειας, όπως αυτά που περιέγραψα, η στάση μας θα είναι να καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο -και όχι μόνο- αλλά να εκθέσουμε και άλλες πτυχές μέσω των ομιλητών μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται ο ειδικός αγορητής από το Κίνημα Αλλαγής, ο συνάδελφος κ. Απόστολος Πάνας, να πάρει τον λόγο και παρακαλώ να κλείσει το σύστημα των ηλεκτρονικών εγγράφων.

Ορίστε, κύριε Πάνα, έχετε τον λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αδύνατον ανεξαρτήτως του νομοσχεδίου, όταν έχουμε μπροστά μας μία τόσο έντονη επικαιρότητα και έχουμε και τις ανακοινώσεις οι οποίες υπήρξαν από τον Πρωθυπουργό και από τους αρμόδιους Υπουργούς, να μην γίνει μία ουσιαστική αναφορά σε αυτά τα οποία ανακοινώθηκαν και ουσιαστικά έχουν έναν αντίκτυπο στην ίδια την κοινωνία μας.

Επιτέλους, λοιπόν, διά στόματος του Πρωθυπουργού παραδέχθηκε η Κυβέρνηση ότι υπάρχει μία κερδοσκοπία εις βάρος

των καταναλωτών, μία κερδοσκοπία που εδώ και πολύ καιρό υπογραμμίζουμε συνεχώς ως Κίνημα Αλλαγής και ΠΑΣΟΚ, αλλά κανείς μάλλον δεν ήθελε να ακούσει. Έπρεπε ο κόμπος να φτάσει στο χτένι για να γίνει αυτή η παραδοχή, ένας κύκλος παραδοχής της αισχροκέρδειας που ξεκίνησε πριν τρεις μέρες με τον ίδιο τον Πρωθυπουργό να μιλάει για την κερδοσκοπία στην ενέργεια.

Η αργοπορημένη, λοιπόν, αυτή παραδοχή θα ήλπιζε κανείς πως θα ήταν η αφορμή για λήψη σοβαρών και ουσιαστικών μέτρων. Κάλιο, λοιπόν, αργά παρά ποτέ, λέει ο σοφός μας λαός, αλλά μόνο όταν λαμβάνονται σωστές αποφάσεις.

Τα μέτρα, λοιπόν, που εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός και έχουν εξειδικευθεί από το πρωί είναι καθυστερημένα και ανεπαρκή για την αντιμετώπιση των δυσμενών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης, συνεχίζοντας στην ουσία μία επιδοματική πολιτική που ναι μεν προσδίδει κάτι πρόσκαιρο, αλλά δεν δίνει ουσιαστική λύση.

Πέραν, λοιπόν, τούτου, αποδεικνύεται για ακόμα μία φορά πόσο δίκιο είχαμε αναφορικά με την ύπαρξη δημοσιονομικών περιθωρίων. Δεν μπορεί κανείς άλλωστε να ξεχάσει τον ειρωνικό τρόπο με τον οποίο κυβερνητικά στελέχη αντιμετώπιζαν την τεκμηριωμένη θέση μας για την ύπαρξη αυτών των περιθωρίων. Υπήρχαν, λοιπόν και υπάρχουν, όπως υπάρχουν και δημοσιονομικές δυνατότητες, αλλά η Κυβέρνηση επιλέγει να τις αξιοποιεί για φοροαπαλλαγές στη μεγάλη ακίνητη περιουσία, όπως με την κατάργηση του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ που θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό με 280 εκατομμύρια ευρώ.

Και ως απόδειξη χρησιμοποιούμε την έκθεση του Γραφείου του Προϋπολογισμού της Βουλής και τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οποία η υπεραπόδοση ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης λόγω αυξημένου πληθωρισμού υπολογίζεται περίπου στο 1 δισεκατομμύριο ευρώ το τελευταίο τετράμηνο και 400 εκατομμύρια ευρώ ήταν μόνο το διάστημα Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου.

Επιπλέον, το ίδιο το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής με την έκθεσή του για το τέταρτο τρίμηνο του 2021 χτύπησε δυνατά την καμπάνα για την Κυβέρνηση και επιβεβαίωσε την κριτική που ασκούμε για λανθασμένη στόχευση και μείγμα δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής. Η τεράστια σωρευτική δημοσιονομική επιδείνωση της τάξεως των 30 δισεκατομμυρίων ευρώ, σύμφωνα με την έκθεση, δεν κατάφερε να επιτύχει την πλήρη ανάκαμψη της οικονομίας του 2021 μετά τη βαθιά ύφεση του 2020, όπως επετεύχθη από την πλειονότητα των χωρών της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και ποιο είναι το αποτέλεσμα αυτού, σύμφωνα με το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής; Είναι πλέον τα δημοσιονομικά όρια να είναι πεπερασμένα, γι' αυτό και προτείνει και εκείνο με τη σειρά του στοχευμένες παρεμβάσεις για την απορρόφηση του αυξημένου ενεργειακού κόστους και όχι μόνιμα μέτρα δημοσιονομικής χαλάρωσης που δεν σχετίζονται με το ενεργειακό κόστος.

Όσο, λοιπόν, και αν μας ειρωνεύεστε, η αλήθεια πάντα βγαίνει στο φως και με στοιχεία. Επιμένουμε, λοιπόν, στη χρόνια άποψή μας πως η δημοσιονομική ασφάλεια της χώρας απαιτεί μία ελάχιστη πολιτική συναίνεση πάνω στους κύριους άξονες στρατηγικής, μία άποψη που ενστερνίζεται και το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής.

Μόνο, λοιπόν, με σοβαρές εθνικές πολιτικές θα καταφέρει σε πρώτο βαθμό η Ελλάδα να ελαχιστοποιήσει ξανά το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών που τετραπλασιάστηκε τη διετία 2020-2021 και μεσοπρόθεσμα να μπει, επιτέλους, η οικονομία μας σε βιώσιμη τροχιά σύγκλισης με τις ευρωπαϊκές οικονομίες.

Είπα και χθες με αφορμή τον πανηγυρισμό του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την εφήμερη πρωτιά σε επίπεδο απορροφητικότητας του ΕΣΠΑ κατά την πρώτη ανάγνωση του νομοσχεδίου αυτού που σήμερα τίθεται προς ψήφιση, πως εμάς μας ενδιαφέρει να αναλύουμε τα στοιχεία ουσιαστικά, για να καταλήγουμε και σε σοβαρά συμπεράσματα που θα βοηθάνε συγχρόνως τη χώρα να βαδίζει στον σωστό δρόμο και δεν θα σταθούμε στο αν είμαστε πρώτη, δεύτερη ή τρίτη τη μία εβδομάδα ή την άλλη εβδομάδα, αλλά στην ουσία. Και η ουσία είναι μία, αν η απορροφητικότητα υλοποιήθηκε με τρόπο σωστό, κάτι το οποίο απ' ό,τι φαίνεται προφανώς και δεν έγινε, καθώς η χώρα

μας ήταν η δεύτερη με μεγαλύτερη ύφεση το 2020 στην Ευρωζώνη και ανάμεσα στις επτά από τις δεκανέα χώρες της Ευρωζώνης που δεν κατάφεραν το 2021 να αποκαταστήσουν το χαμένο έδαφος του 2020. Τι νόημα έχει, λοιπόν, αν η απορροφητικότητα του οποίου ΕΣΠΑ δεν συμβάλλει στην ανάκαμψη και στην ανάπτυξη που αυτό είναι το ζητούμενο;

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς και ο πόλεμος που λαμβάνει χώρα αυτή τη στιγμή επηρεάζει την παγκόσμια οικονομία. Όμως, η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στη χώρα μας άρχισε να δημιουργείται μήνες πριν τη σύρραξη αυτή, με αποτέλεσμα τώρα να επιδεινωθεί ραγδαία. Δεν φταίνε, λοιπόν, μόνο οι παγκόσμιες συνθήκες. Οφείλετε να προστατέψετε τους πολίτες από την ακρίβεια και μπορείτε. Δεν είναι προστασία ούτε μέτρο τα 340 ευρώ χονδρικά σε κάθε οικογένεια με εισοδήματα έως 30.000 ευρώ. Η οικογένεια, δηλαδή, με τις 31.000 ευρώ μπορεί να τα βγάλει πέρα με τη βενζίνη στα 2,30 ευρώ και με όλα τα είδη διατροφής στον Θεό; Όταν ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στα καύσιμα είναι από τους υψηλότερους της Ευρώπης με 0,70 το λίτρο και δεν τον μειώνετε για τους μήνες που διαρκεί η ενεργειακή κρίση, τότε πόσο μπορούν να βοηθήσουν οι επιταγές ακρίβειας και οι επιταγές ενέργειας; Και θα το δείτε αυτό και στο άμεσο μέλλον.

Γνωρίζετε, λοιπόν, τις προτάσεις μας, αλλά θα επιμείνω και θα τις ξαναπώ, καλώντας σας να τις ακολουθήσετε, έχοντας μόνο γνώμονα την άμεση ανακούφιση και τη στόχευση στη στήριξη των πλέον ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Αυτός ήταν ο στόχος της παράταξής μας διαχρονικά και αυτό θέλουμε να κάνουμε. Καμμία μικροπολιτική σε μας!

Γνωρίζουμε, λοιπόν, όλοι πως τα επιδοματικού χαρακτήρα μέτρα δεν θα έχουν το αντίκρισμα που πράγματι θέλουμε. Το Κίνημά μας ζητά μόνιμες παρεμβάσεις, δηλαδή πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής, φορολόγηση των υπερκερδών των ηλεκτροπαραγωγών, μείωση του ΦΠΑ σε βασικά καταναλωτικά αγαθά, μείωση επιτέλους του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, αύξηση του κατώτατου μισθού και ένα νέο ΕΚΑΣ για τους χαμηλοσυνταξιούχους. Είναι προτάσεις ουσιαστικές και κοστολογημένες.

Θα μπορούσαμε να συζητάμε τόσο για την ακρίβεια ως αποτέλεσμα της ενεργειακής κρίσης που ασφαλώς εντάθηκε από τα νέα γεωπολιτικά δεδομένα, όσο και για τις ρεαλιστικές και στοχευμένες προτάσεις μας για την ώρα. Όμως, οφείλω –αν και θεωρώ ότι έχουμε εξαντλήσει ένα πολύ μεγάλο μέρος στο κομμάτι των επιτροπών– να πούμε κάποια πράγματα για το νομοσχέδιο των αναπτυξιακών παρεμβάσεων και τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Επιχειρήσεων».

Από την πρώτη μέρα, μόλις υπήρξε η ανάγνωση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, θέσαμε ενδοιασμούς και προβληματισμούς, όπως ακριβώς προέκυπταν από τις σχετικές διατάξεις και όχι ως προς την αρχιτεκτονική ή σε ό,τι αφορά τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναγνωρίζουμε ότι είναι και το μεγαλύτερο μέρος του νομοσχεδίου και θα το πράξουμε και ουσιαστικά σε ό,τι αφορά την ψήφισή του. Οι ενδοιασμοί είχαν να κάνουν με τους λόγους για τους οποίους αλλάζετε ριζικά την υφιστάμενη αρχιτεκτονική των δομών του ΕΣΠΑ, με τους λόγους για τους οποίους επιλέγετε να έρθετε σε ρήξη με άρτια καταρτισμένο προσωπικό, όπως αυτό της ΜΟΔ, των αναπτυξιακών προγραμμάτων και ασφαλώς για την απόφασή σας για την κατάργηση της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης των προγραμμάτων ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας «INTERREG».

Έχω πει και από το Βήμα των επιτροπών ότι εμείς δεν λέμε «όχι» στην αξιολόγηση. Απλά πρέπει να μας δώσετε μία ουσιαστική απάντηση για ποιον λόγο καταργείτε μία υπηρεσία και αυτή τη στιγμή φτιάχνετε μία άλλη –απ' ό,τι ακούσαμε– και με τους ίδιους υπαλλήλους. Τι έχει συμβεί; Γιατί γίνεται αυτό, όταν έχουμε επίσης και ογδόντα έξι φορείς τουλάχιστον, οι οποίοι υποστηρίζουν αυτή τη στιγμή ότι όλα έβαιναν καλώς και τα ευρωπαϊκά προγράμματα εν πάση περιπτώσει έδιναν ένα αποτέλεσμα, το καλύτερο που μπορούσαν, στις περιοχές διασυνοριακά;

Αναγνωρίζοντας, λοιπόν, πως το παρόν νομοσχέδιο είναι ως επί το πλείστον διαχειριστικό για τους ευρωπαϊκούς πόρους που προέρχονται από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά

ταμεία για τη νέα χρονική περίοδο 2021-2027 και ουσιαστικά ότι καθορίζει το πλαίσιο διακυβερνητικής θεσπίζοντας κανόνες για την προγραμματική περίοδο, οφείλουμε να τονίσουμε ότι άλλη μια χρόνια πολιτική θέση του ΠΑΣΟΚ, του Κινήματος Αλλαγής, ήταν η ενίσχυση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, ώστε να καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του νέου ΕΣΠΑ.

Έτσι, λοιπόν, κύριε Υπουργέ –διότι εσείς θα πάρετε τις αποφάσεις την επόμενη μέρα για το πώς θα διαχειριστούμε τα κοινοτικά προγράμματα πανελλαδικά- πρέπει να ενισχύσουμε όσο περισσότερο γίνεται τα νέα ΠΕΠ, να στηρίξουμε την περιφέρεια, να στηρίξουμε την αποκέντρωση.

Εμείς, σαν Κίνημα Αλλαγής, σαν ΠΑΣΟΚ, το πιστεύουμε, το έχουμε κάνει στο παρελθόν και ευελπιστούμε ότι θα το κάνετε και εσείς, γιατί είναι κάτι το οποίο έχει ανάγκη αυτή τη στιγμή η περιφέρεια και οι νομοί της χώρας μας.

Γνωρίζουμε, επίσης, πολύ καλά πως ένα επιπλέον και σημαντικό στοιχείο που λάβατε για τη διαμόρφωση της στρατηγικής του ΕΣΠΑ 2021-2027 αποτελεί η μελέτη για την περιφερειακή πολιτική της Ελλάδας μετά το 2020, η οποία εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, «Κέντρο Επιχειρηματικότητας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Περιφερειών και Πόλεων», σε στενή συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Οργανισμού.

Είναι μία μελέτη που ορθά στόχευε να αποτελέσει ένα ουσιαστικό εργαλείο σχεδιασμού της πολιτικής της συνοχής και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης κατά την προγραμματική περίοδο. Για τη χώρα μας, λοιπόν, που επικεντρώνεται η συγκεκριμένη μελέτη; Επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ικανότητας των φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στον σχεδιασμό, την ανάδειξη καλών πρακτικών για τον σχεδιασμό της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, στον καθορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για τον στρατηγικό σχεδιασμό μετά το 2020 στη βάση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας και των περιφερειών και στην αποτίμηση της εφαρμογής της πολιτικής της συνοχής στη χώρα και τη διαμόρφωση συστάσεων, έως όμως το 2020, όπου και εκδόθηκε.

Όμως, το 2020 ήταν μία ιδιαίτερη χρονιά, η πρώτη συγκεκριμένα που η χώρα μας ήρθε σε μία πρώτη επαφή με τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης, οι οποίες μάλιστα δεν ήταν τόσο ορατές όσο έγιναν το 2021, συνυπολογίζοντας μάλιστα και τις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και της ενεργειακής κρίσης.

Μπορεί, λοιπόν, να αντιληφθεί ο καθένας τις τεράστιες αλλαγές που έχουν σημειωθεί σε κάθε επίπεδο μέσα σε αυτά τα δύο χρόνια. Επομένως, αυτό στο οποίο στηριχθήκατε, την έως τότε έγκυρη μελέτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, πλέον δεν μπορεί να ανταποκριθεί στη ζώσα πραγματικότητα.

Γι' αυτόν τον λόγο, λοιπόν, σας καλώ να προχωρήσετε σε αλλαγές, να ενισχύσετε περαιτέρω τις δυνατότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών, ώστε να εφαρμόσουν ένα πλήρες φάσμα δράσεων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που περιλαμβάνουν όχι μόνο έργα υποδομής, αλλά και τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της έρευνας, της ανάπτυξης, της καινοτομίας, των ανθρωπίνων πόρων και της δημιουργίας τοπικών θέσεων εργασίας ή και ακόμα της διαχείρισης του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη μείωση των εσωτερικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε, κύριε Πάνα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Για νομοτεχνικές ή θέλετε να κάνετε παρέμβαση;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για μία παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για τον κύριο εισηγητή του ΚΙΝΑΛ και την αναφορά του

στα περιφερειακά προγράμματα, να πω ότι με εντολή Πρωθυπουργού αυξήσαμε τα όρια, το συνολικό ποσό των περιφερειακών προγραμμάτων στη νέα προγραμματική περίοδο στο ένα τρίτο του συνολικού ποσού για το ΕΣΠΑ. Σε απόλυτα νούμερα από 5 περίπου δισεκατομμύρια ευρώ, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο για τα περιφερειακά προγράμματα θα πάνε στα 8,06 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι μία σημαντική αύξηση του ποσού γιατί πιστεύουμε πάρα πολύ και εμείς, όπως και εσείς, ότι η περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα θέλει περαιτέρω ώθηση και μεγέθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει η κ. Διαμάντω Μανωλάκου από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Ανθρακες ο θησαυρός», όπως αποδείχτηκε, η δήθεν στοχευμένη βοήθεια στους πιο ευάλωτους, τη στιγμή που οι συνεχείς αυξήσεις σε ενέργεια, πρώτες ύλες και βασικά είδη προϋπήρχαν και εκτοξεύτηκαν με τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Οι αυξήσεις στη χονδρική ρεύματος ήταν 400% πριν ακόμα ξεσπάσει ο πόλεμος και πυροδοτήσει ακόμα πιο πολύ τον οικογενειακό προϋπολογισμό που δεν μπορεί να αντέξει μια τέτοια παρατεταμένη ακρίβεια, την ώρα μάλιστα που όπως ακούγεται ετοιμάζονται να σκάσουν κανόνια στην αγορά εξαιτίας του αυξημένου κόστους λειτουργίας κυρίως των μικρότερων επιχειρήσεων, των οικογενειακών. Μόνο στους φούρνους έχει αυξηθεί τουλάχιστον κατά 3.000 ευρώ το κόστος και δεν έχουν οι άνθρωποι να τα πληρώσουν.

Τα μέτρα, λοιπόν, που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση είναι κοροϊδία. Οι αιτίες της ενεργειακής φτώχειας, οι ανατιμήσεις και η ακρίβεια ζουν και βασιλεύουν. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της ευρωενοσιακής πολιτικής απελευθέρωσης της ενέργειας, της απολιγνιτοποίησης και των ενεργειακών ανταγωνισμών, που εφαρμόζουν οι ελληνικές κυβερνήσεις και πληρώνουν πολύ ακριβά οι λαοί.

Ο δρόμος παραμένει ανηφορικός για τον λαό μας, γιατί πυξίδα της σημερινής Κυβέρνησης, όπως και των προηγούμενων, αποτελούν οι λεγόμενες οικονομικές αντοχές, δηλαδή η υπεράσπιση των κερδών των λίγων. Γι' αυτό δεν κάνετε δεκτή την πρόταση του ΚΚΕ που θα ανακουφίσει, δηλαδή κατάργηση ΦΠΑ και ειδικών φόρων σε κατανάλωση και άλλα βασικά προϊόντα. Ενδιαφέρεστε μόνο για το πώς θα μοιράσετε δεκάδες δισεκατομμύρια στο κεφάλαιο και μέσα και από αυτό το πακέτο του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, δηλαδή της απολιγνιτοποίησης, αλλά και των άλλων ταμείων που συζητάμε και περιέχονται στο παρόν νομοσχέδιο, το οποίο τι κάνει; Θεσμοθετεί τη διαχείριση για τους ευρωκοινοτικούς πόρους που προέρχονται από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία για τη νέα περίοδο 2021-2027, σύμφωνα πάντα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την οποία συμφωνείτε όλοι.

Βέβαια με παρόμοιο τρόπο τα διαχειριστήκατε όσοι βρεθήκατε σε κυβερνητικές θέσεις. Ο προηγούμενος νόμος του 2014 που έχει την ίδια φιλοσοφία με τον παρόντα χρησιμοποιήθηκε, τόσο από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, όσο και του ΣΥΡΙΖΑ. Εξάλλου η πρόταση για σύσταση κοινοβουλευτικής επιτροπής διαβούλευσης και λογοδοσίας για το Ταμείο Ανάκαμψης και το νέο ΕΣΠΑ, που προτάθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής από τον Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ τι δείχνει; Συναίνεση στη συνέχιση της αντιλαϊκής πολιτικής για να ενισχυθούν οι επιχειρηματικοί όμιλοι σε συνθήκες κρίσης. Ουσιαστικά ζητά δικαίο μοίρασμα των κονδυλίων ανάμεσα στους επιχειρηματικούς ομίλους και την υποτίμηση των αντιλαϊκών μεταρρυθμίσεων που τα συνοδεύουν. Καθόλου δεν μας κάνει εντύπωση η μορφή συναίνεσης και ως καταψηφίζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση το νομοσχέδιο -και κοινής αποδοχής Υπουργό Υγείας είχε ζητήσει- και καθόλου δεν αποκλείουμε, για να είμαστε ειλικρινείς, και να σας δούμε σε κοινή κυβέρνηση με διάφορες αφορμές, αρκεί να διαφυλάξετε αυτό το σάπιο σύστημα.

Διαφάνεια, λοιπόν, ζητάτε για τα πακέτα χρηματοδότησης που αφορούν την άμεση στήριξη του μεγάλου κεφαλαίου για να προχωρήσει σε νέες επενδύσεις ή στηρίζουν μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη το μεγάλο κεφάλαιο. Ωστόσο τα πακέτα χρηματο-

δότησης δεν είναι δωρεάν. Ο ελληνικός λαός θα κληθεί να τα αποπληρώσει, κυρίως μέσα από την επιβάρυνση του κρατικού χρέους. Ωστόσο από αυτούς τους ευρωπαϊκούς πόρους σημαντικό κομμάτι καταβάλλει η Ελλάδα. Άρα πρόκειται για ανακύκλωση ήδη δεδομένων πόρων και η προσπάθεια εμφάνισης του νέου ΕΣΠΑ σαν καινούργια κεφάλαια που θα χρηματοδοτήσουν την ανάκαμψη από την κρίση παραβλέπει πως όλοι οι υπολογισμοί, οι κυβερνητικές προβλέψεις και οι σχεδιασμοί γίνονται και πριν την εκδήλωση της τρέχουσας κρίσης λαμβάνοντας υπ' όψιν τους πόρους αυτούς. Παράλληλα, η Ελλάδα όπως και τα υπόλοιπα κράτη - μέλη καταβάλλουν άμεσα κεφάλαια στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τον πολυετή προϋπολογισμό και συνεπώς οι καθαρές ταμειακές ροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή το τι εισπράττει η χώρα μεϊον το τι καταβάλλει, τελικά είναι σημαντικά μικρότερο ποσό.

Όμως αν σκεφτεί κανείς πού πήγαν όλα τα προηγούμενα χρόνια οι πόροι των ταμείων από πακέτα Ντελόρ, ΕΣΠΑ, Κοινή Αγροτική Πολιτική, αν βελτιώθηκε η ζωή του λαού ή χειροτέρεψε, τότε καταλαβαίνουμε πού θα πάνε και οι πόροι αυτών των ταμείων για τη νέα περίοδο. Εξάλλου μερικά προγράμματα αποτελούν γέφυρα με τα προηγούμενα πολυετή προγράμματα. Βέβαια η διανομή αυτών των κεφαλαίων έχει αποφασιστεί και καθοριστεί. Διαμορφώθηκε σε συνθήκες επιβράδυνσης της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης λίγο πριν την επιβράδυνση της προηγούμενης -τόρα μπαίνουμε σε νέα- καπιταλιστικής κρίσης. Αποτυπώνονται οι αναγκαίες προσαρμογές της στρατηγικής της σε νέες συνθήκες μεγάλου μεγέθους υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου, εξασθένησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε επίπεδο οικονομικού ανταγωνισμού με ΗΠΑ και Κίνα -με τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο αυτό θα ενταθεί ακόμα πιο πολύ-, αλλά και από την όξυνση της ανισομετρίας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επίκεντρο τη χρηματοδότηση της πράσινης ανάπτυξης, της ψηφιακής οικονομίας, της έρευνας και τεχνολογίας και της κοινής αγροτικής πολιτικής που ενσωματώθηκε στην κοινή διαχείριση. Ταυτόχρονα, υπάρχει δέσμευση κρατών - μελών στη μεταρρυθμιστική ατζέντα που υπαγορεύεται από τις ανάγκες του κεφαλαίου, σηματοδοτώντας φτώχεια, ανεργία και μεγάλους κινδύνους συνολικά για τον λαό. Τα βιώνουμε. Θα υπάρξει και συνέχεια χειροτέρευσης δυστυχώς.

Η λαϊκή οικογένεια διαπίστωνει ακόμα μια φορά ότι δεν θα τη σώσουν τα μεγάλα πακέτα, κρατικές και κοινοτικές χρηματοδοτήσεις. Αυτά ήδη συνοδεύονται με σκληρές αντεργατικές δεσμεύσεις και ελαστικές σχέσεις εργασίας. Συμβαισούχοι αμείβονται πάμπαν και είναι μέσα στην αβεβαιότητα, απασχολούνται μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, καλύπτοντας μόνιμες οργανικές θέσεις, χιλιάδες από αυτούς σε δημόσιες δομές, υπηρεσίες, υπουργεία, σχολεία, νοσοκομεία, δήμους είναι στο ίδιο αντικείμενο από πέντε μέχρι και είκοσι χρόνια με συμβάσεις ορισμένου χρόνου που ανανεώνονται διαρκώς υπονομεύοντας τη μόνιμη και σταθερή δουλειά με δικαιώματα, ανακυκλώνοντας την ανεργία, καλλιεργώντας αίσθημα μειωμένων απαιτήσεων στους εργαζόμενους, γενικεύοντας την προσωρινή και μερική απασχόληση και επιβάλλοντας καθεστώς εργασιακής ομηρίας από κυβερνήσεις και τοπικές διοικήσεις.

Τους χρησιμοποιούν σαν μοχλό πίεσης ενάντια σε μισθούς, δικαιώματα, διεκδικήσεις άλλων εργαζομένων. Εξάλλου και αυτός ο πακτωλός χρήματος στους ομίλους θα φορτωθεί με νέα φορολογικά βάρη και περικοπές κοινωνικής πολιτικής στις πλάτες του λαού.

Μάλιστα στο παρόν νομοσχέδιο δεν παραλείπετε να αναφέρετε καθαρά ότι οι εργαζόμενοι που δουλεύουν δέκα και είκοσι χρόνια σε αυτά τα προγράμματα με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου θα συνεχίσουν μεν μέχρι το 2030, όμως ρητά αποκλείεται να αναγνωριστούν οι συμβάσεις τους σαν αορίστου χρόνου. Θεσμοθετείτε δηλαδή εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα, πράγμα απαράδεκτο και απάνθρωπο.

Τελικά, η ανάπτυξη μέσα από αυτά τα πακέτα είναι μια και μοναδική στον καπιταλισμό, άδικη και ταξική. Έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, νόμους σιδερένιους, που δεν αλλάζουν και δεν αμφισβητούνται παρά μόνο με τον μαζικό αγώνα και στόχο την ανατροπή τους.

Πιο ειδικά, με το παρόν νομοσχέδιο προωθείτε, πρώτον, την προσαρμογή στη νέα χρονική περίοδο 2021 - 2027 και τους νέους ευρωπαϊκούς κανονισμούς για τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιγράφονται στα περισσότερα άρθρα από το 1 μέχρι το 67.

Δεύτερον, προσαρμόζετε τον σχεδιασμό και την κατανομή των πόρων στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που φυσικά εξυπηρετεί και τους στόχους της αστικής τάξης της χώρας μας και που έχετε χαράξει με το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης. Οφέλη για το εφοπλιστικό κεφάλαιο, που θα επιδοτηθεί για νέα πλοία, όταν μόνο από τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο έχουν τρελά κέρδη αφού ελέγχουν το 22% του στόλου μεταφοράς LNG παγκοσμίως και πρωταγωνιστούν στη μεταφορά ρωσικού πετρελαίου προς Ευρώπη και Μέση Ανατολή.

Τρίτον, οι συνολικοί πόροι για τον σχεδιασμό και τα νέα προγράμματα του ΕΣΠΑ είναι 26,7 δισεκατομμύρια και 13,5 περίπου δισεκατομμύρια για τη νέα ΚΑΠ. Προωθείτε νέα μέτρα ώστε αυτά τα δισεκατομμύρια να απορροφηθούν εύκολα και γρήγορα κυρίως από τους επιχειρηματικούς ομίλους και όσο το δυνατόν με λιγότερους φραγμούς, καθυστερήσεις και ελέγχους.

Τέταρτον, προωθείτε περαιτέρω ιδιωτικοποίηση αφού μεταφέρετε αντικείμενα από το δημόσιο, όπως με τους ενδιάμεσους φορείς που θα μπορούν να αποκτήσουν καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής. Αλλά και στο ελεγκτικό πεδίο ο ορκωτός λογιστής θα κάνει έλεγχο στον δικαιούχο, θα επιλέγεται από αυτόν και θα πληρώνεται από το πρόγραμμα που θα του εγκριθεί. Βεβαίως δεν είναι καινούργια, αλλά διευρύνονται ακόμα πιο πολύ.

Πέμπτον, δημιουργείτε το «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.». Είναι κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που υλοποιεί την εμβάθυνση του ενιαίου χώρου έρευνας και τις κατευθύνσεις που έδωσε γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το διάστημα 2021 - 2027. Βασικός πυλώνας η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, με αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην οικονομία, άρα ένα ακόμη διαχειριστικό μέτρο σε αυτή την κατεύθυνση. Μία εταιρεία τι θα εξασφαλίσει; Την πρόσβαση στη χρηματοδότηση -ιδιωτική, δανειακή- στο Ταμείο Ανάκαμψης, τη βέλτιστη διαχείριση και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων για την είσοδο νεοφυών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων που λειτουργούν σαν γέφυρες καινοτομίας στην αγορά, διαμορφώνοντας βασικές συμπράξεις και κοινή στρατηγική για ένα πιο αποτελεσματικό πλαίσιο δικτύωσης. Από κατάλογο καινοτόμων εταιρειών προς εξαγορά το αναβαθμίζετε σε προωθημένη μπίτζα, που θα κεφαλαιοποιείται όλη αυτή η διαδικασία, για το κέρδος κι όχι για τις ανάγκες της κοινωνίας.

Έκτον, προωθείτε αλλαγές σε βάρος των εργαζομένων. Τα λόγια του Υφυπουργού δεν μας καθησυχάζουν, γιατί ουσιαστικά αρνείται να τα νομοθετήσετε. Η κατάργηση της ειδικής υπηρεσίας «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη θα πρέπει να καλυφθεί και νομοθετικά γιατί, σε τελική ανάλυση, οι άνθρωποι αυτοί βρίσκονται ξεκρέμαστοι στην κυριολεξία, ενώ στη ΜΟΔ όπου έχουμε εργαζόμενους με διαφορετικές μισθολογικές αμοιβές για την ίδια εργασία θα πρέπει να διορθωθεί και νομοθετικά να κατοχυρωθούν. Εσείς, λοιπόν, το αρνείστε αυτή τη στιγμή κι έχουμε ευχολόγια, μένετε μόνο στα λόγια.

Μπορεί να χαρακτηρίζεται το νέο ΕΣΠΑ υπερόπλο, όμως όχι για τις ανάγκες του λαού, αλλά του κεφαλαίου. Κάτι ψίχουλα αφήνετε και για τον λαό, σαν άλλοθι. Εξάλλου σε προτεραιότητα βάζετε το πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας, δηλαδή μετατροπή των ελληνικών επιχειρήσεων από εσωστρεφείς σε εξωστρεφείς, σαν βασικό στοιχείο της ελληνικής οικονομίας. Δεν βάζετε πρώτο στοιχείο την ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής για κάλυψη κατ' εξοχήν των αναγκών του λαού και ό,τι περισσεύει να πάει σε εξαγωγές, αλλά βάζετε τις εξαγωγές σαν πρώτο, για περισσότερη κερδοφορία. Κι όμως, ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος έδειξε την ανάγκη εξασφάλισης αυτάρκειας με την ανάπτυξη και αξιοποίηση των εγχώριων πηγών ειδικά στον διατροφικό και ενεργειακό τομέα, για τις ανάγκες του λαού και της παραγωγικής διαδικασίας. Και αυτά είναι βασικά στοιχεία μιας στρατηγικής.

Μάλιστα η ανησυχία σήμερα για την ελληνική οικονομία είναι

ακόμα μεγαλύτερη αφού ένα πολύ σημαντικό ποσοστό του ΑΕΠ είναι η τουριστική βιομηχανία. Απ' ό,τι λέγεται οι επιπτώσεις από τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, αλλά και το εμπάργκο στη Ρωσία θα επηρεάσουν δυσμενώς αρκετούς κλάδους της οικονομίας. Γι' αυτό λέμε ότι ο σχεδιασμός σας δεν ιεραρχεί τις ανάγκες του λαού, αλλά την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Και αυτό αφορά και το ΕΣΠΑ και τα άλλα ταμεία. Εξάλλου ούτε τα ΕΣΠΑ ούτε τα άλλα ταμεία σώσανε τον λαό από τη φτώχεια, που μεγαλώνει. Αντίθετα, όλο και φτωχότερα γίνονται τα λαϊκά στρώματα. Η EUROSTAT τον Οκτώβριο του 2021 παρουσίασε στα όρια της φτώχειας το 27,5% του λαού στη χώρα και το 31,7% για τον ανήλικο πληθυσμό. Και ήταν στοιχεία του 2020, που έχουν χειροτερέψει οι συνθήκες ακόμα πιο πολύ από την ακρίβεια και τον πληθωρισμό.

Έτσι είναι ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής. Έχει πολύ γρήγορες εναλλαγές, οικονομική κρίση, αναμικτή ανάπτυξη, νέα κρίση και ούτω καθεξής. Μόνο που είτε έχουμε καπιταλιστική ανάπτυξη είτε κρίση ο μισθός και η εκμετάλλευση των εργαζομένων εντείνεται και τώρα η ανησυχία και η αβεβαιότητα με την ενίσχυση των στρατιωτικών εξοπλισμών θα μεγαλώνει. Γι' αυτό ο λαός δεν πρέπει να παγιδεύεται στα κάλπηκα διλήμματα μιας τάχα καλύτερης διαχείρισης του καπιταλισμού, που πολλαπλασιάζονται σε συνθήκες κρίσης από πολλές διαφορετικές φωνές του αστικού συστήματος, αλλά να ενισχύσει την πάλη του σε κατεύθυνση ρήξης και σύγκρουσης με το σύνολο της κυρίαρχης πολιτικής και των κομμάτων που τη στηρίζουν. Δίκαια, λοιπόν, σωματεία και φορείς οργανώνουν και προσανατολίζονται για πανεργατική απεργία στις 6 του Απριλίου, για υπογραφή συλλογικής σύμβασης εργασίας με αυξήσεις, ενίσχυση του λαϊκού εισοδήματος και φυσικά με πρώτης σημασίας ένα μεγάλο όχι στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και τη συμμετοχή της Ελλάδας.

Καταψηφίζουμε, λοιπόν, το νομοσχέδιο αυτό ως αντιλαϊκό, ανεργατικό σε βάρος του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο θα πάρει τώρα ο κ. Βιλιάρδος. Μετά είναι ο κ. Αρσένης και επειδή προφανώς ταυτόχρονα υπάρχουν επιτροπές να διαβάσω και τους έξι πρώτους ομιλητές εκ του καταλόγου, που είναι ο κ. Ταραντίλης, ο κ. Αποστόλου, η κ. Λιακούλη, ο κ. Συντυχάκης, ο κ. Λιούτας και ο κ. Σαρακιώτης. Ο κ. Ταραντίλης κι ο κ. Συντυχάκης είναι εδώ. Το λέω για να ενημερωθούν οι υπόλοιποι.

Ορίστε, κύριε Βιλιάρδο, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το σημερινό νομοσχέδιο περιέχει στην ουσία διαδικαστικές, εφαρμοστικές ρυθμίσεις για τα νέα κοινοτικά πακέτα, τα ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και την ΚΑΠ.

Ειδικότερα, στο άρθρο 1 ρυθμίζει τα από κοινού αναφερόμενα ως ταμεία, δηλαδή, τα εξής: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και ούτω καθεξής. Εκτός αυτού, το νομοσχέδιο καλύπτει μεταναστευτικές δαπάνες που πλέον υπάγονται στην ανάπτυξη - αν είναι δυνατόν - δηλαδή το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, καθώς επίσης το μέσον για την χρηματοδοτική στήριξη της διαχείρισης των συνόρων και την πολιτική των θεωρήσεων.

Επιπλέον, στα ΕΣΠΑ συμπεριλαμβάνονται και άλλες κοινωνικές δαπάνες, γεγονός που σημαίνει πως έχει ξεχαστεί πια ο χρυσός κανόνας των επενδύσεων, τα χρήματα, δηλαδή, να δίνονται για επενδύσεις, με την Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκεί και κοινωνική πολιτική.

Τέλος, περιλαμβάνει και τις αγροτικές επιδοτήσεις, δηλαδή το στρατηγικό σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, καθώς επίσης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Δεν συμπεριλαμβάνεται το Ταμείο Ανάκαμψης που έχει ρυθμιστεί με άλλο νομοσχέδιο, χωρίς όμως να έχουν εισπραχθεί ακόμη χρήματα, ενώ ενδεχομένως θα παρακολουθούνται από ειδική υπηρεσία του ΤΑΙΠΕΔ των ξένων.

Αυτό που προξενεί βέβαια πολύ μεγάλη εντύπωση είναι η μη αναφορά των ποσών που θα δοθούν για όλα αυτά τα προγράμματα, καθώς επίσης το πώς θα επιμεριστούν ούτε καν από το Γενικό Λογιστήριο.

Στη συνέχεια, αναφέρονται οι τομείς των προγραμμάτων ΕΣΠΑ και «INTERREG» της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, δηλαδή στο άρθρο 3, των μεταναστευτικών προγραμμάτων στο ίδιο άρθρο και της ΚΑΠ στο άρθρο 4, ενώ στο άρθρο 5 αναφέρονται και αναλύονται οι αρμόδιες αρχές των ΕΣΠΑ, «INTERREG» και του Μεταναστευτικού.

Περαιτέρω, στο άρθρο 13 καθορίζονται ενδιάμεσοι φορείς που θα εμπλέκονται, όπως η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, ο ΟΑΕΔ, κ.λπ..

Στο άρθρο 14 καθορίζεται ως λογιστική αρχή η ειδική υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακριβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» με τα καθήκοντά της.

Ως αρχή ελέγχου ορίζεται στο άρθρο 17 η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, καθώς επίσης τα καθήκοντά της για τα ΕΣΠΑ και την ΚΑΠ, στο άρθρο 19.

Επιπλέον, συστήνεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού, στο άρθρο 20, ως συντονιστικός φορέας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ, ενώ καθορίζεται η διάρθρωση της σε διευθύνσεις και οι αρμοδιότητές τους.

Στο Υποκεφάλαιο Β' ορίζονται οι επιτελικές δομές των Υπουργείων στο άρθρο 22, οι οποίες συνεργάζονται με την ΚΕΔΕ, καθώς επίσης όροι και προϋποθέσεις χρηματοδότησης των έργων. Περαιτέρω ορίζεται μια άλλη δράση οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ στο άρθρο 26 ως εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν από διάφορα ταμεία όπου εντάσσεται και η τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων σε συνεργασία με ΟΤΑ.

Στο άρθρο 27 αναφέρονται διάφοροι μηχανισμοί χρηματοδότησης. Ενώ στο Υποκεφάλαιο Δ' και στο άρθρο 28, σαν να μην έφτανε όλη αυτή η γραφειοκρατία, ορίζεται πως η Εθνική Αρχή Συντονισμού θα μπορεί να οργανώνει θεματικά δίκτυα με ενδιάμεσους φορείς και επιτελικές δομές με τη συμμετοχή άλλων κοινωνικών εταίρων.

Συνεχίζοντας, καθορίζονται οι Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων για τα ΕΣΠΑ 2021 - 2027 στο άρθρο 29, για την «INTERREG» στο άρθρο 30 και για την ΚΑΠ στο άρθρο 31, καθώς επίσης ένα Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων στο άρθρο 32.

Στο Κεφάλαιο Θ' αναφέρονται θέματα προσωπικού που θα στελεχωσει όλες αυτές τις υπηρεσίες, ενώ στο Μέρος Δ' παρουσιάζονται λεπτομέρειες για τον τρόπο υλοποίησης των προγραμμάτων, της ένταξης έργων σε αυτά, τους ελέγχους συμβάσεων, την επιλεξιμότητα δαπανών και τις παρατυπίες.

Περαιτέρω στο άρθρο 43 εξειδικεύονται οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στον τομέα προγραμμάτων «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», ενώ αφορά σε δράσεις που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των πόρων, για τη συνεισφορά πόρων στο άρθρο 45, τα είδη στήριξης στο άρθρο 46, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων.

Το άρθρο 49 αναφέρεται στην καταπολέμηση της απάτης, ο μηχανισμός καταγγελιών στο άρθρο 50 που δεν διευκρινίζει εάν θα είναι ονομαστικές ή ανώνυμες, καθώς επίσης στο άρθρο 51 η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων των υπαλλήλων. Αναφέρεται ότι θα καθοριστεί πλαίσιο επίδοσης του προγράμματος και δείκτες αξιολόγησης, χωρίς όμως να επξηγείται ποια θα είναι αυτά ούτε η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Δεν γίνεται καμία αναφορά.

Στο Κεφάλαιο Γ' αναφέρονται τα Πληροφοριακά Συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν, τα οποία δεν γνωρίζουμε εάν υπάρχουν ούτε το ενδεχόμενο κόστος τους από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους εάν δεν υπάρχουν. Αναφέρεται επιπλέον πως τα Πληροφοριακά Συστήματα θα είναι διαλειτουργικά στο άρθρο 59 με τη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», το «ΓΕΜΗ», κ.λπ..

Στο Μέρος Ε' αναφέρεται πως θα καταβάλλονται τα ποσά ενίσχυσης των προγραμμάτων, ενώ στο Μέρος ΣΤ' ορίζεται η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης για το συνδυασμό των πληροφοριακών συστημάτων συν κάποια επιμέρους θέματα, μετρησιακά και εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Στο Μέρος Η' ρυθμίζονται κάποιες λεπτομέρειες για το «Μη-

τρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων». Η υπηρεσία αυτή μετατρέπεται σε ομώνυμη «Α.Ε.» με μετοχικό κεφάλαιο μόλις 200.000 ευρώ και με είκοσι θέσεις προσωπικού εκτός του πενταμελούς διοικητικού συμβουλίου και των εξωτερικών συμβούλων. Αναφέρονται τρόποι εγγραφής εταιρειών και κανόνες λειτουργίας, ενώ στο άρθρο 72 υπάρχει το καταστατικό της. Εκτός από το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο αυτής της εταιρείας το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους αναγράφει πως για τα τέσσερα πρώτα χρόνια το κόστος λειτουργίας της θα είναι 1,5 εκατομμύριο ευρώ.

Τέλος, στο Μέρος Θ' υπάρχουν κάποιες επιμέρους τροπολογίες μεταξύ αυτών δε μία ακόμη παράταση της άδειας παραγωγής αντισηπτικών της πανδημίας -πρέπει να είναι η τέταρτη, πέμπτη, έκτη, ποιος ξέρει;- έως τις 30-6-2022. Κάποια στιγμή θα τελειώσει η πανδημία. Δεν έχουν καταντήσει, αλήθεια, αστείες αυτές οι παρατάσεις;

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους πάντως δεν εμφανίζει κάποιο κόστος για την λειτουργία όλου αυτού του κυκεώνα των επιτροπών για την παρακολούθηση των ΕΣΠΑ ούτε καν για τα Πληροφοριακά Συστήματα και την απίστευτη γραφειοκρατία που δεν καταπολεμήθηκε, άλλα απλά μετατράπηκε σε ψηφιακή. Η κανονική γραφειοκρατία απλά μετατράπηκε σε ψηφιακή σήμερα.

Εύλογα δεν λένε, λοιπόν, οι πολίτες πως αυτά τα έργα δρομολογούνται για το κομματικό πελατειακό κράτος; Δίκαιο έχουν.

Συνεχίζοντας στις επιτροπές αναφέραμε τις ενστάσεις μας και καταθέσαμε τις ερωτήσεις μας για όλα ανεξαιρέτως τα άρθρα χωρίς να πάρουμε σχεδόν καμμία απάντηση. Ειδικά όσον αφορά στην ακρόαση φορέων μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η τοποθέτηση του κυρίου Κακαβιά, ο οποίος έκρινε ως πραξικοπηματική την πρόσθεση των δεκατριών, δεκατεσσάρων κατ' εμάς, άρθρων για την ΚΑΠ, αφού δεν υπήρχαν καν στη διαβούλευση. Ζήτησε, λοιπόν, την απόσυρσή τους με την οποία δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε όλοι όσοι είμαστε εναντίον των πραξικοπημάτων.

Όπως αναφέραμε τώρα στις επιτροπές αυτό που χρειάζεται η Ελλάδα και το οποίο φαίνεται πως αδυνατεί να δρομολογήσει η Κυβέρνηση είναι ο σχεδιασμός μιας εθνικής πολιτικής ανάπτυξης με μακροπρόθεσμο ορίζοντα λαμβάνοντας υπ' όψιν την ενεργειακή παράμετρο, το διεθνές γεωπολιτικό περιβάλλον, τα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε ως έθνος.

Πριν από κάθε τι άλλο δε πρέπει να σταματήσει το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας μας από το Υπερταμείο που δεν ελέγχουμε εμείς σύμφωνα και με την πρόσφατη απόφαση του Σ.τ.Ε.. Για να μην παρεξηγηθούμε εμείς δεν είμαστε εναντίον των ιδιωτικοποιήσεων, με εξαίρεση βέβαια τις κοινωφελείς και τις στρατηγικές μας επιχειρήσεις, αρκεί να παραμένει η παραγωγή στην Ελλάδα και να εισπράττονται οι σωστές τιμές, αφού προηγηθεί η εκτίμηση της αξίας τους, η εξυγιάνσή τους και ο σωστός προγραμματισμός.

Συνεχίζοντας, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται πως όλα τα προβλήματα της χώρας θα επιλυθούν μέσω των επενδύσεων, κάτι που ασφαλώς είναι σε κάποιον βαθμό σωστό, αρκεί να είναι κυρίως εγχώριες. Κυρίως εγχώριες επενδύσεις χρειάζεται η χώρα μας. Εν τούτοις, συνεχίζεται η μείωση του παγίου κεφαλαίου της Ελλάδας, οπότε η πτώση των επενδύσεων, αφού οι καθαρές επενδύσεις αφαιρουμένων, δηλαδή, των αποσβέσεων, παραμένουν αρνητικές, όπως τεκμηριώσαμε στην επιτροπή.

Επομένως τα περί αλλαγής του οικονομικού μοντέλου και ανόδου των επενδύσεων είναι ένα ακόμη μεγάλο ψέμα, με τη συνολική μείωση των καθαρών επενδύσεων παγίου κεφαλαίου την περίοδο 2010 έως 2020, που συνεχίστηκε και το 2021 τουλάχιστον στο πρώτο εξάμηνο, να υπολογίζεται στα 93 δισεκατομμύρια ευρώ.

Περαιτέρω, το μόνο ίσως θετικό στοιχείο είναι η άνοδος των εξαγωγών αγαθών, αν και εξουδετερώνεται όσον αφορά στο εμπορικό ισοζύγιο και το ΑΕΠ. Από τι; Απλούστατα από την ακόμη μεγαλύτερη άνοδο των εισαγωγών λόγω του ανύπαρκτου παραγωγικού μας ιστού -μικραίνει συνεχώς και έχει φτάσει μόλις στο 8%- με αποτέλεσμα την εκτόξευση του εμπορικού μας ελλείμματος.

Το γεγονός αυτό τεκμηριώνει πως η ανάπτυξη στην Ελλάδα παραμένει μη βιώσιμη, θυμίζοντας πως γι' αυτόν ακριβώς τον

λόγο επέβαλε το ΔΝΤ τότε, το 2010, τη μείωση των εισοδημάτων και του ΑΕΠ μας με τα μνημόνια λόγω των αντίστοιχων ελλειμμάτων, δηλαδή, του 2009.

Γενικότερα τώρα παρά την άνοδο των εξαγωγών αγαθών οι αντίστοιχες επενδύσεις δεν παρουσίασαν ανάλογη αύξηση, επειδή η πτώση των εγχωρίων εισοδημάτων ανάγκασε μεν τις επιχειρήσεις να αυξήσουν τις πωλήσεις τους στο εξωτερικό, για να αντισταθμίσουν βέβαια τον χαμένο τζίρο τους, χωρίς όμως να αυξήσουν την παραγωγή, αφού δεν χρειαζόταν, οπότε και τις επενδύσεις. Με απλά λόγια, δεν αυξήθηκε ο τζίρος τους, οπότε δεν είχαν κανέναν λόγο να επενδύσουν για να παράγουν περισσότερα.

Με δεδομένη δε την άνοδο των τιμών της ενέργειας η κατάσταση θα επιδεινωθεί επίσης στον πρωτογενή μας τομέα, που υποφέρει επιπλέον από την αύξηση των τιμών των λιπασμάτων, των ζωοτροφών κ.λπ., ενώ εμφάνισε μείωση των επενδύσεων κατά 14% και το 2021. Μειώθηκαν οι επενδύσεις στον πρωτογενή μας τομέα και το 2021.

Χωρίς φθηνή ενέργεια πάντως κυρίως ως αποτέλεσμα του εγκλήματος της πρόωρης και χωρίς σχέδιο απολιγνιτοποίησης, καθώς επίσης του χρηματιστηρίου ενέργειας, όπου γίνεται κυριολεκτικά πάρτι κερδοσκοπίας -το έχουμε τεκμηριώσει πάρα πολλές φορές- είναι αδύνατη η ανάπτυξη.

Η απολιγνιτοποίηση δε, με την αντίστοιχη άνοδο των εισαγωγών φυσικού αερίου και πετρελαίου, μας προκαλεί ακόμη μεγαλύτερη ζημία από τον πληθωρισμό. Αυξάνει το εμπορικό μας έλλειμμα ακόμη περισσότερο, ενώ, ταυτόχρονα, μειώνει το ΑΕΠ μας.

Από την άλλη πλευρά το ύψος των εξαγωγών έχει μικρή συμμετοχή στο ΑΕΠ, ενώ, όπως είπαμε, μειώνεται από τις εισαγωγές ως ο τελευταίος συντελεστής του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου δεν αποτελεί τη λύση που χρειάζεται επείγοντως η ελληνική οικονομία. Οπότε παραμένει ως η μοναδική μας ελπίδα το Ταμείο Ανάκαμψης, τα χρήματα όμως του οποίου έχουν μειωθεί ήδη πληθωριστικά.

Το χειρότερο όλων είναι η κατάρρευση της παραγωγικότητας των εργαζομένων μας, μακράν στην τελευταία θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω των χαμηλών επενδύσεων, στο 69% όταν της Ιρλανδίας είναι στο 218%, γεγονός που σημαίνει πως είναι στην ουσία αδύνατη η αύξηση των μισθών τους χωρίς να κλείσουν πολλές επιχειρήσεις, παρά το ότι ασφαλώς οι μισθοί δεν είναι βιώσιμοι με τη σημερινή ακρίβεια. Ο πραγματικός πληθωρισμός βέβαια στην Ελλάδα θα ξεκινήσει αν τεθεί σε λειτουργία το σπирάλ μισθών-τιμών.

Οπότε η δική μας πρόταση ήταν και είναι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Έτσι θα αυξηθεί ο πραγματικός μισθός των εργαζομένων χωρίς να είναι εις βάρος των επιχειρήσεων και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας, ενώ δεν θα επιβάρυνε ιδιαίτερα το δημόσιο, εάν δεν είχε προηγηθεί το έγκλημα της ιδιωτικοποίησης της επικουρικής ασφάλισης από τον κ. Χατζηδάκη. Ό,τι πιάνει αυτός ο άνθρωπος στα χέρια του, το καταστρέφει!

Όσον αφορά δε την ακρίβεια, από μήνες τώρα προτείνουμε τη μείωση του ΦΠΑ στα ήδη πρώτης ανάγκης, στα καύσιμα και στα αγροτικά εφόδια αναλογικά σε σχέση με την άνοδο των τιμών, έτσι ώστε αφ' ενός μεν να μην υπάρχει δημοσιονομική επιβάρυνση, αφ' ετέρου το δημόσιο να μην εισπράττει περισσότερους φόρους, ληστεύοντας κυριολεκτικά τους πολίτες. Εισπράττει περισσότερους φόρους από την άνοδο των τιμών και ληστεύει τους Έλληνες.

Ο πληθωρισμός πάντως υπήρχε πριν από τον πόλεμο, θυμίζοντας πως ήταν στο 6,2% τον Ιανουάριο, με τις τιμές να έχουν αυξηθεί πάνω από 8% έκτοτε, αφού πέρυσι είχαμε αποπληθωρισμό. Ειδικά για τις χαμηλές εισοδηματικές ομάδες ήταν στο 14% τον Ιανουάριο, πριν τον πόλεμο, σύμφωνα με μελέτη της ΓΣΕ-ΒΕΕ. Εν προκειμένω, εκτός από την ακρίβεια που προκαλεί, έχει ένα ακόμη σημαντικό επακόλουθο, δηλαδή μειώνει τις καταθέσεις των Ελλήνων όσον αφορά στην αγοραστική τους αξία. Είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι ο πληθωρισμός μειώνει τις καταθέσεις των Ελλήνων. Πρόκειται, δηλαδή, για μια έμμεση φορολόγηση και δήμευση των καταθέσεων.

Αν επαληθευτεί το δυσμενές σενάριο του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους για ετήσιο πληθωρισμό στο 11% το 2022 οι Έλληνες θα χάσουν σχεδόν 19 δισεκατομμύρια ευρώ από τις καταθέσεις τους, ύψους περί τα 170 δισεκατομμύρια ευρώ. 19 δισεκατομμύρια θα χάσουν μέσα σε έναν μόλις χρόνο. Εάν το κράτος δήμευε 19 δισεκατομμύρια από τις καταθέσεις, θα προκαλούνταν πιθανότατα επανάσταση στη χώρα, κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα, επειδή οι καταθέτες δεν το έχουν καταλάβει ακόμη.

Συμπερασματικά, λοιπόν, όσο πιο γρήγορα φύγει η Κυβέρνηση τόσο καλύτερα για τους Έλληνες, οι οποίοι δεν χρειάζονται άχρηστα γραφειοκρατικά νομοσχέδια ούτε επιδόματα με δανεικά, αλλά μια σωστή μακροοικονομική πολιτική, που να παράγει πλούτο και να τον μοιράζει δίκαια σε όλους. Σε κάθε περίπτωση δεν τη θεωρούμε ικανή να διαχειριστεί ούτε το Ταμείο Ανάκαμψης, ούτε τα ΕΣΠΑ, ούτε την ΚΑΠ.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο τελευταίος ειδικός αγορητής κ. Κρίτνας Αρσένης από το ΜέΡΑ25. Μετά θα ξεκινήσει ο κατάλογος. Βεβαίως όποια στιγμή θέλει ο παρευρισκόμενος κύριος Υφυπουργός μπορεί να ζητήσει να πάρει τον λόγο για την εισήγησή του.

Έχετε τον λόγο, κύριε Αρσένη.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί και Βουλευτές, το νομοσχέδιο αυτό είναι ακόμη μια επιχείρηση της Κυβέρνησης πραγματικά να ελέγξει τους αρμούς της εξουσίας, να μην ξεφύγει δηλαδή καμία μικρή επιχείρηση, κανένας αυτοαπασχολούμενος, κανένα νοικοκυριό από τη λεηλασία των πέντε επιχειρηματικών ομίλων. Τώρα επεκτείνετε και στο ΕΣΠΑ με αυτό το νομοσχέδιο.

Για να είμαστε ειλικρινείς, το ΕΣΠΑ το ήλεγχαν έτσι και αλλιώς οι μεγάλες επιχειρήσεις. Πήγαινε στις κατασκευαστικές σε μεγάλο βαθμό. Κάποια ψίχουλα περίσσευαν για τις μικρές. Είναι τέτοια η απληστία τους που θέλουν κι αυτά τα ψίχουλα, κι εσείς διψάτε να τους εξυπηρετήσετε.

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, το πρόβλημα για το οποίο θα έπρεπε να φέρνουμε λύσεις σε αυτό το Κοινοβούλιο σε κάθε νομοσχέδιο είναι η ακρίβεια και το κλείσιμο των επιχειρήσεων. Εσείς βρίσκετε αυτή την ακρίβεια και το κλείσιμο των επιχειρήσεων ως ευκαιρία για να συγκεντρωθεί η οικονομική δραστηριότητα στα χέρια των λίγων επιχειρηματικών ομίλων και τα σπίτια των ανθρώπων στα χέρια των αρρακτικών ταμείων.

Έτσι δεν είχατε μία λέξη να πείτε για αυτά στο Ταμείο Ανάκαμψης, Μα, μα μου πείτε, το Ταμείο Ανάκαμψης τι να αφορά για τα νοικοκυριά;

Ας δούμε τι έκανε η Πορτογαλία. Φωτοβολταϊκά στις στέγες για να θωρακίσει, για να κάνει παραγωγούς τους πολίτες, τα νοικοκυριά, για να ενισχύσει τα εισοδήματά τους, για να μη στέλνει τις ανεμογεννήτριες στη φύση.

Εσείς τι κάνατε; Μας λέτε «Ναι, μα κι εμείς κάνουμε το μεγαλύτερο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' Οίκον», πενήντα χιλιάδες νοικοκυριά». Πενήντα χιλιάδες νοικοκυριά στον αιώνα της κλιματικής κατάρρευσης και της ακρίβειας;

Θα έπρεπε να έχουμε τα χρήματα του Ταμείου Ανάκαμψης να πηγαίνουν σε ένα «Εξοικονομώ κατ' Οίκον» για όλα τα νοικοκυριά, για όσα φτάνουν, ξεκινώντας από τα φτωχότερα προς τα υψηλότερα οικονομικά στρώματα.

Θα έπρεπε το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» αυτό να συνοδεύεται με φωτοβολταϊκά στη στέγη για να γίνουν παραγωγοί οι πολίτες, για να ενισχυθεί το εισόδημα που καταρρέει.

Εσείς δεν τα κάνατε βέβαια αυτά, γιατί αν τα κάνατε τα χρήματα θα πήγαιναν στα νοικοκυριά, θα πήγαιναν στους υδραυλικούς, στους ηλεκτρολόγους, στους αλουμιναδες, στους μπαγιατζήδες, στους οικοδόμους κάθε λογής, θα διαμοιράζονταν στην κοινωνία και θα έφερναν μια έκρηξη ανάπτυξης. Εσάς σας ενδιαφέρει η ανάπτυξη μόνο των λίγων εις βάρος των πολλών.

Ακούσαμε και το πιο ανεκδιήγητο, σε επίκαιρη ερώτησή μου, από τον Υπουργό σας, τον κ. Σκρέκα, τη δήλωση της Κυβέρνησης ότι δεν θέλει τα νοικοκυριά να είναι παραγωγοί ρεύματος.

Είπε ότι μόνο αυτοπαραγωγοί μπορεί να είναι, να παράγουν την ενέργεια που καταναλώνουν, όχι να παίρνουν εισόδημα από την ενέργεια που παράγουν. Αυτό είναι αδιανόητο. Θέλετε πραγματικά και τα ψίχουλα και στην ενέργεια και τα ψίχουλα παντού να τα παίρνουν οι τρεις, τέσσερις, πέντε όμιλοι που δραστηριοποιούνται σε κάθε κλάδο.

Και για να κάνετε όλα αυτά, για να δώσετε όλα τα χρήματα στον κλάδο των ΑΠΕ στις τρεις κατασκευαστικές των αιολικών -γιατί είναι πολλές οι εταιρείες, αλλά τελικά αν δείτε οι άδειες μαζεύονται σε τρεις- τι κάνετε; Τους δίνετε την άδεια πανευρωπαϊκά παράνομα. Είστε μια Κυβέρνηση καθαρά αντιευρωπαϊκή, που όχι μόνο παραβιάζει την ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά είμαστε η πρώτη χώρα σε μη συμμόρφωση με ευρωπαϊκές καταδικαστικές αποφάσεις στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Τον Δεκέμβριο του 2020 αποφασίστηκε η καταδίκη της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα αιολικά στις «NATURA» και ιδιαίτερα για τη μη προστασία ενός προστατευόμενου είδους πανευρωπαϊκά, του λαγόγυρου, ενός είδους σκίουρου. Αυτή τη στιγμή, ενώ είναι σε χειμερία νάρκη, γίνονται εργασίες στο Βέρμιο στον χώρο ακριβώς που διαβίω, στον μοναδικό ορεινό χώρο που διαβίω. Χάνουμε ακόμα ένα είδος. Την ίδια στιγμή που στον Ερασιόνο χάνουμε ένα είδος στην Αττική, το αττικόφαρο με τις εργασίες που κάνατε εκεί πέρα για τα δήθεν αντιπλημμυρικά, που θα φέρουν μεγάλη καταστροφή και στις πλημμύρες.

Και βέβαια τι άλλο κάνει η Πορτογαλία μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης; Προστατεύει την κοινωνική στέγη, αυτό που πρέπει να κάνει αυτή τη στιγμή κάποιος σήμερα.

Εσείς τι κάνατε; Με το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» δίνετε 23 δισ. στα αρρακτικά ταμεία, που ο ΣΥΡΙΖΑ πλέον τα ονομάζει *servicers*, δηλαδή αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες. Ποια είναι η υπηρεσία; Είναι η υπηρεσία της ρευστοποίησης της κατοικίας των φτωχότερων ανθρώπων. Τους δίνετε 23 δισ. για να βγάλουν τον κόσμο από τα σπίτια και να τα κρατήσουν, καθώς, λέει, δεν θα μπορέσουν να βρουν να τα πουλήσουν τα σπίτια αυτά σε αρκετά υψηλές τιμές.

Κόψτε αυτά τα 23 δισεκατομμύρια. Καταργείστε το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ». Απευθύνομαι και στον ΣΥΡΙΖΑ. Δεσμευτείτε ότι θα καταργήσετε το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» και δώστε αυτά τα χρήματα εκεί που χρειάζονται, στους ανθρώπους που χάνουν τα σπίτια τους, στους ανθρώπους που δεν μπορούν να βάλουν ένα πιάτο φαί μπροστά στα παιδιά τους στο σπίτι τους, γιατί δεν μπορούν να αγοράσουν τα στοιχειώδη.

Στον αναπτυξιακό επίσης μία λέξη δεν είχατε να πείτε για την ακρίβεια και το κλείσιμο των επιχειρήσεων. Να πούμε βέβαια ότι Ταμείο Ανάκαμψης δίνετε έτσι κι αλλιώς 60 δισ. στις μεγάλες επιχειρήσεις και 1,5 δισ. στις μικρές. Σε ποιες μικρές; Σε αυτές που έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό. Ποιες επιχειρήσεις από τις μικρομεσαίες έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό σήμερα; Το 5%. Τι επιχειρήσεις είναι αυτές; Μα είναι βέβαια οι επιχειρήσεις των μεγάλων ομίλων, που τεχνηέντως ονομάζονται «μεσαίες» για να έχουν πρόσβαση και σε αυτά τα κονδύλια.

Τίποτα στον αναπτυξιακό, τίποτα στον προϋπολογισμό. Στον προϋπολογισμό για το 2022, όχι μόνο δεν προβλέπετε τίποτα για την ακρίβεια, τίποτα για τις επιχειρήσεις που κλείνουν, αλλά λέτε και τα αδιανόητα, ότι δεν υπάρχει ακρίβεια, μηδενική ήταν η πρόβλεψη για την ακρίβεια στον προϋπολογισμό του 2022. Δεν θα υπήρχε πληθωρισμός λέγατε, όταν όλοι ξέραμε τι γινόταν και τι υπήρχε ήδη. Η ακρίβεια στις τιμές ήταν από τον Μάιο του 2021, αλλά δεν θέλατε να νομοθετήσετε γι' αυτούς τους ανθρώπους, θέλατε να νομοθετείτε για τους έχοντες.

Και, επίσης, μας λέγατε ότι δεν υπάρχει ανεργία. Η ανεργία που προβλέπετε στον προϋπολογισμό σας, του 2022 τον προϋπολογισμό, προβλέπει τους μισούς ανέργους απ' ό,τι είναι καταγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ. Στον ΟΑΕΔ αυξήθηκαν τον Γενάρη κατά διακόσιες χιλιάδες, ενώ με τα δικά σας νούμερα η ανεργία βαίνει μειούμενη, ακριβώς για να έχετε όλες τις δικαιολογίες να μη νομοθετείτε τίποτα γι' αυτούς τους ανθρώπους.

Και, βέβαια, δεν νομοθετείτε το παραμικρό για την ακρίβεια και το κλείσιμο των επιχειρήσεων και στο ΕΣΠΑ, για το κλείσιμο των επιχειρήσεων που γίνεται μέσα από τα καρτέλ του χρηματιστηρίου ενέργειας, που νομοθέτησε ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά εφαρμόζετε

εσείς, εμείς ζητάμε να καταργήσετε το χρηματιστήριο ενέργειας και στα δύο κόμματα. Εσείς δεν το κάνατε.

Σας ζητάμε τουλάχιστον, αφού δεν θέλετε να το κάνετε αυτό, να κάνετε αυτό που κάνει η Γερμανία. Τι δηλαδή; Η Γερμανία, για να αποφύγει αυτό που συμβαίνει στην Ελλάδα σήμερα, έχει βάλει δύο μέτρα, την ελάχιστη επιτρεπόμενη ποσότητα που μπορεί να δίνει κάποιος στο σύστημα προκειμένου να έχει το δικαίωμα να συμμετέχει, δηλαδή «πάτωμα», το ελάχιστο που πρέπει να δίνει κανείς, γιατί αν δώσει λιγότερο φεύγει από το σύστημα, και το άλλο είναι το «ταβάνι» στην τιμή.

Εσείς δεν τα κάνετε αυτά τα δύο. Γιατί δεν τα κάνετε; Μα για έναν πολύ απλό, λόγο γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι το καρτέλ στην ενέργεια στην Ελλάδα στηρίζεται σε δύο κόλπα, ένα είναι να παράγει λιγότερη ενέργεια απ' ό,τι μπορεί κάθε επιχείρηση, προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη κρίση στη ζήτηση και να ανεβαίνουν οι τιμές, και, δεύτερον να υπάρχει συμφωνία για την τιμή της ενέργειας με την οποία θα πληρώσει το σύστημα στον τελευταίο που θα μπει, για να ολοκληρωθούν, να συμπληρωθούν οι ποσότητες που έχουμε ανάγκη σαν χώρα, οι ενεργειακές ποσότητες.

Τι σημαίνει αυτό, σε ακόμα πιο απλά λόγια; Η τιμή του τελευταίου κρίνει την τιμή για όλους. Εξ αιτίας του ότι μπαίνουν τελευταία τα ακριβότερα, τα ιδιωτικά εργοστάσια παραγωγής ρεύματος από φυσικό αέριο, οι πολίτες πληρώνουν την ενέργεια που κοστίζει μηδέν από τα υδροηλεκτρικά, την ενέργεια που κοστίζει λίγο από τους λιγνίτες, την ενέργεια που κοστίζει λιγότερο από τις ΑΠΕ, το ίδιο με την ακριβή ενέργεια από το φυσικό αέριο. Τα κέρδη πάνε στις εταιρείες παραγωγής και το πλιάτσικο το βιώνει το νοικοκυριό. Γι' αυτό έχουμε τις ακριβότερες τιμές ενέργειας.

Γιατί δεν ακολουθείτε και το παράδειγμα της Γερμανίας; Πείτε μας, για ποιον λόγο δεν κάνετε στοιχειωδώς αυτό που κάνει η Γερμανία; Εμείς σας ζητάμε να καταργήσετε το χρηματιστήριο ενέργειας. Εσείς μας λέτε ότι δεν σας αφήνει η Γερμανία. Η Γερμανία όμως παίρνει μέτρα στο εσωτερικό της για την αύξηση τιμών. Κάνετε τουλάχιστον αυτό.

Απροσχημάτιστα, δηλαδή, ενισχύετε τις εταιρείες παραγωγής ρεύματος; Και μας λέτε «Μα οι πάροχοι ίσα-ίσα βγαίνουν, δεν βγαίνουν», οι πάροχοι που αγοράζουν το ρεύμα με την τιμή χονδρικής από τους παραγωγούς. Πείτε μας για τα κέρδη των παραγωγών. Διάβαζα δημοσιεύματα για τα υπερμερίσματα των ΕΛΠΕ. Διαβάζω τα δημοσιεύματα για την υπερκερδοφορία των παραγωγών ρεύματος. Γιατί δεν κάνατε κάτι γι' αυτούς; Μα γιατί δεν θέλετε να κάνετε. Ο στόχος σας είναι αυτή η υπερκερδοφορία τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Να μην πούμε, βέβαια, για τη βενζίνη, όπου είναι πάνω από 1,2 ευρώ το λίτρο στη βενζίνη αυτή τη στιγμή ο φόρος καυσίμων. Δεν βάζετε καν πλαφόν. Δεν βάζετε ένα ταβάνι. Έχει αυξηθεί τα δημόσια έσοδα από τον φόρο καυσίμων. Ενώ τα νοικοκυριά δεν έχουν να φάνε και να κινηθούν τα αυτοκίνητά τους, αυξήσατε κατά 1 δισεκατομμύριο τα έσοδα του δημοσίου από τον φόρο καυσίμων ανερυθρίαστα.

Πώς προχωράτε στο να εργαλειοποιήσετε και το ΕΣΠΑ υπέρ των λίγων; Κάνετε τη Μονάδα Ελέγχου Περιφερειακών ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης, ως δερβέναγα, για να μη σας ξεφύγει τίποτα που θα αποφασίζετε στα ΕΣΠΑ. Φέρνετε τη ΜΟΔ, τη Μονάδα Οικονομικής Διαχείρισης, αυτή που διαχειριζόταν το ΕΣΠΑ, σε ασφυξία, έχοντας τριακόσιες αποχωρήσεις και εσείς προσλαμβάνετε εκατό. Κλείνετε το «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη και φέρνετε τους εργαζόμενους σε αβεβαιότητα. Φτιάχνετε ένα καινούργιο σχήμα από την αρχή, χωρίς να μας λέτε για ποιον λόγο.

Σχετικά με τους εργαζόμενους, μας είπε ο Υπουργός: «Μα, δεν είναι προφανές ότι τους ίδιους θα προσλάβουμε ξανά; Τι θα κάνουμε; Έχουμε άλλη λύση; Τι θα γίνει; Τους ίδιους θα προσλάβουμε». Δεν το λέτε στον νόμο. Γιατί δεν λέτε ότι θα προσλάβετε τους ίδιους; Γιατί δεν μιλάτε για τη συνέχιση αυτού του φορέα; Γιατί δεν μας λέτε ότι θα μείνει η έδρα στη Θεσσαλονίκη, το μόνο αποκεντρωμένο όργανο διαχείρισης ευρωπαϊκών προγραμμάτων; Γιατί δεν το κάνατε; Ρωτώ και τους Βουλευτές σας από τη Θεσσαλονίκη: Πώς το δέχονται αυτό, πώς θα το ψηφίσουν αυτό.

Θα διαβάσω και τα λόγια από τους εργαζόμενους στην οικονομική διαχείριση του ΕΣΠΑ: «Το νομοσχέδιο αποτελεί μνημείο αδιαφάνειας, με μετακινήσεις, αποσπάσεις, μετατάξεις, αναβαθμίσεις, υποβαθμίσεις, τοποθετήσεις προϊσταμένων κατά το δοκούν. Φέρνει τον «ξαφνικό θάνατο» του γραφείου «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη, του μόνου αποκεντρωμένου. Και βέβαια, κάτι μας θυμίζει ο «ξαφνικός θάνατος» δημόσιας υπηρεσίας: Το «μαύρο» στην ΕΡΤ. Και τότε είχατε βάλει την ΕΡΤ, που την κλείσατε με το «μαύρο», να φτιάξει τη ΝΕΡΙΤ.

Τώρα κλείνετε το γραφείο «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη και βάζετε τους εργαζόμενους να δουλεύουν μέχρι να κλείσει το προηγούμενο πρόγραμμα και μέχρι να στηθεί με τα χρήματα του «INTERREG», του δικού τους προγράμματος, το επόμενο Γραφείο. Ακριβώς ΝΕΡΙΤ - ΕΡΤ!

Δημιουργείτε νέες υπηρεσίες. Εσείς, Κυβέρνηση του λιγότερου δημοσίου, ξαφνικά δημιουργείτε νέες υπηρεσίες, ξαφνικά δεν σας ενδιαφέρει το δημοσιονομικό κόστος, αρκεί να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα αυτών που θέλετε να εξυπηρετήσετε.

Σχεδιάζετε, στην ουσία, την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Απλώς, το πρόβλημά σας είναι ότι δεν το επιτρέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Προσπαθείτε να το κάνετε με κάθε τρόπο που μπορείτε. Με άλλη νομοθεσία έχετε μπλέξει μέχρι και την ΕΥΠ, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, στη διαχείριση του ΕΣΠΑ. Ανεκδιήγητο πράγμα! Καταργείτε τον διαγωνισμό προ-ίσταμένων. Μας είπε ο Υπουργός: «Μα, θα γίνει ο διαγωνισμός, απλώς τώρα θα ορίσει ο Υπουργός τους προσωρινά προϊσταμένους. Μεταβατικοί θα είναι».

Μεταβατικοί δεν είναι οι προϊστάμενοι στα μισά νοσοκομεία, οι διοικητές στις μισές ΥΠΕ; Ξέρουμε ότι, όταν λέτε «μεταβατικό» εσείς, τρία χρόνια μετά ισχύει ακόμα. Τι εννοείτε με το «μεταβατικό» το ξέρουμε.

Υπάλληλοι, επίσης, όλων των ειδών και ιδιώτες με απλή εμπειρία θα ασχολούνται μέχρι και για την κατάρτιση του Μητρώου Εμπειρογνομητών. Για τα μητρώα το έχουμε δει, ακόμα και στον νόμο της φιλοζωικής. Τα μητρώα των φιλοζωικών εταιρειών δεν τα έχετε φτιάξει ακόμη, έναν χρόνο μετά σχεδόν. Τα μητρώα δεν τα φτιάχνετε ποτέ. Νομοθετείτε, όμως, για να κάνετε τις εξαιρέσεις.

Λοιπόν, με απλή εμπειρία ιδιώτες θα διενεργούν ελέγχους, ιδιώτες που θα δουλεύουν πιθανόν για τους ελεγχόμενους. Πολύ βολικό! Επίσης, οι υπάλληλοι που θέλουν να αποσπαστούν στην ΕΥΠ θα αξιολογούνται από τον διοικητή, λες και είναι ένστολοι. Επίσης, κατά παρέκκλιση, θα έχουμε δικηγόρους ιδιώτες, χωρίς τις προϋποθέσεις που θέτει ο νομοθέτης και σύμφωνα με τον Δικηγορικό Κώδικα, θα μπορούν δηλαδή αυτοί οι δικηγόροι να ιδιωτεύουν και να είναι ταυτόχρονα δικηγόροι των ελεγχόμενων.

Με δυο λόγια, χρειαζόμαστε να μη μείνουν αυτή τη στιγμή στον αέρα. Σας καλούμε να δεσμευτείτε τι θα κάνετε με τους εργαζόμενους στην «INTERREG» της Θεσσαλονίκης. Πρέπει, επιτέλους, να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι στη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων θα αμείβονται όλοι το ίδιο. Δηλαδή, δεν μπορεί ένας άνθρωπος να κάνει την ίδια δουλειά με τον διπλανό του και ο διπλανός του να παίρνει 600 ευρώ. Αυτό, επίσης, πρέπει να καταργηθεί. Είναι έμμεση πίεση στους εργαζόμενους.

Το ΜέΡΑ25 καταψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο προφανώς. Είναι ένα νομοσχέδιο που έχει σαν στόχο να κλείσει, να σφραγίσει τους αρμούς της εξουσίας, προκειμένου τίποτα να μην εμποδίζει τους πέντε επιχειρηματικούς ομίλους από τη λεηλασία, το πλιάτσικο ενάντια στα νοικοκυριά, στις μικρές επιχειρήσεις και στους αυτοαπασχολούμενους.

Θα μας βρείτε απέναντί σας όχι μόνο στη Βουλή αλλά και στον δρόμο, μαζί με τα κινήματα πολιτών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Λοιπόν, ολοκληρώθηκε ο κύκλος των ειδικών αγορητών και των εισηγητών από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες και εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών, με πρώτο ομιλητή -και τον οποίο, βέβαια, καλούμε στο Βήμα- τον κ. Ταραντίλη Χρήστο από τη Νέα Δημοκρατία. Θα ακολουθήσει ο κ. Αποστόλου Ευάγγελος, η κ. Λιακούλη, ο κ. Συντυχάκης, ο κ. Λιούτας και ο κ. Σαρακιώτης. Αυτή είναι, δηλαδή, η πρώτη εξάδα των ομιλητών.

Έχετε τον λόγο, κύριε Ταραντίλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φρίκη του πολέμου, ο χαμός αμάχων και οι εικόνες ξεριζωμού του ουκρανικού λαού από τη ρωσική εισβολή προκαλούν ανείπωτη θλίψη. Πριν ακόμα κοπάσουν οι οικονομικοί κραδασμοί της διετούς υγειονομικής κρίσης, η παγκόσμια οικονομία κλυδωνίζεται ακόμα μια φορά. Η αύξηση του ενεργειακού κόστους, οι διεθνείς ανατιμήσεις σε καύσιμα, τρόφιμα, πρώτες ύλες επηρεάζουν ήδη το διαθέσιμο εισόδημα των συμπολιτών μας.

Τα άμεσα μέτρα 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, που εξήγγειλε χθες ο Πρωθυπουργός, απευθύνονται στους εντονότερα πληττόμενους συμπολίτες μας και αποτελούν παρεμβάσεις ανακούφισης στην επέλαση του διεθνούς κύματος ακρίβειας.

Η συζήτηση του προτεινόμενου νομοσχεδίου σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση, παρά τις έξωθεν προκλήσεις, παραμένει προσηλωμένη στην αναπτυξιακή της στρατηγική και επιχειρεί με νομοθετικές παρεμβάσεις, συντονισμένα και συστηματικά, να δημιουργήσει ένα πλαίσιο που στηρίζει ενεργά την οικονομία και την αναπτυξιακή τροχιά της χώρας.

Το ΕΣΠΑ 2021 - 2027 για την Ελλάδα είναι το πρώτο μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών εγκεκριμένο σύμφωνο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι συνολικοί επενδυτικοί πόροι που θα κατανεμηθούν στην Ελλάδα στη νέα προγραμματική περίοδο ανέρχονται σε 26,2 δισεκατομμύρια ευρώ και είναι σαφώς αυξημένοι σε σχέση με την αντίστοιχη κατανομή των 23 δισεκατομμυρίων της περιόδου 2014 - 2020.

Από τα χρήματα αυτά 20,9 δισεκατομμύρια ευρώ προέρχονται από τη συμμετοχή των χρηματοδοτικών ταμείων της Ένωσης, ενώ τα υπόλοιπα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ αφορούν στην εθνική συνεισφορά. Η υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων θα γίνει με τη χρηματοδότηση εννέα τομεακών και δεκατριών περιφερειακών προγραμμάτων, μέσω των οποίων θα επιτευχθούν οι πέντε στόχοι πολιτικής που θέτουν τα οικεία χρηματοδοτικά ταμεία.

Οι στόχοι αφορούν στην καινοτομία, το περιβάλλον, την ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών και των μεταφορών, τα κοινωνικά δικαιώματα, όπως η απασχόληση και η εκπαίδευση και τη χωρική στρατηγική. Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζεται το πλαίσιο διακυβέρνησης και όλοι οι αναγκαίοι διαδικαστικοί κανόνες σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον συντονισμό, καθώς και την υλοποίηση του ΕΣΠΑ στη νέα προγραμματική περίοδο 2021 - 2027.

Η διαμόρφωση του πλαισίου αυτού είναι πρωτίστως απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της χρηματοδοτικής στήριξης, σύμφωνα με το σχετικό ενωσιακό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με τον κανονισμό 1060/2021.

Ωστόσο, οι εν πολλοίς τεχνικές αυτές ρυθμίσεις συνθέτουν τον διοικητικό μηχανισμό μέσω του οποίου θα διασφαλιστεί ο μέγιστος βαθμός απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων των χρηματοδοτικών ταμείων που συμμετέχουν τη νέα προγραμματική περίοδο.

Το νομοσχέδιο διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τη φιλοσοφία και τη διοικητική προσέγγιση που ακολουθήθηκε στον ν.4314/2014 σχετικά με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, η οποία ολοκληρώνεται με τη χώρα μας να συγκαταλέγεται μεταξύ των πρώτων χωρών σε απορρόφηση κονδυλίων.

Με τις νέες διατάξεις επιχειρείται να διατηρηθεί η πετυχημένη βασική δομή διαχείρισης των προγραμμάτων ΕΣΠΑ και να βελτιωθούν όσες διαδικαστικές δυσλειτουργίες εντοπίστηκαν κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους με κύριο στόχο, βέβαια, τη συνέχιση των υψηλών ρυθμών απορρόφησης, την ταχύτερη εκταμίευση των επιχορηγήσεων, την απολοποίηση των πληρωμών και τη διασφάλιση ενός περιβάλλοντος διαφάνειας και ελέγχου.

Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται απ' ενός, μέσω της συγκέντρωσης των ρυθμίσεων για το σύνολο των χρηματοδοτικών ταμείων σε έναν και μόνο νόμο και απ' ετέρου, με στοχευμένες παρεμβάσεις στη στελέχωση των αρμόδιων επιτελικών δομών

των Υπουργείων και με απομείωση των περιττών διοικητικών βαρών στα στάδια προληπτικών ελέγχων και των διαχειριστικών επαληθεύσεων από τις διαχειριστικές αρχές.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρείται περαιτέρω η αναβάθμιση του Εθνικού Μητρώου Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας, γνωστού ως «Elevate Greece», σε αυτόνομη νομική οντότητα. Το μητρώο αυτό συστάθηκε το 2020 στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας με σκοπό τη συγκέντρωση των νεοφυών επιχειρήσεων σε μια επίσημη βάση δεδομένων, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα μιας ενιαίας υλοποίησης στοχευμένων πολιτικών σε ένα είδος επιχειρηματικότητας με προοπτικές ραγδαίας ανάπτυξης και σημαντικής προστιθέμενης αξίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, το Εθνικό Μητρώο Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας παίρνει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, ώστε να αποκτήσει τον απαιτούμενο χώρο ευελιξίας και να ενισχύσει τη διεύθυνση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας στην ελληνική αγορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μείγμα αναπτυξιακής στρατηγικής της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, όπως έχει άλλωστε διαφανεί και από την προσέγγιση των πρόσφατων νόμων για την ανάπτυξη, βασίζεται στη διαπίστωση ότι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας προϋποθέτει την αναμόρφωση του παραγωγικού μοντέλου και την προώθηση της καινοτομίας.

Η χώρα αναδείχθηκε το 2021 πρωταθλήτρια στην απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων. Παρά τις διεθνείς αντιξοότητες στην οικονομία, έχει στη διάθεσή της το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα των τελευταίων δεκαετιών, στο οποίο συναθροίζονται, πέραν των πόρων της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Με αυτά τα δεδομένα το προτεινόμενο νομοσχέδιο έρχεται να συμπληρώσει τις πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, όπως ο αναπτυξιακός νόμος και ο νόμος για στρατηγικές επενδύσεις, διαμορφώνοντας μια νέα, σύγχρονη, βιώσιμη αναπτυξιακή στρατηγική βασισμένη σε ένα αποδοτικό παραγωγικό μοντέλο που θα διασφαλίσει την οικονομική πρόοδο και ευημερία.

Γι' αυτούς τους λόγους σας καλώ να υπερψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Ταραντίλη.

Ζήτησε τον λόγο -και φυσικά θα του τον δώσουμε- ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Τσακίρης.

Μετά τον Υπουργό θα μιλήσει, όπως έχουμε ανακοινώσει, ο κ. Αποστόλου, η κ. Λιακούλη, ο κ. Συνταχάκης και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσακαλώτος.

Ελάτε, κύριε Τσακίρη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η σημερινή συζήτηση για το νέο σχέδιο νόμου του ΕΣΠΑ για πρώτη φορά μετά από χρόνια βρίσκεται τη χώρα μας στις πρώτες θέσεις της απορροφητικότητας των πόρων.

Ο κύριος Υπουργός προχθές είπε ότι είμαστε πρώτοι, ο κ. Μαμουλάκης χθες είπε ότι είμαστε τέταρτοι και σήμερα ότι είμαστε δεύτεροι. Για να κλείσει αυτό το θέμα, εδώ και πάρα πολύ καιρό η χώρα μας βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της απορροφητικότητας. Κάθε μέρα τα στοιχεία αλλάζουν και αυτό εξαρτάται από τα αιτήματα πληρωμής που κάθε χώρα καταθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το σημαντικό είναι ότι για πρώτη φορά στα χρονικά όλων των ΕΣΠΑ η χώρα μας βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της απορρόφησης.

Με το παρόν, λοιπόν, σχέδιο νόμου που ψηφίζεται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027, σύμφωνα με τις επιταγές του οικείου ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε με την έκδοση του κα-

νονισμού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα επιμέρους ταμεία.

Πρέπει να διευκρινίσουμε πως η προσέγγιση των στρατηγικών ανάπτυξης της χώρας μας για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 βασίζεται στη διαπίστωση ότι η επιδίωξη της ανταγωνιστικότητας απαιτεί σύνθετη και ολοκληρωμένη δράση για βελτιώσεις στο ευρύτερο πεδίο της οικονομικής και κοινωνικής μας ζωής.

Με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται ως πρωταρχικό μας μέλημα η αντιμετώπιση όλων των δυσλειτουργιών που εντοπίστηκαν κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους με την αξιοποίηση και των ευκαιριών που αναδεικνύονται με τους νέους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι βασικές μας επιδιώξεις είναι η αποτελεσματική διάχυση των ενωσιακών πόρων, η ελαχιστοποίηση των καθυστερήσεων στις διαδικασίες παραγωγής έργων, η έγκαιρη ωρίμανση των έργων, των δράσεων, αλλά και των προγραμμάτων, η μείωση της γραφειοκρατίας και η εφαρμογή μιας συνεκτικής πολιτικής υποστήριξης ειδικών ομάδων δικαιούχων, δήμων ή μεγάλων δικαιούχων σε συγκεκριμένους τομείς υλοποίησης δράσεων.

Κυριότερος στόχος μας, όμως, είναι η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων επιδιώκοντας ταυτόχρονα υψηλότερα επίπεδα διαφάνειας αλλά και απλοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης και εκταμίευσης των επιχορηγήσεων. Στην κατεύθυνση αυτή, λοιπόν, περιλαμβάνονται εθνικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος αντιμετώπισης των περιστατικών απάτης, ενώ, συγχρόνως, προβλέπεται η συγκρότηση ενός διακριτού μηχανισμού υποδοχής καταγγελιών, αναφορικά με παράνομες δράσεις και επεμβάσεις στο πλαίσιο της λειτουργίας των ταμείων.

Σε ό,τι αφορά το πρώτο, δηλαδή, το σύστημα αντιμετώπισης περιστατικών απάτης, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να αναφερθώ στο θέμα των ελεγκτών που έχει ειπωθεί πάρα πολλές φορές. Για τους ελεγκτές -οι οποίοι προβλέπονται στο νομοσχέδιο αυτό, αλλά και στο προηγούμενο νομοσχέδιο του ΕΣΠΑ- θα ήθελα να θυμίσω, για παράδειγμα, τη δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» τον Μάιο του 2017 που υποχρέωνε τους δικαιούχους να πάρουν ελεγκτή. Οι ελεγκτές αυτοί είναι ορκωτοί λογιστές που εμείς υποχρεώνουμε τους δικαιούχους να τους χρησιμοποιήσουν, προκειμένου και αυτοί να πιστοποιήσουν πως ό,τι έχει κάνει ο δικαιούχος είναι σωστό.

Οι ελεγκτές αυτοί, οι ορκωτοί λογιστές, δεν εγκρίνουν καμμία δαπάνη και δεν σημαίνει ότι με την υπογραφή τους ο δικαιούχος παίρνει χρήματα. Απλά αναλαμβάνουν και αυτοί την ευθύνη μαζί με το δικαιούχο πως ό,τι έχει κάνει το έχει κάνει μέσα στο πλαίσιο της νομιμότητας. Είναι αυτό που λέμε «τέσσερα μάτια» και διαμοιρασμός της ευθύνης.

Και σε ό,τι αφορά σε αυτό που είπε ο κ. Μαμουλάκης για την «Arthur Andersen» και το σκάνδαλο στην Αμερική, θυμάμαι πάρα πολύ καλά το τεράστιο πρόστιμο που είχε καταλογιστεί στην «Arthur Andersen», γιατί προφανώς είτε παραποίησε είτε αποδέχτηκε στοιχεία τα οποία δεν ήταν σωστά. Εδώ αυτό το κάνουμε για να διασφαλίσουμε ότι δεν υπάρχει θέμα αναξιοπιστίας.

Συνεχίζω. Η αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών θα συναρτάται πλέον και από την επιτυχή συνεργασία των ειδικών υπηρεσιών του ΕΣΠΑ με τους φορείς υλοποίησης και τους φορείς πολιτικής, η οποία θα διασφαλίζεται με τη δημιουργία ειδικών θεματικών δικτύων συντονισμού και επικοινωνίας. Ομάδες εκπροσώπων των διαχειριστικών αρχών, των κατά περίπτωση επιτελικών δομών, των κοινωνικοοικονομικών εταίρων και των μεγάλων δικαιούχων αποτελούν τον δίαυλο επικοινωνίας του εκάστοτε προγράμματος με σκοπό την εφαρμογή οριζόντιων λύσεων και παρεμβάσεων.

Τέλος, στο παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνονται και διατάξεις οι οποίες έχουν σκοπό να διευκολύνουν την ολοκλήρωση των δράσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, αλλά και την ομαλή μετάβαση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο στην τρέχουσα, με την επιτυχημένη λειτουργία όλων των αναδιαρθρωμένων υφιστάμενων και νέων δομών του ΕΣΠΑ.

Για να γίνω πιο σαφής, όσον αφορά τη δομή του νέου σχεδίου νόμου, όπως ορίζει το άρθρο 3, τα προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027 περιλαμβάνουν επτά τομεακά προ-

γράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από ένα ή περισσότερα ταμεία και τα οποία είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, δεκατρία περιφερειακά προγράμματα, ένα τομεακό πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και ονομάζεται Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ένα τομεακό πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας.

Επίσης, υπάρχει το «INTERREG» και εδώ να πω ότι δεν καταργείται καμμία υπηρεσία του «INTERREG», ούτε λέει κανένας ότι δεν θα υπάρξει το «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη. Όπως ξέρετε, σε κάθε προγραμματική περίοδο οι υπηρεσίες του ΕΣΠΑ αναδιαρθρώνονται ανάλογα με τους στόχους και τους άξονες του νέου προγράμματος. Έτσι, και το «INTERREG» θα αναδιαρθρωθεί προκειμένου να καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες της νέας προγραμματικής περιόδου. Προβλέπουμε ότι η υφιστάμενη υπηρεσία με την υφιστάμενη δομή της υπάρχει μέχρι τις 31-12-2023 και αμέσως μετά ξεκινά η νέα, η οποία θα έχει ήδη προετοιμαστεί και προφανώς και οι εργαζόμενοι θα μεταβούν σε αυτή. Δεν βλέπω που υπάρχει εδώ το θέμα.

Υπάρχουν και τα Ταμεία Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων 2021 - 2027 όπου περιλαμβάνονται τρία προγράμματα, όπως το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της διαχείρισης των συνόρων και την πολιτική των θεωρήσεων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νέο σχέδιο νόμου που ψηφίζεται σήμερα δεν είναι ένα νέο νομοθέτημα, αλλά στηρίχθηκε σε βασικές αρχές για να περατωθεί όπως: Στη διατήρηση σε σημαντικό βαθμό των διατάξεων εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου για το ΕΣΠΑ 2014 - 2020, ο ν.4314, ο οποίος ψηφίστηκε τον Νοέμβριο του 2014 και έτυχε ευρείας αποδοχής. Ελάχιστες παρεμβάσεις και τροποποιήσεις έγιναν επί του νόμου κατά το διάστημα 2014 - 2022. Στην ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο των απαιτήσεων των κανονισμών που αφορούν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου της νέας προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027. Στην εναρμόνιση με το περιεχόμενο του εγκεκριμένου ΕΣΠΑ 2021 - 2027. Στην άμεση ενεργοποίηση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου μέσω του ορισμού των νέων δομών με διατήρηση ή μετεξέλιξη των υφιστάμενων και της αυτοδίκαιης μετάβασης του προσωπικού. Στην ελαχιστοποίηση του κόστους εγκατάστασης και λειτουργίας των νέων συστημάτων και φυσικά στη συνέχιση της λειτουργίας των ειδικών υπηρεσιών των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όπως αντιλαμβάνεστε, το νέο σχέδιο νόμου έχει σκοπό να οδηγήσει τη χώρα μας για πρώτη φορά στη νέα ψηφιακή εποχή και επίσης στη νέα «πράσινη» εποχή και να αμβλύνει τις μέχρι σήμερα ανισότητες αλλά και να οδηγήσει στη διαφάνεια όλες τις διαδικασίες, προστατεύοντας με κάθε τρόπο τους δικαιούχους. Στόχος του νομοσχεδίου είναι η γρήγορη και ασφαλής απορρόφηση των νέων πόρων, ώστε η χώρα μας να παραμείνει στις πρώτες θέσεις απορρόφησης των ευρωπαϊκών κρατών αλλά -πιο σημαντικά- να συνεχίσει να βρίσκεται σε αναπτυξιακή τροχιά.

Σας καλώ να υπερψηφίσετε τον νέο νόμο για πιο ασφαλείς, γρήγορες και διαφανείς διαδικασίες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ευάγγελος Αποστόλου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω από τις τροπολογίες.

Κύριε Υπουργέ, μου φαίνεται ότι δεν ξέρετε τι σας γίνεται σχετικά με τις τροπολογίες. Άλλα ανακινώτε, άλλα στηρίζετε και ιδιαίτερα για ζητήματα που έχουν σχέση με τον αγροτικό χώρο. Γιατί σας το λέω αυτό; Διότι πριν περίπου μια βδομάδα είχε υπάρξει κάποια ανακοίνωση με συγκεκριμένη υπουργική από-

φαση που αφορούσε ζητήματα, προβλήματα που έχουν προκύψει μετά την ολοκληρωτική καταστροφή της βόρειας Εύβοιας. Τελικά αυτό το καταθέσατε σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών που αυτή την ώρα συζητείται στην Επιτροπή Οικονομικών, αλλά το πήρατε πίσω και το φέρνετε τώρα εδώ ως τροπολογία γιατί; Επειδή αύριο κυβερνητικό κλιμάκιο μεταβαίνει στη βόρεια Εύβοια για να ανακοινώσει υποτίθεται τη λύση ζητημάτων, θέλετε να έχει ήδη περάσει και προηγούμενα από τη Βουλή, δηλαδή καθαρά επικοινωνιακή διαχείριση. Ξεκαθαρίζουμε: Και με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις δεν απαντάτε στην αγωνία των πληγέντων της βόρειας Εύβοιας για να παραμείνουν στα χωριά τους. Αυτό είναι το βασικό ζητούμενο και αυτό δεν το έχετε μέχρι σήμερα προσεγγίσει.

Και έρχομαι και σε αυτές που ανακοινώθηκαν από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης σήμερα το πρωί. Μιλάτε για την κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου από την 1^η του Γενάρη. Γιατί; Αφού το έχετε εξαγγείλει πριν επτά-οκτώ μήνες, άρα έπρεπε να ξεκινήσει η διαδικασία από την εξαγγελία της. Επίσης, μιλάτε για μείωση του ΦΠΑ των λιπασμάτων από το 13% στο 6%, όταν υπάρχουν λιπάσματα που είναι στο 24% και ιδίως αγγίζουν κηπευτικές καλλιέργειες, υδρολιπάνσεις. Αφορούν το φυτοπροστατευτικό θειάφι και γενικότερα άλλες ευαίσθητες καλλιέργειες. Ξεκαθαρίστε το. Για όλα, λοιπόν, αυτά η συγκεκριμένη παρέμβαση φέρνει τον ΦΠΑ στο 6%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα αφορά κυρίως σε προβλέψεις και δεσμεύσεις της χώρας μας για τον τρόπο διαχείρισης των κοινοτικών πόρων του Ταμείου Συνοχής της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι ίδιες με αυτές του ισχύοντος νόμου του ΕΣΠΑ, του 4314/2014, γεγονός που σημαίνει ότι δεν έγινε ουσιαστική προσπάθεια βελτίωσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών και των λοιπών αγκυλώσεων που προκαλούσαν στην εφαρμογή των κοινοτικών προγραμμάτων και στην απορρόφηση των πόρων την περίοδο 2014 - 2020.

Και επειδή το 50% αυτών των πόρων αφορούν σε επιδοτήσεις και ενισχύσεις του αγροτικού χώρου, θα αναφερθώ, πριν μπω τις παρατηρήσεις μου για το τωρινό νομοσχέδιο, στον τρόπο που διαχειρίστηκαν τις ανάλογες δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι κυβερνήσεις της περιόδου 2008 - 2014. Θα σταθώ σε δύο περιπτώσεις, τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Οι ανακτήσεις αφορούν σε καταλογισμούς που υποχρεώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κάνει η χώρα μας σε περιπτώσεις που έδωσε ενισχύσεις χωρίς την έγκρισή της. Τέτοιου χαρακτήρα θεωρήθηκαν οι ενισχύσεις του πακέτου Χατζηγάκη το 2008 και το 2009, οι ρυθμίσεις των χρεών των συνεταιρισμών, καθώς και άλλες για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε συνολικά την ανάκτηση 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ. Σε διαφορετική περίπτωση απειλούσε ότι θα προσφύγει στο γενικό δικαστήριο για να ζητήσει την κατάδίκη της Ελλάδας για τη μη συμμόρφωση και την επιβολή σε βάρος της χρηματικής ποινής, απειλώντας μάλιστα ότι θα τη συνδέσει με τις κοινοτικές ενισχύσεις.

Στις δημοσιονομικές διορθώσεις, δηλαδή στα πρόστιμα, που αφορούσαν στην κακή διαχείριση των ενισχύσεων, κυρίως της κτηνοτροφίας, τα πράγματα ήταν χειρότερα. Ειδικά από το 2010 έως το 2014 με τη διαχείριση των βοσκοτόπων, όταν στέλνατε τα κοπάδια από την Ήπειρο στην Πελοπόννησο και από τη Θράκη στη Στερεά Ελλάδα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέβαλε πρόστιμα συνολικού ύψους 1,3 δισεκατομμύριο ευρώ. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι το αποτέλεσμα για τον αγροτικό χώρο ήταν δυσβάστακτο, όταν το συνολικό κόστος ξεπερνούσε τα 2,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ήταν ένα τίμημα που το επιβαρύνθηκε όλη η ελληνική κοινωνία.

Αυτή την κατάσταση βρήκε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2015. Τι σας παραδώσαμε εμείς το 2019; Στους καταλογισμούς απομείωσαμε το ποσό στα 110 εκατομμύρια ευρώ από 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ και το σημαντικότερο όλων ήταν ότι καταφέραμε να διαχειριστούμε αυτά τα προβλήματα, βάζοντας τάξη και στις πληρωμές. Όσον αφορά δε τα πρόστιμα στις δημοσιονομικές διορθώσεις ήταν πρωτοφανές το ότι ήδη 500 εκατομμύρια έχουν επιστραφεί και μάλιστα για τα υπόλοιπα, μέχρι το 1,1 δισεκατομμύριο, θα υπάρξουν αποφάσεις επιστροφής, γιατί τεκμηριώσαμε

και τη συγκεκριμένη περίπτωση πάρα πολύ σωστά.

Το νομοσχέδιο αφορά διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που έχουν σχέση με την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ 2023 - 2027 και δεν περιλαμβάνονταν στα αρχικά σχέδια που δόθηκαν στη δημοσιότητα προς διαβούλευση. Συνεπώς δεν δόθηκε επαρκής χρόνος στους θεσμικούς φορείς για την εξέταση των συγκεκριμένων άρθρων και τη διατύπωση απόψεων.

Για παράδειγμα προβλέπεται η σύσταση μιας ειδικής υπηρεσίας για την εφαρμογή παρεμβάσεων του πυλώνα 1, γεγονός που δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ώστε να αιτιολογείται η σκοπιμότητα σε σχέση με τις υφιστάμενες ανάγκες και αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Υπουργείου. Αντίστοιχα, ενστάσεις εγείρονται και για το πλήθος των επιτελικών δομών ΕΣΠΑ στα Υπουργεία, των οποίων η αποτελεσματικότητα έχει έντονα αμφισβητηθεί την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ενώ δημιουργούνται και προβλήματα με τις αρμοδιότητες και τη λειτουργικότητά τους σε σχέση με τις οργανικές μονάδες και τις υπηρεσίες των Υπουργείων.

Οι προβλέψεις του νομοσχεδίου που αφορούν στην επιλογή προϋορισμένων μονάδων και υπηρεσιών του ΕΣΠΑ για τη μεταβατική περίοδο, ουσιαστικά καταργεί την αξιοκρατική διαδικασία που θεσπίστηκε και ξεκίνησε να εφαρμόζεται επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα για τις προθέσεις της σημερινής Κυβέρνησης. «Τακτοποίηση "ημετέρων" σε θέσεις ευθύνης» λέγεται αυτό.

Αλλά για να μην γκρινιάζετε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, αναφέρω και κάτι θετικό, την πρόβλεψή σας για τον ορισμό της ΕΔΕΛ ως φορέα πιστοποίησης του ΟΠΕΚΕΠΕ, ως οργανισμού πληρωμών της ΚΑΠ. Είναι στη σωστή κατεύθυνση, καθώς πρόκειται για δημόσια αρχή με μεγάλη εμπειρία στους ελέγχους. Είναι η ίδια αρχή ελέγχου για το ΕΣΠΑ. Ενώ ταυτόχρονα εξοικονομούνται και πόροι που αναλώνονται σε συμβάσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ με ιδιωτικές εταιρείες για το συγκεκριμένο έργο. Αυτό που χρειάζεται η ΕΔΕΛ είναι να στελεχωθεί με το απαραίτητο προσωπικό.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, καταθέτουμε προτάσεις και λύνουμε προβλήματα. Εσείς τι κάνετε; Συνεχίζετε να χαρακτηρίζετε εποποιία την κυνική ομολογία του Δημήτρου Σπάρτης ότι με το μίσρασμα χρημάτων στην Ηλεία παραμονές των εκλογών του 2007 η Νέα Δημοκρατία γύρισε το παιχνίδι.

Κλείνω με ένα ερώτημα: Δεν θα απαντήσει τελικά κάποιος -και ιδιαίτερα ο τότε Πρωθυπουργός- γι' αυτές τις τακτικές;

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ιλχάν Αχμέτ από το Κίνημα Αλλαγής.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες ακούσαμε τον Πρωθυπουργό στο διάγγελμά του να υποστηρίζει πως νιώθει τις δυσκολίες και τις αγωνίες των πολιτών όταν ανοίγουν λογαριασμούς ρεύματος στο σπίτι κι όταν το βλέμμα κοιτά το ράφι του σουπερμάρκετ ή τον μετρητή της βενζίνης.

Ο κύριος Πρωθυπουργός χρησιμοποίησε δύο λέξεις: δυσκολίες και αγωνίες. Όχι, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν είναι απλώς δυσκολία ή αγωνία. Πρόκειται για απόγνωση και για θυμό. Εγώ θα σας εξηγήσω γιατί οι δύο αυτές λέξεις είναι αυτές που νιώθεις σήμερα Έλληνας.

Πρόκειται για θυμό. Πρώτον, οι πολίτες βρίσκονται σε απόγνωση και είναι βαθιά θυμωμένοι. Θύμωσαν όταν ο Υπουργός Ενέργειας και Περιβάλλοντος τους συμβούλεψε να κλείνουν τους θερμοσίφωνες και να μην αφήνουν ούτε ένα φως αναμμένο. Δεύτερον, θυμώνουν καθημερινά καθώς παρακολουθούν τη ζωή τους να υποβαθμίζεται τη στιγμή που οι λίγοι και εκλεκτοί συνεχίζουν να πλουτίζουν ή να αμείβονται με εξωφρενικά μισθούς. Τρίτον, θύμωσαν όταν άκουσαν πως οι φτωχοί δεν έχουν αυτοκίνητο.

Όμως νιώθουν και σε απόγνωση όταν ο συνταξιούχος των 600 ευρώ λαμβάνει μηνιαίως λογαριασμούς που ξεπερνούν τη σύνταξή του και βρίσκεται σε απόγνωση. Ο μισθωτός του βασικού

μισθού βλέπει στην Ελλάδα του 2022 στο σουπερμάρκετ ως πολυτέλεια και είναι σε απόγνωση. Ο Έλληνας αγρότης, ο Έλληνας παραγωγός βλέπει τις τιμές στο πετρέλαιο κίνησης ντίζελ που έφτασε στα 2 ευρώ το λίτρο, την αύξηση τιμών των λιπασμάτων, των ζωοτροφών, την ακραία ακρίβεια στο ρεύμα και τις καταστροφές από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες και είναι σε απόγνωση.

Τέταρτον, η μέση ελληνική οικογένεια νιώθει πως βρίσκεται σε «πόλεμο» και προσπαθεί να στοκάρει μακαρόνια και ρύζι για να προλάβει τις ανατιμήσεις και την ακρίβεια και, ναι, είναι σε απόγνωση. Το δυναμικό κομμάτι της κοινωνίας, οι νέοι εργαζόμενοι, συνεχίζουν να μένουν με τις οικογενειές τους αναβάλλοντας να στήσουν το δικό τους νοικοκυριό, αναβάλλοντας αποφάσεις ζωής, γιατί οι τιμές των νοικοκυριών είναι εξωπραγματικές και είναι σε απόγνωση.

Αυτή η απόγνωση και ο θυμός είναι βέβαιο πως δεν θα θεραπευτούν από το σχετικό χθεσινό διάγγελμα του Πρωθυπουργού και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν, μέτρα που έρχονται με σημαντική καθυστέρηση για την αντιμετώπιση των δυσμενών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης, μέτρα που όχι μόνο δεν επαρκούν αλλά μοιάζουν με ασπирίνη.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το Κίνημα Αλλαγής και ο Πρόεδρός του κ. Νίκος Ανδρουλάκης εδώ και εκατό ημέρες, τέσσερις μήνες, συνεχώς σας υποβάλλουν προτάσεις και σας λέμε πως και δημοσιονομικά περιθώρια υπάρχουν και περιθώρια για γενναίες παρεμβάσεις υπάρχουν. Εσείς, όμως, κύριοι της Κυβέρνησης, επιλέγετε να μας ειρωνεύεστε κάνοντας λόγο για περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες ή για το πώς βλέπουμε λεφτόδενδρα που δεν υπάρχουν. Όμως τι βλέπουμε εμείς θα σας πούμε σε λίγο.

Αυτό που βλέπουμε εμείς ως Κίνημα Αλλαγής είναι η έκθεση του Γραφείου Προϋπολογισμού της Βουλής και τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οποία η υπερπαόδοση ΦΠΑ και ειδικού φόρου κατανάλωσης λόγω της αύξησης των τιμών και πληθωρισμού υπολογίζονται περίπου στο 1 δισεκατομμύριο ευρώ το τελευταίο τετράμηνο. Άρα, δηλαδή, έχουμε αύξηση στα έσοδα 1 δισεκατομμύριο ευρώ.

Αυτό που βλέπουμε εμείς ως Κίνημα Αλλαγής και δεν το βλέπετε εσείς είναι πως συνεχίζετε να αξιοποιείτε τον δημοσιονομικό χώρο που υπάρχει για φοροαπαλλαγές στους λίγους. Το είδαμε με την κατάργηση του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ που επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό με 280 εκατομμύρια ευρώ και ευνοεί τους λίγους έχοντες μεγάλη ακίνητη περιουσία.

Αν πραγματικά ενδιαφέρεστε για τη μεσαία τάξη, για τους πολλούς, για τους πιο αδύναμους, για τους αγρότες, γι' αυτούς που πραγματικά βάζονται από το κύμα της ακρίβειας, υιοθετήστε επιτέλους τις δικές μας προτάσεις, του Κινήματος Αλλαγής και του Προέδρου μας.

Ποιες είναι αυτές οι προτάσεις; Βάλτε πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής με την οποία παραμιλάει όλη η κοινωνία. Φορολογείστε τα υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών. Μειώστε τον ΦΠΑ σε βασικά καταναλωτικά αγαθά.

Μειώστε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, όχι μόνο με 10 ή 15 σεντς σαν επιδότηση και μόνο για τρεις μήνες. Αυξήστε τον κατώτατο μισθό, δίνοντας προοπτική στους νέους και ξαναδώστε αξιοπρέπεια στους χαμηλοσυνταξιούχους με ένα νέο ΕΚΑΣ. Στηρίξτε αποτελεσματικά τους αγρότες σε όλη την Ελλάδα και ιδίως στη Θράκη. Είναι το ελάχιστο που μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε τους πιο ευάλωτους της κοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το χθεσινό διάγγελμα του Πρωθυπουργού φανεώνει την αγωνία της κυβερνητικής παρατάξεως. Γιατί δεν το βλέπετε εσείς; Τι βλέπετε; Ότι αντιλαμβάνεστε πως η κοινωνία βράζει. Αισθάνεστε και εσείς στην ανασφάλεια, τον φόβο, την απόγνωση, τον θυμό και γι' αυτό αφήνετε να εξελισσεται η συζήτηση για πρόωρες εκλογές ή για αλλαγή του εκλογικού νόμου. Δεν θα πέσουμε όμως εμείς στην παγίδα σας. Δεν αποπροσανατολιζόμαστε. Θα συνεχίσουμε να κάνουμε προτάσεις και να δίνουμε λύσεις στα μεγάλα προβλήματα που γονατίζουν σήμερα την κοινωνία. Όποτε κι αν σتهθούν οι κάλπες, εμείς θα είμαστε έτοιμοι με προτάσεις συγκεκριμένες προς τους πολίτες για μια προοδευτική διέξοδο.

Για το παρόν νομοσχέδιο που συζητάμε, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι αν και κατά 70% αφορά την τυπική έγκριση κάποιων οδηγιών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και γι' αυτόν τον λόγο συμφωνούμε επί της αρχής, όμως τα ειδικότερα άρθρα αυτού, ιδίως όσον αφορά τους υπαλλήλους και τις εργασιακές τους σχέσεις έχουμε επιφυλάξεις, γι' αυτό και θα τις καταψηφίσουμε, διότι δεν έγινε επαρκής διαβούλευση και νομίζουμε πως δεν υπάρχει μια σχέση δίκαιη ως προς τους υπαλλήλους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο των επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 18 Μαρτίου 2022.

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 524/14-3-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Την κατάσταση στα νηπιαγωγεία και το ωράριο των νηπιαγωγών».

B. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 525/14-3-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων στις αποζημιώσεις για αποκατάσταση των ζημιών σε κτήρια από τις κατολισθήσεις του Φεβρουαρίου 2019, σε περιοχές του Δήμου Πλατανιά Π.Ε. Χανίων Κρήτης».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 2089/7-1-2022 ερώτηση του Βουλευτή Εύβοιας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Η νέα προκήρυξη της παράκαμψης Χαλκίδας αυξάνει το κόστος και μειώνει την αποτελεσματικότητα».

Και τώρα καλούμε στο Βήμα τον κ. Συντυχάκη από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά ο λαός μας, οι λαϊκές οικογένειες, δηλαδή η συντριπτική πλειοψηφία του λαού ζει τη δική της τραγωδία. Υπάρχει βέβαια και μια πολύ ισχυρή μειοψηφία που «φυσάει τον παρά» και φυσικά δεν την αφορούν. Και αναφέρομαι στις αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων και του ρεύματος που μέσα σε έναν χρόνο έχουν ξεπεράσει το 400%, με τον πληθωρισμό πραγματικά να σκαρφώνεται πριν τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία στο 7,2% κάνοντας στην κυριολεξία φύλλο και φτερό το λαϊκό εισόδημα και βυθίζοντας εκατοντάδες χιλιάδες λαϊκά σπίτια όλο και πιο μέσα στη φτώχεια.

Χθες ο Πρωθυπουργός σε μια απίστευτη τηλεοπτική υποκρισία και για να διασκεδάσει τις εντυπώσεις από τις συνεχείς ανατιμήσεις που έχουν γονατίσει τον λαό, ανακοίνωσε μέτρα κοροϊδίας και μάλιστα, σε αποστροφή του λόγου του, ομολογώντας το ψέμα του και για να προλάβει τις επικρίσεις αποκάλυψε ιδίως την αλήθεια. Τι είπε; Πριν σπεύσουν, λέει, κάποιοι να μιλήσουν για παροχές «ψίχουλα», εγώ σας λέω ότι έβαλα πάνω απ' όλα τη δημοσιονομική σταθερότητα. Για να μη διαταραχθούν τα κέρδη των ομίλων, λέμε εμείς. Όχι τις ανάγκες του λαού, όχι την προστασία του εισοδήματος των λαϊκών εισοδημάτων, αλλά πάνω από όλα την προστασία και την ανάκαμψη του κεφαλαίου της πράσινης μετάβασης για να προχωρήσουν οι μονοπωλιακοί όμιλοι ανεμπόδιστα, σε ένα κλίμα φορολογικού παραδείσου και κινήτρων για τις νέες πράσινες μπίζνες.

Άνθρακας λοιπόν, ο θησαυρός. Παροχές κοροϊδίας, 22 λεπτά επιδότηση στο λίτρο για εξήντα λίτρα βενζίνης τον μήνα και 27 λεπτά για τα νησιά. Αυτό είναι το μεγάλο όφελος για τους καταναλωτές. Δηλαδή, μόλις 13 ευρώ τον μήνα και 16 ευρώ για τους

νησιώτες. Απίστευτη κοροϊδία. Και δεν φτάνει μόνο αυτό αλλά η Κυβέρνηση εμφανίζει αυτές τις αυξήσεις σχεδόν ως ουρανοκατέβατες. Προσπαθείτε να κρύψετε ότι ο λαός καλείται να επιμυστεί ξανά το βάρος των αυξήσεων και τις βαριές θυσίες. Διότι, όλοι σας, οι δικές σας κυβερνήσεις, τόσο του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας όσο και του ΣΥΡΙΖΑ προηγουμένως εφαρμόσαν πιστά τις κατευθύνσεις αυτής της ληστοσυμμαχίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, μετατρέποντας ένα δικαίωμα σε πανάκριβο εμπόρευμα, που θα παίζει στα χρηματιστήρια για να θησαυρίζουν οι επιχειρηματικοί όμιλοι.

Αυτό που σήμερα πράττει η Νέα Δημοκρατία, τον δρόμο της τον έστρωσε ο ΣΥΡΙΖΑ. Και ας μην παριστάνει ο ΣΥΡΙΖΑ την αθώα περισσότερα. Έχει συμμετοχή στον φόνο και, μάλιστα, ενεργή συμμετοχή. Πάνω στη δική του πολιτική χτίζει σήμερα η Νέα Δημοκρατία. Όλοι μαζί! Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ, ΠΑΣΟΚ, ενωμένοι σαν μια γροθιά είχατε ψηφίσει το τρίτο μνημόνιο το 2015, με βάση το οποίο το 17% των μετοχών της ΔΕΗ βρέθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ προκειμένου να πουληθεί. Συμφωνήσατε να πείσει το μερίδιο της ΔΕΗ στο 50% του συνόλου της αγοράς για να εξασφαλίσετε τα κέρδη των ιδιωτικών εταιρειών. Ας μας πει, λοιπόν, ο ΣΥΡΙΖΑ: επί δικής του κυβέρνησης δεν μπήκε η χώρα στο χρηματιστήριο ενέργειας, δίνοντας πράσινο φως για νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες, για να επιτευχθούν κέρδη σε απόδοσης και ανταγωνιστικές τιμές, όπως μας έλεγε τότε; Ο ΣΥΡΙΖΑ που κάνει σήμερα το κορόιδο δεν είναι που υποχρέωνε τη ΔΕΗ, με τις ΝΟΜΕ, να πουλά το ρεύμα που παράγει κάτω του κόστους στους ανταγωνιστές της και ακριβά στους καταναλωτές για να καλύψει τη χασούρα της;

Αυτές τις αρπαχτές των ομίλων πληρώνει σήμερα ο λαός που εσείς τότε, όλοι μαζί, τις βαφτίζατε επιχειρηματικές ευκαιρίες. Όλοι, λοιπόν, παρέα μαζί οδηγήσατε τη χώρα στο έγκλημα της απολιγνιτοποίησης και στα πράσινα φέσια, σε μια λογική «ο ρυπαίνων πληρώνει», για να επιδοτηθούν αδρά οι πανάκριβες ΑΠΕ, με τη στροφή στο φυσικό αέριο ως ένα καύσιμο «γέφυρα».

Τις συνέπειες όλων αυτών και τους ανταγωνισμούς των επιχειρηματικών ομίλων, των ιμπεριαλιστικών κέντρων, με επίκεντρο και την ενέργεια, ανταγωνισμούς τους οποίους είναι χωμένη «ως τα μπουνία» και η ελληνική αστική τάξη, πληρώνει τώρα ο λαός και με την ενεργειακή φτώχεια και με μεγάλους κινδύνους για τα κυρίαρχα δικαιώματα της χώρας.

Οι ενεργειακοί σχεδιασμοί που βρίσκονται σε εξέλιξη, με το ξέσπασμα του ιμπεριαλιστικού πολέμου στην Ουκρανία ρίχνουν κι άλλο λάδι στη φωτιά -ακόμα δεν είδαμε τίποτα- που τροφοδοτεί αυτή την τρελή κούρσα των τιμών. Σχεδιασμοί που δεν έχουν να κάνουν με την εξασφάλιση φθηνότερης ενέργειας για τον λαό, αλλά για τη διαμάχη μεταξύ ισχυρών μονοπωλιακών ομίλων για τις αγορές και τους ενεργειακούς διαδρόμους.

Η πολιτική εμπλοκή της χώρας σε αυτό τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στην Ουκρανία, με ευθύνη και της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ είναι η συνέχηση της ίδιας πολιτικής που γίνεται για λογαριασμό των ιδίων συμφερόντων και έχει στόχο να βγουν πιο ισχυροί οι μονοπωλιακοί όμιλοι πάντα σε βάρος του λαού. Ο λαός καλείται να πληρώσει ξανά για τα συμφέροντα του κεφαλαίου. Πλήρωσε την ανάπτυξη, πλήρωσε την οικονομική κρίση, πληρώνει τις επιπτώσεις της πανδημίας, πληρώνει τον πληθωρισμό με την ενεργειακή φτώχεια να απλώνεται όλο και περισσότερο και καλείται να πληρώσει και τις νέες θυσίες και τις πολεμικές ανατιμήσεις. Πληρώνει πανάκριβα την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, για την πρόνοια, για να σπουδάσει τα παιδιά του και εσείς λέτε «Μη μιλάς, μη γελάς, κινδυνεύει η Ελλάδα». Δηλαδή, τα κεφάλια μέσα. Του κλέβετε τον ιδρώτα για λογαριασμό της πλουτοκρατίας και την ίδια στιγμή έχετε την αδιαντροπιά να του λέτε ότι πρέπει να δείξει αυτοσυγκράτηση, σύνεση, νηφαλιότητα, χωρίς λαϊκισμούς, βαφτίζοντας τις διαμαρτυρίες, την αγανάκτηση, τις διεκδικήσεις των εργαζομένων, των συνδικάτων ως λαϊκισμό. Πουλάτε, δηλαδή, ψέμα. Πουλάτε απίστευτο ψέμα λέγοντας ότι δεν διαθέτει η χώρα μας απεριόριστους πόρους, όταν όμως για να ενισχύσετε τις «πράσινες» μπίζνες, τους κατασκευαστικούς ομίλους, τους μεγαλοενοδόχους που ξεχειλίζουν οι τσέπες τους από χρήμα ως διά μαγείας εμφανίζονται με τον

τρόπο παντού: 32 δισεκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης, 11 δισεκατομμύρια και βάλε από τον αναπτυξιακό νόμο, αμέτρητος ο κατάλογος με σκανδαλώδη προνόμια και φοροαυλίες.

Πουλάτε στον λαό το παραμύθι του εθνικού συμφέροντος ότι τάχα η χώρα μας πρέπει να ανταποκριθεί στις διεθνείς της υποχρεώσεις. Για ποιον; Για λογαριασμό των ιμπεριαλιστικών συμμαχιών του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως διά μαγείας τα δισεκατομμύρια ρέουν και εδώ!

Τεσσεράμισι δισεκατομμύρια τον χρόνο για τις στρατιωτικές δαπάνες, για τους φονικούς αυτούς σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ, φρεγάτες, Ραφάλ, αξίας 7,5 δισεκατομμυρίων. Αμέτρητος ο κατάλογος των φονικών εξοπλισμών, για να ματώνουν τα παιδιά μας στα πεδία των μαχών για λογαριασμό των συμμαχών μας, των σύμμαχών σας!

Οι εργαζόμενοι, λοιπόν, δεν πρέπει να υποκύψουν, δεν πρέπει να φοβηθούν και να πιστέψουν τα ψέματα που τους σερβίρει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ούτε τις νέες ψεύτικες ελπίδες του ΣΥΡΙΖΑ ή του Κινήματος Αλλαγής-ΠΑΣΟΚ, που κινούνται στην ίδια ρότα υπεράσπισης των συμφερόντων της πλουτοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Απόδειξη της νέας εξαπάτησης που επιχειρούν, είναι ο νέος εποικοδομητικός διάλογος που έχει ήδη ξεκινήσει μεταξύ τους, έχοντας όλοι τους ως βάση τη στρατηγική συμφωνία με το Ταμείο Ανάκαμψης, την πράσινη μετάβαση, τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την καπιταλιστική ανάπτυξη σε βάρος του λαού μας.

Πρέπει να πιστέψει, λοιπόν, ο λαός τη δύναμή του και να μη στοιχηθεί κάτω από ξένες σημαίες για τα συμφέροντα των λίγων. Θα πρέπει να βάλε, να διεκδικήσει και να παλέψει για σύγχρονα εργατικά λαϊκά δικαιώματα, να μη σηκώνει λευκή πετσέτα.

Η κατάργηση του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων σε καύσιμα και άλλα είδη λαϊκής κατανάλωσης, οι συλλογικές συμβάσεις με αυξήσεις στους μισθούς, για άμεσα μέτρα ενίσχυσης των νοικοκυριών, για να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια καθώς και την προεξόφληση των αυτοαπασχολούμενων αγροτών και ανέργων, αυτά είναι τα δίκαια και ρεαλιστικά αιτήματα του σήμερα και προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να δώσει τη μάχη ο εργαζόμενος.

Κλείνοντας, αυτός ο αγώνας για τη ζωή με αξιοπρέπεια συνοδεύεται και με τον αγώνα για να σταματήσει τώρα η ελληνική εμπλοκή, να κλείσουν οι βάσεις του ΝΑΤΟ και των Ηνωμένων Πολιτειών, να μη χρησιμοποιείται το ελληνικό έδαφος. Κανένας Έλληνας φαντάρος και αξιωματικός έξω από τα σύνορα της χώρας! Αντίσταση, απερίσκεπη, ανατροπή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας, πορεία προς τη νέα κοινωνία που λέγεται σοσιαλισμός. Αυτός είναι ο μονόδρομος των λαών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα ακολουθήσει, όπως έχουμε ανακοινώσει, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσακαλώτος -τον οποίο καλούμε στο Βήμα- και οι επόμενοι τέσσερις συνάδελφοι είναι ο κ. Λιούτας, ο κ. Σαρακιώτης, ο κ. Λιούτης και ο κ. Πουλάς.

Ελάτε, κύριε Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αφού ευχαριστώ στην Πρωθυπουργία μια γρήγορη και καλή ανάρρωση, θέλω να θυμηθώ τα λόγια του στις 16 Ιουνίου του 2021, όπου είπε ότι τα άστρα για την καλή πορεία της οικονομίας είναι ευθυγραμμισμένα. Και αφού δεν τα πάει καλά με τους οικονομολόγους του, μήπως να αλλάξει τους αστρολόγους του; Γιατί νομίζω ότι ίσως οι αστρολόγοι να έχουν καλύτερες συμβουλές. Μπορεί να του εξηγήσουν οι αστρολόγοι ότι αυτές οι κρίσεις που έχουμε δεν είναι παροδικές. Η κρίση της υγείας θα συνεχιστεί και άρα χρειάζεται επένδυση στο δημόσιο σύστημα υγείας.

Θα μπορούσαν οι αστρολόγοι να του πουν ότι οι τρεις κρίσεις που λέγαμε μέχρι πρόσφατα -η οικονομική, η υγειονομική, η κλιματική- και τώρα μιλάμε για πέντε κρίσεις -γιατί προστέθηκε και

η κρίση της ενέργειας και ο πόλεμος, μια δραματική εξέλιξη, όλες αυτές οι κρίσεις συνδέονται και συνδέονται ακριβώς επειδή στην προηγούμενη περίοδο η οικονομική και κοινωνική πολιτική δημιούργησαν πολλές αντιφάσεις, πολλές κοινωνικές ανισότητες. Αυτές οι ανισότητες έχουν επιπτώση όχι μόνο στην οικονομία, όχι μόνο στην κοινωνία, αλλά και στην ίδια τη δημοκρατία μας, στην ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας μας.

Μετά από δυόμισι, σχεδόν τρία, χρόνια Νέας Δημοκρατίας, νομίζω ότι οι διαχωριστικές γραμμές είναι ξεκάθαρες: Είναι οι ανισότητες, είναι ο δημόσιος τομέας. Όμως, υπάρχει μία διαχωριστική γραμμή που πάει πίσω από αυτές τις διαχωριστικές γραμμές σαν τις ανισότητες, τη σημασία του δημόσιου τομέα.

Και αυτή η πιο σημαντική, η πιο βαθιά διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην Αριστερά και στη Δεξιά έχει να κάνει με το ότι στον αναπτυξιακό τύπο δεν εξασφαλίζει ούτε την ποιότητα ούτε την ποσότητα των επενδύσεων που χρειαζόμαστε. Αυτό φάνηκε στο καπιταλιστικό σύστημα, ιδιαίτερα στη νεοφιλελεύθερη εκδοχή και πριν από την κρίση. Φάνηκε δηλαδή και πριν από την κρίση ότι αυτό το σύστημα δεν παράγει την ποσότητα των επενδύσεων που είχε υποσχεθεί. Δεν δημιουργήσε την ανάπτυξη που περιμέναμε οι νεοφιλελεύθεροι από τις μειώσεις των φόρων. Δημιούργησε ανισότητες, επηρέασε την ποιότητα των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν και δεν μπόρεσε να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή.

Αυτή η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην Αριστερά και στη Δεξιά, το κατά πόσο οι ελεύθερες αγορές, ο καπιταλισμός στη νεοφιλελεύθερη εκδοχή μπορεί να εξασφαλίσει την ποιότητα και την ποσότητα των επενδύσεων, ισχύει και εκ των υστέρων και εκ των προτέρων.

Αρχίζω με το «εκ των υστέρων». Έχουμε την ενεργειακή κρίση και χθες και σήμερα ανακοινώθηκαν καινούργια μέτρα. Δεν θα μπω σε αυτή τη συζήτηση, αν είναι ψίχουλα ή δεν είναι ψίχουλα. Κατ' αρχάς όποια μέτρα γίνονται για να βοηθήσουν τον κόσμο που υποφέρει είναι καλό. Είναι προφανές αυτό. Δεν θεωρώ ότι επαρκούν. Όμως, ο λόγος που δεν γίνονται περισσότερα -είπε ο κ. Μητσοτάκης και η οικονομική ομάδα- έχει να κάνει με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς. Και θέλω να σχολιάσω αν ισχύουν αυτοί οι δημοσιονομικοί περιορισμοί.

Ταυτόχρονα με τη συζήτηση που γίνεται εδώ, γίνεται μια συζήτηση για μια άλλη παρέμβαση, για τον ΕΝΦΙΑ. Καταργήσατε τον συμπληρωματικό φόρο στον ΕΝΦΙΑ. Ο συμπληρωματικός φόρος υπολογιζόταν επί της συνολικής αντικειμενικής αξίας των ακινήτων ενός φορολογούμενου. Τώρα εισάγεται μια προσαύξηση στον ΕΝΦΙΑ. Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα;

Σας πάροουμε ένα παράδειγμα. Ιδιοκτήτης με τέσσερα ακίνητα αντικειμενικής αξίας 300.000 ευρώ το καθένα, πληρώνει σήμερα συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ 7.500 ευρώ. Με το νέο καθεστώς, που ανακοίνωσε χθες η Κυβέρνηση, ο συγκεκριμένος ιδιοκτήτης δεν θα πληρώσει συμπληρωματικό φόρο. Θα μου πείτε ότι θα πληρώσει προσαύξηση στον ΕΝΦΙΑ που έχει, αλλά πόσο θα είναι αυτό; Λίγο πάνω από τα 1.000 ευρώ; Λίγο κάτω από τα 1.000 ευρώ; Αλλά 7.500 ευρώ δεν θα είναι.

Άρα δεν μπορεί ο Πρωθυπουργός και η οικονομική ομάδα να μας λένε ότι δεν κάνουμε παραπάνω από τα μέτρα που ανακοινώσαμε στην ενέργεια και συγχρόνως να κάνει αυτά τα δωράκια στους ανθρώπους που έχουν μεγάλες περιουσίες.

Το ίδιο θα μπορούσα να σας πω και για άλλα μέτρα που πήρε και για τον φόρο κληρονομιάς και για την εισφορά αλληλεγγύης. Άρα δεν είναι μόνο πόσο ξοδεύει, αλλά είναι και πού τα παίρνει και να αποφασίζεις ποιες είναι οι προτεραιότητες που έχεις.

Επίσης, να πω και κάτι άλλο, πιο σημαντικό. Τι μάθαμε από την περίοδο 2010 - 2015; Μάθαμε κάτι πολύ σημαντικό, ότι, αν επιτρέψεις τη φτωχοποίηση της κοινωνίας -και θεωρώ ότι οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας εκείνη την περίοδο δεν άκουγαν τι γίνεται από τον κόσμο που είχε να αντιμετωπίσει την πτώχευση-, δεν λύνεις τα δημοσιονομικά προβλήματα, δεν λύνεις το πρόβλημα των ελλειμμάτων.

Το 2015 δεν είχατε ολοκληρώσει τη δημοσιονομική αναπροσαρμογή, γιατί ήταν πολύ δύσκολο να το κάνετε αυτό με τέτοια μεγάλη ύφεση. Και βεβαίως, δεν είχατε μειώσει, παρ' όλο που κόψατε συντάξεις, μισθούς, επενδύσεις, τα πάντα, δεν λύσατε

το πρόβλημα του χρέους. Το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, ακριβώς γιατί μειώθηκε τόσο πολύ το ΑΕΠ, είχε αυξηθεί.

Άρα λέω ότι αυτό που έχουμε μάθει από την ελληνική κρίση και από πάρα πολλά άλλα παραδείγματα παντού στον κόσμο είναι ότι εκ των υστέρων, όταν δημιουργούνται κρίσεις, πρέπει να παρέμβεις γρήγορα, έγκαιρα και αποφασιστικά. Αν το κάνεις σιγά-σιγά, «βλέπουμε τι θα κάνουμε», τελικά είναι μεγαλύτερο το δημοσιονομικό κόστος. Δεν αντιμετωπίζεις το έλλειμμα, δεν αντιμετωπίζεις το χρέος.

Και γι' αυτό ήταν η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που αντιμετώπισε το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, τουλάχιστον από την πλευρά των ροών, δηλαδή τις χρηματοδοτικές ανάγκες που έχουμε. Και αυτό δίνει χώρο σε μια κυβέρνηση να μπορεί να αντιμετωπίσει και τις τωρινές κρίσεις. Αυτά για το πώς παρεμβαίνει μια κυβέρνηση εκ των υστέρων. Θα μπορούσα να πω και πολλά άλλα.

Θα το πω πολύ σύντομα και θα επανέλθω: Γιατί δεν μπορεί να υπάρχει ένας έκτακτος εφάπαξ φόρος στα κέρδη των εταιρειών ενέργειας, που έβγαλαν αυτά τα κέρδη που έβγαλαν; Αυτό δεν είναι ένα ποσό που μπορεί να βγει και να μοιραστεί στα πιο ευάλωτα νοικοκυριά;

Σας λέω, λοιπόν, ότι υπάρχουν λύσεις. Δεν σας λέω έτσι γενικά ότι τα λεφτά υπάρχουν, αλλά σας λέω ότι με διαφορετικό μείγμα πολιτικής μπορεί να κάνεις περισσότερα πράγματα απ' ό,τι νομίζεις.

Όσον αφορά το «εκ των προτέρων», πάλι δεν θα πω για ψίχουλα ή μη ψίχουλα. Όμως, θα ρωτήσω, στην πηγή μπορείτε να κάνετε παρέμβαση; Δηλαδή στη ρύθμιση της αγοράς ενέργειας μπορείτε να κάνετε ενέργειες; Φαίνεται ότι δεν μπορείτε σε δύο μεγάλους τομείς. Δεν θα πω τίποτα για τις τηλεπικοινωνίες, αλλά όποιος έχει συγκρίνει το τηλέφωνο, το ίντερνετ στην Ελλάδα με την Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία -δεν λέω για Ηνωμένες Πολιτείες και Αγγλία- καταλαβαίνει πόσο είναι καρτελοποιημένη αυτή η αγορά.

Στην ενέργεια, όμως, γιατί μπορεί ο Μακρόν να καλεί τους παραγωγούς κάθε μέρα, να ρωτάει ποιο είναι το κόστος και να δίνει κάποιο περιθώριο κέρδους; Γιατί μπορεί η Κομισιόν να κάνει σύσταση για το τι πρέπει να κάνουν οι χώρες για να αντιμετωπίσουν την κρίση, η οποία ενσωματώνει τη ρύθμιση των αγορών; Δηλαδή εκ των υστέρων ή μάλλον εκ των προτέρων κάλυψε τον Μακρόν, ότι σε μια οικονομική κρίση τουλάχιστον μπορεί να υπάρχει αναστολή στους κανόνες στις αγορές, για να μπορέσει να παρέμβει. Και εδώ έχουμε διαφορές μεταξύ της παραγωγής ενέργειας και του πώς πάει στο χονδρεμπόριο, που είναι τεράστιες. Αυτό δεν είναι εκ των προτέρων μια στρατηγική που πρέπει να κάνετε, μια παρέμβαση για το πώς μπορούμε αυτό να το αλλάξουμε;

Δεν είναι μόνο ότι δεν κάνετε αυτό που θα κάναμε εμείς στον ειδικό φόρο καυσίμων ή το ότι θα αυξάναμε τον κατώτατο μισθό, για να μπορεί να έχει ο κόσμος διαθέσιμο εισόδημα. Είναι ότι δεν θέλετε ποτέ να κάνετε παρέμβαση στις αγορές.

Και αυτό φαίνεται σε αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ. Ανέλυσε ο κ. Μαμουλάκης πάρα πολλά πράγματα, που στην ουσία -αν μου επιτρέψει- συνοψίζονται στην έλλειψη σχεδιασμού. Σας είπα για το απίστευτο, ότι έχουμε ένα Υπουργείο για το ΕΣΠΑ και ένα Υπουργείο για την ανάπτυξη. Σας είπα για εξαιρέσεις Υπουργείων από τον σχεδιασμό, χωρίς τεκμηρίωση γιατί πρέπει να γίνουν. Σας είπα ότι, ακριβώς επειδή δεν παίρνετε τη ρύθμιση σοβαρά, κάνετε outsourcing.

Δεν ξέρω, σας άκουσα, κύριε Υπουργέ, και νομίζω ότι δεν του απαντήσατε για το θέμα της «ENRON», που είναι χαρακτηριστικό -χαρακτηριστικότατο- του καπιταλιστικού συστήματος που δημιούργησε την κρίση του 2009.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Του απάντησα.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Δεν το άκουσα εγώ. Πάντως καταλαβαίνετε ποια είναι η φύση του προβλήματος, ότι, όταν επιλέγω κάποιον να με ρυθμίσει και αυτός ο κάποιος ή κάποια έχει τη δυνατότητα να πάρει και άλλες δουλειές από μένα, δεν θα κάνει σωστά τη δουλειά ή ενδεχομένως δεν θα την κάνει.

Άρα σε αυτό το νομοσχέδιο δείχνετε αυτό που έχετε δείξει σε τόσα και τόσα νομοσχέδια, από τα νομοσχέδια του περιβάλλοντος -που δεν ενσωματώνετε την τοπική αυτοδιοίκηση- στο πώς

πρέπει να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα, από τον τρόπο που έγινε το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που δεν συζητήσατε όπως άλλες χώρες, όπως ο Ντράγκι, με την κοινωνία. Δεν πιστεύετε στον σχεδιασμό, πιστεύετε στην αυτορρύθμιση με κάποια δωράκια, βεβαίως, σε επιλεγμένους επενδυτές και φίλους της Κυβέρνησης. Όμως, δεν πιστεύετε ότι, για να έχουμε -και πάω εκεί όπου άρχισα- την ποιότητα και την ποσότητα των επενδύσεων που χρειάζεται, χρειαζόμαστε παρεμβάσεις στην αγορά και εκ των υστέρων και εκ των προτέρων.

Άρα είναι ώρα -και πρέπει να το συνειδητοποιήσουν όλα τα κόμματα της Αριστεράς- για μια κυβέρνηση να έρθει, μια προοδευτική κυβέρνηση, με πλατιά στήριξη, η οποία πιστεύει στον σχεδιασμό, πιστεύει ότι πρέπει να παρεμβαίνει και εκ των προτέρων και εκ των υστέρων και η οποία πιστεύει ότι πρέπει να δουλέψει μαζί με την κοινωνία για την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Τσακαλώτο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, κάποια παρέμβαση θέλετε να κάνετε για ένα, δύο λεπτά;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Τσακαλώτο, να ξαναπώ αυτό με τους ορκωτούς ελεγκτές. Επαναλαμβάνω ότι αυτή η πρόβλεψη υπήρχε στον παλαιότερο, στον προηγούμενο νόμο, του ΕΣΠΑ, συνέχισε επί των ημερών σας, δεν άλλαξε, προσκλήσεις βγήκαν χρησιμοποιώντας αυτόν τον όρο και συνεχίζει και σε αυτόν εδώ που ψηφίζουμε σήμερα.

Για να σας το πω με ένα παράδειγμα, εμείς υποχρεώνουμε τους δικαιούχους, μία επιχείρηση, έστω ότι είστε εσείς δέκα άτομα και θέλετε να πάρετε μία επιχορήγηση, σας υποχρεώνουμε να διαλέξετε και να προσλάβετε έναν ορκωτό λογιστή τον οποίο θα τον πληρώσουμε εμείς -όποιος και αν είναι αυτός, υπάρχει ένα πλαφόν σε κάθε δράση- και ο οποίος μαζί με σας θα πιστοποιήσει και αυτός ότι τα έχετε κάνει σωστά. Ούτε θα εγκρίνει κάποια επιχορήγηση ο ίδιος ούτε διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση ο ίδιος. Απλά ζητάμε διπλή πιστοποίηση ότι τα έχετε κάνει σωστά. Εάν εσείς, από την άλλη μεριά, δεν τα έχετε κάνει σωστά, ο ορκωτός ελεγκτής θα μας το πει. Αν και οι δύο συνεννοημένα τα κάνατε λάθος, φέρετε και οι δύο την ευθύνη. Αυτό διασφαλίζει περισσότερο ότι δεν γίνονται απάτες και κατάχρηση των πόρων. Δεν εγκρίνει ο ελεγκτής κάποιο ποσό ή δεν απαλλάσσει το Υπουργείο από τον έλεγχο. Οι έλεγχοι από τις υπηρεσίες του Υπουργείου διενεργούνται κανονικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, κύριε Τσακαλώτο, για ένα λεπτό.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ο λόγος που δεν με καλύπτει αυτό που είπατε είναι ότι δεν καταλαβαίνω γιατί τα κίνητρα είναι ευθυγραμμισμένα υπέρ του να μη γίνονται απάτες ή άλλες ατασθαλίες, γιατί, αφού τον διαλέγω και θα τον ξαναδιαλέξω, τα κίνητρα δεν είναι σωστά.

Η λύση είναι πολύ απλή και την έχουμε εφαρμόσει εμείς σε διάφορες περιπτώσεις. Να υπάρχει μια λίστα από συγκεκριμένους λογιστές, ορκωτούς λογιστές και αυτός που θα έπαιρνα να ήταν τυχαία μεταβλητή, δηλαδή να μην μπορώ να επιλέξω εγώ τον κ. Μαμουλάκη επειδή είναι και φίλος μου και θα του δώσω και άλλα έργα και με συμπαθεί, να υπάρχει η λίστα με δεκαπέντε εταιρείες και με μια τυχαία μεταβλητή, αν μου πείσει ο Χάρης, μου έπείσε, άμα δεν μου πείσει, δεν μου έπείσε.

Νομίζω ότι αυτό ευθυγραμμίζει τα κίνητρα -αυτό που λένε οι οικονομολόγοι- για να προστατευτεί. Και θα μπορούσε το δημόσιο να έχει καλύτερο έλεγχο από τα πράγματα με αυτόν τον τρόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λιούτας Αθανάσιος από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και οι δραματικές συνέπειες του πολέμου έχουν διαμορφώσει νέες συνθήκες και νέα δεδομένα. Παρακολουθούμε τη συμφορά που έχει προκληθεί και που συνεχίζει να προκαλείται στο έδαφος της Ουκρανίας. Βλέπουμε τα θύματα, τους πρόσφυγες, την αντίσταση και όλη την οικονομική προέκταση την οποία δημιουργεί παγκοσμίως η εισβολή αυτή.

Οι νέες συνθήκες, πέρα από κάθε αμφιβολία, έχουν οδηγήσει σε μία συλλογική αφύπνιση της Δύσης, τόσο σε επίπεδο άμυνας και ασφάλειας όσο και σε επίπεδο οικονομίας. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός, πάντα στην πρώτη γραμμή της μάχης, πρωτοπορεί με τις προτάσεις του σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πρωτοπορεί με σκοπό να δημιουργήσει ασπίδα στήριξης και προστασίας σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Σκοπός μας είναι η διαμόρφωση μιας κοινωνικής ασπίδας, ώστε να στηριχθούν οι πολίτες που καλούνται να διαχειριστούν τις μεγάλες οικονομικές συνέπειες της διεθνούς αυτής ενεργειακής κρίσης. Η στήριξη των συμπολιτών μας αποτέλεσε και αποτελεί βασικότερη προτεραιότητά μας μέσα στη διάρκεια της πανδημίας, προτεραιότητα ήδη από την πρώτη κιόλας ημέρα που διεφάνη η ενεργειακή αυτή κρίση. Η στήριξη αυτή, η οποία είναι συνεχής και διαρκής, έχει ως βάση τη σκληρή δουλειά που γίνεται. Και η σκληρή δουλειά φέρνει απτά αποτελέσματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα έχουμε μπροστά μας ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, που εισάγει θεσμικές παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των προγραμμάτων του νέου ΕΣΠΑ για την Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027. Η Ελλάδα, η πατρίδα μας, αποτέλεσε την πρώτη χώρα της οποίας εγκρίθηκε το συγκεκριμένο ΕΣΠΑ. Αυτό αποτελεί μία αδιαμφισβήτητη απόδειξη του γεγονότος που μόλις ανέφερα, της δουλειάς δηλαδή που έχει γίνει, γίνεται και θα συνεχίζει να γίνεται. Η ταχύτητα, η ευελιξία, ο προγραμματισμός και η αποτελεσματικότητα αποτελούν από κοινού τους πυλώνες της πολιτικής μας και στον τομέα της ανάπτυξης.

Αναφορικά με το νέο ΕΣΠΑ, οι στόχοι που τίθενται είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής, η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της απασχόλησης μέσα στη στρατηγική της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού. Τα κονδύλια και του νέου ΕΣΠΑ αποτελούν μια μεγάλη ευκαιρία, ειδικότερα σήμερα, που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε την εισαγόμενη διεθνή ενεργειακή κρίση.

Η απάντηση στην κρίση από την πλευρά της Κυβέρνησής μας είναι η σκληρή προσπάθεια για άνθιση της επιχειρηματικότητας, για τη στήριξη του κόσμου της εργασίας και για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Για όλα αυτά πάρα πολύ μεγάλη σημασία έχουν και οι έννοιες της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας. Σε ό,τι έχει να κάνει με την έννοια της αποτελεσματικότητας, θα πρέπει ασφαλώς να κατανοήσουμε ότι κρίσιμη σημασία στη συζήτησή μας έχει η έννοια της απορρόφησης των κονδυλίων. Εδώ και δυομισι χρόνια περίπου έχουμε αυξήσει σε συντριπτικά ποσοστά την απορρόφηση των κονδυλίων και με αυτόν τον ρυθμό θα συνεχίσουμε.

Σε σχέση με το παρελθόν, η σύγκριση έρχεται να πιστοποιήσει τη διαφορά που συντελείται επί των ημερών της δικής μας διακυβέρνησης. Αποδεικνύουμε στην πράξη ότι για εμάς ο στόχος της ανάπτυξης δεν είναι απλά μία θεωρητική έννοια. Η ανάπτυξη είναι ένας συνεχής στόχος, που προσεγγίζεται και επιδιώκεται με πράξεις. Όσο δύσκολες και αν γίνονται οι διεθνείς οικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες, η στόχευσή μας για τη στήριξη της κοινωνίας θα είναι πάντα συνεπής και θα παράγει πάντα απτά αποτελέσματα.

Αναφορικά τώρα με τις ρυθμίσεις που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου σχετικά με την υλοποίηση του ΕΣΠΑ, το πλαίσιο είναι μία συζήτηση κρίσιμης σημασίας. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του πλαισίου αποτελούν μία πολύτιμη συνθήκη για την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

Με το σημερινό σχέδιο νόμου εισάγουμε ρυθμίσεις που μπορούν και βελτιώνουν τη συνολική διαδικασία. Προβλέπεται η θέσπιση Συμβουλίου Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ, ενισχύεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού, το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση λόγω οφειλών προς το δημόσιο, προς φορείς του δημοσίου τομέα, καθώς και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Επίσης, το ποσό δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και στο δημόσιο.

Οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, χωρίς παρακράτηση. Δεν απαιτείται η προσκόμιση της ενημερότητας για μέχρι το ποσό των 10.000 ευρώ. Οι διοικητικές επαληθεύσεις θα είναι πια ανάλογες με τους εκ των προτέρων εντοπισθέντες κινδύνους, απλοποιώντας τους δειγματοληπτικούς ελέγχους των δαπανών. Η διαχειριστική αρχή πρέπει κατά την επιλογή των πράξεων να επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και τους μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή σε παραγωγικές επενδύσεις.

Κυρίες και κύριοι, ο στόχος της Κυβέρνησής μας με τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μας μοντέλου δεν σταματά. Αποτελεί σταθερή και πάγια δέσμευσή μας όλες οι πολιτικές μας να συγκλίνουν προς τον στόχο της ενίσχυσης της εθνικής μας οικονομίας. Συνιστά μια πραγματικότητα το γεγονός ότι εδώ και δύο μισά χρόνια οι κρίσεις που βιώνουμε είναι συνεχείς και ταυτόχρονα σκληρές.

Ωστόσο, την ίδια στιγμή η δέσμευση στο μεταρρυθμιστικό μας πρόγραμμα αποτελεί ακόμα μία βέβαιη πραγματικότητα. Προσεγγίζουμε την οικονομία, τον κόσμο της επιχειρηματικότητας, τον κόσμο της εργασίας, της γεωργικής και κτηνοτροφικής μας παραγωγής και συνολικά της αγοράς με πολιτικές που απελευθερώνουν δυνάμεις, με πολιτικές που αποδεσμεύουν τους συμπολίτες μας από τα υπέρβολα φορολογικά βάρη, που λύνουν χρόνια προβλήματα καθυστέρησης και γραφειοκρατίας.

Η συζήτηση γύρω από το ΕΣΠΑ είναι μια συζήτηση πάρα πολύ σημαντική. Είναι μια συζήτηση που ακουμπά τον κόσμο της παραγωγής και της εργασίας. Είναι μία συζήτηση που αφορά την ώθηση όλων των παραγωγικών μας κλάδων προς την ανάπτυξη, προς τη σταθερή και θωρακισμένη ανάπτυξη. Είναι γεγονός ότι βάζουμε τα δυνατά μας και δίνουμε έναν μεγάλο αγώνα για την παραγωγική ανασυγκρότηση.

Μέσα σε αυτόν τον σκοπό, το ΕΣΠΑ αποτελεί καταλύτη. Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων εργάστηκε σκληρά, ώστε η Ελλάδα να είναι η πρώτη χώρα με αυτό το εγκεκριμένο πρόγραμμα και αυτό σημαίνει πολλά. Σημαίνει ότι ο στόχος της ανάπτυξης είναι πάρα πολύ σημαντικός για εμάς. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά πόσα σημαίνει αυτός ο στόχος για όσους επενδύουν σε αυτή εδώ τη χώρα, στη δική μας χώρα, για τους εργαζόμενους, για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας, για τα νέα παιδιά που σπουδάζουν, για τα νέα παιδιά που τώρα κάνουν τα πρώτα τους βήματα στον χώρο της εργασίας και του επιχειρείν, για τους ανθρώπους που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά και που προσφέρουν διαχρονικά πάρα πολλά στο ΑΕΠ της χώρας μας.

Για όλους αυτούς τους ανθρώπους, για όλους τους συμπολίτες μας προσπαθούμε και θα προσπαθούμε πάντα σκληρά, ακόμη και κάτω από τις πιο δύσκολες και αντίξοες συνθήκες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Σαρακιώτης Ιωάννης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Μετά θα ακολουθήσει μία τετράδα ομιλητών, δηλαδή ο κ. Λιούπης, ο κ. Πουλάς, η κ. Λιακούλη και ο κ. Φάμελλος.

Ορίστε, κύριε Σαρακιώτη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, το Υπουργείο των μεγάλων επιτυχιών, το Υπουργείο Ανάπτυξης, φέρνει σήμερα προς ψήφιση στη Βουλή ένα νομοσχέδιο το οποίο βρίσκεται σε απόλυτη συνέχεια της λογικής η οποία διαπνέει το σύνολο των νομοθετημάτων της Νέας Δημοκρατίας. Μιλάμε για τη λογική, δηλαδή, της αδιαφάνειας, της αναξιοκρατίας, του διορισμού «ημετέρων» μέσω διαδικασιών outsourcing και μέσω μεθοδεύσεων για την ακύρωση προηγούμενων διαφανών διαγωνισμών που είχαν δρομολογηθεί και την εκκίνηση νέων, κομμένων και ραμμένων στα μέτρα της Κυβέρνησης.

Μιλάμε για το Υπουργείο των μεγάλων επιτυχιών, τις οποίες βιώνει η πραγματική οικονομία σήμερα και αποτυπώνονται παντού, στα εμπορικά καταστήματα, σε όλες τις επιχειρήσεις, στα σουπερμάρκετ, στα πρατήρια υγρών καυσίμων και βεβαίως στην πρόβλεψη του Γραφείου Προϋπολογισμού της Βουλής για πληθωρισμό ύψους 11%.

Και δεν μπορούμε εδώ να μη θυμηθούμε τα λόγια του σημερινού Υπουργού Ανάπτυξης, του κ. Γεωργιάδη, το 2014, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα μας επιστρέψει στη δραχμή και θα χαθούν οι καταθέσεις. Γι' αυτό προέτρεπε τον κόσμο κι ο ίδιος να αποσύρει τις καταθέσεις του, για να μην τις φάει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Προφανώς κινδυνολογούσε ο κύριος Υπουργός, όπως έπραττε πολλές φορές στο παρελθόν, παίζοντας όμως παιχνίδια στην πλάτη της αξιοπιστίας της χώρας. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έβγαλε τη χώρα από την Ευρωζώνη, την έβγαλε όμως από τα μνημόνια και κανείς δεν έχασε ούτε ένα ευρώ από τις καταθέσεις του. Αντιθέτως, άφησε και 37 δισεκατομμύρια ευρώ στα άδεια μέχρι το 2015 ταμεία της χώρας μας.

Σήμερα, όμως, με τον υψηλό πληθωρισμό εξανεμίζονται καθημερινά και διαρκώς οι οικονομίες των πολιτών.

Και τι κάνετε για να βελτιώσετε αυτή την κατάσταση που βιώνει η αγορά, κύριε Υπουργέ; Ψάχνετε διαρκώς για νέες δικαιολογίες, προκειμένου να διαχειριστείτε επικοινωνιακά και μόνο την παντελή απουσία βούλησης και την ανυπαρξία σχεδίου για την αντιμετώπιση του κύματος των ανατιμήσεων, δικαιολογίες που μόνο «άριστοι» θα μπορούσαν πραγματικά να επικαλεστούν, όπως η σύσταση του αρμόδιου Υπουργού Ενέργειας, του κ. Σκρέκα, να κλείνουμε τους θερμοσίφωνες. Δεν μας ανέλυσε όμως ο κ. Σκρέκας αυτή η ρηχικήλευση κατά τα άλλα πρότασή του πως μπορεί να εφαρμοστεί στις επιχειρήσεις ή στους αγρότες. Φαντάζομαι το επόμενο χρονικό διάστημα θα την εξειδικεύσει. Επίσης, υπάρχει και η αμίμητη φράση του Υπουργού Ανάπτυξης, του κ. Γεωργιάδη, ότι η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα θα ευνοήσει αυτούς που έχουν Porsche. Και αναρωτιέται κανείς: Σαν πολλές Porsche δεν μαζεύτηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεκαοκτώ κράτη-μέλη έχουν ήδη μειώσει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Μάλλον για να ευνοήσουν τους κατόχους τους!

Η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα είναι μια εύλογη πρόταση, την οποία δυστυχώς αρνείστε εδώ και μήνες -την έχουμε προτείνει από τον Σεπτέμβριο κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης διά στόματος Αλέξη Τσίπρα- να λάβετε για τη χώρα μας, μένοντας προσκολλημένοι σε ιδεοληψίες, προστατεύοντας όσους κερδοσκοπούν, αρνούμενοι να αποδεχθείτε τα λάθη σας.

Φυσικά και είναι διεθνής η κρίση, αλλά στη διαχείρισή της φαίνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών ακολουθεί μια συγκεκριμένη τακτική και η Ελλάδα, σαν ένα γαλατικό χωριό προστασίας συμφερόντων, μία τελειώς διαφορετική τακτική.

Πώς αλλιώς θα μπορούσαμε να ερμηνεύσουμε ότι αρνείστε, εκτός από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, να αυξήσετε τον κατώτατο μισθό; Εμείς προτείνουμε κατώτατο μισθό στα 800 ευρώ. Εσείς αποφασίσατε μια πενιχρή αύξηση ύψους 2%, όταν βλέπουμε τι συμβαίνει σε άλλες χώρες. Χαρακτηριστικά στην Ισπανία έφτασε στα 1.167 ευρώ.

Πώς εξηγείται ότι, ενώ σε όλη την Ευρώπη μειώθηκε το μερίδιο του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή το 2021, εδώ στην Ελλάδα, κατόπιν πρωτοβουλιών σας, αυξήθηκε κατά 12%;

Πώς άραγε επιτύχατε να προμηθευμάστε ως χώρα το φυσικό αέριο 30% ακριβότερα από τη Βουλγαρία; «Άριστοι» και στις διαπραγματεύσεις!

Για όλα αυτά βεβαίως δεν φταίει κανένα διεθνές φαινόμενο. Η κρίση είναι παγκόσμια, αλλά το αποτύπωμά της στη χώρα μας είναι πολλαπλάσιο εξαιτίας των πολιτικών σας.

Το παρόν νομοσχέδιο, λοιπόν, βρίσκεται σε απόλυτη συνέχεια της λογικής που έχουμε δει τα τελευταία δυόμισι χρόνια: διαβλητές διαδικασίες, με τον ελεγχόμενο να επιλέγει τον ελεγκτή, κατά πάγια πρακτική της Κυβέρνησης, επιλογή προϊσταμένων στο ΕΣΠΑ με αδιαφανείς διαδικασίες, πρόσληψη εξωτερικών συνεργατών χωρίς κριτήρια, χωρίς περιγραφή του τρόπου υλοποίησης της όλης διαδικασίας, προσλήψεις γενικώς και αορίστως και κατά πλάγιο τρόπο, με παράκαμψη κάθε διαφανούς διαδικασίας και με πλήρη απαξίωση των δημόσιων υπηρεσιών.

Είναι χαρακτηριστικές και οι προβλέψεις σας για το «Elevate Greece». Διοργανώσατε μια επικοινωνιακή φιέστα, για να εγκαινιάσετε την εν λόγω πλατφόρμα, ξεχνώντας ότι υπήρχαν και υπάρχουν δομές που αφήσαμε, κυρίως η ΓΓΕΚ, με πλήρη εικόνα για τα πεδία δραστηριότητας των start up εταιρειών, καθώς και για τη χρηματοδότησή τους. Είναι ένα ισχυρό εργαλείο, το οποίο δημιουργήθηκε επί της προηγούμενης κυβέρνησης σε αυτό το πλαίσιο. Δεν ήταν το μοναδικό. Υπήρχε και το πρόγραμμα «Ερευνά, Δημιουργώ, Καινοτομώ», μέσω του οποίου συστήθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν περί τις διακόσιες νεοφυείς επιχειρήσεις για υλοποίηση έργων σε διάφορους τομείς. Την πλατφόρμα του «Elevate Greece» τη μετατρέπετε σε ανώνυμη εταιρεία και μάλιστα με διευρυμένες αρμοδιότητες, όπως η αξιολόγηση προτάσεων για χρηματοδότηση, η οποία δεν θα βρίσκεται πλέον στον στενό πυρήνα του κράτους, δηλαδή στο Υπουργείο και στις Γραμματείες του. Συστήνετε μία ακόμη Α.Ε. με πανίσχυρο και έμμοισθο Δ.Σ., η οποία θα προχωρήσει σε δεκάδες προσλήψεις, εκτός βεβαίως της διαδικασίας προσλήψεων του ΑΣΕΠ. Ποιος χρειάζεται το ΑΣΕΠ στον κόσμο της Νέας Δημοκρατίας! Τέτοιοι θεσμοί συνιστούν εμπόδιο στη θεμελίωση του γαλάζιου κομματικού κράτους. Οπότε, νομοθετείτε και παρακάμπτονται.

Η διοίκηση της εν λόγω ανώνυμης εταιρείας εξαιρείται από το δημόσιο λογιστικό και τις διαδικασίες, τους όρους και τις υποθέσεις διαχείρισης δημοσίου χρήματος που ισχύουν κανονικά για ολόκληρο το δημόσιο αλλά και για τα ερευνητικά κέντρα της χώρας. Θα πει κανείς ότι 7 δισεκατομμύρια διαθέσατε με απευθείας αναθέσεις και κλειστούς διαγωνισμούς το προηγούμενο χρονικό διάστημα, άρα γιατί να μη συνεχίσετε;

Η εν λόγω τακτική των νομοθετικών ρυθμίσεων υπέρ του αδιαφανούς πελατειακού συστήματος, εμπνεύσεως της Νέας Δημοκρατίας, έχει προφανείς συνέπειες στις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας μας και στον ουσιαστικό παραγωγικό προσανατολισμό της, εις βάρος και του οικοσυστήματος της έρευνας και της καινοτομίας, το οποίο ανθεί στον υπόλοιπο κόσμο. Είναι πρακτικές οι οποίες φαίνονται και στον τρόπο που αξιοποιείτε και διαχειρίζεστε τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.

Αυτές είναι οι πρακτικές σας, οι οποίες ώθησαν έναν άνθρωπο με περγαμηνές, με πλούσιο βιογραφικό, όπως τον κ. Αρταβάνη - Τσάκωνα, τον οποίο εσείς ορίσατε ως Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας, να επιστράφη στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής τα εξής: «Έχω δει στο ΕΣΕ-ΤΕΚ προγράμματα που έχουν εγκριθεί a priori, χωρίς να ξέρω ακόμα από πού έχει έρθει αυτή η έγκριση, τα οποία κατά τη γνώμη μου και κατά τη γνώμη συναδέλφων στέκονται σε σαθρές επιστημονικές βάσεις. Πώς είναι δυνατόν αυτό το πράγμα; Λες και έχουμε τόσα λεφτά, ώστε να δίνουμε και σε πράγματα τα οποία δεν αξίζουν τον κόπο.»

Το κατέθεσε με σαφήνεια ο κ. Αρταβάνης και δυστυχώς οι ενστάσεις μας για τον τρόπο κατάρτισης των προτάσεων που συμπεριελήφθησαν στο Εθνικό Σχέδιο για την Αξιοποίηση των Πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιβεβαιώθηκαν, όπως δυστυχώς επιβεβαιώνονται συνολικά οι φόβοι μας για τις πρακτικές σας εις βάρος του κρίσιμου τομέα της έρευνας, της καινοτομίας και των νεοφυών επιχειρήσεων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Σαρακώτη.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το σημερινό νομοσχέδιο θεσπίζεται το πλαίσιο για το επόμενο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και μάλιστα μετά από μια μεγάλη επιτυχία, όπως είναι η διαχείριση του προηγούμενου ΕΣΠΑ 2014 - 2020.

Οι αριθμοί λένε την αλήθεια. Για πρώτη φορά η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη θέση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση σε απορρόφηση πόρων ΕΣΠΑ. Ξεκινάμε πρώτοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση την προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου για το νέο ΕΣΠΑ. Φυσικά η πρωτιά δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά είναι η καλύτερη απόδειξη ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχουν ξεκινήσει από την πρώτη μέρα την προσπάθεια και συνεχίζουν με αμείωτο ρυθμό, αποδίδοντας τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα για την εθνική οικονομία.

Η ελληνική οικονομία αναμένεται να ενισχυθεί με περισσότερα από 70 εκατομμύρια ευρώ τα επόμενα χρόνια μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, του νέου ΕΣΠΑ και της νέας ΚΑΠ. Βεβαίως όλα αυτά γίνονται σε μια χρονική συγκυρία δύσκολη για την παγκόσμια και φυσικά και για την ελληνική οικονομία. Οι πληθωριστικές τάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση ξεπεράσει κάθε προηγούμενο, γεγονός που αναπόφευκτα συμπαρασύρει και τη χώρα μας.

Τα απρόβλεπτα και ακραία αποτελέσματα της ενεργειακής κρίσης και της εμπόλεμης κατάστασης στην Ουκρανία καλείται η Κυβέρνηση να τα ισορροπήσει. Φυσικά είναι δύσκολη η ιδανική ισορροπία, η ισορροπία που θα δώσει ανάσα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, χωρίς όμως να εκτροχιαστεί ο προϋπολογισμός.

Η Κυβέρνηση κάνει διαρκή αγώνα για τη στήριξη των πολιτών και κυρίως των πιο αδυνάμων, με γενικευμένους ελέγχους, για να διασφαλιστεί η αποφυγή της αισχροκέρδειας, με μέτρα ελάφρυνσης, όπως αυτά που εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός και εξειδίκευσαν σήμερα οι Υπουργοί, ύψους 1,1 δισ. ευρώ μέχρι τον Ιούνιο, επιπλέον των 2 δισ. ευρώ που διατέθηκαν μέχρι σήμερα και φυσικά αφορούν τους ευάλωτους και τη μεσαία τάξη.

Στόχος της σημερινής συζήτησης το θεσμικό πλαίσιο για τα χρηματοδοτικά εργαλεία για το νέο ΕΣΠΑ 2021 - 2027. Οι αλλαγές που γίνονται έχουν ως στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων, με ταχύτερες και απλούστερες διαδικασίες, για να μην έχουμε καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων, να περιοριστεί η γραφειοκρατία, να γίνει καλύτερος συντονισμός και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης.

Πώς επιτυγχάνονται όλα αυτά; Πρώτον, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των συναρμόδιων φορέων. Στην Εθνική Αρχή Συντονισμού, που έχει τον συντονισμό των δράσεων, συγχωνεύονται υπηρεσίες και δημιουργούνται νέες, για την καλύτερη δυνατή λειτουργία της.

Δημιουργείται το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, που αναλαμβάνει τον σημαντικό ρόλο του συντονισμού των ταμείων και των συνεργειών τους.

Μειώνονται οι επιτελικές δομές στα Υπουργεία σε μια δομή ανά Υπουργείο, για να είναι πιο ευέλικτο και συγκεντρωτικό το σχήμα.

Γίνεται πιο απλή η διαδικασία εξειδίκευσης των προγραμμάτων. Η έγκριση της εξειδίκευσης γίνεται από το αρμόδιο εποπτεύον όργανο κάθε αρχής και όχι από την επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος, καθιστώντας τη διαδικασία πιο άμεση.

Η διαχειριστική αρχή ελέγχει εξ αρχής αν ο δικαιούχος διαθέτει τα απαραίτητα κεφάλαια, για να καλύψει τα έξοδα που πρέπει να γίνουν, εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την υλοποίηση του προγράμματος.

Διευρύνεται το πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας, ώστε οι περιφέρειες και γενικώς οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση σε σημαντική τεχνογνωσία και υποστήριξη.

Αξιοποιείται πλήρως η ψηφιοποίηση στα διάφορα στάδια, με χρήση πολλών πληροφοριακών συστημάτων, όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων επικαιροποιεί την εθνική στρατηγική κατά της απάτης, ώστε να έχουμε την καλύτερη δυνατή εφαρμογή των δράσεων, χωρίς φαινόμενα απάτης.

Απλοποιούνται και γίνονται πιο γρήγορες οι πληρωμές προς

τους δικαιούχους. Δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας για πληρωμές έως 10.000 ευρώ. Σημαντική είναι η πρόβλεψη ότι οι πληρωμές γίνονται χωρίς παρακράτηση ή συγχώνευση με τυχόν οφειλές προς το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία. Οι πληρωμές στους δικαιούχους γίνονται εντός ογδόντα ημερών.

Στο σημερινό νομοσχέδιο έχει ενταχθεί και η Κοινή Αγροτική Πολιτική για το διάστημα 2023 - 2027. Αξιοσημείωτη η επιτυχία της χώρας χάρη στην πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού μας να παραμεινουν αμείωτοι οι πόροι για τη νέα ΚΑΠ, ενώ στο σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών υπήρξε μείωση του προϋπολογισμού της νέας ΚΑΠ.

Υπήρξαν κάποιες αντιρρήσεις από την πλευρά της Αντιπολίτευσης σε σχέση με την επιλογή προϊσταμένων των διαχειριστικών αρχών. Κατά γενική ομολογία είναι εξαιρετικά αργοί οι ρυθμοί για την επιλογή των προϊσταμένων, που για το προηγούμενο ΕΣΠΑ ξεκίνησαν από το 2017 και δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί πλήρως. Γι' αυτό το Υπουργείο εξασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες θα διαθέτουν προϊσταμένους, για να μπορούν να λειτουργήσουν, με έναν αυστηρό ορίζοντα τοποθέτησής τους μέχρι τον Ιούλιο του 2023 και μέχρι τότε με τον ορισμό προσωρινών προϊσταμένων που θα «τρέχουν» τις διαδικασίες. Η επιλογή αυτή γίνεται προκειμένου να μη βρεθούν πάλι ακέφαλες οι καίριες αυτές υπηρεσίες που «τρέχουν» το ΕΣΠΑ και είναι απαραίτητο να είναι σωστά δομημένες.

Το νέο ΕΣΠΑ θα ενισχύσει την ελληνική οικονομία με περισσότερα από 26 δισεκατομμύρια ευρώ, δίνοντας προτεραιότητα στην περιφερειακή ανάπτυξη αφού το 1/3 των πόρων, περίπου 8 δισεκατομμύρια, κατευθύνεται στην περιφέρεια. Η προσπάθεια επικεντρώνεται στις ειδικές ανάγκες κάθε περιοχής, για την τόνωση της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης. Είναι μια μεγάλη ευκαιρία για τη χώρα μας, ώστε να αναπληρώσει τον χαμένο χρόνο της πανδημίας και της προηγούμενης οικονομικής κρίσης, ώστε να αναπτύξει νέες επιχειρηματικές δράσεις και νέες μόνιμες θέσεις εργασίας.

Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων αποδεικνύουν διαρκώς τη σταθερή τους προσήλωση στην αναπτυξιακή τροχιά της χώρας και στην πλήρη αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων. Αυτή την προσπάθεια πρέπει όλοι μας να τη στηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις, προσβλέποντας σε ένα καλύτερο μέλλον για τη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Λιούπη για τη συνέντευξη στον χρόνο.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στον επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής, τον κ. Κατρίνη. Μετά ζήτησε να πάρει τον λόγο ο κ. Βεσυρόπουλος, για να τοποθετηθεί για κάποια τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών, που συμπεριλαμβάνεται στο νομοσχέδιο και θα συνεχίσουμε με τους ομιλητές από τον κατάλογο.

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική κοινωνία βρίσκεται στη δίνη της ακρίβειας, που οδηγεί σε απόγνωση νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Ιδιαίτερα οι οικονομικά αδύναμοι συμπολίτες μας μπορούν να επιβιώσουν στοιχειωδώς μόνο τις δεκαεννέα ημέρες του μήνα, όπως κατέδειξε η τελευταία έρευνα του Ινστιτούτου Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ.

Επιπρόσθετα, η πρόσφατη έρευνα της ΓΣΕΕ αποκαλύπτει ότι η ακρίβεια έχει ήδη οδηγήσει στην απώλεια σχεδόν ενάμιση μισού τον χρόνο για τους εργαζόμενους που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό των 663 ευρώ και η αγοραστική δύναμη του μέσου εργαζόμενου μειώνεται μέρα με τη μέρα, βδομάδα με τη βδομάδα, μήνα με τον μήνα, αφού το ίδιο χρονικό διάστημα ακριβαίνουν τα πάντα.

Διαρκείς, λοιπόν, οι ανατιμήσεις, που δεν οφείλονται μόνο στον πόλεμο στην Ουκρανία, όπως θέλει να περνάει στην κοινή γνώμη η Κυβέρνηση. Το πιστοποιούν άλλωστε τα στοιχεία που

ανακοίνωσε πρόσφατα η ΕΛΣΤΑΤ για τον Ιανουάριο του 2022, πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, και δείχνουν αύξηση του δείκτη εισαγωγών στη βιομηχανία 9,7%-σε σύγκριση του Ιανουαρίου 2022 με τον Δεκέμβριο 2021-, αύξηση των συντελεστών παραγωγής στη γεωργία κατά 18,6% σε σχέση με έναν χρόνο πριν. Λιπάσματα αυξημένα 29%, φρούτα 26,6%, ελαιόλαδο 23,4%, βιομηχανικά φυτά 74,2%, κύριε Μπουκώρο, που είστε και από επαρχιακό νομό. Πρόκειται για στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, όχι του ΠΑΣΟΚ, πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Θα σας απαντήσω.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακρίβεια και ανατιμήσεις υπάρχουν εδώ και μήνες, μια πραγματικότητα που βιώνει με αρκετά επώδυνο τρόπο η μεσαία τάξη, οι χαμηλόμισθοι και οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι άνεργοι, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι, το σύνολο σχεδόν της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας στη χώρα, αλλά και η βιομηχανία, η οποία έχει αφεθεί κυριολεκτικά στην τύχη της. Όταν όμως εμείς στο ΠΑΣΟΚ επισημαίναμε και αναδεικνύαμε το πρόβλημα, ζητώντας την άμεση λήψη μέτρων, η Κυβέρνηση τι έκανε; Πολύ απλά υποτιμούσε το πρόβλημα.

Στις 8 Σεπτεμβρίου ο Υπουργός Ανάπτυξης διαβεβαίωσε με δημόσιες δηλώσεις του ότι μέχρι τα Χριστούγεννα θα αρχίσουν να πέφτουν οι τιμές και θα ομαλοποιηθεί η αγορά, δήλωση που έγινε λίγες ημέρες πριν ο ίδιος ο Πρωθυπουργός στην ομιλία του στη ΔΕΘ, κύριοι Υπουργοί, διαβεβαίωσε την ελληνική κοινωνία ότι με την επιδότηση 9 ευρώ τη μεγαβατώρα θα εξαλείψει τα φαινόμενα ακρίβειας στην ενέργεια. Δήλωση που έγινε τρεις μήνες πριν από την επίσημη εκτίμηση του οικονομικού επιτελείου και της Κυβέρνησης τον Δεκέμβριο, που έλεγε ότι ο πληθωρισμός το 2022, ο μέσος πληθωρισμός -αυτή είναι η εκτίμηση του Δεκεμβρίου- θα κυμανθεί στο 1%, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την πιο μετριοπαθή εκτίμηση σήμερα να κάνει λόγο τουλάχιστον για πέντε φορές υψηλότερο πληθωρισμό σε ετήσια βάση. Μάλιστα ο Υπουργός Οικονομικών, κύριε Τσακίρη, την 1^η Φλεβάρη του 2022, δηλαδή ενάμιση μήνα πριν, έλεγε ότι ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός στην Ελλάδα θα είναι 1,5% με 2%, εκτίμηση που έγινε ενάμιση μήνα πριν από τον Υπουργό Οικονομικών της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Όλες αυτές οι δηλώσεις διαψεύστηκαν από την πραγματικότητα, όπως η Κυβέρνηση έχει διαψευστεί σε όλες σχεδόν τις εκτιμήσεις της. Έχει πέσει έξω στις εκτιμήσεις για την πανδημία, την πανδημία που δεν έφυγε ούτε τελείωσε, αλλά είναι εδώ, με τους σκληρούς δείκτες της πανδημίας να παραμένουν ψηλά, με τη μετάλλαξη «Ομικρον 2» να επεκτείνεται, με χιλιάδες κρούσματα κάθε μέρα, με αύξηση των κρουσμάτων και των εισαγωγών την τελευταία εβδομάδα στη χώρα μας, από τη μία, και, από την άλλη, την Κυβέρνηση να ακολουθεί τις ελαφρύνσεις άλλων χωρών, να αποφεύγει να αναφερθεί στην πανδημία, να έχει καταργήσει σχεδόν όλα τα υγειονομικά μέτρα.

Τι θα κάνετε άραγε, κύριοι της Κυβέρνησης, για την ασφαλή μεταφορά των συμπολιτών μας με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ειδικά τώρα που περιορίζονται οι μετακινήσεις με τα ΙΧ, λόγω της ακρίβειας στη βενζίνη; Τι θα γίνει με όσους συμπληρώνουν προσεχώς έξι μήνες από τη χορήγηση της τρίτης δόσης του εμβολίου; Γιατί δεν έχει γίνει ακόμα εισαγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων εγκεκριμένων από τον ΕΜΑ με κλινική αποτελεσματικότητα 90% έναντι του COVID;

Το ίδιο ακριβώς που συμβαίνει με την πανδημία συμβαίνει και με την ακρίβεια. Η υποτίμηση του φαινομένου, που χαρακτηρίστηκε ως παροδικό, πολύ φοβάμαι ότι αποτυπώνει τη γενικότερη αντίληψη που διέπει την κυβερνητική πολιτική και συνίσταται στην κάλυψη και την απόκρυψη των προβλημάτων.

Η Κυβέρνηση κρύβει πολλά προβλήματα κάτω από το χαλί και όλη αυτή η αντίληψη συνδέεται με τον σχεδιασμό της για εκλογές. Τα μεγάλα και πραγματικά προβλήματα σύμφωνα με αυτή την αντίληψη πρέπει να μείνουν κρυμμένα μέχρι τις εκλογές. Είναι η αντίληψη για την οποία πάντα φταίει κάποιος άλλος, αλλά ποτέ δεν φταίει η Κυβέρνηση. Για την ακρίβεια φταίει ο πόλεμος στην Ουκρανία, φταίει η Αντιπολίτευση. Για την πανδημία και την

αδυναμία ελέγχου και διαχείρισής της φτάνει οι πολίτες, φτάνει οι νέοι. Διαλέγετε και παίρνετε.

Ποτέ όμως και για τίποτα δεν έχει καμμία ευθύνη η Κυβέρνηση, μια Κυβέρνηση που, αντί να αναζητά λύσεις, δυστυχώς αναζητά δικαιολογίες, μια Κυβέρνηση που σε κάθε πρόταση του Κινήματος Αλλαγής, αλλά και συνολικά της Αντιπολίτευσης, αντιπερνάει το επιχείρημα των λεφτόδεντρων που δεν υπάρχουν - αλλά τον Μάιο του '20 άλλοι έλεγαν ότι θα βρέχει δισεκατομμύρια στην αγορά από το ΤΕΠΙΧ, το Ταμείο Εγγυοδοσίας, με τη γνωστή κατάληξη για το 95% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια - και μια Κυβέρνηση που δεν μπαίνει ποτέ στη συζήτηση για το πού πηγαίνουν τα χρήματα και για την ακρίβεια πού πήγαν τα δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ που διατέθηκαν την περίοδο της πανδημίας, αν αξιοποιήθηκαν παραγωγικά, με κοινωνικά δίκαιο τρόπο ή αν διατέθηκαν γενικώς και αδιακρίτως.

Αλήθεια, με ποια κριτήρια δόθηκαν αυτά τα χρήματα; Δόθηκαν σε αυτούς που είχαν πραγματική ανάγκη; Κάποια στιγμή δεν θα πρέπει να γίνει μια αξιολόγηση και ένας απολογισμός, από τη στιγμή μάλιστα που η συντριπτική πλειοψηφία των μικρών επιχειρήσεων στερήθηκε και συνεχίζει να στερείται πρόσβαση στη ρευστότητα; Ας γίνει ένας απολογισμός - αλλά όχι όπως τον εννοεί η Κυβέρνηση, δηλαδή ένας απολογισμός μονόλογος δικός της -, απολογισμός και δημόσια συζήτηση με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, με στοιχεία και αριθμούς. Και να μάθει η Κυβέρνηση να ακούει και την αντίθετη άποψη, να αποδέχεται την πραγματικότητα, να αναγνωρίζει επιτέλους τα λάθη της.

Ακούσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες και σήμερα τα μέτρα που με μεγάλη καθυστέρηση εξήγγειλαν ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί του και σαφέστατα δεν είναι πρόθεση μας να μηδενίσουμε κανένα μέτρο και καμμία παρέμβαση για την ανακούφιση των πολιτών, ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, που πλήττονται βάνουσα από τις μεγάλες αυξήσεις στην ενέργεια, για την ακρίβεια που καλπάζει κυριολεκτικά στα είδη λαϊκής κατανάλωσης. Τα μέτρα αυτά ύψους 1,1 δισεκατομμυρίου ευρώ είναι όχι απλά αναποτελεσματικά, αλλά ενδέχεται να έχουν απωλέσει και αυτή την ισχνή δυναμική τους μετά από λίγες μόνο ημέρες.

Εμείς είμαστε μακριά από κάθε είδους λαϊκισμό ή διαγωνισμό υποσχέσεων, αλλά η επιδότηση των 22 λεπτών το λίτρο της βενζίνης, με ανώτατο όριο τα εκατόν ογδόντα λίτρα, σημαίνει 39 ευρώ το τρίμηνο, δηλαδή 13 ευρώ τον μήνα για τον πολίτη. Δίνει κάποια ουσιαστική λύση στην εκτόξευση του κόστους καυσίμων;

Από το επίδομα του Πάσχα των 200 ευρώ, που υποτίθεται ότι στοχεύει να ενισχύσει μπροστά στο κύμα της ακρίβειας τους οικονομικά αδύναμους, εξαιρούνται οι μακροχρόνια άνεργοι κι αυτοί οι οποίοι έχει λήξει το επίδομα ανεργίας και είναι χωρίς καμμία, μα καμία, εισοδηματική κάλυψη. Είναι ένα επίδομα που θα δοθεί μία φορά, ενώ η ακρίβεια υπάρχει εδώ και πάρα πολλούς μήνες και η ενέργεια θα παραμείνει σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα όλο το 2022, σύμφωνα με επίσημες ανακοινώσεις και εκτιμήσεις, τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και των διεθνών οίκων.

Με τον πληθωρισμό να καλπάζει και να οδεύει προς διψήφιο ποσοστό, το ρεύμα να έχει αυξηθεί 71%, τη βενζίνη να έχει αυξηθεί 31%, το πετρέλαιο κίνησης να έχει αυξηθεί 44%, το πετρέλαιο θέρμανσης 64% και το φυσικό αέριο να έχει εκτοξευθεί πραγματικά σε δυσθεώρητα ύψη, αφήνω στην κρίση όλων σας αν τα μέτρα αυτά που ανακοινώθηκαν είναι αποτελεσματικά και πόσο αποτελεσματικά μπορούν να φανούν στην πράξη.

Η έκθεση του Γραφείου Προϋπολογισμού της Βουλής, για όσους τη μελέτησαν σε βάθος, δείχνει μια ζοφερή κατάσταση. Αναδεικνύει, όμως, και την ανάγκη συναίνεσης και συνεννόησης των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Πώς αντιλαμβάνεται, όμως, άραγε τη συναίνεση η Κυβέρνηση; Το είδαμε με την απαξίωση ενός άτυπου, αλλά ουσιαστικού, θεσμού, όπως είναι το συμβούλιο των πολιτικών Αρχηγών για μεγάλα εθνικά ζητήματα.

Ο κύριος Πρωθυπουργός μάς είπε ούτε λίγο ούτε πολύ ότι τις αποφάσεις για αυτά τα ζητήματα τις λαμβάνει ο ίδιος και η ίδια αντίληψη κυριαρχεί στην Κυβέρνηση για όλα τα ζητήματα, από

τη διαχείριση της πανδημίας ως την αντιμετώπιση της ακρίβειας, και τα αποτελέσματα είναι πλέον ορατά. Για να αντιμετωπιστούν, όμως, οι συνέπειες της ακρίβειας, για να αντιμετωπιστεί η ίδια η ακρίβεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει είναι η αναγνώριση των λανθασμένων επιλογών της Κυβέρνησης. Και αυτές είναι ευδιάκριτες πλέον, δεν κρύβονται.

Είναι η ενίσχυση της εξάρτησης της χώρας από το φυσικό αέριο. Είναι η καθυστέρηση στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η στέρηση της δυνατότητας στον απλό πολίτη αλλά και σε συλλογικότητες να παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες. Γιατί; Γιατί στον σχεδιασμό της Κυβέρνησης στο πεδίο της ενεργειακής μετάβασης υπάρχει χώρος για τα μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα και όχι για την κοινωνία των πολιτών. Είναι η έλλειψη πολιτικής βούλησης, για να απορροφήσουν μέρος του κόστους στην ενέργεια οι προμηθευτές, οι οποίοι έχουν υπερκέρδη και μάλιστα τα διαφημίζουν κιάλας, γιατί είμαστε από τις λίγες χώρες της Ευρώπης που οι εταιρείες παροχής ενέργειας δεν κλήθηκαν έμπρακτα να απορροφήσουν ένα μέρος των αυξήσεων. Είναι ο δογματισμός αλλά και η άρνηση της Κυβέρνησης απέναντι στα ουσιαστικά μέτρα, όπως είναι η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα και του ΦΠΑ στα βασικά είδη διατροφής. Είναι η διάθεση των 43 δισεκατομμυρίων χωρίς κριτήρια κοινωνικής δικαιοσύνης ή η διάθεση χρημάτων για την ακρίβεια με τεροβαρή κριτήρια. Είναι η αδυναμία, για να μην πω η απροθυμία, πάταξης αισχροκέρδειας αλλά και διενέργειας ελέγχων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα καταθέσω εβδομήντα ένα δελτία Τύπου της αρμόδιας υπηρεσίας της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς από την 1^η Ιουλίου μέχρι σήμερα. Μόλις την ημέρα που ψηφίστηκε η τροπολογία για το πλαφόν στο μεικτό περιθώριο κέρδους, στις 3 Μαρτίου, βγαίνει ένα δελτίο Τύπου που λέει ότι έχουν γίνει πολλοί έλεγχοι και έχουν επιβληθεί πρόστιμα ύψους εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ και το ίδιο μία εβδομάδα μετά πρόστιμο 140.000 ευρώ σε αλυσίδα σουπερμάρκετ.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Τσακίρη, προσέξτε το φοβερό. Ψηφίζετε νόμο στις 3 Μαρτίου, ο οποίος εφαρμόζεται από τις 14 Μαρτίου και μετά, αλλά στις 10 Μαρτίου η ΔΙΜΕΑ ως διά μαγείας επιβάλλει πρόστιμο με το προηγούμενο, με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο. Άρα για ποιον λόγο ψηφίσατε την τροπολογία για το μεικτό περιθώριο κέρδους, αφού ήδη υπήρχε και ο Υπουργός επέβαλε πρόστιμο 140.000 ευρώ; Άρα υπήρχε θεσμικό πλαίσιο και δεν γίνονταν έλεγχοι στην αγορά.

Θα καταθέσω τα εβδομήντα ένα δελτία Τύπου της ΔΙΜΕΑ, η οποία κάθε εβδομάδα δημοσιεύει δύο δελτία Τύπου με τη δράση της. Και αφού έκανε ελέγχους η ΔΙΜΕΑ και επιβάλλει πρόστιμα, που περιμένουμε πραγματικά με αγωνία να τα δούμε, γιατί το έκρυβε και δεν το δημοσιοποιούσε, αφού η ίδια υπηρεσία εκδίδει κάθε εβδομάδα δύο δελτία Τύπου σχετικά με τη δράση της;

Τελικά, κύριε Υπουργέ, τι ισχύει; Έγιναν έλεγχοι ή δεν έγιναν; Επιβλήθηκαν πρόστιμα, όπως λέει η τελευταία ανακοίνωση της ΔΙΜΕΑ, ή δεν παρατηρούνται φαινόμενα αισχροκέρδειας, όπως δήλωνε ο Υπουργός Ανάπτυξης τον Οκτώβριο του '21 και θα το καταθέσω στα Πρακτικά;

Γιατί δεν δημοσιοποιείτε αυτά τα πρόστιμα, όχι τώρα, εδώ και καιρό, αφού λέτε ότι κάνατε ελέγχους, ώστε να φαίνεται ότι γίνονται έλεγχοι στην αγορά και να αποτραπούν φαινόμενα αισχροκέρδειας; Όμως, την ίδια στιγμή που μας κρύβετε τους ελέγχους που έκανε η υπηρεσία που έχει επιβάλει, όπως λέτε, πρόστιμα εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ, δημοσιοποιήσατε δύο φορές, παρακαλώ πολύ, τη συνάντηση του Υπουργού Ανάπτυξης με εκπροσώπους των σουπερμάρκετ σε μια κίνηση-ορισμό της αντιανταγωνιστικής πρακτικής. Και θα είχε πράγματι ενδιαφέρον να ενημερωθούμε ποιο ήταν το περιεχόμενο της συζήτησης ή εάν υπήρχε κάποια συμφωνία με τους εκπροσώπους των σουπερμάρκετ σε αυτές τις δύο συναντήσεις και αν υλοποιήθηκαν αυτά που συμφωνήσατε, πάντα υπό το πρίσμα του οφέλους των καταναλωτών.

Εσείς εκδώσατε τρεις μέρες πριν τη σχετική υπουργική απόφαση για τον έλεγχο του μεικτού περιθωρίου κέρδους και περι-

μένουμε πραγματικά να εφαρμοστεί. Δεν ξέρω αν έχει ήδη εφαρμοστεί. Εμείς όμως θέλουμε να εφαρμοστεί αυτή η διάταξη, γι' αυτό και την ψηφίσαμε, για να μπορέσουν να προστατευθούν οι καταναλωτές.

Αλήθεια, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί αφήνετε στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού να αποφασίσει το ύψος του πρόστιμου που θα επιβληθεί σε μια επιχείρηση που παραβιάζει τον νόμο; Ο Υπουργός Ανάπτυξης αποφασίζει αν θα επιβληθεί πρόστιμο μεταξύ 5.000 ευρώ και 1 εκατομμυρίου ευρώ, προσέξτε, χωρίς στην υπουργική απόφαση να είναι σαφής και αντικειμενικός ο τρόπος προσδιορισμού του προστίμου από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Δεν φαίνεται παράβαση ποίου μεγέθους οδηγεί σε πρόστιμο ποίου ύψους. Ο Υπουργός αποφασίζει μεταξύ 5.000 και 1 εκατομμυρίου, εν λευκώ, να επιβάλλει πρόστιμο σε όποια επιχείρηση παραβιάζει τον νόμο. Να επιβάλλει πρόστιμο, αλλά θα πρέπει, νομίζω, να είναι σαφώς προσδιορισμένος ο τρόπος με τον οποίο καθορίζεται αυτό το πρόστιμο, ακριβώς για να μην αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε Υπουργού να αποφασίζει αν μια επιχείρηση θα πληρώσει το άλφα πρόστιμο και άλλη μία το 10 άλφα πρόστιμο, χωρίς να υπάρχει και αντικειμενικό σύστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μείζον ερώτημα είναι όμως για ποιους αξιοποιείται ο όποιος διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος. Αναφέρεται η Κυβέρνηση στη μείωση του ΕΝΦΙΑ, που έχει όντως κάποια θετικά στοιχεία, τα οποία δεν αμφισβητούνται. Έχει όμως και γκριζες ζώνες, όπως η κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου ΕΝΦΙΑ για τη μεγάλη ακίνητη περιουσία, δηλαδή για τους έχοντες και κατέχοντες, το γεγονός ότι υπάρχουν ακόμα περιοχές σε όλη τη χώρα που δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα αντικειμενικών αξιών και ιδίως σε σχετικά προνομιακές περιοχές και αν είχε γίνει αυτό θα μπορούσε να υπάρχει ελάφρυνση για όλους.

Το τρίτο και σημαντικότερο είναι ότι η αύξηση αντικειμενικών αξιών αντιμετωπίζεται μόνο στην περίπτωση του ΕΝΦΙΑ. Υπάρχουν όμως και άλλοι φόροι που συνδέονται με αντικειμενικές αξίες και καθορίζονται από αυτές. Και αν συνοπολογίσουμε ότι στο 60% των ζωνών σε όλη τη χώρα επήλθε αύξηση αντικειμενικών αξιών, μιλάμε για μια αντίστοιχη αύξηση σε μια σειρά άλλους φόρους που συνδέονται με τα ακίνητα, δεκαέξι ή δεκαεπτά αν δεν κάνω λάθος. Άρα όλοι αυτοί οι φόροι, οι υπόλοιποι, θα υπολογιστούν με τις νέες, αυξημένες αντικειμενικές αξίες και θα είναι αυξημένοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα μέτρα που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση συνοψίζονται με τέσσερις μόνο λέξεις: πολύ λίγα, πολύ αργά. Δεν ακούσαμε τίποτα για πλάφόν στις τιμές στην ενέργεια και στα καύσιμα, όπως έγινε στη Γαλλία και στην Ισπανία.

Δεν ακούσαμε τίποτα για τη φορολόγηση υπερκερδών ηλεκτροπαραγωγών με μια ειδική εισφορά, όπως έχει προτείνει ο Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής Νίκος Ανδρουλάκης.

Δεν ακούσαμε τίποτα για τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης και της φορολογίας στα καύσιμα. Να σας θυμίσω ότι ήδη έχουν ανακοινώσει μειώσεις στον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην ενέργεια και στα καύσιμα χώρες, όπως η Γαλλία, η Πορτογαλία, η Κύπρος, η Ολλανδία, το Βέλγιο, και είναι βέβαιο ότι θα ακολουθήσουν και άλλες, ενώ η Ελλάδα, που έχει τον τέταρτο πιο υψηλό ειδικό φόρο κατανάλωσης στην Ευρώπη, δεν το ζητά καν.

Και το 1,1 δισ., που συνιστά το ανεπαρκές πακέτο στήριξης της Κυβέρνησης, από πού προήλθε, αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Προήλθε πολύ απλά από τις αυξήσεις των κρατικών εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και τον ΦΠΑ στα καύσιμα, από εκεί προήλθε το 1,1 δισ.. Δηλαδή η Κυβέρνηση με το ένα χέρι παίρνει τα λεφτά από τους πολίτες μέσα από τις αυξήσεις και με το άλλο χέρι τούς επιστρέφει ένα πολύ, μα πολύ, μικρότερο μέρος. Διότι η αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ στα καύσιμα κίνησης μόνο στο διάστημα από 23 Φλεβάρη μέχρι και σήμερα είναι της τάξης του 37%. Το ξαναλέω, σε λιγότερο από έναν μήνα η αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ στα καύσιμα κίνησης είναι 37%. Και ας έρθει εδώ ο Υπουργός Οικονομικών να δώσει τα σχετικά στοιχεία.

Και κλείνω αυτό το κεφάλαιο, επισημαίνοντας ότι δηλώσεις όπως αυτές του Υπουργού Επικρατείας κ. Σκέρτσου, ότι η μεί-

ωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης θα ωφελήσει μόνο τους πλούσιους, που καταναλώνουν περισσότερη βενζίνη, νομίζω ότι προκαλούν πολύ απλά τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δεδομένο ότι κανείς δεν υποτιμά την ανάγκη δημοσιονομικής σταθερότητας. Οι συνθήκες όμως έχουν αλλάξει. Οι κανόνες του δημοσιονομικού Συμφώνου Σταθερότητας δεν μπορεί να είναι γραμμένοι σε πέτρα και αυτή η συζήτηση έχει αρχίσει ήδη να γίνεται στις Βρυξέλλες, ιδίως μετά την πανδημία, τον πόλεμο, την ακρίβεια, που απειλεί την κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρώπη.

Σ' αυτή τη συζήτηση η Ελλάδα δεν μπορεί να είναι απύσχα. Δεν μπορεί να επαφίεται απλά στο τι θα αποφασίσουν όλοι οι υπόλοιποι.

Κανείς δεν αγνοεί ότι η κατάσταση στη χώρα και τα μεγάλα προβλήματα στην οικονομία, το δημόσιο χρέος και το πρωτογενές έλλειμμα, το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο, που διπλασιάστηκε τον Γενάρη του 2022 σε σχέση με τον Γενάρη του 2021, το υπέρογκο ιδιωτικό χρέος απαιτούν υπερβάσεις, συνεννόηση και ευρεία στόχευση για την ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της ορθής αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ο Πρωθυπουργός είπε ότι δεν θα προχωρήσει σε μεγαλύτερου εύρους μέτρα στήριξης, για να μην υπονομεύσει την αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Η διάθεση των 43,3 δισ. κατά την πανδημία, χωρίς ουσιαστικά, καθολικά κριτήρια, με αποτέλεσμα ένα μέρος να πάει σ' αυτούς που είχαν αντικειμενικά μικρότερη ανάγκη την περίοδο της πανδημίας, δεν υπονομεύει άραγε τη δημοσιονομική σταθερότητα; Δεν υπονομεύεται, αλήθεια, η δημοσιονομική σταθερότητα, όταν από το κυβερνητικό σχέδιο για την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων -που μείζον κριτήριο είναι η απορρόφηση και όχι η αξιοποίηση των πόρων, όπως θα έπρεπε- απουσιάζει δραματικά ουσιαστική στήριξη της εγχώριας παραγωγής των αγροτών μας, των μικρομεσαίων, αλλά και του κοινωνικού κράτους;

Το Κίνημα Αλλαγής έχει προτάσεις και τις έχει καταθέσει. Πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής του ηλεκτρικού ρεύματος. Φορολόγηση υπερκερδών των ηλεκτροπαραγωγών και προμηθευτών ενέργειας. Μείωση του ΦΠΑ στα βασικά είδη διατροφής. Μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα.

Και μη χρησιμοποιείτε πολύ το επιχείρημα ότι θα μειωθούν τα φορολογικά έσοδα, κύριοι της Κυβέρνησης, γιατί με αυτές τις αυξήσεις θα μειωθούν δραματικά, πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι περιμένετε, αφού σύντομα πολύ πιθανόν να μειωθεί η κατανάλωση.

Προτείνουμε αύξηση κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ, με ταυτόχρονη μείωση ασφαλιστικών εισφορών για τις επιχειρήσεις στο 2% για το 2022 και βεβαίως ένα νέο ΕΚΑΣ για τριακόσιες πενήντα χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους.

Προτάσεις στοχευμένες, προτάσεις ρεαλιστικές, προτάσεις κοστολογημένες, προτάσεις που επιδιώκουν να μετριάσουν τις συνέπειες της ακρίβειας, που σαρώνει τη χώρα και διαβρώνει νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Προτάσεις που αποδεικνύουν ότι το πολιτικό σύστημα μπορεί να αισθάνεται, να αξιολογεί και να θέτει σε προτεραιότητα τα πραγματικά προβλήματα της πλειοψηφίας των πολιτών.

Διότι αυτό που διακυβεύεται σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ο εκλογικός σχεδιασμός της Κυβέρνησης. Αυτό που διακυβεύεται είναι η κοινωνική συνοχή της χώρας.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Κατρίνη.

Στη συνέχεια θα δώσω τον λόγο στον κ. Μπουκώρο, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, για δύο λεπτά. Μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Βεσυρόπουλος για την τροπολογία, μετά ο κ. Χήτας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ο κ. Πουλάς από το Κίνημα Αλλαγής και ο κ. Γρηγοριάδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25.

Κύριε Μπουκώρο, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούμε πάντα με ενδιαφέρον την κριτική από το Κίνημα Αλλαγής και πραγματικά σήμερα ο επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας έθεσε ορισμένα ζητήματα.

Κατ' αρχάς, κανείς μας ούτε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός αμφισβήτησε ότι υπάρχει κύμα ακρίβειας, ενεργειακής κρίσης και ότι, εν πάση περιπτώσει, τα όποια μέτρα δεν δύνανται να καλύψουν το σύνολο της ζημιάς που έχει υποστεί το νοικοκυριό και η επιχείρηση στην Ελλάδα. Αυτό που κάνουμε είναι να αμβλύνουμε τις επιπτώσεις, να περιορίζουμε τις επιπτώσεις, σε μια άσκηση ισορροπίας, προκειμένου να μη διαταραχθεί η δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας και να μη γίνουμε εκ νέου στόχος των κερδοσκοπών.

Βεβαίως, ακούμε την κριτική ότι τα μέτρα θα μπορούσε να είναι και πιο ενισχυμένα, αλλά δεν δίδονται πειστικές απαντήσεις για τις πηγές αυτών των μέτρων. Δεν μπορεί να λέμε, από τη μία, ότι είναι λίγα τα μέτρα, από την άλλη, να μειώσουμε τους αιμοδότες των δημοσίων εσόδων και να αυξήσουμε τα μέτρα.

Πώς θα γίνει αυτό; Υπάρχει αύξηση φορολογικών εσόδων από τις αυξήσεις, αλλά υπάρχει και μείωση της κατανάλωσης και δεν μπορεί να βλέπουμε εικόνα της στιγμής ή του μήνα, γιατί μπροστά μας έχουμε κρίση και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν σήμερα είναι για ένα τρίμηνο. Αυτό τι σημαίνει; Σύμφωνα με την πορεία της κρίσης, θα πρέπει να εκπονηθούν και άλλα επιπρόσθετα μέτρα και πρέπει να κρατάμε δυνάμεις. Δεν μπορεί να βάζουμε όλα τα πολεμοφόδια στο τραπέζι. Το έχουμε πει και με αφορμή άλλων κρίσεων.

Άκουσα με προσοχή τον επικεφαλής του Κινήματος Αλλαγής να λέει ότι η ακρίβεια στα φρούτα, στο ελαιόλαδο και σε άλλα είδη υπήρχε και πριν από τον πόλεμο.

Βεβαίως, υπήρχε και πριν από τον πόλεμο, γιατί η παγκόσμια ενεργειακή κρίση ήρθε πριν από τον πόλεμο. Ο πόλεμος επιτείνει την κρίση και χειροτερεύει τα πράγματα έτι περαιτέρω. Γι' αυτό και η Κυβέρνηση είχε σχεδιάσει και είχε εκπονήσει μέτρα από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο και όχι με την έναρξη του πολέμου.

Τα μέτρα ενίσχυσης είναι πράγματι 1,1 δισεκατομμύριο και με τα 2,4 δισεκατομμύρια που έχουν δοθεί για τις ενισχύσεις των λογαριασμών μέχρι σήμερα έχουμε έναν λογαριασμό αρκετά αυξημένο και η Κυβέρνηση είχε συνεχίσει. Ακούσατε χθες τον Πρωθυπουργό να λέει ότι ο ίδιος θα ήθελε να έχει πιο εκτεταμένα μέτρα και να εξαγγείλει πιο εκτεταμένα μέτρα, αλλά πρέπει να δούμε τι θα γίνει και στους επόμενους μήνες.

Ποιο είναι το χαρακτηριστικό αυτών των μέτρων; Ότι ενισχύονται οι πιο ευάλωτοι συμπολίτες, οι οικογένειες που έχουν εισόδημα κάτω των 30.000 ευρώ.

Ενισχύεται και ο πρωτογενής τομέας, κύριε Κατρίνη. Ενισχύεται, περισσότερο ίσως από άλλους τομείς αυτή την ώρα, γιατί είναι αναγκαίο. Είναι οι ζωοτροφές το 4% του τζίρου της προηγούμενης χρονιάς, είναι το 80% κάλυψης της ρήτρας αναπροσαρμογής για τους αγρότες...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τοποθετείται με ομιλία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, κύριε Μπουκώρο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ναι, βεβαίως, ομιλία, αλλά θα είναι σύντομη, γι' αυτό δεν ανεβαίνω στο Βήμα. Θα είναι λιγότερη από επτά λεπτά. Γι' αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Τι είναι αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει. Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος είναι. Ζήτησε να κάνει μια παρέμβαση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Δεν κατάλαβα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχει δικαίωμα να μιλήσει δώδεκα λεπτά. Αντί να αξιοποιήσει το δωδεκάλεπτο συν τον άλλον χρόνο, ζήτησε τρία λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Πρέπει να εξηγήσουμε, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επειδή ήταν η αρχική ομιλία την οποία είχα ζητήσει και θα ήταν μικρότερη των επτά λεπτών, μιλώ από το έδρανο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, όμως, κύριε Μπουκώρο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Μπορώ να συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε, αλλά ολοκληρώστε κιόλας!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Μάλιστα.

Τα μέτρα ενίσχυσης, λοιπόν, για τους αγρότες, η μείωση του ΦΠΑ στα λιπάσματα από το 13% στο 6% είναι κάποιες δεκάδες εκατομμύρια, στις ζωοτροφές το ίδιο, ο ΦΠΑ από το 13% στο 6%, η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης του αγροτικού πετρελαίου για το 2020. Αθροιστικά αυτά τα μέτρα πιστεύουμε ότι δεν λύνουν το πρόβλημα, αλλά δίνουν μια ανάσα στον πρωτογενή τομέα.

Από εκεί και πέρα, για να ολοκληρώσω, με το να υποβάλλουμε τώρα τον ελληνικό λαό σε ένα ανταγωνιστικό πλαίσιο ποιος θα κάνει τη μεγαλύτερη πρόταση, χωρίς να εξηγούμε επακριβώς από πού θα προέλθουν οι πόροι, δεν προσφέρουμε υπηρεσία.

Η Κυβέρνηση είναι εδώ, εκπονεί μέτρα. Η κρίση είναι έντονη, είναι μεγάλη, είναι παγκόσμια. Πρέπει να κατανοήσουμε γιατί ο Πρωθυπουργός χθες μίλησε και για την ανάγκη όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ενεργειακής ανεξάρτητης της χώρας. Μίλησε για την επέκταση των ΑΠΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μπουκώρο, ελάτε! Είπατε για μια παρέμβαση, αλλά πάμε για...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Μίλησε για το ελληνικό, φυσικά, αέριο και τις εξελίξεις τις οποίες περιμένουμε και, εν πάση περιπτώσει, με την προσοχή μας στραμμένη στην πορεία της χώρας εκπονούμε τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να αμβλύνουμε τις επιπτώσεις της κρίσης.

Όσο για την ενημέρωση των πολιτικών Αρχηγών, νομίζω ότι μετά τη συνάντηση με τον κ. Ερντογάν, ο Πρωθυπουργός ενημέρωσε όλους τους πολιτικούς Αρχηγούς.

Κατά συνέπεια -και κλείνω έτσι, κύριε Πρόεδρε- σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση η Κυβέρνηση κάνει χρήση όλων των δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας, προκειμένου να ξεπεράσουμε την κρίση, αμβλύνοντας τις επιπτώσεις της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχουμε ανατροπή στον προγραμματισμό που είχαμε ανακοινώσει προηγουμένως. Ζήτησε τον λόγο ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο κ. Γεωργιάδης.

Θα σας δώσουμε τον λόγο για την ομιλία σας, κύριε Υπουργέ, προφανώς, για το νομοσχέδιο;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα χρησιμοποιήσω τώρα πέντε-έξι λεπτά και θα επανέλθω μέχρι το τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρέμβαση θα κάνετε; Συγγνώμη, δεν συνεννοηθήκαμε. Θα κάνετε τη βασική σας ομιλία, για να σαςβάλω τον αντίστοιχο χρόνο -γι' αυτό το ρωτώ- ή μικρή παρέμβαση;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θέλω να απαντήσω, επειδή οι ώρες είναι πάρα πολύ κρίσιμες ως προς την αντιμετώπιση της ακρίβειας. Έθεσε κάποια θέματα, δεν ξέρω το αξίωμα, αν είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ή εκπρόσωπος του Αρχηγού του ΠΑΣΟΚ -δεν θέλω να το υποτιμήσω, δεν ξέρω ποιο είναι- ο κ. Κατρίνης, εν πάση περιπτώσει εκ μέρους του ΚΙΝΑΛ και θέλω να τα απαντήσω, για να μη μένουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Είναι Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Λοιπόν, εντάξει, κύριε Υπουργέ. Θα σας δώσω δέκα λεπτά, για να τοποθετηθείτε για κάποια θέματα που θέλετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα προσπαθήσω να απαντήσω επί του συγκεκριμένου. Ίσως να καταφέρουμε να συνεννοηθούμε ανθρώπινα, για να μην επανέρχεται διαρκώς ο κ. Κατρίνης σε όλες τις συνεντεύξεις μονότονα με το ίδιο πράγμα και με αυτό που έκανε πριν εδώ.

Διότι, κυρίως, θα πίστευα ότι από την καλή μας συνεργασία στο Υπουργείο Υγείας, κύριε Κατρίνη, όταν σας είχα διορίσει Διευθύνοντα Σύμβουλο στον ΟΚΑΝΑ, θα γνωρίζατε ότι είμαι εξαιρετικά επιμελής όταν εργάζομαι και δεν μπορεί να μην το

θυμάστε. Είναι περιέργο να έχουμε δουλέψει μαζί, στενοί συνεργάτες, και να κάνετε ότι το ξεχνάτε στο ΚΙΝΑΛ και στο ΠΑΣΟΚ.

Εγώ θα είμαι εδώ να σας το θυμίζω και πως ήρθαμε μαζί στη Βουλή και σας πρότεινα και μπήκατε στον ΟΚΑΝΑ και πως εργάσασταν στο γραφείο μου και συνεργαζόμασταν και πως ελέγχαμε όλα τα θέματα.

Άρα θα πρέπει να δείχνετε έναν σεβασμό στην παλαιά μας συνεργασία, όταν ασκείτε κριτική σε μένα εσείς. Μπορεί να αφορά τον κ. Πάνα να ασκεί την κριτική, την κ. Λιακούλη, τον κ. Σκανδαλίδη, που δεν είχα προσωπική συνεργασία. Με εσάς το εκλαμβάνω πια προσωπικά και εκεί γίνομαι κακός.

Πάμε, λοιπόν. Πρώτα από όλα, ως προς την κριτική για τη διάταξη για τα πρόστιμα, «ο Υπουργός χωρίς διαδικασία». Αυτή είναι μια συζήτηση που, αν το ΚΙΝΑΛ ήθελε να τη θέσει, είχε κάθε δικαίωμα να τη θέσει όταν συζητήσαμε τη διάταξη, την οποία ψηφίσατε. Πολύ ωραία. Άρα ασκείτε κριτική σε μια διάταξη που ψηφίσατε. Καλοδεχούμενη η κριτική.

Να το συζητήσουμε, αν η διάταξη χρειάζεται κάποιου είδους διόρθωση. Καμμία αντίρρηση. Όμως, να ξεκαθαρίσουμε στον ελληνικό λαό που άκουσε ότι όλη αυτή τη διάταξη ως έχει την έχει ψηφίσει και το Κίνημα Αλλαγής και, κατά τη γνώμη μου, πολύ σωστά έκανε. Η διάταξη ψηφίστηκε με πολύ μεγάλη πλειοψηφία από τη Βουλή και από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Πάμε ως προς τα συγκεκριμένα, γιατί δεν μου αρέσει να δημιουργείται στον κόσμο εικόνα ότι δεν κάνει η ΔΙΜΕΑ τη δουλειά της. Είμαι πολύ περήφανος για τη δημιουργία της ΔΙΜΕΑ.

Η ΔΙΜΕΑ από την ίδρυσή της έχει συμβάλει, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, σχεδόν στο να εξαφανιστεί το παρεμπόριο από τους δρόμους των μεγάλων πόλεων. Ποτέ δεν είχαμε τόσο μεγάλα και καλά αποτελέσματα ως προς την πάταξη του παρεμπορίου όσο επί της δικής μου θητείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κ. Νίκου Παπαθανάση, με τη δημιουργία της ΔΙΜΕΑ, και είμαι πάρα πολύ περήφανος για αυτό.

Ήταν πάντα στην πολιτική μου διαδρομή ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ατζέντας μου η πάταξη του παρεμπορίου και δεν μπορώ να ακούω να υποτιμώνται άνθρωποι που δουλεύουν εκτός ωραρίου -οι υπερωρίες ψηφίστηκαν μόλις φέτος, από το 2022 και μετά, δεν είχαν πάρει ούτε ένα ευρώ υπερωρίες μέχρι τώρα και που έχουν φέρει τόσο μεγάλα αποτελέσματα.

Θέσατε, όμως, ορισμένα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν. Ερώτημα πρώτο: Πώς βάλατε πρόστιμο 140.000 ευρώ σε αλυσίδα σουπερμάρκετ για την αισχροκέρδεια και το πρόστιμο προηγείται κατά τέσσερις ημέρες από την ενεργοποίηση του νόμου που ψηφίσαμε; Εύλογο ερώτημα. Περίπου το απαντήσατε. Η διάταξη που έχουμε χρησιμοποιήσει είναι του προηγούμενου νόμου, του νόμου δηλαδή για την πανδημία, και όχι του νόμου που ψηφίσαμε για την Ουκρανία και τον πόλεμο.

Ερώτηση σε αυτό, επειδή το θέσατε: Άρα είχατε διάταξη; Γιατί ψηφίσατε νέα διάταξη; Διότι με την προηγούμενη διάταξη δεν ήταν σαφές νομικά ότι συμπεριλάμβανε τα καύσιμα, που ήταν αυτό το οποίο άρχισε να μας νοιάζει πολύ περισσότερο κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Θυμίζω ότι την εποχή της πανδημίας, όταν επίσης σχεδιάστηκε η προηγούμενη διάταξη, τα καύσιμα είχαν πέσει πάρα πολύ και δεν ήταν το κύριο σημείο των ελέγχων μας.

Το κύριο σημείο των ελέγχων μας στα καύσιμα είναι το τελευταίο διάστημα. Για να έχουμε εδώ πιο ξεκάθαρη νομική εξουσιοδότηση, ψηφίσαμε την επιπλέον διάταξη. Τα είχα εξηγήσει αυτά, μπορεί να μην τα είχατε ακούσει.

Και έρχομαι τώρα στο γιατί το πρόστιμο μπαίνει και ανακοινώνεται τότε, ενώ οι έλεγχοι έχουν γίνει πολύ πριν. Αφού κάνατε τόσο νομική δουλειά, θα ξέρατε ότι από την ώρα που γίνεται ο έλεγχος μέχρι την ώρα του καταλογισμού του προστίμου από την υπηρεσία μεσολαβεί καμιά φορά ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Ποιο είναι αυτό το διάστημα; Το διάστημα που αυτός ο οποίος ελέγχεται και πρόκειται να υποβληθεί στο πρόστιμο έχει δικαίωμα να παράσχει εξηγήσεις, συμπληρωματικά στοιχεία και να πάρει προθεσμίες.

Πράγματι -και σας ευχαριστώ που το αναδείξατε- το πρόστιμο των 140.000 ευρώ σε μεγάλη αλυσίδα σουπερμάρκετ μπήκε

βάσει της αγορανομικής διάταξης που είχαμε ψηφίσει για την πανδημία. Για τι πράγμα; Για προϊόντα που ενέπιπταν στον έλεγχο της προηγούμενης διάταξης και στα οποία η συγκεκριμένη αλυσίδα είχε ξεπεράσει το πλαφόν του κέρδους που είχαμε ορίσει στη συγκεκριμένη διάταξη.

Δεν έχω αναφέρει δημόσια το όνομα της αλυσίδας -επειδή και γι' αυτό έχω κατηγορηθεί-, διότι έχει προσωπικά δεδομένα και δεν θέλω να μπλέξουμε σε δικαστικές διαμάχες προσωπικών δεδομένων. Είναι ο μοναδικός λόγος που δεν έχω αναφέρει ποια είναι η αλυσίδα. Από το μέγεθος, όμως, του προστίμου που βάλαμε -που είναι το μεγαλύτερο πρόστιμο σε αλυσίδα σουπερμάρκετ στην ιστορία της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή- μπορείτε να καταλάβετε και αν διατάζουμε να βάλουμε πρόστιμα και αν εξυπηρετούμε ή όχι τα μεγάλα συμφέροντα. Την επόμενη δε μέρα, βάλαμε 157.000 ευρώ πρόστιμο για ανάλογο λόγο σε μεγάλη χονδρεμπορική αλυσίδα του λιανικού εμπορίου.

Άρα έχουν γίνει πάρα πολλοί έλεγχοι και πράγματι δεν είχαμε βρει παραβιάσεις -και σε αυτό θέλω να απαντήσω- ούτε τον Οκτώβριο ούτε τον Νοέμβριο. Όλες οι παραβιάσεις που βρήκαμε είναι από τον Δεκέμβριο και μετά και όλα τα πρόστιμα τα οποία βάζουμε αφορούν στην περίοδο από τον Δεκέμβριο και μετά. Οι έλεγχοι συνεχίζονται και πρόστιμα θα εξακολουθήσουν να μπαίνουν όποτε η υπηρεσία καταλήγει στο πρόστιμο.

Και θα πω και κάτι ακόμα, για να μην αιωρείται. Εγώ δεν έχω παρέμβει ποτέ σε πρόστιμο που εισηγήθηκε η υπηρεσία, ούτε για να το αυξήσω ούτε για να το μειώσω. Κάνω πάντοτε δεκτή την πρόταση της υπηρεσίας, γιατί υπάρχει μια διαδικασία, όπου ο κάθε ελεγχόμενος προσέρχεται στην υπηρεσία με τους δικηγόρους του, καταθέτει τα υπομνήματά του, τα βλέπουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες, καταλήγουν στο πρόστιμο και εγώ δεν έχω πειράξει κανένα από αυτά τα πρόστιμα. Τα υπογράφω όπως μου τα στέλνουν.

Και θέλω να στείλω κι ένα μήνυμα, λοιπόν, από εδώ μια και μου δίνετε την ευκαιρία. Θέλω να πω σε όλους όσοι δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτό που είπα και σε προηγούμενη μου ομιλία: Πρόκειται για μια δύσκολη στιγμή για όλους. Εμένα γενικώς δεν μου αρέσουν τα πλαφόν και προτιμώ η αγορά να λειτουργεί με τους νόμους της αγοράς. Όμως, στην προκειμένη περίπτωση στην οποία βρισκόμαστε θα πρέπει να είμαστε όλοι πολύ περισσότερο προσεκτικοί, διότι ο κόσμος είναι πολύ πεισμένος, ο ελληνικός λαός υποφέρει από την άνοδο του πληθωρισμού και δεν υπάρχουν περιθώρια να δώσουμε τη λανθασμένη εντύπωση ότι υπάρχει κάποιου είδους ανοχή σε κάποιον να αξιοποιήσει αυτή τη συγκυρία, για να βγάλει υπερβάλλον κέρδος.

Επιτρέψτε μου τώρα να πω και κάτι τελευταίο πάνω σε όλο αυτό. Οι έλεγχοι συνεχίζονται. Αποδίδουν; Ο κ. Κατρίνης είπε κάτι σωστό, δηλαδή, να υπάρχει ένα μήνυμα, για να συγκρατείται η αγορά. Έχετε κάποιο στοιχείο ότι στην Ελλάδα έχουμε ασυγκράτητη αγορά;

Προ δύο ωρών βγήκαν τα επίσημα αποτελέσματα της EURO-STAT για τον μήνα Φεβρουάριο και ο εναρμονισμένος πληθωρισμός της Ευρωζώνης είναι 6,2 και ο εναρμονισμένος πληθωρισμός της Ελλάδας είναι 6,3. Είμαστε, δηλαδή, στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Συγκεκριμένα, στις είκοσι επτά χώρες είμαστε το νούμερο δεκατέσσερα. Άρα πιο πολύ στη μέση δεν γίνεται! Είμαστε ακριβώς στη μέση, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία τα οποία ανακοινώθηκαν προ ολίγου.

Σημειώστε ότι στην πραγματικότητα είναι πολύ καλύτερο το αποτέλεσμα από αυτό που φαίνεται. Για ποιον λόγο; Διότι λόγω του ότι η Ελλάδα είχε τον μεγαλύτερο αποπληθωρισμό σε όλη την Ευρώπη τον Φεβρουάριο του 2021 -και συγκεκριμένα μείον 1,1%, η δική μας αύξηση του πληθωρισμού ξεκινάει από πολύ χαμηλότερη βάση. Καταλαβαίνετε τι εννοώ. Εφόσον ξεκινάμε από το μείον 1,1%, το οποίο συν (+) παίρνει επιπλέον και το 1,1%, Άρα στην πραγματικότητα το αποτέλεσμά μας του 6,3 είναι πολύ καλύτερο από τον μέσο όρο.

Για να έχουμε στην Ελλάδα τον μέσο όρο να πω εγώ, ας αφήσουμε τον πολύ καλύτερο, του ευρωπαϊκού πληθωρισμού, τι πιστεύετε; Έχει δουλέψει το κράτος; Έχουν κάνει οι υπηρεσίες τη δουλειά τους ή είμαστε μια χώρα ανεξέλεγκτου κέρδους και καρτέλ;

Ισχυρίζομαι, λοιπόν, κύριε Κατρίνη -και ευχαριστώ για την παρέμβασή- ότι ο λόγος που συγκρατείται ο πληθωρισμός στην Ελλάδα και η αγορά γενικώς είναι μαζεμένη -να πω φυσικά ότι οφείλεται και στην υπευθυνότητα των ίδιων των συμμετεχόντων στην αγορά, δεν θέλω να πω ότι είναι όλοι ασυνείδητοι και άνθρωποι που θέλουν να πάνε να κάνουν πράγματα που δεν πρέπει αυτή τη στιγμή- είναι ότι πιάνουμε και βάζουμε πρόστιμα σε αυτούς οι οποίοι πάνε να ξεφύγουν και πάνε να κάνουν αυτό που δεν πρέπει, ενώ ξέρουν και πάρα πολύ καλά ότι σε αυτό είμαι εξαιρετικά αυστηρός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Και κλείνω, κύριε Πρόεδρε -και ευχαριστώ για την παρέμβασή- με το παράδειγμα με αυτές τις ωραίες μάσκες αυξημένης προστασίας. Όταν βγήκε το Υπουργείο Υγείας και είπε ότι πρέπει υποχρεωτικά να τις έχουμε σε ορισμένους χώρους ή αλλιώς να έχουμε διπλή νοσοκομειακή μάσκα -Πέμπτη ήταν-, μέχρι την άλλη μέρα το πρωί διάφορα site είχαν ανεβάσει την τιμή 60% και 70%. Την Παρασκευή το πρωί βγήκα και είπα: «Τη Δευτέρα στέλνω έλεγχο και θα βάλω 1 εκατομμύριο πρόστιμο». Εκεί ήταν η χρήση της τροπολογίας, κύριε Κατρίνη, και η χρησιμότητά της. Τη Δευτέρα, λοιπόν, πήγε η ΔΙΜΕΑ να κάνει έλεγχο και όχι μόνο είχαν επιστρέψει την τιμή σε αυτό που ήταν πριν την ανακοίνωση του Υπουργείου Υγείας, αλλά τα δώδεκα από τα δεκαέξι site που είχαν αυξήσει την τιμή την Παρασκευή την κατέβασαν και λίγο χαμηλότερα από την τιμή της Πέμπτης. Έτσι, λοιπόν, συγκρατήθηκε η τιμή της μάσκας αυξημένης προστασίας στην Ελλάδα.

Αρα και τα εργαλεία φτιάξαμε -άλλωστε τα έχουμε ψηφίσει από κοινού τα κόμματα στη Βουλή και σας ευχαριστώ πολύ γι' αυτό- και τη ΔΙΜΕΑ είχαμε προλάβει να φτιάξουμε από το παρεμπόριο, αλλά τη χρησιμοποιούμε ιδιαίτερα τώρα μέσα στον πληθωρισμό και δουλεύει ευρύθμως -ουδέποτε η αγορά είχε να δει τόσο μεγάλους ελέγχους εδώ και δεκαετίες-, και πρόστιμα βάζουμε χωρίς να έχουμε φεισθεί ή να έχουμε φοβηθεί το οποιοδήποτε μεγάλο συμφέρον, όσο μεγάλο κι αν αυτό, για να πάρει πρόστιμο αν έχει παραβιαστεί ο νόμος.

Και στέλνω μήνυμα στον ελληνικό λαό: Δεν πρόκειται αυτή η Κυβέρνηση και εγώ προσωπικά να σας αφήσουμε μόνους σας σε αυτό το κύμα της ακρίβειας. Όλα τα εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει το κράτος, θα τα χρησιμοποιήσουμε και τα χρησιμοποιούμε.

Θα έχουμε αύξηση τιμών; Θα έχουμε, διότι όταν έχουμε διενθείς αυξήσεις των πρώτων υλών και της ενέργειας, είναι αδύνατο να αποφύγουμε τον εισαγόμενο πληθωρισμό. Για την αντιμετώπιση της μειώσεως του εισοδήματος από τον εισαγόμενο πληθωρισμό, εκεί έρχεται η Κυβέρνηση, όπως, παραδείγματος χάριν, με τις σημερινές ανακοινώσεις του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Ενέργειας και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, για να ενισχύσει το εισόδημα και να βοηθήσει τους πολίτες της χώρας μας να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες του εισαγόμενου πληθωρισμού.

Όσον αφορά, όμως, την εύρυθμη λειτουργία της εγχώριας αγοράς, είμαι πολύ υπερήφανος για όσα κάνει η ΔΙΜΕΑ και το Υπουργείο Ανάπτυξης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργιάδη.

Ζήτησε τον λόγο ο κ. Κατρίνης για να κάνει και ο ίδιος μια σύντομη παρέμβασή.

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά, για να μπούμε μετά και στη ροή, σας παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

Είναι σαφές, κύριε Πρόεδρε, ότι όταν κάποιος έχει ένδεια επιχειρημάτων, καταφεύγει σε προσωπικές επιθέσεις, ενίοτε και σε κακία, όπως διατυπώθηκε ακριβώς από το Βήμα της Βουλής.

Ο κ. Γεωργιάδης μπορεί να έχει τη δική του άποψη. Εξάλλου, εγώ όντως τον κ. Γεωργιάδη τον γνώρισα όταν ήμουν Πρόεδρος στον ΟΚΑΝΑ. Γιατί, όχι μόνο εγώ, αλλά νομίζω το σύνολο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ την περίοδο 2007-2011 δεν επιδιώκαμε να έχουμε την οποιαδήποτε σχέση με τον κ. Γε-

ωργιάδη που καθόταν στα πάνω Έδρανα με τη γνωστή πολιτική στάση και φρασεολογία, η οποία είναι ευρέως γνωστή. Άρα δεν θα μπω σε αυτό.

Και, όντως, οφείλω να ομολογήσω -για να είμαι δίκαιος- ότι ως Υπουργός Υγείας με εξέπληξε σε σχέση με την ταχύτητα και τα ανταντακλαστικά που είχε, κάνοντας μια εντελώς διαφορετική παρέμβασή. Πιθανόν τον βοήθησε και η άμεση μετάβασή του από τον έναν πολιτικό χώρο στον άλλον. Πιθανόν μπαίνοντας σε έναν πολιτικό χώρο, έχεις και άλλα ανταντακλαστικά και προσλαμβάνουσες και άλλη στάση.

Εγώ τώρα, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να αναφερθώ στη μία από τις δύο αρμοδιότητες που άφησε ο Πρωθυπουργός στον κ. Γεωργιάδη. Η μία από τις δύο αρμοδιότητες είναι η νομοθετική εργασία - κοινοβουλευτικός έλεγχος. Εξάλλου, ο ίδιος έχει τη δυνατότητα, διαθέτοντας ρητορική δεινότητα, να έρχεται στη Βουλή -με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο πάντα- και να παρεμβαίνει, δημιουργώντας γεγονότα ή εντυπώσεις. Τέλος πάντων, αυτή είναι η μία αρμοδιότητα.

Εγώ θα ασχοληθώ με την άλλη αρμοδιότητα, που είναι η εποπτεία και ο έλεγχος της αγοράς και αφορά τον κόσμο που μας παρακολουθεί τώρα. Και θα το κάνω όχι για τις εντυπώσεις, αλλά για την ουσία. Διότι όσο δεν ελέγχεται η αγορά, κύριε Πρόεδρε, κάποιοι άνθρωποι οι οποίοι είναι χαμηλόμισθοι, χαμηλοσυνταξιούχοι ή μακροχρόνια άνεργοι, δεν μπορούν δυστυχώς να βρουν τα προς το ζην.

Και λέω, γιατί εδώ μιλάμε με δεδομένα, δεν μιλάμε γενικά και αόριστα. Ερωτώ, λοιπόν, ευθέως: Υπήρχαν ή δεν υπήρχαν έλεγχοι από τη ΔΙΜΕΑ από την 1^η Ιουλίου μέχρι και την 3^η Μαρτίου; Όποιος ανατρέπει, κύριε Πρόεδρε, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης θα δει ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία κάθε βδομάδα αναρτά δύο δελτία Τύπου με τη δράση της. Υπάρχει, λοιπόν, ένα δελτίο Τύπου για έλεγχο στις μάσκες ΚΝ95 χωρίς επιβολή κύρωσης και καταλογισμό προστίμων τέλη Δεκεμβρίου του '21. Υπάρχει ένα πρόστιμο στις τράπεζες 50.000 ευρώ, αν δεν κάνουν λάθος, για κάποια παράβαση του παρελθόντος και υπάρχει και ένας έλεγχος σε επιχειρήσεις χονδρικής τροφίμων και υγρών καυσίμων χωρίς καταλογισμό προστίμων. Όλα τα υπόλοιπα είναι παράνομο εμπόριο, έλεγχος μέτρων πανδημίας.

Τι βρίσκουμε λοιπόν; Στις 3 Μαρτίου, όπως τυχαίως, φοβερή σύμπτωση -κύριε Πρόεδρε, δώστε μου λίγο χρόνο, πρέπει να το ακούσει ο ελληνικός λαός αυτό- όπως τυχαίως την ημέρα που ψηφίστηκε η σωστή τροπολογία -μην το ψάχνετε, κύριε Υπουργέ, είναι ακριβώς όπως σας το λέω- 3 Μαρτίου, την ημέρα που ψηφίζεται η τροπολογία του πλαφόν -σωστή διάταξη, εμείς την ψηφίσαμε- εκείνη την ημέρα η ΔΙΜΕΑ, κύριε Πρόεδρε, ανακαλύπτει και ενημερώνει αναδρομικά τον ελληνικό λαό ότι έχει πραγματοποιήσει δεκάδες ελέγχους, εκατοντάδες, χιλιάδες και έχει επιβάλει πρόστιμα πολλών χιλιάδων ευρώ, τα οποία εμείς δεν τα έχουμε δει και δεν καταλαβαίνω για ποιον λόγο αυτό δεν είχε γίνει γνωστό, ώστε να λειτουργήσει προληπτικά και αποτρεπτικά.

Επίσης, η κριτική δεν είναι στη διάταξη, η κριτική είναι στο εφ' όσον υπήρχε διάταξη. Και μάλιστα διαβάζω, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς τη διάταξη του προηγούμενου νόμου, του 4818. Ειρήσθω εν παρόδω, στην υπουργική απόφαση έχετε γράψει λάθος τον νόμο, έχετε γράψει 4858 στην πρώτη σελίδα. Προσέξτε μην έχει κάποια ακυρότητα. Στην πρώτη σελίδα στην 11.885 αναφέρετε έναν ν. 4858/21, ενώ ο σωστός νόμος είναι 4818. Το λέω για να μην έχουμε κάποιο πρόβλημα στην ακυρότητα.

Λέει, λοιπόν, η διάταξη του νόμου, βάσει του οποίου επιβλήθηκε το πρόστιμο των 140.000 χιλιάδων ευρώ -είναι το άρθρο 55 του 4818/21- ότι απαγορεύεται η συνομολόγηση κ.λπ. κ.λπ., πώληση οποιουδήποτε προϊόντος που είναι απαραίτητο για υγεία, διατροφή, διαβίωση, μετακίνηση και ασφάλεια. Στη μετακίνηση δεν είναι τα καύσιμα, κύριε Υπουργέ; Δεν είναι τα καύσιμα στη μετακίνηση; Ναι ή όχι; Δεν διαβάζω σωστά; Δεν ξέρω καλά ελληνικά; Άρα υπήρχε η διάταξη που έδινε τη δυνατότητα στη ΔΙΜΕΑ, όπως επέβαλε το πρόστιμο των 140.000 σε σουπερμάρκετ, να επιβάλλει και ανάλογα πρόστιμα και στα πρατήρια καυσίμων με τη διάταξη του 4818. Τη διαβάζω, μπορείτε να τη διαβάσετε και να με διαφεύσετε, αν λέω κάτι που δεν ισχύει.

Εδώ λοιπόν -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- μπορεί να κάνω λάθος, με επιφύλαξη το λέω. Κάποια στιγμή είχατε σβήσει ένα πρόστιμο σε μια ασφαλιστική εταιρεία και είχε γίνει και ιστορία στη Βουλή. Το θυμάστε, κύριε Υπουργέ. Επειδή είπατε ότι ποτέ δεν έχετε αλλάξει πρόστιμο. Εσείς το είπατε, όχι εγώ. Είπατε στη Βουλή των Ελλήνων, σε αυτό το Βήμα το ιερό, ότι δεν έχετε αλλάξει ποτέ πρόστιμο. Νομίζω ότι είχατε παραδεχτεί και μάλιστα είχατε εξηγήσει και τους λόγους που είχατε σβήσει το πρόστιμο σε μία ασφαλιστική εταιρεία.

Εδώ λοιπόν είναι το μείζον ζήτημα. Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Γιατί αυτό ενδιαφέρει τον κόσμο. Δεν ενδιαφέρουν, κύριε Υπουργέ, τα προσωπικά μας που εκπορεύονται από εσάς. Για ποιον λόγο δεν υπάρχει σαφής προσδιορισμός; Και ενδιαφέρει και τον κόσμο της αγοράς, τους επαγγελματίες να ξέρουν για ποιον λόγο δεν προσδιορίζονται με σαφήνεια, που αν κάνει υπέρβαση τόσο τοις εκατό στο μικτό περιθώριο κέρδους και προσδιορίσει η ΔΙΜΕΑ, ο κ. Αναγνωστόπουλος, ο οποιοσδήποτε ότι έχει γίνει αυτή η αισχροκέρδεια, ότι υπάρχει αυτός ο προσδιορισμός του ύψους του προστίμου και αυτό αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια τελικά του Υπουργού να επιβάλει ένα πρόστιμο από 5.000 έως 1 εκατομμύριο χωρίς να υπάρχει διαβάθμιση. Αυτό νομίζω ότι θα πρέπει -καλόπιστα το λέω- να το διορθώσετε, ακριβώς για να καταλάβουν όλοι στην αγορά ότι υπάρχουν κανόνες και να πειστούν οι πολίτες ότι όντως, έστω και μετά από δέκα μήνες ράλι ακρίβειας, υπάρχει μια υπηρεσία που θα κάνει σωστά τη δουλειά και θα προστατεύσει τους πολίτες από φαινόμενα αισχροκέρδειας που δεν υπήρχαν, σύμφωνα με τον Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Θα δώσουμε τον λόγο τώρα στον κ. Γεωργιάδη. Θα κλείσουμε εδώ τα ζητήματα αυτά που αναπτύξατε και οι δύο για να συνεχίσουμε. Περιμένουν στη σειρά Υπουργοί να υποστηρίξουν τροπολογίες, Κοινοβουλευτικοί και φυσικά Βουλευτές που περιμένουν με χαρακτηριστική, θα έλεγα, ηρεμία σήμερα να τοποθετηθούν.

Κύριε Γεωργιάδη, σας παρακαλώ κι εσείς σύντομα.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ελάχιστα επί του προσωπικού και πολλά για να ξεκαθαρίσουμε τα υπόλοιπα.

Κύριε Κατρίνη, χαίρομαι που θυμηθήκατε την περίοδο 2007-2011, όταν ήμουν Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού -εγώ δεν έχω αμνησία πολιτική, όπως πολλοί στην Αίθουσα- όπου πράγματι οι περισσότεροι από εσάς, όχι όλοι, δεν μας κάνατε καν παρέα, όπως καλά είπατε. Αυτό ενισχύει το επιχείρημά μου για το ΠΑΣΟΚ, διότι από εκεί που δεν μας κάνατε παρέα, μας βλάτε στην κυβέρνηση. Και δεν μας βάλανε όταν πήγαμε στη Νέα Δημοκρατία, μάλλον δεν θυμάστε καλά. Εγώ Υπουργός στη συγκυβέρνηση με το ΠΑΣΟΚ ήμουν ως Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Για τρεις μήνες.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Το τρεις μήνες το επέλεξα εγώ που παραιτήθηκα, όχι εσείς.

Άρα, λοιπόν, αγαπητέ κύριε Κατρίνη, η επί του προσωπικού αναφορά που κάνατε ενισχύει το δικό μου επιχείρημα. Γιατί αν πράγματι δεν μας να θέλατε και δεν μας κάνατε παρέα στη Βουλή, αν δηλαδή δεν μας θέλατε για το ήσσον, πόσω μάλλον δεν θα μας θέλατε για το μείζον, που είναι να είμαστε στα ίδια υπουργικά Έδρανα. Εγώ θα είμαι εδώ για να θυμίζω στο ΠΑΣΟΚ πάντα ότι όσο και να φαίνεται να έχετε αμνησία, έχουμε υπάρξει μαζί στην ίδια κυβέρνηση και πάνω από μία φορά. Άρα όποτε το γυρνάτε επί προσωπικού, θα με αναγκάζετε πάντα να το θυμίζω. Και είπα: Πέραν του γενικώς πολιτικού τώρα, υπήρχε και το προσωπικό το δικό μας, το οποίο κανονικά θα έπρεπε να σας κάνει να σέβεστε.

Πάμε στο δεύτερο. Όσον αφορά το πρόστιμο που αναφέρατε της ασφαλιστικής, ενισχύει το επιχείρημά μου. Όλα τα πρόστιμα ανεβαίνουν στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και φαίνεται αν εγώ έχω κάνει παρέμβαση ή όχι. Η μία εκείνη περίπτωση έχει εξηγηθεί στον κοινοβουλευτικό έλεγχο με πολύ μεγάλη ενάργεια. Έχετε να βρείτε άλλη; Όχι.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Είπατε «καμμία».

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Το «καμμία» είπαμε τώρα ότι το έχουμε εξηγήσει στη Βουλή. Στη Βουλή έχει εξηγηθεί.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Δεν άκουσα καλά.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ωραία, εκτός αυτής της μίας.

Όλα τα πρόστιμα, λοιπόν, αναρτώνται. Φαίνεται ότι έχω κάνει δεκτή την εισήγηση της υπηρεσίας.

Τρίτον, έχετε πει και άλλη ανακρίβεια τρίτη φορά, ότι είναι από το μηδέν έως το ένα εκατομμύριο στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού. Λάθος. Έχει εκδοθεί υπουργική απόφαση που έχει ακριβώς τη διαβάθμιση και τον τρόπο που μπαίνει το πρόστιμο. Άρα και αυτό που λέτε δεν ισχύει.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Εδώ είναι, κύριε Υπουργέ. Πού το λέει στην απόφαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΣΥΓΓΡΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Και τρίτον και κυριότερον, σας είπα: Η ένστασή σας έρχεται ετεροχρονισμένα. Ψηφίσατε τη διάταξη. Σε λάθος συνεδρίαση μπήκατε να κάνετε σχετική κριτική. Έπρεπε να την είχατε κάνει τότε, όταν ψηφίζοταν. Και εκεί θα μπορούσα να απαντήσω και να το συζητήσω.

Όσον αφορά τα πρόστιμα, εγώ προκαλώ όχι μόνο εσάς, τον οποιονδήποτε, να βρει από την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτού ένα προηγούμενο πρόστιμο 50.000 ευρώ σε τράπεζα, ένα. Ποτέ. Επί της δικής μου θητείας μπήκε το πρώτο πρόστιμο σε τράπεζα. Να βρείτε από την ιστοσελίδα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» ένα ποσό πάνω από 140.000 σε σουπερμάρκετ. Για βρείτε. Επί ΠΑΣΟΚ. Για βρείτε ένα. Ποτέ. Το μεγαλύτερο πρόστιμο σε σουπερμάρκετ επί της δικής μου θητείας. Να βρείτε πρόστιμο σε χονδρεμπορική αλυσίδα 157.000 ευρώ επί ΠΑΣΟΚ. Όχι. Τώρα τα θυμηθήκατε. Όσο κυβερνούσατε τίποτα.

Άρα επειδή ο καθένας μας κρίνεται από αυτά που κάνει και όχι αυτά που θα έκανε αν κυβερνούσε, για να είμαστε μεταξύ μας συνεννοημένοι, το ξαναλέω: Η ίδρυση της ΔΙΜΕΑ και ο τρόπος που λειτουργεί αυτά τα δυόμισι χρόνια έχει φέρει υπαρκτά οφέλη για τον κόσμο του εμπορίου. Αυτά όλα που αναφέρατε για το παραεμπόριο πρέπει να ξέρετε ότι είναι πολύ σημαντική εργασία για το εμπόριο. Με αυτόν τον τρόπο και με αυτά τα πρόστιμα που απαξιώσατε και με αυτούς τους ελέγχους έχουμε σχεδόν εκμηδενίσει το παραεμπόριο στην Ελλάδα. Και επειδή έχουμε βρεθεί πολλές φορές σε ομιλίες των επιμελητηρίων, ακούτε πάντα να το λένε για τη μεγάλη διαφορά επί της δικής μου θητείας σε αυτό το θέμα.

Και επαναλαμβάνω, ως προς την ακρίβεια τώρα που αφορά περισσότερο στον κόσμο, το γεγονός ότι παραμένουμε σε πολύ καλή θέση ως προς τον πληθωρισμό στο σύνολο ως χώρα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποδεικνύει ότι η αγορά μας λειτουργεί.

Γιατί εάν το πρόβλημά μας ήταν η λειτουργία της αγοράς μας, δεν θα ήμασταν από τις τελευταίες, θα ήμασταν από τις πρώτες θέσεις. Άρα δεν είναι εκεί το πρόβλημά μας. Το πρόβλημά μας είναι ο εισαγόμενος πληθωρισμός, αυτός δηλαδή που δεν μπορούμε να αποφύγουμε. Για όλα τα άλλα απάντησα.

Σας είπα πριν, αλλά δεν έγινε αντιληπτό, ότι η Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, ήθελε μία πιο σαφή διάταξη ως προς τα καύσιμα, γιατί η μετακίνηση είναι γενική έννοια. Και κρίθηκε από την υπηρεσία ότι για να είναι τα πράγματα που βάζουμε έγκυρα και να στέκουν στα δικαστήρια, θα πρέπει να υπάρχει ειδική διάταξη. Αυτή την ειδική διάταξη φέραμε και αυτή την ειδική διάταξη ψηφίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Θα δώσουμε τον λόγο τώρα στον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Βεσυρόπουλο για την τροπολογία με αριθμό 1237.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λαμβάνω τον λόγο για να αναφερθώ στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1237 και με ειδικό 122 που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και δίνει λύση σε ζητήματα που έχουν ως σημείο αναφοράς το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του νόμου για την κρατική αρωγή.

Υπενθυμίζω ότι για πρώτη φορά δημιουργήθηκε στη χώρα μας ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο για τη στήριξη επιχειρήσεων και επαγγελματιών που πλήττονται από τις επιπτώσεις θεομηνιών και φυσικών καταστροφών. Στόχος του νέου αυτού πλαισίου είναι η υιοθέτηση αυτοματοποιημένων και ευέλικτων διαδικασιών για την αντιμετώπιση έκτακτων φαινομένων και καταστάσεων, καθώς και η βέλτιστη προσαρμογή και λειτουργία του κράτους με άμεσα μέτρα στήριξης σε όσους πλήττονται. Η Κυβέρνησή μας παραμένει σε εγρήγορση ώστε να βελτιώνεται διαρκώς αυτό το πλαίσιο και αυτόν τον στόχο υπηρετεί και η τροπολογία που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 1 της τροπολογίας διενεργείται μια αναγκαία τροποποίηση στο άρθρο 5 του ν.4797/2021 που σχετίζεται με τη διαδικασία επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων οι οποίες έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Στις περιπτώσεις αυτές η ενίσχυση που χορηγείται υπολογίζεται επί του ποσού της ζημίας το οποίο δεν καταβάλλεται ως αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία. Με την τροποποίηση που επέρχεται στο συγκεκριμένο άρθρο, διευκρινίζεται ότι για τον υπολογισμό της επιχορήγησης φαιρείται από την εκτίμηση της ζημίας το τελικό ποσό που προσδιορίζεται και καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία και η επιχορήγηση υπολογίζεται επί του υπολοίπου, σύμφωνα με τα ήδη οριζόμενα στις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί, προς άρση κάθε ασαφούς και παρερμηνείας.

Η συγκεκριμένη διαδικασία δεν είναι κάτι νέο, αφού ακολουθείται όλα αυτά τα χρόνια για τον υπολογισμό των επιχορηγήσεων για αντιμετώπιση ζημιών από θεομηνίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις. Αποτελεί ένα κίνητρο για τις επιχειρήσεις προκειμένου να ασφαλιζονται αφού για ένα μέρος της ζημιάς θα καλυφθούν από την ασφαλιστική εταιρεία, ενώ για το υπόλοιπο θα λάβουν ενισχύσεις από το δημόσιο.

Με το άρθρο 2 της τροπολογίας τροποποιείται το άρθρο 11 του ν.4797/2021 αναφορικά με την επιχορήγηση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Ουσιαστικά πρόκειται για αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις αναφορικά με την επιχορήγηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών και των κατόχων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και διευκρινίζεται ότι αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους ισχύουν οι εξαιρέσεις που ορίζει ο ν.3877/2010 για την ασφάλιση του ΕΛΓΑ.

Συγκεκριμένα, διευκρινίζεται σε ό,τι αφορά στην προϋπόθεση της υποχρέωσης υποβολής δήλωσης ενιαίας ενίσχυσης στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ελέγχου και στην εκπλήρωση της υποχρέωσης καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Ακόμη εξακολουθούν και ισχύουν οι εξαιρέσεις που καθορίζει ο ν.3877/2010 για την ασφάλιση του ΕΛΓΑ περί μη υποχρέωσης ασφάλισης κτηνοτροφικών και χοιροτροφικών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων ανθοκομικών και καλλωπιστικών προϊόντων και φυτώριων.

Σε ανάλογη κατεύθυνση κινείται και το άρθρο 3 της τροπολογίας με το οποίο επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση στο άρθρο 12 του ν.4797/2021 αναφορικά με την επιχορήγηση των κατόχων των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Συγκεκριμένα διευκρινίζεται ότι εξακολουθούν και ισχύουν οι εξαιρέσεις που καθορίζει ο ν.3877/2010 για την ασφάλιση του ΕΛΓΑ σε ό,τι έχει σχέση με την προϋπόθεση της υποχρέωσης υποβολής δήλωσης της ενιαίας ενίσχυσης στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ελέγχου και την εκπλήρωση της υποχρέωσης καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Το άρθρο 4 της τροπολογίας που στοχεύει στην ακόμα ταχύτερη διεκπεραίωση των αιτημάτων για τη χορήγηση ενισχύσεων μέσω της κρατικής αρωγής. Συγκεκριμένα προβλέπει σε εξαιρετικές περιπτώσεις θεομηνιών με μεγάλο αριθμό πληγέντων την ανάθεση άσκησης επιπλέον αρμοδιοτήτων στα Τμήματα Β και Γ της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούνταν από το Τμήμα Α. Ουσιαστικά με αυτόν τον τρόπο διαμοιράζεται ο όγκος της διεκπεραίωσης των αιτημάτων κρατικής αρωγής και στα τρία τμήματα και επιταχύνεται η σχετική διαδικασία καταβολής των επιχορηγήσεων στους πληγέντες.

Τέλος, με το άρθρο 5 της τροπολογίας τροποποιείται το άρθρο 12β του ν.4797/2021 αναφορικά με τη διαδικασία προκαταβολής επιχορήγησης σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις για την αντιμετώπιση ζημιών σε φυτικά μέσα παραγωγής. Πρόκειται για μία ακόμη νομοτεχνική βελτίωση που στοχεύει στην απλοποίηση των διαδικασιών, αφού προβλέπεται ότι η καταβολή στους δικαιούχους τόσο της προκαταβολής όσο και της τελικής επιχορήγησης θα πραγματοποιείται από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων που διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία και την εμπειρία για την καταβολή ενισχύσεων σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Ουσιαστικά ο ΕΛΓΑ θα λειτουργεί ως ενδιάμεσος φορέας για την πληρωμή.

Καθορίζεται, επίσης, σαφέστερα ότι η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του δημοσίου. Τρίτον, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κρατήσεις υπέρ του δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το δημόσιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ανέφερα και πριν, το σύνολο των άρθρων της συγκεκριμένης τροπολογίας βελτιώνει το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο της κρατικής αρωγής. Έχουν αναμφισβήτητο θετικό πρόσημο και πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ώστε να τύχουν ευρείας συναίνεσης και θετικής ψήφου από όλες τις πτέρυγες της Βουλής.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι συνάδελφοι, να χαίρεστε που ανέβηκαν στο Βήμα και επιστρέφουμε στην κανονικότητα μετά την άσχετη κόντρα για τον ελληνικό λαό μεταξύ των υπόλοιπων πολιτικών εδώ, του Υπουργού και του κ. Κατρίνη. Να χαίρεστε γιατί επιστρέφουμε στην κανονικότητα του Κοινοβουλίου.

Δεν θα μπορούσαμε την ώρα που πραγματικά η κατάσταση έξω είναι πάρα πολύ άσχημη για τις Ελληνίδες και τους Έλληνες, να μην ξεκινήσουμε τη σημερινή μας τοποθέτηση με αυτό το καινούργιο στυλάκι που υιοθέτησε ο Πρωθυπουργός χθες. Ξέρατε η επικοινωνία λένε ότι είναι το ήμισυ του παντός. Βγήκε αλά Μακρόν, αλά Ζελένσκι, αξιόπιστος, ατημέλητος, από το σπίτι του με μια κάμερα μπροστά να μας δείξει πόσο υποφέρει με τους υπόλοιπους συνέλληνες. Εντάξει, τα έκανε ο Μακρόν, τα έκανε ο Ζελένσκι, να και ο Κυριάκος Μητσοτάκης χθες να μας πει τι; Βασικά -το χειρότερο απ' όλα- τι βγήκε να διαβάσει; Γιατί ο Πρωθυπουργός της χώρας δεν βγήκε να μιλήσει χθες στις Ελληνίδες και στους Έλληνες. Βγήκε να διαβάσει ένα κείμενο από τους λογογράφους του με ένα autocue μπροστά που φαινόταν ότι διάβαζε και απευθυνόταν στους ταλαιπωρημένους Έλληνες.

Τι βγήκε να μας πει λοιπόν; Τι ακούσαμε χθες; Εχθές ακούσαμε ότι πάλι με την ίδια χρεοκοπημένη συνταγή, δηλαδή με επιδόματα, με λεφτά τα οποία θα κληθούν οι Έλληνες να τα επιστρέψουν πίσω, θα προσπαθήσει να ανακουφίσει κάπως τις Ελληνίδες και τους Έλληνες. Αυτό που θα πρέπει να καταλάβει βέβαια ο Έλληνας Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας – αλλά νομίζω ότι δεν σας καίγεται δεκάρα- είναι ότι πέρα από τα δακρύβρεχτα αυτά λόγια που είπε χθες, αυτά τα ωραία κείμενα, τα έντονα συγκινησιακά, υπάρχει ένα άλλο δράμα εκτός από τα κείμενα που διαβάσει ο Πρωθυπουργός. Υπάρχει το δράμα που ζουν οι Ελληνίδες και οι Έλληνες εκεί έξω με την οικονομική πραγματικότητα που βιώνουν καθημερινά στο πετσί τους.

Και με βάση λοιπόν τις σχετικές χθεσινές ανακοινώσεις, τι καταλάβαμε; Ότι επτά εκατομμύρια Έλληνες ζουν άνετα και τρώνε με χρυσά κουτάλια. Εμείς αυτό καταλάβαμε χθες. Ότι τα μέτρα που πήρατε με δανεικά πάλι, αφορούν σε τρία εκατομμύρια Έλληνες και οι υπόλοιποι επτά εκατομμύρια τρώνε με χρυσά κουτάλια. Αυτό μας είπατε χθες. Προφανώς, τα μέτρα δεν αφορούν την πραγματικότητα την κανονική, αφορούν την πραγματικότητα τη δική σας. Εμείς αυτό καταλάβαμε, την πραγματικότητα τη δική σας. Η κατάσταση πλέον είναι δραματική.

Πάμε, θα επανέλθω στην οικονομία σε λιγάκι. Τι άλλο ακούσαμε χθες από τον Πρωθυπουργό, για να δούμε πόσο σοβαρή μπορεί να είναι η πολιτική του Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας. Είδαμε έναν Πρωθυπουργό της χώρας -και πείτε μου εσείς πόσο σοβαρό μπορεί να είναι αυτό- να αδειάζει τον Υπουργό Εξωτερικών της ίδιας κυβέρνησης. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός να αδειάζει τον Νίκο Δένδια μέσα σε δύο λεπτά. Γιατί -το έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές- ο κ. Δένδιας ήταν αυτός ο οποίος μας είπε πέρυσι στις 22 Απριλίου του 2021 ότι η Ελλάδα πιστεύει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όλο αυτό το παραμύθι και ότι δεν πρόκειται να κάνουμε τη Μεσόγειο κόλπο του Μεξικού και ότι η χώρα μας δεν θα γίνει μια χώρα παραγωγής υδρογονανθράκων. Υπουργός Εξωτερικών. Τα ίδια υποστήριζε μέχρι πρότινος και ο κ. Μητσοτάκης. Και χθες κάνοντας μια τεράστια πολιτική ανακυβίστησή μας είπε ότι η Ελλάδα θα προχωρήσει σε εξορύξεις, κάτι που χαιρόμαστε αν το κάνετε, κάτι φωνάζουμε χρόνια και είναι πάγια θέση μας και κυρίως είναι πάγια θέση του Προέδρου της Ελληνικής Λύσης ο οποίος έχει αφιερώσει τον πολιτικό του βίο στο κομμάτι αυτό και το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά.

Για μας το χθεσινό διάγγελμα του Πρωθυπουργού ήταν ακόμη μία δικαίωση και μία απόδειξη ότι είμαστε η φωνή της λογικής, ότι είμαστε ένα κόμμα σοβαρό, με προτάσεις τις οποίες αργείτε χαρακτηριστικά, αλλά τελικά υιοθετείτε, γιατί το κομμάτι των εξορύξεων είναι ένα θέμα στο οποίο αναφερόμαστε τα τελευταία τρία χρόνια που είμαστε μέσα στο Κοινοβούλιο. Δεν μας είπε βέβαια, ο Πρωθυπουργός πού θα κάνει εξορύξεις. Διότι θα το συνδέσουμε τώρα κάπως αλλιώς. Δεν μας ξεκαθάρισε πού θα κάνουν εξορύξεις. Θα κάνει στο Ιόνιο, όπως είναι η δική μας ενημέρωση-πληροφόρηση; Θα πάει να κάνει εξορύξεις στο Αιγαίο; Γιατί η Κυβέρνηση αυτή -και το ζητάμε επίσημα πλέον- οφείλει να διαψεύσει άμεσα τους προκλητικούς ισχυρισμούς του Ακάρ η οποία έγινε πριν από λίγη ώρα. Προκλητικά ο Ακάρ είπε κάτι. Εμείς λέμε ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα. Οφείλει όμως η Κυβέρνηση να το διαψεύσει επισήμως, να διαψεύσει τους τουρκικούς ισχυρισμούς και να ανακοινώσει επίσημα το περιεχόμενο της συνομιλίας του Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Ερντογάν. Είναι αδιανόητο το ελληνικό Κοινοβούλιο, εμείς οι Βουλευτές, οι πολιτικοί Αρχηγοί να ενημερωνόμαστε για τη συνάντηση από τα τουρκικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σε δηλώσεις του λοιπόν μετά την έκτακτη Σύνοδο Υπουργών Άμυνας του ΝΑΤΟ, ο Υπουργός Άμυνας Χουλούσι Ακάρ ισχυρίστηκε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως μετά την πρόσφατη συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν ετέθη ευθέως θέμα συνεκμετάλλευσης του Αιγαίου το οποίο μάλιστα ως συνομιλητής, λέει, είδε θετικά. Αυτό είναι πολύ σοβαρό. Αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρό. Είναι επίσημη δήλωση του Τούρκου Υπουργού Άμυνας και θα πρέπει η Κυβέρνηση να πάρει επίσημα θέση, σήμερα, τώρα, μέσα στη μέρα. Δεν υιοθετούμε τι λέει. Μην βγείτε και πείτε: «Ακούτε την τουρκική πλευρά». Τα ακούμε και ανησυχούμε. Ισχύει; Διάψευση τώρα αν δεν ισχύει.

Η Κυβέρνηση είναι στον αυτόματο πιλότο. Δεν έχει σχέδιο, δεν έχει πλάνο. Έχει αφήσει τους πολίτες τους στην τύχη και αυτή πορεύεται όπως τη φωτίζει ο Θεός. Βλέποντας και κάνοντας. Και το αποδεικνύουμε γιατί το λέμε αυτό. Κλείνει τους λιγνίτες, χωρίς να έχει σχέδιο. Λέει: «θα τους κλείσω», «από τώρα θα τους κλείσω», «ενώ ήταν για το 2028, 2029, 2030, εγώ θα τους κλείσω από τώρα». Μετά διαπιστώνει ότι τελικά δεν είναι και πολύ βολικό να τους κλείσει, γιατί δεν προέβλεψε τίποτα από αυτό που λέγεται ενεργειακή κρίση και λέει: «Θα τους ανοίξω ξανά». Πολύ σοβαρή στάση. Μετά προχωράει, λέει: «Δεν θα κάνω εξορύξεις ούτε θα κάνω τη Μεσόγειο, Μεξικό» ούτε τίποτα. Μετά βλέπει ότι

έχει πρόβλημα και είναι ενεργειακά εξαρτώμενη και αν δεν έχει και η ίδια τον ορυκτό της πλούτο θα έχει πρόβλημα και λέει: «Θα κάνω εξορύξεις». Συγγνώμη, να ρωτήσω κάτι: Αυτό είναι σοβαρή Κυβέρνηση; Κλείνει τους λιγνίτες και τους ανοίγει, είναι ένθερμη υποστηρίκτρια, ένθερμη κατά των εξορύξεων και τώρα πάει σε εξορύξεις; Πόσο σοβαρή μπορεί να είναι η Κυβέρνηση αυτή; Πραγματικά, ας αναρωτηθεί ο ελληνικός λαός.

Κάτι άλλο που μας ενόχλησε από τη χθεσινή ομιλία, το χθεσινό διάγγελμα, όπως θέλετε πείτε το. Είπε για άλλη μια φορά -είναι η δεύτερη φορά που το είπε ο ίδιος ο λαός- να έχει πει ήδη μία φορά η Πρόεδρος της Δημοκρατίας και είναι τραγικό- ότι μετά από οκτώ δεκαετίες έχουμε πόλεμο στην Ευρώπη. Είναι η δεύτερη φορά που το λέει και πραγματικά ντροπιάζει την Ελλάδα και τους Έλληνες αυτή η φράση. Ο πόλεμος στην Κύπρο τι ήταν; Ο βομβαρδισμός της Γιουγκοσλαβίας τι ήταν; Δεν μπορείς να ακυρώσεις σφαγές αμάχων Κυπρίων, αδερφών σου και να λες ότι μετά από δεκαετίες έχουμε πόλεμο στην Ευρώπη και να βγαίνεις να το ξαναλές.

Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι -όχι για την κατάσταση της χώρας, για την οποία είμαστε πολύ στενοχωρημένοι- για τη στάση που κρατάμε μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο και τις προτάσεις που δίνουμε στην ελληνική Κυβέρνηση, στον Έλληνα Πρωθυπουργό και στους Έλληνες και τις Ελληνίδες που ακούνε τις ομιλίες μας μέσα από το ελληνικό Κοινοβούλιο. Ό,τι λέγαμε βγαίνει και το λέγαμε πριν από πολλούς μήνες και στο κομμάτι της ενέργειας, ότι έρχεται ενεργειακή κρίση πολύ πριν ξεσπάσει ο πόλεμος -καμμία σχέση με τον πόλεμο, αφήστε τον πόλεμο στην άκρη- και για τους λιγνίτες και τις εξορύξεις και την επισιτιστική κρίση που έρχεται και την ενεργειακή κρίση που έρχεται, σε όλα. Ξέρετε, η Ρωσία βάζει τέλος στο σιτάρι στην Ευρώπη. Δεν στέλνει πλέον σιτάρι. Καταλαβαίνετε τι θα πει αυτό; Και αυτό έχει αντανάκλαση και αλλού όχι μόνο σε αυτά που θα φάμε, αλλά και στα λιπάσματα, στις ζωοτροφές, σε όλα. Έρχεται τεράστιο πρόβλημα και ξέρετε η ακρίβεια στην Ελλάδα δεν μαζεύεται. Δεν μαζεύεται σε μια χώρα όταν δεν παράγεις τίποτα και μόνο εισάγεις, με μεταφορικά κόστη, με χίλια δυο. Κι αυτό είναι πρόβλημα τεράστιο.

Πάμε να δούμε τώρα όλοι μαζί, κυρίες και κύριοι, και προφανώς απευθυνόμενοι στις Ελληνίδες και τους Έλληνες, πώς μας κλέβουν. Πάμε να δούμε πώς βάζουν το χέρι στην τσέπη, τη δικιά μας, και μας κλέβουν. Σύνολο λογαριασμού ρεύματος 213 ευρώ. Χρέωση κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος 88,73 ευρώ από τα 213. Τα 58,35 του λογαριασμού είναι χρεώσεις που δεν αφορούν το ρεύμα. Το καταλαβαίνουμε τώρα αυτό; ΑΔΜΗΕ-ΔΕΔΔΗΕ: 9,65, έναντι ΥΚΩ: 3, 25, έναντι ΕΤΜΕΑΡ: 10,65, έναντι διάφορα: 2, 55, έναντι ΦΠΑ: 8,5, έναντι χρεώσεων δήμου: 20,9, ΕΡΤ: 2,85. Το χέρι κανονικά στην τσέπη.

Και πάμε σε μία ακόμη άσκηση, να κάνουμε μαζί. Πάμε να δούμε πώς κάποιοι βγάζουν δισεκατομμύρια στην πλάτη του ελληνικού λαού. Συγγνώμη, τον Μάιο του 2008, δεκατέσσερα χρόνια πριν, θυμάται κάποιος εδώ μέσα πόσο ήταν η τιμή βαρελιού, το βαρέλι, το πετρέλαιο; Ήταν 127 δολάρια. Τον Μάιο του 2008 είχε τόσο. Η τιμή αγοράς βέβαια στην αμόλυβδη ήταν 1,20 παρά του ότι το βαρέλι είχε τόσο. Το πετρέλαιο κίνησης 1,18, το πετρέλαιο θέρμανσης 0,82 και τώρα με την τιμή βαρελιού στα 117 ευρώ, η αμόλυβδη έχει 2,1, το πετρέλαιο 1,7-1,8, το θέρμανσης 1,4. Πώς γίνεται αυτό, ενώ η τιμή στο βαρέλι είναι περίπου ίδια;

Επειδή οι Έλληνες πεινάνε και έχουμε μια διαφορετική άποψη για την αντιμετώπιση της ακρίβειας, έχουμε προτείνει πάρα πολλές φορές -άκουσα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας προηγουμένως να αντικρούει το επιχείρημα αυτό που θα πω τώρα- άμεση μείωση φόρων, ΦΠΑ σε τρόφιμα, είδη πρώτης ανάγκης -το έχουμε πει πολλές φορές το παράδειγμα-το κράτος να εισπράξει αυτά που θα εισέπραττε πριν από την άνοδο των τιμών. Δεν λέμε κάτι άλλο. Όσα θα εισέπραττε πριν εκτοξευθούν οι τιμές, να τα εισπράξει και τώρα, να μην έχουμε έλλειμμα δημοσιονομικό, να μη χάσει το κράτος φόρους, αλλά ρίξε το υπόλοιπο κάτω, για να μπορέσει ο κόσμος να ζήσει.

Γιατί η Πολωνία μηδένισε τον ΦΠΑ σε τρόφιμα, για παράδειγμα και στο φυσικό αέριο; Γιατί το Βέλγιο πήγε από το 21% στο 6% τον φόρο στο ρεύμα;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Γιατί η Γαλλία έβαλε πλαφόν στις αυξήσεις ρεύματος; Γιατί η Γερμανία κατήγγειλε το ΕΤΜΕΑΡ; Γιατί η Ιταλία μείωσε κατά 5% τον ΦΠΑ στο φυσικό αέριο; Και υπάρχει μια σειρά ακόμα πολλών παραδειγμάτων -που με πιέζει πλέον ο χρόνος- για το πώς αντέδρασαν ευρωπαϊκές χώρες.

Και στο κομμάτι της ενέργειας θα πρέπει να γνωρίζουν όλοι ότι το φιρμάνι του πολέμου δεν έχει έρθει ακόμη. Αυτό που λαμβάνουμε όλοι στο σπίτι και που παθαίνουμε εγκεφαλικά και ο κόσμος έχει πλέον σηκώσει τα χέρια ψηλά, «παραδίνονται, δεν μπορώ να τα πληρώσω, δεν μπορώ να πληρώσω, φίλε, τελείωσε, 800 ευρώ και 900 ευρώ και 1.000 ευρώ από εκεί που πλήρωνα 100 ευρώ και 150 ευρώ», είναι προ πολέμου αυτά. Τις συνέπειες του πολέμου θα τις δούμε τώρα, από τις επόμενες μέρες και μετά. Εκεί να δείτε τι έχει να γίνει!

Ποια είναι η λύση; Το φωνάζαμε, θα το πούμε και πάλι, να ανοίξουν τώρα όλα τα λιγνιτικά εργοστάσια, τώρα! Είναι κωμικό που το συζητάμε τώρα, ενώ πριν έναν μήνα ψηφίζατε τη βίαιη απολιγνιτοποίηση και τώρα ανοίγουμε τα λιγνιτικά εργοστάσια. Θα πρέπει να γίνει τώρα και να γίνει -και το έχουμε πει πάρα πολλές φορές, ακούω τον συνάδελφό μου, τον Βασίλη Βιλιάρδο, το έχει πει εκατό φορές- με εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων λιγνιτικών μονάδων. Υπάρχουν τρόποι, τεχνολογίες που εφαρμόζουν και άλλες χώρες για λιγότερους ρύπους, να επενδύσουμε σε αυτό. Είναι το μοναδικό στο οποίο μπορούμε να επενδύσουμε και στον πρωτογενή τομέα, στον οποίο από τα 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης δίνουμε μόνο 144 εκατομμύρια ευρώ στον πρωτογενή τομέα μας. Γιατί; Είναι εγκλήματα!

Και τι χώρα είναι αυτή, η Ελλάδα, τι χώρα είναι αυτή, η οποία δεν έχει αυτάρκεια πουθενά, ούτε στο πετρέλαιο ούτε στο κρέας που θα φάμε ούτε στο σιτάρι ούτε στη ζάχαρη, σε κανένα είδος πρώτης ανάγκης; Σε ένα είχαμε, στον λιγνίτη και το κλείσαμε. Ένα είχαμε και το κλείσαμε, τον λιγνίτη! Φοβερό!

Ακούστε λίγο -και θα κλείσω, κυρία Πρόεδρε- η εκρηκτική αύξηση των τιμών και ο πληθωρισμός και τα λοιπά, η ΕΛΣΤΑΤ -τα είδαμε, τα ακούσαμε- όλα αυτά ήταν και πριν τον πόλεμο. Πριν τον πόλεμο το φυσικό αέριο είχε ανέβει 78,5%, το ρεύμα 71%, το πετρέλαιο θέρμανσης 41,5%, τα λίπη, έλαια 16%, τα λαχανικά 15%, αυτά ήταν πριν τον πόλεμο. Υπάρχει πλέον νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ανθρώπου εκεί έξω που δεν μπορεί να πληρώσει. Μιλάμε, τον Δεκέμβριο του 2021 αυξήθηκε στα 86,3 δισεκατομμύρια ευρώ το ποσό ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς την εφορία. Μιλάμε για ασύλληπτα πραγματικά νούμερα.

Και κυρία Πρόεδρε, με τον πόλεμο, την ακρίβεια, την ενεργειακή κρίση, την επισιτιστική κρίση και όλα αυτά, κυρίως με τον πόλεμο, όμως, αλλά και με την τσέπη μας που έχει αδειάσει -των Ελλήνων βασικά, εμείς δεν έχουμε κανέναν λόγο να παραπονιόμαστε- ξεχάστηκε ένα θέμα, το θέμα της υγείας. Δεν θα μείνω ούτε θα πάω σε θανάτους ούτε σε μάσκες ούτε σε ευθύνες, δεν θα πάω πουθενά.

Ένα πράγμα θα πω μόνο και θα κλείσω, ότι εκεί έξω, τώρα που χαλάρωσε το θέμα και ο ιός πλέον δεν είναι τόσο φονικός όσο

ήταν και εν πάση περιπτώσει, έχουμε δει και καμιά τριανταριά μεταλλάξεις και δείχνει να φθίνει αυτό το πράγμα, το ότι ασχολούμαστε με τον πόλεμο, με την ακρίβεια, με την ενέργεια δεν σημαίνει ότι εκεί έξω δεν εξακολουθούν να υπάρχουν επτάμισι, οκτώ χιλιάδες υγειονομικοί, γιατροί και υγειονομικό προσωπικό, το οποίο εξακολουθεί να είναι σε αναστολή και να πεινάει. Αυτοί οι άνθρωποι είναι μέρα-νύχτα έξω από το Υπουργείο Υγείας σε βάρδιες με σόμπες, με γκαζάκια να ζεσταθούν, με κουβέρτες, λες και είναι -να μην χαρακτηρίσω τι είναι- και η πολιτεία, αυτή η Κυβέρνηση, αυτός ο Υπουργός πώς κοιμάται το βράδυ πραγματικά; Τους γυρνάει την πλάτη! Δίνουν μάχη γιατροί και υγειονομικοί που τους είχαμε πρώτη γραμμή για να σώσουν τους Έλληνες στο πρώτο μεγάλο κύμα της πανδημίας και τώρα τους γυρνάμε την πλάτη. Γιατί; Δεν εμβολιάζονται. Μα, τελείωσε το παραμύθι, κάντε τους δύο τεστ την εβδομάδα και να γυρίσουν στη δουλειά τους οι άνθρωποι.

Κλείνω, λέγοντας και καλώντας όλα τα κόμματα να πάρουν δημόσια θέση για αυτό. Εμείς είμαστε μαζί τους όχι για ψηφοθηρικούς λόγους, δεν είμαστε τέτοιο κόμμα, όχι, γιατί το πιστεύουμε από την πρώτη στιγμή ότι είναι αντιδημοκρατικό, γιατί είναι λάθος αυτό που συμβαίνει και πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να επιστρέψουν στη δουλειά τους, εκεί όπου ανήκουν, εκεί όπου έσωζαν ζωές μέχρι πριν από κάποιους μήνες.

Και αυτοί οι άνθρωποι, λοιπόν, που στις 31 Μαρτίου εκπνέει η προθεσμία και ή θα τους απολύσει ο κ. Πλεύρης ή θα τουςβάλει ακόμη εννιά μήνες σε αναστολή και θα πεθάνουν -που τους έχουμε εξευτελίσει τελείως- από τη Δευτέρα, κύριε Υπουργέ -και ξέρω ότι είστε πολύ ευαίσθητος άνθρωπος- ξεκινάει απεργία πείνας έξω από το Υπουργείο Υγείας, ένα Υπουργείο το οποίο το υπηρετήσατε και εσείς. Αυτοί οι άνθρωποι, λοιπόν, οι επτάμισι, οκτώ χιλιάδες από την ερχόμενη Δευτέρα ξεκινάει απεργία πείνας έξω από το Υπουργείο Υγείας. Να δω πώς θα αντιδράσει η Κυβέρνηση!

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ναι, κύριε Υπουργέ, για την τροπολογία θέλετε να μιλήσετε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για νομοτεχνικές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ναι, ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για τις τροπολογίες θα αναφερθώ λίγο αργότερα. Θα καταθέσω τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων-Αδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ Ι

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»

1. Στην παρ. 31 του άρθρου 2, οι λέξεις «δομημένου/κτιριακές υποδομές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «φυσικού ή δομημένου / κτιριακές ή κοινόχρηστες εξωτερικές υποδομές».
2. Στην παρ. 8 του άρθρου 13, η λέξη «Ιδιωτικών» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων».
3. Στην παρ. 1 του άρθρου 28, μετά τις λέξεις «εκπρόσωποι ΟΤΑ» τίθεται κόμμα και προστίθενται οι λέξεις «Ομάδων Τοπικής Δράσης».
4. Στην παρ. 6 του άρθρου 33, στο πρώτο εδάφιο της περ. α της εσωτερικής παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 4314/2014, μετά τη λέξη «υποδιευθυντή» προστίθενται οι λέξεις «που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου υποδιεύθυνσης στην Ειδική Υπηρεσία».
5. Στην παρ. 1 του άρθρου 36, διαγράφεται η λέξη «εγκεκριμένη» και το τελικό «ν» από την λέξη «την» που προηγείται, και η λέξη «θέτει» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εγκρίνονται από».
6. Στην παρ. 1 του άρθρου 38, μετά τη λέξη «διακρίσεων», προστίθενται οι λέξεις «της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» και τίθεται κόμμα.
7. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 56, μετά τις λέξεις «και το ΕΓΤΑΑ» διαγράφονται το κόμμα και οι λέξεις «με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων» και τίθεται τελεία.

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Πουλάς από το Κίνημα Αλλαγής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία ήρθε στην εξουσία εκμεταλλευόμενη τις προσδοκίες όσων ήλπιζαν σε αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της εθνικής οικονομίας, σε αύξηση επενδύσεων, σε προώθηση της ανάπτυξης, στο άνοιγμα της κάνουλας των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων και στην επιτάχυνση του ΕΣΠΑ και των υπολοίπων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων. Παρά, όμως, τις υποσχέσεις για ανάπτυξη, η πραγματικότητα σάς διέψευσε.

Και ενώ το γεγονός της παγκόσμιας πανδημίας που γκρέμισε τις προσδοκίες για ανάπτυξη δεν αποτελεί κυβερνητική ευθύνη, δεν μπορεί να ερπύθεται το ίδιο για την πρωτοφανή ακρίβεια και αισχροκέρδεια που έχει ισοπεδώσει το εισόδημα της ελληνικής οικογένειας. Βιώνουμε έναν μοναδικό στα ευρωπαϊκά χρονικά πληθωρισμό σε χώρα του ευρώ. Έχετε αφήσει τους πολίτες ανοχύρωτους και απροστάτευτους με συγκεκριμένες πολιτικές σας επιλογές, με τις οποίες ξεπεράσατε την κόκκινη γραμμή της ανοχής και της αντοχής τους.

Προβήκατε σε βίαιη απολιγνιτοποίηση, κάτι που ούτε η Γερμανία δεν τόλμισε, με τρόπο που διέλυσε οικονομικά μεγάλες λιγνιτοπαραγωγικές περιοχές, αποδυνάμωσε εθνικά τη χώρα και μόνο τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα ευεργέτησε.

Αυξήσατε μέσα στην πανδημία κατά 25% την ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από το φυσικό αέριο και σε μεγάλο βαθμό από την ευρωπαϊκή αγορά του ηλεκτρικού ρεύματος. Την ώρα που το τσουνάμι της ακρίβειας πλησίαζε, εσείς απλά κοιτούσατε άπραγοι να έρχεται κατά πάνω μας. Ενώ η επισιτιστική και η ενεργειακή κρίση ήταν προ των πυλών, εσείς αφήνατε τους αγρότες μας απροστάτευτους απέναντι στη δραματική αύξηση του ενεργειακού κόστους, χωρίς να υπάρχει πια κανένα χρηματοδοτικό εργαλείο, όπως υπήρχε παλιά η Αγροτική Τράπεζα, το οποίο θα στήριζε το βάρος της χρηματοδότησης της παραγωγής στις δύσκολες αυτές περιστάσεις.

Ενώ η αγορά βοά για την αισχροκέρδεια των παρόχων της ηλεκτρικής ενέργειας, των προμηθευτών πετρελαίου, των πρατηρίων της βενζίνης και για αδικαιολόγητες ανατιμήσεις σε βασικά προϊόντα και αγαθά, κανένας ελεγκτικός μηχανισμός δεν ενεργοποιήθηκε.

Αντί δε για μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα και το φυσικό αέριο, για πλεονέκτημα στα τιμολόγια ενέργειας, για μείωση του ΦΠΑ σε βασικά είδη διατροφής, για καταπολέμηση της αισχροκέρδειας με ελέγχους και με υψηλά πρόστιμα, για φορολόγηση των υπερκερδών των εταιρειών ενέργειας, του ρεύματος, τη στιγμή που άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει ακόμη πιο προωθημένα μέτρα, ο κύριος Πρωθυπουργός στέλνει επιστολές και ψάχνει δικαιολογίες.

Σήμερα υπό την πίεση της κοινής γνώμης επιχειρήσατε να αλλάξετε το κλίμα με ανακοίνωση επιμελώς ατημέλητων μέτρων κατά της ακρίβειας. Επικοινωνία αντί ουσίας! Οι αγρότες έχουν βαρεθεί εδώ και καιρό να ακούνε για μέτρα, αλλά δεν έχουν πάρει ούτε 1 ευρώ. Οι ίδιοι λένε χαρακτηριστικά: «Πολλά δīs με γιώτα, αλλά ακόμα να τα δεις με έψιλον γιώτα». Σας έχουν πάρει χαμπάρι.

Όμως όλη η κοινωνία υποφέρει από την ακρίβεια και κυρίως η μεσαία τάξη που πια δεν είναι μεσαία.

Όσον αφορά δε τους αγρότες, έχετε αντιληφθεί ότι έχουν τιναχθεί όλα στον αέρα. Το κόστος των λιπασμάτων, των ζωοτροφών έχει φτάσει στα ουράνια, οπότε η μείωση του ΦΠΑ στο 6% από 13% δεν προσφέρει ουσιαστικά καμμία βοήθεια. Αντίθετα, θα εισπράξετε περισσότερο ΦΠΑ. Τα λιπάσματα και οι ζωοτροφές για το 2022 έχουν ήδη αγοραστεί από τους αγρότες και από τους κτηνοτρόφους. Για το αγροτικό πετρέλαιο περιμένουμε να δούμε την απόφαση εφαρμογής, για να δούμε εάν λένε αλήθεια, γιατί τα 50 εκατομμύρια ευρώ που ανακοινώθηκαν τον Σεπτέμβριο από τον Πρωθυπουργό ακόμα δεν τα έχει δει κανένας.

Συνεχίζετε δε το ανέκδοτο της ρήτρας αναπροσαρμογής στο ρεμά, παρά τις καταγγελίες ότι σε πολλές περιπτώσεις κυμαίνεται σε πολύ χαμηλότερα ποσοστά.

Εν τω μεταξύ, οι πολίτες πληρώνουν το μάρμαρο της κυβερνητικής ανεπάρκειας, καθώς ομολογήσατε δημόσια την αδυναμία σας να εκτιμήσετε αν η πρωτοφανής έκρηξη των τιμών είναι πρόσκαιρο φαινόμενο ή αποτέλεσμα κερδοσκοπίας, προκαλώντας οργή και αγανάκτηση.

Αναφορικά με το παρόν σχέδιο νόμου, που ασχολείται με το σοβαρότατο ζήτημα της διαχείρισης, του ελέγχου και της εφαρμογής των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, θα ήθελα να επισημάνω ότι το ζήτημα της ανάπτυξης δεν είναι μόνο η απορρόφηση των κονδυλίων.

Είναι κυρίως ζήτημα στρατηγικής τοποθέτησής, με άλλα λόγια, ποιοι θα χρηματοδοτηθούν και πόσο, ώστε να δημιουργηθεί ανάπτυξη και να στηριχθεί η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα που είναι η ραχοκοκαλιά της εθνικής μας οικονομίας, να στηριχθούν εκείνοι που παράγουν όπως οι αγρότες μας, που ακόμα να εισπράξουν τις ενισχύσεις περασμένων ετών, και οι αλιείς μας από το Ταμείο των Θαλασσών, να φανούν τα αποτελέσματα του ΕΣΠΑ, των ευρωπαϊκών ταμείων, των φορέων που διαχειρίζονται την Κοινή Αγροτική Πολιτική αλλά και του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο το αφήνεται εκτός του παρόντος νομοσχεδίου.

Όμως αυτό έχει στην πραγματικότητα ανάγκη η εθνική οικονομία και η ανάπτυξη, δηλαδή όλα τα πιο πάνω ισχυρά χρηματοδοτικά εργαλεία να υπηρετούν ένα συγκεκριμένο, συνολικό, ολιστικό αναπτυξιακό σχέδιο, με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου της ζωής των πολιτών της χώρας, ισορροπία σε όλη την επικράτεια.

Ιδίως στο νευραλγικό τομέα της γεωργίας, τα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ήταν ισχυρά μέχρι σήμερα. Έγινε αξιολόγηση για τους λόγους στους οποίους οφείλεται αυτό; Είστε διατεθειμένοι να φτάσετε το μαχαίρι στο κόκαλο και να προστατέψετε ουσιαστικά τους αγρότες μας ή θα μείνετε μόνο σε μεσοβέζικες λύσεις, όπως η αφαίρεση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης της αρμοδιότητας εφαρμογής του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ και η μετάβασή της στη νέα Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Κοινοτικών Επιδοτήσεων, μετατρέποντας το Υπουργείο σε ένα κέλυφος χωρίς περιεχόμενο;

Κύριε Υπουργέ, δεν μπορείτε να κυβερνάτε πλέον αφ' υψηλού. Το να επιάρεστε για την αύξηση της απορροφητικότητας του ΕΣΠΑ δεν σημαίνει τίποτα για τον πολίτη, εάν αυτό δεν έχει αντανάκλαση στην πραγματικότητα που βιώνει.

Το ΠΑΣΟΚ έχει συνδεθεί στη συλλογική συνείδηση ως εκείνη η παράταξη που προστάτεψε τον μέσο πολίτη από την ακρίβεια, που έβαλε πλάτη, ώστε να ανέβει το επίπεδο της ζωής του. Πιστοί στην πολιτική μας παράδοση, σας καλούμε να στρέψετε την πύξιν της ανάπτυξης στην κοινωνία και στις ανάγκες της.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, μισό λεπτό.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στην τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών για την εφαρμογή της αρωγής στους αγρότες και τα θέματα που ανακύπτουν. Με την τροπολογία εισάγεται, επεκτείνεται η αρωγή στους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Αντί των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, εισάγει τις απλοποιημένες προκαταβολές στην καταβολή αποζημιώσεων, με βάση την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΑ.

Όμως, τρία θέματα προκύπτουν από αυτό.

Οι προκαταβολές των αποζημιώσεων αφορούν μόνο και κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, εξαιρούνται δηλαδή πολλές εκμεταλλεύσεις, όπως οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ οι οποίοι πληρώνουν κανονικά εισφορές του ΕΛΓΑ. Ενώ για τις αποζημιώσεις πρέπει να έχει κάποιος να έχει υποβάλει ΟΣΔΕ και να πληρώσει τα ασφάλιστρα στον ΕΛΓΑ, την ίδια στιγμή επιτρέπεται την κατ' εξαίρεση καταβολή αποζημίωσης, χωρίς να έχει υποβληθεί η δήλωση ΟΣΔΕ και να έχουν πληρωθεί τα ασφάλιστρα. Ανοίγετε το παράθυρο σε ρουσφέτια και αποτρέπετε αυτούς που πληρώνουν ασφάλιστρα να συνεχίσουν να τα πληρώνουν.

Σας έχουμε ζητήσει επανειλημμένως να ανοίξει το σύστημα του ΟΣΔΕ στην αρχή κάθε έτους και όχι με τις καθυστερήσεις που παρουσιάζονται και φέτος.

Και τρίτον –και τελειώνω– για την αποζημίωση της φυτικής παραγωγής, πρέπει να διασφαλιστεί ότι κατά την εκκαθάριση της

αποζημίωσης μετά από τον ΕΛΓΑ, δεν θα υπάρξει επιστροφή χρημάτων, όπως έχει γίνει με τις αποζημιώσεις στον «Ιανό» στη Θεσσαλία και με τη «Θάληδα» στην Εύβοια.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Γρηγοριάδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε, που μόλις μου δώσατε τον λόγο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον αγαπητό κύριο, που καθάρισε εδώ και μήπε σε έναν μικρό υγειονομικό κίνδυνο –να τα λέμε και αυτά-, χωρίς να είναι καθόλου υγειονομικός. Αποφάσισε η Βουλή των Ελλήνων ότι αυτοί οι υπάλληλοι της Βουλής μπορεί να ρισκάρουν και τη ζωή τους καμιά φορά, άμα λάχει.

Λοιπόν, ας περάσουμε στα ουσιαστικά πράγματα που έχουμε να πούμε σήμερα. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όπως όλοι γνωρίζετε, ο Πρωθυπουργός, ο καταπληκτικός Πρωθυπουργός μας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης –και λέω «καταπληκτικός», γιατί όπως όλοι ξέρετε, εκτός από Πρωθυπουργός έχει το σπάνιο, το μοναδικό θα έλεγε κανείς, προνόμιο να είναι την ίδια στιγμή και ανώνυμη εταιρεία- τελευταία, δεν είναι πια ανώνυμη εταιρεία –σας ενημερώνω, ειδικά εσάς της Συμπολίτευσης- είναι θυγατρική εταιρεία. Είναι θυγατρική εταιρεία των ομίλων εταιρειών του κ. Λάτση, του κ. Νιάρχου, του κ. Βαρδινογιάννη, του κ. Περιστερή και του κ. Μυτιληναίου.

Ο θαυμάσιος Πρωθυπουργός μας λοιπόν, που είναι τόσο πολυσχιδής και πολυποικίλη προσωπικότητα και είναι και άνθρωπος και εταιρεία και θυγατρική εταιρεία και όλα αυτά μαζί, χθες ξεστόμισε το εικοστό, τριακοστό, εκατοστό, διακοσιοστό του διάγελμα.

Του λέμε από αυτό το Βήμα, δύο χρόνια τώρα, ότι δεν κυβερνούν έτσι στις δημοκρατίες, με διαγγέλματα. Στις δημοκρατίες έρχονται στη Βουλή και τα λέμε αυτά πρώτα, γιατί εδώ υποτίθεται ότι είμαστε μαζεμένοι οι εκπρόσωποι όλου αυτού του έρημου, του ελληνικού λαού.

Διαγγέλματα έβγαζαν οι Ρωμαίοι και οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες. Οι κανονικοί Πρωθυπουργοί στις ευνομούμενες πολιτείες του προχωρημένου, του προοδευτικού κόσμου βγάζουν ένα διάγγελμα μια φορά στα δέκα χρόνια, όταν γίνει πυρηνική καταστροφή, όταν γίνει ένα Τσερνόμπιλ ή όταν –εν πάση περιπτώσει- γίνει κάτι εξόχως σημαντικό.

Δεν λέω ότι με διακυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη δεν γίνεται μία καταστροφή το μήνα σε αυτή τη χώρα. Λέω ότι αυτές οι καταστροφές που προκαλεί ο Πρωθυπουργός, δεν είναι αναγκαία αιτία για να υπάρξει διάγγελμα.

Στο χθεσινό του διάγγελμα λοιπόν ο Πρωθυπουργός –και ηγεμόνας αυτής της χώρας- ο καταπληκτικός Κυριάκος Μητσοτάκης είπε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Το πιο ενδιαφέρον απ' όλα είναι ότι το υπαινίχθηκε και ο ίδιος, καθώς είπε επί λέξει: «Ξέρω, θα με κατηγορήσει η Αντιπολίτευση ότι δίνω ψίχουλα». Το ξέρει. Ξέρετε πώς το ξέρει; Θα σας πω εγώ. Το ξέρει, γιατί δίνει ψίχουλα. Και θα σας εξηγήσω τι εννοώ «ψίχουλα». Με τον όρο «ψίχουλα» εννοώ πολύ συγκεκριμένα πράγματα που θα σας τα πω στη συνέχεια.

Όμως ακούστε μερικά πράγματα για το γενικό επίπεδο και πεδίο, για το οποίο μιλάμε σήμερα. Κοιτάξτε, όταν η ακρίβεια έχει χτυπήσει ανελέητα τον λαό μας, τον ελληνικό λαό, εδώ και τουλάχιστον έναν χρόνο και μάλιστα έναν χρόνο πριν αρχίσει να σκέφτεται ο Πούτιν την εισβολή στην Ουκρανία, τότε –σε αυτή τη χώρα ζούμε όλοι- οι μη προνομιούχοι, οι φτωχοί άνθρωποι, οι συνάνθρωποί μας έχουν ανάγκη –ξέρετε από τι;- από μόνιμες αυξήσεις. Έχουν ανάγκη από μόνιμες αυξήσεις των πενιχρών εισοδημάτων, αλλά και των επιδομάτων, των φιλοδωρημάτων, που τους δίνουν οι κυβερνήσεις σας οι μνημονιακές. Το έκανε και ο κ. Τσίπρας πριν. Γι' αυτό λέω: «Όλες το κάνετε».

Τι κάνει ο ηγεμών, ο κ. Μητσοτάκης, που είναι και ανώνυμη εταιρεία; Ανακοινώνει έκτακτο επίδομα, δηλαδή ακόμα ένα φιλοδώρημα στα φιλοδωρήματα, με τα οποία τόσο καιρό μας φιλοδωρεί, τη στιγμή που το πορτοφόλι των ανθρώπων όλων που

ζουν με κατώτατο μισθό είναι άδειο ή που δεν έχουν καν κατώτατο μισθό. Γιατί έχετε καταφέρει, όλοι οι μνημονιακοί, ενάμιση εκατομμύριο συνάνθρωποί μας να είναι άνεργοι και αυτοί που ζουν από επιδόματα κοινωνικά –τα δήθεν κοινωνικά, γιατί μόνο κοινωνικά δεν είναι, κατ' ουσία, αντικοινωνικά είναι τα επιδόματα που δίνετε-, βλέπουν να ροκανίζεται το εισόδημά τους καιρό τώρα από τον πληθωρισμό.

Ξέρετε από ποιο πληθωρισμό; Αυτόν που ανερευθρίαστα, χωρίς ίχνος ντροπής ο κ. Γεωργιάδης, αρμόδιος Υπουργός, Υπουργός Ανάπτυξης, είπε πριν λίγο ότι το 2021 ήταν αρνητικός, ήταν στο μείον 1,5% και γι' αυτό εμείς οι Έλληνες είμαστε φοβερά τυχεροί, φοβερά προνομιούχοι και αφού είχαμε αρνητικό πληθωρισμό, αυτό θα προσμετρηθεί στα οφέλη που θα δώσει η Κυβέρνηση, στις ελαφρύνσεις θα δώσει η Κυβέρνηση.

Έχω να πω σε όλους σας, κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Συμπολίτευσης, αλλά κυρίως στον κ. Γεωργιάδη, τα εξής: Ζείτε σε αυτόν τον κόσμο και πιστεύετε την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία; Για την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία σας έχουμε κατ' επανάληψη πει ότι δεν είναι εθνική της Ελλάδας, είναι «εθνική των Βρυξελλών», καθώς τα κρίσιμα μέλη, αυτά που αποφασίζουν τι θα βρει όταν μετράει η Στατιστική Υπηρεσία, διορίζονται από τις Βρυξέλλες. Και δεν ντρέπεται κανένας τους! Δεν ντρέπεται κανένας από την Κυβέρνησή σας που διορίζεται η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία από τις Βρυξέλλες!

Πιστεύει, λοιπόν, κ. Γεωργιάδης αυτή την άθλια Στατιστική Υπηρεσία που δεν είναι ελληνική και λέει ότι είχαμε αρνητικό πληθωρισμό, είχαμε αποπληθωρισμό 1,5%. Ξέσκιζε η Ελλάδα το 2021!

Έχω να πω, όπως κάθε φορά του λέω του κ. Γεωργιάδη –απευθυνόμενος στο αφεντικό του, τον κ. Μητσοτάκη- ότι ξέρει ο ελληνικός λαός πολύ καλά αν έζησε στο τομάρι του, στο πετσί του και στην πείνα του πληθωρισμό άγριο, που μπορεί να αγγίξει το 27%, ή αν έζησε αποπληθωρισμό 1,5%.

Ότι και να του λέει κάθε Γεωργιάδης ή Γρηγοριάδης ο ελληνικός λαός ξέρει μόνο αυτό που ζει. Και αυτό που ζει είναι αποτρόπαιο και απάνθρωπο και έχετε τεράστια ευθύνη κι εσείς που συνεπικουρείτε τα μνημόνια, δηλαδή εσείς και εσείς.

Έτσι, λοιπόν, ο κ. Μητσοτάκης, δεν κάνει αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, κάτι το οποίο το ΜέΡΑ25 διά στόματος του Γραμματέα μας, του Γιάννη Βαρουφάκη, σας ζητάμε από το 2021 να κάνετε, γιατί όπως σας είπα, από το 2021 έχει αρχίσει η άγρια πείνα που έχει επιφέρει το ότι δίνετε δωράκια ό,τι παίρνετε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας σε τέσσερις φίλους σας και άλλους δύο έξω από την Ελλάδα, τη «FRAPORT» δηλαδή για να μην ξεχνιόμαστε και την «AMERICAN OIL» που στην Καβάλα παίρνει τα πετρέλαιά μας που δεν θα έπρεπε να τα πάρει κανείς. Όταν, λοιπόν, το πορτοφόλι όλων αυτών ουρλιάζει ότι έχει ανάγκη από αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού και των επιδομάτων, τι κάνει ο κ. Μητσοτάκης; Ανακοινώνει ότι όταν, εάν, όποτε το αποφασίσει, θα ευαρεστηθεί ο ηγεμών να αυξήσει τον κατώτατο βασικό μισθό, δηλαδή ένα τίποτα με μπόλικο καθόλου!

Επίσης, ο κ. Μπουκώρος εδώ εξεμάνη προηγουμένως και έλεγε «Μα, τι άλλο θέλετε; Θέλετε, όπως μας λέτε εσείς που είστε έωλοι και θέλετε να ρίξετε τη χώρα στα βράχια, να κινηθούμε εκτός δημοσιονομικών δυνατοτήτων;».

Ποιες είναι, άραγε, κύριε Μπουκώρε, μιας και εκπροσωπείτε τη Νέα Δημοκρατία, ποιες είναι άραγε, κύριε Μητσοτάκη, οι δημοσιονομικές σας δυνατότητες; Θέλετε να σας πούμε εμείς στο ΜέΡΑ25 ποιες είναι; Είναι ανύπαρκτες! Δεν έχετε καμμία. Έχετε χρεωθεί μέχρι τα αυτιά, μέχρι τα ρούχα και μέχρι τα εσώρουχα. Και θα κάνετε λαμπρά αν είχατε χρεωθεί για πάρτη σας. Θα χάνετε τα υπάρχοντά σας και θα σας άξιζε μια τέτοια τιμωρία. Το ότι χρεώνεστε για λογαριασμό όλου του ελληνικού λαού σας καθιστά εθνικά επικίνδυνους εδώ και πάρα-πάρα πολύ καιρό.

Το ρεύμα που φτάνει στον καταναλωτή είναι 50% πιο πάνω από το μέσο κόστος κτήσης του. Να το εξηγήσω, για να καταλάβετε τι εννοώ με αυτό που λέω. Μιλάω σε κάθε Έλληνα που μας ακούει αυτή τη στιγμή. Ακούστε το για να εξεγερθείτε, να βγείτε έξω από το σπίτι σας και να ρίξετε αυτή τη μαυρή Κυβέρνηση. Βγείτε από τα σπίτια σας. Για το ρεύμα, κάθε φορά που πληρώ-

νετε ένα κατοστάρικο, τα 45 ευρώ είναι για το ρεύμα με όλες τις προσαυξήσεις που διάβασαν οι προλαλήσαντες. Δηλαδή, για το ρεύμα είναι τα 25 ευρώ, αλλά εν πάση περιπτώσει φτάνει τα 45 ευρώ. Τα άλλα 55 ευρώ ξέρετε τι είναι; Είναι διά του τέσσερα μοιρασμένο ποσό για κάθε κατοστάρικο για την τσέπη του – εντός πολλών εισαγωγικών- «παμπύχου» κ. Βαρδινογιάννη, κ. Λάτση, κ. Περιστερή και βεβαίως του κ. Μυτιληναίου.

Αν καταλάβει ο ελληνικός λαός, κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Συμπολίτευσης, ότι για κάθε 100 ευρώ που πληρώνει για να ζεσταθεί, για κάθε 100 ευρώ που πληρώνει για να φωτιστεί το σπίτι του, τα 55 ευρώ τα κλέβετε εσείς με τα ίδια σας τα χέρια τα ματωμένα και τα βάζετε στην τσέπη αυτών των τεσσάρων παρασίτων που προανέφερα, θα σας φάει ζωντανούς. Κι εμείς είμαστε εδώ για να φροντίσουμε να το καταλάβει. Θα βγούμε έξω και θα στήνουμε ένα βαρέλι, θα ανεβαίνουμε στο βαρέλι και θα του το εξηγούμε. Κι όταν δεν το ακούει, θα του το εξηγούμε ξανά. Και θα το εξηγούμε ξανά, θα το εξηγούμε ξανά, μέχρι που θα το καταλάβει και θα σας εκδώξει, γιατί τον κλέβετε.

Ο ηγεμών αφαίρεσε 0,22 ευρώ από τα 2,5 ευρώ το λίτρο για όλους, και για αυτούς που έχουν ταξί και εργάζονται με αυτό και γι' αυτούς που έχουν επιχειρήσεις και πάει το βανάκι τα προϊόντα τους ή το προσωπικό τους και για μας που έχουμε ένα αυτοκίνητο. Ξέρετε τι σημαίνουν τα 0,22 ευρώ; Θέλετε να το καταλάβετε; Θέλετε να το κάνουμε λιανά, για να το καταλάβει ο ελληνικός λαός; Σημαίνουν ούτε λίγο ούτε πολύ ότι τολμάτε χωρίς ντροπή να λέτε κάποια πράγματα στον ελληνικό λαό για τα γεμίσματα που θα κάνει όλον τον μήνα. Ξέρετε πόσο χωράει ένα αυτοκίνητο; Χωρά 80 ευρώ, 100 ευρώ εκεί που έχετε φτάσει την τιμή. Δηλαδή, στα τέσσερα γεμίσματα που θα κάνει τον μήνα ένα αυτοκίνητο κάποιο που δουλεύει κανονικά, αυτό σημαίνει τέσσερα κατοστάρικα. Ξέρετε ποιο είναι το όφελος που εξήγγειλε χθες ο ηγεμόνας σας; Είναι 13 ευρώ! Και δεν ντρέπεται κανένας για τα 13 ευρώ! Εγώ ντρέπομαι για λογαριασμό σας.

Ας είμαστε ξεκαθαροί για όλα όσα προτείνουμε εμείς τόσους μήνες. Μιλάμε για την αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή, τη μείωση της τιμής των καυσίμων και όχι την επιδότηση που σημαίνει ότι δανειζόμαστε και χρεώνω τον ελληνικό λαό για να ξεχρεώσω τους παρασιτικούς τέσσερις που προανέφερα. Μιλάμε για μείωση της τιμής, ώστε όχι να μετατοπιστεί η χασούρα σε αυτούς, αλλά να μειωθούν λίγο τα τεράστια υπερκέρδη τους. Αυτό ζητάμε. Ξέρετε γιατί δεν πρόκειται κανείς σας να τα ενστερνιστεί, ούτε εσείς, ούτε εσείς;

Ούτε εσείς, κύριε Τσακαλώτο –δυστυχώς, εσάς βλέπω τώρα μπροστά μου- γιατί έχετε υπογράψει μνημόνιο. Κύριε Τσακαλώτο, αν δεν κάνω λάθος, έχετε προσωπική εμπλοκή στην εισαγωγή της χώρας μας στο διεθνές χρηματιστήριο ενέργειας. Έχετε πάρει μια τελική ιστορική απόφαση.

Κοιτάξτε, στην πολιτική δύο πράγματα μπορεί να κάνεις. Ή να είσαι με τον λαό ή να είσαι με τους κλέφτες του λαού. Δεν μπορείς να ισχυρίζεσαι: «Θα τακimiάσω λίγο με τους κλέφτες του λαού για το μακροπρόθεσμο καλό του λαού». Αυτό δεν ίσχυσε ποτέ και πουθενά. Επομένως, κανείς σας δεν μπορεί να υιοθετήσει τις προτάσεις μας.

Ωστόσο, παρά τον βάρβαρο και φασιστικό αποκλεισμό που μας έχετε κάνει από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο ελληνικός λαός όλο και περισσότερο ακούει τις προτάσεις μας και όλο και περισσότερο μας αγκαλιάζει. Και θα το δείτε στις εκλογές, όποτε και αν αυτές τις τολμήσετε.

Βεβαίως, ο κ. Μητσοτάκης, όπως σας είπα, παραδέχθηκε κι ο ίδιος με τον τρόπο του ότι είναι ψίχουλα. Κοιτάξτε τώρα μια πάρα πολύ ενδιαφέρουσα αντίστιξη, η οποία δεν πρέπει να διαφεύγει όχι από εσάς –εσείς την ξέρετε καλά, την έχετε μαγειρέψει- αλλά από τον ελληνικό λαό. Τους τελευταίους δεκαοκτώ μήνες χαρίσατε ένα δισεκατομμύριο σε τέσσερα παράσιτα. Θα σας τα πω τα παράσιτα με το όνομά τους. Είναι η «FRAPORT», γερμανικά παράσιτα εισαγωγής. Ο κ. Τσίπρας τα έχει φέρει στην Ελλάδα να μας απομυζούν και να μας να μας πίνουν το αίμα. Είναι η «AEGEAN», δικά σας παράσιτα, ο κ. Βασιλάκης είναι αυτό το παράσιτο. Είναι η «ENERGEAN OIL», νομίζω και ο κ. Τσίπρας και εσείς μαζί συνεπικουρείτε εδώ πέρα σε αυτό το είδος παράσιτου. Είναι μια αμερικανική πολυεθνική που κλέβει τα πετρέλαιά μας

από την Καβάλα που δεν θα έπρεπε να βγουν ποτέ από τη γη έτσι κι αλλιώς. Και, βεβαίως, είναι και το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» –γερμανικό παράσιτο και αυτό- αλλά και οι παραχωρησιούχοι των εθνικών δρόμων που είναι ελληνικό παράσιτο, ελληνικότατο. Ο κ. Μπόμπολας είναι αυτό το παράσιτο. Είναι ευτραφές παράσιτο, παράσιτο καλοθρεμμένο από εσάς.

Αυτά τα παράσιτα, λοιπόν, πήραν ένα δισεκατομμύριο σε δεκαοκτώ μήνες, πάλι ανερυθρίαστα, πάλι χωρίς καμία ντροπή από κανέναν από εσάς. Ξέρετε τι δίνει ο Πρωθυπουργός σε τριάντισι εκατομμύρια Έλληνες; Δίνει ένα δισεκατομμύριο! Σοβαρολογείτε; Δίνετε ένα δισεκατομμύριο σε τέσσερα παράσιτα και ένα δισεκατομμύριο για ένα χρόνο σε τριάντισι εκατομμύρια; Θα σας πάρουν με τις πέτρες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, θέλω δύο λεπτά ακόμα.

Θα μου επιτρέψετε να κλείσω με το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή που μιλάμε στον πόλεμο που μαίνεται ανεξέλεγκτος στην Ουκρανία υπάρχει, όπως γνωρίζετε όλοι σας, ιδιαίτερα οξύ ενδιαφέρον για τη χώρα μας. Εκατό χιλιάδες ομογενείς μας, Έλληνες, ελληνικής καταγωγής άνθρωποι είναι αποκλεισμένοι αυτή τη στιγμή στη Μαριούπολη. Είναι αποκλεισμένοι στη Μαριούπολη βεβαίως από τη φασιστική εισβολή του κ. Πούτιν, αλλά είναι αποκλεισμένοι στη Μαριούπολη και από τα φασιστικά τάγματα Αζόφ, τα οποία σε συνεργασία με την κυβέρνηση της Ουκρανίας τους εμποδίζουν να φύγουν. Και θα είμαι σαφής. Τους έχει προταθεί διόδος διαφυγής από διάδρομο που οδηγεί σε ρωσικό έδαφος. Όταν πάνε να φύγουν από εκεί, πυροβολούνται από τα φασιστικά τάγματα Αζόφ.

Αυτό που σας έχουμε ρωτήσει και αρνείστε να απαντήσετε, λοιπόν, εδώ και αρκετές μέρες είναι το εξής: Υπάρχει κάποιο καταρριμένο σχέδιο της Κυβέρνησής σας για την εκκένωση αυτών των εκατό χιλιάδων ή, τέλος πάντων, όσων από τους εκατό χιλιάδες ομογενείς μας επιθυμούν να σώσουν τη ζωή τους; Υπάρχει; Έχετε μπει στον κόπο τόσους μήνες που ακούγεται ότι θα έρθει πόλεμος και έναν μήνα σχεδόν που υπάρχει ο πόλεμος, να εξασφαλίσετε στοιχειώδεις εγγυήσεις, όπως έκανε η Ινδία, η Γαλλία, το Βέλγιο, η Γερμανία, από την ουκρανική κυβέρνηση για το τι θα σώσει αυτόν τον πληθυσμό μας, πριν σπεύσετε να τους στείλετε είκοσι χιλιάδες καλάσνικοφ; Έχετε σκεφτεί ποτέ την ασφάλεια των πολιτών μας;

Επίσης, μια απάντηση θέλουμε για το εξής: Εμποδίζεται -για τη Νέα Δημοκρατία και τον Πρωθυπουργό-, ναι ή όχι, η διαφυγή και η σωτηρία των εκατό χιλιάδων ομογενών μας προς τον ρωσικό διάδρομο, επειδή δέχονται βολές από τα φασιστικά τάγματα Αζόφ; Θέλουμε να ξέρουμε. Θέλουμε να απαντήσετε.

Κοιτάξτε –θα κλείσω με αυτό, κυρία Πρόεδρε- με αφορμή την ένωση όλων μας ανεξαιρέτως σε αυτήν την Αίθουσα κατά της φρίκης που έφερε η φασιστικότητα εισβολή του φασίστα κ. Πούτιν σε μια χώρα που δεν του έφταξε σε τίποτα και σε ανθρώπους που είναι εντελώς αθώοι για το αίμα μέσα στο οποίο πνίγονται, με αφορμή, λοιπόν, αυτή τη συνένωσή μας μπροστά στο απροσμέτρητο αυτό ανθρώπινο δράμα αίματος, τι λέτε, βρε παιδιά, ενωθήκατε έτσι για το καλό και για την Υεμένη; Στην Υεμένη, αν δεν το ξέρετε κάποιος σας εδώ μέσα, εδώ και δέκα χρόνια ζουν το ίδιο ακριβώς δράμα, με την ίδια κακοήθεια, με το ίδιο χρώμα αίματος. Κατακόκκινο, ρουμπινί είναι και το αίμα αυτών. Δέκα χρόνια –αυτή είναι η διαφορά- όχι δέκα ημέρες, όχι δεκαοκτώ ημέρες!

Κυρία Πρόεδρε, δέκα χρόνια μαμάδες, παιδάκια ανήλικα πεθαίνουν. Πώς; Από όπλα τα οποία προμηθεύει στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Ελλάς. Ντρέπομαι που το λέω γιατί είμαι Έλληνας, αλλά η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2016 με συμφωνία ανταλλαγής βοήθειας αμυντικής και πολεμικού υλικού και στη συνέχεια η Κυβέρνησή σας –και κανείς δεν ντρέπεται, επαναλαμβάνω- το 2020 με παρεμφερή συμφωνία, εξοπλίζετε με όπλα και βλήματα τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, τα οποία δέκα ολόκληρα χρόνια σκοτώνουν παιδάκια, σκοτώνουν τις μαμάδες τους.

Ξέρετε, οι μαύροι άνθρωποι πονάνε και αυτοί επίσης. Ξέρετε και οι μαύροι άνθρωποι, παρά το χρώμα τους, παραμένουν άνθρωποι.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜΕΡΑ25, ο κ. Βαρουφάκης.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜΕΡΑ25): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Ανάπτυξης φέρνει ένα νομοσχέδιο που ουσιαστικά αυτό που κάνει είναι να περνάει όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία των ευρωπαϊκών αναπτυξιακών παρεμβάσεων στο «Ελλάδα 2.0», στο Ταμείο Ανάκαμψης. Πρόκειται για ένα ταμείο, το οποίο εδώ και δύο χρόνια μάς το παρουσιάζετε όπως οι παλιές ασπρόμαυρες ελληνικές ταινίες που μιλούσαν για τον «θείο από την Αμερική»! Έτσι είναι και το Ταμείο Ανάκαμψης για εσάς! Θα μας σώσει από όλα τα προβλήματα που έχουμε.

Εμείς μιλάγαμε από την αρχή -και το ξέρετε- για τη γύμνια του Ταμείου Ανάκαμψης. Ουσιαστικά διακόσιες εταιρείες θα χρηματοδοτηθούν μέσα από τις τράπεζες. Μιλήσαμε για ένα Ταμείο Ανάκαμψης το οποίο -όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά συνολικά- είναι μακροοικονομικά ασήμαντο σε σχέση με το μέγεθος της καθίζησης της συνολικής ζήτησης λόγω της πανδημίας και τώρα είναι ακόμα πιο γυμνό αυτό το Ταμείο Ανάκαμψης, δεδομένου ότι δεν κάνει απολύτως τίποτα ούτε για το δημόσιο χρέος των ιδιαίτερα πιεσμένων χωρών, όπως η Γαλλία, η Ισπανία, η Ελλάδα, και προφανώς δεν μπορεί να στηρίξει τις κυβερνήσεις, ώστε να στηρίξουν τους πολίτες, κάτι που προσπαθείτε να κάνετε, αλλά δεν έχετε και δεν θα έχετε τη δυνατότητα να βασιστείτε γι' αυτό στο Ταμείο Ανάκαμψης γιατί δεν ήταν ο στόχος του αυτός και δεν ήταν η αρχιτεκτονική του.

Και βέβαια, το Ταμείο Ανάκαμψης το οποίο δεν κάνει τίποτα για να αποτρέψει τα μέτρα που θα πρέπει να έρθουν από την επόμενη κυβέρνηση, όποια και να είναι αυτή, για τον απλούστατο λόγο ότι το χρηματοδοτικό πρόγραμμα που υπέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ το καλοκαίρι του 2018, το οποίο εμείς το ονομάζουμε τέταρτο μνημόνιο, εσείς το ονομάζετε μεταμνημόνιο -δεν έχει καμμία σημασία- είναι μια συμφωνία μέχρι το 2060. Όμως, απλά τα νούμερα δεν βγαίνουν, ιδίως μετά από την πανδημία. Θα κληθεί η επόμενη κυβέρνηση να βρει τρόπους να πάρει και νέες πιστωτικές κάρτες, γιατί αυτό είναι το ακάνθινο μαξιλαράκι, πιστωτικές κάρτες είναι.

Μιλάμε για νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης. Δεν υπάρχει ανάπτυξη. Ο κ. Γεωργιάδης θα έπρεπε να λέγεται υπεργουρμός υπανάπτυξης και ακρίβειας. Αυτή είναι η κατάσταση την οποία αντιμετωπίζουμε με αυτή την Κυβέρνηση κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Εχθές παρακολούθησα με πολύ ενδιαφέρον την ομιλία του Πρωθυπουργού, όπως και σήμερα τις εξειδικεύσεις αυτών των μέτρων που ανακοίνωσε.

Κοιτάξτε, εδώ υπάρχουν δύο ζητήματα: Το ένα είναι το μέγεθος του ποσού το οποίο είναι πραγματικά πολύ ισχνό, δεδομένης της έκτασης του προβλήματος. Εγώ καταλαβαίνω ότι το ταμείο είναι μείον και δεν υπάρχουν χρήματα. Η δική μας κριτική είναι πολύ πιο έντονη από την κριτική όσων λένε ότι δεν δώσατε αρκετά και δώσατε ψίχουλα. Εμείς λέμε ότι και αυτά που δώσατε είναι ακριβώς το αντίθετο από τη χρήση την οποία θα έπρεπε να έχουν. Όχι μόνο ο κ. Μητσοτάκης αποδεικνύεται ανακόλουθος, αλλά αποδεικνύεται ιδιαίτερα ταλαντούχος στο να κάνει ακριβώς το αντίθετο από αυτό που θα έπρεπε να κάνει.

Θα είμαι πολύ συγκεκριμένος: Η ακρίβεια χτυπάει τα βασικά αγαθά πολύ πριν ο επίσημος πληθωρισμός αρχίσει να ανεβαίνει εν μέσω πανδημίας και οι μη προνομιούχοι έχουν ανάγκη για μόνιμες αυξήσεις του κατώτατου μισθού. Δεν μιλάμε για όλους τους μισθούς, μιλάμε για τον κατώτατο μισθό και μιλάμε για τα κοινωνικά επιδόματα. Ξέρουμε ότι ακόμα και όταν ο επίσημος πληθωρισμός μειωνόταν τα βασικά αγαθά στα σουπερμάρκετ ανέβαιναν 10%, 15%. Λέμε ότι αυτός που παίρνει ένα επίδομα αναπηρίας είναι κάτω από το όριο της φτώχειας. Ο κύριος Υπουργός το γνωρίζει πολύ καλύτερα γιατί έχει μελετήσει τα ποσοστά της φτώχειας στην Ελλάδα. Έχουμε δουλέψει και μαζί σε

αυτό. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι όποιος ζει με επίδομα αναπηρίας είναι κάτω από το όριο της φτώχειας. Δεν θα έπρεπε να υπάρχει μια αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή αυτού του επιδόματος, του κατώτατου μισθού. Και τι κάνει ο κ. Μητσοτάκης; Αντί για μόνιμες και αυτόματες αυξήσεις σε αυτά τα επιδόματα και στον κατώτατο μισθό, δίνει έκτακτο επίδομα, δηλαδή ένα φιλοδώρημα.

Ακόμα χειρότερα, γνωρίζουμε ότι για όσους ζουν αυτή τη στιγμή στα όρια της φτώχειας οι λογαριασμοί της ΔΕΗ είναι το τελικό χτύπημα. Το ξέρουμε όλοι αυτό. Και τι κάνει η Κυβέρνηση; Αντί να καταργήσει την οριακή τιμολόγηση και να εφαρμόσει αυτά που εμείς προτείνουμε εδώ και βδομάδες τώρα, λέει ότι θα επιδοτήσει μερικώς τους λογαριασμούς της ΔΕΗ. Θα δανειστείτε, δηλαδή, από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Από εκεί δανείζεστε, αυτό κάνετε τώρα. Έχουμε αυξήσει το χρέος μας κατά 50 δισεκατομμύρια ευρώ τα τελευταία δύο χρόνια και όλο αυτό το χρέος είχε καταλήξει στα βιβλία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Θα δανειστείτε για να επιδοτήσετε τους ολιγάρχες.

Θα είμαι πολύ ξεκάθαρος: Τα μέτρα που προτείνουμε εμείς -και τα έχουμε καταθέσει κιόλας στη Βουλή- θα είχαν επιφέρει τουλάχιστον 50% μείωση στα τιμολόγια της τέως ΔΕΗ.

Από πού βγαίνει αυτό; Να τα πάρουμε από την αρχή. Ξέρουμε πολύ καλά ότι το 56% -δεν βάζω τις εισαγωγές- της ηλεκτρικής ενέργειας δεν χρησιμοποιεί φυσικό αέριο και παράγεται από υδροηλεκτρικά, από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, από λιγνίτη. Το κόστος αυτό δεν αυξήθηκε. Όμως, κάθε φορά που ανεβαίνει η τιμή του φυσικού αερίου για τη χονδρική τιμή αυτού του 56% της ηλεκτρικής ενέργειας πληρώνουμε περισσότερα, πληρώνουμε σαν να είχε παραχθεί από φυσικό αέριο. Τι άλλο χρειάζεται για να σας εξηγήσουμε ότι αυτό είναι παράλογο;

Και επιτρέψτε μου, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, το πλαφόν δεν είναι η λύση. Δεν φτάνει ένα πλαφόν. Χρειάζεται ένα πλαφόν ανά μονάδα παραγωγής. Τι εννοώ με αυτό; Έχουμε έναν πόλεμο αυτή τη στιγμή εναντίον της ακρίβειας, τουλάχιστον ο κόσμος εκεί έξω ζει έναν πόλεμο με την ακρίβεια, τον οποίο τον χάνει, ηττάται καθημερινά. Εσείς, η Κυβέρνηση, θα σταθείτε μαζί με τον κόσμο σε αυτόν τον πόλεμο εναντίον της ακρίβειας ή απέναντί του, μαζί με τους ολιγάρχες;

Τι εννοώ με αυτό; Στη διάρκεια του πολέμου -ας χτυπήσουμε ξύλο, δεν θα έρθει εδώ- τι κάνει η κυβέρνηση όταν θέλει να εφοδιάσει το στρατό με σιτηρά, με τρόφιμα; Πηγαίνει σε κάθε παραγωγό και του λέει: Θα σου δώσω τόση τιμή που να είναι λίγο πάνω από το κόστος σου για να μην κλείσεις και θα μου δώσεις όση ποσότητα μπορείς να παράγεις. Σε κάθε παραγωγό ανάλογα με το κόστος του δίνει διαφορετική τιμή, διαφορετικό πλαφόν, και απαιτεί ελάχιστη ποσότητα. Μέγιστη τιμή, ελάχιστη ποσότητα, διαφορετική μέγιστη τιμή και διαφορετική ελάχιστη ποσότητα ανά αγρότη, ανά παραγωγό.

Όταν έχεις, λοιπόν, ένα υδροηλεκτρικό έργο, βρέχει, κυλάει το νερό, γυρνάει η τουρμπίνα, δεν υπάρχει αύξηση του κόστους παραγωγής αυτής της κιλοβατώρας. Πας στην τέως ΔΕΗ, στην «ΙΕΗ», στην Ιδιωτική Επιχείρηση Ηλεκτρικού, που ανήκει τώρα σε ένα hedge fund -γνωρίζουμε ποιο είναι- και λες: Ποιο είναι το κόστος σου; Είναι πολύ χαμηλό. Το πλαφόν για σένα, για τη χονδρική σου είναι τόσο και ελάχιστη ποσότητα παραγωγής θα είναι αυτή. Ο επόμενος έχει φωτοβολταϊκά: Ποιο είναι το κόστος σου; Εσύ θα πάρεις τόσο, ελάχιστη ποσότητα αυτή, αλλιώς θα χάνεις την άδεια σου.

Είμαστε ή δεν είμαστε σε πόλεμο εναντίον της ακρίβειας, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης; Διαφορετικό, λοιπόν, πλαφόν, λίγο πάνω από το μέσο κόστος για κάθε μονάδα παραγωγής.

Αν το κάναμε αυτό, θα είχε μειωθεί η τιμή στα επίπεδα του συνολικού μέσου κόστους, όχι του οριακού κόστους, χωρίς να χρειαστεί ούτε επιδότηση από τη μεριά του κράτους, δανεικά δηλαδή, από την τράπεζα. Θα είχαμε μια πάρα πολύ σημαντική ανακούφιση των καταναλωτών.

Δεν το κάνετε. Και δεν το κάνετε για τέσσερις λόγους: Μυτιληναίος, Περιστέρης, Βαρδινογιάννης, Λάτσης. Αυτοί είναι οι ιδιοκτήτες των επτά εταιρειών που μέσα στο ψευδοχρηματιστήριο -καφενείο που εσείς στήσατε το 2018 προσποιούνται ότι λει-

τουργούν με κανόνες αγοράς. Με κανόνες καφενείου ολιγαρχών λειτουργούν και εσείς είστε οι ατζέντηδες τους.

Αυτή τη στιγμή αν πραγματικά υπάρχει πόλεμος με την ακρίβεια, κάντε αυτό που θα κάνατε σε έναν πραγματικό πόλεμο: Προμηθευτείτε εκ μέρους του ελληνικού λαού ηλεκτρική ενέργεια από κάθε παραγωγό σε μια τιμή -δώστε τους, εγώ δεν λέω να χάσουν οι άνθρωποι- 5% πάνω από το μέσο κόστος, όχι το οριακό κόστος, όμως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρω τι θα πείτε. «Μα, δεν λειτουργούμε μόνοι μας. Έχουμε ευρωπαϊκή οδηγία. Μπορεί η Ελλάδα να καταργήσει το ευρωπαϊκό χρηματιστήριο ενέργειας;» αυτό θα μου πείτε. Για άλλη μια φορά οι Έλληνες μαυραγορίτες και οι πολιτικοί τους εκπρόσωποι κρύβετε πίσω από τις Βρυξέλλες.

Τα μέτρα του ΜέΡΑ25 είναι απολύτως συμβατά με εκείνα που ισχύουν σήμερα στη Γερμανία για το 80% της ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο είναι έξω από το χρηματιστήριο. Εσείς γιατί βάζετε το 100% μέσα, γιατί το κρατάτε το 100% της ηλεκτρικής ενέργειας; Στην Γερμανία είναι 20%. Αυτό το 80% στη Γερμανία που είναι εκτός χρηματιστηρίου ενέργειας πώς λειτουργεί; Για πηγαίνετε να το κοιτάξετε. Θα δείτε ότι υπάρχουν μακροχρόνια συμβόλαια με την κάθε παραγωγική μονάδα, με διαφορετικό πλαφόν τιμής, διαφορετική τιμή, και ελάχιστη ποσότητα παραγωγής του καθενός. Δηλαδή, ακριβώς αυτό που προτείνει το ΜέΡΑ25, ισχύει για το 80% της ηλεκτρικής ενέργειας στη Γερμανία.

Εμείς δεν θα σας επιτρέψουμε να κρύβετε πίσω από τις Βρυξέλλες με μοναδικό σας στόχο την εξυπηρέτηση του κ. Μυτιληναίου, του κ. Λάτση, του κ. Περιστέρη και του κ. Βαρδινογιάννη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Είμαστε εδώ για να καταδεικνύουμε ότι η ακρίβεια, τουλάχιστον στο ηλεκτρικό ρεύμα, είναι επιλογή της ολιγαρχίας και πως φθινό, επαρκές ρεύμα είναι εφικτό τώρα, ακόμα και με τις υψηλές τιμές των ορυκτών καυσίμων. Το καταδείξαμε αυτό πριν ξεκινήσει ο πόλεμος. Σας τα λέγαμε αυτά. Έρχεται ο πόλεμος στην Ουκρανία και βρήκατε άλλοθι, νέο άλλοθι, όπως κρύβετε για το γεγονός ότι δεν ενισχύσατε το Εθνικό Σύστημα Υγείας πίσω από το γεγονός ότι ο COVID-19 είναι ξενόφερτος. Ναι, ξενόφερτος είναι ο COVID-19. Δεν φταίτε εσείς που ήρθε ο COVID-19. Εσείς φταίτε που δεν ενισχύσατε το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Δεν φταίτε εσείς που αυξήθηκε η τιμή του φυσικού αερίου, φταίτε για το γεγονός ότι πληρώνουμε τις κιλοβατώρες που βγαίνουν από τα υδροηλεκτρικά έργα της τέως ΔΕΗ σε τιμές φυσικού αερίου. Γι' αυτό φταίτε εσείς, δεν σας φταίει κανένας, ούτε οι Βρυξέλλες ούτε ο Πούτιν ούτε η Ουκρανία.

Ερχόμαστε, όμως, στην Ουκρανία, γιατί εδώ έχουμε μια πραγματική τραγωδία. Πέραν της τραγωδίας για τους Ουκρανούς πολίτες που έχουν δεχτεί αυτή τη βόμβαση, βαναυσότητα εισβολή από έναν εγκληματία πολέμου, όπως τον έχω χαρακτηρίσει από το 2001, έχουμε και μία Ευρώπη η οποία παραπαίει, δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή. Υπάρχει ο Πούτιν, υπάρχει ο Ζελένσκι βεβαίως, και υπάρχει κι ο Μπάιντεν. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια κατακερματισμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία δεν έχει φωνή, δεν έχει άποψη, σέρνεται πίσω από τον κ. Μπάιντεν και το μόνο πράγμα το οποίο μπορεί να κάνει αυτή τη στιγμή είναι ουσιαστικά να λειτουργεί ως μαζορέτα του NATO. Αυτό κάνει.

Εμείς από την πρώτη στιγμή, από την πρώτη μέρα και από αυτό το Βήμα εδώ, αλλά και εκτός της Βουλής είχαμε πει το εξής: Όποιοι νοιαζόμαστε για τον ουκρανικό λαό ο οποίος βομβαρδίζεται, σκοτώνεται, τραυματίζεται, ο οποίος αντιμετωπίζει έναν στρατό που τον έχει στείλει ένας κ. Πούτιν που αμφισβητεί την εθνική υπόσταση των Ουκρανών, όσοι νοιαζόμαστε γι' αυτόν τι πρέπει να κοιτάμε; Ρεαλιστικά να κοιτάμε την πραγματικότητα στα μάτια. Τι σημαίνει αυτό; Υπ' αριθμόν μία προτεραιότητα: Η κατάπαυση του πυρός και η απόσυρση των ρωσικών στρατευμάτων. Πώς μπορεί να γίνει αυτό; Αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από έναν συμβιβασμό. Ο συμβιβασμός δεν μπορεί να γίνει μεταξύ του κ. Ζελένσκι και του κ. Πούτιν, θα πρέπει να γίνει μεταξύ του κ. Πούτιν και του κ. Μπάιντεν. Είναι οι μοναδικές δυνάμεις που μπορούν να εγγυηθούν μία λύση. Η ουκρανική κυβέρνηση δεν μπορεί να την εγγυηθεί από μόνη της. Μακάρι να μπορούσε.

Είχαμε προτείνει, λοιπόν, από την αρχή ότι ο στόχος πρέπει να είναι μία ανεξάρτητη, ουδέτερη Ουκρανία, η οποία θα βγάλει από το Σύνταγμα αυτή την ανοησία ότι θέλει να μπει στο NATO -αυτά δεν πρέπει να μπαίνουν σε κανένα Σύνταγμα- με αντάλλαγμα την κατάπαυση του πυρός και την απόσυρση των ρωσικών στρατευμάτων. Ήταν η πρότάσή μας.

Κατέθεσα μια επίκαιρη ερώτηση στον Πρωθυπουργό -δεν θα έρθει να την απαντήσει, ποτέ δεν έρχεται έτσι κι αλλιώς, δεν σέβεται το Κοινοβούλιο ο κ. Μητσοτάκης- στην οποία λέω: «Διαφωνείτε, κύριε Μητσοτάκη, ότι ένας τέτοιος συμβιβασμός, που εξασφαλίζει στους Ουκρανούς την ανεξαρτησία και το δικαίωμα στη δημοκρατία και την προκοπή, είναι εφικτός μόνον εφόσον η Δύση είναι έτοιμη ως αντάλλαγμα για την απόσυρση των ρωσικών στρατευμάτων και την αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Ουκρανίας από τη Μόσχα, να εγγυηθεί -η Δύση, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ευρωπαϊκή Ένωση να εγγυηθούν από κοινού- την ουδετερότητα της Ουκρανίας και ειδικό καθεστώς προστασίας των ρωσόφωνων της Ουκρανίας; Παραδείγματος χάριν μια συμφωνία αντίστοιχη εκείνης που εξασφαλίζει τις δύο κοινότητες της Βόρειας Ιρλανδίας;».

Συνέχισα ως εξής: «Θεωρείτε, κύριε Μητσοτάκη, ότι αρκούμενος στον ρόλο του ένθερμου χειροκροτητή των θέσεων και ανακοινώσεων του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης βελτιώνετε ή περιθωριοποιείτε την ελληνική διπλωματία, ιδίως στην περιοχή μας;». Ο κ. Γεωργιάδης προσπάθησε να με διακωμωδήσει, να με παρουσιάσει ως τον «χρήσιμο ηλίθιο» του κ. Πούτιν. Το ίδιο έκανε και ο κ. Μητσοτάκης, χωρίς να απαντάνε στην ερώτηση «ποια είναι η δική σας λύση;». Εσείς τι προτείνετε; Να πέσει ο Πούτιν; Θα πρέπει η ουκρανικός λαός να περιμένει και να υποφέρει και να σκοτώνεται μέχρι να πέσει ο Πούτιν; Και πώς θα τον ρίξετε τον Πούτιν όταν δηλώνετε ότι δεν θα μπει το NATO στην Ουκρανία, και καλά κάνετε και το δηλώνετε;

«Η μόνη λύση είναι μία λύση τύπου Αυστρίας, τύπου Σουηδίας, τύπου Φινλανδίας» έλεγα. Κορόιδευε ο κ. Γεωργιάδης, παρέα με τον Ακροδεξιό κ. Stubb, τον Φινλανδό, που τον γνωρίζαμε πάρα πολύ καλά, κύριε Τσακαλώτε, μέσα στα Eurogroup που ερχόταν και γέλαγε για τους Έλληνες και έλεγε «εντάξει, τι το θέλετε το ΕΚΑΣ για τους χαμηλοσυνταξιούχους; Κόψτε το». Αυτός είναι ο κύριος με τον οποίο ο κ. Γεωργιάδης τα βρήκε τόσο πολύ ευχάριστα για να διακωμωδήσει τη λύση της ουδέτερης Ουκρανίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Χτες στους «FINANCIAL TIMES» -πάρτε και διαβάστε τους, μας τους μοιράζουν κι εδώ, στα γραφεία της Βουλής- ο κ. Μιχαήλο Ποντόγιακ, ανώτατος αξιωματούχος και αντιπρόσωπος του Προέδρου της Ουκρανίας Ζελένσκι, είπε το εξής, το οποίο το μετέφρασα εγώ, αλλά είναι verbatim -πιστέψτε με- από τους «FINANCIAL TIMES»: «Με αντάλλαγμα την απόσυρση των ρωσικών στρατευμάτων» λέει ο εκπρόσωπος του Προέδρου της Ουκρανίας Ζελένσκι «και την αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Ουκρανίας από τη Μόσχα, η Ουκρανία είναι διατεθειμένη να δεσμευτεί ότι η χώρα θα μείνει εκτός στρατιωτικών συνασπισμών τύπου NATO και ότι δεν θα επιτρέψει τη δημιουργία ξένων βάσεων στην επικράτειά της». Και συνεχίζει -για ακούστε το, κύριε Γεωργιάδη- ως εξής: «Μια λύση ουδετερότητας τύπου Αυστρίας ή σκανδιναβικών χωρών θα ήταν μια καλή λύση». Αυτό, δηλαδή, που προτείναμε εμείς από την πρώτη μέρα, για το οποίο τολμήσατε να προσπαθήσετε να μας παρουσιάσετε ως «χρήσιμους ηλίθιους» του Πούτιν.

Ποιοι είναι οι «χρήσιμοι ηλίθιοι» σήμερα του πολέμου; Ποιος γράλει με εσάς, κύριε Άδωνι Γεωργιάδη, αυτή τη στιγμή; Εσείς μας λιοδορούσατε όταν προτείναμε αυτό που σήμερα προτείνει η κυβέρνηση της Ουκρανίας και που αποτελεί την ιδανική λύση τόσο για την Ουκρανία όσο και για την Ευρώπη. Αλλά έχουμε έναν «υπερυπουργό υπανάπτυξης», τον κ. Άδωνι Γεωργιάδη, που πάντα ήταν στη σωστή πλευρά της εξέλλουσας ακροδεξιάς υστερίας και εκεί παραμένει ο συγκεκριμένος Υπουργός μαζί με τον Πρωθυπουργό του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτούς εδώ της Κυβέρνησης τους παρακολουθούμε. Είναι εμφανές ότι ενοχλεί τους ιδιοκτήτες της «Μητσοτάκης Α.Ε.» η φωνή μας, γιατί εμείς μιλάμε με

ονόματα ολιγαρχών. Ξέρετε, τον κ. Βαρδινογιάννη και τον κ. Λάτση δεν τους ενοχλεί ούτε να μιλάμε για αστική τάξη ούτε για ολιγαρχία. Δεν τους αρέσει να ακούγεται το όνομά τους στην Ολομέλεια της Βουλής. Λοιπόν, εμείς είμαστε γι' αυτό εδώ, για να ακούγονται τα ονόματά τους. Δεν φταίνε οι άνθρωποι. Αυτοί τη δουλειά τους κάνουν. Εσείς φταίτε, που τους δίνετε τη ΔΕΗ, τα υδροηλεκτρικά, να έχουν ποσοστά κέρδους 1.000%.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Ο επιχειρηματίας θα πει «όχι, δεν θα πάρω το κέρδος του 1.000%»; «Ναι» θα πει. Εσείς, όμως, είστε υπόλογοι απέναντι στον ελληνικό λαό. Και εμείς είμαστε εδώ για να αποκαλύπτουμε ποιοι, τι, πώς και γιατί και να προτείνουμε τις δικές μας ρεαλιστικές, ανθρωπιστικές λύσεις για τους δικούς μας ανθρώπους εκεί έξω, για όλους τους λαούς της Ευρώπης, για τους Ουκρανούς, για τους Ρώσους, για τους Παλαιστίνιους, για τους ανθρώπους που ζουν στην Υεμένη δέκα χρόνια τώρα βομβαρδιζόμενοι με δυτικά όπλα.

Και γι' αυτό να μην έχετε καμμία αμφιβολία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην επόμενη Βουλή θα είμαστε εδώ, περισσότερες και περισσότερες, για να σας χαλάσουμε την μετεκλογική αριθμητική των συγκυβερνήσεων που μόνο στόχο έχουν να συνεχίσει η λεηλασία των πολλών από τους πολύ λίγους στους οποίους εσείς λογοδοτείτε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τις θέσεις μας πάνω στο σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα τις έχει διατυπώσει με πολλή σαφήνεια ο Απόστολος Πάνας και δεν θα χρειαστεί εγώ να αναφερθώ σχεδόν καθόλου σε αυτό.

Για μια ακόμα φορά ο Πρωθυπουργός μας εξέπληξε δυσάρεστα. Ακούσαμε ένα ακόμη δραματικό διάγγελμα -έχω χάσει τον αριθμό- μια ακόμη συρραφή μέτρων χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα σε όσους βιώνουν δραματικά την κρίση και την εξοντωτική ακρίβεια. Το μοτίβο παραμένει σταθερό, το ίδιο και απαράλλαχτο. Μόνιμα μέτρα για τους έχοντες, προσωρινά και ανεπαρκή για τους μη έχοντες. Μεγάλες ελαφρύνσεις για τους λίγους, ψήχουλα στους πολλούς και τους πλέον αδύναμους.

Αυτό το μόνιμο και αδιαπραγμάτευτο μοτίβο που αποτελεί την ψυχή της συντηρητικής ιδεολογίας και κατεύθυνσης σε όλες τις πτυχές της κυβερνητικής πολιτικής, ισχύει στο ακέραιο τόσο στα μέτρα που εξαγγέλλει ο Πρωθυπουργός όσο και στο χειρισμό του ΕΝΦΙΑ που εισάγει αυτό το σχέδιο νόμου που μπήκε σήμερα στην Επιτροπή Οικονομικών.

Επικαλείται ο κ. Μητσοτάκης την ιλιγγιώδη άνοδο του πληθωρισμού λόγω του πολέμου και της ενεργειακής κρίσης. Υπενθυμίζω ότι το ράλι του πληθωρισμού ξεκίνησε από τον Αύγουστο που εμφάνισε το 6,2%, έφτασε γρήγορα στο 7,2% και καλπάζει προς το 10%.

Όταν εμείς στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό λέγαμε ότι οι προβλέψεις σας δεν οδηγούν πουθενά και όλοι θα αναγκαστείτε να φέρετε αναθεώρηση του προϋπολογισμού σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, δεν μας ακούγατε. Ισχυριζόσασταν ότι τον Απρίλιο, σύμφωνα με τους αναλυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πληθωρισμός θα είχε τιθασευτεί. Μετά πήγε το όριο στον Ιούλιο και τώρα εντός του 2022 δεν βλέπουμε καμμία δυνατότητα να υπάρχει αποκλιμάκωση σοβαρή.

Τα λέω όλα αυτά, γιατί τα μέτρα δεν είναι απρόσωπα. Τα μέτρα έχουν συγκεκριμένους αποδέκτες, έχουν συγκεκριμένες κοινωνικές τάξεις και έχουν συγκεκριμένη επίπτωση στη ζωή των ανθρώπων. Τα αυξημένα φορολογικά έσοδα προέρχονται κατά κύριο λόγο από τον ΦΠΑ και τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα. Στο τετράμηνο Νοέμβριος, Δεκέμβριος, Ιανουάριος, Φεβρουάριος είναι περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Έναντι αυτού η Κυβέρνηση θα επιστρέψει στους καταναλωτές μόνο 130 εκατομμύρια ευρώ με την επιδότηση στα καύσιμα για τους επό-

μενους τρεις μήνες, ενώ ταυτόχρονα θα εισπράττει τους αυξημένους φόρους.

Για τα μέτρα που αφορούν στην επιδότηση του κόστους ενέργειας. Δεν ακούσαμε τίποτα για τη φορολόγηση στα υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών είτε αναφερόμαστε στη ΔΕΗ είτε στους μεγάλους ιδιοκτήτες αυτών των εταιρειών. Ζητάμε και πλαφόν στη λιανική και άμεση ειδική εισφορά στα υπερκέρδη και προκαταβολή. Την φορολόγηση των υπερκερδών την έχουν κάνει ήδη χώρες, όπως η Ισπανία, η Βουλγαρία και η Ιταλία. Η Ελλάδα κωφεύει.

Δεν είπα για μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Έρχεται πρώτη η Ελλάδα, από τις χώρες του ΟΟΣΑ, στο κόστος γεμίσματος σε σχέση με το μέσο μισθό. Γίνονται έλεγχοι; Όχι. Για παράδειγμα τις τελευταίες μέρες μειώθηκε κατά πάνω από 20 δολάρια το βαρέλι το πετρέλαιο. Η τιμή της βενζίνης έμεινε η ίδια; Μειώθηκε; Αυξήθηκε; Τα γεγονότα μιλούν. Άρα, οι παροχές είναι ανεπαρκείς και σε πολλές περιπτώσεις δεν καταλήγουν στον καταναλωτή.

Δεν ακούσαμε τίποτα από τον Πρωθυπουργό για διαρθρωτικά μέτρα, μόνο επιδόματα. Τι γίνεται με τους ελέγχους στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας; Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ ανήγγειλε σειρά ελέγχων σε όλο το φάσμα της ενεργειακής αγοράς στις 24 Ιανουαρίου για παραγωγούς, διαχειριστές δικτύων και προμηθευτές. Τι έγινε με τους ελέγχους; Πού είναι το πόρισμα;

Μιλάμε για τους χαμηλόμισθους. Ουσιαστικά δεν υπάρχει καμμία μέτρο άμεσης ενίσχυσης των χαμηλόμισθων, οι οποίοι σύμφωνα με το Ινστιτούτο ΙΝΕ της ΓΣΕΕ είχαν απώλεια εισοδήματος άνω του 14% το Γενάρη από 12% τον Δεκέμβρη. Η αύξηση του κατώτατου μισθού, που έχει εξαγγείλει η Κυβέρνηση, παραπέμπεται για τον Μάιο, για προεκλογικούς λόγους, όταν ο καλπάζων πληθωρισμός έχει μειώσει ήδη το διαθέσιμο εισόδημα δραματικά. Η επικείμενη αύξηση του κατώτατου μισθού μάλιστα, θα υπολείπεται της πρότασής μας κατά τη γνώμη μας και κατά την πρόβλεψή μας, που ήταν τα 751 ευρώ η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας πριν από την κατάργησή της.

Συνεχίζω για τους χαμηλοσυνταξιούχους. Όπως έχουμε επισημάνει χρειάζεται μια θεσμική αντιμετώπιση των συμπολιτών μας, που σύμφωνα με τα στοιχεία του «ΗΛΙΟΣ» η μέση σύνταξη τους δεν ξεπερνά τα 360 ευρώ. Γι' αυτό έχουμε προτείνει το νέο ΕΚΑΣ.

Ερώτημα προς την Κυβέρνηση: Το περιουσιακό κριτήριο των 200.000 ευρώ για τη χορήγηση του επιδόματος θα είναι με βάση τις παλιές αντικειμενικές αξίες; Γιατί αν γίνει με τις καινούργιες αντικειμενικές θα περιοριστεί δραστικά ο αριθμός των δικαιούχων.

Αγρότες, με καθυστέρηση και μικρή αποτελεσματικότητα τα μέτρα. Η μείωση του ΦΠΑ στα λιπάσματα γίνεται με καθυστέρηση. Οι αγρότες έχουν ήδη προμηθευτεί λιπάσματα με αυξήσεις έως και 400%. Είχαμε προτείνει την επιδότηση στα τιμολόγια αγοράς κατά το ύψος της αύξησης που οφείλεται σε αυξημένο ενεργειακό κόστος για να περάσουν οι μειώσεις απευθείας στους αγρότες. Η επιδότηση των κτηνοτρόφων με βάση τον τζήρο έχει επανειλημμένα εξαγγελθεί, δεν έχει υλοποιηθεί και αφήνει έξω την περίοδο μέχρι τον Απρίλιο.

Για τις επιδοτήσεις της ενέργειας ισχύει ό,τι είπαμε προηγουμένα. Και για το αυξημένο κόστος ζωοτροφών έχουμε προτείνει ό,τι και για τα λιπάσματα. Όσον αφορά αυτό που διατυμπανίζετε για μηδενικό ειδικό φόρο στο αγροτικό πετρέλαιο πρώτα θα πληρώσουν οι αγρότες και μετά θα περιμένουν την επιστροφή όταν αξιωθείτε να βγάλετε την υπουργική απόφαση και με βάση τη περιορισμούς θα βάλετε.

Θέλουμε να σας υπενθυμίσουμε ότι παραδώσαμε έτοιμη την κάρτα για το αγροτικό πετρέλαιο. Δεν τη σκεφτήκατε ποτέ.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στην επιστρεπτέα για τα χρέη των επιχειρήσεων, σας έχουμε προτείνει τις εκατόν είκοσι δόσεις με κίνητρο για τους συνεπείς. Φέρνεται ενενήντα έξι δόσεις μόνο για την επιστρεπτέα. Για τα υπόλοιπα χρέη των επιχειρήσεων τι θα γίνει;

Πριν τελειώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειάζεται να επαναλάβω τις προτάσεις μας, τις έχουν πει οι προλαλήσαντες συνάδελφοί μου. Θέλω να ξανααναφερθώ στον Πρωθυπουργό

και στα μέτρα. Επαίρεται ο Πρωθυπουργός ότι έδωσαν ένα τεράστιο ποσό σε παροχές για να ανακουφίσουν τα λαϊκά στρώματα. Μιλούσαμε για τα 43 δισεκατομμύρια ευρώ. Τώρα είτε για συν 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Σήμερα ο Υπουργός Οικονομίας μίλησε για ακόμα 1,7 δισεκατομμύριο ευρώ. Σε λίγο καιρό θα πλησιάσουμε τα 50 δισεκατομμύρια ευρώ.

Μεταξύ '20 - '21 το ΑΕΠ αυξήθηκε 13 δισεκατομμύρια ευρώ. Αναρωτιέται κανείς γιατί δεν πήραμε επενδυτική βαθμίδα, που μας έλεγε χθες ο Πρωθυπουργός ότι είναι κάτι αντικειμενικό; Πού πήγαν οι πόροι; Στον πίθο των Δαναΐδων. Ποιο αποτύπωμα άφησαν; Κανένα. Ποια αναπτυξιακή δυναμική πυροδότησαν; Καμμία. Ούτε με τις ανάγκες της κοινωνίας συγκλίνει, όπως λέει ο Πρωθυπουργός, ούτε τις αντοχές της οικονομίας υποστηρίζει. Ούτε αντιμετωπίζει το παρόν και ναρκοθετεί, πραγματικά, το μέλλον. Δεν προστατεύει καν, το παρόν και το μέλλον είναι άδηλο και αδιέξοδο. Οι κερδοσκοπικοί κερδοκοποι, υποστηρίζονται ουσιαστικά, καθώς όλες οι πολιτικές που γίνονται με την παροχή των δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ δεν υπάρχει κανένας όρος, καμμία προϋπόθεση στο πού θα επενδύσουν, πώς θα έχουν κάποιο αποτύπωμα στην ελληνική οικονομία και στην ανάπτυξη.

Ισχυρίζεται ο Πρωθυπουργός ότι αυξήθηκαν οι καταθέσεις. Βεβαίως. Όταν η επιστρεπτέα αντί να μπαίνει στην επιχείρηση πηγαίνει ως κατάθεση του επιχειρηματία και όταν τα έργα που δίνονται μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης είναι προσδιορισμένα ακριβώς στο πού θα πάνε, με ποίους όρους θα πάνε και με ποιες διαδικασίες και όχι μέσα από ποια κριτήρια θα ενισχυθεί το παραγωγικό μοντέλο της χώρας και θα αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο της χώρας φυσικό είναι να υπάρχει όλο αυτό, ότι εμείς δεν θα πάρουμε επενδυτική βαθμίδα.

Με την πολιτική της Κυβέρνησης δεν μπορεί να βρει η Ελλάδα έναν δρόμο ανάπτυξης, με την πολιτική της Κυβέρνησης που γίνεται με αυτή τη διασπίθιση δεν μπορεί να βρει έναν δρόμο προόδου.

Και πού είναι η άλλη μέρα που υποσχέθηκε ο κύριος Πρωθυπουργός; Μιλάει για ενεργειακή επάρκεια, για στρατηγική αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κ. Μητσοτάκης. Και εγώ ρωτώ: Μετά από την ουσιαστική κατάργηση ή, αν θέλετε, την πολιτική που άσκησε για τον λιγνίτη και την υποκατάσταση, κυριολεκτικά, από το φυσικό αέριο και όχι μέσα από μια συντονισμένη προσπάθεια, με αλλαγή της κατανομής των πόρων του Ταμείου Ανάπτυξης προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διάχυσή της στις παραγωγικές τάξεις και στις μικρές επιχειρήσεις -δεν το έκανε αυτό- είναι φυσικό να υπάρχει ουσιαστικά αυτή η αδυναμία να υπάρξει οποιαδήποτε ενεργειακή επάρκεια.

Σε ό,τι αφορά στην αισιοδοξία, ως μη μιλήσουμε άλλο. Πιστεύω ότι ο καθένας αντιλαμβάνεται πόσο μεγαλώνουν τα υπερκέρδη.

Και τελειώνοντας, να τελειώσει και αυτή η συζήτηση περί των δύο περισσότερων ή λιγότερων φόρων. Τι σημαίνει «περισσότεροι ή λιγότεροι φόροι»; Το θέμα είναι αν οι φόροι είναι δίκαιοι, γιατί από φόρους έχει ανάγκη η χώρα. Το θέμα είναι πώς κατανέμονται. Το θέμα είναι ποιοι πληρώνουν, όταν γίνονται οριζόντιες πολιτικές και ουσιαστικά, ευνοούνται -όπως γίνεται τώρα και με τη ρύθμιση που κάνετε με τον ΕΝΦΙΑ- μόνο οι πολύ πλούσιοι και δεν ευνοείται σχεδόν καθόλου η μεγάλη συντριπτική πλειοψηφία των φτωχών, των πενήτων και των μικρών επιχειρήσεων κ.λπ.. Όταν γίνεται αυτή η άδικη κατανομή, πώς είναι δυνατόν να μιλάμε μόνον αθροιστικά, τόσους φόρους παίρνουμε, τόσους φόρους δίνουμε. Η Δεξιά μιλάει για λιγότερους φόρους, η Αριστερά μιλάει για περισσότερους φόρους. Δεν είναι αυτό το πρόβλημα.

Το πρόβλημα είναι όσους φόρους χρειάζεται η χώρα πρέπει να τους έχει. Όμως, να υπάρχει πραγματικά φορολογική μεταρρύθμιση προοδευτική, που να κατανέμει δίκαια τα βάρη και όχι να πληρώνει η συντριπτική πλειοψηφία του λαού την κερδοσκοπία των ολίγων. Αυτή είναι, αν θέλετε και η διαφορά ανάμεσα σε μια συντηρητική και σε μια προοδευτική πολιτική. Η συντηρητική πολιτική είτε εσείς, η προοδευτική πολιτική είμαστε εμείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Ζακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Λιακούλη εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο πόλεμος συνεχίζεται και η πανδημία δεν τελείωσε. Μεταξύ των δηλώσεων Μπάιντεν και των δηλώσεων Πούτιν, από τη μια πλευρά, για τους εγκληματίες πολέμου και από την άλλη, για την εσωτερική εκκαθάριση της Ρωσίας, η παγκόσμια κοινότητα με κομμένη την ανάσα πορεύεται.

Η πολλά υποσχόμενη Κυβέρνησή σας για τα μέτρα που επρόκειτο να εξαγγείλει, προκειμένου να αντιμετωπίσει το τσουνάμι της ακρίβειας και τη φτώχεια, στην οποία βρίσκονται ήδη ένα στα τρία ελληνικά νοικοκυριά και επιχειρήσεις, τελικώς και καθυστέρησε δραματικά και δεν ανταποκρίθηκε αποτελεσματικά. Στελέχη της Κυβέρνησης και Βουλευτές της Πλειοψηφίας, άλλοι, πραγματικά ομολογουμένως, περισσότερο συγκρατημένοι και άλλοι λιγότερο, δημιούργησαν πάντως τις προηγούμενες ημέρες ένα κλίμα πανηγυρικής προετοιμασίας και έλευσης μεσσίας.

Την ανακοίνωση, τελικά, δεν την έκανε ο μεσσίας, αλλά ο Πρωθυπουργός, στον οποίο ευχόμαστε και από αυτό το βήμα γρήγορη ανάρρωση από τον COVID που τον ταλαιπωρεί.

Ας μου επιτραπεί να σχολιάσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τουλάχιστον στη δική μου πολιτική αισθητική ότι δεν συνάδει ο ανθρωποφάγος σχολιασμός για τη στημένη επικοινωνιακή εικόνα του ασθενή Πρωθυπουργού, διότι ακόμη και αν κάποιος τη θεωρεί στημένη, σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερη σημασία έχει πάντα το «ασθενές».

Τελικά, την παράσταση έκλεψε η παραδοχή του καταφανούς από τον κύριο Πρωθυπουργό. Διότι καταφανές είναι ότι ελάχιστα είναι αυτά που δίνονται. Το είπε ο ίδιος. Καταφανές είναι ότι δεν αφορούν και δεν αγγίζουν τον πυρήνα της ανέχειας εκατομμυρίων ανθρώπων. Καταφανές είναι ότι έχουν στρεβλώσεις και αδικίες και καταφανές, επίσης, είναι ότι είναι ανίκανα να αντιμετωπίσουν έστω και δύο ημέρες του μήνα ενός μικρού και μέσου εισοδήματος πολίτη.

Αυτό είναι η ουσία, λοιπόν. Για αυτό συζητάμε σήμερα. Αφού ο κ. Μητσοτάκης, επιτέλους, παραδέχτηκε ότι υπάρχει κερδοσκοπία -κάνετε τρία χρόνια να τη δείτε- ανακοινώνει μέτρα καυστερημένα και ανεπαρκή για την αντιμετώπιση δυσμενών συνεπειών της ενεργειακής κρίσης. Αποδεικνύεται ότι τα δημοσιονομικά περιθώρια υπήρχαν και υπάρχουν, όπως υποστηρίζουμε εδώ και πολλές εβδομάδες, παρά τις ειρωνείες που εισπράττουμε από την Κυβέρνησή σας και από κυβερνητικά στελέχη και από Υπουργούς. Μας ειρωνεύεστε. Ειρωνεύεστε την Αντιπολίτευση, όταν έρχεστε να παραδεχτείτε αυτά που λέγαμε εμείς τρεις εβδομάδες πριν, τουλάχιστον.

Είστε πιστοί στο σουρεαλιστικό σας σενάριο. Επιμένετε στα βασικά σας επιχειρήματα, ότι η κρίση είναι εισαγόμενη, κατ' αρχάς. Μας λέτε τους τελευταίους επτά μήνες ότι για την αλόγιστη ακρίβεια φταίνει όλοι εκτός από εσάς. Στην αρχή ισχυρισθήκατε ότι επρόκειτο για ένα παροδικό φαινόμενο που θα κρατούσε έναν-δύο μήνες. Άλλοι ήσασταν πιο large. Λέγατε τρεις-τέσσερις μήνες. Μετά, αφού σας διέψευσε η ίδια η πραγματικότητα -αυτή ξέρετε ότι διαψεύδει τους πάντες- στραφήκατε στην πρόφαση της διεθνούς ενεργειακής κρίσης, χωρίς όμως, να μπορέσετε να εξηγήσετε γιατί, αλήθεια, η χώρα μας αυτό το διάστημα είχε τις ακριβότερες τιμές στην Ευρώπη.

Τις τελευταίες εβδομάδες σας δόθηκε η ευκαιρία να αναπτύξετε μια νέα караμέλα, τα περί του πολέμου της Ουκρανίας, του εισαγόμενου πληθωρισμού, το ότι δεν ήταν εύκολο το σενάριο αυτό να το διαχειριστείτε, σαν να μην ξέρετε ο λαός και να μη βλέπουμε και εμείς ότι ο πληθωρισμός σκαρφώθηκε στο 7,2% τον Φλεβάρη και φυσικά, διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός αυτός πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, που έγινε στις 24 Φεβρουαρίου. Δεν χρειάζεται κάποιος να είναι καθηγητής πανεπιστημίου και ειδικός αναλυτής στη διεθνολογία ή στην οικονομία για να δει αυτά τα συγκεκριμένα πράγματα! Υποτιμάτε, θεωρώ, τη νοημοσύνη μας, όταν μας λέτε ότι όλα είναι εισαγόμενα.

Όλο αυτό, λοιπόν, το διάστημα αυτό που κάνετε ήταν να πλέκετε το γαϊτανάκι της δικαιολογίας πάνω από την απραξία σας και την ανικανότητά σας να ρυθμίσετε σημαντικούς τομείς της

ελληνικής οικονομίας. Όλους αυτούς τους μήνες επιλέξατε να μην επιβάλετε καμμία ρύθμιση, αλλά και κανέναν έλεγχο. Σας τα είπε και ο εισηγητής μας, σας τα είπε ο επικεφαλής μας πώς προέκυψαν όλα αυτά μέσα από τα στοιχεία και τα δικά σας τα δελτία Τύπου, αυτά που εσείς οι ίδιοι λέτε, αλλά που αλλιώς τα λέτε εδώ μέσα.

Στα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης θέλω να πω ότι εντυπωσιακό, επίσης, είναι το γεγονός ότι πολλές φορές στα δικά μας επιχειρήματα και προτάσεις απαντάτε με το ότι «λεφτόδενδρα δεν υπάρχουν». Είναι, πράγματι, εξαιρετικά προσβλητικό αυτό που λέτε σε εμάς, αλλά κυρίως στην ελληνική κοινωνία. Διότι η αλήθεια είναι ότι έχετε πολιτικές επιλογές, ότι έχετε πυξίδα η οποία καθορίζει τις πολιτικές σας. Λεφτόδενδρα, βεβαίως και δεν υπάρχουν, αλλά έχετε κάνει τη μεγαλύτερη δημοσιονομική επέκταση, με ποιο αποτέλεσμα; Πείτε στον ελληνικό λαό ποιο είναι το αποτέλεσμα. Ένα το κρατούμενο.

Το δεύτερο: Κάνετε μεγάλες φοροαπαλλαγές και συγκεκριμένες επιλογές. Ποιους θα φορολογήσετε περισσότερο, ποιους λιγότερο, μεγάλες γονικές παροχές 800.000 ευρώ από κάθε γονέα σε κάθε παιδί, φορολογείτε λίγο τα εισοδήματα των μεγάλων, όπως είναι οι προπονητές, οι ποδοσφαιριστές. Είναι κίνητρα τα οποία δίνεται εκεί που θέλετε και όχι στα παιδιά της υπαίθρου, στον δικό μας αγροτικό πληθυσμό, που δεν έχει κανέναν λόγο πια να μείνει στα χωριά μας για να καλλιεργήσει τη γη.

Έτσι, λοιπόν, ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος υπάρχει, για τον οποίο όλοι συζητούν πια, ειδήμονες και μη, αλλά η Κυβέρνηση επιλέγει να τον αξιοποιεί όπως εκείνη θέλει.

Εμείς καλέσαμε την Κυβέρνηση και μέσω του εισηγητή μας, να υιοθετήσει τα μέτρα που αφορούν στο πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής, στη φορολόγηση των υπερκερδών και στη μείωση του ΦΠΑ σε βασικά καταναλωτικά αγαθά, στη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, στην αύξηση του κατώτατου μισθού και ένα νέο ΕΚΑΣ για τους χαμηλοσυνταξιούχους, που το είχατε βάλει προμετωπίδα στο προεκλογικό σας πρόγραμμα. Πρώτη σελίδα αριστερά το είχατε αυτό. Το κατήγγειλε ο ΣΥΡΙΖΑ. Είναι αυτό μεταρρυθμιστικό μέτρο των δικών μας κυβερνήσεων. Εσείς λέγατε ότι θα το φέρετε. Το ξεχάσατε και αυτό στην πορεία.

Η Κυβέρνησή σας, όμως, η Κυβέρνηση αυτή, έχει την πολύ μεγάλη ευθύνη για την εξάρτηση της χώρας από το φυσικό αέριο, κατά 25% αύξηση μέσα στην πανδημία. Και δείτε: Μέσα σε αυτό τον δημόσιο διάλογο, ενώ μιλάτε για το μέλλον και για την επόμενη μέρα, δεν έχετε ούτε μια μελέτη στα χέρια σας μέσω του ΑΔΜΗΕ που να λέει το δικό μας δίκτυο, το ελληνικό δίκτυο, τι ακριβώς ισχύ έχει και τι αντοχή έχει. Μιλάτε για την επόμενη ημέρα της Ελλάδας, χωρίς να έχετε διασφαλίσει εδώ και τρία χρόνια που κυβερνάτε -γιατί δεν κυβερνήσατε χθες- το μίνιμουμ, δηλαδή τα ελάχιστα εργαλεία, για να ξέρετε πώς θα προχωρήσετε την επόμενη μέρα.

Και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, για να πω το εξής, με την ανοχή σας. Εμείς βλέπουμε τη χώρα, αλλά βλέπουμε και λίγο πιο μακριά από εσάς, λίγο μακρύτερα από εσάς. Βλέπουμε τη χώρα μέσα στην Ευρώπη. Βλέπουμε τις νέες προκλήσεις, βλέπουμε με νέες πρακτικές τις νέες ευκαιρίες. Προσπαθούμε μέσα σε αυτό το ζοφερό κλίμα που έχετε δημιουργήσει -και εσείς, αλλά και η παγκόσμια κοινότητα- να αναδείξουμε τις δυνατότητες και να ενεργοποιήσουμε τις δυνάμεις του ελληνικού λαού, κάτι που μάλλον σας αφήνει παγερά αδιάφορους.

Η Κυβέρνηση περηφανεύεται ότι η χώρα μας είναι η πρώτη σε απορροφητικότητα του ΕΣΠΑ. Σημασία, όμως, δεν έχει πόσα χρήματα παίρνουμε, αλλά τι κάνουμε με αυτά και πού τα κατευθύνουμε.

Είναι σαφές, για εμάς, ότι τα βασικά πεδία της πολιτικής που θα χρηματοδοτηθούν, οφείλουν να υπερασπιστούν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Γι' αυτές εμείς δουλεύουμε, γι' αυτές προχωράμε. Αυτά θα υπερψηφίσουμε, όπου γι' αυτούς είναι ομπρέλα. Θα καταψηφίσουμε αυτά με τα οποία κλείνετε το μάτι σε αυτούς που εσείς έχετε επιλέξει να στηρίζετε.

Εμείς επιλέξαμε τους αδύναμους, τους ευάλωτους, τους σύγχρονους μη προνομιούχους Έλληνες. Γι' αυτούς θα σχεδιάζουμε, μαζί με αυτούς θα προχωράμε και σε λίγο απ' αυτούς θα

ζητήσουμε να επικυρώσουν το πρόγραμμά μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Χαρίτσης εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ παρά να ξεκινήσω με το βασικό ζήτημα που απασχολεί αυτή τη στιγμή ολόκληρη την ελληνική κοινωνία και βεβαίως, είναι η κρίση της ακρίβειας, μια καταιγίδα που σαρώνει την οικονομία, σαρώνει την κοινωνία.

Ακούσαμε πάλι χθες τον Πρωθυπουργό, τον κ. Μητσοτάκη. Παρεμπιπτόντως, περαστικά να ευχηθούμε για την περιπέτειά του, για τη νόσηση από κορωνοϊό. Τι μας είπε, όμως, ο κ. Μητσοτάκης στο διάγγελμά του; Για μια ακόμα φορά είπε ότι η κρίση αυτή είναι εισαγόμενη, ότι φταίει ο πόλεμος, ότι αυτός και η Κυβέρνησή του δεν έχουν την παραμικρή ευθύνη. Αλήθεια; Στις 24 Φεβρουαρίου, όταν ξεκίνησε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, αντιμετώπισε για πρώτη φορά η ελληνική κοινωνία την κρίση της ακρίβειας; Για το γεγονός ότι είχαμε υψηλό εικοσιπενταετίας στον πληθωρισμό τον Ιανουάριο, πολύ πριν από τον πόλεμο δηλαδή, ο κ. Μητσοτάκης δεν είχε ενημερωθεί; Για το γεγονός ότι η Ελλάδα είχε την υψηλότερη χονδρεμπορική τιμή ηλεκτρικού ρεύματος ολόκληρο τον μήνα Ιανουάριο και ολόκληρο τον μήνα Φεβρουάριο, πριν από τον πόλεμο δηλαδή, δεν ξέρει τίποτα ο κ. Μητσοτάκης; Για το γεγονός ότι η βενζίνη έφτασε στην υψηλότερη τιμή που είχε ποτέ στην ελληνική αγορά -απόλυτο ιστορικό υψηλό στις 3 Φεβρουαρίου του 2022 και από τότε βεβαίως, συνεχώς ανεβαίνει-, πριν από την έναρξη του πολέμου δηλαδή, το υψηλό ιστορικό, δεν το έμαθε αυτό ο κ. Μητσοτάκης; Για τις αλεπάλληλες κοινοβουλευτικές μας παρεμβάσεις εδώ και έναν ολόκληρο χρόνο για την αύξηση του κόστους στην αγροτική παραγωγή, στις μεταφορές, στις πρώτες ύλες, στον κατασκευαστικό κλάδο, δεν άκουσε τίποτα ο κ. Μητσοτάκης έναν ολόκληρο χρόνο; Για τα στοιχεία που δείχνουν ότι η Ελλάδα στην αρχή του 2022, πριν από τον πόλεμο δηλαδή και πάλι, ήταν η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου ο κατώτατος μισθός ήταν χαμηλότερος απ' ό,τι ήταν το 2010, δεν ξέρει τίποτα ο κ. Μητσοτάκης και μάλιστα, όπως την προηγούμενη εβδομάδα δημοσιοποίησε το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ, με την αγοραστική δύναμη του κατώτατου μισθού για τον Ιανουάριο, πάλι πριν από τον πόλεμο, να είναι κατά 14% μειωμένη σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα, έναν μόλις χρόνο πριν; Και βεβαίως -και πάνω από όλα θα έλεγα-, για το κερδοσκοπικό πάρτι στην ενέργεια, για τις ανακοινώσεις των παραγωγικών φορέων, των καταναλωτικών ενώσεων, των ειδικών επιστημόνων, που ήδη τον Σεπτέμβριο του 2021 μιλούσαν για τα ουρανοκατέβαρα κέρδη στην αγορά ενέργειας, δεν πληροφορήθηκε τίποτα ο κ. Μητσοτάκης για όλα αυτά;

Η πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι η κρίση της ακρίβειας έχει εδραιωθεί στην ελληνική οικονομία εδώ και μήνες και χειροτερεύει δυστυχώς, μήνα με τον μήνα. Είναι χαρακτηριστικά τα στοιχεία που ανακοίνωσε την προηγούμενη Πέμπτη το ΙΜΕ της ΓΣΕΒΕΕ, τα οποία δείχνουν ότι για τα μισά νοικοκυριά ο μισθός, το εισόδημα τελειώνει στις 19 του μήνα και προσέξτε, με στοιχεία μέχρι το τέλος του 2021. Προφανώς, στους πρώτους μήνες του 2022 τα πράγματα έχουν γίνει πολύ χειρότερα.

Έρχεται τώρα και η νέα τραγική εξέλιξη με τον πόλεμο στην Ουκρανία, που χειροτερεύει ακόμα περισσότερο τα πράγματα και που βρίσκει μια ελληνική οικονομία απροετοίμαστη, αθωράκιση και απολύτως ευάλωτη, με ευθύνη της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, χωρίς κανένα σχέδιο για την ενεργειακή ασφάλεια και επάρκεια της χώρας, με αύξηση της εξάρτησης της χώρας και του ενεργειακού μας συστήματος από το εισαγόμενο και εξωφρενικά ακριβό πλέον φυσικό αέριο. Αντί για συγκράτηση των τιμολογίων, όπως πέτυχε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ για τεσσεράμισι χρόνια, είδαμε το ξεπούλημα της ΔΕΗ και των δικτύων φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού. Είδαμε την πλήρη απορρύθμιση και κερδοσκοπία άνευ προηγούμενου στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Δυστυχώς, βλέπουμε ότι η ελληνική κοινωνία πληρώνει πάρα πολύ ακριβά τις συνέπειες της αντικοινω-

νικής πολιτικής της Κυβέρνησης και βεβαίως, την επιλογή της να αγνοήσει όλους τους πρόδρομους δείκτες, να αγνοήσει όλες τις προτάσεις οι οποίες κατατέθηκαν από την Αντιπολίτευση ήδη από το καλοκαίρι του 2021.

Μόλις πριν από δύο μήνες ψηφίσατε προϋπολογισμό, ο οποίος δεν περιλαμβάνει απολύτως τίποτα για τη στήριξη της οικονομίας απέναντι στην κρίση της ακρίβειας, απέναντι σε αυτό το πρωτοφανές κύμα και τώρα τρέχετε πίσω από τις εξελίξεις. Είδαμε και το νέο πακέτο μέτρων, το οποίο ανακοινώθηκε σήμερα από τους Υπουργούς της Κυβέρνησης. Και βεβαίως, έστω και η παραμικρή στήριξη σε μια κοινωνία η οποία υφίσταται αυτή την τρομακτική πίεση, προφανώς είναι μια στήριξη. Δεν μπορούμε να τη δούμε αρνητικά. Είναι θετική. Όμως, το βασικό ζητούμενο εδώ είναι κατά πόσο εδώ που έχουν φτάσει τα πράγματα, με όλη αυτή την αδράνεια των προηγούμενων μηνών, αυτό το φαινόμενο της ακρίβειας με τη μορφή χιονοστιβάδας που έχει πάρει, μπορεί να αντιμετωπιστεί με αυτό το φτωχό, με αυτό το ανεπαρκές πακέτο μέτρων το οποίο ανακοινώσατε σήμερα.

Πρέπει να το κατανοήσουμε όλοι και κυρίως η Κυβέρνηση να σταματήσει να αντιμετωπίζει αυτό το ζήτημα ιδεολογικά. Αν δεν υπάρξει σαφής, αποφασιστική κρατική παρέμβαση για τη ρύθμιση επιτέλους της αγοράς ενέργειας, να σταματήσει αυτό το πάρτι της κερδοσκοπίας, καμμία επιδοματική ενίσχυση δεν μπορεί να ανακουφίσει την κοινωνία. Αν δεν υπάρξει μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα και το φυσικό αέριο, όπως κάνει η πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα, νοικοκυριά και επιχειρήσεις δεν πρόκειται να δουν ουσιαστική ελάφρυνση.

Όμως, εδώ βεβαίως, επειδή ανοίγει και δημοσιονομικό ζήτημα, είναι και ζήτημα επιλογών. Γιατί ισόποση δημοσιονομικά με τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα κατώτατα ευρωπαϊκά επίπεδα για έναν ολόκληρο χρόνο, είναι η δημοσιονομική επιβάρυνση από την ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης, που η δική σας η Κυβέρνηση ψήφισε. Δηλαδή, 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ στοιχίζει το ένα, 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ στοιχίζει το άλλο. Αυτή ακριβώς είναι η επιλογή την οποία κάνετε και την πληρώνει σήμερα η ελληνική κοινωνία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας για δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε.

Βεβαίως, η ίδια καταστροφική λογική διατρέχει δυστυχώς, και τον σχεδιασμό σας για το ΕΣΠΑ, για το Ταμείο Ανάκαμψης. Αποκλείσατε τη συντριπτική πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων από τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά δυστυχώς και στον σχεδιασμό του ΕΣΠΑ δεν λαμβάνετε υπ' όψιν ούτε τις επιπτώσεις της πανδημίας ούτε τη σύνδεση και τον συντονισμό του με το Ταμείο Ανάκαμψης. Δεν υπάρχει ενιαία στρατηγική για το πώς θα αξιοποιηθούν όλοι οι διαθέσιμοι κοινοτικοί πόροι που έχει η χώρα στη διάθεση της τα επόμενα χρόνια και καταφέρατε μάλιστα -γιατί περί κατορθώματος πρόκειται- σε αυτό το τεχνοκρατικό κατά τα άλλα νομοσχέδιο, να εισάγετε και πάλι τη λογική του πελατειακού κράτους και της αδιαφάνειας -σας τα είπα και ο εισηγητής μας νωρίτερα-, με outsourcing διαδικασιών, με κατάργηση προγραμμάτων, με υποβάθμιση υπηρεσιών. Συνολικά, από το νομοσχέδιο αυτό δυστυχώς, απουσιάζουν παντελώς στοιχεία καινοτομίας που θα αντιμετώπιζαν ζητήματα μείωσης του διοικητικού βάρους, γραφειοκρατίας και διαφάνειας.

Θα μου επιτρέψετε εδώ να υπενθυμίσω, επειδή ακούστηκαν πολλές ανακρίβειες αυτές τις ημέρες και στις επιτροπές, ότι μετά από την ανεύθυνη και μικροκομματική τακτική που είχαν ακολουθήσει οι προηγούμενες κυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ, φορτώνοντας με υπέρογκες υπερδυσμενείς, πάνω από 6 δισεκατομμύρια ευρώ, μία δημοσιονομική βόμβα δηλαδή, στα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013 και στον αναπτυξιακό νόμο τότε, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να καθарίσει αυτά τα προγράμματα, να τα ολοκληρώσει χωρίς να χάσει η χώρα ούτε 1 ευρώ και να ενεργοποιήσει πρώτη σε όλη την Ευρώπη τα νέα προγράμματα.

Και ειλικρινά εκπλήσσομαι, κύριε Υφυπουργέ -μιας και είστε παρών, κύριε Τσακίρη- που είπατε το πρωί ότι για πρώτη φορά η χώρα είναι στις κορυφαίες θέσεις. Δεν θα κάτσω τώρα να ανα-

φερθώ, δεν έχει νόημα να δούμε αν είναι στην πρώτη, στη δεύτερη θέση, τότε ήταν κ.λπ.. Εγώ δεν ισοπεδώνω καμμία προσπάθεια που μπορεί να γίνεται και σήμερα, αλλά ειλικρινά το 2015, το 2016, το 2017, όταν η χώρα ήταν στις πρώτες θέσεις και εσείς ως στέλεχος τότε του EIF εκθειάζατε την πορεία των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, πώς έρχεστε τώρα και λέτε ότι για πρώτη φορά η χώρα μας είναι στις πρώτες θέσεις; Είναι διαστρέβλωση της πραγματικότητας και της πρόσφατης ιστορίας στη διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων αυτό το οποίο κάνετε.

Θα έπρεπε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μιλάμε σήμερα με πολύ πιο σοβαρούς όρους για την ουσία του ΕΣΠΑ 2021-2027. Θα έπρεπε να συζητάμε για τη διαχείριση των πόρων. Δεν έχω τον χρόνο να επεκταθώ. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση απέφυγε αυτή τη συζήτηση, δεν έκανε διαβούλευση, δεν έκανε διάλογο, όπως δεν έκανε και για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα εστιάσω μόνο και θα ήθελα να μου δώσετε τριάντα δευτερόλεπτα, κυρία Πρόεδρε, στην πρόταση την οποία κατέθεσε ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, ο Αλέξης Τσίπρας, πριν από δύο ημέρες, σε σχέση με τη συγκρότηση διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Είναι μια πρόταση η οποία δεν έχει διαδικαστικό ή γραφειοκρατικό χαρακτήρα. Είναι μια πρόταση η οποία έχει να κάνει με τη λογοδοσία, έχει να κάνει με τη διαφάνεια. Είναι, εν τέλει, ζήτημα δημοκρατίας να γνωρίζει ο ελληνικός λαός αυτά τα πολύ σημαντικά κονδύλια, τα οποία δεν ανήκουν σε κανένα κόμμα, σε καμμία πολιτική παράταξη, ανήκουν στον ελληνικό λαό και πρέπει να τα διαχειριστούμε με όρους κοινωνικά επωφελείς και με ένα εθνικό σχέδιο κοινωνικής και αναπτυξιακής ανασυγκρότησης. Είναι πάρα πολύ σημαντικό και ελπίζω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής, στον οποίο επίσης εύχομαι περαστικά για την περιπέτειά του με τον κορωνοϊό, θα αντιμετωπίσει θετικά αυτή την πρόταση, η οποία κατατέθηκε από τον Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ, έτσι ώστε να γνωρίζουμε ακριβώς τι συμβαίνει με αυτό το πολύ σημαντικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε -και σας ευχαριστώ για την ανοχή σας-, με το εξής: Οι νεοφιλελεύθερες εμμονές της Κυβέρνησης περί αυτορρυθμισης των αγορών έχουν καταρρεύσει. Η στήριξη του κοινωνικού κράτους, οι δημόσιες πολιτικές είναι πλέον το ζητούμενο διεθνώς, στην Ευρώπη και στην Αμερική. Το όραμά σας για φθηνή ανάπτυξη με χαμηλό κόστος εργασίας, συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, αποδυνάμωση της περιβαλλοντικής προστασίας, έχει ξεπεραστεί από την ίδια την πραγματικότητα.

Αυτό το οποίο χρειαζόμαστε σήμερα είναι μια πολιτική αλλαγή, μια προοδευτική διακυβέρνηση, που από την πρώτη κιόλας μέρα θα συγκρουστεί με τα κερδοσκοπικά συμφέροντα, θα βάλει πλάφον στις τιμές ρεύματος και φυσικού αερίου, θα φορολογήσει τα υπερκέρδη και θα τα αναδιανείμει στην κοινωνία. Μια κυβέρνηση που θα βάλει τις δυνάμεις εργασίας στον πυρήνα της αναπτυξιακής προσπάθειας με αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 ευρώ και θα δώσει ανάσα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με ρύθμιση και διαγραφή μέρους του χρέους της πανδημίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ολοκληρώστε, παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ: Μια κυβέρνηση η οποία θα ασκήσει δημόσιες πολιτικές για αναγέννηση του κοινωνικού κράτους και παραγωγικές επενδύσεις, για να μπουν οι βάσεις για τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου, που μας οδήγησε στα σημερινά αδιέξοδα, σε μια χώρα η οποία χρειάζεται και θα έχει πάρα πολύ σύντομα μια νέα αρχή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Πραγματικά, θα αρχίσω να αναρωτιέμαι πόσα είναι τα τριάντα δευτερόλεπτα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Χαρίτη σχετικά, κατ' αρχάς, με τη διαβούλευση.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ειδικά σε ό,τι αφορά στη διαβούλευση, τέθηκε υπ' όψιν όλων των ενδιαφερομένων φορέων και των κοινωνικών εταίρων, τουλάχιστον έξι μήνες πριν να κατατεθεί στη Βουλή για διαβούλευση. Λάβαμε πάρα πολλές προτάσεις και ενσωματώσαμε αρκετές από αυτές τις ιδέες. Δεν δόθηκε για διαβούλευση στα κόμματα, γιατί δεν είναι αυτός ο σκοπός του. Βγήκε στη διαβούλευση όταν έπρεπε να βγει. Αλλά, τουλάχιστον, η συζήτηση επί των βασικών μερών του νομοσχεδίου με τα εμπλεκόμενα μέρη του ΕΣΠΑ έγινε και έγινε σε πάρα πολύ μεγάλη διάρκεια.

Τώρα, σε ό,τι αφορά στο πού βρίσκεται η απορρόφηση του ΕΣΠΑ, αν είναι πρώτη και αν ήταν πρώτη κ.λπ.. Εγώ το μόνο που κρίνω είναι ότι αυτή τη στιγμή, όπως είπα και το πρωί, είμαστε στις πρώτες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τη μία ημέρα είμαστε πρώτοι, την άλλη ημέρα είμαστε δεύτεροι, τρίτοι και ούτω καθεξής. Γιατί, όπως είπα, η θέση εξαρτάται από τα αιτήματα πληρωμής που κάνει κάθε χώρα.

Αυτό, όμως, που θέλω να πω είναι ότι εμείς, όταν λέμε που βρίσκμαστε, μιλάμε για δαπάνες, δεν μιλάμε ούτε για ενεργοποίηση ούτε για εντάξεις. Μιλάμε για πραγματικές δαπάνες, οι οποίες αποτελούν και τα χρήματα που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και πέφτουν στην οικονομία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Γκόκας από το Κίνημα Αλλαγής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προηγούμενο διάστημα η Κυβέρνηση αρνήθηκε συστηματικά να αποδεχτεί την πραγματικότητα τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς, όπως αυτή άρχισε να διαμορφώνεται, ήδη, από τις αρχές του φθινοπώρου, πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, με την ακρίβεια σε μια σειρά αγαθών, με τις αυξήσεις στο κόστος της ενέργειας, στα καύσιμα και ιδιαίτερα στο ηλεκτρικό ρεύμα και στο κόστος παραγωγής.

Τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν από τον Πρωθυπουργό και από Υπουργούς της Κυβέρνησης έρχονται πολύ καθυστερημένα, ενώ είναι ανεπαρκή να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί. Το 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ για τους αδύναμους είναι τα λιγότερα χρήματα σε σχέση και αναλογικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επιμένουμε το τελευταίο διάστημα ότι οι προτάσεις μας για το πρόβλημα της ακρίβειας δεν είναι στον αέρα, αλλά στηρίζονται στα δημοσιονομικά περιθώρια που δημιουργήθηκαν από την υπεραπόδοση φόρων, του ΦΠΑ και του ειδικού φόρου κατανάλωσης, με χαρακτηριστικό στοιχείο το επιπλέον ποσό των 500 εκατομμυρίων ευρώ, περίπου, που εισπράχθηκε από αυτούς τους φόρους το δίμηνο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2021.

Η Κυβέρνηση ανακάλυψε, τελικά, δημοσιονομικά περιθώρια, αντίθετα με τα υποτιμητικά και αρνητικά σχόλια για τις δικές μας προτάσεις, όταν μιλούσε για «λεφτόδεντρα» που δεν υπάρχουν, αν και η ίδια συγχρόνως υπερηφανευόταν για τη δημοσιονομική επέκταση των 43 δισεκατομμυρίων ευρώ για την πανδημία. Αλλά και πάλι, δεν εξαντλείται η κερδοσκοπία σε βάρος των πολιτών από την πλευρά του κράτους από τις αυξήσεις, με την άδικη για τους αδύναμους σχέση έμμεσων και άμεσων φόρων να αυξάνεται ακόμα περισσότερο. Ήταν ήδη στο 1,6 το 2021 από 1,15 το 2014.

Δεν εξαντλούνται τα δημοσιονομικά περιθώρια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που προκύπτουν από τον πληθωρισμό και τους φόρους.

Επίσης, εμείς δεν αρνηθήκαμε ότι η ενεργειακή κρίση είναι και εισαγόμενη κατά ένα μέρος, αλλά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τις ευθύνες της Κυβέρνησης για το μέγεθος των επιπτώσεων στη χώρα μας. Παράδειγμα είναι το κόστος της ενέργειας, που είναι 5,5 φορές πάνω από την προηγούμενη χρονιά, ενώ ο μέσος όρος

στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 3,2.

Επίσης, πού είναι οι έλεγχοι στην αγορά, όπου με αφορμή και τον πόλεμο στην Ουκρανία η αισχροκέρδεια θεριεύει και γενικότερα η αγορά είναι εκτός ελέγχου; Για πρώτη φορά ο Πρωθυπουργός παραδέχτηκε ότι υπάρχει κερδοσκοπία.

Επίσης, η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση όπου αυξήθηκε μέσα στην πανδημία η ηλεκτροπαραγωγή από φυσικό αέριο κατά 25%, όταν στις άλλες χώρες μειώθηκε σημαντικά. Εδώ προχωρήσατε στη βίαιη απολιγνιτοποίηση.

Τα νέα μέτρα δεν απαντούν στην ανάγκη στήριξης των περισσότερο ευάλωτων. Χρειάζονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις και πολιτικές στήριξης και όχι αποσπασματικά μέτρα με την προσοχή στραμμένη στην επικοινωνιακή σας εικόνα. Τι μπορούμε να πούμε στον πολίτη για τα 13 ευρώ το μήνα, δηλαδή 0,22 ευρώ το λίτρο, για 60 λίτρα ανά μήνα στα καύσιμα;

Από την πλευρά μας, όμως, υπάρχουν στοχευμένες προτάσεις και τις έχουμε καταθέσει. Επιγραμματικά, αφορούν στη μείωση του ΦΠΑ στα βασικά καταναλωτικά αγαθά, τουλάχιστον για ένα διάστημα, στη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα για το 2022, στο πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής για το ρεύμα, στη φορολόγηση των υπερκερδών από την ηλεκτροπαραγωγή, στο νέο ΕΚΑΣ για τριακόσιες πενήντα χιλιάδες χαμηλοσυνταξιούχους, στους εντατικούς ελέγχους στην αγορά, στην αύξηση του κατώτατου μισθού.

Όσο δε αφορά στον ΕΝΦΙΑ, η βασική μείωση που αφορά στον συμπληρωματικό φόρο για περιουσίες άνω των 250 χιλιάδων ευρώ που θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό με 280 εκατομμύρια ευρώ, παράλληλα με τις αλλαγές στις αντικειμενικές αξίες, ώστε οι συνολικές μειώσεις να ανέρχονται για τον ΕΝΦΙΑ στα 360 εκατομμύρια ευρώ, τελικά ελάχιστα ανακουφίζουν τους πιο αδύναμους. Αυτό είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένων συντηρητικών επιλογών της Κυβέρνησης που δίνει πολλά στους λίγους και λίγα στους πολλούς και διευρύνονται οι κοινωνικές ανισότητες. Αν, όμως, δεν κρατηθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όρθια η κοινωνία και ζωντανή η οικονομία, πού και πώς θα αξιοποιηθούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, η νέα ΚΑΠ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της νέας περιόδου για την οποία συζητάμε σήμερα; Για ποια οικονομία και ποια ανάπτυξη θα μιλάμε χωρίς να επιβιώσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, χωρίς πρωτογενή τομέα, με το κόστος παραγωγής στα καύσιμα και την ηλεκτρική ενέργεια στα ύψη που οδηγούν τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους να εγκαταλείπουν τις δραστηριότητές τους; Πώς, λοιπόν, θα εφαρμοστούν αυτά που πάμε να θεσμοθετήσουμε σήμερα;

Οι δε πόροι για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 είναι αυτή τη φορά πολύ περισσότεροι από την προηγούμενη περίοδο και έρχονται σε μια χρονική συγκυρία που η ανάγκη για ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο αναπτυξιακής προοπτικής είναι επιβεβλημένη και επιτακτική. Ένα σχέδιο, όμως, που δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν υπήρξε. Η ουσία για τη νέα προγραμματική περίοδο με τα 72 δισεκατομμύρια ευρώ τουλάχιστον, από ΕΣΠΑ, ΚΑΠ και Ταμείο Ανάκαμψης θα έπρεπε να αφορά κυρίως στην ορθή και αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών των πόρων για μια βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη με προοπτική. Αντίθετα, η δική σας προτεραιότητα αφορά στη γρήγορη απορρόφηση των πόρων. Προχωράτε χωρίς ουσιαστική αξιολόγηση για τις μέχρι σήμερα καθυστερήσεις, για τη γραφειοκρατία και για την ποιότητα στην υλοποίηση δράσεων. Προχωράτε χωρίς διαβούλευση με τους παραγωγικούς, επαγγελματικούς και κοινωνικούς φορείς, ούτε με τους φορείς της αυτοδιοίκησης. Αλλά δεν έγινε και καμιά σοβαρή πολιτική και ολοκληρωμένη συζήτηση για ένα εθνικό σχέδιο και συνεννόηση μέσα από τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες -και αυτό είναι δική σας ευθύνη-, για να έχουμε ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό στον οποίο θα εντάσσονται όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και θα διασφαλίζονται οι μεταξύ τους συνέργειες.

Πριν κλείσω και με δεδομένο ότι ο εισηγητής μας, ο κ. Πάνας έχει αναφερθεί αναλυτικά στα επιμέρους ζητήματα του νομοσχεδίου, θα ήθελα να σταθώ σε δύο ζητήματα. Το ένα αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό της ΜΟΔ. Είναι σημαντικό να οριοθετηθεί το πλαίσιο προσόντων, καθηκόντων, των αμοιβών και της εξέλι-

ξης των εργαζομένων σε αυτή. Το άλλο αφορά στην κατάργηση της υφιστάμενης ειδικής υπηρεσίας «INTERREG» που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και η αντικατάστασή από μια νέα υπηρεσία που εύλογα προκαλεί μεγάλη αναστάτωση και στους εργαζόμενους, αλλά και σε παραγωγικούς φορείς και στα επιμελητήρια της περιφέρειας. Ο ίδιος στο παρελθόν έχω καταθέσει σχετική αναφορά μετά από επιστολή του Επιμελητηρίου Άρτας. Θα ήθελα να τονίσω και σήμερα ότι η κατάργηση αυτής της υπηρεσίας δεν αιτιολογείται επαρκώς ούτε είναι αναγκαία, ενώ παρά τις διαβεβαιώσεις του Υπουργού για τη διασφάλιση των εργαζομένων δεν υπάρχει κάποια ρητή πρόβλεψη για ομαλή μετάβαση του προσωπικού στην νέα υπηρεσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας -αφού ξεχωρίσουμε το μεγαλύτερο μέρος των νομοτεχνικών ρυθμίσεων στο νομοσχέδιο, στο οποίο είμαστε θετικοί επί της αρχής, παραμένουν ανοιχτά πολλά ζητήματα, ουσιαστικά, για τις ανταγκενές και τις ανάγκες στήριξης της ελληνικής κοινωνίας και της οικονομίας, όπως και για την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης, ιεραρχημένης και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων από όλα τα προγράμματα. Για μια ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη που θα στηρίζεται αποφασιστικά το σύνολο των επιχειρήσεων, την παραγωγή, τους επαγγελματίες, την απασχόληση και τους εργαζόμενους, μέσα από βιώσιμη ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Αυτό είναι το μεγαλύτερο θέμα στο οποίο η κυβέρνηση δεν απαντά θετικά, ούτε με τον ανεπαρκή προγραμματισμό για την ορθή διαχείριση των νέων πόρων ούτε με τα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ τάρω τον λόγο έχει η κ. Γκαρά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Με αγωνία περίμεναν οι πολίτες το διάγγελμα του κ. Μητσοτάκη εχθές για να ενημερωθούν για τα μέτρα στήριξης και ανακοπής της φτώχειας και της ακρίβειας, ανακοπής των ανατιμήσεων στα προϊόντα και στα καύσιμα σε μια πολύ δύσκολη συγκυρία για τα περισσότερα νοικοκυριά. Και αντ' αυτού τι είδαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Είδαμε ένα καλοστημένο σόου, ως έχουμε συνηθίσει, όπου επιχειρήσε να κυριαρχήσει η εικόνα, τα επικοινωνιακά τεχνάσματα και όχι η ουσία, όχι το περιεχόμενο. Μ' έναν Πρωθυπουργό της δικαιολογίας, που χωρίς ντροπή επιχειρεί να φορτώσει στα θλιβερά πολεμικά γεγονότα των τελευταίων ημερών στην Ουκρανία, τη φτώχεια και την εξαθλίωση που βιώνουν οι πολίτες εδώ και μήνες, λόγω των επιλογών αυτής της Κυβέρνησης. Ένας Πρωθυπουργός που για μία ακόμη φορά δεν είπε κουβέντα, δεν ανακοίνωσε ούτε ένα μέτρο για την πάταξη της αισχροκέρδειας και των καρτέλ που θησαυρίζουν στην πλάτη των Ελλήνων. Αντίθετα, τι ανακοίνωσε; Την επιδότηση της αισχροκέρδειας με κουπόνια. Ένας Πρωθυπουργός που με τις επιλογές του, ξεπουλώντας τη ΔΕΗ, καταδίκασε τη χώρα σε ενεργειακή φτώχεια και τους πολίτες να αδυνατούν ακόμη και να ζεστάνουν τα σπίτια τους στην Ελλάδα του 2022.

Ένας Πρωθυπουργός που κυνικά παραδέχεται ότι δίνει ψίχουλα στους πολίτες. Τουλάχιστον σε αυτό έχει αυτογνωσία. Μόλις 12 ευρώ τον μήνα για καύσιμα και μειωμένο επίδομα Πάσχα στους συνταξιούχους που αφορά στο 27% επί του συνόλου. Αυτό προβλέπει το πολυδιαφημισμένο πακέτο στήριξης. Την ώρα μάλιστα, που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δαπανά σε απευθείας αναθέσεις 7 δισεκατομμύρια ευρώ, μοιράζει μπόνους και υψηλούς μισθούς σε γαλάζιο golden boys στην ΕΡΤ, στις ΔΕΚΟ, ξεκοκκαλίζοντας τα δημόσια ταμεία σαν να μην υπάρχει αύριο. Και όταν τον ζητάμε από το Βήμα της Βουλής με επίσημα στοιχεία, με επίσημη τεκμηρίωση να μειώσει τον ειδικό φόρο στα καύσιμα και τον ΦΠΑ στα τρόφιμα προκειμένου να υπάρχει άμεση ελάφρυνση στους πολίτες και στα νοικοκυριά ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχουν λεφτά και δεν υπάρχουν δημοσιονομικά περιθώρια. Δεν υπάρχουν λεφτά για τους Έλληνες και τις Ελληνίδες πολίτες. Για τα golden boys υπάρχουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο για τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις και το μητρώο νεοφυών επιχειρήσεων. Βέβαια, οι παρεμβάσεις για ανάπτυξη από αυτή την Κυβέρνηση μένουν μόνο στους τίτλους. Γιατί η Νέα Δημοκρατία ποτέ δεν είχε αναπτυξιακό σχέδιο. Ένα ολιστικό, ένα στρα-

τηγικό σχέδιο που να αφορά στο σύνολο της κοινωνίας, στην ευημερία, στην εργασία, στη στήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και στη δημιουργία νέων επενδύσεων. Η ανάπτυξη την οποία σχεδιάζουν αφορά σε λίγους, αφορά σε φίλους, σε κολλητούς, σε ισχυρούς, σε ένα μικρό καρτέλ που βρίσκεται στον περίγυρο της Νέας Δημοκρατίας και του Μαξίμου. Σε ένα πλαίσιο αδιαφάνειας, ξεπουλήματος της δημόσιας περιουσίας, σε ρουσφέτια και εξυπηρετήσεις. Ένα σύστημα παρασιτικό για την οικονομία και τα δημόσια ταμεία. Το έχουμε δει και στο παρελθόν. Ξέρουμε τα αποτελέσματα. Είδαμε που έφτασε η χώρα και η κοινωνία.

Η συζήτηση, κυρίες και κύριοι, μεταξύ των κομμάτων στη Βουλή, για ένα στρατηγικό αναπτυξιακό σχέδιο στη χώρα είναι άμεσα αναγκαίο καθώς διανύουμε μια περίοδο που όλες οι βεβαιότητες, όλα τα δεδομένα, αλλά και οι ανάγκες της κοινωνίας έχουν αλλάξει. Ωστόσο ο κ. Μητσοτάκης συστηματικά αρνείται να κάνει αυτή τη συζήτηση.

Αλλά και τι να παρουσιάσεις; Τι μπορεί να παρουσιάσει; Να παρουσιάσει ένα σχέδιο που αφορά σε λίγους και εκλεκτούς και οδηγεί σε φτωχοποίηση την κοινωνία, αλλά σε πλουτισμό αυτούς που έχει επιλέξει; Ή μήπως να παρουσιάσει το σχέδιο συρρίκνωσης της μεσαίας και της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας; Γιατί -όπως είπε και γνωστός Υπουργός αυτής της Κυβέρνησης- οι περισσότερες μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα αντιμετωπίζονται ως ζόμπι. Υποσχεθήκατε καλές και πολλές δουλειές. Κάνετε σημαία τη μεσαία τάξη. Και πού καταλήξατε; Καταλήξατε να μας ενημερώνουν οι Υπουργοί και να μας λένε ότι πρέπει να τρώμε λιγότερο, να κυκλοφορούμε λιγότερο, να καταναλώνουμε λιγότερο και εν τέλει να πούμε το ψωμί ψωμάκι. Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο για επενδύσεις σε μία λογική ανάπτυξης που θα αφορά στο σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας. Ακόμα κι αυτά τα κονδύλια που θα διοχετεύονταν σε στοχευμένες δράσεις, εσείς τα μοιράζετε σαν λάφυρα σε πολύ λίγους.

Τα προγράμματα ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027, αλλά και το Ταμείο Ανάκαμψης, τα βασικότερα χρηματοδοτικά ευρωπαϊκά εργαλεία οργανώνονται από την Κυβέρνηση με στόχο τον αποκλεισμό πολλών επιχειρηματιών και κυρίως των νέων παιδιών. Είναι κονδύλια και προγράμματα που απαιτούν ολιστικό σχεδιασμό, στόχευση, διαφάνεια, αξιοκρατία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα.

Και αντί όλων αυτών τι βλέπουμε και σε αυτό το νομοσχέδιο της Νέας Δημοκρατίας; Έλλειψη συντονισμού, γραφειοκρατία, αποψίλωση δημόσιων υπηρεσιών, αδιαφάνεια, αποκλεισμό, κομματικοποίηση ακόμη και των υπηρεσιών του ΕΣΠΑ, συρρίκνωση εργασιακών δικαιωμάτων, σκιές γύρω από τη δημιουργία μιας ανώνυμης εταιρείας που αφορά στις νεοφυείς επιχειρήσεις μόνο και μόνο για να εξαιρεθούν οι δράσεις από τους κανόνες των δημόσιων συμβάσεων.

Είναι αδιανόητο πως η εμμονή αυτής της Κυβέρνησης για εξυπηρετήσεις καταφέρνει να μετατρέψει ακόμη και το σημερινό διοικητικό χαρακτήρα κυρίως νομοσχέδιο, σε ένα απίστευτο συνονθύλευμα μικροπολιτικής αναποτελεσματικότητας και κομματοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι, αντιλαμβανόμαστε όλοι και όλες, οι οποίοι έχουμε επαφή με την καθημερινότητα, με την κοινωνία, με τους συμπολίτες μας ότι αυτή η κατάσταση δεν πάει άλλο. Το αποτυχημένο μοντέλο το οποίο ακολουθείτε δυστυχώς, γυρίζει τη χώρα δεκαετίες πίσω. Το πολυδιαφημισμένο επιτελικό κράτος της Νέας Δημοκρατίας έχει ήδη χρεοκοπήσει, με βασικά του θύματα προφανώς τους νέους και τις νέες της χώρας, τη νέα γενιά που δεν βρίσκει διέξοδο, που μεταναστεύει μαζικά γιατί δεν βλέπει κανένα μέλλον, καμμία εμπιστοσύνη, καμμία προοπτική.

Χαμένη, βέβαια, από την πολιτική του κ. Μητσοτάκη είναι και η περιφέρεια. Το έχουμε δει και στον αναπτυξιακό νόμο, το είδαμε και στις υποδομές και στον τομέα της υγείας και στις δημόσιες υπηρεσίες και στα πανεπιστήμια και στο περιβάλλον με την κατάργηση των φορέων διαχείρισης «NATURA». Το βιώνουν καθημερινά οι κάτοικοι του Έβρου, οι κάτοικοι της Θράκης, οι κάτοικοι της περιφέρειας που νιώθουν ξεχασμένοι από την πολιτική. Πλήρης εγκατάλειψη, ερήμωση, υποβάθμιση, υποανάπτυξη: Αυτό είναι το αποτέλεσμα της πολιτικής σας για την

περιφέρεια. Και το βλέπουμε καθημερινά. Μας το μεταφέρουν οι καθημερινές ιστορίες των συμπολιτών μας στην περιφέρεια. Ακόμη και την υπηρεσία των προγραμμάτων «INTERACT» σχεδιάσατε να μεταφέρετε στην Αθήνα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Για ποια αποκέντρωση, αλήθεια, μιλάτε; Για ποια αποκέντρωση; Στους λόγους και στους τίτλους; Δυστυχώς, δεν έχετε κανένα ενδιαφέρον, κανένα σχέδιο για την ανάταση της οικονομίας, για υγιείς επενδύσεις, για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, για την αντιμετώπιση του brain drain και της δημογραφικής συρρίκνωσης. Ακόμη και ευρωπαϊκά κονδύλια μένουν αναξιοποίητα λόγω της διαχειριστικής ανεπάρκειας και της αδιαφορίας σας.

Έχει γίνει πλέον κατανοητό σε όλο τον ελληνικό λαό, κυρίες και κύριοι, πώς αυτή η Κυβέρνηση αποδεικνύεται καθημερινά καταστροφική για τις ανάγκες και τα συμφέροντα του συνόλου της κοινωνίας. Δεν έχετε τίποτα να προσφέρετε, τίποτα να σχεδιάσετε για το μέλλον της χώρας παρά μόνο επιχειρείτε ήδη να διαχειριστείτε επικοινωνικά την ήττα σας, το χρεοκοπημένο μοντέλο σας το οποίο ξεζουμίζει και τα δημόσια ταμεία. Για αυτό και πρέπει να φύγετε το συντομότερο, για να ανασάνει η κοινωνία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Και τώρα εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας τον λόγο έχει ο κ. Μπαρλιακόσ.

ΞΕΝΟΦΩΝ (ΦΩΝΤΑΣ) ΜΠΑΡΛΙΑΚΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ η διεθνής κοινότητα συνταράσσεται από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και η υφήλιος είναι συγκλονισμένη από τον θάνατο εκατοντάδων αμάχων πολιτών, όλοι οι λαοί της Ευρώπης δέχονται την ίδια στιγμή τις οικονομικές επιπτώσεις ως απόρροια αυτού του αδικαιολόγητου πολέμου. Η Ελλάδα στέκεται για ακόμα μια φορά στη σωστή πλευρά της ιστορίας. Διαπραγματευόμαστε από θέση ισχύος τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στο πανευρωπαϊκό επίπεδο για τη διαχείριση της ακρίβειας και της ανακούφισης των Ελλήνων πολιτών.

Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου καθορίζεται το πλαίσιο διακυβέρνησης και θεσπίζονται οι κανόνες για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 σε ό,τι αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, τον συντονισμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το σημερινό νομοσχέδιο πρωτοπορεί καθώς για πρώτη φορά συμπεριλαμβάνει και τα δέκα συνολικά ταμεία. Αυτό αφορά τα οχτώ ταμεία του κανονισμού 2021/1060 που χρηματοδοτούν το ΕΣΠΑ και ο Τομέας Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, αλλά και τα δύο ταμεία που χρηματοδοτούν το στρατηγικό σχέδιο για την κοινή αγροτική πολιτική.

Μέσα από ένα ενιαίο πλαίσιο διακυβέρνησης με συνεκτικό τρόπο αποφεύγει τις αμφισημίες, εναρμονίζει τους κανόνες εφαρμογής επενδύοντας στην ασφάλεια δικαίου, την αποφυγή πολυνομίας ή κακονομίας και εμπνέει την εμπιστοσύνη προς τον κρατικό μηχανισμό.

Ενδεικτικά θα αναφερθώ σε μερικές σημαντικές αλλαγές, οι οποίες εισάγονται με τον εν λόγω εφαρμοστικό νόμο της νέας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ, όπως η απλοποίηση της διαδικασίας ένταξης των πράξεων και η επιτάχυνσή της, ενώ πλέον δεν προβλέπονται δεσμευτικές προθεσμίες ως προς την ένταξη.

Επιπροσθέτως, συντομεύουμε τη φάση αξιολόγησης από αρκετούς μήνες σε λίγες ημέρες, καταργείται οριστικά η υποβολή φυσικού φακέλου και οι διαδικασίες θα εκτελεστούν αυτόματα και πλήρως ηλεκτρονικά, στοιχείο που αναδεικνύει τη διαρκή ψηφιακή αναβάθμιση του δημοσίου.

Τέλος, στο πλαίσιο του εταιρικού συμφώνου περιφερειακής

ανάπτυξης, του ΕΣΠΑ δηλαδή 2021 - 2027, ενσωματώνονται βασικές εθνικές στρατηγικές για την επίτευξη στόχων της χώρας στα πεδία της ενέργειας και του κλίματος, στη διαχείριση κινδύνων, στη διαχείριση υδάτων και λυμάτων, στην ευρυζωνικότητα των δικτύων, στο πλαίσιο για τις ενεργειακές πολιτικές απασχόλησης, στην ισότητα των φύλων, καθώς και σχέδιο για τα άτομα με αναπηρία.

Δεύτερο θέμα που ρυθμίζει το παρόν νομοσχέδιο είναι η εξαιρετικά επιτυχημένη ψηφιακή πύλη «Elevate Greece», που μόλις πριν ενάμιση χρόνο έθεσε σε λειτουργία η Κυβέρνησή μας και συνέβαλε δραστικά στην καταγραφή του συνόλου των νεοφυών επιχειρήσεων της χώρας και των τεχνοβλαστών, δίνοντας ταυτόχρονα σημαντικά κίνητρα τόσο από πλευράς δημόσιας πολιτικής όσο και από τη σκοπιά του ιδιωτικού τομέα, κίνητρα όπως η αύξηση στις ενισχύσεις που αφορούν τις δαπάνες έρευνας και κίνητρα για την απόκτηση μετοχών προαίρεσης -τα λεγόμενα stock options-, την ενίσχυση της ρευστότητας των νεοφυών επιχειρήσεων λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας, αλλά και κίνητρα προς τους επενδυτές αγγέλους, οι οποίοι είναι φυσικά πρόσωπα που παρέχουν κεφάλαια σε μικρές επιχειρήσεις σε πολύ πρώιμο στάδιο, όπως οι φοροαπαλλαγές στο κεφάλαιο που επενδύουν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για τις εν λόγω εταιρείες μέχρι πριν λίγο καιρό δεν είχαμε καταγεγραμμένες ούτε καν τις απαραίτητες πληροφορίες, όπως τον αριθμό τους, τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν, τον τομέα των εργασιών που δραστηριοποιούνται ή τον κύκλο εργασιών τους και ακόμα δεν υπήρχαν ούτε κανόνες για τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως νεοφυούς.

Μέσω του «Elevate Greece» εφαρμόζονται ήδη ουσιαστικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση αυτών των νεοφυών επιχειρήσεων, οι οποίες ιδρύονται από νέους επιστήμονες σε ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια της χώρας μας και αποτελούν προστιθέμενη αξία της ελληνικής αγοράς στον παγκόσμιο χάρτη επενδύσεων, αλλά και κίνητρο που ενισχύει δραστικά την αντιστροφή του φαινομένου brain drain σε brain gain επί της ουσίας, ένα στόχο που εξαρχής έθεσε ως προτεραιότητα ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης για την επιστροφή των νέων του εξωτερικού στην πατρίδα μας.

Είναι η ώρα να κάνουμε ακόμη ένα βήμα μπροστά ώστε να καταστήσουμε τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τεχνολογίας ακόμα πιο ανταγωνιστικές σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο.

Γι' αυτόν τον λόγο εξελίσσουμε το «Elevate Greece» από πλατφόρμα σε εταιρεία, με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», και τον διακριτικό τίτλο «ELEVATE GREECE Α.Ε.», διευρύνοντας τις δυνατότητες και το πεδίο των κινήσεων της στη διεθνή αγορά.

Σκοπός της εταιρείας είναι η διαχείριση και λειτουργία του ως άνω μητρώου, η συνέχιση της αναβάθμισης του οικοσυστήματος καινοτομίας και η χαρτογράφηση του οικοσυστήματος -με αυτές να συνθέτουν- αλλά και η δικτύωση τόσο μεταξύ τους όσο και με την ελληνική βιομηχανία, προκειμένου να ανατροφοδοτούνται οι ανάγκες της αγοράς.

Ακόμη, η σύσταση της ανώνυμης εταιρείας «ELEVATE GREECE» θα δημιουργήσει μια βάση δεδομένων για την εύρεση εξειδικευμένων επιστημονικών θέσεων εργασίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις, ενώ σημαντικό στοιχείο είναι η περαιτέρω ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων μέσω της πλατφόρμας, η οποία θα λειτουργήσει ως πόλος έλξης επενδυτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων κινείται προς την ίδια συνεπή και σταθερή γραμμή, ενισχύοντας τη μεταρρυθμιστική και αναπτυξιακή ατζέντα της Κυβέρνησης, προσθέτοντας νέα όπλα στην αναπτυξιακή φαρέτρα για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δευτερόλεπτα, κυρία Πρόεδρε.

Κάνουμε σήμερα ένα βήμα, σε συνέχεια του αναπτυξιακού νόμου, που αλλάζει το τοπίο των επενδύσεων στη χώρα μας, μει-

ώνει τη γραφειοκρατία και επιταχύνει τις διαδικασίες.

Η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων έχει αρχίσει από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων της, ως άμεση και ύψιστη προτεραιότητα την τοποθέτηση της χώρας μας ανάμεσα στους πλέον φιλοεπενδυτικούς προορισμούς της Ευρώπης.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, πραγματοποιώντας το όραμα του Πρωθυπουργού και με τις εξαιρετικές ικανότητες των ηγεσιών κάθε Υπουργείου, θέτει την Ελλάδα αναντίρρητα σε μια τροχιά αναπτυξιακής έκρηξης, σε μια θέση ισχύος στις διεθνείς και περιφερειακές εξελίξεις και αναμφίβολα στη σωστή πλευρά της ιστορίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Φάμελλος εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μιλώντας για το εθνικό σχέδιο ανάπτυξης, μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ότι χθες στο διάγγελμα του κ. Μητσοτάκη, αλλά και σήμερα το πρωί στη συνέντευξη των Υπουργών δεν βρέθηκε ένας να πει για την καταπολέμηση της ακρίβειας, για τη μείωση της αισχροκέρδειας. Δεν πήρε κανένα μέτρο η Κυβέρνηση για τη μείωση της ακρίβειας ούτε χθες στο διάγγελμα του Πρωθυπουργού ούτε σήμερα στις τοποθετήσεις των Υπουργών.

Συνεχίζει για όγδοο μήνα να μην αντιμετωπίζει τα θέματα αισχροκέρδειας, αλλά πόσο υποκριτικό είναι να ζητάει ο Πρωθυπουργός -και να περριφανεύεστε- μέτρα από την Ευρώπη για την αντιμετώπιση της αισχροκέρδειας και ο ίδιος να μην παίρνει κανένα μέτρο, ούτε καν να ψελλίζει τις λέξεις αισχροκέρδεια, ακρίβεια και ουρανοκατέβαρα κέρδη; Η Κομισιόν το ζητάει πλέον, εδώ τοιμουδιά και έξω τάχατες διεκδικείτε μέτρα.

Επί της ουσίας η Κυβέρνηση στηρίζει τα ουρανοκατέβαρα κέρδη στην ενέργεια, όπως καταγγέλλει ο ΣΥΡΙΖΑ από τον Αύγουστο του 2021. Ο κ. Κάπρος καθηγητής του Μετσόβιου, εγνωσμένου κύρους, από το Σεπτέμβριο κάνει λόγο για ουρανοκατέβαρα κέρδη. Η ελληνική βιομηχανία επισήμως καταγγέλλει και χειραγώγηση των τιμών αλλά και ότι θα σταματήσει την παραγωγή της, αλλά ο κ. Μητσοτάκης συνεχίζει να επιδοτεί την ακρίβεια. Ενώ πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν εφαρμόσει εδώ και μήνες πλαφόν και στην τιμή της λιανικής και της χονδρικής, αλλά και στο αέριο, ο κ. Μητσοτάκης τίποτα, στέλνει γραμματα στην κ. Φον Ντερ Λάιεν.

Η Γαλλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία έχουν εφαρμόσει μέτρα και όριο τιμής. Μάλιστα στη Γαλλία έχει τεθεί 4% όριο στις αυξήσεις των τιμών ρεύματος. Έγινε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην κρατική EDF και συμμετείχε το δημόσιο, όχι εδώ που την παραδώσατε σε ιδιώτες. Μάλιστα στη Γαλλία υπάρχει και πλαφόν στην τιμή του φυσικού αερίου ως το τέλος του 2022. Σε ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση η ιδεολογική και νεοφιλελεύθερη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κάνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και δεν συμμετέχει, αλλά θεοποιεί τα κέρδη της ΔΕΗ στο Χρηματιστήριο.

Αναρωτιέμαι, με τα κέρδη της ΔΕΗ στο Χρηματιστήριο θα πληρώσουν τους λογαριασμούς οι κάτοικοι των περιοχών σας ή με τα μπόνους των «γαλάζιων» παιδιών θα πληρώσουν τους λογαριασμούς στο αέριο ή στη ΔΕΗ ή στους οποιουσδήποτε παρόχους ρεύματος;

Την ίδια ώρα που άλλες χώρες ψηφίζουν και φορολόγηση ουρανοκατέβατων κερδών και υποχρεωτικά διμερή συμβόλαια, παράδειγμα στη Ρουμανία, που δίνουν σταθερότητα στην αγορά και στους λογαριασμούς και ενώ η Ρουμανία ψήφισε ακόμα και φορολόγηση των κερδών πάνω από τα 91 ευρώ τη MWh, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη παίρνει πόρους από το κλίμα, αλλά και λεφτά από τους λογαριασμούς των καταναλωτών για να επιδοτήσει την ακρίβεια. Γιατί από λεφτά που έπρεπε ήδη να μειωθούν στους λογαριασμούς, όπως είναι τα ΥΚΩ, το ΕΤΜΕΑΡ, πληρώνεται αυτό το λεγόμενο υπερπλεόνασμα και δίνεται μέσα από την επιδότηση, αλλά βάζει πλάτη στη χειραγώγηση των τιμών.

Και οι εξαγγελίες Μητσοτάκη το 2021 στην Έκθεση ότι θα

υπάρχει πρώτον αυστηρός έλεγχος του ανταγωνισμού και ότι θα επιδοτηθεί τουλάχιστον το 80% της αύξησης των λογαριασμών είναι ψέματα. Το ξέρετε από τους ψηφοφόρους σας. Δεν έχουν δοθεί τα λεφτά αυτά και δεν το βάζει μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ.

Ας ξεκινήσουμε να λέμε νούμερα. Η ΕΒΙΚΕΝ, η Ένωση Βιομηχανικών Καταναλωτών Ενέργειας μιλάει για ολιγοπωλιακή αγορά και χειραγώγηση τιμών. Ρωτήστε τους. Η Κομισιόν -επίσημο έγγραφο- μιλάει για αυξανόμενη εξάρτηση της Ελλάδας από το φυσικό αέριο, παρ' ότι γίνεται μείωση του ποσοστού εξάρτησης και χρήσης φυσικού αερίου στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας από εσάς τοποθετήθηκε. Μιλάει για εξάρτηση από το φυσικό αέριο, απουσία της προθεσμιακής αγοράς και των διμερών συμβολαίων. Κάναμε ερώτηση στον Υπουργό, δεν δέχεται να τα εφαρμόσει.

Η φυτοπράσινη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει προσδέσει την ηλεκτροπαραγωγή στο ορυκτό εισαγόμενο και πανάκριβο φυσικό αέριο για να κλείσει τα δημόσια λιγνιτικά εργοστάσια και όχι για να πάμε στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ξέρει πολύ καλά η δυτική Μακεδονία, που ήδη μετράει τέσσερις χιλιάδες ανέργους.

Και μάλιστα -προσέξτε!- τους πόρους από το κλίμα, αλλά και τα λεφτά που μπορεί να πάνε στους καταναλωτές, παραδείγματος χάριν από τη μείωση των ΥΚΩ λόγω των ηλεκτρικών διασυνδέσεων, τα χρησιμοποιείτε για να χρηματοδοτήσετε την αισχροκέρδεια που καθοδηγείται από τις μονάδες φυσικού αερίου. Δηλαδή από πόρους για το κλίμα, χρηματοδοτείτε μονάδες ορυκτού καυσίμου! Τα λέω για να καταλάβετε πόσο ψέματα είναι το «πράσινο προσωπείο».

Εδώ και μήνες έχουμε αναδείξει το θέμα του κόστους, κυρία Πρόεδρε, σε πολλές επαγγελματικές ομάδες, αρτοποιεία, εστίαση, μικρές επιχειρήσεις. Έρχεται η Κυβέρνηση σήμερα και ανακοινώνει μέτρα για τον Απρίλιο, που θα έρθουν στους λογαριασμούς τον Μάιο. Εγώ ρωτώ πώς θα ζήσουν μέχρι τότε οι επαγγελματίες; Χθες η Ομοσπονδία Αρτοποιών μάλιστα είπε ότι κλείνουν τα μαγαζιά, το ίδιο και η Ένωση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης- Αποχέτευσης.

Όμως προσέξτε: Ποια είναι η επιδότηση; Με ρήτρα αναπροσαρμογής του Απριλίου περίπου στα 300 ευρώ, με τις τιμές μέχρι τώρα, δίνετε εσείς αύξηση και πάει στα 130. Δηλαδή σε έναν αγρότη ή σε μια δημοτική επιχείρηση ύδρευσης τι θα γίνεται; Θα έρχεται 1.000 ευρώ το ρεύμα στον αγρότη, 2.700 η ρήτρα και εσείς θα δίνετε επιδότηση 1.000 ευρώ. Αντίστοιχα και στη δημοτική επιχείρηση ύδρευσης 10.000 το ρεύμα, 30.000 η ρήτρα αναπροσαρμογής, επιδότηση 10.000.

Και πώς θα ζήσουν; Πώς θα λειτουργήσουν; Θα κλείσουν; Εκτός αν θέλετε έτσι να πουλήσετε και τις ΔΕΥΑ από την πίσω πόρτα και να αφανίσετε και τον κλήρο του μικρού αγρότη. Αυτό είναι ο λόγος για τον οποίο η Κυβέρνηση αυτή πρέπει να φύγει το συντομότερο, γιατί κάνει κακό πλέον σε όλη την οικονομία και σε όλη την κοινωνία.

Θέλω όμως να σχολιάσω και το σημερινό νομοσχέδιο.

Κύριε Υφυπουργέ, δεν αναφέρεστε στο νέο ΕΣΠΑ, ας μην κοροϊδεύομαστε. Δεν έχετε κανέναν αναπτυξιακό προγραμματισμό, καμμία στρατηγική κατεύθυνση επενδύσεων. Έχετε το οργανωτικό πλαίσιο των υπηρεσιών. Και πάλι όμως στα διοικητικά θέματα έχετε μια περίεργη διάσπαση. Φεύγει ένα κομμάτι για το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναρωτιέμαι, θέλει ο κ. Πιερρακάκης να διαχειριστεί μόνος του τους πόρους του ΕΣΠΑ; Όλοι οι άλλοι Υπουργοί γιατί δέχονται να είναι στην ομπρέλα του Υπουργείου Ανάπτυξης; Δεν σας θίγει εσάς αυτό προσωπικά; Εκτός αν θέλει ο κ. Πιερρακάκης να πετύχει το Βατερλό του Κτηματολογίου. Έχει καταστραφεί το Κτηματολόγιο σε όλη την Ελλάδα με δική του ευθύνη, γιατί έχετε Βατερλό στο Κτηματολόγιο.

Υπάρχουν κι άλλα θέματα, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης εκτός του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο πολιτικός έλεγχος και ο κομματικός διορισμός προϊσταμένων, η ιδιωτικοποίηση των ελέγχων, η έλλειψη ισοτιμίας των εργαζομένων, η περίεργη εξαίρεση από τις δημόσιες συμβάσεις του «ELEVATE GREECE».

Θέλω να αναφερθώ λίγο και στην ειδική υπηρεσία του «INTER-REG» στη Θεσσαλονίκη. Με το νομοσχέδιο αυτό η Κυβέρνηση

θέλει να καταργήσει την ειδική υπηρεσία του «INTERREG» στη Θεσσαλονίκη. Είπε ο Υπουργός όχι, μόνο με δική του δήλωση. Δεν το λέει το νομοσχέδιο μέσα. Γιατί; Ενώ υπάρχει ήδη μια υπηρεσία του «INTERREG», δημιουργείται μια άλλη για το επόμενο. Δεν προβλέπεται όμως ούτε ότι θα έχει περιφερειακή έδρα ούτε ότι θα μείνουν οι εργαζόμενοι.

Αν, λοιπόν, είστε αληθινός στις δηλώσεις σας, εμείς καταθέτουμε μία πρόκληση. Κάντε τώρα νομοτεχνική διόρθωση και γράψτε ότι θα υπάρχει συνέχεια των εργαζομένων στη νέα υπηρεσία και ότι θα έχει περιφερειακές έδρες η νέα υπηρεσία, γιατί υπάρχουν έδρες του «INTERREG» και σε άλλες περιοχές.

Σημειώνω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι από το 2005 ουδέποτε υπήρξε απώλεια πόρων σε αυτή την υπηρεσία και με χιλιάδες ελέγχους ποτέ δεν καταγράφηκε ένα εύρημα που να δείξει ότι κάτι πάει στραβά.

Άρα, υπάρχει μία αρνητική βούληση της Κυβέρνησης πίσω από αυτό το σχέδιο και, μάλιστα, είναι κακοπροαίρετη και κατά των εργαζομένων που δουλεύουν εκεί. Γιατί η ρύθμιση αυτή αφήνει μόνο έξω αυτούς τους εργαζόμενους δεν αναφέρεται σε άλλη ειδική υπηρεσία.

Θέλουμε, λοιπόν, ρητή τροποποίηση ότι θα υπάρχει παραμονή της υπηρεσίας στη Θεσσαλονίκη -τόρα πρέπει να το κάνετε αυτό, κύριε Υφυπουργέ- και ότι θα υπάρχει ομαλή μετάβαση των εργαζομένων στη νέα υπηρεσία.

Θεωρώ ότι πέρα από την διάθεσή σας να τακτοποιήσετε «γαλάζια» παιδιά ως διευθυντές -γιατί αυτό κάνετε σε αυτό το νομοσχέδιο- πρέπει να εξασφαλίσετε, τουλάχιστον, ότι δεν είναι μέλημά σας να απολύσετε τους εργαζόμενους στο «INTERREG» Θεσσαλονίκης. Για να το αποδείξετε, λοιπόν, θα κάνετε τώρα νομοτεχνικές τροποποιήσεις. Και για την έδρα, κυρία Πρόεδρε, ζητάμε τροποποίηση και για την παραμονή των εργαζομένων. Γιατί οι εργαζόμενοι ήρθαν εδώ στη συζήτηση και κατέθεσαν ένα πολύ συγκεκριμένο υπόμνημα, το οποίο το καταθέτω και εγώ, κυρία Πρόεδρε, που μπορεί ξεκάθαρα να υιοθετηθεί.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Φάμελλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι δύο άρθρα. Τα έχουμε σημειώσει. Είναι πολύ σωστά. Είναι το άρθρο 9 και το άρθρο 65, που εξασφαλίζουν και τη συνέχεια της υπηρεσίας, που μας ενδιαφέρει όλους και ενδιαφέρει και όλους τους φορείς της αυτοδιοίκησης και της ανάπτυξης στη Θεσσαλονίκη και τους εργαζόμενους.

Έτσι, λοιπόν, θα εξασφαλίσουμε ότι θα έχουμε τεχνογνωσία και ότι οι άνθρωποι αυτοί θα έχουν ένα εχέγγυο για την επόμενη περίοδο και για την υπηρεσιακή τους ζωή αλλά και για την οικογενειακή τους ζωή. Εκτός αν ενδιαφέρεστε μόνο για τα «γαλάζια» παιδιά που θα γίνουν διευθυντές. Είναι κι αυτός ένας λόγος για τον οποίο πρέπει να τα «μαζεύετε» το συντομότερο.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρίες συνάδελφε.

Τον λόγο εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας έχει ο κ. Κωτσός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, παρακολουθώ εδώ και ώρα την αγωνιώδη προσπάθεια των ομιλητών της Αντιπολίτευσης να απαξιώσουν τα πολύ γενναία, αλλά και στοχευμένα μέτρα που έχει πάρει η Κυβέρνησή μας προκειμένου να σταθεί στο πλευρό της κοινωνίας, στο πλευρό των ευάλωτων νοικοκυριών, στο πλευρό των επιχειρήσεων, στο πλευρό των αγροτών.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, δεν αναγνωρίζετε ότι βιώνουμε μια πρωτόγνωρη ενεργειακή κρίση που εν πολλοίς σχετίζεται και με την εμπόλεμη κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη; Δεν αναγνωρίζετε ότι από τον Σεπτέμβριο - Οκτώβριο που οι αγορές προεξοφλούσαν αυτή την πολεμική εμπλοκή και είχαν προχωρήσει σε ανατιμήσεις των τιμών ενέργειας, με κορύφωση, βεβαίως, της σύρραξης, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει πάρει γενναία μέτρα και, μάλιστα, στοχευμένα μέτρα, προκειμένου να σταθεί στο

πλευρό της κοινωνίας; Πάνω από 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ στοχευμένων μέτρων έχουν ανακοινωθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Επίσης, πολύς λόγος γίνεται, λέει, για την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, ιδιαίτερα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ.

Συνάδελφοι, ξεχνάτε τι ΔΕΗ παραδώσατε το 2019; Ζημιές το 2018 πάνω από 800 εκατομμύρια ευρώ, ζημιές το 2019 1.100.000.000 ευρώ, μία ΔΕΗ έτοιμη να καταρρεύσει, μία ΔΕΗ που δεν είχε τη δυνατότητα να αντικαταστήσει ούτε έναν μετασχηματιστή ούτε έναν στύλο. Αυτή η ΔΕΗ είχε μέλλον, είχε προοπτική; Θα μπορούσε με αυτή τη λογική που εσείς διοικήσατε τη ΔΕΗ σήμερα να σταθεί απέναντι σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη ενεργειακή κρίση; Μήπως ξεχνάτε ότι φέτος η ΔΕΗ αναφορικά με τα κέρδη της οριακά βρίσκεται στις ζημιές, διότι διέθεσε όλο της το πλεόνασμα προκειμένου να στηρίξει την ενεργειακή φτώχεια;

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, κατανοώ ότι ο ρόλος της Μειοψηφίας, της Αντιπολίτευσης, είναι η προσπάθεια να απαξιώσει την Κυβέρνηση. Λόγοι ελάχιστης αξιοπιστίας, όμως, και αξιοπρέπειας επιβάλλουν, αν μη τι άλλο, να υπάρχει μια μίνιμουμ αναγνώριση αυτής της προσπάθειας, της πολύ σκληρής προσπάθειας που κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, του Κυριάκου Μητσοτάκη τριάντα μήνες όντας στη διακυβέρνηση της χώρας και έχοντας να αντιμετωπίσει τέσσερις, και μαζί με την πολεμική κρίση, πέντε πολύ σοβαρές κρίσεις:

Την κρίση των μεταναστών τον Μάρτη του 2020 στον Έβρο, όπου το όλο ζήτημα αναδείχθηκε ως ευρωτουρκικό και όχι ως ελληνοτουρκικό, φέρνοντας στην Ελλάδα ο Κυριάκος Μητσοτάκης, με το διεθνές κύρος και τη διεθνή αναγνώριση που έχει, το σύνολο της ηγεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Την υγειονομική κρίση, την κρίση της πανδημίας, όπου και εκεί η Κυβέρνησή μας δαπάνησε 43 δισεκατομμύρια ευρώ προκειμένου να σταθεί στο πλευρό των νοικοκυριών, των ανέργων, των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, των αγροτών, στηρίζοντας τους αποφασιστικά.

Την κλιματική κρίση, που έχει δημιουργήσει πλείστα όσα προβλήματα, και κατά τη διάρκεια του χειμώνα και κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού με την απορρύθμιση του περιβάλλοντος.

Την ενεργειακή κρίση, που, όπως ανέφερα, ξεκίνησε από τις αρχές του φθινοπώρου, λόγω του ότι οι αγορές προεξοφλούσαν αυτή τη σύρραξη στην Ανατολική Ευρώπη. Και, βεβαίως, πλέον την επιδείνωση όλης αυτής της διαδικασίας μέσα από την εμπόλεμη σύρραξη.

Και, βέβαια, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Κυριάκος Μητσοτάκης στάθηκαν επάξια απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις. Και ξέρετε τι λέει ο Έλληνας πολίτης και η ελληνική κοινωνία: «Ευτυχώς όλα αυτά τα ζητήματα έπεσαν στα χέρια του Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας και μπορούμε και στεκόμαστε όρθιοι».

Έρχομαι τώρα στο σημερινό νομοσχέδιο.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ως Δήμαρχος για είκοσι ένα χρόνια έχω ζήσει τέσσερα κοινοτικά πλαίσια στήριξης. Κοινός παρονομαστής όλων αυτών ήταν η έλλειψη θεσμικής μνήμης από το κράτος, αγαπητέ Υπουργέ. Καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων διαπίστωνε τις ίδιες παθογένειες, τις ίδιες αδυναμίες να επαναλαμβάνονται και πολλές φορές τις καλές πρακτικές να μην αξιοποιούνται.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ τι μου είπε ένας εξαιρετικός τεχνokrάτης όταν ως μέλος της ΚΕΔΕ συμμετείχα στην Εθνική Επιτροπή Παρακολούθησης Προετοιμασίας του Τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και έβλεπα ξανά τις ίδιες παθογένειες να αναπαράγονται. Τότε μου είχε πει ο Πάνος Μαϊστρός, για όσους τον ξέρουν: «Μη στεναχωριέσαι, Δήμαρχε. Δυστυχώς, το public management, η δημόσια διοίκηση, στην Ελλάδα βασίζεται σε δύο μεθόδους και ένα αξίωμα. Η πρώτη μέθοδος είναι ότι όσο είναι νωρίς τα πράγματα, ιδιαίτερα στις αρχές των προγραμματικών περιόδων, έχει ο Θεός: Ραστώνη, καθυστερήσεις, γραφειοκρατία. Η δεύτερη μέθοδος, όσο πλησιάζουμε προς το τέλος και αρχίζουν και πιέζουν οι απορροφητικότητες, όσο πλησιάζουμε στο ν+2, είναι το «γιούρια να προλάβουμε», ό,τι προλάβουμε την τελευταία στιγμή να κάνουμε». Και επίσης μου είπε ότι «το αξίωμα που εδράζεται όλη αυτή η διαδικασία του public management στην

Ελλάδα έχει να κάνει με το ότι πιστεύουμε ότι η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει».

Να, λοιπόν, που η Ελλάδα από το 2010 και μετά η Ελλάδα βρέθηκε σε πολύ δύσκολη κατάσταση και πρέπει να εξορθολογίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε τις διαδικασίες μας, προκειμένου η επόμενη προγραμματική περίοδος να είναι εξόχως παραγωγική, εξόχως αποτελεσματική και να δώσει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στην κοινωνία, τους πολίτες, την τοπική αυτοδιοίκηση, συνολικά στο κράτος μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Και αυτό επιχειρεί μέσα από το νομοσχέδιο που παρουσιάζουμε σήμερα η Κυβέρνησή μας: Αντιμετώπιση δυσλειτουργιών και προσαρμογής στους νέους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ελαχιστοποίηση των καθυστερήσεων και, κυρίως, στις διαδικασίες παραγωγής έργων. Έγκαιρη ωρίμανση έργων, ένα μεγάλο ζήτημα που πάντα ταλαιπωρούσε την ελληνική δημόσια διοίκηση, όπου συνήθως προσπαθούσαμε να κάνουμε μελέτες σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα για να απορροφήσουμε έργα, ενώ ο κανόνας ποιος είναι; Μακρά μελέτη ενός έργου και σωστή υλοποίηση του έργου, μείωση της γραφειοκρατίας, μεγάλο ζήτημα που επιτέλους θα πρέπει να το καταπολεμήσουμε, προφανώς εφαρμογή συνεκτικής πολιτικής των δικαιούχων και, βεβαίως, τελικά αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιστάσεων που απαιτούν οι συνθήκες.

Είμαι βέβαιος ότι κι εσείς κατά βάθος συμφωνείτε με αυτές τις διαδικασίες και είμαι βέβαιος ότι θα θέλατε να μπορείτε να ψηφίσετε το σημερινό νομοσχέδιο. Σας καλώ να υπερβείτε τις όποιες μικροκομματικές και μικροπολιτικές αγκυλώσεις και σκοπιμότητες και να το κάνετε. Θα είναι ελάχιστο δείγμα αξιοπρέπειας, αξιοπιστίας και γενναιότητας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Αμανατίδης από τη Νέα Δημοκρατία και να ετοιμάζεται η κ. Γιαννακοπούλου από το Κίνημα Αλλαγής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, η χώρα μας βαδίζει μπροστά με όραμα, με στρατηγική, με στόχους, με πρόγραμμα, με τα αναγκαία μέσα και με διασφαλισμένους πόρους.

Το ζητούμενο είναι η γρήγορη, η ταχεία μετεξέλιξη αυτών των δεδομένων σε έργο, με εστίαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και στις εγγενείς δυνατότητες της χώρας. Αυτό μπορεί να γίνει πράξη με την κινητοποίηση των συντελεστών της ανάπτυξης, χωρίς περιορισμούς και με ξεκάθαρους κανόνες που θα υποστηρίζονται από ένα σύστημα διοίκησης, το οποίο θα υπακούει βέβαια στο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο το οποίο και θα το εξειδικεύει και θα το προσαρμόζει στα τοπικά, στα εθνικά δεδομένα.

Βασικό εργαλείο είναι ο ολιστικός σχεδιασμός ο οποίος παίρνει υπεραξία από ένα συνεπές σύστημα διακυβέρνησης, ένα συνεπές σύστημα διοίκησης, με κανόνες, διαδικασίες, διεπαφές, χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και, κυρίως, μέσα από τη συμπληρωματική διατομεακή και διαταμειακή δράση. Είναι ένας σχεδιασμός που ενισχύει την άποψη -και πιστεύω κι εγώ ακράδαντα- ότι η αγροτική ανάπτυξη, η ανάπτυξη της υπαίθρου αλλά και της αλιείας, αποτελούν δράσεις περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό ζητούμενο είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τομέων παραγωγής και της χώρας μας γενικότερα. Επομένως, ο σχεδιασμός και η χρήση των πόρων θα πρέπει να εξυπηρετούν αυτόν ακριβώς τον στόχο, να κινητοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπινους και υλικούς πόρους και, κυρίως, την ιδιωτική οικονομία ως ένα μέσο για περισσότερες και καλύτερες αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Αυτά τα παραπάνω, λοιπόν, εξυπηρετεί το παρόν σχέδιο νόμου με συνέπεια, επιτρέψτε μου να πω με συνοχή, με δυνατότητα αναπροσαρμογής στα πραγματικά δεδομένα -ευέλικτο επομένως- και με τον τρόπο αυτό ενισχύει τη χρησιμότητά του.

Επιπρόσθετα, προωθεί και τη συμπληρωματική δράση με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων, ακόμη κι αν έχουν διαφορετικούς βαθμούς επιλεξιμότητας, έτσι ώστε να κατευθύνονται

προς μία συνισταμένη, το ζητούμενο, δηλαδή, της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Ειδικότερα, τα προγράμματα τα οποία περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου εξυπηρετούν έναν κοινό στόχο όπως είπα νωρίτερα και βρίσκονται κάτω από την ομπρέλα του εταιρικού συμφώνου περιφερειακής ανάπτυξης, του γνωστού ΕΣΠΑ και έχουμε επίσης και τα αντίστοιχα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων.

Δεύτερον, ο διαχωρισμός σε εθνικά και περιφερειακά προγράμματα είναι σαφής στο κείμενο. Οδηγεί στην κατανομή ρόλων ανάλογα με τη συνδετότητα των έργων και την ικανότητα των φορέων υλοποίησης. Με τον τρόπο αυτό τι πετυχαίνουμε; Ενισχύουμε την επικουρικότητα και τον σημαντικό ρόλο της τοπικής εταιρικής σχέσης στη μετεξέλιξη των περιοχών τους.

Η ανάγκη τώρα για διασυννοριακή συνεργασία στηρίζεται από δεκατρία προγράμματα θεματικού χαρακτήρα, ενώ διακριτή θέση κατέχει το τομεακό πρόγραμμα της δικαιοσύνης αναπτυξιακής μετάβασης με δικούς του πόρους και δική της διαχειριστική αρχή.

Όπως ανέφερα και εισαγωγικά, η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί επί της ουσίας δράση περιφερειακής ανάπτυξης. Γι' αυτόν το λόγο συναρθώνεται στο ίδιο σύστημα διακυβέρνησης αλλά με δικούς του κανόνες επιλεξιμότητας. Επομένως, η Κοινή Αγροτική Πολιτική αποκτά υπεραξία στο πλαίσιο μιας υπαίθρου σε κινητικότητα ως αλληλοσυμπληρούμενη και με τους πόρους των άλλων ταμείων. Ο στόχος, λοιπόν, για μία πολύ λειτουργική, περιβαλλοντικά βιώσιμη και οικονομικά αποδοτική ελληνική περιφέρεια εξυπηρετείται από την ένταξή της σε αυτόν ακριβώς τον συνολικό σχεδιασμό.

Τέταρτον, καθορίζονται με σαφή τρόπο οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων, αξιοποιώντας την αποκτηθείσα εμπειρία, τις κανονιστικές προβλέψεις και τους περιορισμούς. Καθορίζονται με σαφήνεια οι διαχειριστικές αρχές και ο ρόλος τους. Με σκοπό τώρα την αποκεντρωμένη εφαρμογή των προγραμμάτων προβλέπεται η ύπαρξη και λειτουργία ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης, οι οποίοι με την απόφαση ορισμού τους αναλαμβάνουν τμήματα του του ρόλου των διαχειριστικών αρχών.

Ρυθμίζονται, επίσης, ζητήματα λογιστικής παρακολούθησης των προγραμμάτων καθώς και οι κανόνες λειτουργίας τους. Προβλέπονται οι αρχές ελέγχων, οι αρμοδιότητές τους και η εσωτερική τους οργάνωση.

Οι αρμόδιες αρχές και δράσεις για τον συντονισμό και την εφαρμογή του ΕΣΠΑ περιγράφονται επίσης και στο πλαίσιο αυτό είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

Προβλέπονται, επίσης, ρυθμίσεις για τον συντονισμό και τη διαχείριση των χρηματοδοτικών μέσων κατά την εφαρμογή των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, των γνωστών ΟΧΕ και των ΟΧΕ της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η ορθή χρήση αυτών, όπως είναι λογικό και η εμπειρία έχει δείξει, βελτιώνει κατά πολύ την αποτελεσματικότητα των διαθέσιμων πόρων.

Το ίδιο ισχύει και για το επιτυχημένο μοντέλο της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, όπως εκφράζεται στη χώρα μας, κυρίως, μέσω της εφαρμογής του προγράμματος «LEADER». Η περιγραφή των εφαρμοστέων διαδικασιών ακολουθεί, όπως είναι φυσικό, τις προβλέψεις του κοινοτικού κανονισμού. Το μοντέλο αυτό είναι σημαντικό γιατί συμβάλλει στην ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης, στην ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών και των οικονομικών πόρων, στη διασύνδεση των τομέων παραγωγής μεταξύ τους, στη δικτύωση, στην παροχή επί τόπου υπεραξίας στην τοπική παραγωγή, στις συνεργασίες μέσα από έναν ολιστικό σχεδιασμό και μέσα από ένα αποτέλεσμα που επέρχεται με σχεδιασμό από τη βάση προς τα επάνω. Τέλος, με τον τρόπο αυτό προωθείται η τοπική εφαρμογή των πολιτικών με μεγαλύτερο αποτέλεσμα.

Επιπρόσθετα, ενισχυτικά των δράσεων και τα προβλεπόμενα θεματικά δίκτυα στο σχέδιο νόμου που θα συνδέουν μεταξύ τους περιοχές, πολιτικές, πόρους και στρατηγικές, με σκοπό τη διάχυση των επιτευγμάτων και των καλών πρακτικών σε ένα περιβάλλον συνοχής, συναντίληψης, συντονισμού, ανταλλαγής εμπειριών και γνώσης.

Οι επιτροπές παρακολούθησης θα μεριμνούν για την ομαλή

και αποτελεσματική υλοποίηση των πραγμάτων.

Η ρύθμιση για το προσωπικό στο άρθρο 42 εξασφαλίζει την ομαλή υλοποίηση των προγραμμάτων, την ισότιμη μεταχείριση και τις προϋποθέσεις ενεργότερη συμβολής των στελεχών. Προβλέπονται επιπρόσθετα και παρουσιάζονται αναλυτικά οι ρυθμίσεις για την εξειδίκευση, την ένταξη των πράξεων, τις υπερδεσμεύσεις, τους ελέγχους των δημοσίων συμβάσεων, τις παρατυπίες, τις δημοσιονομικές διορθώσεις και μία σειρά άλλων ρυθμίσεων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να τονίσω και λόγω της μακρόχρονης εμπειρίας μου στα αντίστοιχα ζητήματα ότι θέλει μεγάλη προσοχή το δευτερογενές πλαίσιο το οποίο θα εφαρμόζει τον νόμο που ψηφίζουμε σήμερα. Πολλές φορές μιλούμε για απλοποίηση αλλά δημιουργούμε διαδικασίες προκειμένου να ελέγξουμε την απλοποίηση και οδηγούμαστε σε συνθετότητα.

Κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, να πω ότι από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι ένα πλαίσιο με συνοχή και με ρυθμίσεις που αποτελούν προϊόν ολιστικού σχεδιασμού. Είναι στοχοπροσηλωμένο στο αποτέλεσμα μέσα από διαδικασίες και ελέγχους. Αποτελεί ένα γόνιμο περιβάλλον ενίσχυσης των πολιτικών για την ανάπτυξη και επομένως των αναμενόμενων επιπτώσεων. Είναι ένα όχημα για τη μετάβαση της χώρας μας στη νέα εποχή, σύνθετο και δύσκολο στη διαμόρφωσή του αλλά φιλικό στην εφαρμογή του.

Αφού, λοιπόν, αποδώσω τα εύσημα σε όσους δούλεψαν γι' αυτό, έχω λόγους να πιστεύω ότι θα τύχει της έγκρισης από μία σημαντική πλειοψηφία του ελληνικού Κοινοβουλίου. Με τις σκέψεις αυτές υποστηρίζω το παρόν σχέδιο νόμου και σας καλώ να κάνετε το ίδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Αμανατίδη, όπως πάντα στο χρόνο σας.

Καλείται στο Βήμα η κ. Κωνσταντίνα Γιαννακοπούλου από το Κίνημα Αλλαγής. Να ετοιμάζεται ο κ. Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία.

Κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ακρίβεια να καλπάζει, με τις επιπτώσεις του πολέμου να είναι εμφανείς και με έναν κορωνοϊό εκ νέου σε έξαρση, το μέλλον της χώρας και δη των πολιτών τουλάχιστον το άμεσο, αν μη τι άλλο προοιωνίζεται δυστυχώς δυσοίωνα.

Παγκόσμια Ημέρα του Καταναλωτή προχθές και ο καταναλωτής υποφέρει. Η κατανάλωση πέφτει σε μια χώρα με μισθούς Βαλκανίων και τιμές Λουξεμβούργου, το εισόδημα του Έλληνα πολίτη εξαϋλώνεται ανάμεσα σε αυξήσεις βασικών προϊόντων, καυσίμων, ενέργειας και ενοικίων. Τα μέσα νοικοκυριά πλέον όχι απλά και μόνο τα ευάλωτα δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα. Σειρά επιχειρήσεων δεν τα καταφέρνουν να ανταποκριθούν κατ' αρχάς στους λογαριασμούς της ενέργειας και ταλαντεύονται αν θα απολύσουν κόσμο ή αν θα αναστείλουν τη λειτουργία τους. Δύσκολη κατάσταση και η κατάσταση επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο, αφού υπάρχει μια πλήρης ασάφεια όσον αφορά τον χρονικό ορίζοντα, όσον αφορά τη διάρκεια αυτής της κρίσης.

Χθες, μάλιστα, ακούσαμε για τα μέτρα στήριξης, για παροχές στήριξης από τη μεριά του κυρίου Πρωθυπουργού. Τα μέτρα όμως της Κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι της Συμπόλιτευσης, έρχονται με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και πάντως σίγουρα δεν αρκούν για την αντιμετώπιση των δυσμενών των δυσμενέστων συνεπειών της ενεργειακής κρίσης. Γιατί κοινωνικό κράτος σημαίνει ολοκληρωμένες και όχι αποσπασματικές πολιτικές στήριξης όσων έχουν πραγματικά ανάγκη. Και για αυτό εμείς στο Κίνημα Αλλαγής καλούμε την Κυβέρνηση να αφήσει τα ημίμετρα, να υιοθετήσει επιτέλους τις προτάσεις μας για άμεση ανακούφιση και για στοχευμένη στήριξη των πλέον ευάλωτων πολιτών με πλαφόν στη ρήτρα αναπροσαρμογής, με φορολόγηση των υπερκερδών των ηλεκτροπαραγωγών.

Και αν ο κ. Πρωθυπουργός εννοεί ότι πρέπει και η αγορά να συμμετέχει σε όλο αυτό το ζοφερό κλίμα το οποίο υπάρχει, ας

το κάνει επιτέλους. Τι φοβάστε; Γιατί διστάζετε; Με μείωση του ΦΠΑ στα βασικά καταναλωτικά αγαθά και με μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, όπως κάνουν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ιταλία παραδείγματός χάριν. Γιατί δεν αρκεί, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, να επικαλούμαστε το τι συμβαίνει στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλά καρτ. Δείτε τι γίνεται, λοιπόν, και μειώστε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Και, βεβαίως, αύξηση του κατώτατου μισθού τώρα όχι μετά από δύομισι μήνες. Όταν θα το κάνετε τον Μάιο, πολύ απλά με τις διαρκείς ανατιμήσεις που υπάρχουν, -οι προβλέψεις λένε για 9% πληθωρισμό το επόμενο δίμηνο και για ανατιμήσεις των βασικών προϊόντων της τάξεως του 35% με 40%- θα έχει φαγωθεί οποιαδήποτε αύξηση και δεν θα έχει καμία απολύτως σημασία. Κάντε το τώρα, λοιπόν, όπως επίσης και με ένα νέο ΕΚΑΣ για τους χαμηλοσυνταξιούχους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είναι απολύτως λογικό οι οικονομικές εξελίξεις και ο πόλεμος μονοπωλούν το ενδιαφέρον όλων μας. Όμως σήμερα εδώ πέρα η Εθνική Αντιπροσωπεία έχει κληθεί για να συζητήσει και να συζητήσουμε για ένα άλλο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης ειδικά όσον αφορά την διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 ή αλλιώς πιο απλά για το νέο ΕΣΠΑ. Το παρόν, λοιπόν, νομοσχέδιο είναι διαχειριστικό για τους ευρωπαϊκούς πόρους που προέρχονται από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία για τη νέα χρονική περίοδο 2021 ως το 2027.

Κατ' αρχάς, είναι απολύτως ξεκάθαρο ότι η ορθή διαχείριση και η αξιοποίηση των κονδυλίων του νέου ΕΣΠΑ θα πρέπει να είναι αυτοσκοπός για όλους μας, για όλο το πολιτικό σύστημα. Γιατί το ζητούμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι απλά και μόνο η απορρόφηση των πόρων. Το μεγάλο ζητούμενο και το μεγάλο στοίχημα βλέποντας και κοιτώντας και όλη την ιστορική διαδρομή μέχρι στιγμής είναι η στρατηγική, είναι η δίκαιη και η έξυπνη αξιοποίησή τους, είναι η ευελιξία με κανόνες διαφάνειας προκειμένου να μπορέσουμε να επιτύχουμε το μέγιστο δυνατό αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Και προκειμένου να μπορέσει αυτό το αποτέλεσμα να αποτυπωθεί στην πραγματική οικονομία, η δημιουργία μιας γενικής αρχής συντονισμού συμφωνούμε ότι να είναι κρίνεται και είναι αναγκαία στην εξέλιξη των προγραμμάτων και στην σοβαρή εκπροσώπηση της χώρας μας όσον αφορά το νέο ΕΣΠΑ. Υπό αυτή την οπτική το φερόμενο νομοσχέδιο κρίνεται κατ' αρχάς ότι κινείται προς την σωστή κατεύθυνση.

Όλοι μας θα συμφωνήσουμε ασφαλώς ότι είναι θετικό, είναι θετικό να καθορίζεται το πλαίσιο διακυβέρνησης και να θεσπίζονται κανόνες για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027, κάτι το οποίο είναι άλλωστε περισσότερο από επιτακτικό αλλά και επιβεβλημένο από τη συμφωνία μας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αναφορικά τώρα με τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων, αυτό αποτελεί προφανώς μία σημαντική εξέλιξη προκειμένου να μπορέσει να υπάρξει μια αξιόπιστη καταγραφή των νεοφυών επιχειρήσεων στη χώρα μας και να μπορέσει να υποστηριχθεί μία στοχευμένη τεχνολογική πολιτική και πολιτική καινοτομία τεκμηριωμένη για τη στήριξη του τεχνολογικού οικοσυστήματος.

Προσωπικά επίσης θα ήθελα να σταθώ σε ένα άλλο σημαντικό ζήτημα που τουλάχιστον θεωρητικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι υλοποιείται. Και μιλάω για τη δημιουργία τεχνικής βοήθειας και δράσεων προς τους πιο αδύναμους δικαιούχους, δίνοντας μία λύση σε όλους τους δικαιούχους οι οποίοι αντιμετωπίζουν το θέμα υλοποίησης μετά την ένταξη στα προγράμματα ΕΣΠΑ και όλοι γνωρίζουμε ότι αυτό είναι κάτι επίσης πάρα πολύ σημαντικό για το οποίο πρέπει να δοθεί λύση και το οποίο κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Μένει βέβαια –και εκεί κρίνονται όλα– να δούμε και την υλοποίηση όλων αυτών στην πράξη.

Εμείς στο Κίνημα Αλλαγής επιζητούμε και χαιρετίζουμε την απορρόφηση των πόρων από το ΕΣΠΑ. Αλλά ως πάντα θιασώτες της ουσίας και όχι του φαίνοσθαι ή της επικοινωνίας, η απορρόφηση αυτή θα πρέπει πάντα να μπορεί να συνδέεται και από αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα. Απορρόφηση μετά αξιοποίησής, λοιπόν, με ουσιαστικό αποτέ-

λεσμο στην οικονομία της χώρας και στην ευημερία των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γιαννακοπούλου.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία και να ετοιμάζεται ο κ. Μπούμπας από την Ελληνική Λύση.

Ορίστε, κύριε Μαραβέγια, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ, πολύ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το αντικείμενο της σημερινής συζήτησης είναι εξαιρετικά σημαντικό για το μέλλον της εθνικής οικονομίας αλλά και για την πρόοδο της κοινωνίας μας. Το ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027 και το στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 - 2027 σε συνδυασμό με το Ταμείο Ανάκαμψης που ήδη τρέχει, συναποτελούν έναν νέο ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοδότησης με κονδύλια σχεδόν 100 δισ. ευρώ για την τρέχουσα πενταετία. Πρόκειται για ένα πραγματικά κολοσσιαίο αναπτυξιακό πρόγραμμα που όμοιο του δεν έχει ξαναγνωρίσει η πατρίδα μας.

Η εξασφάλιση αυτών των πόρων πιστώνεται στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και προσωπικά στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, ο οποίος διαπραγματεύτηκε με σοβαρότητα, με γνώση και με αξιοπιστία, στοιχεία που είχαν λείψει, αν μου επιτρέπετε, την προηγούμενη περίοδο διακυβέρνησης 2015 -2019 και φαίνεται, δυστυχώς, ότι ακόμα λείπουν από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αναφέρομαι φυσικά στην προχθεσινή πρόταση του κ. Τσίπρα για τη δημιουργία ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για την εποπτεία και τον έλεγχο των χρηματοδοτήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και των πόρων του ΕΣΠΑ 2021 - 2027.

Αφήνω στην άκρη το γεγονός ότι ήδη υπάρχουν στη Βουλή δύο επιτροπές που ασχολούνται ακριβώς με αυτά τα αντικείμενα. Ελπίζω ότι ο κ. Τσίπρας γνωρίζει την ύπαρξη των Διарκών Επιτροπών Παραγωγής Εμπορίου και Οικονομικών Υποθέσεων και είμαι βέβαιος ότι τουλάχιστον τις έχει ξανακούσει. Ας υποθέσουμε όμως ότι αυτές οι δύο επιτροπές δεν ήταν από μόνες τους αρκετές και ότι χρειάζεται και τρίτη. Μας λέει, λοιπόν, ο κ. Τσίπρας ότι υπάρχουν μεγάλα, έκτακτα πακέτα χρηματοδοτήσεων για τα οποία θέλει και εκείνος να έχει λόγο για το πώς θα αξιοποιηθούν. Ας πούμε, λοιπόν, ότι αυτός είναι ο πιθανός στόχος του ΣΥΡΙΖΑ να μπει, δηλαδή, σαν ενός είδους συνδιαχειριστής μέσω αυτού του μηχανισμού στα κοινοτικά κονδύλια. Θα πρέπει όμως να εξετάσουμε σε αυτό το σημείο τι έκανε ακριβώς ο ΣΥΡΙΖΑ σε αντίστοιχες περιστάσεις όταν είχε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας.

Και ξεκινώ με την επίδοση της κυβέρνησης Τσίπρα στο προηγούμενο ΕΣΠΑ και σας παραπέμπω στους πίνακες απορρόφησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που κατέθεσε και εδώ, στα Πρακτικά της Βουλής, ο αρμόδιος Υπουργός κ. Γεωργιάδης τον περασμένο Δεκέμβριο. Εκεί αποκαλύπτεται ανάγλυφα η τραγική κατάσταση που επικρατούσε στην απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων τον Ιούλιο του 2019, λίγες μέρες πριν από τις εθνικές εκλογές. Ήμασταν, λοιπόν, τότε στη δέκατη ένατη θέση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση στην αξιοποίηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ. Σήμερα η Ελλάδα από τη δέκατη ένατη θέση έχει ανέβει στην πρώτη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Κι όταν λέμε απορρόφηση μιλάμε για πληρωμές, μιλάμε για λεφτά, που πέφτουν στην πραγματική οικονομία και θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούν αναπτυξιακές δράσεις μέχρι το 2023. Πρόκειται, λοιπόν, για μια τεράστια επιτυχία της Νέας Δημοκρατίας, που όχι μόνο κατάφερε να γυρίσει το τιμόνι, αποφεύγοντας τα βράχια στα οποία ο ΣΥΡΙΖΑ οδηγούσε με μαθηματική ακρίβεια το ΕΣΠΑ αλλά και για την απόλυτη αντιστροφή του ναυαγίου, αφού η Κυβέρνηση Μητσοτάκη πέτυχε την κορυφαία επίδοση απορροφητικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2021.

Υπάρχει και άλλο στοιχείο όμως που αποδεικνύει όχι μόνο την αναποτελεσματικότητα αλλά και την αδιαφάνεια που επικρατούσε επί ΣΥΡΙΖΑ στη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων. Αυτές είναι οι έκτακτες χρηματοδοτήσεις που έλαβε η πατρίδα

μας για το μεταναστευτικό ύψους περίπου 1,6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τι συνέβη λοιπόν την περίοδο 2015 - 2019 με την εποπτεία και τον έλεγχο των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων από την κυβέρνηση Τσίπρα;

Θα θυμίσω την έρευνα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, της OLAF, περί κακοδιαχείρισης των πόρων για το μεταναστευτικό που διατέθηκαν τότε στη χώρα μας και τις ιστορίες άγριας δύσης, θα μπορούσαμε να πούμε, στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, που ως τότε ήταν συναρμόδιο για τη φιλοξενία και τη σίτιση των μεταναστών. Αυτή ήταν επομένως η καλή διαχείριση του κ. Τσίπρα που προσδοκά να επαναλάβει και σήμερα με τις νέες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις για την πατρίδα μας.

Φυσικά τα πάντα σε σχέση με το ΕΣΠΑ ή την ΚΑΠ δεν αφορούν τη λειτουργία της κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει και ο διολιχητικός μηχανισμός, που είναι αρμόδιος για την καθημερινή διαχείριση των προγραμμάτων και τη γρήγορη υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνουν. Και είναι γεγονός ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις ο μηχανισμός αυτός παρουσίασε προβλήματα, το γνωρίζουμε καλά, όπως ράθυμη και υπερβολικά γραφειοκρατική λειτουργία, πολύπλοκες και βαριές δομές και ούτω καθεξής.

Έτσι πλέον με σκοπό την απλοποίηση και την επιτάχυνση της διαδικασίας ένταξης πράξεων στο ΕΣΠΑ δεν προβλέπονται δεσμευτικές προθεσμίες ως προς την έγκρισή τους, ενώ επιπλέον οι διαχειριστικές αρχές δεν απαιτείται να εξασφαλίζουν πριν την ένταξη των πράξεων την ύπαρξη διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των δυνητικών δικαιούχων.

Σε αντιστάθμισμα της έλλειψης τέτοιων εκ των προτέρων ελέγχων προβλέπεται η επαλήθευση από τη διαχειριστική αρχή ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης υποδομών ή παραγωγικών επενδύσεων, ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική τους βιωσιμότητα στο μέλλον.

Επομένως με αυτό το νομοσχέδιο το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης έρχεται όχι μόνο να απλοποιήσει το οργανωτικό σχήμα αλλά και να ελαφρύνει τις διαδικασίες, κοιτώντας περισσότερο το τελικό αποτέλεσμα και την ουσία. Ξεχωρίζω την καινοτόμο διάταξη περί επιλεξιμότητας του ΦΠΑ για πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι λιγότερο από 5 εκατομμύρια ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ με σκοπό την αποφυγή καθυστερήσεων στην υλοποίηση των πράξεων ελλείψει πόρων των δικαιούχων για την απόδοση του ΦΠΑ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο συμπυκνώνει σειρά επιλογών της Νέας Δημοκρατίας, όπως είναι η στήριξη της υγιούς και της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας, την εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής, αλλά και νέων προϊόντων με ελληνική προστιθέμενη αξία. Καθοριστικό εργαλείο για την επίτευξη των παραπάνω στόχων αποτελεί η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων με εγγυήσεις διαφάνειας και χρηστής διοίκησης. Αυτές ακριβώς τις προτεραιότητες υπηρετεί και το νέο ΕΣΠΑ.

Στόχος μας παραμένει η επιτάχυνση της ανάπτυξης της χώρας που το 2021 έφτασε σε επίπεδα ρεκόρ. Όμως η ανάπτυξη και η οικονομική μεγέθυνση δεν είναι για τη Νέα Δημοκρατία αυτοσκοπός. Σκοπός της Κυβέρνησης είναι η εξασφάλιση της ευημερίας για όλους. Μιας ανάπτυξης δίκαιης, με καλύτερες δουλειές και προοπτικές προόδου για κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνα. Και σε αυτή την ανοδική πορεία η Νέα Δημοκρατία θα συνεχίσει να βρίσκεται δίπλα στους πολίτες, στηρίζοντας σταθερά την κοινωνία και την πραγματική οικονομία. Γι' αυτόν το λόγο στηρίζουμε οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αυτή τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης υπερψηφίζοντας το νέο πλαίσιο διαχείρισης του ΕΣΠΑ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Μαραβέγια.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας από την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανάπτυξη, αν το δούμε ετυμολογικά, από το ανά και πτύσσω, που σημαίνει διπλώνω, άρα ανάπτυξη με βάση την ετυμολογία της λέξης σημαίνει ξεδιπλώνω. Άρα εμείς πρέπει να ξεδιπλώσουμε, αν θέλουμε να έχουμε μια ουσιαστική ανάπτυξη, για τα επόμενα χρόνια. Γιατί το λάθος που γίνεται στην Ελλάδα και στην παρούσα Κυβέρνηση είναι ότι άλλο είναι η οικονομική μεγέθυνση και άλλο η οικονομική ανάπτυξη. Είναι διαφορετικές οι έννοιες.

Η οικονομική μεγέθυνση μπορεί να γίνει βραχυπρόθεσμα. Η οικονομική ανάπτυξη θέλει το χρόνο της. Αν πάμε ιστορικά να αναγάγουμε την ανάπτυξη, και οι δύο θεωρίες, δηλαδή και η νεοκλασική θεωρία αλλά και η μαρξιστική θεωρία, απέτυχαν. Γιατί απέτυχαν; Η πρώτη ήθελε τον άνθρωπο να παράγει εξατομικευμένα με απώτερο σκοπό να αυξηθεί το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Η μαρξιστική τον ήθελε να είναι σε ομάδες. Γιατί αποτύχανε; Διότι η μία άφηνε εντελώς άναρχα την παραγωγή και η άλλη έβαζε αυστηρούς όρους στον έλεγχο, όπου δεν μπορούσε να γίνει το προϊόν ανταγωνιστικό.

Άρα, λοιπόν, η έννοια της ανάπτυξης κατά τους επιστημονικούς όρους, αν τους μελετήσουμε, εννοιολογικά έχει αλλάξει. Πρέπει να πορευτούμε διαφορετικά. Αλλά όσα νομοσχέδια και αν φέρετε, αν δεν πάμε σε μία ορθή, λελογισμένη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, το αποτέλεσμα δεν θα έχει επιτυχία, διότι όλα έχουν έναν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στον τομέα της ανάπτυξης.

Κάποτε ο Έσεν έλεγε ότι, για να βγει ένα πουλάκι από το αυγό, πρέπει να σπάσει το αυγό. Το αυγό είναι ο κόσμος του. Άρα, λοιπόν, για να γεννηθεί κάποιος, πρέπει να σπάσει, να καταστρέψει δηλαδή τον κόσμο του. Ποιος είναι ο κόσμος; Είναι η παλιά ιδεολογική έννοια στην Ελλάδα; Η γραφειοκρατία; Είναι οι πεπαιτωμένες αντιλήψεις; Είναι, αν θέλετε, αυτές οι αντιπαραθέσεις, οι κοινωνικές αντιξοότητες που αναπτύσσονται; Άρα, λοιπόν, αυτά πρέπει να τα σπάσουμε.

Πώς πρέπει να πορευτούμε; Απλά πράγματα. Ένας προπονητής βλέπει το έμπυχο δυναμικό του, εντοπίζει τα λάθη, τις αδυναμίες και τα προτερήματα του. Ποιο είναι το προτέρημα, μιας και είναι εδώ ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης; Είναι ο πρωτογενής τομέας. Τι λέμε εμείς στην Ελληνική Λύση; Πορευόμεθα με πυρήνα τον πρωτογενή τομέα.

Να δούμε, λοιπόν, τώρα τι σημαίνει ΕΣΠΑ. Παλιά η έννοια του όρου ήταν Εθνικό Σχέδιο Πλαισίου Ανάπτυξης. Τώρα έχει αλλάξει. Είναι Εθνικό Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Και μόνο η λέξη περιφέρεια σημαίνει ότι ενδυναμώνουμε τους δορυφόρους νομοτελειακά, για να λειτουργήσει ο πυρήνας. Χωρίς τη μαγνητική επιρροή της Σελήνης, δεν λειτουργεί ο πλανήτης μας, η Γη, σε τροχιά και βαρύτητα. Πώς θα γίνει αυτό; Λέτε για νεοφυείς επιχειρήσεις. Το να δίνεις 45 ή 50 ή 55 εκατομμύρια στους νέους αγρότες ηλικίας μέχρι σαράντα ενός ετών, για να επενδύσουν στην ύπαιθρο και να μειωθεί το φαινόμενο της αστυφιλίας, από μόνο του δεν λύνει κάτι.

Άρα, λοιπόν, εδώ πρέπει να δούμε τι έχουμε και τι πρέπει να αλλάξουμε. Πρέπει τάχιστα η Κυβέρνηση να πάει να εκμεταλλευθεί κάποια ευρωπαϊκά προγράμματα και να βάλει σε συνδεδεμένες καλλιέργειες, όπως είναι ο αραβόσιτος. Σε λίγο θα έχουμε μεγάλο πρόβλημα, διότι η Βουλγαρία προφασίζεται πολλά και δεν μας αφήνει να εισάγουμε αραβόσιτο για ζωοτροφές. Το βρίσκουμε μπροστά μας.

Εγώ θα περίμενα σήμερα κάτι, που το ξέρει ο κ. Στύλιος. Με βάση το Εθνικό Σχέδιο Πλαισίου Ανάπτυξης, το περιβόητο ΕΣΠΑ, κύριε Υπουργέ, η επένδυση γίνεται στη λεγόμενη αγροδιατροφή: από το αγρόκτημα στο πιάτο. Τι διαβάζω, λοιπόν, από ευρωπαϊκές πηγές; Διαβάζω ότι υπάρχει το Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας και ότι υπάρχει η αρμόδια επιτροπή, που λέγεται Επιτροπή Επισιτιστικής Ασφάλειας. Η επιτροπή αυτή συνεδρίασε τον Ιούνιο του 2021 και λέει ότι πρέπει να αλλάξουμε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, προκειμένου να γίνει αυτό που λέει το επιστημονικό προσωπικό, το 25% να είναι πλέον βιολογικά προϊόντα σε ένα πεδίο Γηραιάς 400 εκατομμυρίων καταναλωτών.

Η οικονομική ανάπτυξη με την ευρύτερη έννοια δεν σημαίνει, για παράδειγμα -μια και είναι επί των ημερών η ενεργειακή κρίση-, ότι, αν μια χώρα πάει σε αύξηση πετρελαίου, θα κάνει αναδιάρ-

θρωση στην παραγωγή και σύνθεση του προϊόντος. Δεν γίνεται τώρα εδώ.

Θα πρέπει, λοιπόν, για παράδειγμα, να ενισχυθεί ο πρωτογενής τομέας μέσα από την αγροδιατροφή στο τυποποιητικό στάδιο. Αυτό προβλέπεται μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα με χρονικό ορίζοντα το 2027. Πρέπει να αδράξουμε, όμως, τώρα την ευκαιρία, διότι ο χρόνος για τον αγροκτηνοτροφικό και τον αλιευτικό τομέα περνάει γρήγορα. Θα πρέπει να δούμε πώς πρέπει να πορευθούμε με βιολογικά προϊόντα, για να έχουμε ένα ανταγωνιστικό προϊόν, να αποσυνδεθούμε, να υπερκεράσουμε γραφειοκρατικά εμπόδια. Θα είναι μύρtila, αράνια, κράνα, βουβαλίσιο γάλα που έχουμε και στο Νομό Σερρών, ή γαϊδουρινό γάλα; Αυτές είναι καινοτόμες προσπάθειες σε νεοφυείς αγροκτηνοτροφικές φύσεις επιχειρήσεις.

Ένα μεγάλο ζήτημα είναι το λεγόμενο κουπόνι λιπάσματος που πρέπει να κάνετε. Διότι η Ιρλανδία μελετά, ανάλογα με τον τύπο λιπάσματος και την ανάλογη καλλιέργεια, να υπάρχει ένα εκπαιδευτικό κουπόνι στο λίπασμα, για να συγκρατήσει τις τιμές. Η κάρτα του αγρότη. Μόνο μία τράπεζα την εκδίδει αυτή τη στιγμή. Οι τράπεζες κρατούν τις επενδύσεις των αγροτών σαν εγγυητικό κεφάλαιο. Αλλά δώστε και ένα χαμηλότοκο δάνειο. Πιέστε και τις υπόλοιπες τράπεζες να εκδώσουν επιτέλους το κουπόνι του αγρότη.

Να πάμε στους κτηνοτρόφους; Δεν φτάνει ο χρόνος. Το να επιδοτείτε τα μοσχάρια και όχι η γέννα της αγελάδας ευτυχώς δεν έχει γίνει, αλλά, κύριε Στύλιο, να το δείτε, διότι θα ανοίξει η κερκόπορτα, για να επιδοτείται κάθε εισαγωγή μόσχου από έξω, ενώ πρέπει να προστατέψουμε τις ελληνικές ράτσες.

Βέβαια για να είμαστε ρεαλιστές, πρέπει να ξεκαθαρίσει ένα μητρώο εκεί. Δηλαδή, δεν είναι μόνο το καθαρόαιμο μητρώο αγροτών. Να δούμε και την πραγματική καλλιέργεια. Δηλώνει ο ένας των άλλων, τα στρέμματα γυρνάνε, κάνουν βόλτες, χωρίς να έχουμε, όμως, μια πραγματική καλλιέργεια του προϊόντος.

Στο λίγο χρόνο, κύριε Πρόεδρε, που απομένει, θέλω να πω το εξής. Τίθεται ένα πάρα πολύ μεγάλο ζήτημα, κύριε Στύλιο, -δράττομαι της ευκαιρίας- με τους μελισσοκόμους. Γι' αυτό έχει μερίδιο ευθύνης και ο ΣΥΡΙΖΑ, κύριοι. Διότι υπάρχει μια υπουργική απόφαση, η υπ' αριθμόν 104/7056/2015, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ και τι κάνει; Τους μελισσοκόμους στο μέτρο 11 τους πετάει απ' έξω, τους παλιούς μελισσοκόμους, μόνο αυτούς που κάνουν αίτηση για ενιαία ενίσχυση το 2021. Διότι κάποιοι μελετητές και καθηγητές πανεπιστημιακοί λένε ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχει το άρθρο 2 και το άρθρο 3 που τι λέει; Όταν υπάρχει μια έκταση άνω του 50% που ενδείκνυται για βόσκηση και καλλιέργεια και δεν γίνεται καμμία γεωργική εκμετάλλευση, δεν θεωρούνται ενεργοί αγρότες. Προσέξτε, όμως, τώρα αυτό σημαίνει ότι οι μελισσοπαραγωγοί δεν εμφανίζονται ως ενεργοί αγρότες. Δεν εμφανίζονται ενεργά ότι ασχολούνται με την μελισσοκομία και χάνονται 22 εκατομμύρια ευρώ και η επιδότηση για τις κυψέλες και τις παραφυάδες που είναι 26,39 ευρώ.

Δείτε το σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, μια και είστε εδώ. Ξέρετε το ελληνικό μέλι: ανθόμελο, θυμαρίσιο. Μπράβο, ο Υπουργός θα το δει. Γιατί υπάρχει αγωνία στους μελισσοκόμους να αλλάξει τώρα αυτή η τροπολογία, αυτή η υπουργική απόφαση. Αυτό λέει ο κ. Γιάννης Περούλακης, ο κ. Γιώργος Δημόκας, που είναι καθηγητές πανεπιστημιακοί. Το έχουν εντοπίσει, κύριε Υπουργέ. Ωραία, θα το δείτε αυτό και είναι ευχάριστο, για να μπορέσουν οι μελισσοκόμοι να μην είναι αδικημένοι στον τομέα αυτό.

Κλείνοντας, κάποτε ο Ντρούκερ, που είναι ένας γκουρού -από την Αυστρία- του μάντζμεντ, έλεγε ένα σοφό ρητό. Τι έλεγε αυτός; Απώτερος σκοπός στην ανάπτυξη, δεν είναι να δούμε, λέει, τις κατευθυντήριες γραμμές που θα ακολουθήσουμε. Πρέπει να δούμε από ποιες θα απενταχθούμε. Δηλαδή, μία επιχείρηση δεν βάζει σκοπό το πώς θα πορευθεί μόνο αναπτυξιακά, αλλά πρέπει να διώξει από μέσα της όλα τα ελλείμματα, όλη αυτή την κακοδιαχείριση, όλους αυτούς τους παράγοντες που δεν την βοηθούν.

Άρα, λοιπόν, για να έχουμε ανάπτυξη, πρέπει πρώτα να δούμε τι θα ξεφορτωθούμε. Όχι να βάζουμε απλά κατευθυντήριες

γραμμές. Είναι σοφή αυτή η ρήση του Ντρούκερ, αυτού του Αυστριακού γκουρού στο μάντζεμντ, που έχει φιλοσοφημένο χαρακτήρα.

Εν κατακλείδι, μέσα από αυτό το εθνικό σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης έπρεπε να είναι στοχευμένος περισσότερο ο πρωτογενής τομέας: αλιείες, κτηνοτρόφοι και αγρότες. Δείτε το, για να διορθώσουμε αδυναμίες και λάθη του παρελθόντος και να πορευθούμε γιατί υπάρχει και ένα άλλο πρόγραμμα, το «HORIZON EUROPE», που μας δίνει τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε ταμειούτρες νερού. Δείτε το και αυτό, για να εκμεταλλευτούμε το βρόχινο νερό.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μπούμπα, και καλό ταξίδι, μια που θα φύγετε για Σέρρες.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος από το Κίνημα Αλλαγής. Να ετοιμάζεται ο κ. Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και στη συνέχεια να δώσω τον λόγο στον Υφυπουργό, τον κ. Γεώργιο Στύλιο για πέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο για το νέο ΕΣΠΑ της περιόδου 2021 - 2027 και μάλιστα, θα έλεγα σε μια κρίσιμη διεθνή συγκυρία. Είναι δε πασιφανές σε παγκόσμιο επίπεδο ότι οι κοινωνίες βιώνουν με τραγικό τρόπο την πανδημία, την ενεργειακή κρίση και τέλος, θα έλεγα την παράνομη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον η ελληνική κοινωνία, εξουθενωμένη από τις διαδοχικές κρίσεις αναμένει, κύριε Υπουργέ, τις διορθωτικές παρεμβάσεις της Κυβέρνησης, παρεμβάσεις που θα μειώσουν τις ανισότητες, παρεμβάσεις που θα δημιουργήσουν συνθήκες ανάπτυξης και συνθήκες ευημερίας.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει μπροστά μας μια μεγάλη ευκαιρία που, δυστυχώς, βλέπουμε να μην αξιοποιείται από την Κυβέρνηση και εν τέλει η χώρα, θα έλεγα, μπορεί να αξιοποιήσει το Ταμείο Ανάκαμψης, τα κονδύλια του μεσοπρόθεσμου προϋπολογισμού της Ένωσης, το νέο ΕΣΠΑ και τη νέα Κοινωνική Αγροτική Πολιτική. Έχουμε, δηλαδή, διαθέσιμους ευρωπαϊκούς πόρους ύψους περίπου 70 δισεκατομμυρίων και αυτό για τα εναπομείναντα έξι-επτά χρόνια.

Αυτό σημαίνει, κύριε Υπουργέ, ότι οι επενδύσεις που θα γίνουν, είτε δημόσιες είτε ιδιωτικές, χρειάζεται να γίνουν με στρατηγικό σχεδιασμό και αυτό φυσικά προς όφελος της θέσης που θέλουμε να έχει η χώρα μας στα επόμενα χρόνια.

Από την άλλη πλευρά, οι διαθέσιμοι ευρωπαϊκοί πόροι στη δύσκολη συγκυρία που βιώνουμε, καλούνται να στοχεύσουν άμεσα στους πολίτες και στις επιχειρήσεις που πλήττονται από την ενεργειακή κρίση και υφίστανται τις ζημιές της πανδημίας.

Κύριε Υπουργέ, μπροστά μας αυτές τις διδόμες –θα έλεγα– προκλήσεις, τις επενδύσεις και την κοινωνική στήριξη, η Κυβέρνηση φαίνεται παντελώς απροετοίμαστη.

Μάλιστα, εδώ πρέπει να τονισθεί ότι δεν αρκεί η απορρόφηση και μόνο των πόρων. Η ουσία βρίσκεται στη στρατηγική αξιοποίησή τους, ώστε να παράγουν το μέγιστο –θα έλεγα– κοινωνικό αποτέλεσμα. Άλλωστε, είδαμε αρκετές λανθασμένες στοχεύσεις στην αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Ας μη δούμε, λοιπόν, το ίδιο και στο ΕΣΠΑ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο περιέχει, κυρίως, ρυθμίσεις για τη διαχείριση και παρακολούθηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, αγαπητέ κύριε Τσακαλώτε.

Θα σταθώ εδώ, λοιπόν, σε δύο σημεία. Πρώτον, στο πώς αντιμετωπίζει το νομοσχέδιο τους χιλίους είκοσι εργαζομένους στη «ΜΟΔ Α.Ε.».

Να ξεκαθαρίσουμε εδώ, κύριε Υπουργέ, ότι για εμάς, για το Κίνημα Αλλαγής, για το ΠΑΣΟΚ, είναι ουσιαστικό να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο προσόντων, καθηκόντων, αμοιβών της εξέλιξης των εργαζομένων, ένα πλαίσιο που δεν θα έχει «γκρίζες» γραμμές για όσους είναι επιφορτισμένοι με σημαντικούς στόχους.

Για εμάς, για το ΠΑΣΟΚ, για το Κίνημα Αλλαγής είναι αναγκαίο

όλοι οι υπάλληλοι που υπηρετούν τον μηχανισμό του ΕΣΠΑ να έχουν ένα συγκεκριμένο καθεστώς τοποθέτησης και απόσπασης και όλοι φυσικά να τυγχάνουν ισότιμης μεταχείρισης.

Κύριε Υπουργέ, έρχεστε και καταργείτε –θα έλεγα ανατιολόγητα– την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας «INTERREG» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και τούτο φυσικά χωρίς καμμία πρόβλεψη για το προσωπικό.

Κύριε Υπουργέ, λυπάμαι, αλλά η ενσυναίσθηση που επιβάλλεται γι' αυτούς τους εργαζομένους δεν σας διακατέχει και αυτό είναι ορατό.

Δεύτερον. Να σταθώ στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων.

Κύριε Υπουργέ, μιας και, όπως λένε στο χωριό μου, στη Ναύπακτο, «τα στερνά τιμούν τα πρώτα» και το λέει αυτό ο σοφός λαός, να θυμίσω ότι η πλατφόρμα «Startup Greece» δημιουργήθηκε το 2009 επί ΠΑΣΟΚ. Ανήκε στις τότε πρωτοποριακές μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης του Γιώργου Παπανδρέου, για να καταγραφεί και να υποστηριχθεί η κοινότητα νεοφυών επιχειρήσεων.

Εσείς σήμερα τι κάνετε; Αλλάζετε το όνομα, αλλά η ουσία είναι η ίδια. Έ, λοιπόν, δεν βλέπτε, κύριε Υπουργέ, και μια αναφορά στην τότε κυβέρνηση και αυτό ας κρατηθεί.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα η κατάσταση στη χώρα είναι κρίσιμη. Μάλιστα η Ελλάδα, θα έλεγα εδώ, κύριε Υπουργέ, βρέθηκε αθωράκιση σε όλες τις κρίσεις των τελευταίων ετών και αυτό, φυσικά, οφείλεται αποκλειστικά στη στρατηγική σας. Κατ' αρχάς βρέθηκε αθωράκιση μπροστά στην πανδημία. Το ΕΣΥ δεν στηρίχθηκε και δεν υποστηρίχθηκε όπως θα έπρεπε με προσωπικό και υποδομές για να μπορέσει να σηκώσει το βάρος της πανδημίας. Δεν υπήρξε αποτελεσματική –θα έλεγα– επικοινωνιακή πολιτική για την αναγκαιότητα του εμβολιαστικού προγράμματος.

Λέτε για την τέταρτη μεγαλύτερη στον κόσμο δημοσιονομική επέκταση ύψους 43 δισεκατομμυρίων ευρώ για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Όμως, η επέκταση αυτή έγινε με κριτήρια που δεν άφησαν κοινωνικό αποτύπωμα. Παράδειγμα είναι τα 6,3 δισεκατομμύρια επιστρεπτέες προκαταβολές, χρήματα που δεν υπηρέτησαν, πραγματικά, τις ανάγκες και εν τέλει δεν θα επιστραφούν στο δημόσιο, χρήματα που αντί να πάνε στην αγορά, έγιναν καταθέσεις και αυτό ας κρατηθεί.

Με την ίδια ελαφρότητα σήμερα, κύριε Υπουργέ, αντιμετωπίζετε και την ενεργειακή κρίση. Η αγορά ενεργείας παραμένει χωρίς ρύθμιση. Αφήσατε χωρίς έλεγχο το «αόρατο χέρι» της αγοράς να δημιουργεί κέρδη στους ισχυρούς εις βάρος των αδυνάμων.

Κύριε Υπουργέ, δεν αξιοποιήσατε το Ταμείο Ανάκαμψης για την αναβάθμιση του δικτύου ηλεκτροδότησης της χώρας, έτσι ώστε να έχουμε τη δυνατότητα να αυξήσουμε την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δεν δώσατε τη δυνατότητα στα νοικοκυριά να παράγουν μέρος της ενέργειας που καταναλώνουν μέσω της τοποθέτησης φωτοβολταϊκών στις στέγες τους, όπως κάνει η Πορτογαλία. Δεν στηρίχθηκε όσο θα έπρεπε ο κόσμος στον πρωτογενή τομέα, ώστε να δημιουργηθούν ζώσες ενεργειακές κοινότητες για να επωφελούνται οι παραγωγοί και να μειώνεται το υψηλό κόστος της παραγωγικής διαδικασίας.

Σήμερα αγρότες και κτηνοτρόφοι βρίσκονται σε απόγνωση λόγω της ενεργειακής κρίσης, γι' αυτό και χρειάζονται άμεσα, θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, αντισταθμιστικά μέτρα του κόστους παραγωγής που αφορούν το λίπασμα, τις ζωτροφές, τα καύσιμα, το ρεύμα. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι σε σχέση με πέρσι το κόστος των λιπασμάτων είναι τρεις φορές επάνω, οι δε ζωτροφές έχουν εκτοξευθεί.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω ότι το κύμα της ακρίβειας και γενικότερα οι κρίσεις δεν αντιμετωπίζονται με ευκαιριακά μέτρα. Τα επιδόματα, δηλαδή, δεν αρκούν. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν σήμερα από την Κυβέρνηση δεν αρκούν, γιατί δεν βοηθούν κάθετα τους αδύναμους. Χρειάζονται περισσότερη ενίσχυση, αγαπητοί συνάδελφοι, τα λαϊκά ασθενέστερα στρώματα. Τα μέτρα σας είναι πολύ λιγότερα από τα μέτρα που

πήραν άλλες ευρωπαϊκές χώρες λόγω της κρίσης.

Σας το είπε και ο Πρόεδρός μας Νίκος Ανδρουλάκης: Το 1,1 δισεκατομμύριο που δίνει σήμερα η Κυβέρνηση ως μέτρα, δεν είναι δημοσιονομικό περιθώριο. Είναι κερδοσκοπία του κράτους σε βάρος της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών, λόγω φυσικά του αυξημένου πληθωρισμού.

Οι προτάσεις μας είναι κάθετες και ξεκάθαρες.

Σας είπαμε: Βάλτε πλαφόν στη λιανική τιμή ενέργειας, ώστε να περιοριστούν οι συνέπειες στις αυξήσεις σε ηλεκτρικό ρεύμα και φυσικό αέριο που επωμίζονται οι ιδιώτες καταναλωτές και οι μικρές επιχειρήσεις.

Σας προτείνουμε: Φορολογήστε τα υπερκέρδη των παραγωγών ενέργειας με την επιβολή ειδικής εισφοράς στα κέρδη τους, βάζοντας προκαταβολή φόρου, για να ενισχυθεί έτσι άμεσα η ρευστότητα.

Σας προτείνουμε: Μειώστε τον ΦΠΑ σε βασικά καταναλωτικά αγαθά.

Σας είπαμε: Μειώστε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα. Αυξήστε τον κατώτατο μισθό στα 751 ευρώ και δώστε ένα νέου τύπου ΕΚΑΣ στους χαμηλοσυνταξιούχους που πραγματικά το έχουν ανάγκη.

Κύριε Υπουργέ, ήρθε η ώρα να διαμορφώσετε ένα δίκτυο στήριξης των λαϊκών ασθενέστερων τάξεων και εδώ θα πρέπει να προταχθεί η πραγματική ρύθμιση της αγοράς ενέργειας, διότι αφορά τους πολλούς και τους αδύναμους. Άλλωστε, όπως λέει και ο σοφός λαός: «Όποτε και να φύγει κανείς από τον δρόμο του λάθους, ωφέλεια είναι».

Ακούστε, λοιπόν, τις προτάσεις μας, υιοθετήστε τες, κύριε Υπουργέ, κάντε τες πράξη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

Ορίστε, κύριε Ζαχαριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, είπατε πάρα πολλά, όχι σαν αντιπολίτευση κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο – αυτό θα το συζητήσουμε μετά-, αλλά ως Κυβέρνηση.

Από την αρχή της θητείας σας προσπαθήσατε να αντιμετωπίσετε όλα τα ζητήματα τα οποία αντιμετώπιζε η χώρα με επικοινωνία ευθυνοφοβία και στοχοποίηση του αντιπάλου. Όποια κρίση και αν διαχειρίζεστε, αν είναι έκτακτη, τα πάτε πάντα χειρότερα από τη στοχοθεσία που εσείς οι ίδιοι έχετε θέσει. Αν είναι κρίση διαρκείας ή διεθνής κρίση, όπως η ακρίβεια, η οικονομία ευρύτερα, η πανδημία, τα πάτε χειρότερα και πολύ χειρότερα συγκρινόμενοι με το τι γίνεται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Δείτε για παράδειγμα σήμερα την πανδημία. Δραματικά τα αποτελέσματα: είκοσι τέσσερις χιλιάδες διακόσια πενήντα έξι κρούσματα, τριακόσιοι σαράντα οκτώ διασωληνωμένοι, πενήντα εννέα νεκροί. Κάθε μέρα σαράντα, πενήντα, εξήντα, εβδομήντα νεκροί. Πριν από είκοσι μέρες, εκατό νεκροί. Αυτά έχουν πάψει να συμβαίνουν στις άλλες ανεπτυγμένες δυτικές ευρωπαϊκές χώρες εδώ και έξι μήνες. Το φαινόμενο έχει ελεγχθεί, μόνο στην Ελλάδα η κατάσταση είναι τόσο κακή.

Σχετικά με την οικονομία είπατε πάρα πολλά. Ο ίδιος ο αρμόδιος Υπουργός είπε πάρα πολλά και βγαίνει σήμερα κ. Γεωργιάδης και γράφει στο Twitter «τα νέα μας μέτρα για τη στήριξη των Ελλήνων εν μέσω κρίσης του πληθωρισμού λόγω του πολέμου». Λόγω του πολέμου! Ο πόλεμος φταίει. Φταίει ο κ. Γεωργιάδης; Όχι, φταίει ο πόλεμος. Φταίει ο κ. Μητσοτάκης; Όχι, φταίει ο πόλεμος. Για όλα φταίει ο Πούτιν και ο πόλεμος.

Άλλωστε μέχρι τις 24 Φεβρουαρίου που ξεκίνησε ο πόλεμος, η άθλια απαράδεκτη και βάρβαρη ρωσική εισβολή, δεν είχαμε κανένα πρόβλημα ακρίβειας. Τον Γενάρη δεν είχαμε ακρίβεια, τον Δεκέμβρη δεν είχαμε ακρίβεια. Το φθινόπωρο δεν είχαμε ακρίβεια.

Εμείς είμαστε δίκαιοι. Βεβαίως ο πόλεμος επιβαρύνει και επιταχύνει μια κρίση η οποία προϋπήρχε. Σας το είπαμε με επίκαιρη ερώτηση το καλοκαίρι. Κάνανε ειδική εκτενή αναφορά στη Διε-

θνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Σας τα είπαν οι δήμαρχοι στο συνέδριο της ΚΕΔΕ τον Οκτώβρη. Σας τα είπαμε στον προϋπολογισμό. Σας τα είπαμε στην πρόταση δυσπιστίας τον Γενάρη. Όλα αυτά πριν από τον πόλεμο. Τίποτα! Δεν ακούσατε τίποτα, δεν νιώθετε τίποτα. Τώρα φταίνει πάλι οι άλλοι.

Τώρα, λέει, δεν υπάρχουν λεφτόδεντρα. Βέβαια είχατε λεφτόδεντρο για να ιδιωτικοποιήσετε την επικουρική ασφάλιση, 1,5 δισεκατομμύριο κατ' έτος. Είχατε λεφτόδεντρο για τα στελέχη του ΕΦΚΑ, από τον ιδιωτικό τομέα μικτές αποδοχές και 4.500 και 8.000 ευρώ τον μήνα, ένας γαλάζιος-μπλε στρατός golden boys.

Είχατε λεφτόδεντρα όταν αυξάνεται το αφορολόγητο όριο στις γονικές παροχές από τις 150.000 ευρώ ως 800.000 ευρώ ανά γονέα και ανά παιδί για ακίνητα και κινητές αξίες. Είχατε λεφτόδεντρα όταν μειώνετε τον ΕΝΦΙΑ για ακίνητες περιουσίες μεγαλύτερες του 1 εκατομμυρίου ευρώ, ωφελώντας με 25 εκατομμύρια ευρώ περίπου δεκαεσσερισήμισι χιλιάδες φορολογούμενους. Κάνετε συγκεκριμένη επιλογή όταν μειώσαμε τον συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ γι' αυτούς που είχαν αντικειμενική αξία 250.000 ευρώ -ρίχνω το βάρος στο «αντικειμενική», διότι αντικειμενική αξία 250.000 ευρώ μπορεί να έχει μια εμπορική αξία 450.000 ευρώ-, ευνοώντας ουσιαστικά μεγαλοϊδιοκτήτες. Και αυτό μπορεί να έχει ένα δημοσιονομικό χώρο περίπου 300 με 350 εκατομμύρια ευρώ.

Μειώσατε στο μισό τον φόρο για τη συγκέντρωση κεφαλαίου και στο μισό τον συντελεστή φορολογίας στα μερίσματα και μειώσατε έξι ποσοστιαίες μονάδες τον φόρο κερδών στις ΑΕ, που ευνοούν τις μεγαλύτερες ΑΕ.

Κι έρχεστε τώρα και ανακοινώνετε τα χθεσινά και λέτε «τόσο μπορούμε». Ε, βέβαια τόσο μπορείτε, αφού δώσατε 6,7 δισεκατομμύρια σε απευθείας αναθέσεις και κλειστούς διαγωνισμούς, αφού δώσατε 43 δισεκατομμύρια με εύνοια κυρίως σε ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες και με μικρή ενίσχυση γι' αυτούς που πραγματικά το είχαν ανάγκη -δεν λέω ότι δεν πήρανε τίποτα-, αφού διπλασιάσατε τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας μπροσθοβαρώς μέσα στην κρίση, τώρα λέτε «δεν έχει». Ε, βέβαια, έτσι όπως τα κάνατε, δεν έχει.

Μας πάτε για δεύτερη φορά μέσα σε δεκαπέντε χρόνια σε οικονομικό αδιέξοδο. Δεν βλέπετε τι γράφει ο Τύπος για τα χθεσινά σας μέτρα; Δεν βλέπετε τι γράφεται στα σόσιαλ μίντια; Δεν ακούτε τα τηλεφώνω από τους ψηφοφόρους στα πολιτικά σας γραφεία; Αυτή είναι η αγάπη σας για τη μεσαία τάξη; Αυτή είναι η αγάπη σας για την επιχειρηματικότητα;

Κι έχετε θράσος. Ήταν εδώ πριν από τρεις Απριλίες, που όταν εμείς δώσαμε αυτό το τμήμα της δέκατης τρίτης σύνταξης, λέγατε «ψίχουλα». Για να συγκρίνουμε το διαθέσιμο εισόδημα τον Απρίλη του 2019 και το διαθέσιμο εισόδημα του Απριλίου του 2022. Ήταν ψίχουλα, λέει, αυτά που δόθηκαν τον Δεκέμβρη του 2016, του 2017 και του 2018.

Είπατε πάρα πολλά και τώρα έρχεται η ώρα πολιτικά να πληρώσετε για όλα. Διότι με αυτήν την κρίση ακριβείας, με το ρεύμα να έχει αυξηθεί κατά 70%, τη βενζίνη κατά 50%, το πετρέλαιο κίνησης κατά 40%, το θέρμανσης κατά 64%, το φυσικό αέριο να έχει εκτοξευθεί, εσείς λέτε «αυτά μπορούμε». Συγκρίνετε αυτό το πακέτο ενίσχυσης της οικονομίας με το τι κάνουν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και όχι με τις προοδευτικές κυβερνήσεις, με το τι κάνουν οι συντηρητικές κυβερνήσεις, οι κυβερνήσεις που είστε στην ίδια πολιτική οικογένεια στο ευρωπαϊκό λαϊκό κόμμα, για να καταλάβετε πόσο λάθος έχουν πάει τα πράγματα.

Έχετε ή δεν έχετε ευθύνη που προσδέσατε το ενεργειακό μείγμα της χώρας στο φυσικό αέριο; Ποιος σας είπε να πάτε να προσδέσετε το ενεργειακό μείγμα της χώρας και να κλείσετε όλο τον λιγνίτη μέχρι το 2023; Δηλαδή όλοι οι υπόλοιποι στην Ευρώπη που άλλοι πάνε το 2030, άλλοι το 2035, άλλοι το 2040 δεν ξέρουν και ξέρετε εσείς που το πήγατε στο 2023; Έχετε ευθύνη γι' αυτήν την κατάσταση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Και μην αρχίζετε να λέτε πάλι για γκρίζες πολιτικές. Όλοι θέλουμε να φύγουμε από τον λιγνίτη. Εσείς όμως δεν θέλατε να φύγετε από τον λιγνίτη. Εσείς θέλατε να πάτε και να προσδέσετε

την οικονομία στο φυσικό αέριο. Γι' αυτό δεν έχετε σχέδιο.

Δεν σας κάνουμε μόνο εμείς κριτική. Διαβάστε τη συνέντευξη του κ. Σαμαρά στα «ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ» ή τον Οκτώβρη ή τον Νοέμβρη του 2021 τι λέει. Ότι κλείνετε πριν εξοφλήσει το κόστος κατασκευής του το σύγχρονο ατμοηλεκτρικό εργοστάσιο που επί κυβερνήσεώς του έγινε. Ποιοι είναι; Είναι ΣΥΡΙΖΑ ο Σαμαράς;

Ο Τίμπερμανς, ο πράσινος υποψήφιος με τους σοσιαλιστές, για τη θέση της κ. φον ντερ Λάιεν που είπε «δεν είναι ταμπού η κατανάλωση του άνθρακα» δεν είναι πράσινος πολιτικός, δεν είναι οικολόγος; Μόνο ο κ. Μητσοτάκης είναι οικολόγος που μας έφτασε και μας προσέδεσε σε αυτή την τιμή; Έχετε ευθύνες και τις πληρώνει ο ελληνικός λαός.

Το μόνο που μπορείτε να κάνετε αυτή τη στιγμή είναι να αλλάξετε τον εκλογικό νόμο και να προκηρύξετε εκλογές. Έχετε το δικαίωμα να αυτοεξευτελιστείτε ελεύθερα. Έχετε την επιλογή να γίνετε το πρώτο κόμμα που αναθεωρεί δικό του εκλογικό νόμο. Γιατί αποδεικνύεται κάτι που σας λέμε εδώ και καιρό. Δεν νομοθετείτε με αρχές, δεν νομοθετείτε με πιστεύω και αξίες. Νομοθετείτε με το στενό μικροκομματικό συμφέρον.

Να το πω πιο σωστά, νομοθετείτε με το συμφέρον του Μαξίμου. Να το πω πιο σωστά, νομοθετείτε με το συμφέρον του κ. Μητσοτάκη. Να το πω ακόμα πιο σωστά, νομοθετείτε με το προσωπικό συμφέρον του κ. Μητσοτάκη.

Εκλογές για να πάρε ανάνησ η χώρα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Γιώργος Στύλιος για πέντε λεπτά, για να αναφερθεί στο νομοσχέδιο, διότι το νομοσχέδιο το υπογράφει και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Γεωργαντάς.

Στη συνέχεια, να ετοιμάζεται ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος.

Κύριε Στύλιο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μου δώσετε, αν χρειαστεί, και λίγο χρόνο παραπάνω. Θα προσπαθήσω κι εγώ να είμαι πολύ σύντομος.

Η χώρα έρχεται αντιμέτωπη με ένα πρωτοφανές κύμα ακρίβειας στις τιμές του ρεύματος, των καυσίμων και των πρώτων υλών, αυξήσεις που επηρεάζουν και το κόστος παραγωγής.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, από το προηγούμενο φθινόπωρο, πήρε μέτρα, στηρίζοντας νοικοκυριά, επιχειρήσεις και παραγωγούς. Σήμερα, ανακοίνωσε νέα μέτρα στήριξης, νέες παρεμβάσεις ύψους 1,1 δισεκατομμυρίου ευρώ που θα ανακουφίσουν τρία εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες ευάλωτους πολίτες, αλλά και νοικοκυριά με εισόδημα έως 30.000 ευρώ τον χρόνο.

Οι συνολικές παρεμβάσεις που έχουν γίνει κατά τον προηγούμενο χρόνο ανέρχονται στα 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα μέτρα έχουν ανακοινωθεί, έχουν εξειδικευθεί από τους αρμόδιους Υπουργούς. Στο δικό μας Υπουργείο, ο Υπουργός κ. Γεωργαντάς έχει κάνει τις σχετικές ανακοινώσεις. Η Κυβέρνηση ήταν και είναι δίπλα στους αγρότες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το κλίμα και σε αυτήν την κατάσταση ερχόμαστε να συζητήσουμε το σημερινό νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο ουσιαστικό για τη δημιουργία ενός νέου μοντέλου παραγωγής που θα ενισχύσει τον ατομικό πλούτο και θα δώσει ευκαιρίες. Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο μας έχειβάλει ως κεντρική πολιτική στόχευση να θεμελιώσουμε την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών της ελληνικής περιφέρειας.

Το σημερινό νομοσχέδιο δημιουργεί τις κατάλληλες τεχνικές και οργανωτικές δομές, για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, εισάγοντας ένα νέο πλαίσιο το οποίο εγγυάται την επιπλέον ασφάλεια της χώρας, δηλαδή την επάρκεια σε τρόφιμα για να θρέψουμε τον λαό μας. Προκρίνει τις επενδύσεις αγροτών και επιχειρήσεων, προκειμένου ο πρωτογενής τομέας να γίνει ανταγωνιστικός. Παράγει ασφαλή και υγιεινά προϊόντα με σύγχρονες μεθόδους που σέβονται το περιβάλλον και απαντούν στις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης και προσφέρει μέσω όλων των πα-

ραπάνω υψηλότερα εισοδήματα στους παραγωγούς μας.

Το στρατηγικό σχέδιο της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής αναμορφώνει τον πρωτογενή τομέα και ταυτόχρονα εξυπηρετεί τις εθνικές μας στοχεύσεις για δημογραφική ανανέωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, αύξηση της συμμετοχής των γεωργών σε συλλογικά σχήματα, ενίσχυση της παραγωγικότητας του αγροτοδιατροφικού τομέα, βελτίωση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων.

Πιο συγκεκριμένα, η επένδυση στην εκπαίδευση και την καινοτομία αποτελεί το κλειδί, προκειμένου η ελληνική γεωργία να μεταβεί στη νέα εποχή, η οποία οριοθετείται από το στοίχημα της πράσινης μετάβασης και της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης. Συνολικά, με τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική επιχειρούμε να δημιουργήσουμε μια περισσότερο ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή γεωργία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό σχέδιο νόμου εισάγει ένα νέο πλαίσιο διακυβέρνησης και διαχείρισης που αφορά τα αναπτυξιακά προγράμματα που υλοποιούνται στη χώρα μας και χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπλέον, θεσπίζει τους κανόνες με τους οποίους θα λειτουργήσει το στρατηγικό μας σχέδιο 2023-2027, κανόνες που αφορούν τη διαχείριση, τον έλεγχο, τον συντονισμό και την υλοποίηση όλων των μέτρων.

Ρωτώ: Είναι πρώτη φορά που συμβαίνει αυτό; Φυσικά και όχι. Γίνεται πάντοτε στην έναρξη κάθε προγραμματικής περιόδου. Έτσι είχε συμβεί το 2014-2020 για το προηγούμενο πρόγραμμα. Το ίδιο πράττουμε και σήμερα για την επόμενη περίοδο 2023-2027.

Στο σχέδιο νόμου εισάγεται ένα πλαίσιο διακυβέρνησης, εντός του οποίου το ΥΠΑΑΤ διατηρεί τον ρόλο που είχε σε όλα τα προηγούμενα προγράμματα που υλοποιήθηκαν και σε όλες τις προγραμματικές περιόδους. Αυτό επιτυγχάνεται κρατώντας τη δική του διαχειριστική αρχή, τις ειδικές υπηρεσίες, καθώς και το δικό του σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Με το σχέδιο νόμου ορίζονται κανόνες εφαρμογής για μια σειρά από τεχνικά ζητήματα, όπως είναι η ένταξη πράξεων, θέματα επιλεξιμότητας δαπανών, μορφές στήριξης, εφαρμογή κρατικών ενισχύσεων, δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Θεσπίζονται ειδικά θέματα, όπως η καταπολέμηση της απάτης και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Θεσπίζονται διατάξεις που αφορούν το πληροφοριακό σύστημα του ΥΠΑΑΤ και τη διασύνδεσή του με άλλα πληροφοριακά συστήματα. Αυτά έχουν συμβεί και στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Δύνανται και τώρα, όπως και στην προηγούμενη περίοδο, να γίνει εκχώρηση μέτρων και προγραμμάτων στις αρμόδιες διευθύνσεις του Υπουργείου μας, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ούτως ώστε να αξιοποιηθεί η εμπειρία και η γνώση των στελεχών του Υπουργείου, στην οργάνωση, στην υλοποίηση και στην ολοκλήρωση όλων αυτών των προγραμμάτων.

Ποιες είναι οι αλλαγές που φέρνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο; Πρώτη αλλαγή είναι ότι μια ενιαία διαχειριστική αρχή θα διαχειρίζεται και τα τομεακά προγράμματα, τις άμεσες ενισχύσεις, τον πυλώνα 1 δηλαδή και τα αναπτυξιακά προγράμματα, τον πυλώνα 2, τα επενδυτικά προγράμματα. Αυτό είναι μια κανονιστική απαίτηση, η οποία δεν χωρεί αμφισβήτησης.

Το νέο στρατηγικό σχέδιο εισάγει ένα νέο delivery model που βασίζεται σε ένα σύστημα αξιολόγησης των επιδοτήσεων βάσει αποτελεσμάτων. Αξιοποιεί μετρήσιμους δείκτες.

Τρίτο και τελευταίο, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου αξιοποιείται και αναλαμβάνει ρόλο οργανισμού πιστοποίησης, εξοικονομώντας για κάθε διετία από 150.000 έως 300.000 ευρώ, μια διαδικασία η οποία υλοποιούνταν στα προηγούμενα προγράμματα από ιδιωτικές εταιρείες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απορρόφηση των κοινοτικών πόρων από μόνη της δεν είναι αυτοσκοπός. Πραγματικός στόχος της πολιτικής μας είναι η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων κατά τρόπο παραγωγικό, εξειδικευμένο, στοχευμένο και αναπτυξιακό, για εμάς, η Κοινή Αγροτική Πολιτική, το στρατηγικό μας σχέδιο με το οποίο επιδιώκουμε την ανάπτυξη του πρωτογενούς

τομέα και των αγροτικών περιοχών της χώρας.

Οφείλω να σας θυμίσω το εξής: Στην Κοινή Αγροτική Πολιτική, ο προϋπολογισμός μειώθηκε στο σύνολο στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά 10%. Η μοναδική χώρα στην οποία δεν μειώθηκε ο προϋπολογισμός για την ΚΑΠ ήταν η Ελλάδα και αυτό είναι ένας στόχος ο οποίος επιτεύχθηκε από τον Πρωθυπουργό της χώρας, τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Το ίδιο ποσό, δηλαδή 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ, όπως και στην προηγούμενη περίοδο, θα έχουμε στη διάθεσή μας και για τα επόμενα χρόνια.

Εκτιμούμε ότι με τη σωστή αξιοποίηση αυτών των προγραμμάτων μπορούμε να δώσουμε νέες δυνατότητες, νέα δυναμική στους παραγωγούς μας και στους αγρότες μας και με αυτόν τον τρόπο να πετύχουμε την ανάκαμψη και την ανάπτυξη, που τόσο πολύ έχουμε ανάγκη και θέλουμε στη χώρα μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλείται στο Βήμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως, στη συζήτηση μονοπώλησε το ζήτημα της ακρίβειας και τα μέτρα-κοροϊδία της Κυβέρνησης, που εξήγγειλε χθες με μήνυμά του ο κύριος Πρωθυπουργός και εξειδίκευσαν σήμερα το πρώι ο Υπουργός. Η συζήτηση, η διαπάλη η οποία έγινε, έγινε με επίκεντρο το αν η ακρίβεια είναι εισαγόμενη ή δεν είναι εισαγόμενη, αν φταίει δηλαδή οι διεθνείς συγκυρίες ή η κυβερνητική ανικανότητα ή και αναληγσία ακόμη της Κυβέρνησης.

Αυτή η συζήτηση είναι απλά και μόνο επιφανειακή, η οποία επικεντρώνει στο δέντρο, δηλαδή την ακρίβεια, για να κρύψει το δάσος, να συσκοτιστεί δηλαδή η μεγάλη εικόνα. Ποια είναι αυτή η μεγάλη εικόνα; Είναι ότι η ακρίβεια δεν είναι ένα τυχαίο φαινόμενο. Δεν ήρθε έτσι ξαφνικά, δεν προέκυψε από κάτι το άγνωστο, αλλά αντίθετα είναι το αποτέλεσμα των πολιτικών που είχαν ασκηθεί τα προηγούμενα χρόνια. Τις πολιτικές αυτές τις είχαν ασκήσει όλες οι κυβερνήσεις και η σημερινή Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και η προηγούμενη των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και η πιο προηγούμενη της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ. Επί της ουσίας, η ακρίβεια δεν είναι τίποτα άλλο, παρά παιδί του συστήματος το οποίο εορείς υπερασπιζέστε.

Ας δούμε ορισμένες από τις βασικές αιτίες για μία ακόμη φορά: Είναι ή δεν είναι αποτέλεσμα της ακρίβειας η επεκτατική πολιτική -νομισματική- που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που αποτελεί σημαία των σοσιαλδημοκρατών, του Κινήματος Αλλαγής-ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ, όπου διασφαλίζει φθηνό χρήμα για τους επιχειρηματικούς ομίλους, διευκολύνοντας έτσι τις επενδύσεις τους και αυτό που είναι φάρμακο για τις εταιρείες και τις επιχειρήσεις αποτελεί φάρμακο για τους λαούς; Γιατί; Γιατί μειώνει το πραγματικό λαϊκό εισόδημα και αυξάνει τον πληθωρισμό, ο οποίος κατ' εξοχήν πλήττει τα πιο χαμηλά εισοδήματα με πιο βαρύ τρόπο.

Δεύτερη αιτία. Είναι ή δεν είναι αιτία της ακρίβειας στην ενέργεια η πολιτική απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που εφαρμόστηκε στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η πράσινη μετάβαση; Και σ' αυτήν την πολιτική η οποία ασκήθηκε τα τελευταία χρόνια δεν είναι συνυπεύθυνα όλα αυτά τα κόμματα τα οποία κυβέρνησαν τα προηγούμενα χρόνια και σήμερα; Δεν είχαμε από όλα τα κόμματα σκανδαλώδεις επιδοτήσεις στους επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΑΠΕ; Δεν είχαμε τη συρρίκνωση και ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ; Δεν καθορίσατε εγκεφαλικά, με πολιτική απόφαση, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης τα τέλη ρύπων, για να γίνει πιο ακριβό το ρεύμα που παράγεται από λιγνίτη σε σχέση με αυτό που παράγεται από τις ΑΠΕ, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η στρατηγική επιλογή της απολιγνιτοποίησης; Αυτή η πολιτική της απολιγνιτοποίησης ξεκίνησε να εφαρμόζεται από το 2011 και όλες οι κυβερνήσεις σχεδίασαν αυτήν την πολιτική. Δεν ήταν όλες οι κυβερνήσεις -και η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και η σημερινή Κυβέρνηση- στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μεταβατικό καύσιμο για την πράσινη μετάβαση θα ήταν το εισαγόμενο φυσικό αέριο; Και τα αποτελέσματα

τα βλέπουμε. Δεν είναι το χρηματιστήριο της ενέργειας, που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2018 έφερε στην αγορά ενέργειας, για να μπορέσει να υπάρξει η ενοποίηση της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας; Όλα αυτά δεν είχαν οδηγήσει τα προηγούμενα χρόνια, πριν την εκτόξευση της ακρίβειας, σε ενεργειακή φτώχεια για ένα πλατύ στρώμα του ελληνικού λαού και ταυτόχρονα διασφαλισμένα κέρδη στους επιχειρηματικούς ομίλους-αρπακτικά, των ΑΠΕ;

Αυτό είναι το αποτέλεσμα, που σήμερα με ακόμη πιο τραγικό τρόπο το πληρώνει ο ελληνικός λαός, τα φτωχά λαϊκά στρώματα στη χώρα μας. Έτσι, λοιπόν, διαμορφώσατε ένα μείγμα που εξαρτάται από τις εισαγωγές και ένα ακριβό μείγμα για τον λαό και μάλιστα όσο θα προχωράει η πολιτική της πράσινης μετάβασης, τόσο πιο ακριβό θα γίνεται το ηλεκτρικό ρεύμα σε μόνιμη βάση.

Και εδώ προκύπτει και το αδιέξοδο της όλης συζήτησης και αυτών των ταξικών πολιτικών, όταν η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα από τις εξελίξεις έχει οδηγηθεί στο να αποκαλύψει τον φερετζέ της πράσινης και οικολογικά ευαίσθητης Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν στις προτάσεις που κάνει η Κομισιόν, για να συντηριάζει τα αντιπθέμενα συμφέροντα, θεωρεί ως πράσινες επενδύσεις τις επενδύσεις σε φυσικό αέριο, αλλά και σε πυρηνική ενέργεια υπό προϋποθέσεις. Να, λοιπόν, πού έφτασε η όλη κοροϊδία που γίνεται στο πλαίσιο του λαού.

Από αυτήν την άποψη, ακόμη και τα άμεσα μέτρα τα οποία προτείνονται, όπως η αντικατάσταση του εισαγόμενου φυσικού αερίου -ιδιαίτερα του ρωσικού- από LNG, που εξυπηρετεί βεβαίως τους Έλληνες εφοπλιστές, δεν βοηθούν, καθώς ταυτόχρονα το LNG είναι και πολύ πιο ακριβό από το φυσικό αέριο. Έτσι, λοιπόν, δεν πρόκειται να υπάρξει ανακούφιση με όλα αυτά τα μέτρα.

Τρίτο ζήτημα είναι η έμμεση φορολογία, οι πιο άδικοι φόροι που επιβαρύνουν τα λαϊκά στρώματα. Και σε αυτούς τους έμμεσους φόρους έχουν δώσει εξετάσεις όλα τα κόμματα που κυβέρνησαν, επιβάλλοντας ή αυξάνοντας τους συντελεστές της έμμεσης φορολογίας, διαμορφώνοντας δηλαδή συνθήκες φοροληστείας για τα λαϊκά εισοδήματα.

Βεβαίως, ένας ακόμη παράγοντας, ιδιαίτερα σημαντικός, είναι η όξυνση των ανταγωνισμών ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά κέντρα για τη δημιουργία ζωνών επιρροής, για την αλλαγή των συνόρων, για το μοίρασμα και το ξαναμοίρασμα των αγορών, για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και των διαδρομών μεταφοράς. Και αυτή η αιτία ήταν καθοριστική στην αύξηση των τιμών που είχαμε παρατηρήσει πριν την ιμπεριαλιστική επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία. Αυτή η όξυνση των ανταγωνισμών, που οδήγησε στο νέο κύμα ακρίβειας, οδήγησε και στην ιμπεριαλιστική επέμβαση στην Ουκρανία, η οποία αποτέλεσε και τη θρυαλλίδα για την εκτόξευση της ακρίβειας.

Εμπλέκεται η Ελλάδα σε αυτούς τους ανταγωνισμούς; Βεβαίως, εμπλέκεται, στο όνομα της γεωστρατηγικής αναβάθμισης της άρχουσας τάξης της χώρας μας, που μετατρέπει την άρχουσα τάξη σε θύτη απέναντι στους λαούς της περιοχής, για να λάβει κι αυτή ένα κομμάτι από το πλιάτσικο που γίνεται σε βάρος τους και μέσα σε αυτό το πλαίσιο, με ευθύνη όλων των κομμάτων, έχει μετατραπεί η χώρα μας σε ορμητήριο των Αμερικανονατοϊκών και ευρωενωσιακών ιμπεριαλιστών. Και θύμα αυτών των επιλογών είναι ο ελληνικός λαός, που πληρώνει πανάκριβα το νέο κυνήγι των εξοπλισμών, που εντάσσονται σε αυτούς τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, αλλά και το νέο κύμα ακρίβειας.

Έτσι, λοιπόν, ο πόλεμος δεν είναι τίποτε άλλο, παρά η συνέχιση της ίδιας πολιτικής με άλλα μέσα, πιο βίαια. Και την περίοδο της ιμπεριαλιστικής ειρήνης, με το πιστόλι στον κρόταφο για τον λαό, τη βίωση πολύ καθαρά και με τραγικές συνέπειες. Ήταν, δηλαδή, η επίθεση απέναντι στην εργατική τάξη συνολικά στα εργασιακά της και ασφαλιστικά της δικαιώματα, για τη διαμόρφωση μηχανισμών αναπαραγωγής μιας φθηνής και αναλώσιμης εργατικής δύναμης. Και σε αυτήν την κατεύθυνση όλες οι κυβερνήσεις -και με τους μνημονιακούς, αλλά και όχι μόνο νόμους- έβαλαν, το χέρι τους. Είναι οι ανατροπές στο ασφαλιστικό σύστημα, με μέσο όρο σύνταξης τα 600 ευρώ για τους συνταξιούχους και την τεράστια ληστεία, την οποία έκαναν στους συντα-

ξιούχους. Είναι η επίθεση, την οποία δέχονται καθημερινά στα δικαιώματά τους και στη διαβίωσή τους οι επαγγελματιοβιοτέχνες και οι έμποροι, που μαζί με τον καπιταλιστικό ανταγωνισμό τούς σπρώχνει ουσιαστικά στο περιθώριο της οικονομικής δραστηριότητας. Είναι η επίθεση στους βιοπαλαιστές αγρότες, οι οποίοι συνθλίβονται από τις μυλόπετρες, αφ' ενός μεν των προμηθευτών που εκτινάσσουν το κόστος παραγωγής και από την άλλη μεριά στους μεταποιητές που τους αγοράζουν τη σοδειά όλο και πιο φτηνά, τζάμπα σχεδόν, για να μπορέσουν να διαφυλάξουν την κερδοφορία τους. Είναι η εμπορευματοποίηση της υγείας και της παιδείας, πάνω στην οποία εξασκήθηκαν και υπηρέτησαν όλες οι κυβερνήσεις.

Από αυτήν την άποψη, κύριοι Υπουργοί, τα μέτρα τα οποία εξαγγέλλθηκαν το πρωί είναι κοροϊδία. Και είναι κοροϊδία, γιατί δεν αντιμετωπίζουν τις αιτίες της ακρίβειας. Επίσης, και οι προτάσεις των άλλων κομμάτων δεν αντιμετωπίζουν αυτές τις αιτίες, αλλά μιλάνε για μέτρα προσωρινής ανακούφισης του λαού, που επί της ουσίας δεν είναι τίποτα άλλο παρά μέτρα αναδιανομής της φτώχειας. Δηλαδή, οι λιγότερο φτωχοί να πληρώσουν για τους εξαθλιωμένους και μάλιστα θέλετε οι εξαθλιωμένοι να σας πουν και ευχαριστώ γι' αυτά τα ψίχουλα ελεημοσύνης τα οποία τους δίνετε, τη στιγμή που με τις πολιτικές σας τους έχετε καταδικάσει στη φτώχεια και στην εξαθλίωση.

Την ίδια στιγμή παραμένει στο απυρόβλητο η μεγάλη κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Και τι ακούμε; Και δεν το ακούμε μόνο από την ελληνική Κυβέρνηση, το ακούμε και από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ίδιος ο ύπατος αρμοστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Μπορέλ, δεν προχώρησε σε κυνικές και προκλητικές δηλώσεις, λέγοντας ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες πρέπει να μειώσουν τη ζήτηση στα σπίτια τους και πρέπει να κάνουν θυσίες; Θυσίες για ποιον; Για τα συμφέροντα των κεφαλαιοκρατών και τους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς.

Αυτό λέει και η ελληνική Κυβέρνηση. Πρέπει ο ελληνικός λαός να κάνει θυσίες και να υποστεί την ακρίβεια, τη φτώχεια και την εξαθλίωση στο όνομα των υπερτατων ιδανικών του φιλελευθερισμού και της αστικής δημοκρατίας. Να, λοιπόν, η ταξική σας πολιτική πώς συνδέεται με όλα αυτά και δεν αποτελεί η ελληνική Κυβέρνηση εξαίρεση σε όλα αυτά που γίνονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσπαθείτε να καλλιεργήσετε αυταπάτες στον κόσμο ότι αλλιώς γίνεται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως οι προτάσεις αυτές της Κυβέρνησης, των άλλων κομμάτων στριμώχνονται στις συμπληγάδες από τη μία μεριά της οικονομικής αντοχής της ελληνικής οικονομίας και από την άλλη της δημοσιονομικής σταθερότητας. Η οικονομική αντοχή χρησιμοποιείται από την Κυβέρνηση ως προκρούστεια κλίνη, όταν πρόκειται για μέτρα τα οποία σκοπεύουν στην ανακούφιση και στην ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών. Αντίθετα, δεν υπάρχουν οικονομικές αντοχές όταν πρόκειται να ικανοποιηθούν τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων. Εκεί ξεφεύγουμε από τα όρια. Δεν υπάρχει αντοχή της ελληνικής οικονομίας όταν πρόκειται για τα τεράστια εξοπλιστικά προγράμματα που από κοινού ψήφισε η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ, το Κίνημα Αλλαγής και η Ελληνική Λύση. Δεν υπάρχει ζήτημα αντοχής της οικονομίας όταν πρόκειται τα τεράστια πακέτα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα κατευθυνθούν για να στηρίξουν τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων, συνοδευόμενα από το πανευρωπαϊκό μνημόνιο, τα απαιτούμενα δηλαδή, σε βάρος των εργαζομένων και του λαού.

Αλλά η συζήτηση που κάνετε και η διαφώνια την οποία έχετε είναι σε ποιους επιχειρηματικούς ομίλους θα δοθεί το μεγαλύτερο ή όχι κομμάτι αυτών των χρημάτων του Ταμείου Ανάκαμψης. Η ίδια συζήτηση γίνεται και τώρα για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο στο πώς θα προχωρήσει το ΕΣΠΑ. Επί της ουσίας συμφωνείτε με την κατεύθυνση που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμφωνείτε με την κατανομή των πόρων που χρηματοδοτούν και εξυπηρετούν τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων και των συνολικότερων ανατροπών που επιφέρει το ΕΣΠΑ. Και το μόνο σας πρόβλημα είναι το πώς θα διαχειριστούν αυτοί οι πόροι. Αν θα διαχειριστούν, δηλαδή, με λιγότερη ή περισσότερη διαφάνεια. Αυτή είναι η πρόταση την οποία έκανε ο κ. Τσίπρας στον Πρό-

εδρο της Βουλής, για τη δημιουργία επιτροπής που θα ελέγχει την πορεία υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και το ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το πρόβλημά σας και οι διαχωριστικές σας γραμμές είναι ποιοι όμιλοι θα εξυπηρετηθούν και πώς θα δοθούν αυτά τα χρήματα. Αν θα δοθούν υπό καθεστώς λιγότερης ή περισσότερης διαφάνειας. Να, λοιπόν, τι σας διαχωρίζει Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση. Δεν είναι το γεγονός ότι τα χρήματα αυτά θα δοθούν για να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων. Δεν είναι το ποιος κερδίζει. Οι κεφαλαιοκράτες. Και ποιος χάνει; Ο λαός και η εργατική τάξη που θα κληθούν να πληρώσουν όλα τα κονδύλια και τα πακέτα μέσα από την αύξηση της φορολογίας και την αύξηση του κρατικού χρέους, για να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις μιας ανάπτυξης άδικης, μιας ανάπτυξης η οποία θα διευρύνει ακόμη περισσότερο τις κοινωνικές ανισότητες, άρα και την ψαλίδα ανάμεσα στις δυνατότητες ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών και στο επίπεδο ικανοποίησής τους. Επί της ουσίας έχουμε δει όλες τις προηγούμενες δεκαετίες που πήγαν τα χρήματα των διαφόρων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ταμείων. Ποιους εξυπηρετήσαν, ποιους ικανοποίησαν. Την εικόνα, τη βλέπουμε στις σημερινές συνθήκες στις οποίες διαβιών τα πλατιά λαϊκά στρώματα.

Η δεύτερη προκρούστεια κλίνη είναι η δημοσιονομική σταθερότητα. Αλήθεια, δημοσιονομική σταθερότητα υπάρχει μόνο σε προτάσεις που μειώνουν τη φοροεπιβάρυνση απέναντι στον λαό, ενώ αντίθετα μπορείτε να υλοποιείτε μέτρα που απαλλάσσουν επί της ουσίας φορολογικά το μεγάλο κεφάλαιο; Δεν υπάρχει το ζήτημα της δημοσιονομικής σταθερότητας όταν μειώσατε και η προηγούμενη και η σημερινή Κυβέρνηση τους φορολογικούς συντελεστές για τα νομικά πρόσωπα; Όταν μειώσατε και η σημερινή και η προηγούμενη κυβέρνηση τον φόρο στα διανεμόμενα κέρδη; Όταν προχωρείτε σε υπεραποσβέσεις και σε νέες μειώσεις των φορολογικών συντελεστών; Όταν η Νέα Δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΙΝΑΛ αρνήθηκαν να σταματήσει πλέον η προκλητική φοροαυξάνουσα του εφοπλιστικού κεφαλαίου που είναι και ανταγωνιστικά κατοχυρωμένη; Όταν διατηρείτε τον αντιλαϊκό νόμο του ΕΝΦΙΑ, ανεξάρτητα τις όποιες μειώσεις, γιατί επιβαρύνει τα λαϊκά στρώματα, ενώ αρνήθηκαν όλες οι κυβερνήσεις και αρνούνται να υλοποιήσουν τον ΕΦΑ; Ποτέ δεν εφαρμόστηκε η διάταξη για τον ΕΦΑ, για τον Ειδικό Φόρο Ακινήτων που επιβαρύνει τα νομικά πρόσωπα. Το ίδιο το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μιλάει για απώλειες εσόδων 4,5 δισεκατομμυρίων σε ετήσια βάση.

Τολμάτε να λέτε ότι δεν μπορούν να μειωθούν οι έμμεσοι φόροι; Δεν μπορούν να καταργηθούν οι έμμεσοι φόροι, γιατί αυτό θα πλήξει τη δημοσιονομική σταθερότητα; Ό,τι εξυπηρετεί τον λαό είναι σε βάρος της δημοσιονομικής σταθερότητας και ό,τι υπηρετεί το μεγάλο κεφάλαιο είναι υπέρ της δημοσιονομικής. Ωραία μαθηματικά είναι αυτά.

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως δεν ευθύνονται απλά και μόνο κάποιοι ολιγάρχες που εξυπηρετεί η σημερινή Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Άλλωστε όλες οι Κυβερνήσεις είχαν πάντοτε κάποιες επιπλέον ιδιαίτερες σχέσεις με κάποιους μεγαλοεπιχειρηματίες. Πάντοτε υπήρχε αυτό και θα υπάρχει. Αλλά μέσα από αυτή τη λογική, ότι ευθύνονται κάποιοι ολιγάρχες που εξυπηρετεί η σημερινή Κυβέρνηση, τι θέλετε να κάνετε; Θέλετε να αθωώσετε το καπιταλιστικό σύστημα για να εγκλωβιστεί η λαϊκή δυσαρέσκεια εντός των τειχών. Για να εμποδιστεί η ριζοσπαστικοποίηση ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων.

Δεν είναι τυχαίο ότι είναι κοινό χαρακτηριστικό όλων των άλλων κομμάτων που είναι εδώ στη Βουλή, πλην του ΚΚΕ, η μεγάλη ανατριχίλα που έχετε για το οργανωμένο εργατικό ταξικό κίνημα. Είναι κοινό σας χαρακτηριστικό. Γιατί θέλετε ο μισθός για παράδειγμα να καθορίζεται με κυβερνητική απόφαση και όχι μέσα από την ταξική πάλη των εργαζομένων. Γιατί φοβάστε ακριβώς την οργανωμένη δύναμη του λαού.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο το ΚΚΕ προτείνει τέτοια μέτρα τα οποία συγκρούονται με τους βασικούς υπεύθυνους και τις αιτίες της φτώχειας και της εξαθλίωσης, της ολομέτωπης επίθεσης που δέχεται ο λαός μας σήμερα. Και γι' αυτό απαιτούμε την άμεση κατάργηση της έμμεσης φορολογίας στην ενέργεια, στα καύ-

σιμα, στα βασικά είδη και υπηρεσίες λαϊκής κατανάλωσης. Διεκδικούμε αυξήσεις στους μισθούς, κατάργηση των αντεργατικών νόμων Βρούτση, Αχτσιόγλου και Χατζηδάκη, επιστροφή των κλεμμένων στους συνταξιούχους. Αλλά πάνω απ' όλα ζητάμε από τον λαό να παλέψει για την ανατροπή αυτού του συστήματος που είτε σε συνθήκες κρίσης είτε σε συνθήκες ανάπτυξης γεννά ανισότητες, γεννά φτώχεια και εξαθλίωση, γεννά πολέμους γιατί αυτή είναι η καπιταλιστική βαρβαρότητα την οποία δηλώνει με τραγικό τρόπο ο λαός της Ουκρανίας και με εξίσου τραγικό τρόπο και οι λαοί της χώρας μας αλλά και της περιοχής μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Καραθανασόπουλε.

Το πρόγραμμα έχει ως εξής: Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο του Κινήματος Αλλαγής. Στη συνέχεια, θα πάμε στις δυο συναδελφισσες που περιμένουν στο Webex. Μετά θα μιλήσουν ο Υφυπουργός κ. Χρίστος Δήμας και ο Υπουργός κ. Γεωργιάδης. Ακολούθως, θα κάνουμε έναν κύκλο από τους εισηγητές κι εάν θέλει, θα κλείσει ο κ. Γεωργιάδης τη συνεδρίαση.

Κύριε Κωνσταντινόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω την ομιλία μου από την επίσκεψή του Πρωθυπουργού στην Τουρκία και τους κυβερνητικούς θριάμβους των επόμενων ημερών ότι μπήκε νέο θεμέλιο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, κάτι το οποίο νομίζω ότι όλοι θα θέλαμε, τουλάχιστον εμείς ως ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής. Έχουμε στο μυαλό μας ότι θέλουμε να υπάρχει ειρήνη, να μπορούμε να συζητούμε με τους γείτονες αλλά σε ένα συγκριμένο πλαίσιο.

Δεν πέρασαν λίγα εικοσιτετράωρα και ο Υπουργός Άμυνας της Τουρκίας μιλάει για συνδιαχείριση σε όλο το Αιγαίο κάτι που, λέει, βρίσκει σύμφωνη την Κυβέρνηση. Είναι κάποια δήλωση.

Είναι αλήθεια; Συζητήσε κάτι τέτοιο ο κ. Παναγιωτόπουλος; Έχουμε μπει σε αυτή τη διαδικασία; Από τον ΣΥΡΙΖΑ δεν περίμενα κάτι. Ο ΣΥΡΙΖΑ λέει ότι δεν έχει σύνορα. Όμως, εσείς που πιστεύετε ότι υπάρχουν σύνορα, υπάρχει τέτοια πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για συνδιαχείριση στο Αιγαίο;

Περιμένουμε, κύριοι της Κυβέρνησης.

Κύριε Υπουργέ, το σημερινό νομοσχέδιο είναι ένα τεχνικό κατά κύριο λόγο νομοσχέδιο, το οποίο για να έχει επιτυχία, κατά την άποψή μου, την άποψή μας, την άποψη του εισηγητή μας, πρέπει πρώτα από όλα να υπάρχει αξιολόγηση των προηγούμενων δομών για να δούμε αν μπορούμε και με ποιους τρόπους να προχωρήσουμε την ουσιαστική απορρόφηση, γιατί απορρόφηση με διάφορους τρόπους γίνεται και, δεύτερον, να υπάρχει ένας σεβασμός στα στελέχη που τρέχουν αυτό το πρόγραμμα και να θυμόμαστε τις υποσχέσεις που τους έχουμε δώσει. Αν τους έχουμε δώσει υποσχέσεις και δεν τις κρατήσαμε, θα τις αξιολογούν αναλόγως.

Άρα, στο νομοσχέδιο αυτό -τα θέματα τα έβαλε πολύ αναλυτικά ο κ. Πάνας- και σε αυτά τα ζητήματα, παρ' ότι εμείς είμαστε θετικά στην κατεύθυνση αυτή, δεν έχουν λυθεί και θα διαιωνίσουν το πρόβλημα.

Πάμε, όμως, τώρα στα μεγάλα θέματα, τα οποία είναι τα θέματα που αφορούν την ακρίβεια. Κοιτάξτε. Η Κυβέρνηση έχει κάνει μια τραγική διαχείριση του θέματος της ενέργειας.

Βεβαίως, υπάρχει εξωγενής κρίση με την ενέργεια, αλλά εδώ υπάρχουν ζητήματα τα οποία δεν θέλετε να τα ακουμπήσετε και υπάρχουν εξηγήσεις γιατί δεν θέλετε να τα ακουμπήσετε, κύριε Υπουργέ.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ που εσείς διορίσατε στις 24-1 μίλησε για ελέγχους και ένα πόρισμα για παραγωγούς και διαχειριστές δικτύων και προμηθευτές. Έχετε υπ' όψιν σας τι έχει γίνει με αυτό το πόρισμα; Δηλαδή, τι έχει γίνει εδώ και τέσσερις μήνες; Έχει βγάλει ένα πόρισμα; Λέει κάτι για αυτούς; Υπάρχουν κέρδη; Έχουν μπει μέσα οι άνθρωποι; Έχουν ουρανοκατέβαρα κέρδη; Τι συμβαίνει; Δεν έχει έρθει μέχρι στιγμής.

Πάμε στο δεύτερο ζήτημα. Έχει γίνει εν μέσω κρίσης αύξηση της εξάρτησης από το φυσικό αέριο στη χώρα μας; Έχει γίνει.

Σας καταθέτω την έκθεση της επιτροπής και δείτε τη σελίδα 6.

(Στο σημείο αυτό ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δηλαδή, εμείς τι κάναμε εν μέσω κρίσης; Κλείναμε τους λιγνίτες. Συμφωνούμε. Έχουμε μια διαφωνία ως προς το χρονικό διάστημα και τον τρόπο της αποτροπής και αντί να βάζουμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, βάζουμε φυσικό αέριο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε έρθει και στη Μεγαλόπολη και εγκαινιάσατε το δίκτυο για το φυσικό αέριο και είναι εδώ ο κ. Αμανατίδης από την Κοζάνη, οι οποίοι δεν χρησιμοποιούν φυσικό αέριο, κρατάνε την τηλεθέρμανση, όπως παλιά, κύριε Αμανατίδη. Δεν τα είπατε, όμως, στην Κυβέρνηση.

Δεν είπατε στην Κυβέρνηση ότι εμείς στην Κοζάνη χρησιμοποιούμε τηλεθέρμανση με τις παλιές δομές και ήρθε η Κυβέρνηση και βάζει φυσικό αέριο στη Μεγαλόπολη και σήμερα οι Μεγαλοπολίτες έχουν αύξηση 500%, κύριε Αμανατίδη. Επαναλαμβάνω: 500%. Ούτε εκατό ούτε διακόσια, 500% έχουν. Για ποιο λόγο;

Κοιτάτε το θέμα με την άμεση φορολόγηση από τα ουρανοκατέβαρα κέρδη, τα οποία τα λένε και οι ίδιοι, εκτός αν έλεγαν ψέματα για τη ΔΕΗ. Η ΔΕΗ, παραδείγματος χάριν, για το 2021 έχει λειτουργικά κέρδη γύρω στα 800 εκατομμύρια. Είναι αλήθεια; Αν είναι αλήθεια, πρέπει να υπάρχει άμεση εισφορά.

Άρα, ο τρόπος που πήγατε να εξυπηρετήσετε αυτούς που πήγατε να εξυπηρετήσετε έρχεται απέναντι στην αγορά. Σήμερα ανακοινώνετε -πραγματικά δεν μπορεί να καταλάβω τα μέτρα πώς τα ανακοινώνετε- μέτρα, τα οποία ουσιαστικά είναι όχι μέτρα ημίμετρα. Όμως, εμείς θα τα ψηφίσουμε. Εμείς, όπως ξέρετε, έχουμε διαφορετική αντιμετώπιση των πραγμάτων και σε σχέση με τα επιδόματα θα τα πούμε λίγο αργότερα.

Όμως, πώς τα αντιμετωπίζετε, κύριε Υπουργέ; Εσείς τώρα που είσατε και βλέπετε κόσμο και μιλάτε για όλα αυτά, γίνεται όλη η αγορά να λειτουργεί με leasing, αλλά αυτούς να μην τους έχετε μέσα στα μέτρα; Αυτοί δεν είναι εργαζόμενοι; Όλη η αγορά, όλες οι επιχειρήσεις έχουν leasing αυτοκίνητα. Το ξέρετε ότι αυτό δεν πιάνει, δηλαδή τα leasing αυτοκίνητα;

Κύριε Υπουργέ, επιτέλους μια φορά κάντε κάτι ολοκληρωμένο. Σας τα λέμε και δεν τα ακούτε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αντιπροέδρου της Βουλής)

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ως προς τους αγρότες, άκουσα, άλλα έφυγε ο Υπουργός. Εσείς πάτε απέναντι στην πραγματικότητα. Λέει η Κυβέρνηση ότι έχει ανακοινώσει οκτώ φορές μέτρα για τους αγρότες. Όμως, πείτε σε έναν από τους ανθρώπους, στα παιδιά που είναι από την Πιερία, από διάφορες περιοχές, και θα σας πουν ότι είπατε πως θα κάνετε -λέει- μείωση του ΕΝΦΙΑ στα λιπάσματα. Καλά, ξέρετε πότε παίρνει λιπάσματα ο κόσμος; Έχετε ρωτήσει πότε παίρνουν λιπάσματα οι αγρότες; Το καλοκαίρι νομίζετε ότι παίρνουν λιπάσματα οι αγρότες; Παίρνουν τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο, τον Νοέμβριο. Τώρα τα έχουν πάρει οι περισσότεροι. Το έχετε αναγγείλει και το έχετε εξαγγείλει πέντε φορές.

Και τελειώνω. Υπάρχουν δύο-τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις και στα εθνικά όπως εσείς έχετε μια κοινή πολιτική.

Δεν ήσασταν πριν, κύριε Ζαχαριάδη και κύριε Μαμουλάκη, και δεν σας άκουσα κάτι να πείτε για τη συνδιαχείριση στο Αιγαίο. Πιστεύετε στη συνδιαχείριση στο Αιγαίο με την Τουρκία;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν ακούσατε μάλλον. Επειδή απευθυνθήκατε...

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Η Νέα Δημοκρατία, λέω. Πριν δύο μέρες ο Υπουργός είπε ότι θέλει ο Ακάρ, είπε ότι υπάρχει συνδιαχείριση στο Αιγαίο. Εσείς που δεν πιστεύετε και στα σύνορα, πιστεύετε στη συνδιαχείριση στο Αιγαίο με την Τουρκία; Δεν σας ακούσαμε. Ποια είναι η άποψή σας;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Αυτό έχετε να πείτε για τις δηλώσεις Ακάρ;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εγώ είπα για τον κ. Ακάρ. Δεν ήσασταν εδώ. Έκανα σφοδρή κριτική στην Κυβέρνηση. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν άκουσα σήμερα να κάνει μια δήλωση. Συμφωνεί στη συνδιαχείριση στο Αιγαίο; Η Κυβέρνηση συμφωνεί, απ' ότι καταλαβαίνω. Δεν μιλάει κανένας. Εσείς συμφωνείτε;

Και πάμε τώρα στα επιδόματα. Είναι δυο-τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις. Η μία είναι της σοσιαλδημοκρατίας και άλλη είναι της Αριστεράς και της Δεξιάς. Η Αριστερά και η Δεξιά δίνει επιδόματα τα Χριστούγεννα, κάτι ψιχούλα που έλεγε ο ένας στον άλλον, τα ψηφίζει, τα καταψηφίζει, θα έρθει λίγο το καλοκαίρι, 200 ευρώ, θα σας δώσουμε 100 ευρώ. Είναι τα γνωστά επιδόματα που έδινε και η Φρειδερίκη. Η σοσιαλδημοκρατία λέει κάτι άλλο: Λέει για μηχανισμό. Ποιος είναι μηχανισμός; Το ΕΚΑΣ. Ποιος κατήργησε το ΕΚΑΣ; Μια αριστερή κυβέρνηση. Ποιος δεν το επανέφερε. Μια δεξιά κυβέρνηση.

Εμείς ως σοσιαλδημοκράτες πιστεύουμε ότι πρέπει να έχουμε μηχανισμούς για τις πιο ευάλωτες ομάδες. Γι' αυτό σας προτείνουμε ένα μέτρο για διακόσιους πενήντα χιλιάδες συμπολίτες μας, το οποίο είναι κοστολογημένο και μπορεί να ανταποκριθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σοσιαλδημοκρατία έχει τα εργαλεία για να αντιμετωπίσει τις κρίσεις. Το ΠΑΣΟΚ έχει την πρόταση και σε λίγο χρονικό διάστημα θα τη φέρει όταν θα έρθουν εκλογές και οι πολίτες θα του δώσουν τη δύναμη να την κάνει πράξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Αντιπρόεδρε.

Η κ. Τζάκρη από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία έχει τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα και εγώ χτες βράδυ, όπως και όλοι οι Έλληνες άλλωστε, το διάγγελμα του Πρωθυπουργού. Ο κ. Μητσοτάκης είναι, όπως λέει ο λαός, φθηνός με τους πολίτες, ακριβός με τους κερδοσκόπους. Στήθηκε για άλλη μια φορά στην τηλεόραση, στα ελεγχόμενα δηλαδή από αυτόν μέσα ενημέρωσης, για να παραστήσει τον μέγα στυλοβάτη των φτωχών και της μεσαίας τάξης, μοιράζοντας το δυσθεώρητο ποσό των 12 ευρώ τον μήνα με ειδηματικά κριτήρια ως αντίδωρο για το όνειδος της αισχροκέρδειας που έχει επιτρέψει να συμβαίνει στον τομέα της ενέργειας.

Και πραγματικά δεν ντράπηκε -θα μου πείτε ότι εδώ δεν ντρέπεται για τον Άδωνι, θα ντραπεί για τη βενζίνη;- να σταθεί ενώπιον του ελληνικού λαού που χάνει στη συντριπτική του πλειοψηφία το μεγαλύτερο κομμάτι του εισοδήματός του λόγω του πληθωριστικού αυτού κύματος και της αισχροκέρδειας.

Αυτό βέβαια δεν μας εκπλήσσει. Είναι η παλιά συνταγή του αείμνηστου Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Θυμάστε οι παλαιότεροι τις φοβερές αυξήσεις που έκανε, το «0 συν 0, ίσον 14%» και τις συμφωνίες κυρίων του Καραμανλή του νεότερου, τότε που κάλπαζε και πάλι η αισχροκέρδεια και ο πληθωρισμός.

Βέβαια, οφείλω να ομολογήσω ότι ο κ. Μητσοτάκης είναι πιο εξελιγμένη εκδοχή της νεοφιλελεύθερης Δεξιάς. Η μόνη συμφωνία που έχει κάνει είναι με ένα κομμάτι φίλων και χορηγών των επιχειρηματιών, αυτοί να αισχροκερδούν και ο ίδιος να κοροϊδεύει δια τηλεοπτικών διαγγελμάτων τον ελληνικό λαό παριστάνοντας τον «Ζορό» των ανατιμήσεων. Αυτό που απομένει βέβαια, για να ολοκληρωθεί το έργο, είναι από αύριο το πρωί ο κ. Άδωνις να πάρει πάλι σβάρνα τον «ΣΚΑΙ» και τον Αυτιά και να τις τσιρίζει περιχάρη για άλλη μια μεγάλη μάχη της Δεξιάς που κερδήθηκε.

Στο νομοσχέδιο τώρα. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μετά τη δεκαετή χρηματοπιστωτική κρίση, την κρίση της πανδημίας και τον πόλεμο που εξελίσσεται στην Ουκρανία, δηλαδή σε ευρωπαϊκό έδαφος, η χώρα βρίσκεται σε ένα εξαιρετικά κρίσιμο σταυροδρόμι και το διακύβευμα είναι ποιον δρόμο θα ακολουθήσει, τον δρόμο της πραγματικής ανάπτυξης ή τον δρόμο που θα συνεχίσει να μας κρατά παγιδευμένους σε ένα φαύλο κύκλο λιτότητας και ύφεσης; Μέσα σε ένα δυσοπτικό λοιπόν οικονομικό περιβάλλον, με το κύμα ακρίβειας στην ενέργεια και στα καταναλωτικά αγαθά, που έχει ήδη ξεκινήσει από το προηγούμενο καλοκαίρι να επιβαρύνει τραγικά τα εισοδήματα των μικρομεσαίων

νοικοκυριών, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Και για να έχουμε τη μεγάλη εικόνα, αρχικά να αναφερθώ στα νούμερα. ΕΣΠΑ 2021-2027 ή άλλως 40 δισεκατομμύρια ευρώ, που θα διατεθούν την περίοδο αυτή για να ενισχυθεί και να αναπτυχθεί η ελληνική επιχειρηματικότητα, από τα οποία βέβαια τα 20 δισεκατομμύρια θα διατεθούν αποκλειστικά στην ελληνική γεωργία, μέσα από το στρατηγικό σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027. Ταμείο Ανάκαμψης ή Ανθεκτικότητας ή άλλως 31 δισεκατομμύρια, εκ των οποίων 17,8 δισεκατομμύρια σε επιχορηγήσεις και 12,7 δισεκατομμύρια σε δάνεια, όπως είναι γνωστό, για την ίδια περίπου χρονική περίοδο.

Η Ελλάδα λοιπόν έχει στη διάθεσή της, για τη μετάβαση στη νέα εποχή, που θα συνδυάζει υποτίθεται την οικονομική αποτελεσματικότητα με την κοινωνική συνοχή και την κοινωνική δικαιοσύνη, 70 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2027. Καταλαβαίνουμε λοιπόν όλοι πόσο σημαντική είναι η ορθή και στοχευμένη διαχείριση αυτών των πόρων για την επόμενη μέρα της αναπτυξιακής προοπτικής της ελληνικής οικονομίας.

Και θα περάσω στην ουσία του θέματος. Το σημερινό νομοσχέδιο για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2021-2027 δεν είναι τίποτα άλλο παρά η βασική υποχρέωση της Κυβέρνησης να θεσμοθετήσει εθνικά τις προβλέψεις του ενωσιακού Κανονισμού 10060 του 2021, που θέτει τις κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά ταμεία, όλα τα ευρωπαϊκά ταμεία, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης μέχρι και το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας κ.λπ..

Είναι ένα νομικό πλαίσιο δηλαδή που θεωρητικά θα βελτιώνει την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και την αξιοκρατία σε μια κρίσιμη οικονομική συγκυρία, κατά την οποία η εύρυθμη εκτέλεση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης καλούνται να βγάλουν τη χώρα από την οικονομική στασιμότητα, τη στιγμή μάλιστα που απειλείς, όπως η πανδημία, ο πληθωρισμός και ο πόλεμος έχουν επιβαρύνει πολύ την κουρασμένη από τα χρόνια της λιτότητας ελληνική οικονομία.

Πρόκειται δηλαδή για ένα διαδικαστικό τεχνοκρατικό κείμενο, που θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου νόμου, του ν.4314 του 2014. Όμως κοιτάξτε τι συμβαίνει στην πράξη.

Τίθεται πρώτα από όλα το θέμα του συνολικού συντονισμού των προγραμμάτων. Όλες οι διαχειριστικές αρχές μπαίνουν κάτω από την ομπρέλα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για μια πιο εύρυθμη, υποτίθεται, λειτουργία, για μια πιο επιτελική παρακολούθηση, όπως λέτε εσείς. Όμως εξαιρείται η αντίστοιχη διαχειριστική αρχή του Υπουργείου Ψηφιακής Μεταρρύθμισης και παρά τα επίμονα ερωτήματα που τέθηκαν, για τους λόγους για τους οποίους έγινε αυτή η εξαίρεση, απαντήσεις δεν υπήρξαν.

Όπως σας είπα και ο εισηγητής μας, ο κ. Μαμουλάκης, ενώ άκουσα την επτάωρη συζήτηση του Οκτωβρίου του 2021, παρουσία του κ. Ράσμουσεν, που στείλατε κ. Γεωργιάδη, πουθενά δεν προέκυψε ότι υπήρξε σύσταση ή οπδήποτε άλλο από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αυτή την εξαίρεση. Πώς θα μπορούσε άλλωστε να γίνει κάτι τέτοιο, όταν η κοινή λογική λέει ότι μόνο επιτελικό δεν είναι τούτο; Αρα, το ερώτημα γιατί εξαιρέθηκε η συγκεκριμένη διαχειριστική αρχή παραμένει.

Στον αντίποδα, από το Υπουργείο Ψηφιακής Μεταρρύθμισης, μετά το πέρας της διαβούλευσης, προστέθηκαν δεκατρία άρθρα που αφορούν στη νέα ΚΑΠ, δηλαδή προστέθηκαν χωρίς καμμία προηγούμενη διαβούλευση. Η διαχείριση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΑΠ έχει πολλά τεχνικά χαρακτηριστικά και διαφέρει από τα άλλα προγράμματα, γι' αυτό άλλωστε μέχρι τώρα η διαχειριστική αρχή, ο έλεγχός της ανήκε στο ίδιο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Αφορά σε πληθώρα προγραμμάτων και δράσεων που απαιτούν εξειδικευμένη γνώση και αφορούν στον εκσυγχρονισμό και στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της χώρας, μεταξύ άλλων μέσα από την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων και του εξαγωγικού προσανατολισμού τους, την ανά-

πτυξη και βελτίωση των συνθηκών παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο, την εξασφάλιση της ασφάλειας για τον καταναλωτή των παραγόμενων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα, την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων.

Ωστόσο η χάραξη αυτής της δημόσιας πολιτικής, δηλαδή της αγροτικής πολιτικής, μεταφέρεται από το Υπουργείο σε μια εταιρεία, τη ΜΟΔ, που όπως μας ενημέρωσαν, τόσο το ΓΕΩΤΕΕ όσο και η ΠΟΓΕΔΥ, έχει τεράστια υποστολέχωση σε γεωτεχνικούς.

Αυτό που διακρίνεται, λοιπόν, είναι αν υπάρχει κάποια σκοπιμότητα για τη διαχείριση αυτής της ενσωμάτωσης, πλέον της προφανούς, της συγκέντρωσης δηλαδή της διαχείρισης του συνόλου του ΕΣΠΑ σε ένα μόνο Υπουργείο, σε μια συγκυρία που θα έπρεπε να συζητούμε για το αντίστροφο και πως το δέχτηκε αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης, από τον οποίο -αν το κατάλαβε- αφαιρείτε τη σπουδαιότερη αρμοδιότητα.

Τρίτον, έρχεται τώρα ο ξαφνικός θάνατος του «INTERREG». Ενώ εξασφαλίζεται η υπηρεσιακή συνέχεια όλων των δομών, εξαιρείται αυτή του «INTERREG», η οποία θα διατηρηθεί μόνο μέχρι την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος 2014-2020, ωστόσο λέει ότι θα υπάρξει μια νέα παράλληλη δομή, με νέο όνομα, που θα διαχειριστεί το νέο πρόγραμμα.

Από την πλευρά των εργαζομένων σε αυτή τη διοικητική δομή, που πρέπει να σημειωθεί ότι λειτουργεί επί δεκαετίες χρόνια στη Θεσσαλονίκη και είναι η μόνη διαχειριστική αρχή που λειτουργεί στη Θεσσαλονίκη, εκφράζεται ένα κλίμα ανασφάλειας και αγωνίας για το μέλλον τους, καθώς δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για την ομαλή μετάβασή τους στη νέα υπηρεσία. Πρόκειται για κατάφωρη αδικία τόσο για την υπηρεσία όσο και για τους εργαζόμενους, χωρίς να είναι ακόμα κατανοητή η αιτία. Το γιατί καταργείται η υπηρεσία, γιατί δημιουργείται μια νέα και μάλιστα υπό καθεστώς συνύπαρξής τους για ένα χρονικό διάστημα, κανείς δεν το κατάλαβε. Πόσο επιτελική μπορεί να είναι μια τέτοια απόφαση, επίσης κανείς δεν ξέρει. Και πού θα εδρεύει η νέα υπηρεσία; Θα παραμείνει στη Θεσσαλονίκη ή θα μεταφερθεί και αυτή, όπως τόσα άλλα, στην Αθήνα;

Θα ήθελα να επισημάνω επίσης συμπληρωματικά ότι το νέο ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης είναι δύο χρηματοδοτικά εργαλεία που θα έπρεπε να λειτουργούν συμπληρωματικά, κάτι που όμως δεν φαίνεται, γιατί η ξεχωριστή διαχείρισή τους από δύο διαφορετικά Υπουργεία αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε απώλεια των επιδιωκόμενων συνεργειών.

Φυσικά υπάρχουν και άλλα θέματα, όπως το «Elevate Greece» και η διαφαινόμενη αλληλοεπικάλυψή του με αρμοδιότητες άλλων φορέων, όπως για παράδειγμα με την «ENTERPRISE GREECE», που έχει μια παρουσία αρκετών ετών όσον αφορά στην εθνική συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις, όπως και η αποδοτικότητα του ελέγχου όταν ο ελεγχόμενος θα ελέγχει τον ελεγκτή του.

Με λίγα λόγια, πρόκειται για ένα νομοσχέδιο προβληματικό που δεν συμβάλλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών για την απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ της νέας προγραμματικής περιόδου και ως εκ τούτου δεν συμβάλλει στην επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, του βασικού στόχου του, που είναι η ενίσχυση και η ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, γι' αυτό και το καταψηφίζουμε.

Θα ήθελα όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κλείσω με μια επισήμανση. Θα ήθελα να αναφερθώ στην πρόταση του Προέδρου μας, του Αλέξη Τσίπρα για τη διακομματική επιτροπή που θα παρακολουθεί την ενοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ 2021-2027, πρακτική που έχει κριθεί ήδη θετικά σε επίπεδο Βρυξελλών. Πρόκειται για μια στρατηγική επιλογή που θα οδηγήσει σε αποτελεσματικότερη απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων και καλά θα ήταν να την ακολουθήσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Τζάκρη.

Η κ. Μαρία Απατζίδα από το ΜέΡΑ25 έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα αν

μου επιτρέπετε να αναφερθώ στο θέμα που αφορά στον πόλεμο στην Ουκρανία. Είναι πραγματικά εγκληματική η αδιαφορία της Κυβέρνησης για τους Έλληνες της Μαριούπολης και τον πρόξενό μας.

Στην ευρύτερη περιοχή κατοικούν περισσότεροι από εκατό χιλιάδες ομογενείς μας, οι οποίοι βομβαρδίζονται και τρομοκρατούνται από όλες τις αντιμαχόμενες πλευρές. Οι ομογενείς ζήτησαν από την ελληνική Κυβέρνηση να μεσολαβήσει στην ουκρανική, ώστε να τους επιτραπεί να διαφύγουν από τη δίοδο που είναι ανοιχτή προς τη Ρωσία και από εκεί να επαναπατριστούν.

Ο πρόξενός μας, ο κ. Μανώλης Ανδρουλάκης έχει ζητήσει πάρα πολύ δύσκολες ώρες, χωρίς να υπάρχει καμμία ανάγκη γι' αυτό. Τι συνέβη; Εμποδίστηκε η διαφυγή του προξένου από ναζιστικές παραστρατιωτικές ομάδες; Έχουμε καταθέσει σχετική ερώτηση και ο Υπουργός Εξωτερικών, ο κ. Δένδιας δεν έχει απαντήσει σαφώς.

Έρχομαι τώρα και στο νομοσχέδιο. Και αυτό το νέο νομοσχέδιο που φέρνεται συνεχίζει να υπηρετεί τον πάγιο σκοπό σας, το ξεκοκάλισμα του Ταμείου Ανάκαμψης. Παραπλανάτε τους πολίτες ότι δήθεν έρχεται η ανάκαμψη και θα πέσει χρέμα στην οικονομία. Δημιουργείτε ευκαιρίες πλουτισμού για τους πολύ λίγους, στους οποίους θα κατευθυνθούν τα νέα δάνεια. Τα σχέδια της Κυβέρνησης πάνω στους πυλώνες του σχεδίου ανάκαμψης αποτελούν τη χαρά της σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Το δημόσιο αποσύρεται σε ρόλο συμβούλου και κανονιστικής αρχής αντί για παρόχου.

Η Κυβέρνησή σας, με βάση το σχέδιο που υποβάλατε, κατευθύνει το σύνολο της δανειακής στήριξης στη χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλων επιχειρήσεων της χώρας και αποκλείει τελείως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Απαράβατος όρος είναι η χορήγηση αυτών των δανείων να γίνει με όρους αγοράς.

Ως γνωστό όμως, η συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων -περίπου οκτακόσιες χιλιάδες- δεν συγκεντρώνουν τα στοιχεία που συνθέτουν το λεγόμενο τραπεζικό προφίλ. Με άλλα λόγια, η Κυβέρνηση θα αυξήσει τον ήδη υπέρογκο δανεισμό της χώρας κατά 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ, φορτώνοντας στις πλάτες των πολιτών τα ευνοϊκά μακροπρόθεσμα δάνεια προς την εγχώρια ολιγαρχία.

Το άλλο επικείμενο σκέλος είναι ότι στη σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιλαμβανόταν όρος για τη δημιουργία σε κάθε κράτος-μέλος δημόσιας αρχής υπεύθυνης για την παρακολούθηση του προγράμματος. Υπενθυμίζουμε ότι δύο μήνες πριν ο Πρωθυπουργός είχε συστήσει μία κυβερνητική επιτροπή και τέθηκε ο ίδιος επικεφαλής για να παρακολουθεί την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και στο πρόγραμμα της χρηματοδότησης για την πορεία υλοποίησής τους. Ο σκοπός είναι να μοιράσει προσωπικά την «πίτα» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για να το πούμε ευθέως, το νομοσχέδιο είναι άλλη μια ψηφίδα στην ταφόπλακα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Άλλωστε, το έχει δηλώσει και ξεκάθαρα ο κ. Γεωργιάδης. Τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης που θα περάσουν μέσα από τις τράπεζες θα δίνονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μόνο αν αυτές συγχωνευτούν. Δηλαδή, μόνο αν τις εξαγοράσουν μεγαλύτερες επιχειρήσεις, για να το πούμε απλά.

Η λογική και του προηγούμενου σχετικού νομοσχεδίου που είχατε φέρει είναι ότι για να επιλεγεί μια επιχείρηση προς δανειοδότηση από τους πόρους και με τους ευνοϊκούς όρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να αξιολογηθεί τραπεζικά, δηλαδή να κρίνουν οι τράπεζες ότι έχει πιστοληπτική ικανότητα. Όμως, στην Ελλάδα από τις επτακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις που έχουμε συνολικά μόνο οι τριάντα χιλιάδες κρίνονται πιστοποιητικά ικανές. Το αποτέλεσμα είναι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα μείνουν εκτός χρηματοδότησης.

Εμείς ως ΜέΡΑ25 έχουμε καλέσει από την αρχή της πανδημίας να γίνει κούρεμα των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αντί γι' αυτό, εσείς, όμως, επιλέγετε τις αναστολές. Ταυτόχρονα, φωνάζαμε ως ΜέΡΑ25 για παροχή ενίσχυσης κι όχι δανείων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η Κυβέρνηση, όμως, πάλι έκανε το αντίθετο, επιστρέ-

πτέα προκαταβολή, την οποία τώρα ζητά να τη γυρίσουν πίσω.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επιπλέον επωμιστεί το κόστος του «myDATA», δηλαδή σε πραγματικό χρόνο να υποβάλλουν υποχρεωτικά κάθε παραστατικό που κόβεται προς τα τερματικά της ΑΑΔΕ, μιας ΑΑΔΕ που είναι πλήρως εξαρτημένη από τους δανειστές και μοναδική αποστολή της είναι να έχει τον πλήρη έλεγχο των φορολογικών δεδομένων για την εξυπηρέτηση των δανειστών.

Ένα χρήσιμο εργαλείο η Κυβέρνηση το μετατρέπει σε όπλο κατά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δημιουργώντας τους τεράστια νέα κόστη. Γιατί η πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δεν διαθέτει λογιστήριο, αλλά συνεργάζεται με φοροτεχνικά γραφεία. Δημιουργείται έτσι ένα νέο ακόμη πεδίο αθέμιτου ανταγωνισμού υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων με τα οργανωμένα λογιστήρια. Η Κυβέρνηση οφείλει να συνδράμει υλικά, αλλά και τεχνικά σε αυτή τη μετάβαση και όχι να χρησιμοποιεί το εργαλείο ως όπλο.

Εμείς ως ΜέΡΑ25 θεωρούμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Κι αυτό, γιατί αποτελούν τη βασική επιλογή για την επιχειρηματική δραστηριότητα στη χώρα μας σε ποσοστά πολύ μεγαλύτερα από τις υπόλοιπες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον βασικό εργοδότη με τεράστια περιθώρια ευελιξίας και περαιτέρω επέκτασης της απασχόλησης.

Οι άνθρωποι, όμως, του χώρου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μπορούν να αποτελέσουν τον δυναμικό χώρο που θα είναι διατεθειμένος να συγκρουστεί με το καθεστώς της χρεοδουλοπαροικίας, όπως συνηθίζουμε να λέμε. Το τραγικό, όμως, είναι ότι συμβαίνει σε ένα περιβάλλον απολύτως πρωτόγνωρης ακρίβειας, η οποία φυσικά αποτελείται από τις δυσανάλογα αυξημένες τιμές ρευστάτος.

Τέσσερις ολιγάρχες -τους έχουμε ονοματίσει- μαζί με την ιδιωτικοποιημένη ΔΕΗ κάθε μέρα προσδιορίζουν μεταξύ τους μόνοι τους την τιμή που θα χρεώνεται στο ρεύμα στη χονδρική, αλλά και ακόμη υψηλότερα στη λιανική. Κι αυτό δεν είναι καν μια οικονομία της αγοράς. Είναι καρτέλ.

Γι' αυτό, το πρώτο που θα πρέπει να γίνει είναι η κατάργηση του ψευδοχρηματιστηρίου που θέσπισε ο ΣΥΡΙΖΑ. Να μην το ξεχνάμε κι αυτό. Αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε την ακρίβεια, χρειάζονται, όχι επιδόματα, όπως έχουμε πει, δηλαδή και άλλα χρήματα στους λίγους ολιγάρχες, ούτε πλαφόν στην τιμή ενέργειας. Χρειάζεται κατάργηση του χρηματιστηρίου ενέργειας, για να μπορέσουν να πάρουν επιτέλους μια ανάσα όλες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και όλος ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Απατζίδη.

Καλείται στο Βήμα ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης, για την ομιλία του.

ΣΥΡΙΑΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω, για να καταθέσω και τις τροπολογίες που γίνονται δεκτές για να τις δείτε πριν περάσουμε στον κύκλο με τις δευτερολογίες των εισηγητών, θα ήθελα και από το Βήμα της Βουλής να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια της Έλσας Παπαδημητρίου.

Η Έλσα Παπαδημητρίου, την οποία είχα την τιμή να την γνωρίσω και να συνεργαστώ μαζί της, ήταν πράγματι μια εξαιρετική πολιτικός, με διαύγεια στις απόψεις της, σθένος στην υπεράσπιση τους και ακόμα και αν διαφωνούσε μαζί της, δεν μπορούσε παρά να διακρίνει ήθος, γνώση και καλλιέργεια. Είναι, λοιπόν, απώλεια για την παράταξη της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και απώλεια για τη χώρα η σημερινή της εκδημία. Και επαναλαμβάνω, εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένειά της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κάνω την ομιλία μου -θα τοποθετηθείτε μετά οι εισηγητές και θα κλείσω την συνεδρίαση- θα αναφέρω τις υπουργικές τροπολογίες που γίνονται δεκτές.

Η με γενικό αριθμό 1239 και ειδικό αριθμό 124 τροπολογία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων γίνεται δεκτή. Η τροπολογία αυτή έχει διαδικαστικού τύπου θέματα, όπως τα όργανα

διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και η αποζημίωση των μελών των επιτροπών, οι προθεσμίες, οι οποίες παρατείνονται, η συγκρότηση επιτροπής εισηγητών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που μας ζήτησε η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Λάθος. Αυτή που ανέφερα τώρα δεν θα είναι, έχει αφαιρεθεί. Η μοριοδότηση δομημένης συνέντευξης για την επιλογή προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Πάλι για την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Εξουσιοδοτική διάταξη για την συγκρότηση ομάδας εμπειρογνομόνων για την επεξεργασία των κεντρικών δεικτών αποδοτικότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Και από το Υπουργείο Τουρισμού, η λειτουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων από γνωστοποίηση, που αφορά στην ευκολότερη αδειοδότηση ξενοδοχειακών καταλυμάτων.

Επίσης, από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατατίθεται και γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1240 και ειδικό αριθμό 125 με δημοσιονομικές διορθώσεις εις βάρος νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, από τον Γιάννη Τσακίρη. Ζητήματα προϊσταμένων οργανικών μονάδων της ΜΟΔ. Η διεύρυνση των ορίων των πληττόμενων περιοχών από φυσικές καταστροφές. Προστίθεται η περιοχή της Λάρισας. Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα. Αυτό έχει σημασία. Εδώ θέλω να σταθώ.

Έχουμε μια σειρά άρθρων προτεινόμενων από την ΑΑΔΕ για να μπορέσουμε να κάνουμε πιο επισταμένους ελέγχους για το λαθρεμπόριο καυσίμων, σχετικό και με όλη την ακρίβεια των ημερών που διανύουμε τώρα. Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών - εκροών. Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων εγκατάστασης συστήματος εισροών - εκροών. Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών - εκροών. Όλες οι σχετικές διατάξεις είναι προτεινόμενες -επαναλαμβανών- από την ΑΑΔΕ για τη δυνατότητα να γίνονται οι έλεγχοι.

Επίσης, από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, από τον Αναπληρωτή Υπουργό, έχουμε την τροπολογία με αριθμό γενικό 1238 και ειδικό 123, που επίσης γίνεται δεκτή, με διάφορες διορθώσεις πάνω στα ζητήματα του αναπτυξιακού νόμου.

Από το Υπουργείο Οικονομικών -αν και έχουν μιλήσει ήδη- η τροπολογία με γενικό αριθμό 1237 και ειδικό 122 γίνεται δεκτή.

Από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, που επίσης έχουν μιλήσει, η τροπολογία με γενικό αριθμό 1237 και ειδικό 122 γίνεται δεκτή.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, για τα Πρακτικά, για να μπορούν εύκολα να μπουν στο σώμα, οι τροπολογίες είναι: Η με γενικό αριθμό 1239 και ειδικό 124. Εδώ έχει αφαιρεθεί το άρθρο 3. Η με γενικό αριθμό 1240 και ειδικό 125. Η με γενικό αριθμό 1238 και ειδικό 123 και η με γενικό αριθμό 1237 και ειδικό 122 από το Αγροτικής Ανάπτυξης.

Αυτές είναι οι υπουργικές τροπολογίες που γίνονται δεκτές. Είναι εμπρόθεσμες, τις έχετε δει. Ότι απορία έχετε μπορείτε να μου τη θέσετε μετά, για να απαντήσω μετά τον κύκλο των εισηγητών.

Τώρα θέλω να πω δυο λόγια για τη συζήτηση που προηγήθηκε. Νομίζω ότι γενικά κάναμε μια καλή συζήτηση. Ένταση δεν υπήρξε. Ακόμα και αυτή η χαλαρή μου στιγμή με τον κ. Κατρίνη περισσότερο μια διευκρίνιση επί ορισμένων θεμάτων είναι. Θέλω να ευχαριστήσω την Ολομέλεια για μία καλή συζήτηση υψηλού επιπέδου και σε γενικές γραμμές συναινετική.

Σημαντικές και μεγάλες διαφορές, για να είμαστε ειλικρινείς, δεν έχουν προκύψει. Όσον αφορά τον διαγωνισμό και το άρθρο του διαγωνισμού και την επιλογή προϊσταμένων -σε αυτό αναφέρομαι- θα καταθέσουμε μια νομοτεχνική βελτίωση όπου θα επιτρέψουμε σε όποιον θέλει από όσους έχουν ήδη λάβει μέρος στον γραπτό διαγωνισμό του παρελθόντος, αν θέλουν, να κρατήσουν τη βαθμολογία τους και στον νέο κύκλο, στην επαναπροκήρυξη, δηλαδή.

Αυτό το κάνουμε για τον εξής λόγο: Αναφέρομαι κυρίως στον συνάδελφο από τον ΣΥΡΙΖΑ γιατί ο σχετικός διαγωνισμός είχε γίνει επί ΣΥΡΙΖΑ. Πρώτον, γιατί δεν θέλουμε να δώσουμε καμμία

εντύπωση ότι η επαναπροκήρυξη σημαίνει κατάργηση, ότι δηλαδή, θέλουμε να σταματήσουμε και να αλλάξουν τη διαδικασία. Το αντίθετο. Επαναλαμβάνεται από την αρχή. Είμαστε σύμφωνοι με αυτή τη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων που είχε νομοθετήσει η προηγούμενη κυβέρνηση για λόγους διάφορους της βουλήσεώς μας, κυρίως του ζητήματος της μεγάλης καθυστέρησης στις εκδόσεις αποφάσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Δεν ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός κατά το διάστημα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Κατά το γεγονός ότι μπαίνουμε στην καινούργια προγραμματική περίοδο αναγκαστικά λόγω της διαφοράς αρχιτεκτονικής δεν μπορούμε να μεταφέρουμε αυτόματα τους νυν προϊσταμένους στο νέο σχήμα.

Να το εξηγήσω και πρακτικά, μήπως σε κάποιους έχει μείνει η αμφιβολία. Υπάρχουν θέσεις προϊσταμένων στο νέο αρχιτεκτόνημα, στη νέα περίοδο, που έχουν καταργηθεί και υπάρχουν θέσεις προϊσταμένων στο νέο αρχιτεκτόνημα που έχουν δημιουργηθεί, οι οποίες δεν υπήρχαν στο προηγούμενο αρχιτεκτόνημα. Άρα, ακόμα κι αν λέγαμε αυτόματα οι νυν προϊστάμενοι που είχαν μπει με ανάθεση το 2015 πέρναγαν στο νέο αρχιτεκτόνημα, θα έπρεπε στο σύνολο με τους προϊσταμένους και τους προϊσταμένους των δομών να αλλάξουμε περίπου εβδομήντα ανθρώπους. Άρα, πάλι θα έπρεπε να μπούμε σε μια διαδικασία ποιους εβδομήντα, με ποια διαδικασία. Άρα, δεν γίνεται.

Τι λέμε λοιπόν; Λέμε: Ξανακάνουμε τον διαγωνισμό τον προηγούμενο από την αρχή, τον επαναπροκηρύσσουμε. Γιατί μπορούμε να πάμε τώρα με ασφάλεια ότι αυτή τη φορά αυτό που δεν καταφέραμε την προηγούμενη φορά δύο κυβερνήσεις, κύριε Μαμουλάκη, τώρα θα γίνει; Διότι τώρα πια το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει αποφανθεί ως προς τη συνταγματικότητα της διαδικασίας. Δεν μπορεί να γίνει νέα προσφυγή ως προς τη συνταγματικότητά της για να χάσουμε ξανά τον χρόνο που χάσαμε πριν. Άρα, δεσμευόμαστε ότι μέχρι το αργότερο τις 30 Ιουνίου του 2023 θα έχουν τελειώσει όλοι, θα έχουν τοποθετηθεί άπαντες.

Τώρα για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας και συνέχειας του κράτους, λέμε επικουρικά με τη νομοτεχνική βελτίωση ότι όσοι από αυτούς που έλαβαν μέρος στον προηγούμενο διαγωνισμό έδωσαν γραπτές εξετάσεις και θεωρούν ότι έγραψαν καλά και θέλουν να κρατήσουν το βαθμό τους ώστε να μην αδικηθούν, ας το πούμε έτσι, ή να μην υπάρχει μια αίσθηση ότι εμείς θέλουμε να τους «κόψουμε», θα κρατάνε το βαθμό τους και θα πάνε κατευθείαν στον προφορικό, χωρίς να χρειαστεί να ξαναδώσουν γραπτά για δεύτερη φορά. Όσοι πάλι τώρα δεν είχαν δώσει γιατί δεν είχαν κάνει αίτηση, γιατί οι θέσεις οι κενές που δημιουργήθηκαν τους ενδιαφέρουν και οι προηγούμενες δεν τους ενδιέφεραν, γιατί τότε δεν είχαν τα τυπικά προσόντα τα οποία την πενταετία που μεσολάβησε τα απέκτησαν, θα κάνουν τις γραπτές τους εξετάσεις και την προφορική τους συνέντευξη όπως προβλέπει κανονικά η προκήρυξη. Επαναλαμβάνω ότι μέχρι 30-6-2023 δεσμευόμαστε να έχει λήξει διαδικασία.

Τονίζω ότι σκοπός μας είναι με τον κ. Τσακίρη να προκηρύξουμε τη διαδικασία αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου, να μην χάσουμε καθόλου χρόνο δηλαδή, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ότι η περίοδος των μεταβατικών διορισθέντων προϊσταμένων θα είναι κατά το δυνατόν πιο σύντομη και κατά τη διάρκεια, κάθε φορά που μία θέση κρίνεται ότι κάποιος διορίζεται θα αντικαθιστά τον προσωρινώς διορισθέντα με αυτόν που παίρνει την κανονική του θέση, έτσι ώστε να εξασφαλίσουμε τη συνέχεια του κράτους, τους όρους της διαφάνειας και την αξιοπιστία μιας δημόσιας διοίκησης που δεν θα πρέπει να αφήνει ούτε υπόνοια ότι σκοπός του νομοθέτη, του Υπουργού είναι να παρεμβαίνει στη διαδικασία.

Εγώ, επαναλαμβάνω, δεν θέλω να παρέμβω. Είπα και στην επιτροπή εάν είχατε να μου προτείνετε κάποιον άλλο τρόπο να το κάνω, θα ήμουν πολύ πρόθυμος να το συζητήσουμε. Δεν ακούστηκε άλλη πρόταση. Γιατί η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει άλλη πρόταση. Το έχουμε ψάξει πάρα πολύ.

Ο λόγος που σας τα λέω όλα αυτά είναι γιατί θέλω να μην χρησιμοποιήσετε ως πρόσχημα αυτό το άρθρο για να μην ψηφίσετε το νομοσχέδιο. Αναφέρομαι στα κόμματα του ΣΥΡΙΖΑ και ΚΙΝΑΛ. Θα είναι αδικία επικαλούμενοι αυτό το άρθρο να μην ψηφίσετε

το νομοσχέδιο, καθόσον στην πραγματικότητα σε όλο το υπόλοιπο νομοθέτημα δεν έχουμε καμμία ουσιαστική διαφωνία.

Ως προς την δήλωση της κ. Τζάκρη, δεν είναι αλήθεια. Στο ηχητικό το οποίο σας στείλαμε ακούγεται καθαρά ο κ. Ράσμουσεν που λέει: «Συμφωνούμε με τη νέα αρχιτεκτονική». Η δικιά μας αρχιτεκτονική, επαναλαμβάνω, είναι η πρώτη αρχιτεκτονική του νέου ΕΣΠΑ. Δεν υπάρχει άλλη χώρα που να έχει κάνει. Ο λόγος που έχει διαχειριστική αρχή ξεχωριστή το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι γιατί ορίζονται το νέο ΕΣΠΑ -αυτή είναι η βασική του διαφορά- σε όλα τα Υπουργεία όλα τα ψηφιακά αποτελέσματα τα έχει αυτό το Υπουργείο. Το ίδιο θα γίνει σε κάθε χώρα της Ευρώπης γιατί αυτό το ΕΣΠΑ έχει το ένα τρίτο σε ψηφιακά έργα. Αυτός είναι ο λόγος. Δεν είναι η προσωπική φιλία του Πρωθυπουργού και βεβαίως -δεν έχω λόγο να μην το πω αυτό- εγώ είμαι από τους φίλους του Κυριάκου Πιερρακάκη προσωπικά και τον θεωρώ και εξαιρετικά άξιο Υπουργό. Το ξεκαθαρίζω. Αυτός, όμως, είναι ο λόγος. Το κάθε κόμμα θα ψηφίσει αυτό που νομίζει.

Ως προς αυτόν καθ' αυτόν, λοιπόν, τον νόμο, αφού τον ψηφίσουμε σήμερα, μετά μπορούμε πολύ γρήγορα να προχωρήσουμε στη δημιουργία των πρώτων προγραμμάτων που θα λειτουργήσουν στα πλαίσια της Νέας Προγραμματικής Περιόδου. Αυτό για εμάς, όχι στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μόνο, αλλά γενικά στην Ελλάδα, πιστεύω ότι έχει πολύ μεγάλη σημασία, διότι εμείς είμαστε μια οικονομία που έχει άμεση ανάγκη ρευστότητας. Άρα δεν μπορούμε να χάσουμε χρόνο σε διαδικαστικά ζητήματα.

Αυτός είναι ο λόγος που μας ώθησε να τρέξουμε γρηγορότερα από όλα τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη για να μπορέσουμε να πάρουμε την έγκριση του νέου προγράμματος πρώτοι, να ψηφίσουμε τον νέο νόμο πρώτοι και να βγάλουμε τα νέα προγράμματα πρώτοι, γιατί δεν θέλουμε να μείνει η ελληνική οικονομία με κενό χρηματοδότησης, όσον αφορά τουλάχιστον το ΕΣΠΑ. Εξαιρώ το Ταμείο Ανάκαμψης που είναι κάτι που προέκυψε στην πορεία και είναι κάτι διαφορετικό.

Αν σ' αυτό συνυπολογίσετε ότι οι πόροι του τρέχοντος ΕΣΠΑ έχουν σχεδόν πια εξαντληθεί καθώς έχουμε πλησιάσει στο 100% της απορρόφησης, θα χρειαστούμε και νέους πόρους. Για να βρούμε, λοιπόν, μπαίνουμε όσο γίνεται γρηγορότερα στο νέο πρόγραμμα. Και σας καλώ να ψηφίσετε το σημερινό νομοσχέδιο για να μπορούμε πάμε γρήγορα σε αυτό το νέο πρόγραμμα.

Θέλω, επίσης, να πω αυτό που είπα και στην επιτροπή. Γενικά στην πολιτική, δυστυχώς, έχω μάθει ότι δεν μπορεί να προσδοκάς σε μεγάλες κινήσεις αναγνώρισης από τους πολιτικούς αντιπάλους. Εγώ η αλήθεια είναι -και το συμβουλεύω στους συναδέλφους- πολλές φορές στην πολιτική μου διαδρομή έχω αναγνωρίσει επιτεύγματα πολιτικών μου αντιπάλων. Θεωρώ ότι είναι ωραίο πράγμα την πολιτική να τη βλέπουμε περισσότερο σαν σκαταόδορο παρά ως μάχη. Ο καθένας μας σε αυτές τις θέσεις είναι προσωρινός. Θα έρθει κάποιος επόμενος. Το ζήτημα είναι ο καθένας από μας να δίνει τη σκυτάλη όσο μπορεί πιο μπροστά στον επόμενο κι αυτός με τη σειρά του στον επόμενο.

Αυτό για να μπορέσει να εμπεδωθεί ως αίσθημα, θα έπρεπε να έχει τουλάχιστον αναγνώριση αντικειμενικών γεγονότων. Το γεγονός της πολύ μεγάλης αύξησης της απορρόφησης του τρέχοντος ΕΣΠΑ από την παρούσα διακυβέρνηση είναι ένας αντικειμενικός δείκτης που δεν δύναται να αμφισβητηθεί. Κι όμως σε αυτή τη συζήτηση την πολυήμερη στις επιτροπές κι εδώ στην Ολομέλεια για το νέο ΕΣΠΑ δεν ακούσαμε από κανένα κόμμα της Αιτωλικής για κανένα σχόλιο για την αύξηση της απορρόφησης. Σα να μην είχε συμβεί.

Είμαι βέβαιος ότι αν είχαμε αποτύχει κι αν από τη θέση δεκαεννέα που παραλάβαμε την Ελλάδα δεν ήμασταν στη θέση ένα και ήμασταν στη θέση είκοσι επτά, ήμασταν στη θέση είκοσι πέντε, θα ακούγαμε πολλές φορές εδώ συζητήσεις ως προς αυτό το ζήτημα. Δεν το έχω ακούσει και λυπούμαι γι' αυτό. Τώρα, όσον αφορά το γεγονός ότι πρώτοι πήραμε την έγκριση για το νέο ΕΣΠΑ, που επίσης για την Ελλάδα είναι σπάνιο, πάλι γι' αυτό δεν άκουσα απολύτως κανένα σχόλιο από κανένα κόμμα της Αντιπολίτευσης.

Κι όλα αυτά, να ξέρετε, είναι προϊόντα που δεν έρχονται αυ-

τόματα, δεν έρχονται από τον ουρανό. Δεν ήρθαν γιατί έτυχαν. Ήρθαν διότι κάποιοι άνθρωποι -δεν λέω μόνος μου εγώ, προς θεού, προσωπικά αναγνωρίζω τον Γιάννη Τσακίρη και την πολύ μεγάλη συμβολή της δικής του ομάδας, τον Δημήτρη Σκάλλο και την πολύ μεγάλη συμβολή δικής του ομάδας, του δικού μας γραμματέως, τον Γιώργο Ζερβό και τη Νίκη Δανδόλου, αυτοί είναι που έχουν τις θέσεις, και όλη την ομάδα, τους νομικούς συμβούλους, τους συνεργάτες, και εγώ φυσικά, δεν λέω ότι εγώ ήμουν απών, προφανώς και ήμουν παρών σε αυτή τη διαδικασία- δουλέψαμε για να μπορέσουμε να πείσουμε την DG REGIO να δώσει στο ελληνικό πρόγραμμα μια προτεραιότητα. Το να το αναγνωρίσετε αυτό δεν σας βλάπτει. Σας ωφελεί. Δεν είναι κάτι το οποίο θα σας αφαιρέσει ψήφους. Δεν πιστεύω ο ψηφοφόρος να σας καταψηφίσει επειδή τολμήσετε να πείτε ότι είναι καλό που για πρώτη φορά η Ελλάδα παίρνει πρώτη την έγκριση.

Για να καταλάβει ο κόσμος, σε όλες τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους η Ελλάδα τα πρώτα λεφτά του εκάστοτε προγράμματος τα έπαιρνε περίπου ενάμιση χρόνο μετά. Αν καταφέραμε τον Ιούνιο να έχουμε τα πρώτα προγράμματα στον αέρα, θα έχουμε γλιτώσει από όλες τις περιόδους έναν χρόνο. Αυτό σημαίνει τι; Ένας επιπλέον χρόνος για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε την απορρόφηση του προγράμματος. Γιατί αυτό θα είναι φυσικά και πέραν της δικής μου θητείας. Προσπερνάει τη δική μου θητεία. Είναι σαν το ν+3 να το κάναμε ν+4 με βάση τους χρόνους που δουλεύαμε μέχρι τώρα. Αυτό, ναι, είναι σπουδαίο πράγμα, με συγχωρείτε.

Θα άξιζε τον κόπο κάποιο κόμμα της Αντιπολίτευσεως -δεν λέω για τους καλούς συναδέλφους της Συμπολίτευσης, προφανώς αυτοί το είπαν και τους ευχαριστώ τον καθένα προσωπικά και τον εισηγητή μας και όλους του Βουλευτές που το έκαναν- τουλάχιστον να αναγνώριζε τα στοιχειώδη και εν πάση περιπτώσει τα αντικειμενικά. Γιατί αυτό είναι ωραίο στην πολιτική. Αυτό δεν είναι ζήτημα τώρα ούτε ιδεολογίας, ούτε κόμματος, ούτε συμπάθειας ή αντιπάθειας ούτε τίποτα. Είναι έτσι.

Επίσης θέλω να πω ότι η συζήτηση του προγράμματος της νέας προγραμματικής περιόδου έχει και ένα ιδεολογικό χαρακτήρα. Φάνηκε περισσότερο στην επιτροπή σε έναν διάλογο που είχα με το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Γιατί έχει έναν ιδεολογικό χαρακτήρα;

Διότι εδώ πρέπει να τονίσουμε στον ελληνικό λαό και είναι ευκαιρία και από το Βήμα της Βουλής να πούμε -δεν το κάνουμε συχνά στην Ελλάδα και κατά τη γνώμη μου αυτό είναι λάθος, παραλίγο να το πληρώσουμε πολύ ακριβά το 2015 και γενικά την παραγμένη δεκαετία των μνημονίων- πόσο ωφελεί τη χώρα μας η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πόσο συγκλονιστικά ωφελεί τον ελληνικό λαό και την καθημερινότητά του το ότι καταφέραμε -και αυτό είναι μια συλλογική μας εθνική επιτυχία- να είμαστε μέλος της ευρωζώνης, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέλος του σκληρού πυρήνα της ευρωπαϊκής οικογένειας, να μπορούμε οι Έλληνες πολίτες, ο ελληνικός λαός να έχει πρόσβαση σε αυτούς τους γιγάντιους πόρους που μόνο η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να δώσει σε έναν λαό, με τους οποίους μπορούμε και αλλάζουμε τη ζωή του λαού προς το καλύτερο.

Χτίζουμε νοσοκομεία, χτίζουμε σχολεία, χτίζουμε δρόμους, ενισχύουμε επιχειρήσεις, εκσυγχρονίζουμε την έρευνά μας και προχωράμε σε ένα συνδυασμό όλη μας της οικονομίας. Αυτές είναι δυνατότητες που μας δίνουν οι ευρωπαϊκοί πόροι, που δεν θα ήταν στη διάθεσή μας, εάν δεν ήμασταν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και έχει σημασία σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε αυτό να τονίζεται και να το καταλαβαίνει ο κόσμος, ο οποίος πολύ συχνά στην καθημερινότητα και στα προβλήματα που δυστυχώς η ζωή πάντα φέρνει, ξεχνάει τα πολλά θετικά τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τέλος όσον αφορά το μείζον ζήτημα των ημερών που είναι προφανώς η ακρίβεια και ο πληθωρισμός, δεν θέλω καθόλου να υποκριθώ ότι δεν είναι τεράστιο ζήτημα και ότι δεν είναι υπαρκτό ζήτημα πέραν της όποιας αντιπολιτευτικής κριτικής ή της υπερβολής που μπορεί να έχουν κάποτε και μερικές αντιπολιτευτικές κορώνες. Αυτό δεν αφορά στην ουσία. Υπάρχει πρόβλημα πληθωρισμού και υπάρχει μεγάλη συμπίεση των εισοδημάτων των

Ελλήνων πολιτών από αυτόν τον πληθωρισμό.

Προκάλεσα άλλωστε πριν, αν θυμάστε, τον κ. Κατρίνη και το ΚΙΝΑΛ να ψάξουν την περίοδο που κυβέρνησε το ΠΑΣΟΚ -δόξα τω θεώ το ΠΑΣΟΚ κυβέρνησε πολλά χρόνια την Ελλάδα, δεν είναι ένα καινούργιο κόμμα- ή την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με τα πέντε χρόνια, και να μας φέρουν στη Βουλή πρόστιμα σε αλυσίδες σουπερμάρκετ ή σε αλυσίδες χονδρεμπορικές ή σε τράπεζες που να έχουν υψηλότερες ποινές από αυτές που έχει βάλει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή επί των δικών μου ημερών. Σας διαβεβαιώ δεν θα βρείτε καμμία άλλη τέτοια περίοδο. Το να λέτε ως καραμέλα διαρκώς ότι εμείς υπηρετούμε τα διάφορα συμφέροντα, όταν είμαστε αυτοί που έχουμε βάλει τα μεγαλύτερα πρόστιμα και έχουμε κάνει τους μεγαλύτερους ελέγχους, με συγχωρείτε από κάποιο σημείο κι έπειτα είναι και άδικο, είναι και γραφικό. Γιατί δεν είναι αλήθεια. Είναι ψευδές.

Είναι απολύτως προφανές ότι η Κυβέρνηση είναι εκλεγμένη από τον ελληνικό λαό, υπηρετεί τον ελληνικό λαό, τα συμφέροντα του ελληνικού λαού. Και η δική μας παράταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας μην έχετε καμμία αμφιβολία, παραμένει πάντοτε μια βαθιά λαϊκή παράταξη που είναι δίπλα στον μέσο Έλληνα, στον μέσο Έλληνα υπάλληλο, τον μέσο Έλληνα επιχειρηματία, στον μέσο Έλληνα αγρότη. Και είμαστε εδώ για να κάνουμε τη ζωή του όσο γίνεται καλύτερη ακόμα και υπό τις πλέον αντίξοες σημερινές συνθήκες του πολέμου. Και θα μας κρίνει ο ελληνικός λαός όταν έρθει η ώρα των εκλογών επί αυτών μας των δράσεων. Και πιστεύω, είμαι απολύτως βέβαιος για αυτό, ότι θα μας κρίνει εξαιρετικά δίκαια, διότι ο ελληνικός λαός μέσα του έχει αποδείξει ότι έχει δικαιοσύνη και μπορεί να αναγνωρίσει ποιος δουλεύει στα αλήθεια, ποιος κάνει αυτό που πρέπει και ποιος δεν το κάνει και απλώς και μόνον θέλει να κάνει αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση.

Μόνον αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση δεν θα μας βγει σε καλό. Δεν μας βγήκε σε καλό στο παρελθόν. Ειδικά τώρα που έχουμε αυτές τις αναταράξεις η πλειοψηφία λαϊκισμού μπορεί να αποβεί μοιραία και πολύ επικίνδυνη για όλους εμάς.

Άρα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλώ το Σώμα, το σύνολο δηλαδή της Βουλής να στηρίξει το παρόν σχέδιο νόμου. Το παρόν σχέδιο νόμου για το νέο ΕΣΠΑ, για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 μόνο όφελι θα φέρει στους Έλληνες πολίτες από τα χιλιάδες προγράμματα που πρόκειται να βγουν και τις χιλιάδες επιχειρήσεις δήμους, περιφέρειες, πολίτες που πρόκειται να αποκτήσουν πρόσβαση στα προγράμματα αυτά και άρα να κάνουν τη ζωή τους καλύτερη. Είναι πιστεύω ένα πολύ ωραίο πολιτικό μήνυμα και ειδικά λόγω των περιόδων που ζούμε το κόμματα -να μην πω όλα γιατί κάποια κόμματα έχουν αντιευρωπαϊκή ιδεολογία και άρα αυτά τουλάχιστον έχουν μια δικαιολογία να πουν όχι από θέση αρχής- να δώσουν θετική ψήφο στο νομοσχέδιο αυτό και να επιτρέψουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων να προχωρήσουμε άμεσα στην έκδοση των πρώτων προγραμμάτων του νέου ΕΣΠΑ και να τρέξουμε -και εκεί να κριθούμε αυστηρά- για να μπορέσουμε να κάνουμε τη δουλειά μας όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο κ. Μαμουλάκης επί των τροπολογιών.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Κατ' αρχάς να ρωτήσω το εξής επί της διαδικασίας. Είναι και ο κύριος Δήμας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Θα μιλήσει για ένα πεντάλεπτο ο κ. Δήμας και μετά θα πάω στους εισηγητές. Μου είπατε ότι θέλετε για την τροπολογία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Οπότε θα περιμένω για να τοποθετηθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ό,τι θέλετε.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Χρίστος Δήμας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να μιλήσω για την τροπολογία με γενικό αριθμό 1240 και

ειδικό 125, ειδικότερα για το άρθρο 8 για την αναγνώριση προϋπηρεσίας ερευνητών, την τροποποίηση του άρθρου 133 του ν.4472/2017. Σήμερα διορθώνουμε μία ανορθογραφία που δημιουργήθηκε το 2017 όσον αφορά την αναγνώριση της προϋπηρεσίας.

Επιτρέψτε μου πολύ σύντομα να σας πω ότι έρευνα διεξάγεται τόσο στα πανεπιστήμια όσο και στα ερευνητικά κέντρα. Όμως το 2017 δεν είχε αναγνωριστεί η προϋπηρεσία στα ερευνητικά κέντρα. Σας διαβάζω ότι για τους ερευνητές αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν αναγνωρίζεται από το αρμόδιο για το σκοπό αυτό όργανο ως ακαδημαϊκά ισότιμο με αυτούς των πανεπιστημίων και των ΑΤΕΙ της ημεδαπής -και προσθέτουμε- καθώς και το ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα του άρθρου 13α του ν.4310/2014.

Αρα με αυτόν τον τρόπο επιτρέψτε μου να πω ότι διορθώνουμε την ανορθογραφία του 2017 και είμαι βέβαιος ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης θα στηρίξουν αυτή την τροπολογία. Δεν μπορώ να πιστέψω ότι θα καταψηφίσουν να αναγνωριστεί η προϋπηρεσία σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα.

Επίσης θέλω να μιλήσω όμως και για το άρθρο 9, τις ρυθμίσεις για τη δράση Χρηματοδότηση της Καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Εδώ πέρα η δράση έχει να κάνει για τη σφραγίδα αριστείας, δηλαδή, για την χρηματοδότηση κορυφαίων καινοτόμων επιχειρήσεων ύψους 18,2 εκατομμυρίων ευρώ. Είναι έτοιμα έργα προεγκεκριμένα, ώριμα έργα προς υλοποίηση. Επιτρέψτε μου μόνο να σημειώσω ότι στους τομείς της έρευνας τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δεν ισχύει ο όρος προσκόμισης εγγυητικής επιστολής για ποσό ίσο με το 40% της συγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης κάθε δικαιούχου έναντι εισπραξέων που ενεργούνται υπέρ αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επίσης το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στη δράση δεν συμψηφίζεται μόνο με βεβαιωμένα χρέη που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση στη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει.

Με αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτούμε πρώτον τις επιχειρήσεις που πράγματι καινοτομούν και αυτό αναγνωρίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στηρίζουμε την καινοτομία ακόμα περισσότερο και διευκολύνουμε τους δικαιούχους να μπορέσουν πράγματι να υλοποιήσουν τα καινοτόμα σχέδιά τους.

Κλείνοντας δεν μπορώ παρά να μην κάνω δύο σχόλια. Άκουσα από την Αντιπολίτευση ότι δεν υπάρχει λόγος ίδρυσης της εταιρείας του «ELEVATE GREECE» που ουσιαστικά είναι η μετεξέλιξη του Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων από μία ψηφιακή πλατφόρμα που είναι σήμερα σε μια εταιρεία του δημοσίου. Άκουσα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον ότι δεν υπάρχει ανάγκη να προχωρήσουμε στην ίδρυση της εταιρείας, διότι υπήρχε η δράση του «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» που είχε χρηματοδοτήσει πάνω από διακόσιες νεοφυείς επιχειρήσεις. Επιτρέψτε μου να πω ότι δυστυχώς κάποιοι βρίσκονται ακόμα σε σύγχυση, δεν μπορούν να διαχωρίσουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις από τις καινοτόμες επιχειρήσεις ή ακόμη και από τις νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Πλέον έχουμε ξεκάθαρο ορισμό για τον οποίο συμφωνεί η επισημονική κοινότητα για το πώς ορίζεται μια νεοφυής επιχείρηση. Επιτρέψτε μου να πω ότι υπάρχουν κάποια αυτοματοποιημένα κριτήρια, τα οποία έχουν να κάνουν με τη νομική μορφή

της εταιρείας ΙΚΕ, ΕΠΕ, ΑΕ, με τα χρόνια λειτουργίας -δεν μπορεί να λειτουργεί πάνω από οκτώ χρόνια- με το πόσους ανθρώπους απασχολεί, δηλαδή μέχρι διακόσιους πενήντα εργαζόμενους τα πρώτα χρόνια και επίσης με τον κύκλο εργασιών, δηλαδή στην αρχή να μην υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ.

Αυτό όμως δεν διαχωρίζει τις νεοσύστατες από τις νεοφυείς επιχειρήσεις γι' αυτό μάλιστα προσθέσαμε δύο αξιολογικά κριτήρια. Πρώτον, να ενέχει το στοιχείο της καινοτομίας είτε στο προϊόν που παράγεται είτε στην υπηρεσία που παρέχεται ή ακόμα και σε μια διαδικασία που προτάσσεται. Αυτό είναι κάτι το οποίο αξιολογείται. Το δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης έχει να κάνει με τη δυνατότητα κλιμάκωσης του μεγέθους των πωλήσεων. Να υπάρχει δηλαδή η πιθανότητα να μπορεί ακόμα και σε υπερεθνικό επίπεδο να είναι ανταγωνιστική μια επιχείρηση.

Με αυτόν τον τρόπο συνεπώς διαχωρίζουμε τις νεοσύστατες από τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Υπάρχουν όμως και καινοτόμες επιχειρήσεις που δεν πιάνουν τα τέσσερα πρώτα αυτοματοποιημένα κριτήρια που έχουμε βάλει. Αυτό το λέω απλώς για να ξέρουμε όταν μιλάμε για νεοφυείς επιχειρήσεις για ποιες επιχειρήσεις μιλάμε. Πλέον αυτό έχει να κάνει με τις επιχειρήσεις που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την εγγραφή τους στο «ELEVATE GREECE».

Επίσης το «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» είναι μια σημαντική δράση, όπου όμως δεν είχαν προβλεφθεί αρκετά κονδύλια με αποτέλεσμα έργα τα οποία είχαν πολύ υψηλή βαθμολογία να μην χρηματοδοτούνται, να μένουν εκτός. Γι' αυτόν τον λόγο αξιοποιούμε πάλι το Ταμείο Ανάκαμψης και χρηματοδοτούμε με επιπλέον 50 εκατομμύρια ευρώ τα έργα του «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» με αποτέλεσμα να έχουμε ακόμα περισσότερους δικαιούχους.

Κλείνοντας, άκουσα και έναν σχολιασμό για τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας, Καινοτομίας, τον Πρόεδρο της ΕΣΕΤΕΚ, τον κ. Σπύρο Αρταβάνη - Τσάκωνα, για την ομιλία που έκανε στην Ειδική Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής. Παρατηρώ πάλι μία σύγχυση από την πλευρά της Αξιωματικής κυρίως Αντιπολίτευσης. Θέλω να σας πω ότι οι δράσεις της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, στις οποίες έκανε αναφορά ο Πρόεδρος του ΕΣΕΤΕΚ, ήταν δράσεις οι οποίες είχαν ξεκινήσει από την προηγούμενη κυβέρνηση, άρα αν ψάχνουν να ανθρώπους και για υπεύθυνους, οι οποίοι μπορεί να σχεδίασαν πολιτικές οι οποίες δεν είχαν το αναμενόμενο αποτέλεσμα, νομίζω ότι μπορούν να κοιταχτούν και στον καθρέφτη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υφυπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, τις τελευταίες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Η σημαντική είναι αυτή που ανέφερα πριν για το θέμα των γραπτών εξετάσεων. Είναι η νούμερο ένα για όσους θα τη διαβάσουν.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Άδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΜΟΝΗ
στην τροπολογία υπ' αρ. 1239/124/16.3.2022

Το άρθρο 3 της τροπολογίας αποσύρεται και τα λοιπά άρθρα, εξ αυτού, αναριθμούνται.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΜΟΝΗ
στην τροπολογία υπ' αρ. 1240/125/16.3.2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 9: **α)** οι λέξεις «Το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Για τις πληρωμές των δικαιούχων», **β)** οι λέξεις «δεν συμψηφίζεται μόνο με βεβαιωμένα χρέη που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του προβλεπόμενου ποσού προς τους δικαιούχους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η οποία αποτελεί επέκταση της συγχρηματοδοτούμενης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» [ΕΣΠΑ 2014 -2020] Ενιαίας Δράσης Κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» Πρόσκλησης με Κωδικό ΟΠΣ 2076, καθώς και των δικαιούχων για την υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στη Δράση 16971 Ερευνών – Δημιουργώ – Καινοτομώ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι οποίοι είχαν αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» [ΕΣΠΑ 2014 -2020] Ενιαίας Δράσης Κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» Πρόσκλησης με Κωδικό ΟΠΣ 2076, εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 61 του παρόντος», **γ)** η παρ. 3 διαγράφεται, **δ)** η παρ. 4 αναριθμείται σε παρ. 3.

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ II

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»

1. Στην παρ. 17 του άρθρου 66, προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Η βαθμολογία που έλαβαν οι υποψήφιοι στη γραπτή εξέταση στο πλαίσιο της ως άνω πρόσκλησης, δύναται να προσμετρηθεί για τη συμμετοχή τους στον επόμενο διαγωνισμό πλήρωσης θέσεων ευθύνης που θα προκηρυχθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 του ν. 4314/2014, χωρίς τη συμμετοχή σε νέα γραπτή εξέταση, εφόσον το δηλώσουν με την αίτηση υποψηφιότητας».
2. Στην παρ. 19 του άρθρου 66, μετά τις λέξεις «που τοποθετούνται μεταβατικά» διαγράφονται οι λέξεις «και μέχρι», διαγράφεται το κόμμα, τίθεται τελεία και προστίθεται η φράση «Η ανωτέρω τοποθέτηση προϊσταμένων λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και».
3. Στην παρ. 8 του άρθρου 66, α) μετά τις λέξεις «εν ενεργεία» τίθεται κόμμα, β) προστίθενται οι λέξεις «κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος» και μετά από αυτές τίθεται κόμμα, γ) μετά τη λέξη «επιλεγούν» διαγράφονται οι λέξεις «στην ίδια ή», τίθεται κόμμα, προστίθενται οι λέξεις «στο πλαίσιο της διαδικασίας των παρ. 18 και 19 του παρόντος» και μετά από αυτές τίθεται κόμμα, και δ) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση που οι ανωτέρω δεν επανεπιλεγούν, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό μετά την απώλεια της θέσης ευθύνης επιστρέφεται ατόκως και χωρίς προσαυξήσεις, τμηματικά, με παρακράτηση της μηνιαίας αναλογίας αυτού από τις τακτικές αποδοχές των επομένων μηνών».
4. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 68, η λέξη «μεταφέρεται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μεταφέρονται τα», μετά τις οποίες προστίθενται οι λέξεις και το σημείο στίξης «μνημόνια συνεργασίας με τρίτους».
5. Στο άρθρο 72, α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του καταστατικού, οι λέξεις «Τομεακό Επιστημονικό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΤΕΣ) του Εθνικού Συμβουλίου» αντικαθίστανται από το σημείο στίξης και τις λέξεις «, έχον αμιγώς συμβουλευτικό χαρακτήρα, Εθνικό Συμβούλιο», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του καταστατικού, οι λέξεις «Το ΤΕΣ Καινοτομίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η Επιτροπή Καινοτομίας και Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας».
6. Στο άρθρο 72, στην παρ. 3 του άρθρου 9 του καταστατικού, προστίθεται εδάφιο δεύτερο ως εξής:
«Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος της εταιρείας λαμβάνουν τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα, που ορίζονται στο άρθρο 41 του ν. 4622/2019 (Α' 133)».
7. Στο άρθρο 72, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 16 του καταστατικού, διαγράφονται οι λέξεις: «δύο (2) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή» και αντικαθίστανται με τις λέξεις: «μία (1) θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, μία (1) θέση νομικού συμβούλου».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει η κ. Μαωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Επιμένετε βεβαίως στο νομοσχέδιο σας. Μπορεί να είναι διαχειριστικό όμως οι αλλαγές εξυπηρετούν την υλοποίηση μιας αντιλαϊκής πολιτικής. Δηλαδή και το ΕΣΠΑ και τα υπόλοιπα ταμεία, οι ευρωκοινοτικοί πόροι, είναι για να τα ξεκοκκαλίσουν οι επιχειρηματικοί όμιλοι. Σε αυτή τη ρότα είναι και οι τροπολογίες σας.

Τώρα, κύριε Υπουργέ, πόσο ωφελεί η συμμετοχή της Ελλάδας και για τους γιγαντιαίους πόρους και αν χτίζονται νοσοκομεία, σχολεία και λοιπά να σας πω ότι μακάρι να ήταν έτσι, όμως δεν υπολογίζετε τα πόσα δίνουμε συμμετοχή και αφαιρώντας τι μένει. Είναι πολύ πιο λιγοστά.

Όμως το κυριότερο δεν είναι μόνο αυτό. Ο Ζακ Ντελόρ έχει γράψει ένα πολύ καλό βιβλίο για το πάρε-δώσε, γιατί είχε και πολλή εμπειρία. Όμως το κυριότερο είναι ότι μας απαγορεύουν ουσιαστικά αυτά που συμφέρουν και στη χώρα και στον λαό, γιατί έχουμε πλεονεκτήματα, για να κερδίζουν μονοπώλια. Παραδείγματος χάριν τα λιγνιτικά πεδία. Τα μεγαλύτερα έχουμε στην Ελασσόνα και τη Δράμα. Δεν επιτρέπεται, μπαίνει πρόστιμο στη χρήση τους. Μας επιτρέπουν όμως οι Γερμανοί να τους τα πουλήσουμε. Και το λέω τώρα γιατί είναι πολύ επίκαιρο και είναι και καθοριστικό κιάλας. Ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλο για τα περιβαλλοντικά. Και η Βρετανία, αλλά και το Μετσόβιο Πολυτεχνείο έχει βρει πάρα πολύ καλά φίλτρα, αλλά είναι για να διοχετευτούν και να βρουν πεδίο λιμνάζοντα κεφάλαια. Άλλοι λόγοι είναι.

Στη βιομηχανία ζάχαρης μας πλήρωσαν, αυτή ήταν η επιδίωξη, να σπάσουμε τα μηχανήματα μέχρι και τους τοίχους. Αυτό δεν είναι παραγωγική διαδικασία. Και εισάγουμε ναι, εισάγουμε ζάχαρη. Λέω ένα προϊόν που δεν είναι μόνο στην πρωτογενή παραγωγή, είναι και στη μεταποίηση. Δεν χρησιμοποιείται μόνο αγροτική γη και αγρότες. Χρησιμοποιούνται και εργάτες και μεταφορείς μέχρι και βενζινάδικα και οικονομολόγοι, μια σειρά εργαζόμενοι. Τελείωσε επί ΣΥΡΙΖΑ. Το πιστοποιητικό θανάτου το είχατε ξεκινήσει όμως εσείς. Αυτό ισχύει για μια σειρά προϊόντων που θα μπορούσε κανείς να πει.

Να μπορούμε στην εξωτερική πολιτική; Θα σας πω καθαρά, επειδή έχω κάνει και στο Ευρωκοινοβούλιο, τέτοια στήριξη της Τουρκίας τη στιγμή που έχει κάνει εισβολή και κατοχή στην Κύπρο δεν υπάρχει. Και αυτή συνεχίζεται μέχρι τώρα. Έχει κερδίσει η Τουρκία και ας μην είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος πάντων, είναι μια συζήτηση πολύ ενδιαφέρουσα, αλλά δεν μπορεί να γίνει τώρα.

Τώρα στις τροπολογίες βεβαίως μια σκούπα γίνεται. Μερικά άρθρα είναι θετικά. Να πω την τροπολογία με αριθμό 1240 και το άρθρο 2 για τους προϊσταμένους στις ΜΟΔ ή το άρθρο 3, που είναι ενισχύσεις από φυσικές καταστροφές. Αν ήταν χωριστά θα τα ψηφίζαμε. Ή ακόμα το άρθρο 8, που είπε ο κ. Δήμας. Εμείς έχουμε προτάσεις βελτίωσης τους. Βεβαίως καλύπτει ένα κενό, αφού εντάσσει προϋπηρεσία ακαδημαϊκών ερευνητών και την εργασία τους, που ήταν σε δημόσια ερευνητικά κέντρα. Λογικό, αυτό έπρεπε να είχε γίνει και καλώς το φέρατε.

Όμως το μεγάλο κενό είναι ότι στην έρευνα υπάρχουν και επεκτείνονται σχέσεις εργασίας, κινητικότητα και κυνήγι χρηματοδοτήσεων, που δεν προσδίδουν προϋπηρεσία. Αυτό δεν είναι πρόβλημα; Ή το πιο χαρακτηριστικό ότι τα χρόνια του διδακτορικού, που όλοι πραγματοποιούν αφού ακολουθούν ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, δεν υπολογίζονται στην προϋπηρεσία. Και αυτό πρέπει να το δείτε και να το συμπληρώσετε. Ωστόσο υπάρχουν και άλλα άρθρα και έτσι στην τροπολογία 1240 θα πούμε «παρών».

Στη 1237 και εδώ θα πούμε «παρών». Δίνει τη δυνατότητα να αποζημιώνονται από τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, τα πρώην ΠΣΕΑ, μέσω κρατικής αρωγής οι αγρότες που δεν είναι υποχρεωμένοι να ασφαρίζονται στον ΕΛΓΑ. Θετικό είναι. Συμπεριλαμβάνονται κτηνοτροφικές πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, φυτώρια, ανθοκομικά και καλλωπιστικά φυτά. Όμως εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση και τα θερμοκήπια, για τα οποία όμως δεν κάνει καμία αναφορά αυτή η τροπολογία. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Εξακολουθούν να μην μπορούν να κα-

λυφτούν, να μην μπορούν να αποζημιωθούν οι αγρότες του Μαραθώνα, αλλά και άλλων περιοχών της Αττικής που έπαθαν πάρα πολλές μεγάλες ζημιές πριν λίγο καιρό. Αν τα συζητούσαμε σε κανονικές συνθήκες, θα μπορούσατε να το συμπεριλάβετε.

Εμείς ζητάμε άμεσα να υπάρξει μέριμνα, ώστε να μπορέσουν και αυτοί οι αγρότες να ενταχθούν με ρητή αναφορά ότι συμπεριλαμβάνονται και τα θερμοκήπια.

Το άρθρο 5 αυτής της τροπολογίας κάνει βελτιώσεις. Δηλαδή τι; Βάζει το ακατάσχετο και στις προκαταβολές. Όμως δεν είναι εκεί η ουσία, γιατί αυτό που βάζουν οι αγρότες είναι ότι πρέπει για τη ζημιά που υφίστανται να αποζημιώνονται στο 100% και όχι στα 70%. Λέω ότι και σε αυτή την τροπολογία θα πούμε «παρών».

Επίσης, καταψήφισουμε την τροπολογία με αριθμό 1238. Και το λέω, γιατί θεωρούμε απαράδεκτο το άρθρο 2, που απαλλάσσει επιχειρηματίες να διατηρήσουν θέσεις εργασίας στην περίοδο του κορωνοϊού, από το 2020 μέχρι τον Ιούνιο του 2021, αν και επιδοτήθηκαν. Είναι απαράδεκτο, είναι αντεργατικό και ενισχύει την ανεργία.

Και τέλος, καταψήφισουμε και την τελευταία, με αριθμό 1239. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κυρία Μανωλάκου.

Ο κ. Αρσένης από το ΜέΡΑ25 έχει τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Αυτό το νομοσχέδιο, όπως έχουμε πει από την αρχή, είναι η προσπάθεια της Κυβέρνησης πραγματικά να τιμεντώσει τους αρμούς της εξουσίας, προκειμένου κανένα νοικοκυριό, καμιά μικρή επιχείρηση, κανέναν αυτοαπασχολούμενο να μην αποφύγει, να μην ξεφύγει από τη λεηλασία των πέντε μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων. Είναι ένα κομμάτι ενός μεγάλου παζλ, μιας μεγάλης εικόνας, που είναι το πώς από το Ταμείο Ανάκαμψης, από τον αναπτυξιακό, τον προϋπολογισμό και τώρα το ΕΣΠΑ όλα έχουν δομηθεί με έναν τρόπο, ώστε όλα τα χρήματα να μπορούν να ελεγχθούν από την Κυβέρνηση, για να πάνε στους πέντε επιχειρηματικούς ομίλους και τίποτα να μην πάει εκεί που υπάρχει σήμερα ανάγκη.

Ποια είναι η σημερινή ανάγκη; Η σημερινή μεγάλη ανάγκη είναι οι επιχειρήσεις που κλείνουν από το βάρος των lockdown και της ακρίβειας. Η σημερινή ανάγκη είναι τα νοικοκυριά που δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα.

Η Κυβέρνηση πρώτα έφερε το Ταμείο Ανάκαμψης, που τα δίνει όλα στους μεγάλους, 60 δισ. Και πάλι θα θυμίσω τι έκαναν άλλες χώρες. Πορτογαλία: φωτοβολταϊκά στις στέγες για τα νοικοκυριά, «Εξοικονομώ Κατ' Οίκον» για όλα τα νοικοκυριά και κοινωνική στέγη. Απαντάνε και στην ακρίβεια και στο ενεργειακό ζήτημα και ενισχύουν τα εισοδήματα. Και τα χρήματα που ξοδεύουν, τα στέλνουν στους μικρούς: στους ηλεκτρολόγους, στους μογατζήδες, στους αλουμιναδες κ.λπ..

Εσείς δεν τα θέλετε αυτά. Στον αναπτυξιακό νόμο τίποτα. Στον προϋπολογισμό πάλι θα θυμίσω ότι μηδενική ήταν η πρόβλεψη σας για πληθωρισμό. Την ανεργία την είχατε βγάλει μισή από τους εγγεγραμμένους στον ΟΑΕΔ. Γιατί είναι όλα αυτά σημαντικά; Μα γιατί τα κάνετε έτσι, με αυτά τα δεδομένα, για να απελευθερωθείτε από κάθε υποχρέωση να πάρετε μέτρα.

Και τώρα βλέπουμε στο ΕΣΠΑ την πίεση που ασκείτε στους εργαζόμενους. Τους έχετε να εργάζονται με δύο ταχύτητες. Τους κλείνετε το «INTERREG» Θεσσαλονίκης. Δεν μας λέτε ποιο είναι το μέλλον των εργαζομένων εκεί πέρα. Έχουν φύγει από τη ΜΟΔ τριακόσιοι εργαζόμενοι και εκατό είναι αυτοί που προσλαμβάνονται στη θέση τους. Δημιουργείτε ένα ασφυκτικό κλίμα μέσα από ένα κλίμα ελέγχου με την ειδική υπηρεσία για το περιφερειακό ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης, έναν δερβέναγα για το ΕΣΠΑ. Θέλετε να ελέγξετε, να τιμεντώσετε τους αρμούς του κράτους, προκειμένου να μην ξεφύγει καμιά μικρή επιχείρηση, κανέναν αυτοαπασχολούμενο, κανένα νοικοκυριό από τη λεηλασία των πέντε μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Αρσένη.

Τον λόγο έχει ο κ. Απόστολος Πάνας από το Κίνημα Αλλαγής. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ:** Ξεκινώντας, θα ήθελα να πω στα λεγόμενα του Υπουργού ότι σε ό,τι αφορά το θετικό σημείο του

ΕΣΠΑ, κύριε Γεωργιάδη, εδώ μας αδικείτε. Το είπαμε ότι είναι πάρα πολύ θετικό ότι η χώρα μας πολύ γρήγορα κινήθηκε, για να είναι η πρώτη χώρα σε ό,τι αφορά το ΕΣΠΑ.

Σε ό,τι αφορά την απορροφητικότητα, εμείς δεν αντιλέγουμε ότι είμαστε από τις πρώτες χώρες. Άλλωστε, έγινε και μια εμπειρισταμένη απάντηση από τον Υφυπουργό στη διάρκεια της επιτροπής. Όμως, ξεχωρίσαμε το σημείο της απορροφητικότητας από την αποτελεσματικότητα. Και αυτό είναι κάτι που δεν αφορά μόνο το Υπουργείο. Είναι κάτι που αφορά ολόκληρο το σύστημα το οποίο διαχειρίζεται τέτοιου είδους προγράμματα. Και εκεί πλέον ίσως είναι η ανάγκη να ξεκινήσει και μία συνολική ουσιαστικά κουβέντα για τον τρόπο διαχείρισης των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη χώρα μας.

Σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες, έχουμε ένα φαινόμενο το οποίο το έχουμε ξαναπεί στη Βουλή: Υπάρχουν άρθρα σε τροπολογίες τα οποία μας ικανοποιούν, αλλά είναι συνολικά σε μια σειρά τροπολογιών που είναι δύσκολο να ψηφίσουμε. Κάτι τέτοιο γίνεται και στις παρούσες τροπολογίες που έχουμε.

Για παράδειγμα, στην τροπολογία με αριθμό 1237, που έχει αρκετά ζητήματα που αφορούν τους αγρότες, είμαστε υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε «παρών».

Σε ό,τι αφορά την τροπολογία με αριθμό 1238, στο άρθρο 6 της τροπολογίας αναφέρεται το γραφείο του διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας, όπου εκεί ήδη με τον ν.8872/2021 έχουμε ψηφίσει «όχι». Άρα πρέπει να είμαστε αρνητικοί.

Στην τρίτη τροπολογία με αριθμό 1239 του 2022 των Μεσογειακών Αγώνων, η πρόθεσή μας είναι να ψηφίσουμε «παρών», ενώ σε ό,τι αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις στην τροπολογία με αριθμό 1240/125 θα ψηφίσουμε «ναι».

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι, επειδή εμείς συνολικά θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο πρέπει να «τρέξει» πράγματα που αφορούν τη διαχείριση του ΕΣΠΑ, παρ' όλες τις διαφωνίες που έχουμε σε τεχνικά και οργανωτικά ζητήματα -και αυτή η διαφωνία θα εκφραστεί, εν πάση περιπτώσει, στην κατ' άρθρον επιλογή μας- ψηφίζουμε θετικά επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κύριε Πάνα.

Ο κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία έχει τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κατ' αρχάς θα ξεκινήσω και εγώ με τα ζητήματα που άπτονται των τροπολογιών -λίγο παραπάνω χρόνο θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε- και θα τοποθετηθώ επ' αυτών.

Θα εκθειάσω ιδιαίτερα και ενδελεχώς το ζήτημα της τροπολογίας με αριθμό 1239. Και γιατί το λέω αυτό, κύριοι Υπουργοί και κύριε Υπουργέ, κύριε Γεωργιάδη, που την υποστηρίζατε πριν από λίγο; Η τροπολογία με αριθμό 1239 εμπεριέχει πραγματικά ένα σύνολο ετερόκλητων διατάξεων. Δεν είναι η πρώτη φορά, αλλά εδώ ειδικά ξεπερνάει κάθε όριο. Οι Επιτροπές Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, το χάντμπολ, τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα όλα μαζί σε έναν απόλυτο αχταρμά, ο οποίος, αν μη τι άλλο, υπερβαίνει παρασάγγας την έννοια της θεσμικής ακαισθησίας, για να μην το χαρακτηρίσω κάτι άλλο. Και τίθεται εν αμφιβόλω κατά πόσον θεσμικά και νομοθετικά είναι έγκυρο. Διότι, όπως γνωρίζετε, ο Κανονισμός της Βουλής είναι σαφής. Εδώ πια έχουμε το κάτι άλλο.

Και θα πάω και θα υπεισέλθω και στο άρθρο 6. Ήθελα να εκθειάσω την εν λόγω τροπολογία και το άρθρο 6 αυτής της τροπολογίας, που αναφέρεται σε μια περιοχή από την οποία κατάγομαι, το Ηράκλειο. Παρ' όλο που εδώ και δύο χρόνια είναι γνωστό τοις πάσι ότι το Ηράκλειο θα φιλοξενήσει τους Παράκτιους Μεσογειακούς Αγώνες -δύο χρόνια, κύριε Πρόεδρε-, έρχεται η εν λόγω τροπολογία να πάρει ουσιαστικά το πράσινο φως και να νομιμοποιηθεί κατ' εξαίρεση ένα σπιράλ απευθείας αναθέσεων. Πώς τεκμαίρεται το κατεπείγον; Αν, πράγματι, υπήρχε αυτή η βούληση, υπάρχει η ΕΑΑΔΗΣΥ, η Εθνική Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων που θα μπορούσε να αιτηθεί ο Υπουργός και να πάρει την εξαίρεση και να πάρει, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, βάσει της κείμενης νομοθεσίας δυνατότητα ανταγωνιστικού διαλόγου, δηλαδή, να υπερβεί τις διαδικασίες. Δεν συνέβη. Ξέρετε γιατί; Διότι

απλούστατα δεν μπορούσε να τεκμηριώσει το κατεπείγον της περίπτωσης. Δύο χρόνια μετά πώς θα τολμήσει να πάει στην ΕΑΑΔΗΣΥ και να ζητήσει κάτι τέτοιο;

Επειδή φέρντε εσείς την τροπολογία, οφείλω να το εκθειάσω και θέλω και μία απάντηση επ' αυτού, γιατί, αν μη τι άλλο, νομίζω ότι προσβάλλει και την κοινοβουλευτική διαδικασία. Είναι κάτι αρκετά -θα έλεγα- προκλητικό, κοινοβουλευτικά τουλάχιστον προκλητικό. Δύο χρόνια, το τονίζω. Δεν έγινε χθες. Δεν ορίστηκε το Ηράκλειο ως πόλη που θα φιλοξενήσει τους Παράκτιους Μεσογειακούς Αγώνες πριν από ένα μήνα. Αυτό έγινε πριν από δύο χρόνια. Και τώρα γίνονται απευθείας αναθέσεις; Τελευταία στιγμή; Νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο χρήζει εξηγήσεως.

Τώρα αναφέρατε κάτι για τον κ. Ράσμουσεν. Ξέρετε, κύριε Γεωργιάδη, εγώ προσωπικά έκατσα επτά ώρες και το άκουσα όλο. Προχθές το παραδώσατε. Έχασα δύο νύχτες, για το ακούσω μετ' αμείν. Και επειδή τα αγγλικά μου τυγχάνει να είναι καλά ελέω των σπουδών μου στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα σας πω το εξής: Σε κανένα σημείο, σε κανένα εδάφιο της εν λόγω συνομιλίας δεν υπάρχει παραίτηση ούτε η παρότρυνση του κυρίου Επιτρόπου και της «DG REGIO» προς αυτή τη κατεύθυνση. Υπάρχει μια δική σας νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία καταστρατηγεί τον γνωστό νόμο Χατζηδάκη του 2014, όπου ακριβώς το αντίθετο συνέβαινε: Όλα ήταν υπό μία ομπρέλα και πολύ σωστά. Το λέω, επειδή είπατε ότι δεν έχετε δει σε αυτή την Αίθουσα και μια αναγνώριση της προσπάθειας. Αυτή η νομοθετική προσπάθεια το 2014 ήταν στη σωστή κατεύθυνση. Εξ ου και η τήρησή της από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ μετέπειτα. Τα αποτελέσματα από τις απορροφήσεις του ΕΣΠΑ και την εκτέλεση των έργων έδειξαν ότι ήταν σε σωστή κατεύθυνση. Άρα προς τι η αλλαγή στην παρούσα φάση; Ένα εύλογο ερώτημα που νομίζω ότι χρίζει απάντησης.

Να σας πω αυτό το οποίο εγώ αντελήφθη και με τα αγγλικά τα οποία κατανοώ: Το προτείνετε, υπήρξε διστακτικότητα, το ξαναπροτείνετε και τελικά ο Επίτροπος είπε ότι μπορεί να γίνει approved.

Ξέρετε τι συμβαίνει στην Ιταλία; Μπορεί η Ιταλία να μην ήταν η πρώτη χώρα που αιτήθηκε, αλλά τον προηγούμενο μήνα η Ιταλία πήρε τις εγκρίσεις. Στην Ιταλική, λοιπόν, Δημοκρατία και στο αντίστοιχο ΕΣΠΑ δεν υπάρχει αυτή η εξαίρεση, δεν υπάρχει τι, δηλαδή, για να κατανοήσει ο κόσμος; Δεν υπάρχει ένα Υπουργείο που να είναι ξέχωρο από τα άλλα και αυτό το Υπουργείο -για να καταλαβαίνει ο κόσμος- τις δικές του δαπάνες και τη συμβατότητα αυτών τις συγκρίνει το ίδιο και όχι το επιτελικό Υπουργείο Ανάπτυξης που είναι για τις άλλες περιπτώσεις. Άρα μιλάμε για Υπουργεία δύο ταχυτήτων. Αυτό είναι το επιτελικό κράτος; Νομίζω ότι είναι ένα εύλογο ζήτημα και σας λέω παραδείγματα γειτονικών χωρών μεταγενέστερα από εμάς. Η συνομιλία, αν δεν κάνω λάθος, ήταν τον Οκτώβριο του 2021 και τον Φεβρουάριο του 2022 έχουμε την ένταξη της Ιταλίας με ένα καθολικό πλαίσιο υπό μία εποπτεία και όχι δύο. Νομίζω ότι αυτό είναι σημαντικό.

Για την αναγνώριση σάς είπα ότι θα αναγνωρίσουμε τις καλές κινήσεις. Όμως, θα ήθελα να ακούσω και από εσάς κάτι για τον τιτάνο αγώνα που κατέβαλε η προηγούμενη κυβέρνηση για να μπορέσει να τακτοποιήσει και στοιχειωδώς να φέρει τη χώρα σε μια κατάσταση εύρυθμης λειτουργίας, δεδομένης της κατάστασης που ευρίσκετο στις απαρχές του 2015, μια χώρα-ερείπιο. Είναι γνωστά αυτά, αλλά οφείλω να τα τονίσω, οφείλω να τα επισημαίνω, γιατί είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε και αμφιδρόμω να υπάρχει αναγνώριση των προσπαθειών και των κόπων του καθενός.

Εγώ δεν μετείχα στην προηγούμενη κυβέρνηση, υπηρετούσα την αυτοδιοίκηση εκείνη την εποχή, αλλά αν μη τι άλλο είναι μια στοιχειώδης κίνηση δημοκρατικού και κοινοβουλευτικού ήθους να αναγνωρίζουμε και τα πεπραγμένα των προηγούμενων. Ίδρωσαν πολύ, κύριε Γεωργιάδη, οι προηγούμενοι για να μπορέσουν να βγάλουν τη χώρα από τα μνημόνια, να ρυθμίσουν το χρέος, να αφήσουν 41 δισεκατομμύρια -πρόσφατη δήλωση του κ. Σταϊκούρα, δεν είναι 37 δισεκατομμύρια, 41 δισεκατομμύρια ήταν τελικά το «μαξιλάρι»- και πολλά άλλα.

Οφείλω μία απάντηση στον κ. Δήμα που ανέφερε το «ELEVATE

GREECE». Κύριε Δήμα, ακούστε το αυτό, επειδή είστε ένας μετριοπαθής και νέος ηλικιακά πολιτικός. Έχω να σας πω το εξής.

Μιλήσατε για σύγχυση. Δεν ξέρω εάν αναφέρεστε σε εμένα ή σε κάποιον συνάδελφο, δεν έχει καμία σημασία. Μένω επί της συγχύσεως. Γνωρίζω τις διαδικασίες, τυγχάνει να έχω υπηρετήσει και να έχω εκτελέσει πρόγραμμα προσωπικά, το «Ερευνώ-Καινοτομώ-Δημιουργώ», ένα εξαιρετικό πρόγραμμα με το οποίο αναπτύξαμε και ανεβάσαμε σε διπλάσιο ποσοστό την ανακύκλωση στην Κρήτη συνολικά και για πρώτη φορά τα Χανιά και το Ηράκλειο συνεργάστηκαν και δεν ήταν αντίπαλα μεγέθη και συνεργάστηκαν υπό αυτήν την «ομπρέλα» και το αποτέλεσμα ήταν της ΓΓΕΚ, της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. Η ΓΓΕΚ έχει αποδείξει εν τω πράγματι ότι μπορεί να εκπληρώσει καθολικά τον ρόλο της.

Άρα ως μη κρυβόμαστε σε αυτή εδώ την Αίθουσα. Ας πούμε ακριβώς τι συμβαίνει. Το είπα και στην τοποθέτησή μου. Μία είναι η γενεσιουργός αιτία για τη νομοθετική σας αυτή σημερινή παρέμβαση και διάταξη. Ποια είναι αυτή; Η δυνατότητα εξαιρέσεως επί του συνόλου των δημοσίων συμβάσεων. Θέλετε ευελιξία από ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, όπως είναι μια Α.Ε., για να μπορέσετε να «τρέξετε» δαπάνες και άλλα ζητήματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν είναι ντροπή. Άλλωστε, εδώ είναι και η πολιτική μας διαφορά και μπορούμε να το συζητήσουμε, αλλά δεν είναι ντροπή να μην το αναφέρουμε για να κριθεί ο καθένας όπως θεωρούμε ότι του αξίζει.

Αναφέρατε τα πρόστιμα, κύριε Γεωργιάδη. Αναγνωρίζουμε, λοιπόν, τη σημερινή και όψιμη -θα έλεγα- έντονη παρεμβατικότητα σας στα ζητήματα που αφορούν την εύρυθμη λειτουργία σε κανόνες και νόρμες ανταγωνισμού στη χώρα.

Εδώ πριν από ενάμιση χρόνο σάς είχα κάνει μια επίκαιρη ερώτηση. Δεν ξέρω εάν θυμάστε. Αναφέρομαι στον Φεβρουάριο του 2019 για τον αιφνίδιο έλεγχο της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο σύνολο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας μας, στο σύνολο των τραπεζών.

Έχουν περάσει δύομισι χρόνια και πόρισμα δεν υπάρχει. Προσέξτε, δύομισι χρόνια! Τότε μου είχατε πει «οι διαδικασίες είναι χρονοβόρες, εγώ δεν παρεμβαίνω στον ρόλο των ελεγκτικών αρχών και εν πάση περιπτώσει θα το δούμε και θα πιέσουμε καταλλήλως».

Δύομισι ολόκληρα έτη και ακόμη δεν έχουμε το στοιχειώδες πόρισμα για κάτι κατ' εμέ αρκετά σημαντικό -για να μη πω εξόχως σημαντικό-, για τον ρόλο που παίζουν οι τράπεζες όλα αυτά τα χρόνια. Θα έλεγα ότι είναι ένας ρόλος ο οποίος δεν τιμά ούτε τις ίδιες, αλλά κυρίως δεν τιμά ούτε το πολίτευμά μας, γιατί θα έπρεπε οι τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να σεβαστούν όλα αυτά που το κράτος έχει κάνει γι' αυτές, για τη διάσωσή τους, τρεις φορές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Θέμης Χειμάρης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ (ΘΕΜΗΣ) ΧΕΙΜΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, κύριε Μαμουλάκη, δεν κατάλαβα εάν θα ψηφίσετε το νομοσχέδιο ή όχι. Καταλαβαίνω ότι δεν θα το ψηφίσετε. Δεν κατάλαβα τόσο ώρα που τοποθετηθήκατε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Το είπα στην εισήγησή μου από το πρωί.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ (ΘΕΜΗΣ) ΧΕΙΜΑΡΗΣ: Μου κάνει ειλικρινά τρομερή εντύπωση αυτό. Εγώ συμμετείχα στις επιτροπές από τη δεύτερη συνεδρίαση και μετά και θεωρούσα αυτονόητο ότι θα ψηφίσουν -τουλάχιστον τα κόμματα εξουσίας, εντός ή εκτός εισαγωγικών- το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί θεωρώ πως δεν μπορείς να έχεις πρόταση διακυβέρνησης της χώρας και να υπερισχύει το πρόσκαιρο κομματικό, αν θέλετε, όφελος και οι διάφορες προφάσεις έναντι της καθαρής και υπεύθυνης θέσης.

Το ζητούμενο σήμερα και αυτό που σηματοδοτεί η ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου είναι ότι σηκώνουμε τα μανίκια και ξεκινάμε μια πολύ δύσκολη προσπάθεια για την επόμενη περίοδο, μια προσπάθεια που για πρώτη φορά οι συνεργάτες -εάν θέλετε- του Υπουργού, οι διαχειριστικές αρχές, η ΜΟΔ, ο ΕΦΕ-

ΠΑΕ, όλοι αυτοί οι άνθρωποι θα πρέπει να τρέξουν το διπλάσιο και τριπλάσιο και να εργαστούν πολύ σκληρά για να καταφέρουν να απορροφήσουν τους πόρους που έχει διαθέσιμους η χώρα μας μετά από πολύ μεγάλη προσπάθεια για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Αν θέλετε, είναι και η τελευταία ίσως πολύ σημαντική χρηματοδοτική ένεση-ευκαιρία για να πούμε ότι αλλάζουμε το αναπτυξιακό αποτύπωμα, την πορεία της Ελλάδας. Μου κάνει τρομερή αρνητική εντύπωση η απόφασή σας.

Σε κάθε περίπτωση θέλω να συγχαρώ την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για όλη αυτήν την προσπάθεια, για το πολύ θετικό νομοθέτημα. Προσπαθούμε πολύ συχνά να νομοθετούμε με τρόπο που να ευνοεί τη γρήγορη απορρόφηση των πόρων, σεβόμενοι πάντα την τήρηση της διαφάνειας, του Εθνικού και του Ενωσιακού Δικαίου.

Βεβαίως θέλω να ευχαριστήσω και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας για όλη αυτή τη στήριξη και κατά τη διάρκεια των επιτροπών και βεβαίως σήμερα στην Ολομέλεια. Υπερψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Γεωργιάδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Θα ξεκινήσω με τον κ. Μαμουλάκη, τον οποίο εκτιμώ και δεν το λέω ειρωνικά. Το λέω πραγματικά. Κάνουμε πάντα μια υψηλού επιπέδου κοινοβουλευτική συζήτηση. Δεν συμφωνούμε σε όλα. Αν ήταν έτσι, θα είχαμε ένα κόμμα.

Όμως, με προκαλείτε και μου είναι αδύνατο να αντισταθώ στις προκλήσεις. Είναι, να ξέρετε, το μεγαλύτερό μου μειονέκτημα. Θα σας κάνω μια de profundis εξομολόγηση: Το βασικό μου ελάττωμα είναι η ακράτεια λόγου. Δεν μπορώ να κρατηθώ.

Είπατε, λοιπόν, και με στόμφο: «Τον Φεβρουάριο του 2019 είχαμε την έφοδο της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και άρα μετρώμετάς από το 2019 μέχρι σήμερα, έχουν περάσει δύομισι χρόνια όπου δεν έχει υπάρξει αποτέλεσμα και άρα εξ αυτού υπάρχει μια αντικειμενική ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως εποπτευόντος φορέα -εν πάση περιπτώσει- γι' αυτή την καθυστέρηση».

Τον Φεβρουάριο του 2019 δεν μπήκε η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Φθινόπωρο είπα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Εγώ άκουσα Φεβρουάριο. Συγγνώμη. Το δέχομαι.

Ο λόγος που δεν θα μπορούσε να είχε μπει τον Φεβρουάριο του 2019 είναι γιατί τον Φεβρουάριο του 2019 ήταν ακόμη κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ. Και επί ΣΥΡΙΖΑ όχι δεν μπήκε Επιτροπή Ανταγωνισμού στις τράπεζες, αλλά δεν έγινε απολύτως κανένας έλεγχος στις τράπεζες από καμμία αρμόδια υπηρεσία του κράτους.

Σας προκαλώ να μου βρείτε ένα πρόστιμο της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή για τις δεκάδες καταγγελίες των πολιτών που γίνονται για τις τράπεζες, το οποίο να μπηκε σε οποιοδήποτε τραπεζικό ίδρυμα επί της πενταετίας ΣΥΡΙΖΑ.

Γιατί το λέω αυτό; Ωραία είναι να μας καταγγέλλετε ότι είμαστε υπηρέτες των τραπεζών και των μεγάλων συμφερόντων στη Βουλή. Αυτό είναι το εύκολο. Το δύσκολο είναι όταν έχεις την εξουσία, να δούμε αν τολμάς να τα βάλεις με όλους αυτούς ή όχι.

Επί της δικής μου θητείας, λοιπόν, έχει μπει πρόστιμο σε τραπεζικό ίδρυμα που το ανάγκασε να αλλάξει όλη του την πρακτική έναντι ενός θέματος, το οποίο θεωρήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή ως καταχρηστική πρακτική έναντι των πελατών του. Το πρόστιμο ήταν 50.000 ευρώ. Η απειλή ήταν ότι αν συνεχίσει, θα έχει 50.000 ευρώ για κάθε παράβαση και το αποτέλεσμα ήταν η τράπεζα να αλλάξει αυτή την τακτική της. Αν κάποιος άλλος προκάτοχός μου Υπουργός έχει επιτύχει κάτι ανάλογο σε οποιαδήποτε τράπεζα, παρακαλώ πολύ να μου το υποδείξετε.

Επίσης η Επιτροπή Ανταγωνισμού επί της δικής μου θητείας

μπήκε στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Για να μην παρεξηγηθώ, δεν μπήκε με εντολή μου ούτε καν με γνώση μου. Το ξεκαθαρίζω, ούτε με γνώση μου. Εγώ έμαθα ότι μπήκε η επιτροπή στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αφού είχε μπει, από το δελτίο Τύπου που εξέδωσε. Διότι δεν θέλω να έχω καμμία εμπλοκή.

Συνταγματικά να ξέρετε ο Υπουργός Ανάπτυξης έχει την εποπτεία, αλλά όχι την δυνατότητα παρέμβασης. Η επιτροπή είναι απολύτως ανεξάρτητη. Είναι ανεξάρτητη ως προς τον χρόνο που θα χρειαστεί για να εκδώσει πόρισμα. Εγώ δεν δικαιούμαι ούτε καν να κάνω ερώτημα. Διότι αυτό μπορεί να θεωρηθεί παρέμβαση στο έργο της επιτροπής.

Παρά ταύτα, σε απάντηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, λίγο μετά την είσοδο στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, στη Βουλή απάντησε η Επιτροπή Ανταγωνισμού και είπε ότι θα χρειαστεί περίπου δυόμισι με τρία χρόνια. Αν υποθεθεί ότι αυτό έγινε τον Νοέμβριο του 2019, είμαστε εντός του χρόνου που η Επιτροπή Ανταγωνισμού είχε πει ότι πρόκειται να βγάλει πόρισμα. Άρα δεν έχω και λόγο να κάνω ερώτημα, καθόσον ακόμα δεν αφίσταται της δέσμευσης που η ίδια ανέλαβε έναντι της Βουλής, όχι έναντι του Υπουργού.

Αν παρέλθει η τριετία, θεωρητικά ή εγώ ή κάποιοι διάδοχοί μου, θα έχει τη δυνατότητα ο Υπουργός να κάνει ένα ερώτημα μόνο και μόνο γιατί υπάρχει γραπτή απάντηση της ίδιας της αρχής και όχι για άλλον λόγο. Το ξεκαθαρίζω. Εγώ δεν θέλω ούτε κατά κεραία να φαίνεται ότι παρεμβαίνω σε οτιδήποτε αφορά στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Όλες οι παρεμβάσεις και οι τροπολογίες που έχουμε σήμερα είναι αιτήματα της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικαστικής φύσεως, για να κάνει τη δουλειά της καλύτερα. Εκεί όμως πραγματικά θα σας πω και ένα μπράβο ως κοινοβουλευτικός προς κοινοβουλευτικό είναι όταν είπατε «άκουσα και επί ενενήντα λεπτά της μαγνητοφώνησης».

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Επτά ώρες, εξακόσια τριάντα λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Σας συγχαίρω για το ρητορικό τέχνασμα μεν, θέλω να πιστεύω ότι δεν το κάνατε δε. Ο λόγος είναι ότι όταν κατέθεσα το ηχητικό, είπα ακριβώς ότι αυτό που πρέπει να ακούσετε είναι το εικοστό λεπτό. Εφόσον είπα ότι είναι το εικοστό λεπτό, δεν ξέρω για ποιον λόγο κάποιος θα θέλει να ακούσει εξακόσια τριάντα λεπτά, αφού το έχω ήδη δηλώσει πού πρέπει να ακούσει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ήταν στο 2.20 όμως. Αυτό είναι το πρόβλημα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Εντάξει, μπορεί.

Τις φράσεις τις διαβάζω κι εγώ από την απομαγνητοφώνηση. Έχει παρουσιάσει ο κ. Γκάλγκος στον κ. Ράσμουσεν τη νέα αρχιτεκτονική κατά πώς την έχουμε σχεδιάσει και η φράση είναι στα Αγγλικά. Εγώ δεν αμφισβητώ τη γνώση της Αγγλικής σας, ίσα ίσα που σας θεωρώ μορφωμένο άτομο, αλλά το δέχομαι.

«We welcome the new architecture». Αν διαφωνούσε ο κ. Ράσμουσεν, προφανώς το «we welcome» τι είναι; «Το καλοδεχόμαστε». Τα Αγγλικά μου προφανώς δεν είναι τόσο καλά όσο τα δικά σας, εγώ δεν είχα την τύχη να σπουδάσω στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα απλό Lower πήρα στην Ελλάδα και τα χρησιμοποιώ για τις διεθνείς μου συναντήσεις, αλλά το «We welcome the new architecture» πρέπει να σας πω ότι το καταλαβαίνω. «Καλωσορίζουμε τη νέα αρχιτεκτονική». Μέχρι εκεί σίγουρα φτάνω.

Αν αυτό είναι το πρόσχημα για να μην ψηφίσετε, ότι δηλαδή αλλάζουμε τον πετυχημένο νόμο Χατζηδάκη, θέλω να είμαι απολύτως ειλικρινής, καταλαβαίνετε ότι είναι ένα πρόσχημα που δεν αντέχει στη σοβαρή κριτική. Και θα σας πω γιατί δεν αντέχει στη σοβαρή κριτική.

Ας επιστρέψουμε λίγο από τον νόμο πίσω και ας πάμε στο 2014, όταν ο προκάτοχός μου στη θέση αυτή Κωστής Χατζηδάκης έφερε στη Βουλή τον νόμο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, ήταν στη δική μου θέση που είμαι εγώ σήμερα και έφερε τον νόμο της περιόδου 2014 - 2020. Τον είχατε ψηφίσει; Όχι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Τον εφαρμόσαμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Δηλαδή σας ενοχλεί και σας θλίβει τόσο πολύ η παραβίαση του νόμου Χατζηδάκη, τον οποίον δεν είχατε ψηφίσει, ώστε αναγκάζεστε σήμερα με πόνο ψυχής να μην ψηφίζετε τον παρόντα νόμο γιατί δεν μπορείτε να δεχθείτε την παραβίαση του νόμου Χατζηδάκη που δεν είχατε ψηφίσει.

Αν σε αυτό τώρα στα σοβαρά μπορεί κάποιος να κάνει δομημένο, πειστικό, ολοκληρωμένο επιχειρήμα, με συγχωρείτε νομίζω κάνετε λάθος. Εδώ γίναμε και μάρτυρες προ ολίγου και του εξής χαρακτηριστικού ενσταντανέ που θα ήθελα να τον φωτίσω, γιατί εγώ πάντα παρακολουθώ με ενδιαφέρον τις διεργασίες στον χώρο της Αριστεράς.

Η βασική κυβερνητική πρόταση του κ. Τσίπρα ποια είναι προς τον ελληνικό λαό; «Ελληνικέ λαέ», λέει ο κ. Τσίπρας, «εγώ προτείνω να κάνουμε προοδευτική διακυβέρνηση». Μάλιστα. «Και ποιοι πρέπει να είμαστε στην προοδευτική διακυβέρνηση;» Ο κ. Τσίπρας προφανώς, το ΜέΡΑ25 και το ΚΙΝΑΛ. Πολύ ωραία.

Προηγουμένως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κατηγόρησε την παρούσα ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και τον παρόντα νόμο ότι είναι εξαιρετικά συγκεντρωτικός και χρησιμοποιήσε την εξής πολύ ωραία φράση, ότι θέλουμε να «τσιμεντώσουμε», δηλαδή όχι απλώς να το περιχαράκωσουμε, να το τσιμεντώσουμε σε βαθμό που να ελέγξουμε κάθε ευρώ και κάθε διαδικασία. Αυτή είναι η άποψή σας για τον νόμο του δυνητικού κυβερνητικού σας εταίρου κατά τη δική σας βούληση και επιθυμία προς τον ελληνικό λαό.

Αντίστροφα η δική σας διάθεση και κριτική στο νομοσχέδιο που σας οδήγησε στην καταψήφισή του είναι όχι ότι τσιμεντώσαμε, αλλά ότι διασπάμε την ενιαία δομή του ΕΣΠΑ, την επιτυχημένη ενιαία δομή του ΕΣΠΑ του νόμου Χατζηδάκη, δίνοντας μια δεύτερη διαχειριστική αρχή στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Θα ήθελα πολύ να δω πώς θα συγκυβερνούσατε -ελπίζω να μην το ζήσει και αυτό η Ελλάδα, αλλά ο ελληνικός λαός πάντα είναι αυτός που θα αποφασίσει στο τέλος-, πώς θα μπορούσε να συνεννοηθεί ένα κόμμα το οποίο για το ίδιο θέμα έχει την εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη. Προφανώς ούτε εσείς είστε απολύτως ειλικρινής ούτε ο κ. Αρσένης. Εσείς για πολιτικούς λόγους ψάχνεται ένα πρόσχημα για να μην το ψηφίσετε. Σοβαρό λόγο καταψήφισσης ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει. Να ευχαριστήσω τον κ. Πάνα για τη στάση του ΚΙΝΑΛ.

Ακούστε, το παρόν σχέδιο νόμου δεν έχει πολιτική σύγκρουση μέσα του, γι' αυτό και δεν έχει γίνει καμμία ιδιαίτερη φασαρία. Η μόνη φασαρία που έγινε ήταν για την αγορά και τον πληθωρισμό και αν κάναμε μελέτη. Άσχετα δηλαδή με το νομοσχέδιο, για να είμαστε ειλικρινείς. Είναι ένα νομοσχέδιο κατά βάση που συμφωνούμε. Ποιοι συμφωνούμε τώρα; Αυτοί που πιστεύουν ότι καλώς η Ελλάδα είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτοί που πιστεύουν ότι δεν πρέπει να είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως πχ το ΚΚΕ, ενδεχομένως και η Ελληνική Λύση -δεν έχω στο μυαλό μου πολύ ξεκάθαρα τι πιστεύει σε αυτό η Ελληνική Λύση, ας πούμε ότι είναι πιο ευρωσκεπτικιστικό κόμμα από εμάς- έχουν ένα επιχειρήμα ιδεολογικό, ότι «κύριε, αυτό ενισχύει την ένταξή μας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, με την οποία ένταξη εμείς διαφωνούμε και άρα, προφανώς δεν μπαίνουμε στην κουβέντα αν μας αρέσει το άρθρο 1 ή το άρθρο 2, γιατί διαφωνούμε επί της αρχής».

Τα κόμματα όμως που συμφωνούμε στο να είμαστε μέσα στην Ευρώπη και πια ασχέτως της περιόδου 2012 - 2014 ή του δημοψηφίσματος ή όλων αυτών των «παιδικών ασθενείων» του ΣΥΡΙΖΑ, ο ΣΥΡΙΖΑ τελικώς όταν διακυβέρνησε, είχε την ευκαιρία. Το μόνο κόμμα που είχε πραγματικά την ευκαιρία να βγάλει την Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ, εάν μετά το δημοψήφισμα αποφάσιζε ο κ. Τσίπρας να ακολουθήσει την εντολή του δημοψηφίσματος για την εκλάβει ως εντολή ρήξης. Αν έκανε τη ρήξη ο ΣΥΡΙΖΑ, θα μας έβγαζε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και πράγματι, είχε μέσα του ένα ισχυρό κομμάτι, αυτούς όλους που έφυγαν και διεγράφησαν κι έκαναν το δικό τους κόμμα, τη ΛΑΕ, τον κ. Λαφαζάνη και τους άλλους που εισηγήθηκαν αυτή τη ρήξη γιατί στην πραγματικότητα δεν πίστευαν ποτέ

στην ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η πλειοψηφία του ΣΥΡΙΖΑ και ο κ. Τσίπρας -κρίθηκε από την ιστορία θετικά κι όχι αρνητικά από αυτό- έκριναν ότι θέλουν να μείνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Με εκλογές το 2015.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Άρα στο μείζον αν πρέπει να μείνουμε ή να φύγουμε, έχουμε συμφωνήσει τώρα και τα τρία κόμματα, θέλουμε να μείνουμε. Από την ώρα που θέλουμε να μείνουμε, σοβαρός λόγος καταψήφισής δεν υπάρχει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Υπάρχει ένας, αλλά λέων.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Εγώ σας είπα δε και στην επιτροπή και στην Ολομέλεια ότι αν είχατε επί των συγκεκριμένων άρθρων πραγματικές διαφωνίες και μας καταθέτατε πραγματικές αλλαγές, εγώ θα τις συζητούσα, είμαι πολύ ανοιχτός στις αλλαγές. Και στον διαγωνισμό που είναι και το μοναδικό θέμα που είχαμε μια σοβαρή διαφωνία...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Τρεις φορές σας έχω επισημάνει για αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Μην διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μα, είπα ως προς τον διαγωνισμό που είναι το σημείο που είχαμε τη μεγαλύτερη διαφωνία. Οι διαφωνίες μας κατά βάση ήταν δύο. Ήταν η διαχειριστική αρχή στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του διαγωνισμού.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Και ο ελεγχόμενος να μην επιλέγει τον ελεγκτή του.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Μα, αφού αυτό το συμφωνήσαμε ότι οι ιδιώτες ελεγκτές μέσα είχαν μπει ήδη το 2016 από την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ. Ήταν τελειωμένο αυτό το θέμα. Είναι εφαρμογή ευρωπαϊκών κανονισμών εδώ.

Εν πάση περιπτώσει, μην χάσουμε άλλο χρόνο. Δεν θέλετε να ψηφίσετε; Μην ψηφίσετε. Κατά τη γνώμη μου, κάνετε λάθος. Θα σας πω γιατί πιστεύω ότι κάνετε λάθος. Γιατί παραχωρείτε στην Κυβέρνηση και στο ΚΙΝΑΛ τώρα -γιατί πια είμαστε παρέα, αφού ψήφισε επί της αρχής- όλο το καλό που θα φέρει το ΕΣΠΑ. Εγώ στην ουσία σας λέω κάτι που δεν με συμφέρει. Το νομοσχέδιο θα περάσει είτε το ψηφίσετε είτε όχι. Έχουμε κοινοβουλευτική πλειοψηφία, έχουμε δεδηλωμένη, θα περάσει. Δεν σας χρειάζομαι για να το ψηφίσουμε. Όμως, ως πολιτικό μήνυμα προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς είναι πολύ ωραίο να υπάρχει πολιτική συναίνεση στα μείζονα. Δεν είναι για να κάνετε τη δική μου δουλειά ευκολότερη. Εγώ θα το περάσω το νομοσχέδιο, κανένα πρόβλημα. Είναι για να στείλουμε ένα μήνυμα ότι εμείς, τα τρία τουλάχιστον κόμματα που είμαστε η Κυβέρνηση, η Αξιωματική Αντιπολίτευση και το τρίτο κόμμα του ελληνικού Κοινοβουλίου, στην πραγματικότητα δημιουργούμε μια συμπαγή φιλοευρωπαϊκή κοινοβουλευτική και πολιτική πλειοψηφία. Και αυτό είναι μεγάλο μήνυμα και προς τις αγορές και προς το εξωτερικό και προς τους επενδυτές και προς την επιτροπή. Αυτός είναι ο λόγος που πιστεύω ότι κάνετε λάθος.

Είναι πολιτικό λάθος. Ούτε θα κριθεί η αντιπολιτευτική κριτική του ΣΥΡΙΖΑ στο νομοσχέδιο για το νέο ΕΣΠΑ. Είναι για την κοινή γνώμη έξω αυτά που συζητάμε μικρής σημασίας. Ο κόσμος έξω καίγεται για τη βενζίνη, καίγεται για την ακρίβεια στα σουπερμάρκετ, καίγεται γιατί ανεβαίνουν τα ενοίκια, καίγεται για να βρει δουλειά. Αυτά τον ενδιαφέρουν. Δεν τον ενδιαφέρει το αν θα ψηφίσει ή όχι ο ΣΥΡΙΖΑ το νομοσχέδιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027. Αλλά για την επιτροπή, για τους έξω, αυτό είναι ένα σημαντικό πολιτικό μήνυμα και αυτήν την ευκαιρία σήμερα την χάνουμε, κύριε Μαμουλάκη.

Ως προς την κ. Μανωλάκου, νομίζω ότι συνεννοηθήκαμε. Είναι πολύ ωραία η συζήτηση. Εγώ δεν απαξιώνω τα επιχειρήματα, γιατί στην πραγματικότητα αυτό που λέτε έχει βάση. Τι λέτε; Ναι, δεν είναι μόνο οι ευρωπαϊκοί πόροι που παίρνουμε, που είναι το συν, αλλά είναι και αυτά που δυνητικά θα μπορούσαμε να έχουμε εάν δεν συμμετείχαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άρα δεν είχαμε τις δεσμεύσεις που η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση φέρνει. Αυτό περίπου είπατε και φέρατε μερικά παραδείγματα. Καίτοι η συζήτηση θα μπορούσε να πάει σε μακρος πάρα πολύ και έχει ενδιαφέρον και εγώ θα συμμετείχα με μεγάλη χαρά σε αυτή, οφείλω όμως να σας πω ένα αντεπιχείρημα. Επί της αρχής είναι σωστή αυτή η συζήτηση. Έτσι είναι η συζήτηση, συν και πλην, όπως όλα στη ζωή. Η αδυναμία, όμως, της θέσης του ΚΚΕ από ιδεολογική σκοπιά έγκειται στο εξής και σε αυτό δεν έχετε βρει, κατά τη γνώμη μου, πειστική απάντηση.

Όλες οι χώρες που συνορεύουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση - όλες, μηδενίας εξαιρουμένης- έχουν κάνει ή θέλουν να κάνουν, αν τα καταφέρουν, αίτημα ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χώρα, πλην του Ηνωμένου Βασιλείου για τους λόγους που γνωρίζουμε ότι είχε από την αρχή που μπήκε -γιατί θεωρεί ότι είναι μια αυτοκρατορία και έχει τεράστιο, κατά την άποψή τους, γεωπολιτικό βάθος με τις πρώην αποικίες και την κοινοπολιτεία-, που να θέλει να βγει από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπάρχει. Ακόμα και το δράμα της Ουκρανίας, που τώρα βλέπουμε με την εισβολή του Πούτιν, σε έναν βαθμό έχει με την αγάπη, την πίστη και τη βούληση του ουκρανικού λαού να μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτι που προκάλεσε και προκαλούσε τους Ρώσους, επειδή δεν ήθελαν να γίνει κάτι τέτοιο. Άρα το ΚΚΕ πρέπει να βρει μια σοβαρή απάντηση στο γιατί οι λαοί που συνορεύουν θέλουν να μπου. Τι είναι αυτό που βλέπουν αυτοί που μπορούν να ζήσουν -όπως λέτε εσείς- και να πουλάνε και τον λιγνίτη και όλα τα άλλα που είπατε, αλλά αντί να κάνουν αυτό, θέλουν να μπου;

Κατά τη γνώμη μου, ο λόγος είναι πολύ απλός. Πρώτα από όλα, κυρίες και κύριοι, είμαι εξαιρετικά περήφανος για τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για τη συμβολή της δικής μας παρατάξεως σε αυτήν την πολιτική επιλογή της χώρας. Μην το ξεχνάμε, πρέπει να το λέμε αυτό, είμαστε μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα λόγω του αειμνήστου εθνάρχη Κωνσταντίνου Καραμανλή. Αυτός μας έβαλε και πρέπει πάντα να αναφέρουμε το όνομα του, όταν κάνουμε μια τέτοια συζήτηση. Ο λόγος, λοιπόν, είναι ο εξής: γιατί είναι ο τρόπος λειτουργίας ενός κράτους με εξαιρετικά διαφορετικό και πιο προηγμένο τρόπο. Είναι, δηλαδή, η ίδια η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένας μοχλός, ένας μετασχηματιστής που παίρνει κράτη τα οποία είναι Βαλκάνια ή ανατολικά ή δυσλειτουργούντα και αργά ή γρήγορα τα αναγκάζει να προσαρμοστούν στο να δουλεύουν πολύ πιο σωστά και πολύ πιο υπέρ των πολιτών τους και τελικά το παραγόμενο αποτέλεσμα για τη ζωή του λαού τους από τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εξαιρετικά θετικό. Γιατί όλες οι χώρες που μπήκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη συμμετοχή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μετά είναι εξαιρετικά καλύτερες, με εξαιρετικά υψηλότερο βιοτικό επίπεδο, με εξαιρετικά υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο, με εξαιρετικά υψηλότερο βαθμό διάκρισης των εξουσιών, με εξαιρετικά υψηλότερο βαθμό ασφάλειας. Όλα αυτά -που είναι πολύ πιο πάνω από τα χρήματα του κάθε ΕΣΠΑ- είναι που συνθέτουν το όφελος να συμμετέχει μια χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι αυτό που βλέπουν οι λαοί που είναι απ' έξω και που τους ωθεί να κάνουν ό,τι μπορούν για να μπου μέσα. Άρα σ' αυτό πιστεύω ότι κάνετε λάθος.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να καταθέσω την τελευταία νομοτεχνική βελτίωση. Έχει να κάνει με το «ELEVATE GREECE» και την δυνατότητα να υπάρχουν κάποιες φοροαπαλλαγές που βοηθάνε την καλύτερη λειτουργία του «ELEVATE GREECE».

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Σπυρίδων - Αδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ III

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»

1. Στο άρθρο 72, στο άρθρο 7 του καταστατικού, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Κάθε σύμβαση μεταβίβασης δικαιώματος αγοραπωλησίας και δωρεάς κινητών (χρημάτων) και ακινήτων προς την εταιρεία απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Επιπλέον, το συνολικό ποσό της δωρεάς, σύμφωνα με την παρούσα, εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα του δωρητή, αναλογικά, ανά κατηγορία δηλωθέντος εισοδήματος, του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η δωρεά.».
2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του καταστατικού, οι λέξεις «του ΤΕΣ Καινοτομίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Επιτροπής Καινοτομίας και Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας».

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Να διανεμηθεί και η τελευταία νομοτεχνική βελτίωση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κλείνοντας και με αυτή τη νομοτεχνική βελτίωση που μόλις προσαρμόσαμε στο σώμα του νομοσχεδίου, θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους που συμμετείχαν στη συζήτηση, ασχέτως εάν ψήφισαν ή όχι το νομοσχέδιο, ιδιαίτερα τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας για τη σθεναρή τους υποστήριξη στο νομοσχέδιό μας. Τους υποσχόμαστε από το Υπουργείο Ανάπτυξης μια όσο γίνεται πιο σκληρή εργασία, για να φέρουμε γρήγορα θετικά οφέλη στον ελληνικό λαό. Ευχαριστώ και το ΚΙΝΑΛ για τη θετική του στάση. Το ΚΙΝΑΛ, ασφαλώς, αποτελεί έναν εκπρόσωπο μιας παράταξης που έχει παίξει μεγάλο ρόλο τελικά -ασχέτως της αφετηρίας- στη θετική ευρωπαϊκή πορεία της χώρας όλες αυτές τις δεκαετίες. Και βεβαίως, ευχαριστώ και τα υπόλοιπα κόμματα, παρ' ότι δεν ψήφισαν το νομοσχέδιο για μια εποικοδομητική κοινοβουλευτική συζήτηση.

Από την ψήφιση του νομοσχεδίου και μετά, ξεκινάμε άμεσα με όλες μας τις δυνάμεις τον σχεδιασμό των νέων προγραμμάτων, για να φτάσουν γρήγορα χρήματα στην ελληνική οικονομία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συ-

ζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Επισημαίνω πως η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εβδομήντα επτά άρθρα, τέσσερις τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εφόσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις.

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 2 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. τροπ. 1237/122 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Υπ. τροπ. 1238/123 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. τροπ. 1239/124 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. τροπ. 1240/125 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΜΕΡΟΣ Α': ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ
Άρθρο 1 - Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 2 - Ορισμοί
ΜΕΡΟΣ Β': ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2021 - 2027 ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2023 -2027
Άρθρο 3 - Προγράμματα 2021 - 2027
Άρθρο 4 - Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 - 2027
ΜΕΡΟΣ Γ': ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ
Άρθρο 5 - Αρμόδιες αρχές Προγραμμάτων
Άρθρο 6 - Αρμόδιες αρχές για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027 (ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG)
Άρθρο 7 - Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων 2021-2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)
Άρθρο 8 - Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής για τα Προγράμματα 2021 - 2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021-2027-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021 - 2027
Άρθρο 9 - Διαχείριση και παρακολούθηση Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027
Άρθρο 10 - Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027
Άρθρο 11 - Συγκρότηση και στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 - 2027
Άρθρο 12 - Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και αρμοδιότητες
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
Άρθρο 13 - Ενδιάμεσοι φορείς
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Άρθρο 14 - Λογιστική Αρχή και αρμοδιότητες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΡΧΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Άρθρο 15 - Αρχή Διαπίστευσης και αρμοδιότητες
Άρθρο 16 - Οργανισμός Πληρωμών και αρμοδιότητες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
Άρθρο 17 - Αρχή Ελέγχου και αρμοδιότητες
Άρθρο 18 - Έλεγχοι Αρχής Ελέγχου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Άρθρο 19 - Οργανισμός Πιστοποίησης και αρμοδιότητες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Άρθρο 20 - Σύσταση και διάρθρωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού

Άρθρο 21 - Αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ
Άρθρο 22 - Αποστολή και αρμοδιότητες Επιτελικής Δομής
Άρθρο 23 - Επιτελικές Δομές
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ
Άρθρο 24 - Χρηματοδοτικά μέσα
Άρθρο 25 - Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις
Άρθρο 26 - Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων
Άρθρο 27 - Μηχανισμοί χρηματοδότησης
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ
Άρθρο 28 - Θεματικά δίκτυα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
Άρθρο 29 - Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων 2021-2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)
Άρθρο 30 - Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027
Άρθρο 31 - Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027
Άρθρο 32 - Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ
Άρθρο 33 - Θέματα προσωπικού
Άρθρο 34 - Κατανομή αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης
ΜΕΡΟΣ Δ': ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
Άρθρο 35 - Εξειδίκευση Προγράμματος
Άρθρο 36 - Ένταξη Πράξεων στα Προγράμματα
Άρθρο 37 - Ένταξη Πράξεων στο ΣΣ ΚΑΠ
Άρθρο 38 - Έλεγχοι δημόσιων συμβάσεων
Άρθρο 39 - Διαχειριστικές επαληθεύσεις
Άρθρο 40 - Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα
Άρθρο 41 - Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στο ΣΣ ΚΑΠ
Άρθρο 42 - Παρατυπίες, δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις
Άρθρο 43 - Τεχνική βοήθεια Προγραμμάτων
Άρθρο 44 - Τεχνική βοήθεια ΣΣ ΚΑΠ
Άρθρο 45 - Μορφές χρηματοδοτικής συνεισφοράς και υποστήριξης Προγραμμάτων
Άρθρο 46 - Μορφές στήριξης στο ΣΣ ΚΑΠ
Άρθρο 47 - Εφαρμογή κρατικών ενισχύσεων
Άρθρο 48 - Δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
Άρθρο 49 - Καταπολέμηση της απάτης
Άρθρο 50 - Μηχανισμός καταγγελιών
Άρθρο 51 - Σύγκρουση συμφερόντων
Άρθρο 52 - Πλαίσιο επίδοσης και δείκτες
Άρθρο 53 - Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
Άρθρο 54 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)
Άρθρο 55 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΟΠΣ-ΠΔΕ (e-pde)
Άρθρο 56 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ)
Άρθρο 57 - Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ)
Άρθρο 58 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ)
Άρθρο 59 - Διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων
ΜΕΡΟΣ Ε': ΧΡΗΜΑΤΟΡΡΟΕΣ
Άρθρο 60 - Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Άρθρο 61 - Πληρωμές στους δικαιούχους
ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΜΟΔ ΑΕ)
Άρθρο 62 - Αρμοδιότητες και θέματα προσωπικού της ΜΟΔ

ΑΕ - Τροποποίηση του άρθρου 1 και του άρθρου 9 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63 - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 64 - Ειδικές διατάξεις

Άρθρο 65 - Ειδικά θέματα διάρθρωσης Ειδικών Υπηρεσιών

Άρθρο 66 - Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 67 - Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Η': ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΝΕΟΦΥΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.»

Άρθρο 68 - Σύσταση, αντικείμενο και σκοπός της εταιρείας

Άρθρο 69 - Κανόνες λειτουργίας της εταιρείας

Άρθρο 70 - Εγγραφή νεοφυών επιχειρήσεων στο Μητρώο της εταιρείας

Άρθρο 71 - Διαλειτουργικότητα του Μητρώου της εταιρείας με άλλα μητρώα

Άρθρο 72 - Καταστατικό της εταιρείας

Άρθρο 73 - Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Θ': ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 74 - Παράταση προθεσμίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων για την αναμόρφωση του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων

Άρθρο 75 - Ορισμός αρμόδιας αρχής επιβολής κυρώσεων για τη λειτουργία ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων εντός τουριστικών λιμένων - Τροποποίηση του άρθρου 117 του ν. 4442/2016

Άρθρο 76 - Προϋποθέσεις θέσης σε αργία των προέδρων και των μελών των διοικητικών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων των Επιμελητηρίων και του προέδρου και των μελών της γενικής συνέλευσης και της διοικητικής επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4497/2017

Άρθρο 77 - Χορήγηση άδειας παραγωγής αντισηπτικών - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020

Άρθρο 78 - Υποχρέωση γνωστοποίησης επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 για την υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου τους

Άρθρο 79 - Απαλλαγή μακροχρόνιας υποχρέωσης τήρησης θέσεων εργασίας για πληττόμενες επιχειρήσεις λόγω πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 80 - Αποζημιώσεις μελών του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) για τις αξιολογήσεις και τους ελέγχους επενδυτικών σχεδίων αναπτυξιακών νόμων

Άρθρο 81 - Αξιοποίηση κινήτρου φορολογικής απαλλαγής σε επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων των ν. 4399/2016 και 3908/2011

Άρθρο 82 - Προσαρμογή του πληροφοριακού συστήματος του αναπτυξιακού νόμου ν. 4887/2022 προς την αναπτυξιακή πολιτική της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 126 του ν. 4887/2022

Άρθρο 83 - Γραφείο Διοικητή Ειδικής Υπηρεσίας - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4872/2021

Άρθρο 84 - Υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις βάσει των ν. 3894/2010 και 4608/2019 - Τροποποίηση άρθρου 29 του ν. 4864/2021

Άρθρο 85 - Υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 στην αρμοδιότητα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του ν. 4887/2022 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 122 του ν. 4887/2022

Άρθρο 86 - Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και αποζημίωση των μελών τους - Τροποποίηση άρθρου 221 του ν. 4412/2016

Άρθρο 87 - Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίας σύμβασης - Αντικατάσταση του άρθρου 221Α του ν. 4412/2016

Άρθρο 88 - Μοριοδότηση δομημένης συνέντευξης για την επιλογή Προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 21β του ν. 3959/2011

Άρθρο 89 - Εξουσιοδοτική διάταξη για τη συγκρότηση ομάδας εμπειρογνομόνων για την επεξεργασία των Κεντρικών Δεικτών

Αποδοτικότητας (ΚΔΑ) της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 3959/2011

Άρθρο 90 - Ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών έργων για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023 - Τροποποίηση άρθρου 51 του ν. 4903/2022

Άρθρο 91 - Λειτουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων από γνωστοποίηση - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 8 ν. 4002/2011

Άρθρο 92 - Δημοσιονομικές διορθώσεις εις βάρος νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα - Τροποποίηση του άρθρου 77 του ν. 4849/2021

Άρθρο 93 - Ζητήματα προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών και της ΜΟΔ ΑΕ

Άρθρο 94 - Πληρωμές συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ενίσχυσης πληττόμενων από φυσικές καταστροφές επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 4890/2022

Άρθρο 95 - Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Άρθρο 96 - Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών εκροών - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Άρθρο 97 - Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών εκροών - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Άρθρο 98 - Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 99 - Αναγνώριση προϋπηρεσίας ερευνητών - Τροποποίηση άρθρου 133 του ν. 4472/2017

Άρθρο 100 - Ρυθμίσεις για τη δράση «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - HORIZON 2020» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 101 - Κάλυψη ζημίας ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων που δεν καταβάλλεται από ασφαλιστική εταιρεία - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4797/2021

Άρθρο 102 - Επιχορήγηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4797/2021

Άρθρο 103 - Επιχορήγηση αγροτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 12 ν. 4797/2021

Άρθρο 104 - Εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4797/2021 - Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 22 του ν. 4797/2021

Άρθρο 105 - Διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής - Τροποποίηση παρ. 1, 5, 6, 8, 12, 14 και αντικατάσταση παρ. 9 και 13 άρθρου 12B ν. 4797/2021

ΜΕΡΟΣ Ι': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 106 - Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Αντικείμενο του παρόντος είναι ο καθορισμός του πλαισίου διακυβέρνησης και η θέσπιση κανόνων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 όσον αφορά στη διαχείριση, τον έλεγχο, τον συντονισμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο παρών εφαρμόζεται στα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ), το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) (από κοινού αναφερόμενα ως «Ταμεία»),

καθώς και στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ), που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Άρθρο 2 Ορισμοί

Στον παρόντα νόμο ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Αναγκαίος πρόσφορος όρος»: Απαιτούμενη προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των ειδικών στόχων.
2. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
3. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
4. «Δημόσια συνεισφορά»: Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων, η οποία προέρχεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΓΓΕ, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τα προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
5. «Δημοσιονομική διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα ή το ΣΣ ΚΑΠ, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
6. «Δικαιούχος»: α) Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή διεθνής οργανισμός, οντότητα με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, ή φυσικό πρόσωπο ή, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, και ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων, β) στο πλαίσιο συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ο δημόσιος φορέας που αρχίζει την πράξη ΣΔΙΤ ή ο ιδιωτικός φορέας-εταίρος που επιλέγεται για την υλοποίησή της, γ) στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, η επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση, δ) στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013, «σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας» (L 352) ή τον Κανονισμό (ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 2014, «σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας» (L 190), το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι ο δικαιούχος είναι ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση, εφόσον είναι υπεύθυνος για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση της πράξης, ε) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου ή, όταν δεν υπάρχει ταμείο χαρτοφυλακίου, ο φορέας που υλοποιεί το ειδικό ταμείο ή, όταν η Διαχειριστική Αρχή διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο, η Διαχειριστική Αρχή.
7. «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης» (ΕΣΠΑ): Η συμφωνία εταιρικής σχέσης που ορίζει τον στρατηγικό προσανατολισμό για τον προγραμματισμό και τις ρυθμίσεις ως προς τη χρήση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ+, του ΤΣ, του ΤΔΜ και του ΕΤΘΑΥ με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.
8. «Εγχειρίδιο/α Διαδικασιών ΣΔΕ»: Έγγραφα που εξειδικεύουν τα καθήκοντα και τους κανόνες για τη διαχείριση και υλοποίηση των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ, όπως προκύπτουν από το εφαρμοστέο δίκαιο. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν τις γραπτές διαδικασίες με τις αρμοδιότητες και τις ενέργειες που πρέ-

πει να ακολουθούνται, καθώς και τυποποιημένα έντυπα, οδηγούς, οδηγίες και εγκυκλίους για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του/ων Συστήματος/Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η εφαρμογή του/ων Εγχειριδίου/ων Διαδικασιών ΣΔΕ είναι υποχρεωτική από τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και την υλοποίηση των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ.

9. «Ειδικό ταμείο»: Ταμείο μέσω του οποίου μία Διαχειριστική Αρχή ή ένα ταμείο χαρτοφυλακίου προσφέρει χρηματοδοτικά προϊόντα σε τελικούς αποδέκτες.

10. «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων», εφεξής «ΕΛΕΓΕΠ»: Ο ειδικός λογαριασμός του άρθρου 26 του ν. 992/1979 (Α' 280), που τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα ο οργανισμός πληρωμών για τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ.

11. «Ενδιάμεσος φορέας»: Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη Διαχειριστικής Αρχής ή εκτελεί λειτουργίες ή καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής.

12. «Εφαρμοστέο δίκαιο»: Το ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο.

13. «Κανονισμός»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, «για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων» (L 231).

14. «Κανονισμός INTERREG»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, «για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης» (L 231).

15. «Κανονισμός ΣΣ ΚΑΠ»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021, «για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με τη στήριξη για τα Στρατηγικά Σχέδια που καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013 και (ΕΕ) 1307/2013» (L 435).

16. «Οριζόντιος Κανονισμός ΚΑΠ»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021, «για τη χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013» (L 435).

17. «Λογιστική χρήση»: Η περίοδος από την 1η Ιουλίου έως την 30ή Ιουνίου του επόμενου έτους, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της περιόδου προγραμματισμού, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2022. Η τελική λογιστική χρήση είναι η περίοδος από την 1η Ιουλίου 2029 έως τις 30 Ιουνίου 2030.

18. «Οικονομικός φορέας»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην υλοποίηση των στόχων των Ταμείων, με εξαίρεση τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

19. «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)»: Στρατηγικές που καθορίζουν ολοκληρωμένες δράσεις για την αντιμετώπιση οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που θίγουν συγκεκριμένες χωρικές ενότητες και την ανάπτυξή τους μέσω αξιοποίησης και μεγιστοποίησης αναπτυξιακών δυνατοτήτων τους, που χαρακτηρίζονται από συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα δράσεων, καθώς και αντιπροσωπευτικότητα του συστήματος διακυβέρνησης.

20. «Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων» (ΤΑΠΤΟΚ): Ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη,

διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, η Τοπική Ανάπτυξη με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων αναφέρεται ως LEADER/ΤΑΠΤΟΚ.

21. «Ορόσημο»: Ενδιάμεση τιμή που πρέπει να επιτευχθεί σε ορισμένη χρονική στιγμή εντός της περιόδου επιλεξιμότητας σε σχέση με δείκτη εκρών που περιλαμβάνεται σε ειδικό στόχο.

22. «Παρατυπία»: Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.

23. «Περατωθείσα πράξη»: Πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά ή υλοποιηθεί πλήρως, και για την οποία έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά.

24. «Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης ΣΣ ΚΑΠ»: Οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο IV του Τίτλου III του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

25. «Παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ»: Οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο II του Τίτλου III του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

26. «Τομεακές παρεμβάσεις»: Οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο III του Τίτλου III του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

27. «Πράξη»: α) Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων ή του ΣΣ ΚΑΠ, β) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, η συνεισφορά του Προγράμματος ή του ΣΣ ΚΑΠ σε ένα χρηματοδοτικό μέσο και η επακόλουθη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στους τελικούς αποδέκτες από τον εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο.

28. «Πράξη ΣΔΙΤ»: Πράξη που υλοποιείται με σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων και του ιδιωτικού τομέα βάσει συμφωνίας ΣΔΙΤ και έχει ως στόχο την παροχή δημόσιων υπηρεσιών με επιμερισμό του κινδύνου, αξιοποιώντας την εμπειρογνώμοσύνη ή πρόσθετες πηγές κεφαλαίου από τον ιδιωτικό τομέα ή και τα δύο.

29. «Πράξη στρατηγικής σημασίας»: Πράξη η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων ενός Προγράμματος και υπόκειται σε ειδικά μέτρα παρακολούθησης και επικοινωνίας.

30. «Πρόγραμμα»: Κάθε προβλεπόμενο στο άρθρο 3 Πρόγραμμα που δύναται να λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από τα οριζόμενα στο σημείο 37 «Ταμεία».

31. «Προσβασιμότητα»: Το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος φυσικού ή δομημένου / κτιριακές ή κοινόχρηστες εξωτερικές υποδομές ή ηλεκτρονικού/ηλεκτρονικές εφαρμογές), μιας υπηρεσίας ή ενός αγαθού που διασφαλίζει την αυτόνομη, ασφαλή και άνετη προσέγγιση και χρήση αυτών από τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα.

32. «ΣΣ ΚΑΠ»: Το Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική του άρθρου 4 που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ.

33. «Συμμετέχων»: Φυσικό πρόσωπο το οποίο επωφελείται άμεσα από μια πράξη χωρίς να έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και υλοποίηση της πράξης και το οποίο, στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ, δεν λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη.

34. «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου» (ΣΔΕ): Οι διοικητικές αρχές που έχουν οριστεί ως αρμόδιες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων ή του ΣΣ ΚΑΠ, οι οποίες βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση και είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, καθώς και το πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που πρέπει να εφαρμόζονται με βάση το εφαρμοστέο δίκαιο για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων και την υλοποίηση των πράξεων. Το ΣΔΕ δύναται να είναι κοινό για περισσότερα του ενός Προγράμματα.

35. «Συστημική παρατυπία»: Παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερείς τύπους πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 32 του άρθρου 2 του Κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

36. «Ταμείο χαρτοφυλακίου»: Ταμείο που συστήνεται υπό την

ευθύνη Διαχειριστικής Αρχής, στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων Προγραμμάτων ή του ΣΣ ΚΑΠ, για την υλοποίηση ενός ή περισσότερων ειδικών ταμείων.

37. «Ταμεία»: Ως Ταμεία αναφέρονται από κοινού: α) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), β) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), γ) το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), δ) το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), ε) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), στ) το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), ζ) το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) και η) το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

38. «Τελικός αποδέκτης»: Νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει στήριξη από τα Ταμεία μέσω δικαιούχου ταμείου μικρών έργων ή από ένα χρηματοδοτικό μέσο. Στο πλαίσιο Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, τελικοί αποδέκτες είναι οι άποροι που λαμβάνουν στήριξη όπως ορίζεται στο στοιχείο ι) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1296/2013» (L 231).

39. «Φορέας υλοποίησης χρηματοδοτικού μέσου»: Φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο ή το ιδιωτικό δίκαιο και εκτελεί καθήκοντα ταμείου χαρτοφυλακίου ή ειδικού ταμείου.

40. «Χρηματοδοτικό μέσο»: Μορφή στήριξης που παρέχεται μέσω δομής, διαμέσου της οποίας τα χρηματοδοτικά προϊόντα παρέχονται σε τελικούς αποδέκτες.

41. «Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου» (ΧΜ ΕΟΧ): Χρηματοδοτικός μηχανισμός για τη χρηματοδότηση δράσεων, με στόχο να μειωθούν οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες στον ΕΟΧ, να ενισχυθούν οι διμερείς σχέσεις μεταξύ των δωρητών και των δικαιούχων χωρών και να βελτιωθεί η θέση των δικαιούχων χωρών εντός της εσωτερικής αγοράς.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2021 - 2027 ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2023 - 2027

Άρθρο 3 Προγράμματα 2021 - 2027

1. Η υλοποίηση των στόχων των Ταμείων στην προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 πραγματοποιείται μέσω Προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στο Εταρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) και στα «Ταμεία Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΤΑΜΕΥ)». Το ΕΣΠΑ περιλαμβάνει εννέα (9) Τομεακά Προγράμματα, δεκατρία (13) Περιφερειακά και δεκατρία (13) Προγράμματα για τον Στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (INTERREG). Τα ΤΑΜΕΥ περιλαμβάνουν τρία (3) Προγράμματα.

2. Τα Τομεακά Προγράμματα είναι:

α) Επτά (7) Τομεακά Προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα Ταμεία: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΣ, και είναι τα:

- αα) «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»,
- αβ) «Ανταγωνιστικότητα»,
- αγ) «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»,
- αδ) «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»,
- αε) «Πολιτική Προστασία»,
- αστ) «Μεταφορές»,
- αζ) «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»,
- β) ένα (1) Τομεακό Πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το ΤΔΜ, το οποίο ονομάζεται «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», και

γ) ένα (1) Τομεακό Πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΘΑΥ, το οποίο ονομάζεται «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα».

3. Τα Περιφερειακά Προγράμματα λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΣ, και είναι τα:

- α) «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη»,

- β) «Κεντρική Μακεδονία»,
- γ) «Θεσσαλία»,
- δ) «Ήπειρος»,
- ε) «Δυτική Ελλάδα»,
- στ) «Δυτική Μακεδονία»,
- ζ) «Στερεά Ελλάδα»,
- η) «Πελοπόννησος»,
- θ) «Ιόνια Νησιά»,
- ι) «Βόρειο Αιγαίο»,
- ια) «Κρήτη»,
- ιβ) «Αττική»,
- ιγ) «Νότιο Αιγαίο».

4. Τα Προγράμματα στο πλαίσιο του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (εφεξής INTERREG), λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠΑ ή/και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης και είναι τα ακόλουθα:

- α) (Interreg VI-A) Greece-Bulgaria,
- β) (Interreg VI-A) Greece-Italy,
- γ) (Interreg VI-A) Greece-Cyprus,
- δ) (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Albania,
- ε) (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Republic of North Macedonia,
- στ) (Interreg VI-B) Euro Mediterranean 2021-2027 (EURO MED),
- ζ) (Interreg VI-B) Adriatic-Ionian,
- η) (Interreg VI-B) Interreg NEXT MED,
- θ) (Interreg VI-B) Interreg NEXT Black Sea Basin,
- ι) (Interreg VI-C) Interreg Europe,
- ια) (Interreg VI-C) Interact,
- ιβ) Urbact IV,
- ιγ) ESPON 2030 Cooperation Programme.

5. Τα Προγράμματα των TAMEY είναι τρία (3) διακριτά Προγράμματα, καθένα από τα οποία λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από κάθε αντίστοιχο Ταμείο: το TAME, το TEA και το ΜΔΣΘ.

Άρθρο 4 Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 - 2027

Η υλοποίηση των στόχων του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ πραγματοποιείται μέσω του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ), στο οποίο τίθενται αριθμητικοί στόχοι, ορίζονται οι προϋποθέσεις για παρεμβάσεις και κατανέμονται οι οικονομικοί πόροι, ανάλογα με τους ειδικούς στόχους και τις διαπιστωθείσες ανάγκες. Το Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΣΣ ΚΑΠ, καλύπτει τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

ΜΕΡΟΣ Γ' ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 5 Αρμόδιες αρχές Προγραμμάτων

1. Αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που προσδιορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3, είναι:

- α) Οι Διαχειριστικές Αρχές που ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7,
 - β) η Λογιστική Αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 για το σύνολο των Προγραμμάτων αυτών,
 - γ) οι Ενδιάμεσοι Φορείς στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 13.
2. Για τα Προγράμματα INTERREG των περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3, αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση είναι:
- α) η Διαχειριστική Αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 και
 - β) η Λογιστική Αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 14.

3. Για τα Προγράμματα των παρ. 1 και 2, ως συντονιστικός φορέας σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 71 του Κανονισμού, ορίζεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού του άρθρου 20.

4. Για τα Προγράμματα TAMEY της παρ. 5 του άρθρου 3, αρμόδιες Αρχές διαχείρισης και συντονισμού είναι:

- α) Η Διαχειριστική Αρχή της παρ. 3 του άρθρου 7, υπεύθυνη για τη διαχείριση των τριών Προγραμμάτων,
- β) η Λογιστική Αρχή του άρθρου 14, η οποία αναλαμβάνει τα καθήκοντα λογιστικής λειτουργίας του άρθρου 76 του Κανονισμού, ως Ενδιάμεσος Φορέας της Διαχειριστικής Αρχής,
- γ) λοιποί Ενδιάμεσοι Φορείς, στους οποίους δύνανται να ανατίθενται καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της σύμφωνα με το άρθρο 13, και

δ) ο συντονιστικός φορέας της παρ. 6 του άρθρου 71 του Κανονισμού για τα Προγράμματα αυτά, ο οποίος ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157) και είναι η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ).

5. Αρμόδια Αρχή Ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 71 του Κανονισμού, για όλα τα Προγράμματα του παρόντος άρθρου, είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17.

6. Για την υποστήριξη Υπουργείων και των φορέων που εποπτεύονται από αυτά, για την αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητας του οικείου Υπουργείου έχουν συσταθεί και λειτουργούν Ειδικές Υπηρεσίες με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ», όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 23.

Άρθρο 6 Αρμόδιες αρχές για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής

Για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) του άρθρου 4, αρμόδιες Αρχές είναι:

- α) Η Διαχειριστική Αρχή για το ΣΣ ΚΑΠ που ορίζεται στο άρθρο 12,
- β) η Αρχή Διαπίστευσης που ορίζεται στο άρθρο 15,
- γ) ο Οργανισμός Πληρωμών που ορίζεται στο άρθρο 16,
- δ) ο Οργανισμός Πιστοποίησης που ορίζεται στο άρθρο 19, και
- ε) οι Ενδιάμεσοι Φορείς, στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής ΣΣ ΚΑΠ υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 13.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027 (ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG)

Άρθρο 7 Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων 2021-2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)

1. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ είναι:

- α) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», που υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- β) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», που υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός», που υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
- δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία», που υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ

του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

ε) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Μεταφορές», που υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

στ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», που υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ της Εθνικής Αρχής Συντονισμού,

ζ) η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ) του άρθρου 5 του ν. 4872/2021 (Α' 247), ως Ειδική Υπηρεσία, η οποία υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για θέματα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ) και λειτουργεί εντός της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4872/2021, και

η) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα», η οποία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ υπάγονται απευθείας στον οικείο Περιφερειάρχη και είναι, ανά Περιφέρεια και αντίστοιχο Περιφερειακό Πρόγραμμα, οι εξής:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη»,

β) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία»,

γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία»,

δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ήπειρος»,

ε) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα»,

στ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία»,

ζ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα»,

η) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πελοπόννησος»,

θ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»,

ι) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»,

ια) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη»,

ιβ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αττική»,

ιγ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο».

3. Η Διαχειριστική Αρχή για τα Προγράμματα ΤΑΜΕΥ, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157), είναι η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ), η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής για τα Προγράμματα 2021 - 2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)

1. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Προγράμματος με σκοπό την επίτευξη των στόχων του. Εντός του πλαισίου αυτού, για τις Διαχειριστικές Αρχές που ορίζονται στο άρθρο 7, η Διαχειριστική Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Προγράμματος και συντάσσει προτάσεις για την τροποποίησή του, όποτε αυτό απαιτείται,

β) πραγματοποιεί τις αξιολογήσεις του Προγράμματος που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού, βάσει σχεδίου αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 29 του παρόντος,

γ) συμμετέχει στις συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων που οργανώνονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού και την ενημερώνει εντός τριών (3) μηνών για τα μέτρα που λαμβάνονται σε συνέχεια των ζητημάτων που τίθενται κατά τις συνεδριάσεις. Ειδικά για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, πριν από τη συνεδρίαση επανεξέτασης, αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις απαιτούμενες πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων για την υλοποίηση του οικείου Προγράμματος,

δ) για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή συντάσσει και, μετά από την έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης, διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τελική έκθεση επιδόσεων του Προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού. Για τα Προγράμματα των ΤΑΜΕΥ, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια έκθεση επιδόσεων μετά από έγκρισή της από την Επιτροπή Παρακολούθησης,

ε) για Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ και το ΤΔΜ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση για το οικείο Πρόγραμμα όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελξίας που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 86 του Κανονισμού,

στ) υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης, παρέχει έγκαιρα σε αυτήν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της, την ενημερώνει για την εξέλιξη διερεύνησης τυχόν καταγγελιών που αφορούν σε πράξεις του Προγράμματος και διασφαλίζει ότι δίνεται συνέχεια στις αποφάσεις και τις συστάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης,

ζ) στην περίπτωση αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, καταρτίζει υπό την ευθύνη της εκ των προτέρων αξιολόγηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 58 του Κανονισμού,

η) στις περιπτώσεις στρατηγικών χωρικής και τοπικής ανάπτυξης, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 26, σε συνεργασία με τις/τους εκάστοτε χωρικές αρχές/φορείς ή τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), όποτε αυτό απαιτείται,

θ) ορίζει υπεύθυνο επικοινωνίας για το Πρόγραμμα,

ι) προβαίνει στην εξειδίκευση του οικείου Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 35,

ια) συντάσσει και δημοσιεύει τις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους,

ιβ) διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διαφάνειας και επικοινωνίας που ορίζονται στο άρθρο 49 του Κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό:

ιβα) εξασφαλίζει ότι, εντός έξι (6) μηνών από την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος, δημιουργείται ειδικός ιστότοπος στον οποίο διατίθενται, για κάθε Πρόγραμμα που τελεί υπό την ευθύνη της, πληροφορίες που καλύπτουν τους στόχους, τις δραστηριότητες, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματα του Προγράμματος,

ιββ) δημοσιεύει χρονοδιάγραμμα προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, το οποίο επικαιροποιείται τρεις (3) τουλάχιστον φορές κατ' έτος, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35,

ιβγ) δημοσιεύει στον ως άνω ιστότοπο, κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί για στήριξη από τα Ταμεία σε μία τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και επικαιροποιεί τον εν λόγω κατάλογο κάθε τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες,

ιβδ) ενημερώνει, πριν από τη δημοσίευση, τους δικαιούχους ότι τα δεδομένα θα δημοσιοποιηθούν,

ιβε) εξασφαλίζει ότι το υλικό επικοινωνίας και προβολής, μεταξύ άλλων στο επίπεδο των δικαιούχων, διατίθεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ένωσης,

ιγ) για την επιλογή των πράξεων, καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 73 του Κανονισμού και το σχετικό πλαίσιο εφαρμογής που προβλέ-

πεται στο άρθρο 36 του παρόντος, εξαιρουμένων των πράξεων στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ),

ιδ) κατά την επιλογή των πράξεων, επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα,

ιε) καθορίζει στην απόφαση ένταξης όλους τους όρους για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, το χρηματοδοτικό σχήμα της, την προθεσμία για την εκτέλεσή της και, ανάλογα με την περίπτωση, την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και τους όρους για την καταβολή της στήριξης,

ιστ) ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επιλογή πράξης στρατηγικής σημασίας εντός ενός (1) μηνός από την ένταξη και της παρέχει όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με την πράξη αυτή,

ιζ) προβαίνει σε εξέταση των σταδίων εξέλιξης δημόσιων συμβάσεων, ιδίως κατά τη διαδικασία διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 38,

ιη) διενεργεί διαχειριστικές επαληθεύσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 39,

ιθ) εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες για να επιβεβαιώνεται ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι νόμιμες και κανονικές,

κ) παρακολουθεί, όπου απαιτείται, την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κανονισμού,

κα) προλαμβάνει, εντοπίζει, διορθώνει παρατυπίες και καταχωρίζει στοιχεία των παρατυπιών που διαπιστώνει στο Σύστημα Διαχείρισης Παρατυπιών (Irregularity Management System-IMS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος XII του Κανονισμού,

κβ) εφαρμόζει αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους,

κγ) προβαίνει στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής συνεισφοράς σε μία πράξη, η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 42, και στις κατάλληλες ενέργειες για την επιστροφή του ποσού ακύρωσης στον Κρατικό Προϋπολογισμό, εφόσον απαιτείται,

κδ) συντάσσει για κάθε λογιστική χρήση τη διαχειριστική δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα XVIII του Κανονισμού,

κε) διασφαλίζει ότι τηρούνται όλα τα απαραίτητα έγγραφα για τη διαδρομή ελέγχου,

κστ) διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, τα οποία σχετίζονται με μια πράξη που στηρίζεται από τα Ταμεία, τηρούνται στο κατάλληλο επίπεδο για πενταετή περίοδο από την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή από τη Διαχειριστική Αρχή προς τον δικαιούχο,

κζ) διασφαλίζει ότι, για κάθε πράξη, καταγράφονται ηλεκτρονικά και αποθηκεύονται στο ΟΠΣ τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα XVII του Κανονισμού, και διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων και την ταυτοποίηση των χρηστών,

κη) διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα συγκεντρωτικά δεδομένα για το Πρόγραμμα στις προθεσμίες που τίθενται, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κανονισμού. Τα δεδομένα που υποβάλλονται είναι αξιόπιστα και αντικατοπτρίζουν τα δεδομένα που αποθηκεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την περ. κζ),

κθ) διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό σύμφωνα με το άρθρο 61,

λ) συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τη Λογιστική Αρχή, καθώς και με άλλες ενωσιακές

ή εθνικές Αρχές και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, εφαρμόζοντας τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους Ενδιάμεσους Φορείς για την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 13. Στην περίπτωση ορισμού Ενδιάμεσων Φορέων, παρέχει σε αυτούς τις αναγκαίες πληροφορίες και εποπτεύει την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ INTERREG 2021 - 2027 - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021 - 2027

Άρθρο 9 Διαχείριση και παρακολούθηση Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027

1. Η διαχείριση και η παρακολούθηση των Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις περ. α) έως ια) της παρ. 4 του άρθρου 3 ασκούνται από την Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021 - 2027, η οποία υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ειδικότερα, η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027:

α) Είναι η Διαχειριστική Αρχή των πέντε (5) Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3 και ασκεί τις αρμοδιότητες διαχείρισης του άρθρου 10 και

β) παρακολουθεί, χωρίς να ασκεί αρμοδιότητες διαχείρισης, τα Προγράμματα INTERREG που προσδιορίζονται στις περ. στ) έως ια) της παρ. 4 του άρθρου 3 στα οποία συμμετέχει η Ελλάδα και εκπροσωπεί τη Χώρα ως αρμόδια Εθνική Αρχή στις επιτροπές και στα όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων αυτών.

2. Η στελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027 πραγματοποιείται μέσω αποσπάσεων προσωπικού που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στη ΜΟΔ ΑΕ, καθώς και σε Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και του ν. 4314/2014 (Α' 265), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ' του ν.4314/2014.

3. Οι δαπάνες σύστασης και λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027 καλύπτονται από την τεχνική βοήθεια των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Συναρκασιότητας 2014-2020 και των Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027.

4. Για κάθε Πρόγραμμα, στο οποίο η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027 είναι Διαχειριστική Αρχή, ισχύουν τα εξής:

α) Οι πράξεις επιλέγονται σύμφωνα με τη στρατηγική και τους στόχους του κάθε Προγράμματος από Επιτροπή Παρακολούθησης που συγκροτείται, λειτουργεί και ασκεί αρμοδιότητες σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 30. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Albania και (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Republic of North Macedonia, η Επιτροπή Παρακολούθησης μπορεί να συστήσει μία Επιτροπή Καθοδήγησης ανά Πρόγραμμα. Οι Επιτροπές Καθοδήγησης λειτουργούν υπό την ευθύνη της οικείας Επιτροπής Παρακολούθησης για την επιλογή των πράξεων και εφαρμόζουν την αρχή της εταιρικής σχέσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του Κανονισμού,

β) αρμόδια για τις διαδικασίες των διαχειριστικών επαληθεύσεων σε δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, ορίζεται ειδική Μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027,

γ) συγκροτείται Κοινή Γραμματεία, η οποία επικουρεί την Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027 και την Επιτροπή Παρακολούθησης του κάθε Προγράμματος στην εκτέλεση των

καθηκόντων τους, παρέχει πληροφορίες στους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος και επικουρεί τους δικαιούχους και τους εταίρους στην υλοποίηση των πράξεων. Η συγκρότηση και στελέχωση των Κοινών Γραμματειών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 11.

5. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» του άρθρου 14 διενεργεί εξακριβώσεις των δαπανών των φορέων που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα και συμμετέχουν σε Προγράμματα INTERREG των περ. στ) έως ιγ) της παρ. 4 του άρθρου 3, με το προσωπικό της ή μέσω ανάθεσης σε ελεγκτική εταιρεία.

Άρθρο 10 **Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής** **Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027**

1. Η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027, ως Διαχειριστική Αρχή των πέντε (5) Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3, είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση κάθε Προγράμματος με σκοπό την επίτευξη των στόχων του. Εντός του πλαισίου αυτού, για κάθε Πρόγραμμα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Προγράμματος και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόταση τροποποίησής του όποτε αυτό απαιτείται, μετά από διαβούλευση και έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης,

β) διενεργεί τις αξιολογήσεις του Προγράμματος που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού INTERREG, βάσει σχεδίου αξιολόγησης που εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης,

γ) παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοιχεία για την επανεξέταση επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού INTERREG, στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων για την υλοποίηση του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, εξασφαλίζει τη συνέχεια στα ζητήματα που τίθενται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ενημερώνει, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της επανεξέτασης, για τα μέτρα που έχουν ληφθεί,

δ) διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τελική έκθεση επιδόσεων, σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού INTERREG, μετά από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης,

ε) υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης, παρέχει έγκαιρα σε αυτήν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της και διασφαλίζει ότι δίνεται συνέχεια στις αποφάσεις και τις συστάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης,

στ) ορίζει υπεύθυνο επικοινωνίας για κάθε Πρόγραμμα INTERREG, ή συνολικά για τα Προγράμματα INTERREG αρμοδιότητάς της,

ζ) διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διαφάνειας και επικοινωνίας που ορίζονται στις παρ. 2 έως 6 του άρθρου 49 του Κανονισμού και του άρθρου 36 του Κανονισμού INTERREG. Στο πλαίσιο αυτό η Διαχειριστική Αρχή:

α) Εξασφαλίζει ότι, εντός έξι (6) μηνών από την απόφαση για την έγκριση κάθε Προγράμματος, δημιουργείται ειδικός ιστότοπος στον οποίο διατίθενται, για κάθε Πρόγραμμα INTERREG που τελεί υπό την ευθύνη της, πληροφορίες που καλύπτουν τους στόχους, τις δραστηριότητες, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματα του Προγράμματος,

β) δημοσιεύει χρονοδιάγραμμα προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, το οποίο επικαιροποιείται τρεις (3) τουλάχιστον φορές κατ' έτος, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 8 του άρθρου 35,

γ) συντάσσει και δημοσιεύει τις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους,

δ) δημοσιεύει στον ως άνω ιστότοπο κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί για στήριξη σε μία τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και επικαιροποιεί τον εν λόγω κατάλογο κάθε τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες,

ζε) ενημερώνει, πριν από τη δημοσίευση, τους δικαιούχους ότι τα δεδομένα θα δημοσιοποιηθούν,

ζστ) εξασφαλίζει ότι το υλικό επικοινωνίας και προβολής, μεταξύ άλλων στο επίπεδο των δικαιούχων, διατίθεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ένωσης,

η) για την επιλογή των πράξεων:

ηα) Δίνει ρητή έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης ή στην Επιτροπή Καθοδήγησης για τις περιπτώσεις πράξεων, το σύνολο ή μέρος των οποίων υλοποιείται εκτός της περιοχής του Προγράμματος, εντός ή εκτός της Ένωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 22 του Κανονισμού INTERREG,

ηβ) κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την ενημερώνει για τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, πριν από την αρχική υποβολή τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης ή, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή Καθοδήγησης. Το ίδιο ισχύει και για μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω κριτηρίων,

ηγ) για κάθε πράξη INTERREG, παρέχει στον επικεφαλής ή στον μόνο εταίρο έγγραφο με το οποίο καθορίζονται οι όροι για τη στήριξη της συγκεκριμένης πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, το σχέδιο χρηματοδότησής της, την προθεσμία για την υλοποίησή της και, ανάλογα με την περίπτωση, την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και τους όρους για την καταβολή της στήριξης. Στο εν λόγω έγγραφο καθορίζονται επίσης οι υποχρεώσεις του επικεφαλής εταίρου όσον αφορά στις ανακτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού INTERREG,

θ) στην περίπτωση αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, καθαρτίζει, υπό την ευθύνη της, εκ των προτέρων αξιολόγηση, την οποία εξετάζει η Επιτροπή Παρακολούθησης εκάστου Προγράμματος INTERREG,

ι) όταν στα Προγράμματα των περ. δ) και ε) της παρ. 4 του άρθρου 3, προγραμματίζονται μεγάλα έργα υποδομής, αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάλογο των προγραμματιζόμενων μεγάλων έργων υποδομής. Επιπλέον, διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προς ενημέρωση, υπόμνημα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της παρ. 4 του άρθρου 57 του Κανονισμού, για κάθε μεγάλο έργο υποδομής το αργότερο δύο (2) μήνες πριν από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης ή Καθοδήγησης, στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει περιληφθεί η επιλογή του,

ια) μεριμνά, μέσω της ειδικής Μονάδας της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 9, για τις διαδικασίες των διαχειριστικών επαληθεύσεων σε δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση, ασκεί τις αρμοδιότητες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις του άρθρου 46 του Κανονισμού INTERREG, που προβλέπονται στο ΣΔΕ κάθε Προγράμματος,

ιβ) εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες για να επιβεβαιώνεται ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι νόμιμες και κανονικές,

ιγ) παρακολουθεί, όπου απαιτείται, την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κανονισμού,

ιδ) εφαρμόζει αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους,

ιε) προλαμβάνει, εντοπίζει και διορθώνει παρατυπίες,

ιστ) προβαίνει στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής συνεισφοράς σε μία πράξη, η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου,

ιζ) μεριμνά, ώστε τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας, να ανακτώνται από τον επικεφαλής ή τον μόνο εταίρο και είναι αρμόδια για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με τον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ της Ελλάδας και του άλλου κράτους μέλους ή της χώρας εταίρου, όπως ορίζεται στο κάθε Πρόγραμμα INTERREG,

ιη) συντάσσει για κάθε λογιστική χρήση τη διαχειριστική δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρ-

τημα XVIII του Κανονισμού,

ιθ) διασφαλίζει ότι τηρούνται όλα τα απαραίτητα έγγραφα για τη διαδρομή ελέγχου,

κ) διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, τα οποία σχετίζονται με μια πράξη που στηρίζεται από τα Ταμεία, τηρούνται στο κατάλληλο επίπεδο για πενταετή περίοδο από την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς τον δικαιούχο,

κα) διασφαλίζει ότι, για κάθε πράξη, καταγράφονται ηλεκτρονικά και αποθηκεύονται στο ΟΠΣ τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα XVII του Κανονισμού, και διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων και την ταυτοποίηση των χρηστών,

κβ) διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα συγκεντρωτικά δεδομένα για το Πρόγραμμα στις προθεσμίες που τίθενται, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού INTERREG. Τα δεδομένα που υποβάλλονται είναι αξιόπιστα και αντικατοπτρίζουν τα δεδομένα που αποθηκεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την περ. κα),

κγ) συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τη Λογιστική Αρχή, καθώς και με άλλες ενωσιακές ή εθνικές Αρχές και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, εφαρμόζοντας τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.

Άρθρο 11

Συγκρότηση και στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027

1. Κάθε Κοινή Γραμματεία που προβλέπεται στο άρθρο 9 συγκροτείται από τη Διαχειριστική Αρχή του άρθρου 10, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 46 του Κανονισμού INTERREG μετά από διαβούλευση με το άλλο κράτος μέλος ή τη χώρα εταίρο.

2. Η συγκρότηση και η λειτουργία των Κοινών Γραμματειών χρηματοδοτούνται από τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας των αντίστοιχων Προγραμμάτων, όπως αυτοί διατίθενται και υπολογίζονται από τις αντίστοιχες Επιτροπές Παρακολούθησης.

3. Για το προσωπικό των Κοινών Γραμματειών, ανεξαρτήτως προέλευσης, ισχύει ο Κανονισμός του προσωπικού της ΜΟΔ ΑΕ, συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

4. Το προσωπικό των Κοινών Γραμματειών που προσλαμβάνεται από τη ΜΟΔ ΑΕ, κατατάσσεται στους βαθμούς και στα μισθολογικά κλιμάκια που προβλέπονται στο άρθρο 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176), σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του ως άνω ν. 4354/2015.

5. Στο προσωπικό των Κοινών Γραμματειών που προέρχεται από χώρες εκτός Ελλάδας και δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας χορηγείται, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του αντίστοιχου Προγράμματος, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ, μηνιαίο επίδομα εξωτερικού/μετανάστευσης (expatriation) ως ποσοστό επί του μεικτού μισθού τους. Επιπλέον, με την ίδια διαδικασία χορηγείται και εφάπαξ αποζημίωση μετεγκατάστασης ως ποσοστό επί του μεικτού ετήσιου μισθού τους, για την κάλυψη των σχετικών εξόδων.

6. Οι ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στις Κοινές Γραμματείες και στο προσωπικό τους εφαρμόζονται και στα Γραφεία ή Παραρτήματα ή Σημεία τα οποία ιδρύονται ή λειτουργούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, τη διαχείριση των οποίων έχει η Χώρα και τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III).

7. Για το σύνολο του προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Κοινών Γραμματειών των Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027, αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία η με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με σύμβαση

έργου προηγούμενη σχετική απασχόληση.

8. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των υπηρετούντων στις Κοινές Γραμματείες των Προγραμμάτων INTERREG 2014 - 2020 παρατείνονται μετά τη λήξη τους μέχρι το κλείσιμο των Προγραμμάτων INTERREG 2021 - 2027, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

9. Η αξιολόγηση των προτάσεων πράξεων προς χρηματοδότηση στα πέντε (5) Προγράμματα INTERREG, για τα οποία η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021 - 2027 είναι Διαχειριστική Αρχή, διενεργείται, ως προς τα τυπικά κριτήρια επιλεξιμότητας, από την Κοινή Γραμματεία. Για την αξιολόγηση του περιεχομένου των προτάσεων πράξεων προς χρηματοδότηση δύναται να συγκροτείται ειδικό μητρώο αξιολογητών. Για τη συγκρότηση ειδικού μητρώου αξιολογητών δημοσιεύεται ανοικτή πρόσκληση, μετά από διαβούλευση με το εμπλεκόμενο κράτος μέλος ή τη χώρα-εταίρο και απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 - 2027

Άρθρο 12

Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027 και αρμοδιότητες

1. Η Διαχειριστική Αρχή για το ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027 είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ, η οποία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΣΣ ΚΑΠ με αποτελεσματικό και ορθό τρόπο και έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει και υποβάλει στην Επιτροπή το ΣΣ ΚΑΠ, παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής και και συντάσσει προτάσεις για την τροποποίησή του, όποτε αυτό απαιτείται,

β) διασφαλίζει ότι το σχέδιο και οι ενέργειες αξιολόγησης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 139 και 140 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

γ) διασφαλίζει ότι η ετήσια έκθεση επιδόσεων του άρθρου 134 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων των συνολικών πινάκων παρακολούθησης, συντάσσεται από τον Οργανισμό Πληρωμών, υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 31 του παρόντος προς γνωμοδότηση, και στη συνέχεια υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 9 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ. Στο πλαίσιο αυτό, διασφαλίζει ότι υπάρχει συμμόρφωση με τυχόν παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

δ) διοργανώνει τις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 136 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

ε) διασφαλίζει ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης λαμβάνει τις πληροφορίες και τα έγγραφα που απαιτούνται για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΣ ΚΑΠ, λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητές του,

στ) στην περίπτωση αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, έχει την ευθύνη για την κατάρτιση ή επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 58 του Κανονισμού,

ζ) στις περιπτώσεις στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 26, σε συνεργασία με τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ),

η) διασφαλίζει ότι τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας που προβλέπονται στις περ. ι) και ια) της παρ. 2 του άρθρου 123 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

θ) συντάσσει και δημοσιεύει τις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο υλοποίησης παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ, όπου απαιτείται,

ι) διασφαλίζει ότι οι γεωργοί, άλλοι δικαιούχοι και άλλοι φορείς που συμμετέχουν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη χορη-

γούμενη ενίσχυση και εφοδιάζονται με τις απαραίτητες πληροφορίες σύμφωνα με τις περ. β) και γ) της παρ. 2 του άρθρου 123 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

ια) για την επιλογή των πράξεων, καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 79 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ και το σχετικό πλαίσιο εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 37 του παρόντος, με την επιφύλαξη της περ. ιβ) της παρούσας,

ιβ) στο πλαίσιο στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ, πραγματοποιεί τους ελέγχους επιλεξιμότητας και νομιμότητας για την οριστική ένταξη στο ΣΣ ΚΑΠ των πράξεων που έχουν ήδη επιλεγεί από τις ΟΤΔ, με βάση την ποιότητα και την καταλληλότητά τους για την τοπική στρατηγική,

ιγ) καθορίζει στην απόφαση ένταξης όλους τους όρους για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, το χρηματοδοτικό σχήμα της, την προθεσμία για την εκτέλεσή της, την περίοδο τήρησης των δικαιολογητικών εγγράφων από τον δικαιούχο και, ανάλογα με την περίπτωση, την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της στήριξης,

ιδ) προβαίνει σε εξέταση των σταδίων εξέλιξης δημόσιων συμβάσεων και ιδίως κατά τη διαδικασία διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 38,

ιε) διενεργεί διοικητικούς ελέγχους επί των αιτήσεων στήριξης,

ιστ) διασφαλίζει ότι υπάρχει ένα προστατευμένο ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα, το ΟΠΣΚΑΠ του άρθρου 58, στο οποίο καταγράφονται και διατηρούνται βασικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του ΣΣ ΚΑΠ, οι οποίες είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, ιδίως για την παρακολούθηση της προόδου προς τους στόχους που έχουν τεθεί, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για κάθε δικαιούχο και πράξη,

ιζ) διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός Πληρωμών του άρθρου 16 λαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, ιδίως σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται και τυχόν ελέγχους που διενεργούνται αναφορικά με τις παρεμβάσεις που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση, προτού εγκριθούν οι ενισχύσεις, και παρέχει σε αυτόν τους απαραίτητους συγκεντρωτικούς πίνακες παρακολούθησης για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης επιδόσεων.

3. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να αναθέτει καθήκοντα σε Ενδιάμεσους Φορείς σύμφωνα με το άρθρο 13. Στην περίπτωση αυτή, διατηρεί την πλήρη ευθύνη για την αποδοτικότητα και την αριστεία της διαχείρισης και εκτέλεσης των εν λόγω καθηκόντων και διασφαλίζει ότι έχουν θεσπισθεί οι σχετικές διατάξεις που επιτρέπουν στον Ενδιάμεσο Φορέα να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 13 Ενδιάμεσοι Φορείς

1. Ενδιάμεσοι Φορείς δύναται να οριστούν για να ασκήσουν καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής, υπό την ευθύνη και την εποπτεία της, για πράξεις των Προγραμμάτων που λαμβάνουν στήριξη από τα Ταμεία, εξαιρουμένων των Προγραμμάτων INTERREG, καθώς και για πράξεις του ΣΣ ΚΑΠ που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς ορίζονται με απόφαση ορισμού, στην οποία προσδιορίζονται και τα καθήκοντα που τους ανατίθενται.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για πράξεις κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας που περιλαμβάνονται στα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027.

3. Η περ. ε) της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4314/2014(Α' 265), ως προς τη δυνατότητα ορισμού ως Ενδιά-

μεσου Φορέα, της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ) εφαρμόζεται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, όπως επίσης όταν ο ΕΦΕΠΑΕ ορίζεται δικαιούχος για δράσεις ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τους Κανονισμούς 1407/2013 ή 717/2014, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 2.

4. Ο Οργανισμός Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ) δύναται να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας στα Προγράμματα για να ασκεί καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

5. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΑΤ ΑΕ), η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΑΤΕ ΑΕ), η Κοινωμία της Πληροφορίας Ανώνυμη Εταιρεία (ΚτΠ ΑΕ) και το Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕΤΥΑΚ) της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών δύναται να ορίζονται ως Ενδιάμεσοι Φορείς στα Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία.

6. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

7. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ-ΒΕΚ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

8. Η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για πράξεις κρατικών ενισχύσεων σε εφαρμογή του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση».

9. α) Για την υλοποίηση ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, οι εδαφικές αρχές, εφόσον αναλαμβάνουν καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός από την επιλογή των πράξεων, ορίζονται από την οικεία Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

β) Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) που αναλαμβάνουν την άσκηση καθηκόντων που δεν καλύπτονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Κανονισμού και τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, ορίζονται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος ή τη Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

10. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Διαχειριστική Αρχή, δύναται να αναθέτει την άσκηση καθηκόντων για τη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων ΤΑΜΕΥ στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΥΔΕΑΠ) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, καθώς και σε άλλους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης ή φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς παρέμβασης των Προγραμμάτων αυτών, με τον ορισμό τους ως Ενδιάμεσων Φορέων.

11. Για πράξεις που προβλέπουν στήριξη από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+ και συμπεριλαμβάνονται σε Πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ορίζω Ευρώπη», η Διαχειριστική Αρχή ορίζει ως Ενδιάμεσο Φορέα τον φορέα υλοποίησης του Προγράμματος που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ορίζω Ευρώπη».

12. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης και η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να ορίζονται ως Ενδιάμεσοι Φορείς, αναλαμβάνοντας καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής ΣΣ ΚΑΠ για παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης και για τις άμεσες ενισχύσεις και τομεακές παρεμβάσεις αντίστοιχα.

13. Οι ορισθέντες Ενδιάμεσοι Φορείς κρατικών ενισχύσεων του ν. 4314/2014 εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους για τα έργα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου

2014-2020 που μεταφέρονται σε Προγράμματα της περιόδου 2021-2027.

14. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς των παρ. 1 έως 13 που εμπλέκονται σε περιπτώσεις διαφθοράς και απάτης, κατόπιν πορισμάτων ελέγχων, αποκλείονται αυτοδικαίως, και μέχρι τη συμμόρφωσή τους με τα επιβαλλόμενα διορθωτικά μέτρα, από μελλοντικές αναθέσεις καθηκόντων Διαχειριστικής Αρχής.

15. Με την απόφαση ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων που αναλαμβάνει, και ιδίως:

α) Ο φορέας που αναλαμβάνει την άσκηση των καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος/Προγραμμάτων ή της Διαχειριστικής Αρχής του ΣΣ ΚΑΠ,

β) οι τύποι πράξεων, οι πράξεις που αναλαμβάνει και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ανά τύπο πράξεων ή ανά πράξη,

γ) τα καθήκοντα που ανατίθενται,

δ) οι υποχρεώσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής,

ε) το αρμόδιο όργανο για την ένταξη των πράξεων, τις εκθέσεις επαληθεύσεων, καθώς και για τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

16. Οι αποφάσεις της παρ. 1 αναρτώνται στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε και ισχύουν από την ανάρτησή τους σε αυτόν, καθώς και στους ιστότοπους της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής και του Ενδιάμεσου Φορέα αντίστοιχα, χωρίς να απαιτείται η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 14 Λογιστική Αρχή και αρμοδιότητες

1. Λογιστική Αρχή που αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες λογιστικής λειτουργίας του άρθρου 76 του Κανονισμού για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

2. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου και υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

3. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει και υποβάλλει αιτήσεις πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 του Κανονισμού,

β) καταρτίζει και υποβάλλει τους λογαριασμούς για κάθε λογιστική χρήση, επιβεβαιώνοντας την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού,

γ) τηρεί ηλεκτρονικά αρχεία με τα στοιχεία των δαπανών που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των αιτήσεων πληρωμής και των λογαριασμών,

δ) αφαιρεί πιστοποιημένες δαπάνες από τους λογαριασμούς που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 98 του Κανονισμού και διασφαλίζει ότι, σύμφωνα με τις περ. α) και γ) της παρ. 6 του άρθρου 98 του Κανονισμού, δεν περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς πιστοποιημένες δαπάνες που αφορούν τις παράτυπες δαπάνες οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημοσιονομικών διορθώσεων σύμφωνα με το άρθρο 103 του Κανονισμού και τυχόν άλλα ποσά που χρειάζεται να αφαιρεθούν, ώστε να μειωθεί το εναπομένον ποσοστό σφάλματος των δαπανών που δηλώνονται στους λογαριασμούς σε δύο τοις εκατό (2%) ή λιγότερο,

ε) καταχωρίζει στο ΟΠΣ τις οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις, στο πλαίσιο της κατάρτισης των αιτήσεων πληρωμής και των λογαριασμών, όπου απαιτείται,

στ) μετατρέπει σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιούνται σε άλλο νόμισμα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 76 του Κανονισμού,

ζ) μεριμνά για την παροχή των προβλέψεων των αιτήσεων πληρωμής για το τρέχον και το επόμενο ημερολογιακό έτος και τις υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69 του Κανονισμού,

η) συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας του ΟΠΣ ως προς τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, καθώς και την επεξεργασία τους,

θ) αναθέτει τη διενέργεια ελέγχων ποιότητας των δημόσιων έργων, παρακολουθεί και παραλαμβάνει τα αποτελέσματα των ελέγχων και, εφόσον απαιτείται, εισηγείται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα με βάση τα αποτελέσματά τους και την κείμενη νομοθεσία,

ι) ενημερώνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, για τη διάθεση των πιστώσεων που εισπράχθηκαν ανά πηγή,

ια) συντονίζει τη σύνταξη των απαντήσεων στο πλαίσιο των ελέγχων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου,

ιβ) διερευνά τις καταγγελίες που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα προηγούμενων προγραμματικών περιόδων.

4. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» ασκεί τις αρμοδιότητες λογιστικής λειτουργίας για τα Προγράμματα TAMEY, ως Ενδιάμεσος Φορέας της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής.

5. Όσον αφορά στα Προγράμματα INTERREG των περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3, η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» αναλαμβάνει τις λογιστικές διαδικασίες του άρθρου 47 του Κανονισμού INTERREG και ειδικότερα τις αρμοδιότητες των περ. α) έως γ) της παρ. 3 του παρόντος, καθώς επίσης και τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, κατά γενικό κανόνα, τις πληρωμές που καταβάλλονται στον επικεφαλής εταίρο σύμφωνα με το στοιχείο β' της παρ. 1 του άρθρου 74 του Κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΡΧΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 15 Αρχή Διαπίστευσης και αρμοδιότητες

1. Για το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027, ως αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης του άρθρου 8 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ ορίζεται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η Αρχή Διαπίστευσης είναι υπεύθυνη για την έκδοση της διαπίστευσης του Οργανισμού Πληρωμών του άρθρου 16 με βάση τους όρους του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 9 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ, καθώς και για την αναθεώρηση ή ανάκληση της διαπίστευσης. Σε περίπτωση που ο διαπιστευμένος Οργανισμός Πληρωμών δεν πληροί ή παύει να πληροί έναν ή περισσότερους από τους ελάχιστους όρους διαπίστευσης, εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 9 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ.

3. Η Αρχή Διαπίστευσης ορίζει έναν ελεγκτικό φορέα για τη διεξαγωγή εξέτασης πριν από τη χορήγηση οποιασδήποτε διαπίστευσης (προ-διαπιστευτική επιθεώρηση). Το όργανο ελέγχου είναι μια αρχή ελέγχου ή άλλος δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός ή οργανωτική μονάδα αρχής, με την απαιτούμενη επάρκεια, δεξιότητες και ικανότητα για τη διενέργεια ελέγχων.

Άρθρο 16 Οργανισμός Πληρωμών και αρμοδιότητες

1. Για το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027, ως Οργανισμός Πληρωμών του άρθρου 9 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) που είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Ο Οργανισμός Πληρωμών είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ και έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Προβαίνει σε έλεγχο των δικαιολογητικών πληρωμής και σε αναγνώριση και εκκαθάριση των δαπανών που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ, εγκρίνει την πληρωμή τους, εκδίδει εντολές πληρωμής σε βάρος του ΕΛΕΓΕΠ, τηρεί τα στοιχεία και αρχεία των γενομένων πληρωμών,

β) διενεργεί κάθε είδους έλεγχο σε σχέση με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών και την κίνηση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την ανάκτηση των καταβληθέντων παρανόμως ή αχρεωστήτως, καθώς και για την επιβολή κάθε νόμιμης κύρωσης,

γ) προβαίνει στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής συνεισφοράς, η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου, σύμφωνα με τις περ. α) και β) και στις κατάλληλες ενέργειες, εφόσον απαιτείται, για την επιστροφή του ποσού ακύρωσης στον ΕΛΕΓΕΠ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42,

δ) καταρτίζει και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

δα) Την ετήσια έκθεση επιδόσεων του άρθρου 134 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

δβ) τους ετήσιους λογαριασμούς σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, και τις απαιτούμενες πληροφορίες για την εκκαθάριση των λογαριασμών,

δγ) την ετήσια σύνοψη και τη διαχειριστική δήλωση που προβλέπονται στις περ. γ) και δ) της παρ. 3 του άρθρου 9 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ.

3. Ο Οργανισμός Πληρωμών μπορεί να αναθέσει σε άλλους φορείς, την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν στη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ, με εξαίρεση την εκτέλεση πληρωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 17 Αρχή Ελέγχου και αρμοδιότητες

1. Αρχή Ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 71 του Κανονισμού, ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) η οποία συστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Η ΕΔΕΛ αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες των άρθρων 77 έως 79 του Κανονισμού για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157), η ΕΔΕΛ είναι η Αρχή Ελέγχου για τα Προγράμματα ΤΑΜΕΥ.

Η ΕΔΕΛ υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και αποτελείται από τα παρακάτω μέλη:

α) Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ), ως Πρόεδρο, β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων (ΔΣΑΕ), γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ε) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στ) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

(ΑΤΕΕΣΠ) και ζ) δύο (2) εμπειρογνώμονες από τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, που διαθέτουν εμπειρία σε θέματα εφαρμογής δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή δημοσίων έργων ή κρατικών ενισχύσεων. Στην ΕΔΕΛ δύναται να μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υποστήριξης (ΑΤΝΥ) της ΓΔΕΣΠ. Η ΕΔΕΛ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία ορίζονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της, καθώς και η γραμματεία αυτής, η οποία στελεχώνεται από υπαλλήλους της ΓΔΕΣΠ. Ανάλογα με το θέμα το οποίο εξετάζεται, εισηγητής της ΕΔΕΛ είναι ο εκ των μελών της καθ' ύλην αρμόδιος Προϊστάμενος. Για την αποζημίωση των εμπειρογνομόνων που είναι μέλη της ΕΔΕΛ, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

2. Η ΕΔΕΛ έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει, κατόπιν διαβούλευσης με τη/τις Διαχειριστική/-ές Αρχή/-ές, στρατηγική έλεγχου σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού, βάσει εκτίμησης κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή του/των Συστήματος/των Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 69 του Κανονισμού. Η στρατηγική έλεγχου καλύπτει τους ελέγχους συστημάτων και τους ελέγχους πράξεων, καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα XXII του Κανονισμού, επικαιροποιείται σε ετήσια βάση μετά από την υποβολή της πρώτης ετήσιας έκθεσης ελέγχου και της πρώτης ελεγκτικής γνώμης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και μπορεί να καλύπτει ένα ή περισσότερα Προγράμματα. Οι αρχικοί έλεγχοι συστημάτων διενεργούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 ρόλο Διαχειριστικής Αρχής και στη Λογιστική Αρχή του άρθρου 14, εντός είκοσι ενός (21) μηνών από την απόφαση με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα ή η τροποποίηση του Προγράμματος ως προς τον ορισμό της οικείας Αρχής,

β) είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια ελέγχων συστημάτων, πράξεων και λογαριασμών, προκειμένου να παράσχει ανεξάρτητη διασφάλιση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία των ΣΔΕ, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς οι οποίοι υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

γ) διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις εκθέσεις ελέγχου συστημάτων μόλις οριστικοποιηθεί η διαδικασία αντιπαράθεσης με τους σχετικούς ελεγχόμενους,

δ) καταρτίζει και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

δα) ετήσια ελεγκτική γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα XIX του Κανονισμού, η οποία, με βάση όλες τις πραγματοποιούμενες ελεγκτικές εργασίες, καλύπτει τις ακόλουθες χωριστές συνιστώσες:

i) την πληρότητα, ακρίβεια και αλήθεια των λογαριασμών,

ii) την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς οι οποίοι υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

iii) την αποτελεσματική λειτουργία των ΣΔΕ,

δβ) ετήσια έκθεση ελέγχου, η οποία πληροί τις απαιτήσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα XX του Κανονισμού, υποστηρίζει την ετήσια ελεγκτική γνώμη που αναφέρεται στην υποπερ. δα) της παρούσας και παραθέτει σύνοψη των πορισμάτων, όπου περιλαμβάνονται ανάλυση της φύσης και της έκτασης των σφαλμάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα συστήματα, καθώς και τα διορθωτικά μέτρα που προτάθηκαν και εφαρμόστηκαν, το προκύπτον συνολικό ποσοστό σφάλματος και το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες που έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε περίπτωση ομαδοποίησης Προγραμμάτων, ώστε να πραγματοποιούνται έλεγχοι πράξεων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 79 του Κανονισμού, η ετήσια έκθεση ελέγχου μπορεί να είναι κοινή για τα εν λόγω Προγράμματα,

ε) συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να εξετάσουν τη στρατηγική έλεγχου, την ετήσια έκθεση ελέγχου και την ελεγ-

κτική γνώμη, να συντονίσουν τα σχέδια και τις μεθόδους ελέγχου και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των ΣΔΕ,

στ) είναι υπεύθυνη για την οριστική υποβολή, μέσω του Συστήματος Διαχείρισης Παρατυπιών (Irregularity Management System-IMS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των εκθέσεων σχετικά με τις παρατυπίες, όπως προβλέπονται στις παρ. 2 και 12 του άρθρου 69 του Κανονισμού και σύμφωνα με τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος XII του Κανονισμού.

3. Η ΕΔΕΛ διασφαλίζει ότι οι ελεγκτικές εργασίες διενεργούνται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα.

4. Οι έλεγχοι πράξεων καλύπτουν τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη λογιστική χρήση βάσει δείγματος. Το εν λόγω δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό και βασίζεται σε μεθόδους στατιστικής δειγματοληψίας. Για τους ελέγχους πράξεων εφαρμόζονται το άρθρο 79 του Κανονισμού, η κατ' εξουσιοδότηση αυτού πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και οι ειδικότεροι κανόνες που ισχύουν για το κάθε Ταμείο.

5. Κατά τη διενέργεια ελέγχων, η ΕΔΕΛ λαμβάνει δεόντως υπόψη τις αρχές του ενιαίου ελέγχου και της αναλογικότητας σε σχέση με το επίπεδο κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 80 του Κανονισμού.

6. Για τους ελέγχους των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο Προγραμμάτων της παρ. 1, η ΕΔΕΛ δύναται να διεξάγει ελέγχους συστημάτων και πράξεων σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 77, στο άρθρο 79 ή στο άρθρο 83 του Κανονισμού, κατά περίπτωση, στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου και, στο πλαίσιο των ταμείων εγγυήσεων, στο επίπεδο των φορέων που παρέχουν τα υποκείμενα νέα δάνεια. Τα αποτελέσματα των ελέγχων, που πραγματοποιούνται από εξωτερικούς ελεγκτές των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη από την ΕΔΕΛ για τους σκοπούς της συνολικής εξασφάλισης και, σε αυτή τη βάση, η ΕΔΕΛ μπορεί να αποφασίσει να περιορίσει τις ελεγκτικές εργασίες της. Η ΕΔΕΛ δεν διενεργεί ελέγχους στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στα οποία είναι μέτοχος ένα κράτος μέλος, όσον αφορά στα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται από αυτά, με την επιφύλαξη των στοιχείων β' και γ' της παρ. 5 του άρθρου 81 του Κανονισμού.

7. Η ΕΔΕΛ ορίζει την Αρχή Ελέγχου για τα Προγράμματα INTER-REG των περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3 και αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες των άρθρων 48 και 49 του Κανονισμού INTER-REG.

8. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η ΕΔΕΛ/μεριμνά για τη διαφύλαξη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εμπιστευτικών πληροφοριών, των οποίων λαμβάνουν γνώση τα όργανα αυτής.

Άρθρο 18 **Έλεγχος Αρχής Ελέγχου**

1. Για τις ανάγκες της εκτέλεσης των ελέγχων και της λειτουργίας της ΕΔΕΛ έχουν συσταθεί στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ) της Ειδικής Γραμματείας Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών οργανικές μονάδες (Διευθύνσεις και Αυτοτελή Τμήματα), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο π.δ. 142/2017 (Α' 181).

2. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις οργανικές μονάδες της παρ. 1 και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ, θεωρούνται, κατά την έννοια του παρόντος, ελεγκτές.

3. Οι έλεγχοι της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 17 πραγματοποιούνται επιτόπου στον ελεγχόμενο φορέα ή στην έδρα της Αρχής Ελέγχου βάσει εγγράφων και αρχείων που τηρούνται από τον δικαιούχο ή σε πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης και σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ.

4. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού, που εγκρίνεται από την ΕΔΕΛ στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου. Η ΕΔΕΛ διενεργεί και έκτακτους ελέγχους κατόπιν κα-

ταγγελιών και εντολών ελέγχου.

5. α) Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες οι οποίες αποτελούνται από υπαλλήλους που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ. Για την έκδοση της απόφασης συγκρότησης των ελεγκτικών ομάδων και μετακίνησής τους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 4 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015 (Α' 94), αρμόδιος είναι ο Πρόεδρος της ΕΔΕΛ. Στις ανωτέρω ελεγκτικές ομάδες δύναται να συμμετέχουν ως μέλη, εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνομητών σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΛ.

β) Για τους συμμετέχοντες στις ελεγκτικές ομάδες διασφαλίζεται η λειτουργική ανεξαρτησία τους από τις Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς, τη Λογιστική Αρχή του άρθρου 14 και τους ελεγχόμενους.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέρος των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ΓΔΕΣΠ δύναται να ανατεθεί με σύμβαση παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4412/2016 (Α' 147) σε ελεγκτικές εταιρείες που δεν σχετίζονται, με οποιονδήποτε τρόπο, με τη διαχείριση των προγραμμάτων, την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών. Οι υπηρεσίες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, τελούνται υπό την εποπτεία της αρμόδιας οργανικής μονάδας της ΓΔΕΣΠ. Για την κάλυψη του κόστους των ανωτέρω συμβάσεων διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

7. α) Μετά το πέρας του ελέγχου, το όργανο ελέγχου των παρ. 5 και 6, συντάσσει έκθεση προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνει και τυχόν συστάσεις για τη λήψη αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων, και την υποβάλλει στην αρμόδια ελεγκτική οργανική μονάδα. Η μονάδα αυτή, αφού διενεργήσει έλεγχο ποιότητας της έκθεσης, την κοινοποιεί στον ελεγχόμενο, στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα, στη Λογιστική Αρχή του άρθρου 14 και στην Εθνική Αρχή Συντονισμού. Οι ανωτέρω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κοινοποίησης σε αυτούς της έκθεσης ελέγχου. Μετά από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και η σχετική εισήγηση της αρμόδιας ελεγκτικής οργανικής μονάδας εξετάζονται από την ΕΔΕΛ, η οποία εγκρίνει και οριστικοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων. Στη συνεδρίαση της ΕΔΕΛ δύναται να παρευρίσκονται, μετά από πρόσκλησή της, οι φορείς που υπέβαλαν αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις για την υποστήριξη των θέσεών τους. Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της ΕΔΕΛ κοινοποιούνται σε όλους τους ανωτέρω φορείς, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, καθώς και σε όποιο φορέα κρίνεται από την ΕΔΕΛ αναγκαία η κοινοποίηση. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης σημαντικού ευρήματος με δημοσιονομική επίπτωση ή υπόνοιας απάτης, τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της ΕΔΕΛ κοινοποιούνται επιπλέον στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του/των ΣΔΕ που διέπουν/ουν το εκάστοτε ελεγχόμενο Ταμείο-Μηχανισμό Χρηματοδότησης. Αν διαπιστωθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στην ΕΔΕΛ. Οι αποφάσεις αυτές υπογράφονται από τον Πρόεδρο της ΕΔΕΛ.

β) Η ΕΔΕΛ, σε συνέχεια αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ελέγχων της, και ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων (ΔΣΑΕ) της ΓΔΕΣΠ, μπορεί να απευθύνει συστάσεις για οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις και λοιπά διορθωτικά μέτρα στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης, στη Λογιστική Αρχή του άρθρου 14 και στους ελεγχόμενους φορείς. Οι σχετικές συστάσεις της ΕΔΕΛ κοινοποιούνται στους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστή-

ριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, με έγγραφο της ΔΣΑΕ. Οι εν λόγω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν στην ΕΔΕΛ, εγγράφως, αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου σε αυτούς. Μετά από την εξέταση των αντιρρήσεων ή παρατηρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η ΕΔΕΛ, εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη για τη σύνταξη από την ΕΔΕΛ της γνωμοδότησης της υποπερ. δα) της περ. 2 του άρθρου 17.

8. Για τον καθορισμό αποζημίωσης για τους ελέγχους του παρόντος εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4646/2019 (Α' 201) και η υπό στοιχεία 2/10018/ΔΕΠ/22.4.2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 326, διορθ. σφαλμ. Υ.Ο.Δ.Δ. 362). Για την αποζημίωση των δαπανών μετακίνησης εφαρμόζεται η παρ. 24 του άρθρου 63 του παρόντος.

9.α) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της ΓΔΕΣΠ δεν δίνεται ποινικά για τα διαλαμβανόμενα σε έκθεση ελέγχου που συνέταξε ή συνυπέγραψε κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση κατά την οποία το προσωπικό ενήργησε με δόλο, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας των ελεγκτικών οργάνων. Η παρούσα περίπτωση έχει εφαρμογή και για τους ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ και για τους εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνώμωνων, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων της ΓΔΕΣΠ.

β) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της ΓΔΕΣΠ, εφόσον εξετάζεται ή διώκεται για αποδιδόμενες σε αυτό πράξεις ή παραλείψεις, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, μπορεί να εκπροσωπείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), κατόπιν εγγράφου αιτήματος του Προϊσταμένου της ΓΔΕΣΠ προς το ΝΣΚ, στο οποίο, κατόπιν προκαταρκτικής έρευνας, βεβαιώνεται ότι ο εξεταζόμενος ή διωκόμενος ενήργησε προς το δημόσιο συμφέρον και έγκρισης του αιτήματος αυτού από τον Υπουργό Οικονομικών.

γ) Τα μέλη της ΕΔΕΛ και το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της ΓΔΕΣΠ δεν υπέχουν προσωπικά αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους. Η διάταξη αυτή δεν απαλλάσσει τους ανωτέρω από ευθύνη τους έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις από δόλο ή βαριά αμέλεια.

10. Οι περ. β) και γ) της παρ. 9 εφαρμόζονται και για τους Ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ και για τους εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνώμωνων και φέρουν την υπαλληλική ιδιότητα, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων της ΓΔΕΣΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ** **ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Άρθρο 19 **Οργανισμός Πιστοποίησης και αρμοδιότητες**

1. Για το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027, ως Οργανισμός Πιστοποίησης του άρθρου 12 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17. Ο Οργανισμός Πιστοποίησης λειτουργεί ανεξάρτητα από τον Οργανισμό Πληρωμών και την Αρχή Διαπίστευσης.

2. Μετά την έναρξη του σχεδιασμού των ελέγχων από τον Οργανισμό Πιστοποίησης, στη σύνθεση της ΕΔΕΛ μετέχει ως τακτικό μέλος ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Γ' Πιστοποίησης Δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ) και Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΓΑΑ) της ΓΔΕΣΠ.

3. Ο Οργανισμός Πιστοποίησης εκδίδει γνωμοδότηση, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου, με την οποία διευκρινίζει κατά πόσο:

α) Οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα,
β) το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΣΣ ΚΑΠ που έχει τεθεί σε εφαρμογή λειτουργεί εύρυθμα,

γ) οι εκθέσεις επιδόσεων σχετικά με τους δείκτες εκροών για τους σκοπούς της ετήσιας εκκαθάρισης επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 54 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ και οι εκθέσεις επιδόσεων επί των δεικτών αποτελεσμάτων για την πολυετή παρακολούθηση επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 128 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ ευσταθούν,

δ) οι δαπάνες για τα μέτρα που προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΕ) 228/2013, (ΕΕ) 229/2013 και (ΕΕ) 1308/2013 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως οι κανονισμοί αυτοί θα τροποποιηθούν για την επόμενη προγραμματική περίοδο, για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή, είναι νόμιμες και κανονικές.

Στη γνωμοδότηση αυτή αναφέρεται, επίσης, εάν η εξέταση θέτει υπό αμφισβήτηση το περιεχόμενο της διαχειριστικής δήλωσης του Οργανισμού Πληρωμών. Η εξέταση του Οργανισμού Πιστοποίησης καλύπτει την ανάλυση της φύσης και έκτασης των σφαλμάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στο ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ από όλους τους ελέγχους, καθώς και των διορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν από τον Οργανισμό Πληρωμών.

Οι αρμοδιότητες του Οργανισμού Πιστοποίησης ασκούνται σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή, για τα θέματα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 12 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ.

4. Όταν η στήριξη παρέχεται μέσω χρηματοδοτικού μέσου που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή από άλλο διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, στο οποίο ένα κράτος μέλος είναι μέτοχος, ο Οργανισμός Πιστοποίησης βασίζεται στην ετήσια έκθεση ελέγχου που καταρτίζεται από τους εξωτερικούς ελεγκτές αυτών των ιδρυμάτων. Τα εν λόγω ιδρύματα παρέχουν την ετήσια έκθεση ελέγχου στον Οργανισμό Πιστοποίησης.

5. Για τους ελέγχους που διενεργούνται από την ΕΔΕΛ ως Οργανισμό Πιστοποίησης έχουν εφαρμογή οι παρ. 1, 2, 5α, 6, 8, και 9 του άρθρου 18, καθώς και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ, όπως εξειδικεύονται για το ΕΓΓΕ και το ΕΓΓΑΑ. Για τους συμμετέχοντες στις ελεγκτικές ομάδες διασφαλίζεται η λειτουργική ανεξαρτησία τους από τον Οργανισμό Πληρωμών, την Αρχή Διαπίστευσης, τη Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ, τους Ενδιάμεσους Φορείς και τους ελεγχόμενους.

6.α) Οι έλεγχοι διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού, που εγκρίνεται από την ΕΔΕΛ στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου.

β) Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται επιτόπου στους ελεγχόμενους φορείς ή στην έδρα του Οργανισμού Πιστοποίησης βάσει εγγράφων και αρχείων που τηρούνται από τους ελεγχόμενους ή σε πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ, όπως εξειδικεύεται για το ΕΓΓΕ και το ΕΓΓΑΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ** **ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

Άρθρο 20 **Σύσταση και διάρθρωση της Εθνικής** **Αρχής Συντονισμού**

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), ως συντονιστικός φορέας για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ. Αποστολή της ΕΑΣ είναι η άσκηση καθηκόντων συνδέσμου και η παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η εκπροσώπηση της χώρας συνολικά για το

ΕΣΠΑ, ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των Διαχειριστικών Αρχών και των άλλων σχετικών εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών και δομών, η παροχή κατευθύνσεων στους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πράξεων και η προώθηση της εφαρμογής του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου.

2. Η ΕΑΣ υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και λειτουργεί ως σύνολο των συντονιστικών οργανωτικών δομών που επιτελούν την αποστολή της και οι οποίες δεν εντάσσονται στον οργανισμό του Υπουργείου. Ειδικότερα, η ΕΑΣ αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ και τη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ, καθεμία εκ των οποίων επιτελεί συγκεκριμένο στρατηγικό σκοπό και οργανώνεται σε Ειδικές Υπηρεσίες, επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου.

3. Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ είναι η διαμόρφωση της στρατηγικής, της υλοποίησης και των πολιτικών του αναπτυξιακού σχεδιασμού των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ και ειδικότερα ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση, η αναθεώρηση, η αξιολόγηση, καθώς και η προβολή και επικοινωνία των Προγραμμάτων και των έργων και δράσεων που εντάσσονται σε αυτά. Η Γενική Διεύθυνση παρακολουθεί και συντονίζει θέματα που αφορούν στην οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή, συμπεριλαμβανομένου του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, καθώς και τον προγραμματισμό, την εξειδίκευση και την εφαρμογή των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Μεριμνά για τη βέλτιστη συνέργεια μεταξύ των Ταμείων και των Προγραμμάτων τους και για τη συμβατότητά τους με τις πολιτικές και προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις διατάξεις του Κανονισμού και τις εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ.

Στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ, υπάγονται οι εξής τρεις (3) Ειδικές Υπηρεσίες:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ),

β) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), και

γ) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ).

4. Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ είναι η θεσμική και επιχειρησιακή υποστήριξη της υλοποίησης των Προγραμμάτων και των έργων του ΕΣΠΑ και των ΤΑΜΕΥ, με στόχο τη διασφάλιση της εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού κανονιστικού πλαισίου, καθώς και της ηλεκτρονικής συνοχής, και η ευθύνη της διαχείρισης του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων». Ειδικότερα, έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), τον συντονισμό των κρατικών ενισχύσεων και των χρηματοδοτικών εργαλείων και την ανάπτυξη και διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων. Ενημερώνει και κατευθύνει τις Διαχειριστικές Αρχές σχετικά με την ορθή εφαρμογή του ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου και ενημερώνεται για τις σχετικές ενέργειες των Διαχειριστικών Αρχών για τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο, ιδίως σε ό,τι αφορά τις διατάξεις για τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις. Αναπτύσσει και λειτουργεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) και το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ), καθώς και άλλα συναφή με το ΕΣΠΑ πληροφοριακά συστήματα. Στη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ υπάγονται οι εξής τρεις (3) Ειδικές Υπηρεσίες:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ),

β) η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ), και

γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο).

Άρθρο 21 Αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού

1. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί και διαμορφώνει, σε συνεργασία με τις λοιπές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, εθνικές θέσεις για θέματα που αφορούν σε ευρωπαϊκές και διεθνείς στρατηγικές και πολιτικές για την οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή,

β) παρακολουθεί τη διαπραγμάτευση του προϋπολογισμού, των Κανονισμών των Ταμείων και την εφαρμογή τους και συντονίζει τη διαμόρφωση σχετικών εθνικών θέσεων,

γ) συντονίζει τον σχεδιασμό, την κατάρτιση, την αναθεώρηση και την αξιολόγηση του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του,

δ) εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με την εξειδίκευση των Προγραμμάτων,

ε) παρακολουθεί και συντονίζει την εκπλήρωση των αναγκαίων πρόσφορων όρων, καθοδηγεί τη διαμόρφωση και παρακολουθεί το πλαίσιο επίδοσης και δεικτών,

στ) συντονίζει, παρακολουθεί και αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της χώρας στα διαπεριφερειακά Urbact IV και ESPON 2030 Cooperation Programme και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές (EUSAIR) και αναλαμβάνει εταίρος στα διακρατικά προγράμματα,

ζ) διαμορφώνει το πλαίσιο αρχών, συντονίζει δραστηριότητες και παρέχει κατευθύνσεις προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας σε σχέση με το ΕΣΠΑ και τα Προγράμματα και έργα,

η) συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων, εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις για την ομαλή χρηματοδότηση και αποτελεσματική υλοποίησή τους, καθώς και για τη συμπληρωματικότητά τους με άλλες χρηματοδοτικές πηγές, όπως το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF),

θ) συντονίζει και παρακολουθεί τα θέματα του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ι) συντονίζει και παρακολουθεί δράσεις στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» σε εφαρμογή των σχετικών πολιτικών του τομέα μεταφορών, του τομέα ενέργειας και του ψηφιακού τομέα των Διευρωπαϊκών Δικτύων και μεριμνά για σχετικά επιτελικά θέματα,

ια) συστηματοποιεί και εφαρμόζει μεθοδολογία προβλέψεων απορρόφησης των Προγραμμάτων και παρακολουθεί την τήρηση του κανόνα αποδέσμευσης και την υλοποίηση ανά στόχο πολιτικής,

ιβ) συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» και συμμετέχει, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ ΑΕ και τις κατά περίπτωση Διαχειριστικές Αρχές, στην προτεραιοποίηση των αναγκών υποστήριξης δικαιούχων. Στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζεται και με Μηχανισμούς Υποστήριξης, όπως τους JASPERS και Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,

ιγ) συντονίζει τη σύναψη δανειακών συμβάσεων για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

2. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Συντονίζει την υλοποίηση με ενιαίο τρόπο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ+ και αντίστοιχα παρακολουθεί τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την υλοποίηση αυτών,

β) παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των παρεμβάσεων του ΕΚΤ+ στα Τομεακά και τα Περιφερειακά Προγράμματα και μεριμνά για τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα μεταξύ τους και με αντίστοιχες δράσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα ταμεία ή αναπτυξιακά πλαίσια,

γ) συντονίζει και υποστηρίζει τα Προγράμματα και τους δικαιούχους σε θέματα αξιολόγησης ΕΚΤ+ και για θέματα δεικτών

ΕΚΤ+ και εκπονεί θεματικές μελέτες αξιολόγησης,

δ) σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΕ, συντονίζει, υποστηρίζει και υλοποιεί ενέργειες επικοινωνίας για την κατά ενιαίο τρόπο προβολή των πολιτικών και δράσεων του ΕΚΤ+, στο πλαίσιο των αρχών και κατευθύνσεων που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΣΣΑΕ,

ε) παρακολουθεί και συντονίζει τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος ΕαSI του Καν. ΕΚΤ+ και δύναται να υλοποιεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος, οι οποίες προκηρύσσονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση.

3. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Αποτελεί τον σύνδεσμο των Διαχειριστικών Αρχών των Περιφερειακών Προγραμμάτων με την ΕΑΣ,

β) συνεργάζεται και υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειακών Προγραμμάτων,

γ) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των Περιφερειακών Προγραμμάτων και συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑΕ, για την παροχή των στοιχείων προόδου,

δ) εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης,

ε) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης.

4. Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Παρέχει υπηρεσίες νομικής και θεσμικής υποστήριξης προς τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Επιτελικές Δομές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του ΕΣΠΑ, τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, καθώς και την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ-ΧΜ ΕΟΧ), για τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, στο πεδίο αρμοδιότητάς της,

β) έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Προγραμμάτων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 11 του άρθρου 69 του Κανονισμού, εποπτεύει και παρακολουθεί την ορθή, ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών κανόνων και διαδικασιών από τις Διαχειριστικές Αρχές, σχεδιάζει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα και παρακολουθεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητά τους,

γ) διαμορφώνει και εισηγείται προτάσεις για τη συνεχή απλούστευση του συστήματος υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, προωθεί τη θέσπιση των σχετικών μέτρων και παρακολουθεί την απόδοσή τους,

δ) συντονίζει και υποστηρίζει την εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους και αναπτύσσει, όπου απαιτείται, σχετικές μεθοδολογίες υπολογισμού,

ε) συντονίζει τη σύνταξη των απαντήσεων στα πορίσματα ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρακολουθεί τη συμμόρφωση στις σχετικές συστάσεις,

στ) σχεδιάζει και παρακολουθεί την υλοποίηση της στρατηγικής για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο των ΣΔΕ και διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων, μέσω σχετικού μηχανισμού,

ζ) συνεργάζεται με τη ΜΟΔ Α.Ε. για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ειδικών Υπηρεσιών και των αναγκαίων κατευθυντήριων γραμμών για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία τους,

η) υποστηρίζει τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων ΕΣΠΑ (DPO ΕΣΠΑ), κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αναφορικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τους Χρηματοδοτικούς Μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων,

θ) σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το ΟΠΣ σύμφωνα με τις απαιτήσεις υλοποίησης του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου των Προγραμμάτων,

ι) σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το ΟΠΣ στις απαιτήσεις υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και λοιπών Μηχανισμών ή Προγραμμάτων,

ια) εκπαιδεύει και υποστηρίζει τους χρήστες στη λειτουργία του ΟΠΣ, διαχειρίζεται την πρόσβαση στο ΟΠΣ και στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής SFC, ως σύνδεσμος κράτους μέλους (MS Liaison) για την Ελλάδα,

ιβ) εφαρμόζει τεχνικές επιχειρηματικής ευφυΐας για την αξιοποίηση των δεδομένων που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ με σκοπό την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία και την ικανοποίηση απαιτήσεων των χρηστών, καθώς και την παροχή στατιστικών δεδομένων για την επιτελική πληροφόρηση, την αξιολόγηση της απόδοσης και υιοθέτησης μέτρων ή τη διαπίστωση της ανάγκης θέσπισης νέων. Επίσης, διασφαλίζει τη διάθεση των στοιχείων του ΟΠΣ σε μορφή ανοικτών δεδομένων σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184),

ιγ) αναπτύσσει και υποστηρίζει τη λειτουργία του ιστότοπου anaptyxi.gov.gr,

ιδ) αναπτύσσει πληροφοριακά συστήματα, εφόσον απαιτούνται στο πλαίσιο των αντικειμένων ευθύνης της,

ιε) έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των υποδομών, του λογισμικού, της διασύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και της ασφάλειας του ΟΠΣ.

5. Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Λειτουργεί ως Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) του ν. 4152/2013 (Α' 107) για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα από τα Ταμεία και τον ΕΟΧ έργα, συμπεριλαμβανομένων των Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ-IPCEI), καθώς και για έργα χρηματοδοτούμενα από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και από Ειδικά Προγράμματα Ανάπτυξης των παρ. 1 και 2 του άρθρου 130 του ν. 4635/2019 (Α' 167),

β) μεριμνά για την τήρηση των κανόνων για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων,

γ) παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δράσεων κρατικών ενισχύσεων, για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027,

δ) διαμορφώνει, παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των χρηματοδοτικών εργαλείων της περιόδου 2021-2027, αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

ε) σχεδιάζει και έχει την ευθύνη της διαχείρισης του ΟΠΣΚΕ και του ΠΣΣΕΗΣ και αναλαμβάνει την υποστήριξη των χρηστών των ανωτέρω πληροφοριακών συστημάτων.

6. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Διαχειρίζεται το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» σύμφωνα με το άρθρο 8,

β) καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ,

γ) διαμορφώνει και παρακολουθεί την αποτελεσματική υλοποίηση ειδικού προγράμματος (οδικού χάρτη) για τη βελτίωση και υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας κυρίως των δικαιούχων πράξεων του ΕΣΠΑ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των Προγραμμάτων, Υπηρεσίες της ΕΑΣ. Το ειδικό πρόγραμμα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο συγκεκριμένου άξονα προτεραιότητας του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»,

δ) υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές και τους δικαιούχους ως προς την αξιοποίηση των εργαλείων υποστήριξης και παρακολουθεί την εφαρμογή του Προγράμματος.

7. Επιπλέον, οι Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ παρέχουν, κατά περίπτωση, υποστήριξη στη Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ για θέ-

ματα που προβλέπονται στην περ. ια) της παρ. 1, στις περ. α), γ) και δ) της παρ. 4 και στις περ. β) και ε) της παρ. 5.

8. Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος άρθρου ασκούν τις αρμοδιότητές τους και για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

Άρθρο 22

Αποστολή και αρμοδιότητες Επιτελικής Δομής

1. Η επιτελική δομή έχει ως αποστολή την υποστήριξη του οικείου Υπουργείου και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητας του Υπουργείου, καθώς και την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας σε σχέση με τα Προγράμματα 2021-2027.

2. Η επιτελική δομή δύναται να έχει, ιδίως, τις ακόλουθες ειδικότερες αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, τις Περιφέρειες και την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), καθώς και τους κατά περίπτωση αρμόδιους κοινωνικούς εταίρους και φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, όπως περιβαλλοντικούς εταίρους, Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και φορείς που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, για την αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών τους σε σχέση με τους τομείς πολιτικής του οικείου Υπουργείου. Για την κάλυψη των αναγκών και την υλοποίηση σχετικών έργων διερευνά τη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων μέσω των Προγραμμάτων, επικοινωνώντας με τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές,

β) υποστηρίζει τον συντονισμό των Υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου κατά τον προγραμματισμό των έργων των τομεακών πολιτικών του Υπουργείου, τα οποία δύναται να υλοποιήσουν μέσω Προγραμμάτων,

γ) υποβάλλει προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές, προτάσεις εξειδίκευσης και δράσεις, οι οποίες συνάδουν με το θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ, τις οδηγίες της ΕΑΣ, τους όρους επιλεξιμότητας και τους ειδικούς στόχους του εκάστοτε Προγράμματος,

δ) διατυπώνει προτάσεις και συμμετέχει στην εξειδίκευση των Προγραμμάτων για τις δράσεις/προσκλησεις που αντιστοιχούν στις τομεακές πολιτικές του οικείου Υπουργείου, καθώς και στην τροποποίηση ή ανανέωση αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 35,

ε) συμμετέχει στη διαμόρφωση του περιεχομένου των προσκλήσεων για πράξεις που εμπίπτουν στους τομείς πολιτικής του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων του, προκειμένου να δημοσιοποιηθούν από την αντίστοιχη Διαχειριστική Αρχή,

στ) συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή και παρακολουθεί τη διαδικασία και τα αποτελέσματα υλοποίησης των αντίστοιχων προσκλήσεων,

ζ) υποστηρίζει τον σχεδιασμό έργων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Προγράμματα 2021-2027 και συνεισφέρει στην κατάλληλη προετοιμασία για την ωρίμανση και την ένταξη τους,

η) υλοποιεί, ως δικαιούχος, πράξεις του οικείου Υπουργείου, συμπεριλαμβανομένων πράξεων Τεχνικής Βοήθειας, και δύναται, σε περιπτώσεις αδύναμων δικαιούχων, να τους υποκαθιστά στον ρόλο τους,

θ) παρακολουθεί τη συνολική πρόοδο των ενταγμένων πράξεων, συνεργαζόμενη με τις Διαχειριστικές Αρχές για την υιοθέτηση μέτρων αντιμετώπισης προβλημάτων, όπου απαιτείται.

3. Η επιτελική δομή δύναται επίσης να ασκεί τον ρόλο του φορέα υλοποίησης δράσεων ή έργων που έχουν περιληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή τον ρόλο της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου ευθύνης για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των σχετικών δράσεων και έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου, με βάση τα οριζόμενα στην υπό στοι-

χεία 119126 ΕΞ 2021/28.9.2021 (Β' 4498) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 23 Επιτελικές Δομές

1. Οι Ειδικές Υπηρεσίες που ασκούν αρμοδιότητες επιτελικής δομής σύμφωνα με το άρθρο 22, είναι οι εξής:

- α) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών,
- β) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,
- γ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,
- δ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας,
- ε) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- στ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού,
- ζ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Δικαιοσύνης,
- η) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- θ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
- ι) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Τουρισμού,
- ια) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

2. Αρμοδιότητες Επιτελικής Δομής σύμφωνα με το άρθρο 22 ασκεί και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ

Άρθρο 24 Χρηματοδοτικά μέσα

1. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ δύναται να χρηματοδοτούνται πράξεις που αφορούν σε χρηματοδοτική συνεισφορά από ένα ή περισσότερα Προγράμματα σε υφιστάμενα ή νέα χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία έχουν συσταθεί ή συστήνονται σε εθνικό, περιφερειακό, διακρατικό ή διασυνοριακό επίπεδο.

2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της συνεισφοράς του/των Προγράμματος/των ή του ΣΣ ΚΑΠ σε χρηματοδοτικό μέσο καθορίζονται σε συμφωνία χρηματοδότησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 του Κανονισμού, μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής και του φορέα υλοποίησης ενός ταμείου χαρτοφυλακίου, ή του φορέα υλοποίησης ενός ειδικού ταμείου, αν δεν προβλέπεται ταμείο χαρτοφυλακίου. Η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής και των ανωτέρω φορέων υλοποίησης υπογράφεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή από το ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Η εν λόγω συμφωνία στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ υπογράφεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή από το ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

3. Η συμφωνία χρηματοδότησης περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Χ του Κανονισμού και δύναται να συνομολογούνται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, όροι σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, τον τρόπο επίλυσης των διαφορών, συμπεριλαμβανομένης και της ρήτηρας διαπίστασης, καθώς και ζητήματα που αφορούν στην εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων.

4. Έργα και δράσεις που αξιοποιούν ανακυκλούμενους πόρους χρηματοδοτικών μέσων Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 δύναται να χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 25 Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις

1. Οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, ως εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών Ταμείων.

2. Η ΕΑΣ είναι αρμόδια για τα θέματα ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, την έκδοση σχετικών κατευθύνσεων και τον συντονισμό του δικτύου ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης που προβλέπεται στο άρθρο 28.

3. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των στρατηγικών ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους έχουν την ευθύνη για:

α) Την εξειδίκευση των βασικών κατευθύνσεων για την εφαρμογή των ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA,

β) τον προσδιορισμό των χωρικών αρχών ή φορέων που πρόκειται να εμπλακούν στον σχεδιασμό στρατηγικών ΟΧΕ και το επίπεδο εμπλοκής τους στην εφαρμογή στρατηγικών ΟΧΕ (συμμετοχή στην επιλογή των πράξεων ή στην ανάληψη πρόσθετων καθηκόντων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής των στρατηγικών ΟΧΕ),

γ) τη διαβούλευση με τις χωρικές αρχές ή φορείς για τον σχεδιασμό των ΟΧΕ, και τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των πράξεων που πρόκειται να στηριχθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος αρμοδιότητάς τους και την ωρίμανση των πράξεων,

δ) τη διαμόρφωση μεθοδολογίας και κριτηρίων επιλογής των ΟΧΕ και των επιμέρους πράξεων,

ε) τις ενέργειες δημοσιότητας και προώθησης των ΟΧΕ.

4. Οι χωρικές αρχές ή φορείς των συγκεκριμένων περιοχών είναι οι αρμόδιοι φορείς για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση των ΟΧΕ. Ανάλογα με το επίπεδο παρέμβασης, τέτοιες αρχές δύναται να είναι δημοτικές αρχές, εταιρικά σχήματα με επικεφαλής δημοτική αρχή και Περιφέρειες, δίκτυα δήμων σε σχήματα συμπράξεων που δημιουργούν οι ίδιοι οι δήμοι, όταν η εφαρμογή της ΟΧΕ αφορά σε περιοχή γειτονικών δήμων, όποιας επικεφαλής τίθεται ένας από τους δήμους. Ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών γίνεται κατόπιν διαδικασίας ανοιχτής πρόσκλησης ή κατάλληλης τεκμηρίωσης για την ανάδειξη των περιοχών, την οποία αποφασίζει η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για κάθε Πρόγραμμα.

5. Οι χωρικές αρχές ή φορείς κατά την κατάρτιση των ΟΧΕ μπορούν να χρησιμοποιήσουν και υφιστάμενα στρατηγικά σχέδια, όπως τις στρατηγικές ΟΧΕ-BAA των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, οι οποίες επικαιροποιούνται για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, εφόσον το περιεχόμενό τους αξιολογηθεί θετικά από τις Διαχειριστικές Αρχές. Οι δαπάνες για την κατάρτιση και τον σχεδιασμό των χωρικών στρατηγικών δύνανται να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Προγράμματα.

6. Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ και των ΟΧΕ-BAA, υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και ενδυναμώνει την πεποίθηση της «διοικησίας» των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ). Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, με την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης και πόρους από την τεχνική βοήθεια, δύναται να παρέχει συστηματική και οριζόντια υποστήριξη στους Δήμους και τους Ενδιάμεσους Φορείς που έχουν την ευθύνη υλοποίησης των ΟΧΕ-BAA.

7. Οι στρατηγικές εγκρίνονται από τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές. Ειδικώς οι στρατηγικές της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 που επικαιροποιούνται για την προγραμματική πε-

ρίοδο 2021-2027 εγκρίνονται το αργότερο δεκαοκτώ (18) μήνες μετά από την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

8. Οι Διαχειριστικές Αρχές διασφαλίζουν, κατά την έγκριση των στρατηγικών, την ύπαρξη ειδικής ομάδας στις χωρικές αρχές για την παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών. Οι ειδικές ομάδες υποστηρίζουν την έγκαιρη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση μιας στρατηγικής και την επιτάχυνση της υλοποίησής της.

9. Αν στη χωρική στρατηγική δεν περιλαμβάνεται κατάλογος πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν, οι χωρικές αρχές ή φορείς επιλέγουν τις πράξεις ή συμμετέχουν στην επιλογή τους. Αν μια χωρική αρχή ή φορέας εκτελεί καθήκοντα που εμπιπύουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός αν στα καθήκοντα περιλαμβάνεται μόνο η επιλογή των πράξεων, η αρχή αυτή ορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσος Φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 13.

10. Για τα Προγράμματα INTERREG, οι αρμόδιες εδαφικές αρχές ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη χάραξη στρατηγικών εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης, ή που εμπλέκονται στην επιλογή των πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των εν λόγω στρατηγικών, ή και τα δύο, εκπροσωπούν δύο (2) τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον είναι κράτος μέλος. Στο ΣΔΕ κάθε Προγράμματος INTERREG καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής και των κοινών οργάνων.

Άρθρο 26 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

1. Η τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) αποτελεί εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικής στρατηγικής και αντιμετώπισης των τοπικών κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αναγκών, με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων και της τοπικής κοινωνίας σε σαφώς προσδιορισμένες χωρικές ενότητες, εστιασμένες σε υποπεριφερειακές ζώνες. Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, στρατηγικές ΤΑΠΤΟΚ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ η υλοποίηση στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ.

2. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ αποτελούν τις αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Η Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ αποτελεί την αρμόδια Αρχή για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ.

3. Αν μία στρατηγική στηρίζεται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ ή από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΕΤΘΑΥ ή από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ, οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ συνεργάζονται για την κατάρτιση κοινής πρόσκλησης και τη συγκρότηση Κοινής Επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής.

Η πρόσκληση για την επιλογή στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ καταρτίζεται από την Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ.

4. Αν μία στρατηγική στηρίζεται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο ενός Περιφερειακού Προγράμματος, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή καταρτίζει μία πρόσκληση για το σύνολο των πόρων.

5. Οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ μπορούν να επιλέξουν ένα από τα οικεία Ταμεία ως το επικεφαλής Ταμείο, καθώς και να επιλέξουν ένα από τα εν λόγω Ταμεία για τη χρηματοδότηση του συνόλου των δαπανών για τις δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης και συντονισμού που αναφέρονται στις περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 34 του Κανονισμού σε σχέση με τις εν λόγω στρατηγικές. Στην περίπτωση αυτή ως επικεφαλής Ταμείο επιλέγεται το Ταμείο που εισφέρει τους περισσότερους πόρους στο ΤΑΠΤΟΚ.

6. Οι κανόνες του επικεφαλής Ταμείου εφαρμόζονται στην εν λόγω στρατηγική, με την επιφύλαξη του πεδίου εφαρμογής και των κανόνων επιλεξιμότητας κάθε Ταμείου που συμμετέχει στη

χρηματοδότηση της στρατηγικής. Οι Διαχειριστικές Αρχές των άλλων Ταμείων βασίζονται σε αποφάσεις και διαχειριστικές επαληθεύσεις που πραγματοποιεί η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του επικεφαλής Ταμείου. Η Διαχειριστική Αρχή του επικεφαλής Ταμείου παρέχει στις Διαχειριστικές Αρχές των άλλων Ταμείων τις απαραίτητες πληροφορίες για την παρακολούθηση και την καταβολή των πληρωμών, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στους ειδικούς Κανονισμούς για το συγκεκριμένο Ταμείο.

7. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό, την κατάρτιση και την υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικές των τοπικών ενδιαφερόμενων μερών. Τέτοιες ομάδες μπορούν να συγκροτούν ΟΤΑ α' και β' βαθμού ή και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, επιστημονικοί φορείς, επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων, υπό την προϋπόθεση ότι δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης των στρατηγικών.

8. Οι τοπικοί εταίροι της παρ. 7 μπορούν να συμπράττουν σε μία νομική οντότητα, η μορφή της οποίας επιλέγεται ανάλογα με το πλαίσιο της σύμπραξης. Εναλλακτικά, οι τοπικοί εταίροι μπορούν να συγκροτούν Επιτροπή για τη λήψη αποφάσεων ή την επιλογή των έργων και να επιλέγουν έναν εταίρο με διοικητική ικανότητα ως «υπόλογο φορέα» για νομικούς και διοικητικούς σκοπούς. Οι ΟΤΔ, ανεξαρτήτως μορφής, είναι ανοιχτές και διαφανείς και λογοδοτούν τόσο στον τοπικό πληθυσμό όσο και στις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ ή του ΣΣ ΚΑΠ που τις χρηματοδοτούν.

9. Οι ΟΤΔ εκτελούν αποκλειστικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 33 του Κανονισμού.

10. Αν οι ΟΤΔ έχουν καθήκοντα που δεν καλύπτονται από την παρ. 9, και τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, αυτές οι ΟΤΔ ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος ή τη Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ ως Ενδιάμεσοι Φορείς, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες του κάθε ταμείου. Ο ορισμός των ΟΤΔ ως Ενδιάμεσων Φορέων διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 13.

11. Η ΟΤΔ μπορεί να είναι δικαιούχος και να υλοποιεί πράξεις σύμφωνα με την οικεία στρατηγική, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζει την τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων.

Άρθρο 27 **Μηχανισμοί χρηματοδότησης**

1. Για τη διαχείριση του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη/Connecting Europe Facility» (ΜΣΕ/CEF), που χρηματοδοτεί δράσεις Διευρωπαϊκού Δικτύου στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα, εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 42 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Για την εφαρμογή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), εθνικό σημείο επαφής είναι η Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ), η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 53Α του ν. 4314/2014.

3. Για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Οι παρ. 1 και 4 του άρθρου 34 του παρόντος εφαρμόζονται και για την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ) του άρθρου 53Α του ν. 4314/2014. Στις διαχειριστικές αρμοδιότητες του/της προϊσταμένου/ης της ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ περιλαμβάνεται, επίσης, η υπογραφή των εγγράφων προς όργανα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού με τις απόψεις της Υπηρεσίας που αφορούν τα προγράμματα αρμοδιότητάς της.

β) Τα άρθρα 42, 60 και 61 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον ΧΜ ΕΟΧ.

γ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για το τμήμα της εθνικής χρηματοδότησης του ΧΜ ΕΟΧ διενεργούνται μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού.

δ) Τα καθήκοντα της Αρχής Πιστοποίησης, όπως ορίζονται κάθε φορά στον κανονισμό για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ και στο εθνικό σύστημα διαχείρισης ΧΜ ΕΟΧ, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» του άρθρου 14.

ε) Τα καθήκοντα της Αρχής Ελέγχου, όπως ορίζονται κάθε φορά στον κανονισμό για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ και στο εθνικό σύστημα διαχείρισης ΧΜ ΕΟΧ, ασκεί η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17.

στ) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ μπορεί να ορίζονται οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και της ΜΟΔ ΑΕ, οι οποίες αναλαμβάνουν την υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών της Τεχνικής Βοήθειας του ΧΜ ΕΟΧ σε εθνικό επίπεδο.

ζ) Οι περ. α) και β) της παρ. 23 και οι παρ. 26 και 27 του άρθρου 65 εφαρμόζονται αναλογικά και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από την τεχνική βοήθεια, το ταμείο διμερών σχέσεων, και το διαχειριστικό κόστος των προγραμμάτων του ΧΜ ΕΟΧ.

4. Για τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) για τους απολυμένους εργαζόμενους 2021-2027, το οποίο ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/691 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 (L 153) και δίνει τη δυνατότητα να υπάρξει στήριξη σε απολυμένους εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους, των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έπαυσε κατά τη διάρκεια μεγάλων γεγονότων αναδιαρθρώσεων, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Εθνική Αρχή Συντονισμού της εφαρμογής του ΕΤΠ 2021-2027 και Διαχειριστική Αρχή είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και συγκεκριμένα η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

β) Τα καθήκοντα της Αρχής Πιστοποίησης για το ΕΤΠ 2021-2027, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/691, αναλαμβάνει η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» του άρθρου 14.

γ) Τα καθήκοντα της Αρχής Ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/691, αναλαμβάνει η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του άρθρου 17.

5. Η ΕΑΣ, σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών, μεριμνά για τον συντονισμό, τη συμπληρωματικότητα και τη συνοχή μεταξύ των Προγραμμάτων 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF).

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ** **ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ**

Άρθρο 28 **Θεματικά δίκτυα**

1. Η ΕΑΣ οργανώνει και συντονίζει τη λειτουργία θεματικών δικτύων, στα οποία συμμετέχουν οι Υπηρεσίες της, εκπρόσωποι των Διαχειριστικών Αρχών, των Ενδιάμεσων Φορέων και Επιτελικών Δομών σχετικών με το αντικείμενο του δικτύου, καθώς και, κατά περίπτωση, εκπρόσωποι κοινωνικοοικονομικών εταίρων και μεγάλων δικαιούχων, εκπρόσωποι ΟΤΑ, Ομάδων Τοπικής Δράσης, αστικών αρχών και φορέων υλοποίησης ΟΧΕ και εκπρόσωποι άλλων αρμόδιων για το εκάστοτε αντικείμενο υπηρεσιών.

2. Κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγκροτούνται θεματικά δίκτυα με αντικείμενα την εξυπηνη εξειδίκευση, τα χρηματοδοτικά εργαλεία και τις κρατικές ενισχύσεις, το περιβάλλον και την πολιτική προστασία, τη χωρική ανάπτυξη, τον συντονισμό δράσεων ΕΚΤ+, την αξιολόγηση, τα θέματα αναπηρίας, την κοινωνία, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και τις δημόσιες συμβάσεις. Δύναται να συγκροτούνται και θεματικά δίκτυα με διαφορετικά αντικείμενα που σχετίζονται με την εφαρ-

μογή των Προγραμμάτων.

3. Μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, υπό τον συντονισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της ΕΑΣ, συγκροτείται και λειτουργεί εσωτερικό δίκτυο συνεργασίας με αντικείμενο την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στην προγραμματική περίοδο 2021-2027.

4. Στόχος της λειτουργίας των θεματικών δικτύων είναι η διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού της διαχείρισης των πόρων των σχετικών Ταμείων, η επίτευξη κοινής αντίληψης επί συναφών θεμάτων, καθώς και η ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και καλών πρακτικών. Προς τον σκοπό αυτό, τα θεματικά δίκτυα συνεδριάζουν τουλάχιστον μία φορά το έτος και μεριμνούν για τη διάχυση των αποτελεσμάτων των εργασιών τους. Τα θεματικά δίκτυα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, δύνανται να επεξεργάζονται και να εισηγούνται στην ΕΑΣ τη λήψη μέτρων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Προγραμμάτων στα αντικείμενα των δικτύων.

5. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ συγκροτείται και λειτουργεί Εθνικό Δίκτυο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, σύμφωνα με το άρθρο 126 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ**

Άρθρο 29

Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων 2021-2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG)

1. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων 2021-2027 (πλην των Προγραμμάτων INTERREG) έχουν ως αποστολή την παρακολούθηση της υλοποίησης των οικείων Προγραμμάτων και ασκούντα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Κανονισμού.

2. Επιτροπή Παρακολούθησης συγκροτείται για κάθε Τομεακό και Περιφερειακό Πρόγραμμα, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα.

Για τα τρία Προγράμματα TAMEY συγκροτείται μία Επιτροπή Παρακολούθησης.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από εκπροσώπους της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος, της ΕΑΣ, της Λογιστικής Αρχής, των επιτελικών ή άλλων υπηρεσιακών δομών του τομέα πολιτικής του οικείου Προγράμματος, εκπροσώπους των Ενδιάμεσων Φορέων του Προγράμματος, εφόσον έχουν οριστεί, εκπροσώπους φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, εκπροσώπους δημόσιων αρχών και αρμόδιων φορέων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, πολιτισμού, τουρισμού, κρατικών ενισχύσεων, έρευνας και καινοτομίας, υγείας, αγροτικής ανάπτυξης, δημόσιας διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και εκπροσώπους της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, της ΜΟΔ ΑΕ, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και αντιπροσωπευτικών Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248). Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης έχει μία ψήφο και μπορεί να εισηγείται θέματα για την ημερήσια διάταξη.

4. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι της Αρχής Ελέγχου, της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και εκπρόσωποι άλλων φορέων χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετέχουν με ρόλο παρατηρητή και συμβουλευτικά, επίσης χωρίς δικαίωμα ψήφου. Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από τα TAMEY, στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να συμμετέχουν σχετικοί αποκεντρωμένοι οργανισμοί, καθώς και σχετικοί διεθνείς οργανισμοί και ΟΚοιΠ, όπως οργανώσεις προσφύγων και μεταναστών.

5. Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι το αρμόδιο όργανο στο οποίο υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος. Ειδικά για τα Προγράμματα TAMEY, Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

6. Στις Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ή εκπρόσωπός του.

7. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει μία (1) τουλάχιστον φορά τον χρόνο και εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του Προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων. Οι αποφάσεις είναι δυνατόν να λαμβάνονται και μέσω γραπτής διαδικασίας, που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ».

8. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί να προσκληθούν εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

9. Κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, διατάξεων σχετικά με την πρόληψη κάθε σύγκρουσης συμφερόντων και την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, κατόπιν εισήγησης της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος και σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΑΣ. Ο εσωτερικός κανονισμός ρυθμίζει την άσκηση του δικαιώματος ψήφου και κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

10. Ο κατάλογος των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, ο εσωτερικός κανονισμός της, καθώς και οι πληροφορίες και τα δεδομένα παρουσιάζονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης και δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα.

Άρθρο 30

Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027

1. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων INTERREG έχουν ως αποστολή την παρακολούθηση της υλοποίησης των Προγραμμάτων και ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 30 του Κανονισμού INTERREG, καθώς και τα καθήκοντα για την επιλογή των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού INTERREG.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης για κάθε Πρόγραμμα INTERREG συγκροτείται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στα κράτη μέλη της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος.

3. Η σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης συμφωνείται από τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, τις άλλες χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα INTERREG και εξασφαλίζει την ισόρροπη εκπροσώπηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του Κανονισμού INTERREG φορέων. Η ελληνική πλευρά εκπροσωπείται από τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ, ο οποίος επικουρείται από την Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027.

4. Κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της. Ο εσωτερικός κανονισμός της Επιτροπής Παρακολούθησης και, κατά περίπτωση, της Επιτροπής Καθοδήγησης που δύνανται να συγκροτηθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 9, προβλέπει, μεταξύ άλλων, διατάξεις για την αποφυγή κάθε κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων κατά την επιλογή των πράξεων INTERREG 2021-2027, καθώς και διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα ψήφου και τους κανόνες συμμετοχής στις συνεδριάσεις.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει μία (1) τουλάχιστον φορά τον χρόνο και εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του Προγράμματος προς την επίτευξη των στόχων του.

6. Η Διαχειριστική Αρχή δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό της Επιτροπής Παρακολούθησης, τον κατάλογο των μελών της,

καθώς και σύνοψη των στοιχείων και των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων, που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με τα Προγράμματα INTERREG.

Άρθρο 31

Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027

1. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΣ ΚΑΠ και ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 124 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκροτείται για το ΣΣ ΚΑΠ, έπειτα από εισήγηση της Διαχειριστικής Αρχής ΣΣ ΚΑΠ, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το ΣΣ ΚΑΠ.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από εκπροσώπους της Διαχειριστικής Αρχής του ΣΣ ΚΑΠ, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Αρχής Διαπίστευσης, του Οργανισμού Πληρωμών, των Ενδιάμεσων Φορέων του ΣΣ ΚΑΠ, εφόσον έχουν οριστεί, εκπροσώπους φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, εκπροσώπους δημόσιων αρχών και αρμόδιων φορέων για περιβαλλοντικά και κλιματικά θέματα, για θέματα πολιτισμού, τουρισμού, κρατικών ενισχύσεων, έρευνας και καινοτομίας, εκπροσώπους της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, της ΜΟΔ ΑΕ, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του γεωργικού τομέα και αντιπροσωπευτικών Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248). Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης έχει μία ψήφο και μπορεί να εισηγείται θέματα για την ημερήσια διάταξη.

4. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν, επίσης, εκπρόσωποι του Οργανισμού Πιστοποίησης, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, του ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και εκπρόσωποι άλλων φορέων χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εκπρόσωποι της Επιτροπής μετέχουν με ρόλο παρατηρητή και συμβουλευτικά, επίσης χωρίς δικαίωμα ψήφου.

5. Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι το αρμόδιο όργανο στο οποίο υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ.

6. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά τον χρόνο και εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του ΣΣ ΚΑΠ προς την επίτευξη των αριθμητικών του στόχων. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι δυνατόν να λαμβάνονται και μέσω γραπτής διαδικασίας, που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ».

7. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί να προσκληθούν εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

8. Η Επιτροπή Παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, διατάξεων σχετικά με την πρόληψη κάθε σύγκρουσης συμφερόντων και την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, κατόπιν εισήγησης της Διαχειριστικής Αρχής του ΣΣ ΚΑΠ. Ο εσωτερικός κανονισμός ρυθμίζει την άσκηση του δικαιώματος ψήφου και τις λεπτομέρειες της διαδικασίας στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

9. Ο κατάλογος των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, ο εσωτερικός κανονισμός της, καθώς και οι πληροφορίες και τα δεδομένα παρουσιάζονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης και δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής του ΣΣ ΚΑΠ.

Άρθρο 32

Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων

1. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων έχει ως αποστολή τον συντονισμό των ταμείων και των συνεργειών και της συμπληρωματικότητάς τους για την επίτευξη των στόχων των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί:

(α) Τα αποτελέσματα της εφαρμογής των Προγραμμάτων, την πρόοδο επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων τους, καθώς και τη συμβολή τους στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών επιλογών που περιλαμβάνονται στις αναπτυξιακές παρεμβάσεις 2021-2027,

(β) την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαμορφώνει προτάσεις για τον συντονισμό τους και την ευρεία εφαρμογή τους,

(γ) την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας των δράσεων εσωτερικά μεταξύ των Ταμείων, καθώς και με το ΕΓΤΕ, το ΕΓΤΑΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

2. Πρόεδρος του Συμβουλίου Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων είναι ο αρμόδιος για θέματα ΕΣΠΑ Υπουργός και αναπληρωτής του ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.

3. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων αποτελείται από τους προέδρους των Επιτροπών Παρακολούθησης των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία την περίοδο 2021-2027, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς αρμόδιων Υπουργείων, εκπροσώπους της ΕΑΣ, της Λογιστικής Αρχής, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, της ΜΟΔ ΑΕ και αντιπροσωπευτικών Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248), οι οποίοι μπορούν να εισηγούνται θέματα για την ημερήσια διάταξη. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωποι της Αρχής Ελέγχου, της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Οικονομικών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

4. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να προβλέπεται η συμμετοχή εκπροσώπων φορέων χωρίς δικαίωμα ψήφου, επιπλέον των ανωτέρω οριζόμενων.

5. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου είναι δυνατόν να λαμβάνονται και μέσω γραπτής διαδικασίας, που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ».

6. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Συνεδριάζει μετά από πρόσκληση του προέδρου του, μία (1) τουλάχιστον φορά τον χρόνο. Στις συνεδριάσεις του μπορεί να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά και λοιπά θέματα.

7. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων υποστηρίζεται από την ΕΑΣ, η οποία, στο πλαίσιο αυτό, είναι αρμόδια για την προετοιμασία της απαραίτητης τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων, της ημερήσιας διάταξης, των συμπερασμάτων και των πρακτικών των συνεδριάσεων, καθώς και για την εφαρμογή των αποφάσεων του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ**

**Άρθρο 33
Θέματα προσωπικού**

1. Για τα θέματα προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ εφαρμόζονται τα άρθρα 34 έως 40 του ν. 4314/2014 (Α' 265), οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες πράξεις, καθώς και οι λοιπές ειδικότερες διατάξεις που αφορούν στα θέματα προσωπικού του ν. 4314/2014, κατά παρέκκλιση άλλων γενικών ή ειδικών σχετικών διατάξεων και με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του ν. 4872/2021 (Α' 247) για τα θέματα σχετικά με τη στελέχωση και την επιλογή και ανάθεση καθηκόντων προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ). Ειδικά για τα θέματα επιλογής προσωπικού και στελέχωσης, καθώς και επιλογής και ανάθεσης καθηκόντων προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ), εφαρμόζεται το άρθρο 76 του ν. 4375/2016 (Α' 51).

2. Για θέματα που αφορούν στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του, εφαρμόζεται, αναλόγως, ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

3. Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου της ΜΟΔ ΑΕ, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ανανεωθεί δύο (2) τουλάχιστον φορές, ανεξάρτητα από τους λόγους ανανέωσης, παρατείνονται μετά από τη λήξη τους μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών κλεισίματος των ενταγμένων πράξεων των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Το αντικείμενο των υπηρεσιών που παρέχει το προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσδιορίζεται με απόφαση του ΔΣ της ΜΟΔ ΑΕ ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Με όμοια απόφαση το προσωπικό της παρούσας τοποθετείται στις οργανικές μονάδες της ΜΟΔ ΑΕ.

4. α) Το προσωπικό που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος, στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, με απόφαση ή μετακίνηση από άλλους φορείς του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και το προσωπικό που θα αποσπασθεί ή θα μετακινηθεί σε αυτές από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, πλην της ΜΟΔ ΑΕ, λαμβάνει τις μη μισθολογικές παροχές της παρ. 1 του άρθρου 8 και των άρθρων 11 και 12 της από 26.10.2021 Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας της ΜΟΔ ΑΕ και του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων της, καθώς και κάθε μεταγενέστερης Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Οι εν λόγω παροχές παρέχονται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που τις λαμβάνουν και οι εργαζόμενοι στη ΜΟΔ ΑΕ.

β) Οι εν λόγω παροχές καλύπτονται με επιχορήγηση από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθώς και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και καταβάλλονται από τη ΜΟΔ ΑΕ.

γ) Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται για τις μη μισθολογικές παροχές της περ. α), για τα έτη 2021 και 2022 που καλύπτει η από 26.10.2021 Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας της ΜΟΔ ΑΕ και του Πανελληνίου Συλλόγου Εργαζομένων της.

5. α) Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ) που δεν απασχολείται σε έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στην οποία αναφέρονται σαφώς και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την υπερωριακή εργασία. Στην απόφαση αυτή καθορί-

ζονται ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους, τηρουμένων των ορίων των περ. 2 και 3 της παρ. Α' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και δύναται να καταβάλλεται από τη ΜΟΔ ΑΕ, με επιχορήγησή της από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

β) Οι πιστώσεις για τη μισθοδοσία, την αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης, τυχόν επιπλέον ανταμοιβή σε περίπτωση επίτευξης στόχων, το ειδικό επίδομα του άρθρου 21 του ν. 4469/2017 (Α' 62) και λοιπές παροχές του προσωπικού της περ. α) εγγράφονται σε ειδικό έργο συλλογικής απόφασης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

6. Η παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. α) Ο προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται αυτοδικαίως από τον υποδιευθυντή που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου υποδιευθυνσης στην Ειδική Υπηρεσία και εφόσον ο τελευταίος δεν υφίσταται, από τον προϊστάμενο που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου μονάδας στην Ειδική Υπηρεσία. Το αρμόδιο όργανο (Υπουργός, Περιφερειάρχης, Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας) που εποπτεύει άμεσα την Ειδική Υπηρεσία μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου Ειδικής Υπηρεσίας που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων μονάδων. Για την τοποθέτηση αυτή, συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητας, η γνώση του αντικειμένου της υπηρεσίας και οι διοικητικές ικανότητες προγραμματισμού, συντονισμού, ανάληψης πρωτοβουλιών, λήψης αποτελεσματικών αποφάσεων και διαχείρισης κρίσεων.

β) Ο προϊστάμενος μονάδας Ειδικής Υπηρεσίας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται αυτοδικαίως από τον υπάλληλο που υπηρετεί περισσότερο χρόνο στη μονάδα. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο χρόνο, αναπληρώνει αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας. Το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει άμεσα την Ειδική Υπηρεσία μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου μονάδας που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους υπαλλήλους της μονάδας ή προϊστάμενο άλλης μονάδας. Για την τοποθέτηση αυτή συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητας, η γνώση του αντικειμένου της μονάδας και οι εν γένει διοικητικές ικανότητες.

γ) Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου Ειδικής Υπηρεσίας ή μονάδας, έως την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εφαρμόζονται οι περ. α) και β). Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά την παρούσα παράγραφο δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης.»

Άρθρο 34

Κατανομή αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης

1. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα, οι αρμοδιότητες σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του άμεσα εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1 περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

αα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η έκδοση της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος στην οποία προεδρεύει,

ii) η εισήγηση στην Επιτροπή Παρακολούθησης των κριτηρίων ένταξης πράξεων στους άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος,

iii) η έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, καθώς και η έκδοση των προσκλήσεων,

iv) η έκδοση των αποφάσεων ένταξης των πράξεων, των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης και

των αποφάσεων απόρριψης προτάσεων για το Πρόγραμμα, σε συνέχεια προηγούμενης εισήγησης του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας,

ν) η έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

αβ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων,

ii) η διασφάλιση ότι το πρόγραμμα και οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών,

iii) η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας,

iv) η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών,

ν) η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας,

vi) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας χωρίς αμοιβή για θέματα που άπτονται περισσοτέρων της μίας Ειδικής Υπηρεσίας που υπάγονται σε αυτόν.

β) Στις αρμοδιότητες του προϊσταμένου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1 περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

βα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η εισήγηση προς έγκριση από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία, της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης,

ii) η εισήγηση για την έκδοση των αποφάσεων ένταξης πράξεων και των τροποποιήσεών τους, των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης, καθώς και των αποφάσεων για απόρριψη προτάσεων για το Πρόγραμμα και για τις πράξεις για τις οποίες η Ειδική Υπηρεσία ασκεί καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα,

iii) οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις πολιτών ή υπαλλήλων, με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες,

iv) οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων,

ν) η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας,

vi) η υπογραφή των εγγράφων προς όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις απόψεις της Ειδικής Υπηρεσίας που αφορούν στο Πρόγραμμα αρμοδιότητάς της.

ββ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού, όπως επί θεμάτων διοικητικών, οικονομικών, εκπαίδευσης και οργάνωσης, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών,

ii) η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας,

iii) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητάς του,

iv) η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στο εσω-

τερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών, ν) η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και στους υπαλλήλους.

2. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, οι αρμοδιότητες διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

αα) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων,

αβ) η διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών,

αγ) η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας,

αδ) η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών,

αε) η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας.

β) Στις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

βα) Οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας τους, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις υπηρεσιών πολιτών ή υπαλλήλων με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες,

ββ) οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων,

βγ) η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας,

βδ) η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού, όπως επί θεμάτων διοικητικών, οικονομικών, εκπαίδευσης και οργάνωσης, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου της Ειδικής Υπηρεσίας,

βε) η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας,

βστ) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητάς της Ειδικής Υπηρεσίας,

βζ) η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στο εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών,

βη) η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και των στελεχών της.

3. Για τα Προγράμματα TAMEY, οι προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων εκδίδονται από τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

4. Με απόφασή τους, οι προϊστάμενοι των Ειδικών Υπηρεσιών μπορούν να μεταβιβάζουν όσες αρμοδιότητες του παρόντος άρθρου είναι αναγκαίες στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας της οποίας προϊστανται, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στους στόχους που τους τίθενται.

5. Οι παρ. 1, 2 και 4 εφαρμόζονται και για τις Ειδικές Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση και εφαρμογή για το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 35
Εξειδίκευση Προγράμματος

1. Η εξειδίκευση του Προγράμματος αποτελεί το υποστηρικτικό εργαλείο για τον προγραμματισμό και την έκδοση προσκλήσεων, την ένταξη των πράξεων και τη συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος, και συμβάλλει στην αποτελεσματική διαχείριση των Προγραμμάτων. Η εξειδίκευση περιλαμβάνει ανά δράση/πρόσκληση, συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου, τους ενδεικτικούς δικαιούχους, το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, τους σχετικούς δείκτες και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό.

2. Αρμόδια για την εξειδίκευση του Προγράμματος, είναι η Διαχειριστική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις προτεραιότητές του.

3. Κατά τη διαδικασία εξειδίκευσης των Προγραμμάτων, η Διαχειριστική Αρχή συνεργάζεται και συνεπικουρείται από τις Επιτελικές Δομές και, ελλείψει αυτών, με τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Υπουργείων, οι οποίες υποβάλλουν τις προτάσεις τους στη Διαχειριστική Αρχή αμελλητί και το αργότερο εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, από την πρόσκληση για υποβολή προτάσεων που τους απευθύνει η Διαχειριστική Αρχή. Όταν απαιτείται από τη φύση του έργου ή των δικαιούχων, η Διαχειριστική Αρχή συνεργάζεται με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για τα Τομεακά Προγράμματα και με τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων για τα Περιφερειακά Προγράμματα.

4. Το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων δημοσιεύεται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα και στον ιστότοπο www.espa.gr, που αποτελεί την ενιαία διαδικτυακή πύλη, η οποία παρέχει πληροφόρηση για όλα τα προγράμματα που αφορούν στην Ελλάδα, σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 46 του Κανονισμού. Το χρονοδιάγραμμα αυτό επικαιροποιείται τρεις (3) τουλάχιστον φορές το έτος σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 49 του Κανονισμού και οπωσδήποτε κάθε φορά που τροποποιούνται ή οριστικοποιούνται επιμέρους στοιχεία των προσκλήσεων και του χρονοδιαγράμματος σε άλλες χρονικές περιόδους.

5. Η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος εισηγείται στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει την έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων, πριν τη δημοσίευσή του κατά την παρ. 4, και μέχρι τα όρια που καθορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 36.

6. Η εξειδίκευση των Προγραμμάτων και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων τροποποιούνται σε περιπτώσεις αναπρογραμματισμού του χρόνου δημοσίευσης κάποιας πρόσκλησης και σημαντικών αλλαγών στο περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου των δράσεων, στους δικαιούχους ή στη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης.

7. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος ενημερώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή για την εξέλιξη του προγραμματισμού των προσκλήσεων του Προγράμματος και τον βαθμό επίτευξης της εφαρμογής του σε κάθε συνεδρίασή της.

8. Η Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων INTERREG υποχρεούται μόνο να δημοσιεύει το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων, το οποίο επικαιροποιείται τρεις (3) τουλάχιστον φορές το έτος σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού, κατά παρέκκλιση των λοιπών οριζόμενων στο παρόν.

9. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται για το ΣΣ ΚΑΠ.

Άρθρο 36
Ένταξη πράξεων στα Προγράμματα

1. Η ένταξη των πράξεων στα Προγράμματα πραγματοποιείται από τη Διαχειριστική Αρχή, κατόπιν αξιολόγησης και επιλογής

των υποβληθεισών προτάσεων, σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τα κριτήρια που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

2. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξασφαλίζουν ότι οι πράξεις που πρόκειται να επιλεγούν ιεραρχούνται, με στόχο να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

3. Κατά την επιλογή των πράξεων:

α) Διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις συνάδουν με το Πρόγραμμα, συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών του Στόχων, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου και εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης,

β) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου,

γ) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων,

δ) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (L 26) υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω Οδηγίας και του ν. 4014/2011 (Α' 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων,

ε) επαληθεύεται ότι, όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη Διαχειριστική Αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο,

στ) διασφαλίζεται ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του Κανονισμού,

ζ) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά σε παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την εκτέλεση των πράξεων,

η) διασφαλίζεται η κλιματική ανθεκτικότητα των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής πέντε (5) τουλάχιστον ετών,

θ) επαληθεύεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

4. Κατά παρέκκλιση των παρ. 1 έως 3, στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) του άρθρου 26, τα κριτήρια και η μεθοδολογία επιλογής καθορίζονται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), οι οποίες επιλέγουν τις πράξεις και υποβάλλουν τις προτάσεις στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος για να διενεργήσει την τελική επαλήθευση της επιλεξιμότητας πριν την έγκριση.

5. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης εκδίδεται η απόφαση ένταξης, στην οποία καθορίζονται όλοι οι όροι για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ει-

δικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, της προθεσμίας για την υλοποίησή της, του σχεδίου χρηματοδότησής της, το είδος πληρωμής της πράξης (Έμμεση Πληρωμή-Επιχορήγηση, Έμμεση Πληρωμή-Ειδικός Λογαριασμός και Άλλου Είδους Πληρωμή), καθώς και την κατηγορία λειτουργικής ταξινόμησης των δαπανών σε β' επίπεδο (COFOG2), τα οποία καθίστανται δεσμευτικά για τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης αυτής και, ανάλογα με την περίπτωση, της εφαρμοστέας μεθόδου για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της στήριξης. Οι αποφάσεις ένταξης δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

6. Για πράξεις που έχουν λάβει την πιστοποίηση «Σφραγίδα Αριστείας» ή έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο Προγράμματος συγχρηματοδοτούμενου από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η Διαχειριστική Αρχή δύναται να αποφασίσει τη χορήγηση στήριξης απευθείας από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις συνάδουν με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α) και β) της παρ. 3. Επιπλέον, οι Διαχειριστικές Αρχές μπορούν να εφαρμόζουν στις πράξεις αυτές, τις κατηγορίες, τα ανώτατα ποσά και τις μεθόδους υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται δυνάμει του σχετικού ενωσιακού μέσου. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης.

7. Κατά τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης προτάσεων για την ένταξη των πράξεων στα Προγράμματα, οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των εν λόγω προτάσεων.

8. Η Διαχειριστική Αρχή, κατά την ένταξη των πράξεων, δύναται να ορίζει τη μέγιστη προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης. Ο τρόπος καθορισμού της προθεσμίας και η παρακολούθησή της καθορίζονται στο ΣΔΕ. Αν, κατά την υλοποίησή της, η πράξη αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσής της, η Διαχειριστική Αρχή δύναται να καθορίζει διορθωτικά μέτρα και να τάσσει περιοδο συμμόρφωσης του δικαιούχου. Αν οι ανωτέρω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή ο δικαιούχος δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης, η απόφαση ένταξης ανακαλείται. Η απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση απένταξης/ολοκλήρωσης της πράξης από τη συγχρηματοδοτούμενη Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του ΠΔΕ. Στην ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται και ο τρόπος χρηματοδότησης τυχόν υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί.

9. Υπερδεσμεύσεις για πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών δεν πρέπει να υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) της μέγιστης συνεισφοράς της δημόσιας δαπάνης που ορίζεται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα και το είκοσι τοις εκατό (20%) της μέγιστης συνεισφοράς της δημόσιας δαπάνης που προβλέπεται σε κάθε άξονα προτεραιότητας του Προγράμματος. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να αποφασίσει αύξηση των πρόσθετων δεσμεύσεων πάνω από αυτό το όριο, εάν είναι απαραίτητη για πλήρη χρήση της ενωσιακής συνδρομής και εάν δεν προκαλεί κίνδυνο πρόσθετων δαπανών για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών που προβλέπονται στο ΠΔΕ.

10. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, για την επιλογή των πράξεων, η Επιτροπή Παρακολούθησης ή, κατά περίπτωση, η Επιτροπή Καθοδήγησης, καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες σύμφωνα με την παρ. 2. Τα ανωτέρω κριτήρια και οι διαδικασίες εξασφαλίζουν την ιεράρχηση των πράξεων που πρόκειται να επιλεγούν, με στόχο να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων κάθε Προγράμματος INTERREG και να υλοποιηθεί η διάσταση συνεργασίας των πράξεων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, όπως ορίζεται στις παρ. 1 και 4 του άρθρου 23 του Κανονισμού INTERREG.

Κατά την επιλογή των πράξεων INTERREG διασφαλίζεται ότι:

α) Οι επιλεγείσες πράξεις συνάδουν με το Πρόγραμμα INTER-

REG και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών του στόχων, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου κονδυλίου INTERREG, εντάσσονται σε ένα είδος παρέμβασης και παρουσιάζουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων,

β) οι επιλεγείσες πράξεις δεν συγκρούονται με τις αντίστοιχες στρατηγικές που ορίζονται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού INTERREG ή που ορίζονται για έναν ή περισσότερους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης,

γ) οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης κατά την έννοια του σημείου 27 του άρθρου 2 του Κανονισμού ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του Κανονισμού αυτού, και

δ) για τις επενδύσεις σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής πέντε (5) τουλάχιστον ετών, πραγματοποιείται αξιολόγηση των αναμενόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, ισχύουν οι προβλέψεις των περ. δ), ε) και θ) της παρ. 3.

Για τα επιμέρους θέματα της ένταξης των πράξεων στα Προγράμματα INTERREG εφαρμόζονται οι κανόνες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κάθε Προγράμματος.

Άρθρο 37

Ένταξη πράξεων στο ΣΣ ΚΑΠ

1. Η ένταξη των πράξεων στο ΣΣ ΚΑΠ πραγματοποιείται από τη Διαχειριστική Αρχή, κατόπιν αξιολόγησης και επιλογής των υποβληθεισών προτάσεων, σύμφωνα με μεθοδολογία και κριτήρια για τα οποία έχει λάβει γνωμοδότηση από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΣΣ ΚΑΠ.

Τα κριτήρια επιλογής εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις παρεμβάσεις που αφορούν τα άρθρα 73, 75, 77 και 78 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων, στην καλύτερη χρήση των οικονομικών πόρων και στη στοχοθέτηση της στήριξης σύμφωνα με τον σκοπό των παρεμβάσεων.

Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να αποφασίσει να μην εφαρμόσει κριτήρια επιλογής για επενδυτικές παρεμβάσεις που στοχεύουν σαφώς σε περιβαλλοντικούς σκοπούς ή πραγματοποιούνται σε σχέση με δραστηριότητες αποκατάστασης ή για πράξεις που έχουν πιστοποιηθεί με «Σφραγίδα Αριστείας» με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 2.

2. Κατά την επιλογή των πράξεων:

α) Διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις συνάδουν με το ΣΣ ΚΑΠ και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων του,

β) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω Οδηγίας,

γ) επαληθεύεται ότι, όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη Διαχειριστική Αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο,

δ) διασφαλίζεται ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της Περιφέρειας στην οποία έλαβε στήριξη,

ε) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά σε παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επίτευξη των πράξεων,

στ) διασφαλίζεται ότι οι δυννητικοί δικαιούχοι δύναται να προσφύγουν κατά της διαδικασίας επιλογής, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45),

ζ) για πράξεις που έχουν λάβει την πιστοποίηση «Σφραγίδα Αριστείας» στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», του «Ορίζων Ευρώπη» ή του Προγράμματος για το Περιβάλλον και της Δράσης για το Κλίμα (LIFE), η Διαχειριστική Αρχή δύναται να αποφασίσει τη χορήγηση στήριξης απευθείας από το ΕΓΤΑΑ, υπό την υπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις συνάδουν με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρ. α). Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης.

3. Κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 2, στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (LEADER/ΤΑΠΤΟΚ) του άρθρου 26, τα κριτήρια και η μεθοδολογία επιλογής καθορίζονται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), οι οποίες επιλέγουν τις πράξεις και υποβάλλουν τις προτάσεις στη Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ για να διενεργήσει την τελική επαλήθευση της επιλεξιμότητας πριν την έγκριση.

4. Για την επιτάχυνση της διαδικασίας επιλογής των πράξεων, η Διαχειριστική Αρχή δύναται να συστήνει Μητρώο Αξιολογητών ή να χρησιμοποιεί αξιολογητές από υφιστάμενα μητρώα άλλων Υπηρεσιών και φορέων.

5. Η επιλογή των πράξεων ολοκληρώνεται με την έκδοση της απόφασης ένταξης, στην οποία καθορίζονται όλοι οι όροι για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, της προθεσμίας για την υλοποίησή της και του σχεδίου χρηματοδότησής της, τα οποία καθίστανται δεσμευτικά για τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης αυτής, της περιόδου τήρησης των δικαιολογητικών εγγράφων από τον δικαιούχο και, ανάλογα με την περίπτωση, της εφαρμοστέας μεθόδου για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της στήριξης. Οι αποφάσεις ένταξης δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

6. Η Διαχειριστική Αρχή, κατά την ένταξη των πράξεων, δύναται να ορίζει τη μέγιστη προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης. Ο τρόπος καθορισμού της προθεσμίας και η παρακολούθηση της καθορίζονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΣΣ ΚΑΠ. Αν, κατά την υλοποίησή της, η πράξη αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσής της, η Διαχειριστική Αρχή δύναται να καθορίζει διορθωτικά μέτρα και να τάσσει περίοδο συμμόρφωσης του δικαιούχου. Αν οι ανωτέρω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή ο δικαιούχος δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης, η απόφαση ένταξης ανακαλείται. Η ανάκληση της απόφασης ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση απένταξης/ολοκλήρωσης της πράξης από τη συγχρηματοδοτούμενη Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Στην ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται και ο τρόπος χρηματοδότησης υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί.

7. Υπερδεσμεύσεις για πληρωμές από το ΠΔΕ για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών δεν πρέπει να υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) της μέγιστης συνεισφοράς της δημόσιας δαπάνης που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το ΣΣ ΚΑΠ. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να αποφασίσει για αύξηση των πρόσθετων δεσμεύσεων πάνω από αυτό το όριο, εάν είναι απαραίτητες για πλήρη χρήση της ενωσιακής συνδρομής και εάν δεν προκαλεί κίνδυνο πρόσθετων δαπανών για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών που προβλέπονται στο ΠΔΕ.

8. Για τα επιμέρους θέματα της ένταξης των πράξεων στο ΣΣ ΚΑΠ εφαρμόζονται οι κανόνες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΣΣ ΚΑΠ.

Άρθρο 38 **Έλεγχος δημόσιων συμβάσεων**

1. Η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος/Προγραμμάτων και η

Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και την τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, της διαφάνειας, της ελεύθερης κυκλοφορίας και του ανταγωνισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

2. Η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος/Προγραμμάτων και η Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της νομιμότητας των διαδικασιών διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων ή του ΣΣ ΚΑΠ.

3. Για τις συμβάσεις που ελέγχονται υποχρεωτικά, η θετική γνώμη της Διαχειριστικής Αρχής αποτελεί όρο για τη χρηματοδότηση της πράξης και μνημονεύεται στις οικείες αποφάσεις διακήρυξης υπό ανάθεση συμβάσεων ή στις αποφάσεις ανάθεσης που εκδίδονται από τα αποφασίζοντα όργανα των δικαιούχων.

Άρθρο 39 **Διαχειριστικές επαληθεύσεις**

1. Διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται σε μια πράξη, ώστε να επαληθευτεί ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο, το Πρόγραμμα και τους όρους για τη στήριξη της πράξης. Επιπλέον, διενεργούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι:

α) Όταν πρέπει να γίνει επιστροφή εξόδων στη βάση πραγματικών δαπανών, το ποσό των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι σε σχέση με τα έξοδα αυτά έχει καταβληθεί, και ότι οι δικαιούχοι τηρούν χωριστά λογιστικά αρχεία ή χρησιμοποιούν κατάλληλους λογιστικούς κωδικούς για όλες τις συναλλαγές που σχετίζονται με την πράξη.

β) όταν πρέπει να γίνει επιστροφή εξόδων στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή των δαπανών στον δικαιούχο,

γ) όταν η χρηματοδότηση δεν συνδέεται με δαπάνες, έχουν εκπληρωθεί οι όροι για επιστροφή από την Επιτροπή ή έχουν επιτευχθεί τα αποτελέσματα.

2. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις περιλαμβάνουν διοικητικές επαληθεύσεις των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, καθώς και επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων.

Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται βάσει ανάλυσης κινδύνου και είναι ανάλογες με τους εκ των προτέρων εντοπισθέντες κινδύνους, ενώ τα αποτελέσματά τους αποτυπώνονται γραπτώς. Διενεργούνται από τη Διαχειριστική Αρχή ή υπό την εποπτεία της, σύμφωνα με πρότυπα, διαδικασίες και οδηγίες στο πλαίσιο των ΣΔΕ. Για τη διαδρομή ελέγχου διασφαλίζεται η τήρηση όλων των απαραίτητων σχετικών εγγράφων.

Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις ολοκληρώνονται πριν από την υποβολή των λογαριασμών.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, για τα Προγράμματα ΤΑΜΕΥ όταν δικαιούχος είναι διεθνής οργανισμός, ακολουθούνται οι ειδικοί κανόνες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, όπως αυτοί θεσπίζονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, «για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης» (L 251), στο άρθρο 17 του Κανονισμού 2021/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, «για τη θέσπιση του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας» (L 251) και στο άρθρο 18 του Κανονισμού 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, «για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων» (L 251).

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, στα Προγράμματα INTERREG εφαρμόζονται οι κανόνες και αρμοδιότητες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κάθε Προγράμματος, με βάση το πλαίσιο που τίθεται στο άρθρο 46 του Κανονισμού INTERREG.

5. Στις περιπτώσεις αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, η Διαχειριστική Αρχή διεξάγει επιτόπιες διαχειριστικές επαληθεύσεις μόνο στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου και, στο πλαίσιο ταμείων εγγυήσεων, στο επίπεδο των φορέων που παρέχουν τα υποκείμενα νέα δάνεια.

6. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να βασίζεται σε επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούνται υπό την ευθύνη της από εξωτερικούς φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτει επαρκείς αποδείξεις για την επάρκεια των εν λόγω εξωτερικών φορέων.

7. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.

8. Σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 84 του Κανονισμού, οι Διαχειριστικές Αρχές δύνανται να εφαρμόζουν μόνο εθνικές διαδικασίες για τη διενέργεια διαχειριστικών επαληθεύσεων.

9. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις παρ. 1 έως 8, οι κανόνες και αρμοδιότητες για τους ελέγχους πράξεων στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ καθορίζονται στο Εγχειρίδιο ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, σύμφωνα και με τις σχετικές εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή.

Άρθρο 40

Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα

1. Η επιλεξιμότητα των δαπανών των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθορίζεται βάσει εθνικών κανόνων, οι οποίοι ενσωματώνουν κατάλληλα τους ειδικούς κανόνες επιλεξιμότητας που προβλέπονται στον Κανονισμό ή στους ειδικούς για κάθε Ταμείο Κανονισμούς.

2. Επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία είναι οι πράξεις που αφορούν στους στόχους πολιτικής, τους ειδικούς στόχους των Ταμείων και τα πεδία παρέμβασης που καθορίζονται στους Κανονισμούς και υποστηρίζονται από το αντίστοιχο Πρόγραμμα.

Το σύνολο ή μέρος πράξης μπορεί να εκτελείται εκτός της ελληνικής επικράτειας, μεταξύ άλλων και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό τον όρο ότι η πράξη συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου Προγράμματος.

3. Οι πράξεις και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίησή τους και υποστηρίζονται από τα Ταμεία συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο.

4. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για συνεισφορά από τα Ταμεία, εάν έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο ή τον ιδιώτη εταίρο μιας πράξης ΣΔΙΤ και έχει πληρωθεί για την υλοποίηση πράξεων από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2029.

Όταν ο δικαιούχος αποζημιώνεται από το Πρόγραμμα στη βάση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων, οι δράσεις που συνιστούν τη βάση για την αποζημίωση πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2021 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2029.

Οι δαπάνες που καθίστανται επιλέξιμες λόγω τροποποίησης ενός Προγράμματος ή λόγω έγκρισης ενός νέου Προγράμματος είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος για τροποποίηση ή για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όταν ένα Πρόγραμμα τροποποιείται με σκοπό την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, η επιλεξιμότητα των δαπανών που σχετίζονται με την εν λόγω τροποποίηση αρχίζει από την ημερομηνία εκδήλωσης της φυσικής καταστροφής, υπό τον όρο ότι αυτό προβλέπεται στο Πρόγραμμα.

5. Οι πράξεις δεν επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία, αν έχουν ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενό τους ή αν έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 20 του Κανονισμού για πράξεις που ανταποκρίνονται σε έκτακτες περιστάσεις.

6. Μια πράξη μπορεί να λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα

Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα Προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής για ένα από τα Ταμεία δεν δηλώνονται για κανένα από τα παρακάτω:

α) Στήριξη από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης,

β) στήριξη από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου Προγράμματος.

Το ποσό των δαπανών που περιέχεται σε αίτηση πληρωμής ενός Ταμείου μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία για κάθε Ταμείο και για το ή τα σχετικά Προγράμματα, σύμφωνα με την απόφαση ένταξης στο Πρόγραμμα.

7. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από τα Ταμεία:

α) Τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγυήσης,

β) αγορά γης για ποσό που υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τα χρηματοδοτικά μέσα. Τα εν λόγω ποσοστά εφαρμόζονται στη συνεισφορά προγράμματος που καταβάλλεται στον τελικό δικαιούχο ή, σε περίπτωση εγγυήσεων, στο ποσό του υποκείμενου δανείου. Η παρούσα περίπτωση δεν εφαρμόζεται σε πράξεις που αφορούν στη διατήρηση του περιβάλλοντος,

γ) φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), εκτός από:

γα) πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι λιγότερο από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), με εξαίρεση πράξεις κρατικών ενισχύσεων και ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,

γβ) πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι τουλάχιστον πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) όταν ο ΦΠΑ δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ,

γγ) επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων, όταν οι επενδύσεις αυτές στηρίζονται από χρηματοδοτικά μέσα σε συνδυασμό με στήριξη προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης όπως αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 58 του Κανονισμού, ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για το μέρος του επενδυτικού κόστους που αντιστοιχεί στη στήριξη του προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης, εκτός εάν ο ΦΠΑ για το επενδυτικό κόστος δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ ή εάν το μέρος του επενδυτικού κόστους που αντιστοιχεί στη στήριξη του προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης είναι μικρότερο από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ),

γδ) ταμεία μικρών έργων και επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο ταμείων μικρών έργων δυνάμει του INTERREG,

δε) άλλες δαπάνες που οι ειδικοί Κανονισμοί για κάθε Ταμείο προσδιορίζουν ως μη επιλέξιμες για συνεισφορά από κάθε Ταμείο.

8. Οι κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών έχουν υποχρεωτική εφαρμογή και τηρούνται από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και στον έλεγχο των Προγραμμάτων, καθώς και στην υλοποίηση των πράξεων. Οι φορείς διαχείρισης δύνανται να εξειδικεύουν τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας στις προσκλήσεις που εκδίδονται με ευθύνη τους για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης από τους δικαιούχους, ανάλογα με το είδος και τον τύπο των δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν, τον τρόπο υλοποίησης, τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της πρόσκλησης και τους στόχους του Προγράμματος που επιδιώκονται.

Άρθρο 41

Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στο ΣΣ ΚΑΠ

1. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες:

α) Για συνεισφορά από το ΕΓΤΕ από την 1η Ιανουαρίου του

έτους που ακολουθεί το έτος έγκρισης του ΣΣ ΚΑΠ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

β) για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ από την ημερομηνία υποβολής του ΣΣ ΚΑΠ, αλλά όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2023.

2. Οι δαπάνες που καθίστανται επιλέξιμες λόγω τροποποίησης του ΣΣ ΚΑΠ είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΓΤΕ μετά την έγκριση της εν λόγω τροποποίησης από την Επιτροπή και από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποίησης που καθορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 119 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

3. Οι δαπάνες που καθίστανται επιλέξιμες λόγω τροποποίησης του ΣΣ ΚΑΠ είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τροποποίησης στην Επιτροπή ή από την ημερομηνία κοινοποίησης της τροποποίησης που αναφέρεται στην παρ. 9 του άρθρου 119 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρούσας και από το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, το ΣΣ ΚΑΠ μπορεί να προβλέπει ότι, σε περίπτωση έκτακτων μέτρων λόγω φυσικών καταστροφών, καταστροφικών φαινομένων ή δυσμενών κλιματικών συνθηκών ή σημαντικής και ξαφνικής μεταβολής των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της επικράτειας ή της περιφέρειας, η επιλεξιμότητα των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και σχετίζονται με τροποποιήσεις του ΣΣ ΚΑΠ μπορεί να αρχίσει από την ημερομηνία του συμβάντος.

4. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ εάν έχουν πραγματοποιηθεί από δικαιούχο και έχουν καταβληθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2029. Επιπλέον, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ, μόνο εφόσον η σχετική ενίσχυση καταβληθεί πράγματι από τον Οργανισμό Πληρωμών έως την 31η Δεκεμβρίου 2029.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο. Η ημερομηνία έναρξης δεν μπορεί να είναι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Δεν είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση στήριξης, οι πράξεις που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους ή έχουν εκτελεστεί πλήρως, πριν υποβληθεί στη Διαχειριστική Αρχή αίτηση για παροχή στήριξης, ανεξάρτητα από το εάν έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές ενισχύσεις.

Ειδικώς οι πράξεις που σχετίζονται με την πρόωπη διατήρηση φυτωρίων και τη διατήρηση φυτειών νεαρών φυτών, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, και επιδιώκουν έναν ή περισσότερους από τους ειδικούς στόχους που ορίζονται στις περ. δ), ε) και στ) της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος, μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη ακόμη και σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους πριν από την υποβολή της αίτησης για παροχή στήριξης στη Διαχειριστική Αρχή.

5. Οι συνεισφορές σε είδος και οι δαπάνες απόσβεσης μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ υπό όρους που καθορίζονται βάσει εθνικών κανόνων.

6. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΓΤΑΑ:

- α) Αγορά δικαιωμάτων γεωργικής παραγωγής,
- β) αγορά δικαιωμάτων ενίσχυσης,
- γ) αγορά γης για ποσό που υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10 %) των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη, με εξαίρεση την αγορά γης για διατήρηση του περιβάλλοντος και προστασία εδάφους πλούσιου σε άνθρακα ή την αγορά γης από γεωργούς νεαρής ηλικίας με χρηματοοικονομικά μέσα. Στην περίπτωση της χρήσης χρηματοοικονομικών μέσων, το εν λόγω ανώτατο όριο εφαρμόζεται στην επιλέξιμη δημόσια δαπάνη που καταβάλλεται στον τελικό αποδέκτη ή, στην περίπτωση εγγυήσεων, στο ποσό του υποκείμενου δανείου,
- δ) αγορά ζώων και αγορά μονοετών φυτών και φύτευσή τους, για σκοπούς εκτός από:

δα) Την αποκατάσταση του γεωργικού ή δασικού δυναμικού ύστερα από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα ή καταστροφικά φαινόμενα,

δβ) την προστασία του ζωικού κεφαλαίου από μεγάλους θηρευτές ή τη χρήση ζώων που αντικαθιστούν μηχανήματα στη δασοκομία,

δγ) την εκτροφή απειλούμενων φυλών όπως ορίζονται στο σημείο 24 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1012, βάσει των δεσμεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 70 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ, ή

δδ) τη διατήρηση φυτικών ποικιλιών που απειλούνται από γενετική διάβρωση βάσει των δεσμεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 70 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ,

ε) τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγυήσεως,

στ) επενδύσεις σε μεγάλης κλίμακας υποδομές, όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, οι οποίες δεν αποτελούν μέρος των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 32 του Κανονισμού, εκτός από τις δράσεις πρόληψης για την ευρυζωνικότητα και την προστασία από πλημμύρες ή την παράκτια προστασία, οι οποίες αποσκοπούν στη μείωση των συνεπειών πιθανών φυσικών καταστροφών, δυσμενών κλιματικών φαινομένων ή καταστροφικών φαινομένων,

ζ) επενδύσεις στη δάσωση που δεν συνάδουν με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, όπως περιγράφονται στις πανευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τη δάσωση και την αναδάσωση.

7. Οι περ. α), β), δ) και στ) της παρ. 6 δεν ισχύουν όταν η στήριξη παρέχεται μέσω χρηματοοικονομικών μέσων.

Άρθρο 42

Παρατυπίες, δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις

1. Οι αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ έχουν, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, την πρωταρχική ευθύνη για τη διαπίστωση των παρατυπιών και την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης των σχετικών ποσών, όπου απαιτείται. Όταν διαπιστώνονται παρατυπίες σε δαπάνες που δηλώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της στήριξης που καταβάλλεται από τα Ταμεία σε μια πράξη ή ένα Πρόγραμμα ή από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ.

2. Η δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται ως συνεπεία παρατυπίας είναι αναλογική και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία.

3. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται εγγράφονται στους λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση όσον αφορά στα Προγράμματα, και στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος όσον αφορά στο ΣΣ ΚΑΠ, κατά τη διάρκεια της/του οποίας/ου αποφασίζεται η ακύρωση.

4. Το ποσό που ακυρώνεται λόγω μεμονωμένης παρατυπίας, μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του οικείου Προγράμματος ή του ΣΣ ΚΑΠ, αλλά όχι για την πράξη της οποίας η παράτυπη δαπάνη ακυρώθηκε.

5. Αν η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται λόγω συστηματικής παρατυπίας, το ποσό της ακύρωσης δεν επαναχρησιμοποιείται για πράξη που επηρεάστηκε από τη συστηματική παρατυπία.

6. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 4, ειδικά για τις πράξεις που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά μέσα, το ποσό που ακυρώνεται λόγω μεμονωμένης παρατυπίας επαναχρησιμοποιείται στο πλαίσιο της ίδιας πράξης υπό τους παρακάτω όρους:

α) Όταν η παρατυπία που συνεπάγεται την ακύρωση της στήριξης εντοπίζεται στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη, το ποσό αυτό επαναχρησιμοποιείται μόνο για άλλους τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου.

β) Όταν το χρηματοδοτικό μέσο εφαρμόζεται μέσω δομής με ταμείο χαρτοφυλακίου και η παρατυπία που συνεπάγεται την ακύρωση της στήριξης εντοπίζεται στο επίπεδο του φορέα υλοποίησης του ειδικού ταμείου, το ποσό αυτό επαναχρησιμοποιείται μόνο για άλλους φορείς υλοποίησης ειδικών ταμείων.

7. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG και στην περίπτωση της επιβολής πρόσθετων δημοσιονομικών διορθώσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 49 του Κανονισμού INTERREG, οι αρμόδιες Αρχές του Προγράμματος προβαίνουν στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις.

8. Όταν, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ πλην των Προγραμμάτων INTERREG, σε συνέχεια διαπίστωσης παρατυπίας, εκτός από την επιβαλλόμενη δημοσιονομική διόρθωση, απαιτείται και ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρانونώς καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζεται το άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

9. Για τις ανακτήσεις στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, οι εταίροι επιστρέφουν στον επικεφαλής εταίρο τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και η Διαχειριστική Αρχή κάθε Προγράμματος INTERREG μεριμνά για την ανάκτηση από τον επικεφαλής ή τον μόνο εταίρο των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως για την πράξη.

Εάν, με βάση το πρώτο εδάφιο, δεν εξασφαλιστεί η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος INTERREG, τότε το κράτος μέλος ή η χώρα εταίρος, στο έδαφος του οποίου είναι εγκατεστημένος ο εταίρος, επιστρέφει τα ποσά αυτά στη Διαχειριστική Αρχή, η οποία έχει την ευθύνη για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Αν τα ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως σε εταίρο δεν επιστραφούν στη Διαχειριστική Αρχή, τα εν λόγω ποσά υπόκεινται σε έκδοση εντάλματος είσπραξης που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο εκτελείται με συμψηφισμό, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Σε κάθε περίπτωση, στο έγγραφο του Προγράμματος INTERREG καθορίζεται ο καταμερισμός των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των συμμετεχουσών χωρών-εταίρων, σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων από τη Διαχειριστική Αρχή ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εφόσον συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη ή και τις άλλες χώρες που συμμετέχουν σε ένα Πρόγραμμα INTERREG, αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει, χωρίς τους τόκους, τα διακόσια πενήντα (250) ευρώ συνεισφοράς από οποιοδήποτε από τα κονδύλια INTERREG σε μια πράξη σε μια λογιστική χρήση μπορεί να μην ανακτάται.

10. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά που είναι μικρότερα από το ποσό των εκατό (100) ευρώ δεν αναζητούνται.

Στην περίπτωση είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με βάση τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90), αυτά αποδίδονται στο ακέριο χωρίς οποιαδήποτε παρακράτηση στον λογαριασμό που τηρείται υπέρ ΕΛΕ-ΓΕΠ, χωρίς την απαίτηση προσκόμισης φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας εκ μέρους του Οργανισμού Πληρωμών.

11. Για τις ανακτήσεις στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, οι φορείς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων επιστρέφουν τις συνεισφορές Προγράμματος ή του ΣΣ ΚΑΠ που επηρεάστηκαν από παρατυπίες, μαζί με τους σχετικούς τόκους, καθώς και όλα τα έσοδα που δημιουργήθηκαν από αυτές τις συνεισφορές. Κατ' εξαίρεση, τα εν λόγω ποσά δεν επιστρέφονται εφόσον οι φορείς υλοποίησης αποδείξουν ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Η παρατυπία σημειώθηκε στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών ή, σε περίπτωση ταμείου χαρτοφυλακίου, στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης ειδικών ταμείων ή τελικών αποδεκτών,

β) οι φορείς υλοποίησης χρηματοδοτικών μέσων εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά σε συνεισφορές Προγράμ-

ματος ή του ΣΣ ΚΑΠ που επηρεάστηκαν από την παρατυπία, και ενήργησαν με τον βαθμό επαγγελματικής μέριμνας, διαφάνειας και επιμέλειας που αναμένεται από επαγγελματικό φορέα, ο οποίος διαθέτει πείρα στην υλοποίηση χρηματοδοτικών μέσων,

γ) δεν κατέστη δυνατή η ανάκτηση των ποσών που επηρεάστηκαν από την παρατυπία, παρά το γεγονός ότι οι φορείς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων έλαβαν όλα τα εφαρμοστέα συμβατικά και νομικά μέτρα με τη δέουσα επιμέλεια.

12. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων, για τις παρατυπίες της περ. β) της παρ. 1.1 του Παραρτήματος XII του Κανονισμού, εκτός από την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων όπου απαιτείται, οι αρμόδιες Αρχές των Προγραμμάτων διαβιβάζουν τα στοιχεία, μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ), στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή όργανα για την περαιτέρω διερεύνηση των υποθέσεων ως προς τη διάπραξη ή μη απάτης. Σε κάθε περίπτωση η ΕΑΔ, ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), διασφαλίζει την ενημέρωση των Αρχών των Προγραμμάτων για τα πορίσματα των αρμόδιων εθνικών αρχών/οργάνων σε σχέση με την εξέλιξη και έκβαση των υποθέσεων, ώστε να προβαίνουν στη λήψη επιπλέον διορθωτικών και προληπτικών μέτρων.

13. Για τα Προγράμματα, οι παρατυπίες που εμπίπτουν στις περιπτώσεις του Παραρτήματος XII του Κανονισμού γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της καταχώρισης των στοιχείων τους στο Σύστημα Διαχείρισης Παρατυπιών (Irregularity Management System-IMS) της Επιτροπής, με βάση τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος. Η καταχώριση των στοιχείων γίνεται από τις αρμόδιες Αρχές των Προγραμμάτων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του/των Συστήματος/των Διαχείρισης και Ελέγχου. Υπεύθυνη για την οριστική υποβολή των παρατυπιών στο IMS είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 17.

14. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, οι κανόνες και αρμοδιότητες για τον εντοπισμό παρατυπιών, τη διαβίβαση και τη γνωστοποίηση στοιχείων τους, όπως και οι λοιποί κανόνες και αρμοδιότητες για τις δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις, καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 19 του άρθρου 63, καθώς και στο Εγχειρίδιο ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς για το ΣΣ ΚΑΠ και σχετικές εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 43

Τεχνική βοήθεια Προγραμμάτων

1. Οι πόροι του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», καθώς και των αξόνων προτεραιότητας τεχνικής βοήθειας των Προγραμμάτων μπορούν να χρηματοδοτούν δράσεις τεχνικής βοήθειας, οι οποίες αφορούν στην τρέχουσα, σε προηγούμενες και σε επόμενες προγραμματικές περιόδους και είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των πόρων των Προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των διοικητικών ικανοτήτων των εταίρων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού.

Μέσω αυτών των πόρων, δύναται να χρηματοδοτούνται, επίσης, ενέργειες προετοιμασίας, κατάρτισης, διαχείρισης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης, προβολής και επικοινωνίας.

Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας συνίστανται, ιδίως, στην προμήθεια αγαθών και τη λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αμοιβών προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην υλοποίηση των Προγραμμάτων.

2. Κάθε Ταμείο στηρίζει δράσεις τεχνικής βοήθειας, οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου.

3. Η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις πράξεις τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΤΣ, το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ επιστρέφεται στη βάση της χρηματοδοτικής υποστήριξης που παρέχεται στους δικαιούχους του Προγράμματος για την υλοποίηση της πράξης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η συνεισφορά της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης για τις δράσεις τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από τα ΤΑΜΕΥ και τα Προγράμματα INTERREG, επιστρέφεται ως κατ' αποκοπή ποσό με εφαρμογή συγκεκριμένων ποσοστών επί των επιλέξιμων δαπανών που περιλαμβάνονται σε κάθε αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με το στοιχείο ε) του άρθρου 51 του Κανονισμού. Ειδικό κανόνες για την τεχνική βοήθεια για τα Προγράμματα INTERREG που ορίζονται στον Κανονισμό INTERREG συμπεριλαμβάνονται ή εξειδικεύονται στους σχετικούς με τα Προγράμματα αυτά εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας. Για τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας που χρηματοδοτούνται από τα ΤΑΜΕΥ εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157).

4. Η τεχνική βοήθεια μπορεί να χρηματοδοτεί πρόσθετες δράσεις για να ενισχύσει την ικανότητα και την αποτελεσματικότητα δημόσιων αρχών και φορέων, καθώς και δικαιούχων και οικείων εταίρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση και χρησιμοποίηση των Ταμείων, με τη χρήση χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Κανονισμού, βάσει ειδικού οδικού χάρτη που διαμορφώνεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και χρηματοδοτείται από ειδικούς άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων». Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΔ, μέσω της τεχνικής της υπηρεσίας, μπορεί να αναλάβει οριζόντιες δράσεις, όπως τεχνικές μελέτες για την ωρίμανση έργων σε στοχευμένες κατηγορίες πράξεων, καθώς και δράσεις βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας φορέων.

5. Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος, η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, η Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η ΜΟΔ ΑΕ, η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) ΑΕ, καθώς και δικαιούχοι, όπως καθορίζονται στην εξειδίκευση και στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, ασκούν καθήκοντα δικαιούχου ενεργιών τεχνικής βοήθειας, και καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα ενεργιών τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων». Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα» 2014-2020 καταρτίζει και εκτελεί προγράμματα ενεργιών τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023 για τις ανάγκες κλεισίματος του οικείου ΕΠ.

6. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας, στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας ενός Προγράμματος, είναι οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης, οι οποίες καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα ενεργιών τεχνικής βοήθειας, τα οποία εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας ενός Προγράμματος δύναται να είναι και οι Επιτελικές Δομές, καθώς και δικαιούχοι, όπως αυτοί καθορίζονται στην εξειδίκευση και στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

7. Τα προγράμματα ενεργιών τεχνικής βοήθειας δύναται να χρηματοδοτούνται από συγχρηματοδοτούμενους ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και να εντάσσονται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Το μέρος των προγραμμάτων αυτών που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους εγκρίνεται σε κάθε περίπτωση και σε ετήσια βάση από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

8. Η Αρχή Ελέγχου και ο Οργανισμός Πιστοποίησης καταρτίζουν και εκτελούν πρόγραμμα ενεργιών τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται μόνο από εθνικούς πόρους.

Άρθρο 44 **Τεχνική βοήθεια ΣΣ ΚΑΠ**

1. Το ΕΓΤΑΑ μπορεί να στηρίζει ενέργειες τεχνικής βοήθειας που κρίνονται απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση

και υλοποίηση της στήριξης σε σχέση με το ΣΣ ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών προετοιμασίας, κατάρτισης, διαχείρισης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης, προβολής και επικοινωνίας, καθώς και της δημιουργίας και λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική που προβλέπεται στο άρθρο 28. Οι ενέργειες που αναφέρονται στην παρούσα μπορούν να αφορούν προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού και επόμενες περιόδους του ΣΣ ΚΑΠ. Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας συνίστανται, ιδίως, στην προμήθεια αγαθών και τη λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αμοιβών προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην υλοποίηση του ΣΣ ΚΑΠ.

2. Η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ επιστρέφεται ως χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή στο πλαίσιο ενδιάμεσων πληρωμών, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Οριζόντιου Κανονισμού ΚΑΠ. Ο εν λόγω ενιαίος συντελεστής αντιπροσωπεύει το ποσοστό των συνολικών δηλωθεισών δαπανών που ορίζεται στο ΣΣ ΚΑΠ για την τεχνική βοήθεια.

3. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, είναι οι Ειδικές Υπηρεσίες διαχείρισης και εφαρμογής του ΣΣ ΚΑΠ, ο ΟΠΕΚΕΠΕ και η ΜΟΔ ΑΕ. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ δύναται να είναι και οι Ενδιάμεσοι Φορείς, όπως προσδιορίζεται στις αποφάσεις ορισμού τους. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν στη Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ προτάσεις για την κατάρτιση του προγράμματος ενεργιών Τεχνικής Βοήθειας του ΣΣ ΚΑΠ, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου που εποπτεύει τη Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ.

4. Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας του ΣΣ ΚΑΠ δύναται να χρηματοδοτούνται από συγχρηματοδοτούμενους ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και να εντάσσονται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Το μέρος των προγραμμάτων αυτών που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους εγκρίνεται σε κάθε περίπτωση και σε ετήσια βάση από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από σχετική εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

Άρθρο 45 **Μορφές χρηματοδοτικής συνεισφοράς και υποστήριξης Προγραμμάτων**

1. Η συνεισφορά της Ένωσης σε Πρόγραμμα είναι δυνατόν να λάβει μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Κανονισμού και με βάση οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στοιχεία:

- αα) Την εκπλήρωση των όρων ή
- αβ) την επίτευξη των αποτελεσμάτων,

β) επιστροφή της στήριξης που παρασχέθηκε στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων σύμφωνα με τα Κεφάλαια II και III του Τίτλου V του Κανονισμού,

γ) μοναδιαίες δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, οι οποίες καλύπτουν όλες ή ορισμένες ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων με αναφορά σε ποσό ανά μονάδα,

δ) κατ' αποκοπή ποσά σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, τα οποία καλύπτουν συνολικά όλες ή ορισμένες ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων,

ε) χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, η οποία καλύπτει ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων με την εφαρμογή ποσοστού,

στ) συνδυασμός των μορφών στις οποίες αναφέρονται τα στοιχεία των περ. α) έως ε).

2. α) Η συνεισφορά της Ένωσης σε ένα Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 1, γίνεται είτε βάσει των ποσών και των συντελεστών που εγκρίνονται στην απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος ή την τροποποίησή του σε συνέχεια υποβολής σχετικής πρότασης, είτε όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 94 του

Κανονισμού,

β) η συνεισφορά της Ένωσης στο σύνολο ή σε μέρη μιας προτεραιότητας Προγραμμάτων, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 γίνεται είτε βάσει των ποσών που εγκρίνονται με την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος/Προγραμμάτων ή την τροποποίησή του/τους μετά από σχετική πρόταση προς την Ένωση είτε όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Ένωσης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 95 του Κανονισμού.

γ) Η συνεισφορά της Ένωσης για πρόσθετες δράσεις τεχνικής βοήθειας για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και αποδοτικότητας των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση και τη χρήση των Ταμείων λαμβάνει υποχρεωτικά τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων.

3. Όταν η συνεισφορά της Ένωσης λαμβάνει οποιαδήποτε από τις μορφές που περιγράφονται στις περ. α), γ), δ) ή ε) της παρ. 1, οι έλεγχοι της Επιτροπής και της Αρχής Ελέγχου, καθώς και οι διαχειριστικές επαληθεύσεις για τα ποσά αυτά έχουν ως αποκλειστικό στόχο να επαληθεύσουν ότι έχουν εκπληρωθεί οι όροι για την επιστροφή της συνεισφοράς από την Επιτροπή ή ότι έχουν επιτευχθεί τα αποτελέσματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις η υποστήριξη του Προγράμματος στους δικαιούχους μπορεί να λάβει οποιαδήποτε μορφή.

4. Η συνεισφορά της Ένωσης χρησιμοποιείται από το Πρόγραμμα για την παροχή στήριξης στους δικαιούχους υπό μορφή επιχορηγήσεων, χρηματοδοτικών μέσων ή βραβείων ή συνδυασμού αυτών.

5. Οι επιχορηγήσεις που παρέχονται στους δικαιούχους από το Πρόγραμμα μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) Επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που αποδεδειγμένα πραγματοποιήθηκαν από έναν δικαιούχο ή από τον ιδιώτη εταίρο των πράξεων ΣΔΙΤ και καταβλήθηκαν για την υλοποίηση πράξεων, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης,

β) μοναδιαίες δαπάνες,

γ) κατ' αποκοπή ποσά,

δ) χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή συντελεστή,

ε) συνδυασμός των μορφών των περ. α) έως δ), μόνον όταν καθεμία από αυτές καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες δαπανών ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος μιας πράξης ή για διαδοχικά στάδια μιας πράξης,

στ) χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις καλύπτονται από επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης σύμφωνα με την περ. α).

6. Αν οι συνολικές δαπάνες μιας πράξης δεν υπερβαίνουν τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, η συνεισφορά που παρέχεται στον δικαιούχο από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ λαμβάνει τη μορφή μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών, εξαιρουμένων των πράξεων για τις οποίες η στήριξη συνιστά κρατική ενίσχυση. Αν χρησιμοποιείται χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή, μόνον οι κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής μπορούν να επιστρέφονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 5.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να συμφωνήσει να εξαιρεθούν ορισμένες πράξεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας από την απαίτηση που ορίζεται στο εν λόγω εδάφιο, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει προηγουμένως εγκρίνει την εν λόγω εξαίρεση. Επιπλέον, οι αποζημιώσεις και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες μπορούν να επιστραφούν σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1.

Για τα Προγράμματα INTERREG, αν η δημόσια συνεισφορά, στο πλαίσιο της υλοποίησης Προγράμματος μικρού έργου, δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, η συνεισφορά του ΕΤΠΑ ή, κατά περίπτωση, μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, λαμβάνει τη μορφή μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, εξαιρουμένων των έργων για τα οποία η στήριξη από τα Ταμεία συνιστά κρατική ενίσχυση.

7. Η μορφή που λαμβάνει η επιχορήγηση που παρέχεται στους δικαιούχους πράξεων και οι όροι για την πληρωμή της καθορίζονται στην πρόσκληση της Διαχειριστικής Αρχής για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης ή το αργότερο στην απόφαση

ένταξης της πράξης στο Πρόγραμμα.

8. Οι πληρωμές στους δικαιούχους από το ΠΔΕ λαμβάνουν τη μορφή ποσοστού επί της συνολικής επιχορήγησης της πράξης ή μέρους αυτής, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης και τον προγραμματισμό υλοποίησης της πράξης, ανεξάρτητα από τη μορφή που λαμβάνει η επιχορήγηση στο πλαίσιο του Προγράμματος.

Άρθρο 46

Μορφές στήριξης στο ΣΣ ΚΑΠ

1. Η στήριξη για παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές:

α) Ετήσια αποσυνδεδεμένη ενίσχυση ανά επιλέξιμο εκτάριο,

β) κατ' αποκοπή ενίσχυση ανά γεωργό νεαρής ηλικίας,

γ) ετήσια συνδεδεμένη ενίσχυση ανά εκτάριο ή ζώο,

δ) ετήσια ενίσχυση συνδεδεμένη ανά εκτάριο επιλέξιμης έκτασης βαμβακιού.

2. Η στήριξη για τομεακές παρεμβάσεις ΣΣ ΚΑΠ μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές:

α) Επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που έχουν όντως πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο,

β) μοναδιαίες δαπάνες,

γ) κατ' αποκοπή ποσά,

δ) χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή.

3. Η στήριξη για παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης ΣΣ ΚΑΠ μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές:

α) Επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που έχουν όντως πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο,

β) μοναδιαίες δαπάνες,

γ) κατ' αποκοπή ποσά,

δ) χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή,

ε) ενισχύσεις ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης με βάση τις πρόσθετες δαπάνες και τα διαφυγόντα εισοδήματα.

4. Η μορφή που λαμβάνει η στήριξη και οι όροι για την πληρωμή της καθορίζονται, εφόσον απαιτείται, στην πρόσκληση της Διαχειριστικής Αρχής για την υποβολή αιτήσεων στήριξης ή το αργότερο στην απόφαση ένταξης της πράξης στο ΣΣ ΚΑΠ.

5. Οι πληρωμές στους δικαιούχους από το ΠΔΕ, όπου απαιτείται, λαμβάνουν τη μορφή ποσοστού επί της συνολικής επιχορήγησης της πράξης ή μέρους αυτής, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης και τον προγραμματισμό υλοποίησης της πράξης, ανεξάρτητα από τη μορφή που λαμβάνει η επιχορήγηση στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ.

Άρθρο 47

Εφαρμογή κρατικών ενισχύσεων

1. Οι προσκλήσεις προς τους δικαιούχους δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων και ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 1407/2013 και συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και το ΕΓΤΑΑ, εγκρίνονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου που εποπτεύει τον φορέα διαχείρισης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 15 του άρθρου 13. Η σύμφωνη γνώμη αφορά στην τήρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και στη χρήση του ΟΠΣΚΕ. Στην πρόσκληση προς τους δικαιούχους των ενισχύσεων, καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, οι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην ενίσχυση, οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υπαγωγή των δικαιούχων.

2. Στην πρόσκληση της παρ. 1 δύναται να προβλέπεται η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες των επιμέρους έργων από ορκωτούς λογιστές, οι οποίοι υποβάλλουν σχετική βεβαίωση περί της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας των δαπανών, της ορθής λογιστικής καταχώρισης αυτών, της εξόφλησής τους, καθώς και ως προς το ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου, αφορούν στο εγκεκριμένο έργο, υπήρξε συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης και υπάρχουν επαρκή

δικαιολογητικά. Ο ορκωτός λογιστής επιλέγεται από τον δικαιούχο και η δαπάνη του είναι επιλέξιμη στο οικείο πρόγραμμα.

3. Οι προσκλήσεις των ενισχύσεων δημοσιεύονται μέσω του διαδικτυακού τόπου του αντίστοιχου Προγράμματος, του ιστότοπου www.espa.gr και του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Άρθρο 48

Δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων

1. Οι υποχρεώσεις του δικαιούχου καθορίζονται αναλυτικά στις προσκλήσεις/προκηρύξεις που εκδίδονται, καθώς και στις αποφάσεις ένταξης των πράξεων και αφορούν, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση τήρησης του σχετικού ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού πλαισίου κατά την υλοποίηση της πράξης, υποχρεώσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση και χρηματοδότηση της πράξης, με την διενέργεια επαληθεύσεων και ελέγχων από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, την απαιτούμενη προβολή της πράξης, καθώς και την τήρηση των απαραίτητων στοιχείων και δικαιολογητικών. Ειδικοί όροι που αφορούν σε συγκεκριμένη πράξη αναφέρονται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή στη σχετική πρόσκληση/προκήρυξη.

2. Δικαίωμα υποβολής προτάσεων προς ένταξη σε Πρόγραμμα ή το ΣΣ ΚΑΠ έχει κάθε δικαιούχος, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 2, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις προσκλήσεις/προκηρύξεις που εκδίδονται για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

3. Η υποβολή πρότασης ένταξης πράξης από μέρους των ενδιαφερόμενων δικαιούχων γίνεται με τη χρήση τυποποιημένου Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

4. Ο δικαιούχος παρέχει στις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την αξιολόγηση και τη μετέπειτα παρακολούθηση της πράξης, όπως ορίζονται στην πρόσκληση/προκήρυξη και την απόφαση ένταξης της πράξης.

5. Ο δικαιούχος είναι υπεύθυνος για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) ή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ) με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιεί και ειδικότερα:

α) Για την υποχρεωτική καταχώριση με ηλεκτρονικό τρόπο στο ΟΠΣ ή στο ΟΠΣΚΑΠ των δεδομένων και εγγράφων προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για την αξιολόγηση πράξεων, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, τις επαληθεύσεις/ελέγχους και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων,

β) για την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ ή στο ΟΠΣΚΑΠ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις κείμενες διατάξεις.

6. Ο δικαιούχος υποχρεούται να εξασφαλίζει στα αρμόδια στελέχη του τις σχετικές υποδομές για την πρόσβαση στο ΟΠΣ ή στο ΟΠΣΚΑΠ.

7. Η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος/Προγραμμάτων και η Διαχειριστική Αρχή και ο Οργανισμός Πληρωμών του ΣΣ ΚΑΠ, διασφαλίζουν την πρόσβαση των δικαιούχων στις απαραίτητες πληροφορίες για την υλοποίηση των πράξεων, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών, όταν κρίνεται απαραίτητο, και λαμβάνοντας υπόψη την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές ή άλλες υπηρεσίες επικοινωνίας.

8. Ο δικαιούχος δικαιούται, βάσει των όρων χρηματοδότησης που αναφέρονται στην απόφαση ένταξης, να λαμβάνει χρηματοδότηση για την υλοποίηση της πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 49

Καταπολέμηση της απάτης

1. Στο πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ, οι εμπλεκόμενες Αρχές και φορείς λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση φαινομένων απάτης.

2. Για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης εφαρμόζεται σύστημα διαχείρισης απάτης με καθορισμένες αρμοδιότητες, μέτρα και μηχανισμούς αναφοράς, κατά τα προβλεπόμενα στα Εγχειρίδια Διαδικασιών ΣΔΕ των Προγραμμάτων και στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ και του ΣΣ ΚΑΠ και διασφαλίζονται η συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς και τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και η εκπαίδευση των στελεχών των εμπλεκόμενων Αρχών/φορέων.

3. Νέα μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης, που κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθούν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, ενσωματώνονται στα ΣΔΕ των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ.

Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΣ, εξαιρουμένων των Προγραμμάτων INTERREG, η υφιστάμενη Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, επικαιροποιείται, εφόσον απαιτείται, υπό την ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της ΕΑΣ.

Η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σχετικά με νέα μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης πραγματοποιείται με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της OLAF για την εφαρμογή του άρθρου 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποβάλλεται ετησίως μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) ως Anti-fraud Coordination Service (AFCOS).

4. Για την πρόληψη της απάτης, για κατηγορίες προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ ισχύουν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 33 και 51. Για κατηγορίες προσωπικού του ΟΠΕΚΕΠΕ που έχει οριστεί με βάση το άρθρο 16 ως Οργανισμός Πληρωμών στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, ισχύουν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 51.

5. Για τα θέματα παρατυπιών και απάτης, οι αρμόδιες Αρχές/φορείς για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ δύνανται να αξιοποιούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Έκτακτου Σημασίου (ΠΣΣΚΕΗΣ) και το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ) και να αντλούν στοιχεία από πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 59 μέσω διαλειτουργικότητας.

6. Το Εσωτερικό Δίκτυο Συνεργασίας για την Καταπολέμηση της Απάτης μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ, που συγκροτείται με βάση το άρθρο 28 λειτουργεί ως μηχανισμός υποστήριξης του έργου των αρμόδιων Διαχειριστικών Αρχών για να διασφαλίζεται η εφαρμογή των μέτρων καταπολέμησης της απάτης και να αξιολογείται η αποτελεσματικότητά τους. Το Δίκτυο λειτουργεί με στόχο την ανάπτυξη συναντίληψης σε θέματα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, καθώς, επίσης, και για την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και καλών πρακτικών σε σχέση με την εφαρμογή των προβλεπόμενων σχετικών διαδικασιών, την επίλυση προβλημάτων και την περαιτέρω βελτίωση και προσαρμογή τους. Η ανταλλαγή πληροφοριών και η μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ των μελών του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για την Καταπολέμηση της Απάτης γίνεται μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας (intranet) «ΔΙΑΥΛΟΣ» της ΜΟΔ ΑΕ.

7. Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ ισχύει η ενισχυμένη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, «σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας» (L 283) και του ν. 4786/2021 (Α' 43).

8. Η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχουν την αναγκαία πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 69 του Κανονισμού σχετικά με τις περιπτώσεις απάτης.

Άρθρο 50 Μηχανισμός καταγγελιών

1. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), έχει την ευθύνη, ώστε το/α Σύστημα/τα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Προγραμμάτων να διασφαλίζει/ουν την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων. Προκειμένου να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, η καταχώριση των καταγγελιών και των πορισμάτων εξέτασης, η ανταλλαγή πληροφοριών και η διαβίβαση των σχετικών εγγράφων πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικό τρόπο από εξουσιοδοτημένους χρήστες, μέσω του ΟΠΣ.

Για τον σκοπό αυτό η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) συνεργάζεται με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς, σύμφωνα με το νομικό τους πλαίσιο, προκειμένου να περιγραφούν στο/α Εγχειρίδιο/α Διαδικασιών του/των ΣΔΕ, το πεδίο εφαρμογής, οι κανόνες και οι διαδικασίες που σχετίζονται με την υποδοχή και εξέταση των καταγγελιών.

2. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, η Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ σε συνεργασία με τον Οργανισμό Πληρωμών έχουν την ευθύνη, ώστε το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ να διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Για τον σκοπό αυτόν η Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ συνεργάζεται με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς, σύμφωνα με το θεσμικό τους πλαίσιο, προκειμένου να περιγραφούν στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το πεδίο εφαρμογής, οι κανόνες και οι διαδικασίες που σχετίζονται με την υποδοχή και εξέταση των καταγγελιών.

Άρθρο 51 Σύγκρουση συμφερόντων

1. Το προσωπικό που υπηρετεί σε Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος, στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, στον ΟΠΕΚΕΠΕ του άρθρου 16 και σε Ενδιάμεσους Φορείς και το οποίο έχει αρμοδιότητα για την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις και τις πληρωμές, υποχρεούται να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια που συνιστά σύγκρουση συμφερόντων, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (L 193).

2. Για το προσωπικό της παρ.1 ισχύει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων της παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

Άρθρο 52 Πλαίσιο Επίδοσης και δείκτες

1. Κάθε Πρόγραμμα καθορίζει πλαίσιο επίδοσης, το οποίο περιλαμβάνει όλους τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων του Προγράμματος, τα ορόσημα και τους στόχους κατηγοριοποιημένους ανά ειδικό στόχο, και επιτρέπει την παρακολούθηση, την κατάρτιση εκθέσεων και την αξιολόγηση της επίδοσης του Προγράμματος.

2. Η καταχώριση, η αποθήκευση και παρακολούθηση των απαιτούμενων από το Παράρτημα XVII του Κανονισμού δεδομένων των δεικτών και του πλαισίου επίδοσης για τα Προγράμματα γίνεται μέσω του ΟΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 54.

3. Η ΕΑΣ εκδίδει έγγραφα εργασίας, κατευθύνσεις, οδηγίες και αναφορές για τους δείκτες των Προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του/των Συστήματος/των Διαχείρισης και Ελέγχου και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας των σχετικών τηρούμενων στοιχείων και την πρόληψη και αποφυγή εφαρμογής μέτρων αναστολής πληρωμών ή δημοσιονομικών διορθώσεων δυνάμει της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 97 και της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού.

4. Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, το πλαίσιο επιδόσεων επιτρέπει την υποβολή εκθέσεων για τις επιδόσεις του ΣΣ ΚΑΠ κατά την υλοποίησή του και την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των εν λόγω

επιδόσεων, σύμφωνα με το Κεφάλαιο II του Τίτλου VII του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ. Η καταχώριση, η αποθήκευση και παρακολούθηση των απαιτούμενων δεδομένων για τον υπολογισμό των δεικτών του Παραρτήματος I του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ γίνονται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 58.

Η Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ εκδίδει έγγραφα εργασίας, κατευθύνσεις, οδηγίες και αναφορές σχετικά με το πλαίσιο επιδόσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΣΣ ΚΑΠ και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ανάπτυξη περιεκτικών, έγκαιρων και αξιόπιστων πηγών δεδομένων, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική παρακολούθηση της προόδου του ΣΣ ΚΑΠ προς την επίτευξη των στόχων, χρησιμοποιώντας δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων και συνεπειών.

Άρθρο 53 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

1. Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων υπέχει θέση «Υπευθύνου Επεξεργασίας», σύμφωνα με την περ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα - που τηρούνται και διακινούνται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, ΟΠΣΚΕ και ΚΙΝΣΚΕΗΣ - των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η διαχείριση των Προγραμμάτων αυτών, καθώς και η άσκηση αρμοδιοτήτων αξιολόγησης και ελέγχου ως προς την εν λόγω διαχείριση.

2. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, οι Ειδικές Υπηρεσίες, οι Ενδιάμεσοι Φορείς και οι δικαιούχοι, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», καθώς και προς την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των ανωτέρω πράξεων.

Όλοι οι μη εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων φορείς (Ειδικές Υπηρεσίες, Ενδιάμεσοι Φορείς και δικαιούχοι) ως προς τις πράξεις τις οποίες διενεργούν για την εκπλήρωση του σκοπού επεξεργασίας της παρ. 1, υπέχουν θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» για λογαριασμό του «Υπευθύνου Επεξεργασίας» της παρ. 1, σύμφωνα με την περ. 8 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», καθώς και προς τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των ανωτέρω πράξεων.

Η επεξεργασία από τους εκτελούντες την επεξεργασία διέπεται από νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή στο εθνικό δίκαιο, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία. Η νομική αυτή πράξη λαμβάνει τη μορφή της Απόφασης Ένταξης αναφορικά με τους δικαιούχους και της Απόφασης Ανάθεσης αναφορικά με τις Ειδικές Υπηρεσίες και τους Ενδιάμεσους Φορείς, όπου σε σχετικό Παράρτημα προβλέπονται όλα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η επεξεργασία από τους υποεκτελούντες την επεξεργασία που προσλαμβάνονται από τον εκτελούντα την επεξεργασία διέπεται από την ίδια νομική πράξη και δεσμεύει κατά τον ίδιο τρόπο τα εμπλεκόμενα μέρη.

3. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους σκοπούς της διαχείρισης των Προγραμμάτων που αναφέρονται στην παρ. 1 και της άσκησης αξιολόγησης και ελέγχου ως προς την εν λόγω διαχείριση πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των περ. γ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 6 και της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.

4. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπέχει θέση «Υπευθύνου Επεξεργασίας», σύμφωνα με την περ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα - που τηρούνται και διακινούνται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ - των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ. Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η διαχείριση του ΣΣ ΚΑΠ, καθώς και η άσκηση αξιολόγησης και ελέγχου ως προς την εν λόγω διαχείριση, υπό τις προϋποθέσεις των περ. γ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 6 και της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.

5. Οι Ειδικές Υπηρεσίες και οι Ενδιάμεσοι Φορείς του ΣΣ ΚΑΠ, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας της παρ. 4, καθώς και προς τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ.

Όλοι οι μη εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων φορείς (Οργανισμός Πιστοποίησης και Ενδιάμεσοι Φορείς), ως προς τις πράξεις τις οποίες διενεργούν για την εξυπηρέτηση του σκοπού επεξεργασίας της παρ. 4, υπέχουν θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» για λογαριασμό του «Υπευθύνου Επεξεργασίας» της παρ. 4, σύμφωνα με την περ. 8 του άρθρου 4 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», καθώς και προς τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των ανωτέρω πράξεων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται «Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων», σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, για όλες τις Υπηρεσίες της παρ. 2 και ρυθμίζονται ζητήματα όπως η θέση, τα καθήκοντά του, η διάρκεια της θητείας του και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή των παρ. 1 έως 3.

7. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται «Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων», σύμφωνα με το άρθρο 37 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, για τις Ειδικές Υπηρεσίες, τον ΟΠΕΚΕΠΕ, τον Οργανισμό Πιστοποίησης και τους Ενδιάμεσους Φορείς του ΣΣ ΚΑΠ και ρυθμίζονται ζητήματα όπως η θέση, τα καθήκοντά του, η διάρκεια της θητείας του και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή των παρ. 4 και 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 54 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)

1. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) είναι το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την ηλεκτρονική καταχώριση και αποθήκευση των δεδομένων, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σχετικά με τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από τα Ταμεία, σύμφωνα με το Παράρτημα XVII του Κανονισμού.

2. Επιπλέον στο ΟΠΣ καταχωρίζονται και δεδομένα που αφορούν στα προγράμματα του ΧΜΕΟΧ, στις δράσεις και τα έργα του

Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ΟΠΣ, επίσης, φιλοξενεί τις δράσεις και τα έργα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

3. Η αρμοδιότητα για την καταχώριση των δεδομένων στο ΟΠΣ ανήκει στις Αρχές και στους φορείς που εφαρμόζουν τις διαδικασίες των ΣΔΕ. Το ΟΠΣ διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα, τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων αυτών και την ταυτοποίηση των χρηστών του.

4. Το ΟΠΣ διασφαλίζει την τήρηση απαραίτητων εγγράφων για τη διαδρομή ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 69 του Κανονισμού.

5. Μέσω του ΟΠΣ πραγματοποιείται η ηλεκτρονική ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των δικαιούχων και των αρμόδιων Αρχών, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 69 του Κανονισμού, καθώς και η διαβίβαση των απαιτούμενων πληροφοριών στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων της Επιτροπής («SFC2021»), σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 69, το Παράρτημα XV και το άρθρο 42 του Κανονισμού, καθώς και με το άρθρο 32 του Κανονισμού INTERREG.

6. Το ΟΠΣ διασφαλίζει τη δημοσίευση στοιχείων προόδου υλοποίησης πράξεων είτε απευθείας σε διαδικτυακούς κόμβους είτε με τη μορφή ανοιχτών/διασυνδεδεμένων δεδομένων για τις πράξεις που έχουν καταχωριστεί σε αυτό.

7. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της ΕΑΣ, αναλαμβάνει την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας του ΟΠΣ, τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣ, του δικτυακού εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, τις απαραίτητες προμήθειες σε εξοπλισμούς και λογισμικά, την παροχή υπηρεσιών για τη δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, την ανάπτυξη και συντήρηση του επιχειρησιακού λογισμικού, καθώς και των σχετικών αναβαθμίσεων. Επιπλέον, αναλαμβάνει τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών του ΟΠΣ, την ανάλυση και τον σχεδιασμό του Πληροφοριακού Συστήματος και των προσαρμογών του, την εκπαίδευση και υποστήριξη των χρηστών, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας του, τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και την αξιοποίηση των δεδομένων για τις ανάγκες των Προγραμμάτων. Το πληροφοριακό σύστημα του ΟΠΣ φιλοξενείται στις υποδομές του Υπολογιστικού Κέντρου της ΜΟΔ ΑΕ, η οποία παρέχει και την τεχνική υποστήριξη.

Άρθρο 55 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΟΠΣ-ΠΔΕ (e-pde)

Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-ΠΔΕ ή «e-pde»), που λειτουργεί με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στον προγραμματισμό, την εκτέλεση και παρακολούθηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), στη χρηματοδότηση και τις πληρωμές των δικαιούχων και των αναδόχων τους, καθώς και οι σχετικές ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων χρηματοδότησης και υλοποίησης. Το πληροφοριακό σύστημα του ΟΠΣ ΠΔΕ (e-pde) φιλοξενείται στις υποδομές του Υπολογιστικού Κέντρου της ΜΟΔ ΑΕ, η οποία παρέχει και την τεχνική υποστήριξη.

Άρθρο 56 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ)

1. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013, ή τον Κα-

νονισμό (ΕΕ) 1408/2013, ή τον Κανονισμό (ΕΕ) 717/2014. Οι διαδικασίες προδιαγράφονται στα Εγχειρίδια Διαδικασιών ΣΔΕ, ώστε να είναι σύμφωνες με τους ενωσιακούς κανόνες των ταμείων και των κρατικών ενισχύσεων.

2. Με τις σχετικές προσκλήσεις του άρθρου 47 προσδιορίζονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Σύστημα ΟΠΣΚΕ, ο χρόνος υποβολής τους, οι ευθύνες των υπόχρεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαχείριση κάθε δράσης.

3. Το ΟΠΣΚΕ διαλειτουργεί με συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης για την ανταλλαγή των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 59.

4. Το ΟΠΣΚΕ, με βάση τους κανόνες διαφάνειας όπως ορίζονται από τους κανονισμούς κρατικών ενισχύσεων, δύναται να δημοσιεύει στοιχεία πράξεων κρατικών ενισχύσεων είτε απευθείας σε διαδικτυακούς κόμβους είτε με τη μορφή ανοιχτών/διασυνδεδεμένων δεδομένων.

5. Την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας του ΟΠΣΚΕ, τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣΚΕ, του δικτυακού εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, την παροχή υπηρεσιών για τη δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣΚΕ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, την ανάπτυξη και συντήρηση του επιχειρησιακού λογισμικού και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών, την ανάλυση και τον σχεδιασμό του Πληροφοριακού Συστήματος και των προσαρμογών του, τη συντήρηση και ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την εκπαίδευση των χρηστών, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας, τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και την αξιοποίηση των δεδομένων, την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας του ΟΠΣΚΕ, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, αναλαμβάνει η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της αρμόδιας για τις κρατικές ενισχύσεις Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων της ΕΑΣ. Για την τεχνική ανάπτυξη του ΠΣΚΕ, συνεργάζεται με τη ΜΟΔ ΑΕ, η οποία υποστηρίζει τη φιλοξενία του ΟΠΣΚΕ στις υποδομές του Πληροφοριακού Κέντρου της. Επιπλέον, η ΜΟΔ ΑΕ διατηρεί τεχνικό γραφείο εξυπηρέτησης (help desk) για τη υποστήριξη των χρηστών του ΟΠΣΚΕ. Τα ανωτέρω ισχύουν και για το υφιστάμενο σύστημα ΠΣΚΕ (ΕΣΠΑ 2014-2020), το οποίο παραμένει σε λειτουργία, για την εξυπηρέτηση των χρηστών της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, σύμφωνα με το οικείο θεσμικό πλαίσιο.

6. Η χρήση του ΟΠΣΚΕ είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που υλοποιούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και το ΕΓΤΑΑ. Επιπλέον, στο ΟΠΣΚΕ δύναται να καταχωρίζονται και δεδομένα που αφορούν σε προγράμματα, δράσεις ή έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, όπως το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τον τακτικό προϋπολογισμό.

7. Οι παρ. 1 έως 6 δύναται να εφαρμόζονται και σε τομεακές παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ και παρεμβάσεις των άρθρων 73, 75 και 77 του Κανονισμού ΣΣ ΚΑΠ για πράξεις που εμπίπτουν στο άρθρο 42 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 57

Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ)

1. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τηρεί Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης για την παρακολούθηση της τήρησης των Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας α) 1407/2013, β) 1408/2013, γ) 717/2014 και δ) 360/2012.

2. Η χρήση του ΠΣΣΚΕΗΣ για την καταχώριση και τον έλεγχο σώρευσης των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που τις χορηγούν, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης.

3. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ διασφαλίζει τη δυνατότητα διασύνδεσης του εν λόγω συστήματος με το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων της υποπαρ. Β.8 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

Άρθρο 58

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ)

1. Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΟΠΣΚΑΠ) καταχωρίζονται κυρίως δεδομένα που αφορούν στις διαδικασίες και τα στοιχεία προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

2. Για τις ανάγκες του ΣΣ ΚΑΠ, τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών και την εκπαίδευσή τους αναφορικά με το ΟΠΣΚΑΠ, καθώς και την ανάλυση και επεξεργασία του συνόλου του πληροφοριακού υλικού που απαιτείται για τη διοικητική παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τους ελέγχους και τις πληρωμές της ΚΑΠ, αναλαμβάνει ο Οργανισμός Πληρωμών, συνεπικουρούμενος από τη Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ, η οποία διασφαλίζει ότι καταγράφονται και διατηρούνται βασικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του ΣΣ ΚΑΠ, οι οποίες είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, ιδίως για την παρακολούθηση της προόδου προς τους στόχους και τους αριθμητικούς στόχους που έχουν τεθεί, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για κάθε δικαιούχο και πράξη.

3. Ο Οργανισμός Πληρωμών αναλαμβάνει την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας και τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣΚΑΠ, καθώς και την παροχή υπηρεσιών για δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣΚΑΠ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες και φορείς και την τεχνική υποστήριξη και επίλυση προβλημάτων του κεντρικού εξοπλισμού και λογισμικού υποδομής.

4. Επιπλέον, ο Οργανισμός Πληρωμών, σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ, όπου απαιτείται, αναλαμβάνει τη συντήρηση και ανάπτυξη του ΟΠΣΚΑΠ, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας, την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητάς του και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων.

Άρθρο 59

Διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων

1. Το ΟΠΣ και το ΟΠΣΚΑΠ διαλειτουργούν υποχρεωτικά και με υψηλή διαθεσιμότητα με το ΟΠΣ-ΠΔΕ (e-pde), το ΟΠΣΚΕ, το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) (Δημοσίων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών), το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), τα Πληροφοριακά Συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης, την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης ΑΕ (ΗΔΙΚΑ ΑΕ), τα πληροφοριακά συστήματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (ΕΜΕπ), το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», καθώς και με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «Ταμείο Ανάκαμψης» (ΟΠΣ ΤΑ). Το ΟΠΣ και το ΟΠΣΚΑΠ δύναται να διαλειτουργούν και με άλλα πληροφοριακά συστήματα για την άντληση και ανταλλαγή πληροφοριών που σχετίζονται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των πράξεων.

2. Το ΟΠΣΚΕ διαλειτουργεί με τα λοιπά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, όπως τα αναφερόμενα στην παρ. 1, για την ανταλλαγή των δεδομένων, καθώς και με το ΠΣΣΕΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΧΡΗΜΑΤΟΠΡΟΕΣ

Άρθρο 60 Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

1. Η εθνική και ενωσιακή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα Προγράμματα και τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ είναι δημόσιες επενδύσεις και χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων και οι τομεακές παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ δύναται, επίσης, να χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του ΠΔΕ.

2. Η απόφαση ένταξης που εκδίδεται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 37, αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Η εγγραφή πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συλλογική απόφαση (ΣΑ) του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης, διακριτή ανά Πρόγραμμα και ενιαία για το ΣΣ ΚΑΠ, και βαρύνει το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Με την εγγραφή στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων εγγράφεται πίστωση για το έτος της ένταξης ίση τουλάχιστον με το δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού του έργου. Η υπολειπόμενη χρηματοδότηση για το έτος ένταξης ή για τα επόμενα έτη γίνεται με την ετήσια εγγραφή πιστώσεων στο ΠΔΕ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής στον φορέα χρηματοδότησης.

3. Όλες οι πράξεις που εντάσσονται στα Περιφερειακά Προγράμματα εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (ΣΑ) ανά οικεία Περιφέρεια.

4. Ειδικά για τις πράξεις στο πλαίσιο παρεμβάσεων LEADER/ΤΑΠΤΟΚ του ΣΣ ΚΑΠ, η εγγραφή στο ΠΔΕ πραγματοποιείται σε έναν ενάριθμο κωδικό με την απόφαση έγκρισης των τοπικών προγραμμάτων.

5. Οι χρηματοδοτήσεις (διάθεση ποσών στους λογαριασμούς κάθε συλλογικής απόφασης) των ως άνω συλλογικών αποφάσεων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ εκτελούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον οδηγό λειτουργίας του Κεντρικού Λογαριασμού.

6. Οι Ειδικές Υπηρεσίες δύναται να ορίζονται, με απόφαση του διατάκτη, διαχειριστές έργου/υπόλογοι για τις πληρωμές του ΠΔΕ, ως εξής:

α) για πληρωμή ποσού προς τελικό δικαιούχο πληρωμής, όπως προς τον ανάδοχο, για παροχή αγαθών/υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας με δικαιούχο την Ειδική Υπηρεσία,

β) για πληρωμή δικαιούχων δράσεων κρατικών ενισχύσεων (Άμεση Πληρωμή), για τις οποίες η Ειδική Υπηρεσία ασκεί καθήκοντα διαχείρισης,

γ) για μεταφορά ποσού έργου του ΠΔΕ προς δικαιούχο (όπως ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Ενδιάμεσο Φορέα, Ειδικό Λογαριασμό) για την εκτέλεση/υλοποίηση συγκεκριμένου έργου (Έμμεση Πληρωμή). Ειδικότερα στις έμμεσες πληρωμές περιλαμβάνονται:

γα) Έμμεση Πληρωμή - Επιχορήγηση: Πληρωμή σε δικαιούχο νομικό πρόσωπο, Ενδιάμεσο Φορέα κ.λπ., για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών ενισχύσεων. Πραγματοποιείται από τον Υπόλογο/Διαχειριστή στον λογαριασμό του δικαιούχου που τηρείται σε επίπεδο έργου.

γβ) Έμμεση Πληρωμή - Ειδικός Λογαριασμός: Μεταφορά ποσού σε Ειδικό Λογαριασμό (ΕΛ) βάσει ειδικού θεσμικού πλαισίου.

7. Οι πληρωμές των έργων, που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα, πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για το ΠΔΕ και ειδικότερα την υπ' αριθμ. 134453/23.12.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας,

Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών (Β' 2857) για τις πληρωμές των δαπανών του ΠΔΕ.

8. Οι ενδεχόμενοι τόκοι που δημιουργούνται από τα ποσά που μεταφέρονται στους λογαριασμούς των νομικών προσώπων, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 6, είναι έσοδα για την πράξη, το οποίο μειώνει ισόποσα το ποσό της εθνικής χρηματοδότησης. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική χρηματοδότηση σε βάρος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα απαραίτητα ποσά για την ολοκλήρωση του έργου που έχει εγκριθεί, αφαιρουμένων των λογιζομένων τόκων. Μετά από την ολοκλήρωση των πληρωμών για τα ενταγμένα έργα, διενεργείται εκκαθάριση με ευθύνη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής και τυχόν αχρησιμοποίητα υπόλοιπα επιστρέφονται στα έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

9. α) Η Βουλή των Ελλήνων μπορεί να συμμετέχει στα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και στα λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συμμετοχή της Βουλής των Ελλήνων στα προγράμματα αυτά πραγματοποιείται μέσω της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της Βουλής των Ελλήνων ως αναθέτουσα αρχή και ως δικαιούχος.

β) Η εγγραφή έργων στο ετήσιο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων με φορέα εκτέλεσης τη Βουλή των Ελλήνων μέσω της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από πρόταση του Συντονιστή της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Οι πιστώσεις των έργων αυτών, που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, εγγράφονται σε αντίστοιχη συλλογική απόφαση (ΣΑ) της Βουλής των Ελλήνων.

γ) Οι ανεξάρτητες αρχές που προβλέπονται στο Σύνταγμα ή έχουν θεσπιστεί με νόμο και οι οποίες συμμετέχουν στα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027 και στα λοιπά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να χρηματοδοτούνται για τον σκοπό αυτόν μέσω της συλλογικής απόφασης (ΣΑ) της Βουλής των Ελλήνων.

10. Στις συλλογικές αποφάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ, εγγράφονται οι αποφάσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016(Α' 117), οι οποίες δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν από Προγράμματα του ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027.

11. Στις περιπτώσεις εμμέσων πληρωμών που πραγματοποιούνται από τους φορείς, μέσω εμπορικών τραπεζών ή μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος (εκτός Επενδύσεων), τηρούνται υποχρεωτικά διακριτοί λογαριασμοί για κάθε ενάριθμο έργο του ΠΔΕ.

12. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων με ανάκτηση, βεβαιώνονται από τις αρμόδιες ΔΟΥ και κατατίθενται σε λογαριασμό ιδίων εσόδων ΠΔΕ στην Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά την κατάθεση/μεταφορά των εν λόγω ποσών, καθίσταται υποχρεωτική, στα σχόλια της πίστωσης, η αναγραφή του σχετικού εναρίθμου.

13. Οι δράσεις του ΣΣ ΚΑΠ που εγγράφονται στο ΠΔΕ χρηματοδοτούνται με μεταφορά των πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος στον ειδικό λογαριασμό (ΕΛΕΓΕΠ) που τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα ο Οργανισμός Πληρωμών.

Άρθρο 61 Πληρωμές στους δικαιούχους

1. Στο πλαίσιο υλοποίησης των Προγραμμάτων, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό το αργότερο ογδόντα (80) ημέρες μετά από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων, όπως αυτά καθορίζονται στο οικείο Πρόγραμμα και στην οικεία πρόσκληση. Η προθεσμία μπορεί να διακοπεί εάν οι πληροφορίες που υποβάλλει ο δικαιούχος δεν επιτρέπουν στη Διαχειριστική Αρχή να εξακριβώσει κατά πόσον οφείλεται το ποσό.

Σε ό,τι αφορά στις πράξεις ΣΔΙΤ, οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό στο όνομα του δικαιούχου για χρήση σύμφωνα με τη συμφωνία ΣΔΙΤ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του ΣΣ ΚΑΠ, οι πληρωμές πραγματοποιούνται στους δικαιούχους από τον Οργανισμό Πληρωμών.

2. Το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα και το ΣΣ ΚΑΠ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

3. Οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

4. Κατ' εξαίρεση όσων ορίζονται στην παρ. 3, δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για την πληρωμή:

α) πράξεων μέχρι του ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, β) ενισχύσεων που καταβάλλονται βάσει έκτασης, ζώων ή παραγωγής, και ειδικών μέτρων στήριξης του ΕΓΤΕ, γ) ενισχύσεων/μέτρων του ΕΓΤΑΑ, που καταβάλλονται βάσει έκτασης, ζώων ή παραγωγής, και

δ) ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα.

5. Οι διατάξεις της παρούσας είναι ειδικότερες και κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΜΟΔ ΑΕ)

Άρθρο 62

Αρμοδιότητες και θέματα προσωπικού της ΜΟΔ ΑΕ - Τροποποίηση του άρθρου 1 και του άρθρου 9 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ

1. Στο άρθρο 1 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περ. γ) τροποποιείται, ως προς το αντικείμενο και τους αποδέκτες της παρεχόμενης υποστήριξης, και διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Υποστηρίζει τους φορείς διαχείρισης και τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως προς την ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης αυτών, καθώς και τους δικαιούχους των Προγραμμάτων με την παροχή τεχνογνωσίας, αλλά και μέσω ενεργειών υποστήριξης και δράσεων τεχνικής βοήθειας για τη βελτίωση της επιχειρησιακής τους ικανότητας ως προς την ωρίμανση και υλοποίηση των πράξεων.»

β) Η περ. στ) τροποποιείται, ως προς το περιεχόμενο της παρεχόμενης υποστήριξης, και διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. Υποστηρίζει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την οργάνωση των πληροφοριακών συστημάτων των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση επιχειρησιακά αρμόδιες Υπηρεσίες. Παρέχει τεχνική υποστήριξη και επίλυση προβλημάτων των κεντρικών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων,

συμπεριλαμβανομένων και των αναγκών αναβαθμίσεων και προμηθειών του κεντρικού εξοπλισμού εξυπηρετητών, του περιφερειακού εξοπλισμού και του κατά περίπτωση κεντρικού λογισμικού υποδομής και αυτοματισμών γραφείου που απαιτείται για την αποτελεσματική διοικητική και πληροφοριακή παρακολούθηση των Προγραμμάτων, με μόνη προϋπόθεση την έγκριση του φορέα χρηματοδότησης.

Υποστηρίζει την παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων και εξυπηρετητών των δομών του ΕΣΠΑ. Δύναται να παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας και υποστήριξης πληροφοριακών συστημάτων σε Δικαιούχους.

Κάθε δράση που υλοποιεί η ΜΟΔ ΑΕ, στο πλαίσιο του σκοπού της για την υποστήριξη πληροφοριακών συστημάτων (όπως τεχνικό γραφείο εξυπηρέτησης [help desk], καταγραφή και διαχείριση δεδομένων), αποτελεί διακριτό και ξεχωριστό έργο ανά φυσικό αντικείμενο. Η υλοποίηση ανατίθεται αυτοτελώς, λόγω της εξειδίκευσης και διαφοροποίησης του φυσικού αντικείμενου και του απρόβλεπτου χρόνου υποβολής των αιτημάτων υποστήριξης και έναρξης υλοποίησής τους.»

γ) Η υποπερ. γγ) της περ. η) τροποποιείται ως προς τις προϋποθέσεις αξιοποίησης στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα για την υποστήριξη της επίβλεψης των έργων και μελετών και πρόσληψης νομικών συμβούλων, καθώς και ως προς τις προϋποθέσεις ανάληψης της υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας και διαμορφώνεται ως εξής:

«γγ. Για την υποστήριξη της επίβλεψης έργων και μελετών δύνανται να χρησιμοποιεί εξειδικευμένα στελέχη από τον ιδιωτικό τομέα ως βοηθούς επίβλεψης. Για τον σκοπό αυτό, η ΜΟΔ ΑΕ συστήνει μητρώο, στο οποίο εγγράφονται τα φυσικά πρόσωπα που δύνανται να χρησιμοποιηθούν ως βοηθοί επίβλεψης των κάθε είδους, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, έργων που αναλαμβάνει. Η διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο, οι όροι τήρησης αυτού, καθώς και η διαδικασία επιλογής μεταξύ των εγγεγραμμένων στελεχών εξειδικεύεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της υποπερ. ββ). Η ΜΟΔ ΑΕ συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου με στελέχη της απαιτούμενης ειδικότητας που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο της για τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων ή των μελετών κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) και του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 (Α' 166).

Με απόφαση του ΔΣ της ΜΟΔ ΑΕ προβλέπεται η πρόσληψη έως δύο δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Ως απαιτούμενα προσόντα ορίζονται η εικοσαετής τουλάχιστον άσκηση δικηγορίας που αποδεικνύεται με την εγγραφή στα μητρώα δικηγορικού συλλόγου, καθώς και η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου κατά προτίμηση σε θέματα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στους προσληφθέντες δεν εμποδίζεται η άσκηση ελεύθερης δικηγορίας με την προϋπόθεση της μη σύγκρουσης συμφερόντων με τα θέματα που χειρίζεται η ΜΟΔ ΑΕ.

Η ΜΟΔ ΑΕ δύνανται να αναλαμβάνει ως δικαιούχος την υλοποίηση ενεργειών τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», καθώς και στο πλαίσιο των αξόνων τεχνικής βοήθειας των λοιπών Προγραμμάτων.»

δ) Προστίθεται περ. ιθ), ως εξής:

«(ιθ) Υποστηρίζει την οργάνωση και λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», με χρηματοδότηση από πόρους της τεχνικής βοήθειας του οικείου Προγράμματος.»

2. Στο άρθρο 9 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 προστίθεται περ. ζ), ως εξής:

«ζ) Για τη διαχείριση της στελέχωσης του συνόλου των θέσεων εργασίας των Ειδικών Υπηρεσιών, δημιουργείται διακριτή οργανική μονάδα στο Οργανόγραμμα της ΜΟΔ ΑΕ και τα απαραίτητα στοιχεία - υπηρετούντες ανά Υπηρεσία, περιγράμματα θέσεων εργασίας, μεταβολές, προβλέψεις στελέχωσης και σχετικές καταχωρίσεις - αποτυπώνονται στο ψηφιακό οργανόγραμμα της εταιρείας, διακριτά ανά Ειδική Υπηρεσία.»

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ -
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ -
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ -
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για τις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος που υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και για τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Προγραμμάτων καθορίζονται ο σκοπός και οι αρμοδιότητές τους, η εσωτερική τους διάρθρωση σε οργανικές μονάδες, η κατανομή των αρμοδιοτήτων σε αυτές και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, κατόπιν πρότασης του αρμόδιου οργάνου στο οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία, που υποβάλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ). Ειδικά για τη Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ)», για τα ζητήματα της παρούσας εδαφίου εφαρμόζεται ο ν. 4872/2021 (Α' 247).

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του οικείου Υπουργού, για τις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος που δεν υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται ο σκοπός και οι αρμοδιότητές τους, η εσωτερική τους διάρθρωση σε οργανικές μονάδες, η κατανομή των αρμοδιοτήτων σε αυτές και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, κατόπιν πρότασης του αρμόδιου οργάνου στο οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία, που υποβάλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ). Ειδικά για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ) για τα ζητήματα του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται τα άρθρα 76 και 79 του ν. 4375/2016 (Α' 51).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος που υπάγονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται ο σκοπός και οι αρμοδιότητές τους, η εσωτερική τους διάρθρωση σε οργανικές μονάδες, η κατανομή των αρμοδιοτήτων σε αυτές, και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η απόφαση της παρούσας εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος/των, υπό την εποπτεία αυτής, για την εφαρμογή του άρθρου 13.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής ΣΣ ΚΑΠ υπό την εποπτεία αυτής, για την εφαρμογή του άρθρου 13.

6. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση καθηκόντων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ), τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, υπό την εποπτεία αυτής, για την εφαρμογή του άρθρου 13.

7. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η συγκρότηση της ΕΔΕΛ, τα θέματα λειτουργίας της ΕΔΕΛ και των οργανικών μονάδων που την υποστηρίζουν, οι σχετικές διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, η λήψη λοιπών διορθωτικών μέτρων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 17 και 18.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η συγκρότηση της ΕΔΕΛ, ως Οργανισμού Πιστοποίησης του άρθρου 19, τα θέματα λειτουργίας της ΕΔΕΛ και των οργανικών μονάδων που την υποστηρίζουν, οι σχετικές διαδικασίες επιβολής διορθωτικών μέτρων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 19.

8. Με κοινή απόφαση των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών που εποπτεύουν τις Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων και του αρμόδιου Περιφερειάρχη που εποπτεύει τη Διαχειριστική Αρχή του οικείου Περιφερειακού Προγράμματος εκδίδεται η κοινή πρόσκληση για την υποβολή στρατηγικής ΤΑΠΤΟΚ, στην περίπτωση που η στρατηγική αφορά στην ίδια περιοχή παρέμβασης. Με την ίδια απόφαση προβλέπεται η συγκρότηση Κοινής Επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής του άρθρου 26, ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο, οι αρμοδιότητές της και ρυθμίζονται η οργάνωση και λειτουργία της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στα Ταμεία που παρέχουν στήριξη στα Προγράμματα ΕΣΠΑ.

9. Για την εφαρμογή του άρθρου 26 σε σχέση με τις στρατηγικές LEADER/ΤΑΠΤΟΚ, με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: α) εκδίδεται η πρόσκληση για την υποβολή σχεδίων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ και ρυθμίζονται τα συναφή θέματα, β) συστήνεται και συγκροτείται επιτροπή για την αξιολόγηση και την εξέταση προσφυγών σχετικά με την επιλογή των τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ, γ) εγκρίνονται οι τοπικές στρατηγικές LEADER/ΤΑΠΤΟΚ που χρηματοδοτούνται από το ΣΣ ΚΑΠ και ορίζονται οι Ομάδες Τοπικής Δράσης ως Ενδιάμεσοι Φορείς και δ) δύναται να καθορίζεται το πλαίσιο εφαρμογής των τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ.

10. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ συγκροτούνται τα Θεματικά Δίκτυα και ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση και η λειτουργία τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 28.

11. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών συγκροτείται το Εθνικό Δίκτυο για την ΚΑΠ και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 28.

12. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη όπου υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος/των, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα, συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 29.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται εκπρόσωποι στις Επιτροπές Παρακολούθησης και σε κοινά όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG για τα οποία η Ελλάδα δεν έχει την ευθύνη διαχείρισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο ζήτημα.

14. Για κάθε ένα από τα πέντε (5) Προγράμματα INTERREG που τελούν υπό την ευθύνη διαχείρισης της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027, όπως αυτά προσδιορίζονται στις περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3, το ελληνικό τμήμα της Επιτροπής Παρακολούθησής του άρθρου 30 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από πρόταση της Ειδικής Υπηρεσίας Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027.

15. Για την εφαρμογή του άρθρου 31, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, έπειτα από εισήγηση της Διαχειριστικής Αρχής ΣΣ ΚΑΠ, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του ΣΣ ΚΑΠ, συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης για το ΣΣ ΚΑΠ.

16. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζεται η διαδικασία για την υποβολή και την αξιολόγηση των ενστάσεων των δικαιούχων πράξεων Προγραμμάτων επί των αιτήσεων ένταξής τους στα αντίστοιχα Προγράμματα, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 36.

17. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύεται η διαδικασία ελέγχου των δημόσιων συμβάσεων

της παρ. 2 του άρθρου 38, καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των συμβάσεων προς έλεγχο και οι προϋποθέσεις απαλλαγής από αυτόν, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης του ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ελέγχων αυτών.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης και ελέγχων, τα αντίστοιχα όργανα, οι διαδικασίες έγκρισης των σχετικών εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης των δημοσιονομικών διορθώσεων, η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, τα κριτήρια και οι κλίμακες εφαρμογής των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 39 και 42 όσον αφορά στα Προγράμματα 2021-2027.

19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προσδιορίζονται οι διαδικασίες ελέγχων, τα αντίστοιχα όργανα, οι διαδικασίες έγκρισης των σχετικών εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης των δημοσιονομικών διορθώσεων, η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, τα κριτήρια και οι κλίμακες εφαρμογής των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 42 όσον αφορά στο ΣΣ ΚΑΠ. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ειδικότερα θέματα, κατ'εφαρμογή του ν. 2520/1997 (Α' 173) όπως εκάστοτε ισχύει, όπως, ενδεικτικά, οι προϋποθέσεις παραγραφής ή μη αναζήτησης των οφειλών αυτών, καθώς και τα αρμόδια όργανα για την έκδοση των σχετικών διοικητικών πράξεων.

20. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 40.

21. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 41.

22. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι επιλέξιμες κατηγορίες ενεργειών τεχνικής βοήθειας, τα όρια χρηματοδότησης ανά κατηγορία ενεργειών, οι κατηγορίες δαπανών για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και το σκέλος που καλύπτεται από εθνικούς πόρους, οι διαδικασίες δημοσιότητας που εφαρμόζονται για την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 43 και 44. Ειδικά για τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας των ΤΑΜΕΥ εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157).

23. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, δύναται να συγκροτούνται επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να ορίζονται εμπειρογνώμονες ή αξιολογητές στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας των άρθρων 43 και 44 για την υποβοήθηση του έργου των Ειδικών Υπηρεσιών ή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ή της Ειδικής Υπηρεσίας «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

24. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση των παρ. 3, 9 και 10 του άρθρου 1 και της παρ. 2 του άρθρου 11, καθώς και της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), τα χιλιόμετρα όρια για μετακίνηση εντός και εκτός έδρας, το επιτρεπόμενο όριο των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας, το καθεστώς αναγνώρισης εξόδων διανυκτέρευσης, καθώς και οι όροι καταβολής της ημερήσιας αποζημίωσης, για τις μετακινήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ, για το ΣΣ ΚΑΠ, για τον ΕΟΧ και για τον Μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».

25. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται και εξειδικεύονται τα θέματα που αφορούν στη ρήτρα αμεροληψίας και στα ζητήματα πρόληψης της σύγκρουσης συμφερόντων του άρθρου 51.

26. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην προσαρμογή του ΟΠΣ

2021-2027 στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της διαχείρισης και της παρακολούθησης των Προγραμμάτων INTERREG, τα δικαιώματα πρόσβασης των εθνικών Αρχών των κρατών - εταίρων, καθώς και στη διασύνδεση του ΟΠΣ με επιμέρους πληροφοριακά συστήματα των Προγραμμάτων συνεργασίας, στα οποία μετέχει η Ελλάδα, με βάση τις ειδικές απαιτήσεις των συνεργαζόμενων ανά Πρόγραμμα χωρών.

27. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του ΟΠΣΚΕ, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 56.

28. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του ΠΣΣΚΕΗΣ, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 57.

29. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα ειδικά θέματα για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του μητρώου αξιολογητών της παρ. 9 του άρθρου 11, όπως τα προσόντα των προσκαλούμενων, η απαιτούμενη εμπειρία, η ρήτρα αμεροληψίας και σύγκρουσης συμφερόντων, οι διαδικασίες εκπαίδευσης και εξετάσεων, το ύψος και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την αποζημίωση των μελών του μητρώου αξιολογητών. Η αποζημίωση της παρούσας δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4354/2015 (Α' 176) και ειδικότερα στο άρθρο 21 αυτού.

30. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα ειδικά θέματα για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του μητρώου αξιολογητών της παρ. 4 του άρθρου 37 για το ΣΣ ΚΑΠ, όπως, ιδίως, τα προσόντα των προσκαλούμενων, η απαιτούμενη εμπειρία και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

31. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες, τους όρους, τα όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση, υλοποίηση ή άλλη συναφή ενέργεια που συνδέεται με την υλοποίηση πράξεων, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων, προγραμμάτων του ΕΟΧ, άλλων ευρωπαϊκών ταμείων ή διεθνών ή διακρατικών προγραμμάτων.

32. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες, τους όρους, τα όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση, υλοποίηση ή άλλη συναφή ενέργεια που συνδέεται με την έναρξη και υλοποίηση πράξεων, οι οποίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ.

33. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία πληρωμών των έργων του ΣΣ ΚΑΠ που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ.

34. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων συγκροτείται κοινή Επιτροπή για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων των Προγραμμάτων INTERREG, στην οποία συμμετέχουν ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Εξωστρέφειας του Υπουργείου Εξωτερικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να μετέχουν, κατά περίπτωση, και εκπρόσωποι άλλων φορέων.

35. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για την εξασφάλιση της επαρκούς διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των δικαιούχων, καθορίζονται το πλαίσιο και οι διαδικασίες για την υλοποίηση οριζόντιων και στοχευμένων δράσεων υποστήριξης τους. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, καθορίζονται ειδικότερες ρυθμίσεις που αφορούν στο είδος των παρεμβάσεων υποστήριξης των δικαιούχων, στους εμπλεκόμενους φορείς και τον ρόλο τους, καθώς και στη διαδικασία συντονισμού από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ για την επιλογή και προτεραιοποίηση των παρεμβάσεων.

36. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες, τους όρους, τα όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση, υλοποίηση ή άλλη συναφή ενέργεια που συνδέεται με την ένταξη και υλοποίηση δράσεων, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» και υπάγονται στο άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

37. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών ρυθμίζονται, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους, τα θέματα που αφορούν στον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησης των ενεργειών που απολαύουν χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ 2021-2027.

Άρθρο 64 **Ειδικές διατάξεις**

1.α) Η υποχρέωση τήρησης από τους δικαιούχους, τους φορείς διαχείρισης, την Αρχή Πιστοποίησης και την Αρχή Ελέγχου, όλων των δικαιολογητικών εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους πράξεων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΘΑ), καθώς και τα προγράμματα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υφίσταται για μια τριετία από την ημερομηνία κλεισίματος του Προγράμματος. Η ημερομηνία κλεισίματος του Προγράμματος γνωστοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Επιτροπή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) στη Διαχειριστική Αρχή/Διαχειριστή του Προγράμματος, η οποία οφείλει να ενημερώσει σχετικά τους δικαιούχους και τους φορείς διαχείρισης του Προγράμματος.

β) Η προθεσμία της περ. α) δεν ισχύει για τα δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν σε πράξεις ΕΠ:

- βα) Για τις οποίες εκκρεμεί ένδικη διαδικασία,
- ββ) οι οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί (ημιτελείς),
- βγ) οι οποίες συνεχίζονται σε επόμενη προγραμματική περίοδο, και
- βδ) για τις οποίες υπάρχει δεόντως αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

γ) Μετά τις ανωτέρω ημερομηνίες, τα σχετικά έγγραφα/αρχεία δύνανται να εκκαθαριστούν με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων. Για τον σκοπό αυτόν ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας ορίζει έναν ή περισσότερους όρους κάθε προγράμματος σπουδών α' ή β' κύκλου και τον ισχύοντα Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης φοιτητών του εκάστοτε ΑΕΙ, εφόσον υφίσταται, ο οποίος καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ, η πρακτική άσκηση των φοιτητών δύνανται να πραγματοποιείται και στις Ειδικές Υπηρεσίες ΕΣΠΑ, κατόπιν αίτησής τους.

2. α) Η ΜΟΔ ΑΕ δύνανται να παρέχει, ως φορέας υποδοχής, θέσεις Πρακτικής Άσκησης σε φοιτητές, στην Κεντρική Υπηρεσία της, η οποία διεξάγεται με φυσική παρουσία των φοιτητών σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους κάθε προγράμματος σπουδών α' ή β' κύκλου και τον ισχύοντα Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης φοιτητών του εκάστοτε ΑΕΙ, εφόσον υφίσταται, ο οποίος καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ, η πρακτική άσκηση των φοιτητών δύνανται να πραγματοποιείται και στις Ειδικές Υπηρεσίες ΕΣΠΑ, κατόπιν αίτησής τους.

β) Η πρακτική άσκηση φοιτητών χρηματοδοτείται από την ΜΟΔ ΑΕ μέσω επιχορήγησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και υπό την προϋπόθεση τήρησης της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύ-

σεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.

3. Στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Σε περίπτωση διαπίστωσης συστημικής παρατυπίας, επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση, χωρίς ανάκτηση ποσών από τους δικαιούχους/ λήπτες».

4. Σε κάθε Περιφέρεια συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ). Η Επιτροπή λειτουργεί ως υποεπιτροπή της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος και αποτελείται από:

α) Δύο (2) εκπροσώπους της Περιφέρειας, με τους αναπληρωτές τους,

β) Δύο (2) εκπροσώπους της Περιφερειακής Ενωσης Δήμων (ΠΕΔ), με τους αναπληρωτές τους και

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο των αναπτυξιακών εταιρειών, με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με πρόταση της ΠΕΔ.

Η ΠΕΑΣ διατυπώνει εισηγήσεις προς την Επιτροπή Παρακολούθησης σχετικά με τον προγραμματισμό των δράσεων και έργων τοπικής ανάπτυξης του Περιφερειακού Προγράμματος, τον συντονισμό τους με τις δράσεις και τα έργα των Τομεακών και λοιπών Προγραμμάτων που αφορούν στην Περιφέρεια και παρακολουθεί την υλοποίησή τους.

Η ΠΕΑΣ συγκροτείται εντός μηνός από την ψήφιση του παρόντος, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, και συνεδριάζει τακτικά μία (1) φορά ετησίως και εκτάκτως, μετά από πρόσκληση του Πρόεδρου ή μετά από αίτημα δύο (2) τουλάχιστον μελών της.

5. Στο άρθρο 13 του ν. 4872/2021 (Α' 247) προστίθεται παρ. 6, ως εξής:

«6. Η ΜΟΔ ΑΕ ορίζεται ως δικαιούχος πράξεων τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση».

6. Στο άρθρο 11 του ν. 4872/2021 τροποποιείται η παρ. 5, ως προς την υπαγωγή των στελεχών της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», ως ακολούθως:

«5. Το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4314/2014, υπάγεται στο Πειθαρχικό και Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.»

7. Το τελευταίο εδάφιο της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4872/2021 τροποποιείται ως προς τις αποδοχές του αποσπασμένου προσωπικού της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α) Οι θέσεις προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, με εξαίρεση τις θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, καλύπτονται τουλάχιστον κατά το ήμισυ με αποσπάσεις προσωπικού, το οποίο απασχολείται ως μόνιμο προσωπικό ή με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης του Μητρώου Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η απόσπαση του προσωπικού διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση, που εκδίδει ο αρμόδιος για θέματα ΔΑΜ Υπουργός, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου ΟΤΑ α' ή β' βαθμού απαιτείται σύμφωνη γνώμη Δημάρχου ή Περιφερειάρχη αντίστοιχα. Οι ενδιαφερόμενοι/υποψήφιοι αξιολογούνται από τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, ο οποίος εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό. Η απόσπαση πραγματοποιείται για τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης της απόσπασης για μία (1) φορά κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου, σύμφωνης γνώμης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ και έκδοσης σχετικής απόφασης του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και οι αποδοχές τους, πλην των αποσπασμένων

στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ.»

Άρθρο 65

Ειδικά θέματα διάρθρωσης Ειδικών Υπηρεσιών

1. Η προβλεπόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 (Α' 265) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

2. Η προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα"» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

3. Η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 53 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Ψηφιακός Μετασχηματισμός"» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

4. α) Η προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» διασπάται σε δύο ειδικές υπηρεσίες, ως ακολούθως:

αα) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" και "Πολιτική Προστασία"», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα, των αξόνων προτεραιότητας 10, 11, 12, 13 και 14B, καθώς και του άξονα προτεραιότητας 14, με εξαίρεση τις εκχωρηθείσες δράσεις στις δεκατρείς (13) Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4314/2014 και των δράσεων Τεχνικής Βοήθειας αρμοδιότητας του Τομέα Περιβάλλοντος των αξόνων προτεραιότητας 15 και 16 του ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 ως Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, και

αβ) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Μεταφορές"», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

β) Στην «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" και "Πολιτική Προστασία"» μεταφέρεται, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Υποδιεύθυνση Τομέα Περιβάλλοντος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020), όπως έχει διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Μεταφορές"» μεταφέρεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, εκτός της Υποδιεύθυνσης Τομέα Περιβάλλοντος, όπως έχει διαμορφω-

θεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

γ) Για την οργάνωση και λειτουργία των δύο νέων Ειδικών Υπηρεσιών της παρούσας παραγράφου αξιοποιούνται πόροι της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, μέχρι την ενεργοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027.

5.α) Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος, Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο), η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ. Η ΕΥΔ ΤεΒο αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης, δεν εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου και ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 6 του άρθρου 21. Στην ΕΥΔ ΤεΒο μεταφέρεται το σύνολο των καθηκόντων, θέσεων και προσωπικού που αφορούν στις αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» της Μονάδας Δ' της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014.

β) Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων» (ΕΥΣΠεΠ), η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ. Η ΕΥΣΠεΠ αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης υπουργείου, δεν εντάσσεται στον οργανισμό του Υπουργείου και ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 3 του άρθρου 21.

6. α) Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014 και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ) του άρθρου 15 του ίδιου νόμου συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων» (ΕΥΘΥΠΣ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 21.

β) Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, εκτός της Μονάδας Δ' σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α) της παρ. 5 του παρόντος και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014 συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής» (ΕΥΣΣΑΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 21.

γ) Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014 μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» (ΕΥΚΕ) και ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 21.

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες Ειδικές Υπηρεσίες του άρθρου 21 του παρόντος, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στην παρούσα και την παρ. 5.

7. Η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα"» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου Προγράμματος, ως Διαχειριστική Αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8, επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθμ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθμ. 861/2006, (ΕΚ) αριθμ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθμ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (L 149).

8. Συστήνεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027», η οποία υπάγεται στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης και παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10.

9. Η προβλεπόμενη στην παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»» ασκεί, επιπροσθέτως των

αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον ν. 4314/2014, και τις αρμοδιότητες για την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των Προγραμμάτων INTERREG για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας της παρ. 8. Η παύση λειτουργίας της «Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»» και η ολοκλήρωση της αναγκαίας προετοιμασίας για την πλήρη λειτουργία της «Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027» της παρ. 8 βεβαιώνονται με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η Ειδική Υπηρεσία της παρ. 8, από την έναρξη λειτουργίας της, ασκεί και τις αρμοδιότητες των Προγραμμάτων INTERREG 2014-2020.

10. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 7 του ν. 4314/2014 Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειών με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ...» (με την αναφορά της ονομασίας κάθε Περιφέρειας) μετονομάζονται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος ...», στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Προγράμματος που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 3. Καθεμία από τις Υπηρεσίες αυτές αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου Προγράμματος, ως Διαχειριστική Αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8. Οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

11. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στους Τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ), η οποία έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 15137/30.7.2008 (Β' 1540) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας». Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην προαναφερόμενη απόφαση και στις αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων Ενδιάμεσου Φορέα για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

12. Η προβλεπόμενη στην παρ. 13 του άρθρου 18 του ν. 4314/2014 Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Πολιτικής Προστασίας» μετονομάζεται σε «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας».

13. Η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέα Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας», η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» και η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης», οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις παρ. 6α), 6β) και 6γ) του άρθρου 18 του ν. 4314/2014, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων». Στη νέα Ειδική Υπηρεσία μεταφέρονται οι αρμοδιότητες του Τομέα Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων των Μονάδων Α και Β της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία συστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4647/2019 (Α' 204) και διαρθρώθηκε με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 237/2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών (Β' 1610). Το προσωπικό των Μονάδων του δεύτερου εδαφίου δύναται, κατόπιν αίτησής του, να αποσπαστεί στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου του προσωπικού των Μονάδων αυτών κατά τον χρόνο δημοσίευσής του παρόντος.

14. Η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Ενέργειας» και η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος», οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις παρ. 7α) και 7β)

του άρθρου 18 του ν. 4314/2014 συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

15. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+». Η Ειδική Υπηρεσία λειτουργεί ως δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων κατά την έννοια του άρθρου 2 στα Προγράμματα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» και «Ανταγωνιστικότητα» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας.

16. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΤΠΑ και το ΤΣ». Η Ειδική Υπηρεσία λειτουργεί ως δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων κατά την έννοια του άρθρου 2 στα Προγράμματα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», «Ανταγωνιστικότητα» και «Μεταφορές» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας. Η Ειδική Υπηρεσία δύναται, επίσης, να ορίζει τον Ενδιάμεσο Φορέα για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

17. Η περιγραφή και το είδος των πράξεων, ο προϋπολογισμός τους και η κατάλληλη διάκριση αρμοδιοτήτων με Επιτελικές Δομές, όπου αφορά, περιγράφονται και ανατίθενται στις Ειδικές Υπηρεσίες των παρ. 15 και 16, με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του συναρμοδίου για τον τομέα πολιτικής Υπουργού.

18. Συστήνεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ειδικότερα στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Αυτοτελές Γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (Data Protection Officer-DPO/ ΕΣΠΑ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διακινούνται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΚΕΝΣ, σύμφωνα με το άρθρο 53.

19. Η προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του ΣΣ ΚΑΠ ως Διαχειριστική Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 12, επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013.

20. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ 2014-2020 μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης» και δύναται να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης, επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που ήδη ασκεί.

21. Συστήνεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων, η οποία δύναται να οριστεί ως Ενδιάμεσος Φορέας για τις αντίστοιχες παρεμβάσεις.

22. Οι Ειδικές Υπηρεσίες των παρ. 20 και 21 δύναται επίσης να ασκούν τον ρόλο του φορέα υλοποίησης δράσεων ή έργων που έχουν περιληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή τον ρόλο της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου ευθύνης για το συντονισμό και την παρακολούθηση των σχετικών δράσεων και έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου, με βάση τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

23. α) Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου είναι αυτοτελείς Δημόσιες Υπηρεσίες υπαγόμενες σε Υπουργεία ή Περιφέρειες, χωρίς να εντάσσονται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Περιφέρειας.

β) Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος εξασφαλίζουν τη διοίκηση του προσωπικού και την οικονομική διαχείριση των πόρων της τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με την παρ. 3α) του άρθρου 79

του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ειδικότερα για τις πληρωμές έργων τεχνικής βοήθειας των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου, σύμφωνα με την παρ. 3α) του άρθρου 79 του ν. 4270/2014, ως αρμόδια οικονομική υπηρεσία ορίζεται η αντίστοιχη μονάδα που υλοποιεί τις δράσεις/έργα τεχνικής βοήθειας.

γ) Η λειτουργία των Ειδικών Υπηρεσιών ρυθμίζεται συμπληρωματικά από τον ενιαίο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, με τον οποίο καθορίζονται και εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών, καθώς και θέματα διοίκησης του προσωπικού τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ειδικά για την ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.

24. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά σε «Ειδικές Υπηρεσίες», νοείται και η «Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, που συστάθηκε με το άρθρο 79 του ν. 4849/2021 (Α' 207).

25. Οργανική μονάδα Ειδικής Υπηρεσίας κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι η Γενική Διεύθυνση, η Διεύθυνση, η Υποδιεύθυνση, η μονάδα επιπέδου Τμήματος, το αυτοτελές γραφείο, καθώς και οργανική μονάδα αντίστοιχου επιπέδου προς τις προαναφερόμενες, όπως αυτές προβλέπονται στην οργανωτική δομή της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ.

26. Το αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας, που αναφέρεται στις παρ. 2, 3, 6 και 8 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 (Α' 147), είναι το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία.

27. Το αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας, που αναφέρεται στην παρ. 10 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 είναι ο Υπουργός ή Περιφερειάρχης, αντίστοιχα, που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία.

28. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, στις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, όπου αναφέρεται το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει άμεσα τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, νοείται ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.

Άρθρο 66 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι διατάξεις του ν. 4314/2014 (Α' 265) και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις εξακολουθούν να ισχύουν όσον αφορά στη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, συμπεριλαμβανομένου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ 2014-2020), εκτός όσων ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα νόμο.

2. Για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, συμπεριλαμβανομένου του ΠΑΑ 2014-2020, εφαρμόζονται:

- α) Οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 34,
- β) το άρθρο 53,
- γ) το άρθρο 57, και
- δ) το άρθρο 59.

3. Ειδικώς οι παρακάτω διατάξεις του ν. 4314/2014 και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες πράξεις εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 και το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027:

- α) Το άρθρο 27Α,
- β) οι παρ. 2,3,4,5,8,11,15 και 16 του άρθρου 28,
- γ) οι παρ. 2, περ. α' έως στ', η', θ', ι', ιδ', ιε', και ιστ' και οι παρ. 3, 5, 6 και 8 του άρθρου 33,
- δ) οι παρ. 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 47, και
- ε) η παρ. 9 του άρθρου 48.

4. Το άρθρο 21 του ν. 4469/2017 (Α' 62), περί της καταβολής ειδικού επιδόματος στους υπαλλήλους που αποσπώνται ή μετακινούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 και την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, εφαρμόζεται και για τις Ειδικές

Υπηρεσίες της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, όπως διαμορφώνονται με τον παρόντα.

5. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται, διασπώνται ή συγχωνεύονται, νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ειδική Υπηρεσία που προκύπτει από τον παρόντα, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερης διάταξης για την έναρξη λειτουργίας της.

6. Το σύνολο του προσωπικού, που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποσπάται ή μετακινείται αυτοδικαίως στις αντίστοιχες Ειδικές Υπηρεσίες και στις νέες Ειδικές Υπηρεσίες που είτε προκύπτουν με μετονομασία είτε συστήνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος.

7. Οι αποσπάσεις ή μετακινήσεις του συνόλου του προσωπικού που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, παρατείνονται αυτοδικαίως, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027. Η παρούσα διάταξη κασιχύνει κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

8. Στην περίπτωση που οι εν ενεργεία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υπηρετούντες προϊστάμενοι οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου, των Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014 και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, επιλεγούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας των παρ. 18 και 19 του παρόντος, σε άλλη θέση προϊσταμένου από αυτή που κατέχουν, ο χρόνος μέχρι την επανατοποθέτησή τους στη νέα θέση λογίζεται για κάθε συνέπεια, πλην του επιδόματος θέσης ευθύνης, ως χρόνος πραγματικής και συνεχούς υπηρεσίας στην αρχική θέση που κατείχαν. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω δεν επανεπιλεγούν, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό μετά την απώλεια της θέσης ευθύνης επιστρέφεται απόκωκως και χωρίς προσαυξήσεις, τμηματικά, με παρακράτηση της μηνιαίας αναλογίας αυτού από τις τακτικές αποδοχές των επομένων μηνών.

9. Το προσωπικό που υπηρετεί με απόσπαση ή μετακίνηση στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» 2014-2020 κατά τον χρόνο κλεισίματος του ΕΠ, αποσπάται ή μετακινείται σε Ειδικές Υπηρεσίες που προβλέπονται στον παρόντα ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, κατόπιν αίτησης προτίμησης, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από το κλείσιμο του ΕΠ.

10. Το στελεχιακό δυναμικό του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος που υπηρετεί με διάθεση στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κατά τη δημοσίευση του παρόντος, μετακινείται στην Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αντίστοιχη δέσμευση θέσεων για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η μετακίνηση αυτή. Με την τοποθέτησή του εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του ν. 4314/2014.

11. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 22 του άρθρου 63 για τον καθορισμό των επιλέξιμων κατηγοριών ενεργειών τεχνικής βοήθειας, εφαρμόζεται η υπό στοιχεία 23451/ΕΥΣΣΑ493/24.02.2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 677).

12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 24 του άρθρου 63, εφαρμόζεται η υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ/2016 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β' 2943) για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

13. α) Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έπειτα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και του φορέα προέλευσης, οι αποσπασμένοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπάλληλοι του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην της ΜΟΔ ΑΕ, στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 που υπάγονται στο

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στη ΜΟΔ ΑΕ μετατάσσονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση εντός δυο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224). Οι υπάλληλοι του πρώτου εδαφίου μετατάσσονται σε κενή οργανική θέση κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, την ίδια σχέση εργασίας και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές. Αν δεν υφίσταται κενή οργανική θέση μονίμου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλου στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, είναι δυνατή η μετάταξη αποσπασμένων υπαλλήλων με σχέση εργασίας μονίμου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, αντίστοιχα, με παράλληλη δέσμευση κενών οργανικών θέσεων δημοσίου δικαίου, για όσο χρόνο υφίστανται οι προσωποπαγείς θέσεις.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους που είναι αποσπασμένοι σε Ειδική Υπηρεσία του ν. 4314/2014 που υπάγεται σε άλλο Υπουργείο ή σε Περιφέρεια, οι οποίοι μετατάσσονται στο Υπουργείο ή στην Περιφέρεια που είναι αποσπασμένοι με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του οικείου Υπουργείου ή του Υπουργείου Εσωτερικών αντίστοιχα.

γ) Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται δυνάμει του παρόντος μπορούν να αποσπώνται ή να μετακινούνται εκ νέου στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 και του παρόντος νόμου και στη ΜΟΔ ΑΕ με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από αίτημά τους και εισήγηση του οργάνου που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία υποδοχής ή του Προέδρου της ΜΟΔ ΑΕ κατά περίπτωση, και με διάρκεια απόσπασης ή μετακίνησης μέχρι την 31η.12.2027.

14. Μετακίνηση υπαλλήλου από μία Ειδική Υπηρεσία σε άλλη Ειδική Υπηρεσία πραγματοποιείται, λόγω υπηρεσιακών αναγκών ή με αίτησή του, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου που εποπτεύει τις Ειδικές Υπηρεσίες. Η μετακίνηση πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση ότι οι Ειδικές Υπηρεσίες προέλευσης και υποδοχής υπάγονται στον ίδιο Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα και εφόσον τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα της Ειδικής Υπηρεσίας υποδοχής υπερκαλύπτονται ή είναι ταυτόσημα με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα της Ειδικής Υπηρεσίας προέλευσης. Μετακίνηση προϊσταμένων γίνεται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική μονάδα.

15. Έργα προμηθειών ή υπηρεσιών που αφορούν στις συγχωνευόμενες Ειδικές Υπηρεσίες και είναι σε εξέλιξη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερης διάταξης για την έναρξη λειτουργίας τους, συνεχίζονται από την Ειδική Υπηρεσία που συστήνεται με τον παρόντα νόμο, η οποία καθίσταται καθολικός δικαιούχος των έργων. Η Ειδική Υπηρεσία που συστήνεται συνεχίζει και ολοκληρώνει τις διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί διατάξεις προμηθειών ή υπηρεσιών.

16. Μέχρι την κατάρτιση του Μητρώου Εμπειρογνομόνων, που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 18, ως Εμπειρογνώμονες ορίζονται υπάλληλοι του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιώτες, που διαθέτουν σχετικές με τον εκάστοτε διενεργούμενο έλεγχο ειδικές γνώσεις και εμπειρία.

17. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η υπ' αριθμ. 5003/19.12.2017 δημόσια εσωτερική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών διαχείρισης, ελέγχου και συντονισμού του σχεδιασμού και της εφαρμογής των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, του ΕΟΧ και των προϊσταμένων της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, βάσει της υπό στοιχεία 133426/ΕΥΘΥ 972/5.12.2017 κοινής απόφασης του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 4273), παύει να ισχύει, κατά το μέρος των θέσεων που δεν έχουν πληρωθεί. Η βαθμολογία που έλαβαν οι υποψήφιοι στη γραπτή εξέταση στο πλαίσιο της ως άνω πρόσκλησης, δύναται να προσμετρηθεί για τη συμμετοχή τους στον επόμενο διαγωνισμό πλήρωσης θέσεων ευθύνης που θα προκηρυχθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 του ν. 4314/2014, χωρίς τη συμμετοχή σε νέα γραπτή εξέταση, εφό-

σον το δηλώσουν με την αίτηση υποψηφιότητας.

18. Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών διαχείρισης, ελέγχου και συντονισμού του σχεδιασμού και της εφαρμογής των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΣΣ ΚΑΠ, του ΕΟΧ και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ σε αντίστοιχες θέσεις που προκηρύχθηκαν με την υπ' αριθμ. 5003/19.12.2017 «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ» της ΜΟΔ ΑΕ, αλλά δεν έχουν πληρωθεί ως αποτέλεσμα του ανωτέρω διαγωνισμού έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, διενεργείται κατ' εφαρμογή της παρ. 19 του παρόντος. Ομοίως, με την ίδια διαδικασία τοποθετούνται υπάλληλοι στις θέσεις προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 20 και των Ειδικών Υπηρεσιών και των μονάδων τους, που συστήνονται ή συγχωνεύονται με τον παρόντα νόμο, καθώς και υπάλληλοι στις θέσεις προϊσταμένων μονάδων Ειδικών Υπηρεσιών που συστήνονται ή συγχωνεύονται σε συνέχεια αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τον παρόντα.

19. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη του ΑΣΕΠ, καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, των Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014 και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, που τοποθετούνται μεταβατικά. Η ανωτέρω τοποθέτηση προϊσταμένων λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και την τοποθέτηση προϊσταμένων κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 του ν. 4314/2014, η οποία ολοκληρώνεται μέχρι τις 30.6.2023. Η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων οργάνων (Υπουργού, Περιφερειάρχη, Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα) στα οποία υπάγονται άμεσα οι Ειδικές Υπηρεσίες. Για την κάλυψη θέσεων ευθύνης στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του ΔΣ της ΜΟΔ ΑΕ. Της εισήγησης των ανωτέρω οργάνων προηγείται σχετικό ερώτημα για τον/την προτεινόμενο/η προς επιτροπή αξιολόγησης που αποτελείται από εμπειρογνώμονες και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Την επιτροπή επικουρεί στο έργο της η ΜΟΔ ΑΕ. Δεν απαιτούνται νέο ερώτημα και κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, εφόσον τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα της Ειδικής Υπηρεσίας τοποθέτησης υπερκαλύπτονται ή είναι ταυτόσημα με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα ειδικής υπηρεσίας για την οποία οι υπάλληλοι έχουν ήδη αξιολογηθεί θετικά στο παρελθόν από την επιτροπή της παρ. 2α του άρθρου 7 του ν. 2860/2000 (Α' 251). Μετά από την επιλογή και την τοποθέτηση των προϊσταμένων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, παύει αυτοδικαίως η άσκηση καθηκόντων ευθύνης των προϊσταμένων των αντίστοιχων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών, καθώς, επίσης, παύει και η άσκηση καθηκόντων ευθύνης λόγω αναπλήρωσης. Ειδικά για τη Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ) της περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 7, για την τοποθέτηση των προϊσταμένων οργανικών μονάδων εφαρμόζεται το άρθρο 11 του ν. 4872/2021 (Α' 247).

20. Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων για την εσωτερική διάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών που μετονομάζονται, διασπώνται ή συγχωνεύονται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα νόμο και την τοποθέτηση προϊσταμένου Ειδικής Υπηρεσίας, η οργάνωση και η λειτουργία τους διέπονται από τις ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις διάρθρωσης των οικείων Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.

21. Οι υπάλληλοι φορέων Γενικής Κυβέρνησης που είχαν υπηρετήσει σε Ειδική Υπηρεσία του παρόντος, του ν. 4314/2014, του ν. 3614/2007 (Α' 267), του ν. 2860/2000 ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ και αποχώρησαν, λόγω λήξης ή άρσης της απόσπασης ή μετακίνησής τους, κατά την έννοια του παρόντος, ή λόγω μετάταξης, μπορούν να αποσπώνται ή να μετακινούνται εκ νέου με διάρκεια απόσπασης ή μετακίνησης μέχρι την 31η.12.2027, στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ. Η ανωτέρω απόσπαση ή μετακίνηση διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του αρμοδίου, κατά περίπτωση, Υπουργείου. Η αίτηση για την απόσπαση ή τη μετα-

κίνηση υποβάλλεται στην Ειδική Υπηρεσία υποδοχής ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις αιτήσεις απόσπασης ή μετακίνησης που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014.

22. Η παρ. 9 του άρθρου 65 του ν. 4389/2016 (Α' 94) εφαρμόζεται και για το ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027.

23. Το άρθρο 45 του ν. 4456/2017 (Α' 24) εφαρμόζεται και για το ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027.

Άρθρο 67 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. Το άρθρο 9 του ν. 4314/2014 (Α' 265) και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 9 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 34 του παρόντος.

2. Το άρθρο 14 του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 14 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 20 του παρόντος.

3. Το άρθρο 15 του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 15 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 21 του παρόντος.

4. Το άρθρο 44 του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 44 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής η παρ. 3 του άρθρου 27 του παρόντος.

5. Το άρθρο 54Α του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 54Α του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 53 του παρόντος.

6. Το άρθρο 57Α του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 57Α του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 57 του παρόντος.

7. Το άρθρο 57Β του ν. 4314/2014 και όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 57Β του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 59 του παρόντος.

8. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αφορά θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα.

ΜΕΡΟΣ Η' **ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ** **ΝΟΕΦΥΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.»**

Άρθρο 68 **Σύσταση, αντικείμενο και σκοπός της εταιρείας**

1. Συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «ElevateGreece Α.Ε.» ή «ElevateGreeceS.A.» ή σε ακριβή μετάφρασή του σε άλλη γλώσσα.

2. Στην «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» μεταφέρεται αυτοδικαίως το Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων, που έχει συσταθεί και διατηρείται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4712/2020 (Α' 146). Ειδικότερα, μεταφέρονται τα μνημόνια συνεργασίας με τρίτους, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Μητρώου, υλικά και άυλα δικαιώματα, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα λεκτικά και απεικονιστικά, καθώς και το σύνολο των εγγεγραμμένων σε αυτό εταιρειών έως τη δημοσίευσή του παρόντος.

3. Σκοπός της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» είναι η διαχείριση και λειτουργία του ως άνω Μητρώου, η επίσημη και αξιόπιστη καταγραφή των νεοφυών (startup) επιχειρήσεων της Χώρας, η χαρτογράφηση του οικοσυστήματος που αυτές συνθέτουν, η μεταξύ τους δικτύωση, η δικτύωση με την επιχειρηματική κοινότητα και την ελληνική βιομηχανία με σκοπό την ανατροφοδότηση αναγκών της αγοράς, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αυτών, η παρακολούθηση της πορείας τους στη βάση κρίσιμων δεικτών - δημιουργία βάσης δεδομένων για την εύρεση εξειδικευμένων - επιστημονικών θέσεων εργασίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις, η λειτουργία της πλατφόρμας ως πόλου έλξης για

επενδυτές, όπως επενδυτικούς αγγέλους, venture capital funds και επιχειρήσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό, η στοχευμένη υποστήριξή τους με διάφορα δυνητικά μέτρα χρηματοδότησης από την Πολιτεία και η χορήγηση επιχειρηματικών βραβείων, όπως αναλυτικότερα αναφέρονται στο καταστατικό της.

4. Για την εκπλήρωση επιμέρους σκοπών της, η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» δύναται να συνεργάζεται με την «Ελληνική Εταιρία Επενδύσεων & Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», στη βάση μνημονίου συνεργασίας που συνάπτουν μεταξύ τους οι δύο εταιρείες.

Άρθρο 69 **Κανόνες λειτουργίας της νέας εταιρείας**

1. Η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον αρμόδιο Υπουργό για την έρευνα και την καινοτομία.

2. Η εταιρεία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως εκάστοτε ισχύουν, από τις ειδικές για αυτήν διατάξεις στην κείμενη νομοθεσία και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104). Η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» ανήκει στους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα και εφαρμόζονται ως προς αυτή οι διατάξεις που διέπουν τους φορείς που έχουν ταξινομηθεί ως φορείς Γενικής Κυβέρνησης. Κατ' εξαίρεση δεν εφαρμόζονται ως προς την εταιρεία οι διατάξεις που αναφέρονται σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου υπό την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147), εκτός των όσων ορίζονται ρητά στον παρόντα νόμο. Ομοίως δεν εφαρμόζονται ως προς την εταιρεία, οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), που διέπουν τους φορείς που έχουν ταξινομηθεί ως Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, με εξαίρεση των όσων ορίζονται ρητά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 70 **Εγγραφή νεοφυών επιχειρήσεων** **στο Μητρώο της εταιρείας**

1. Η εγγραφή των νεοφυών επιχειρήσεων στο Μητρώο της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, μετά από σχετική αίτηση της επιχείρησης και θετική εισήγηση από επιτροπή αξιολόγησης. Η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής των επιχειρήσεων στο Μητρώο, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις προκειμένου να εγγραφούν σε αυτό, η διαδικασία αξιολόγησής τους, οι λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία των επιτροπών αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της εταιρείας. Έως την κατάρτιση και ψήφιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας για τα ανωτέρω εφαρμόζεται η κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου για την έρευνα και την τεχνολογία Υπουργού της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4712/2020 (Α' 146).

2. Από τη δημοσίευσή του παρόντος ως νεοφυής (startup) επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση που είναι εγγεγραμμένη ή εγγράφεται στο Μητρώο που διατηρεί η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.». Ακολούθως, οποιεσδήποτε ρυθμίσεις στην κείμενη νομοθεσία αφορούν σε νεοφυείς (startups) επιχειρήσεις, έχουν εφαρμογή μόνο επί των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο εν λόγω Μητρώο της εταιρείας.

Άρθρο 71 **Διαλειτουργικότητα του Μητρώου** **της εταιρείας με άλλα μητρώα**

Το άρθρο 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για τη διαφύλαξη του απορρήτου των πληροφοριών, καθώς και η εκδοθησομένη δύναμη αυτού κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 7, εξακολουθούν να ισχύουν και για την «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», αναφορικά με τις επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες ή αιτούνται την εγγραφή τους στο Μητρώο. Επιπλέον, η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» μπορεί να συνάπτει μνημόνια

συνεργασίας και με άλλα μητρώα ή βάσεις δεδομένων που τηρούνται στον δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, προκειμένου να της διαβιβάζονται στοιχεία για τους σκοπούς λειτουργίας του Μητρώου της.

Άρθρο 72 **Καταστατικό της εταιρείας**

Το καταστατικό της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» έχει ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1 **Σύσταση - Εταιρικός τύπος - Επωνυμία**

Συστήνεται με το παρόν καταστατικό Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» ή σε ακριβή μετάφρασή της σε άλλη γλώσσα, η οποία αποκτά τον διακριτικό τίτλο «Elevate Greece S.A.».

Άρθρο 2 **Έδρα**

Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων. Είναι δυνατή η ίδρυση παραρτημάτων, υποκαταστημάτων και γραφείων της στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Άρθρο 3 **Διάρκεια**

Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) έτη και αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας μπορεί να παρατείνεται η διάρκειά της.

Άρθρο 4 **Σκοπός**

1. Σκοπός της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» είναι η διαχείριση και λειτουργία του Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων, η επίσημη και αξιόπιστη καταγραφή των νεοφυών (startup) επιχειρήσεων της Χώρας, η χαρτογράφηση του οικοσυστήματος που αυτές συνθέτουν, η μεταξύ τους δικτύωση, η δικτύωση με την επιχειρηματική κοινότητα και την ελληνική βιομηχανία με σκοπό την ανατροφοδότηση αναγκών της αγοράς, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αυτών, η παρακολούθηση της πορείας τους στη βάση κρίσιμων δεικτών, η δημιουργία βάσης δεδομένων για την εύρεση εξειδικευμένων - επιστημονικών θέσεων εργασίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις, η λειτουργία της πλατφόρμας ως πόλου έλξης για επενδυτές, όπως angels investors, venture capital funds και επιχειρήσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό, η στοχευμένη υποστήριξη τους με διάφορα δυναμικά μέτρα χρηματοδότησης από την Πολιτεία και η χορήγηση επιχειρηματικών βραβείων. Παράλληλα, η Εταιρεία παρακολουθεί και συνεργάζεται με τους υπόλοιπους συντελεστές του οικοσυστήματος καινοτομίας, το οποίο περιλαμβάνει τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ιδίως τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, τα Ερευνητικά Κέντρα, τα ΑΕΙ και άλλους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείων, τις επιχειρήσεις και την Κοινωνία των Πολιτών, ως συστατικά μέρη της «τετραπλής έλικας».

2. Αποστολή της εταιρείας αποτελεί η αποτελεσματική διασύνδεση και ο συντονισμός των μερών του ελληνικού οικοσυστήματος καινοτομίας, η σύνδεση της επιχειρηματικότητας και της καινοτόμου επιχειρηματικότητας με την παραγόμενη έρευνα και η βελτίωση των εθνικών επιδόσεων στους διεθνείς δείκτες καινοτομίας, μέσα από την καταγραφή, παρακολούθηση, προβολή, δικτύωση, κινητοποίηση και ενδυνάμωση των ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων, καθώς και όλων των συστατικών μερών της «τετραπλής έλικας».

3. Για την επίτευξη του σκοπού της η «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών

Επιχειρήσεων Α.Ε.»:

α. Στο πλαίσιο των διαδικασιών του «Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων»:

i. Δέχεται τις αιτήσεις για την ένταξη επιχειρήσεων στο «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων»,

ii. αναθέτει σε αξιολογητές την αξιολόγηση των αιτημάτων ένταξης,

iii. μεριμνά για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτημάτων ένταξης,

iv. με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, μετά από θετική εισήγηση από επιτροπή αξιολόγησης, εγκρίνει την εγγραφή νεοφυών επιχειρήσεων στο Μητρώο,

v. διοργανώνει και υλοποιεί κανάλια δικτύωσης, με κάθε πρόσφορο τρόπο, προκειμένου να διασυνδεθούν η έρευνα και η καινοτομία με την επιχειρηματική κοινότητα.

β. Διαχειρίζεται την ηλεκτρονική πλατφόρμα «ElevateGreece», η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), διαφυλάττει την εύρυθμη λειτουργία της και μεριμνά για τη διασύνδεση της με μητρώα που τηρούνται σε Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές και άλλους δημοσίου φορείς προς επίτευξη των σκοπών της.

γ. Συμβάλλει στην ανάπτυξη του ελληνικού οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων, είτε οργανώνοντας ως επίσημος κρατικός φορέας, είτε αναθέτοντας και επιβλέποντας τη διοργάνωση της εθνικής συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις του εξωτερικού στο θεματικό πεδίο της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

δ. Διοργανώνει τον «Εθνικό Διαγωνισμό Βραβείων Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας» και συνεργάζεται προς τούτο με τους «Επίσημους Υποστηρικτές» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «ElevateGreece».

ε. Απευθύνει προσκλήσεις ενδιαφέροντος προς δυνητικούς «Επίσημους Υποστηρικτές» της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «ElevateGreece» και αναλαμβάνει την κατάρτιση Μνημονίων Συνεργασίας.

στ. Παρέχει στοχευμένη υποστήριξη στις νεοφυείς επιχειρήσεις, μέσω επιχορηγήσεων και άλλων δυνητικών μέτρων από την Πολιτεία, πλην χρηματοδοτικών μέσων και εργαλείων.

ζ. Παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πληροφορίες για το θεσμικό, νομοθετικό, φορολογικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του «Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων».

η. Οργανώνει ολοκληρωμένα προγράμματα προώθησης και προβολής του ελληνικού οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, προσκλήσεις επενδυτών, επενδυτικών αγγέλων, εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δημοσιογράφων, χωρίς να φέρει ευθύνη για τις τοποθετήσεις που οι επενδυτές ενδεχομένως αναλάβουν.

θ. Καταγράφει τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις επιχειρήσεις του «Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων» από επενδυτικούς αγγέλους.

ι. Μεριμνά για τη χαρτογράφηση του οικοσυστήματος καινοτομίας και συντάσσει περιοδικές εκθέσεις, στις οποίες δύνανται να συμπεριλαμβάνονται στοιχεία από ερευνητικούς φορείς, επιχειρήσεις με δραστηριότητα στην έρευνα και ανάπτυξη (συμμετοχή σε δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, πραγματοποίηση προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης), καθώς και άλλους φορείς της «Κοινωνίας των Πολιτών».

ια. Συμβάλλει στην κατάρτιση και παρακολούθηση της «Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση» και της «Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας» παρέχοντας την αναγκαία πληροφόρηση και προτάσεις στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για θέματα που αφορούν στη νεοφυή επιχειρηματικότητα.

ιβ. Αναλαμβάνει την παρακολούθηση, μελέτη, εκπόνηση και εισήγηση μελετών, προτάσεων, μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων για την προώθηση, ενίσχυση και υποστήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και ειδικότερα των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων».

ιγ. Διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση του θεσμικού πλαι-

σίου που αφορά τη νεοφυή επιχειρηματικότητα.

ιδ. Προωθεί ενεργά τη δικτύωση μεταξύ όλων των μερών που απαρτίζουν την «τετραπλή έλικα» του οικοσυστήματος καινοτομίας και παρέχει, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, δυνατότητες δικτύωσης στις εγγεγραμμένες στο «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων» επιχειρήσεις.

ιε. Συνεργάζεται με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού και μεριμνά για την αξιοποίηση ενωσιακών και διεθνών πόρων, ανταλλάσσει και υιοθετεί καλές πρακτικές.

4. Περαιτέρω, για την εκπλήρωση των σκοπών της, η Εταιρεία μπορεί: α) Να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση οποιουδήποτε εταιρικού τύπου, με όμοιους, ή παρεμφερείς προς τους παραπάνω σκοπούς, β) να συνεργάζεται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο, γ) να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε επιχείρηση ημεδαπή ή αλλοδαπή, με όμοιους ή παρεμφερείς σκοπούς, δ) να συνάπτει συμβάσεις προς εξεύρεση οικονομικών πόρων, με την εξαίρεση της σύναψης δανειακών συμβάσεων, για τις οποίες απαιτείται έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, να αναθέτει σε τρίτους οποιοδήποτε έργο ή προμήθεια εξοπλισμού, να εποπτεύει και να συντονίζει τις απαιτούμενες εργασίες και εν γένει να προβαίνει σε οποιαδήποτε εργασία προς πραγμάτωση του ως άνω σκοπού της, και ε) να εκπονεί για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αντί αμοιβής, μελέτες σχετικές με τις σκοπούς της, ερευνητικά προγράμματα, καθώς και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης αντίστοιχων έργων σε τρίτους.

5. Η Εταιρεία υλοποιεί κάθε άλλο έργο στο πλαίσιο του σκοπού της, για το οποίο αποφασίζει το Διοικητικό της Συμβούλιο, ή της αναθέτει ο εποπτεύων Υπουργός, ή άλλοι φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, ή φορείς και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 5

Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, διαιρείται σε δύο χιλιάδες (2.000) μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η καθεμία και καλύπτεται ολόκληρο από το Ελληνικό Δημόσιο. Για κάθε άλλη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104). Το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση από τον Υπουργό Οικονομικών και τον εποπτεύοντα την εταιρεία Υπουργό.

2. Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές.

3. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας καταβάλλεται άπαξ εντός τεσσάρων (4) μηνών από της δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος καταστατικού.

4. Με κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών δύναται να αποφασίζεται η σε συντομότερο χρόνο κάλυψη από το Δημόσιο, του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και οποιαδήποτε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής, εγγεγραμμένων των αντίστοιχων πιστώσεων στους σχετικούς προϋπολογισμούς.

Άρθρο 6

Έσοδα

Τα έσοδα της εταιρείας προέρχονται από ετήσια επιχορήγηση εκ του τακτικού προϋπολογισμού, εντός των ορίων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους ενωσιακούς πόρους στο πλαίσιο του σκοπού της ή αντιστοίχως πόρους διεθνών οργανισμών, από προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, από δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, από την εκμετάλλευση της περιουσίας της, από ανταποδοτικές εισφορές, τέλη, αμοιβές ή διαχειριστικές αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει, από την εκμίσθωση ή παραχώρηση χώρων ή εγκαταστάσεων και από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή κατά την άσκηση δραστηριότητας εντός του πεδίου των σκοπών

της. Η εταιρεία δύναται να αποδέχεται και να προβαίνει σε χορηγίες στο πλαίσιο των καταστατικών της σκοπών.

Άρθρο 7

Διαχείριση

1. Η διαχειριστική χρήση της εταιρείας συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.

2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός της εταιρείας εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, είναι δυνατή η ανακατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού. Για την αύξηση του προϋπολογισμού απαιτείται έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών.

4. Η διαδικασία διενέργειας των δαπανών, η οργάνωση και η λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οικονομική διαχείριση της εταιρείας ρυθμίζεται με κανονισμούς που καταρτίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Κάθε σύμβαση μεταβίβασης δικαιώματος αγοραπωλησίας και δωρεάς κινητών (χρημάτων) και ακινήτων προς την εταιρεία απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Επιπλέον, το συνολικό ποσό της δωρεάς, σύμφωνα με την παρούσα, εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα του δωρητή, αναλογικά, ανά κατηγορία δηλωθέντος εισοδήματος, του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η δωρεά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 8

Διοίκηση - Εκπροσώπηση

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρείας είναι πενταμελές, περιλαμβανομένου του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, και του Διευθύνοντος Συμβούλου και η θητεία του είναι πενταετής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτεύοντος την Εταιρεία Υπουργού. Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επαναδιορισθούν, η συνολική όμως θητεία αδιαλείπτως δεν είναι δυνατόν να υπερβεί τον χρόνο δύο (2) θητειών. Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αναλαμβάνει αυτοδικαίως καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας καθήκοντα Αντιπροέδρου. Ως προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εντεταλμένο Σύμβουλο τηρείται η διαδικασία των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020 (Α' 197). Η παύση των μελών δεν γεννά δικαίωμα οποιασδήποτε αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου ή της εταιρείας.

2. Το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπικουρεί το, έχον αμιγώς συμβουλευτικό χαρακτήρα, Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ). Η Επιτροπή Καινοτομίας και Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας του ΕΣΕΤΕΚ αναλαμβάνει την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης της εταιρείας για το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των σκοπών της. Στις συνεδριάσεις του ΔΣ μετέχει, άνευ αποζημίωσης ή άλλης αμοιβής και χωρίς δικαίωμα ψήφου, ένα μέλος της Επιτροπής Καινοτομίας και Νεοφυούς Επιχειρηματικότητας του ΕΣΕΤΕΚ, το οποίο ορίζεται από τον Πρόεδρο του ΕΣΕΤΕΚ.

3. Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και εκτός εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία έναντι των τρίτων, εκτός και αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Περιορισμοί της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, έστω και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

4. Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Διοικητικού

Συμβουλίου, ο αρμόδιος Υπουργός διορίζει μέλη αυτού σε αντικατάσταση των μελών που εξέλιπαν. Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, σύμφωνα με την παρούσα, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των παραπάνω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση, τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην έδρα της εταιρείας όποτε αυτό είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μία φορά κάθε μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή του αναπληρωτή του. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει εγκύτως εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίασή του παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του με έγγραφη πρόσκληση που περιλαμβάνει τον τόπο, τη μέρα και ώρα, καθώς και τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Η πρόσκληση γνωστοποιείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες μέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερησίας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνον εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων. Μπορεί, όμως, το Διοικητικό Συμβούλιο να ορίσει τακτική ημέρα και ώρα συνεδρίασης, οπότε παραλείπεται η σύγκληση με έγγραφη πρόσκληση. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται να συγκαλέσει το Συμβούλιο κάθε φορά που το απαιτεί το συμφέρον της εταιρείας ή μετά από έγγραφη αίτηση τουλάχιστον δύο (2) μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προς αυτόν, ο οποίος υποχρεούται να συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Σε περίπτωση άρνησης του Προέδρου ή του αναπληρωτή του να συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα στην παραπάνω προθεσμία ή εκπρόθεσμη σύγκλησής του, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη λήξη του επταημέρου, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην κατά τα ανωτέρω αίτησή τους πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί το Διοικητικό Συμβούλιο. Το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου επικουρεί νομικός σύμβουλος, ο οποίος παρίστανται και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και εκφράζει τη γνώμη του σε τυχόν ερωτήσεις που του απευθύνονται, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

6. Τον Πρόεδρο, απόντα ή κωλύόμενο, αναπληρώνει ως προς τις μη εκτελεστικές του αρμοδιότητες ο Αντιπρόεδρος ή άλλος προς τούτο εξουσιοδοτημένος σύμβουλος. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον παρίστανται τρία (3) τουλάχιστον μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Διευθύνων Σύμβουλος, και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της εταιρείας. Τα πρακτικά υπογράφονται από τα παρόντα μέλη και τον γραμματέα. Αντίγραφο ή απόσπασμα των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του ή τον Γραμματέα, εφόσον ληφθεί για αυτό σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Με απόφαση του εποπτευόμενου Υπουργού ή της Γενικής Συνέλευσης, μετά από εισήγηση του Δ.Σ., μπορεί να ανατεθεί σε ένα οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός του Προέδρου, η άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων (Εντεταλμένος Σύμβουλος) και να εξειδικεύονται οι συγκεκριμένες αρμοδιότητές που του ανατίθενται σύμφωνα με το καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό.

7. Η εταιρεία εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα και απέναντι σε κάθε αρχή ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή τον Εντεταλμένο Σύμβουλο κατά το μέτρο των αρμοδιοτήτων του ή από ειδικώς εξουσιοδοτημένο για τη συγκεκριμένη περίπτωση πρόσωπο. Στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκ-

προσώπηση της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα μέλη του, σε υπαλλήλους της εταιρείας ή άλλα εκτός εταιρείας τρίτα πρόσωπα, παρέχοντας σε αυτούς ειδική εξουσιοδότηση. Η εταιρεία αναλαμβάνει έγκυρα υποχρεώσεις απέναντι στους τρίτους, με την υπογραφή κάτω από την εταιρική επωνυμία, του κατά τα ανωτέρω, εκπροσώπου της. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να παράσχει δικαίωμα υπογραφής σε συμβούλους, διευθυντές ή υπαλλήλους της εταιρείας, καθορίζοντας το πλαίσιο, τους όρους, την έκταση και τα χρονικά όρια της εξουσίας τους.

8. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.

Άρθρο 9

Ευθύνη - Αμοιβή μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του δεν έχουν καμία ατομική ευθύνη απέναντι σε τρίτους για τις υποχρεώσεις της εταιρείας, που προκύπτουν από τη διαχείρισή τους.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται απέναντι στην εταιρεία για κάθε πταίσμα τους κατά τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτευόμενου Υπουργού, καθορίζονται οι αμοιβές και τυχόν λοιπές παροχές των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 109 του ν. 4548/2018 (Α' 104). Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος της εταιρείας λαμβάνουν τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα, που ορίζονται στο άρθρο 41 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εξακολουθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους να διέπονται από το ασφαλιστικό συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπάγονταν αμέσως πριν τον διορισμό τους, θεωρούμενοι για την ασφάλισή τους ως έμμισθοι, ελλείποντος δε τέτοιου καθεστώτος υπάγονται στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 10

Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες

1. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο αυτής και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά στην Εταιρεία. Οι αποφάσεις της δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν.

2. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- την τροποποίηση του καταστατικού,
- την αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου,
- την εκλογή ελεγκτών,
- την έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων,
- τη διάθεση των ετησίων κερδών,
- τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας, και
- τον διορισμό εκκαθαριστών.

3. Στην παρ. 2 δεν υπάγονται οι αποφάσεις εκείνες, οι οποίες, με το παρόν Καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου προεδρεύει στη Γενική Συνέλευση προσωρινά, εκλέγει δε έναν Γραμματέα μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο οριστικός κατάλογος αυτών που δικαιούνται να μετέσχουν στη Συνέλευση μετόχων και εκλέγει το οριστικό προεδρείο, που αποτελείται από έναν Πρόεδρο και έναν Γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφοσυλλέκτη. Η εκλογή του Προέδρου της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με μυστική ψηφοφορία, εκτός και αν ομόφωνα η Γενική Συνέλευση προτιμήσει την εκλογή του χωρίς ψηφοφορία.

Άρθρο 11 Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

1. Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης γίνεται πάντα από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται τακτικά στην έδρα της εταιρείας μία (1) φορά τον χρόνο, το αργότερο έως τη 10η ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, όποτε κρίνει αναγκαίο, δύναται να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη συνεδρίαση.

3. Η Γενική Συνέλευση, με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και αυτές που θεωρούνται ως τέτοιες, πρέπει να συγκαλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες προ της ημερομηνίας που έχει οριστεί για τη συνεδρίαση αυτή. Η ημέρα της δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασης αυτής δεν υπολογίζονται.

4. Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχωρείται στη μερίδα της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρείας.

5. Η εταιρεία υποχρεούται, όπως υποβάλλει στο Γ.Ε.ΜΗ., είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση των μετόχων αυτής, επικυρωμένο αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης με επεξηγηματική έκθεση για τα θέματα που αναγράφονται σε αυτήν. Η πρόσκληση των επαναληπτικών γενικών Συνελεύσεων ανακοινώνεται, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες νωρίτερα.

6. Η εταιρεία υποχρεούται όπως, μετά από κάθε Γενική Συνέλευση των μετόχων αυτής, υποβάλλει στο Γ.Ε.ΜΗ., εντός είκοσι (20) ημερών, επικυρωμένο αντίγραφο των πρακτικών αυτής.

Άρθρο 12 Θέματα συζήτησης - Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης περιορίζονται στα θέματα που περιλαμβάνει η δημοσιευμένη ημερήσια διάταξη. Η ημερήσια διάταξη καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Συζήτηση εκτός από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν επιτρέπεται, εκτός από τροπολογίες επί των προτάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και προτάσεων για σύγκληση άλλης Γενικής Συνέλευσης.

2. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλους τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

3. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη Γενική Συνέλευση καταχωρίζονται σε περίληψη σε ειδικό βιβλίο πρακτικών, το οποίο υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Συνέλευσης. Το βιβλίο πρακτικών μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 93 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

4. Τα αντίγραφα και τα αποσπάσματα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης επικυρώνονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 13 Οικονομικός έλεγχος

Η οικονομική διαχείριση της εταιρείας υπόκειται σε ετήσιο έλεγχο από νόμιμους ελεγκτές, οι οποίοι υποβάλλουν την έκθεσή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον εποπτευόμενα Υπουργό.

Άρθρο 14 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου - Πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς - Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η εταιρεία αναπτύσσει και υιοθετεί:
 - (α) Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο

των διαδικασιών που τίθενται σε εφαρμογή από το Δ.Σ., τη διοίκηση και το υπόλοιπο προσωπικό της εταιρείας, με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των εταιρικών εργασιών, την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς και

(β) ολοκληρωμένο πλαίσιο καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς με σκοπό την αποτελεσματική πρόληψη, αποτροπή και τον εντοπισμό φαινομένων και πράξεων απάτης και διαφθοράς σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

2. Στην εταιρεία συστήνεται και λειτουργεί τριμελής Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4449/2017 (Α' 7).

3. Στην εταιρεία λειτουργεί Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, ως ανεξάρτητη υπηρεσία της εταιρείας, η οποία αποτελείται από τουλάχιστον έναν (1) εσωτερικό ελεγκτή, ο οποίος επιλέγεται από το μητρώο εσωτερικών ελεγκτών του Υπουργείου Οικονομικών και ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

4. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, είναι ανεξάρτητοι, δεν υπάγονται ιεραρχικά σε καμία άλλη υπηρεσιακή μονάδα της εταιρείας και εποπτεύονται από την Επιτροπή Ελέγχου της εταιρείας. Οι οριζόμενοι ως εσωτερικοί ελεγκτές δεν αποκτούν καθ' οιονδήποτε τρόπο την υπαλληλική ιδιότητα και δεν τελούν σε σχέση εξαρτημένης εργασίας, ενώ παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Άρθρο 15 Λύση και εκκαθάριση της Εταιρείας

1. Η εταιρεία λύεται:

α. όταν παρέλθει ο χρόνος διάρκειάς της, εκτός αν προηγουμένα αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση η παράταση της διάρκειάς της,

β. με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται με ομοφωνία ή

γ. εφόσον κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης, λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

2. Η εταιρεία λύεται, επίσης, με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 165 και 166 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

3. Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

4. Εάν η εταιρεία λυθεί, λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειάς της ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ή εάν μετά την κήρυξη της πτώχευσης επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση κατά τις ισχύουσες περί πτωχεύσεως διατάξεις, δύναται αυτή να αναβιώσει με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

5. Με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην περ. α' της παρ. 1, το Διοικητικό Συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, μέχρι να διορισθεί εκκαθαριστής από την Γενική Συνέλευση. Στην περ. β' της παρ. 1, η Γενική Συνέλευση, με την ίδια απόφαση, ορίζει τον εκκαθαριστή. Στην περίπτωση της παρ. 2, ο εκκαθαριστής ορίζεται από το Δικαστήριο με την απόφαση που κηρύσσει τη λύση της εταιρείας.

6. Η εκκαθάριση διενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 168 έως 170 του ν. 4548/2018.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Άρθρο 16 Στελέχωση - Εσωτερική λειτουργία

1. Στην εταιρεία συστήνονται είκοσι (20) θέσεις προσωπικού

με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.), μία (1) θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, μία (1) θέση νομικού συμβούλου και μία (1) θέση εσωτερικού ελεγκτή. Η κατανομή των παραπάνω θέσεων ανά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα γίνεται με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

2. Η πρόσληψη για την πλήρωση των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280), με την έκδοση σχετικής προκήρυξης, ύστερα από έλεγχο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), από τον πρόεδρο του Δ.Σ. μετά από εισήγηση του Δ.Σ. της εταιρείας. Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η συνολική διαδικασία διενεργούνται από την εταιρεία. Το Α.Σ.Ε.Π. διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας, καθώς και τον κατ' ένσταση έλεγχο των προσωρινών πινάκων κατάταξης. Η πρόσληψη με σχέση έμμισθης εντολής πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Δικηγόρων.

3. Επιτρέπεται η απόσπαση στην Εταιρεία προσωπικού, μόνιμου και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετεί σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, οι αποσπάσεις διενεργούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248).

4. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων ορίζεται σε τρία (3) έτη, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης της απόσπασης μία φορά κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου και έκδοσης σχετικής απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας και σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ.. Για το χρονικό διάστημα της απόσπασης οι υπάλληλοι διατηρούν το σύνολο των τακτικών αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής τους και η δαπάνη μισθοδοσίας και επιπλέον αμοιβών βαρύνει την Εταιρεία. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτεύοντος την εταιρεία Υπουργού καθορίζονται οι τακτικές αποδοχές και τυχόν λοιπές παροχές του προσωπικού της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Άρθρο 17 Εσωτερικοί Κανονισμοί

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, εγκρίνεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της εταιρείας, με τον οποίο καθορίζονται ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της εταιρείας, όπως:

(α) η διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρείας, η κατανομή αρμοδιοτήτων, ο τρόπος λειτουργίας και η σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση,

(β) ο κώδικας δεοντολογίας, τα θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας,

(γ) οι οργανικές θέσεις του προσωπικού, εντός του πλαισίου του παρόντος, τα προσόντα και όροι πρόσληψης, οι όροι εργασίας,

(δ) οι διαδικασίες πειθαρχικού ελέγχου, οι διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των υπαλλήλων,

(ε) τα σχετικά με τις μετακινήσεις προσωπικού και το επιτρεπόμενο ύψος δαπανών σχετικά με εκτός έδρας μετακινήσεις, εντός του πλαισίου που καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτεύοντος την εταιρεία Υπουργού,

(στ) η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής των επιχειρήσεων στο Μητρώο, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις, προκειμένου να εγγραφούν σε αυτό, η διαδικασία αξιολόγησής τους, οι λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία των επιτροπών αξιολόγησης, καθώς και

(ζ) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εταιρική διακυβέρνηση και την ορθή λειτουργία της Εταιρείας.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας,

που λαμβάνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων του ν. 4013/2011 (Α' 204), εγκρίνεται, κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147) και υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, Κανονισμός Προμηθειών, με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων, μισθώσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα, καθώς και διατάξεις έννομης προστασίας για τις συμβάσεις κάτω των ορίων. Ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προμηθειών της εταιρείας δημοσιεύεται στο τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Για τις διαδικασίες ανάθεσης προμηθειών, υπηρεσιών μελετών και έργων, με αξία άνω των ορίων που ορίζονται στο άρθρο 5 του ν. 4412/2016 εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Άρθρο 18 Σύμβουλοι

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργων με χρηματοοικονομικούς, νομικούς, τεχνικούς και άλλους εξειδικευμένους συμβούλους, με σκοπό την αξιολόγηση των αιτήσεων για την ένταξη των νεοφυών επιχειρήσεων στο Μητρώο της εταιρείας, καθώς και για την υποστήριξη των λοιπών αρμοδιοτήτων της εταιρείας, που πηγάζουν από τον παρόντα νόμο.

2. Αν για τις υπηρεσίες της παρ. 1 απαιτείται η παροχή υπηρεσιών τρίτων (υπεργολάβων), η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στην αμοιβή των συμβούλων. Σε κάθε περίπτωση, για την παροχή των υπηρεσιών και την καλή εκτέλεση της σύμβασης ευθύνεται ο σύμβουλος που συμβάλλεται με την εταιρεία στο πλαίσιο του παρόντος.

3. Οι σύμβουλοι πρέπει να έχουν τεχνογνωσία και εμπειρία στα αντίστοιχα θέματα και ειδικότερα σε θέματα νεοφυών επιχειρήσεων, έρευνας και καινοτομίας. Οι σύμβουλοι οφείλουν να τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας του επαγγέλματός τους και το επαγγελματικό απόρρητο, ακόμη και μετά το πέρας της εργασίας τους. Οι σύμβουλοι οφείλουν να ενημερώνουν την εταιρεία, αν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτών και της προς ένταξη στο Μητρώο νεοφυούς επιχείρησης.

4. Οι σύμβουλοι, εφόσον είναι νομικά πρόσωπα, οφείλουν να διαθέτουν έμπειρο προσωπικό με την κατάλληλη εξειδίκευση να οργανώνουν, διοικούν και διαχειρίζονται το έργο τους με τρόπο ώστε να μην καθυστερεί τη διαδικασία και την ολοκλήρωση της εργασίας τους.

5. Οι σύμβουλοι υποχρεούνται να δηλώνουν, κατά τη σύναψη της συμβάσεώς τους και καθ' όλη τη διάρκειά της, οιαδήποτε σχέση ενδέχεται να προξενεί σύγκρουση συμφερόντων με το Ελληνικό Δημόσιο, άλλως καταγγέλλεται η σύμβασή τους και καταπίπτει σε βάρος τους ποινική ρήτρα, ισόποση με το ήμισυ της προϋπολογιζόμενης αμοιβής για το έργο.

6. Κατά την έναρξη λειτουργίας της εταιρείας μπορεί να ανατίθενται σε νομικό πρόσωπο με εξειδικευμένη εμπειρία ο σχεδιασμός και η οργάνωση της διοικητικής δομής της Εταιρείας, ο σχεδιασμός και ο συντονισμός των υποστηρικτικών δομών και ο ορισμός και η κάλυψη των αναγκών της εταιρείας σε ανθρώπινο δυναμικό. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται οι επιμέρους υπηρεσίες των ανωτέρω πεδίων που παρέχονται από το ανωτέρω νομικό πρόσωπο.»

Άρθρο 73 Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται ανωτέρω, μετά την έναρξη λειτουργίας της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», καταργείται το άρθρο 47 του ν. 4712/2020 (Α' 146).

**ΜΕΡΟΣ Θ'
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 74

Παράταση προθεσμίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων για την αναμόρφωση του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων

Οι κανονιστικές πράξεις που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 9 του άρθρου 173 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της αναμόρφωσης του πλαισίου για την άσκηση εποπτείας και τη διαδικασία ελέγχου των οικονομικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων, όσον αφορά στα πεδία εποπτείας της περ. δ' ως προς την ασφάλεια υποδομών και κατασκευών, της περ. ε' ως προς τη δημόσια υγεία και της περ. στ' ως προς την ασφάλεια και υγεία εργαζομένων της παρ. 4 του άρθρου 127 του ν. 4512/2018, εκδίδονται έως τις 31.12.2023.

Άρθρο 75

Ορισμός αρμόδιας αρχής επιβολής κυρώσεων για τη λειτουργία ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων εντός τουριστικών λιμένων - Τροποποίηση του άρθρου 117 του ν. 4442/2016

Στο άρθρο 117 του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί της επιβολής κυρώσεων για τη μη νόμιμη λειτουργία των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 περί του τρόπου επιβολής κυρώσεων, προστίθεται η κατά τόπον αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού (ΠΥΤ) του Υπουργείου Τουρισμού ως αρμόδια αρχή και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δήμου ή της κατά τόπον αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, η οποία εκδίδεται αφού ο φορέας της δραστηριότητας κληθεί εγγράφως προς έκθεση των απόψεών του. Στην ίδια απόφαση αναφέρονται οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν και η προθεσμία που χορηγείται προς άρση αυτών, προκειμένου η δραστηριότητα να καταστεί συμβατή με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, ή να συμμορφωθεί με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται στις εγκρίσεις εγκατάστασης ή λειτουργίας.»

2. Η παρ. 6 αντικαθίσταται, ως εξής:

«6. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν.δ. 356/1974, Α' 90) και πιστώνονται σε ειδικό κωδικό του κρατικού προϋπολογισμού. Εφόσον αρμόδια ή αδειοδοτούσα αρχή είναι ο δήμος, ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του επιβληθέντος προστίμου αποτελεί έσοδο του δήμου, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου βεβαιώνεται η παράβαση και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στον ανωτέρω ειδικό κωδικό του Κρατικού Προϋπολογισμού.»

3. Η παρ. 8 αντικαθίσταται, ως εξής:

«8. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων που εκδίδονται από το αρμόδιο όργανο του δήμου χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Όταν οι αποφάσεις επιβολής κυρώσεων εκδίδονται από τις κατά τόπους αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού χωρεί διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187).»

Άρθρο 76

Προϋποθέσεις θέσης σε αργία των προέδρων και των μελών των διοικητικών επιτροπών και των διοικητικών συμβουλίων των Επιμελητηρίων και του προέδρου και των μελών της γενικής συνέλευσης και της διοικητικής επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4497/2017

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4497/2017 (Α' 171) τροποποιείται, ως προς τις προϋποθέσεις θέσης σε αργία, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όταν γίνεται παραπομπή για κακούρηγμα με αμετάκλητο

βούλευμα ή με απευθείας κλήση, κατά της οποίας έχει εξαντληθεί το δικαίωμα προσφυγής και εφόσον έχει επιβληθεί προσωρινή κράτηση, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων θέτει τον κατηγορούμενο σε κατάσταση αργίας μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του δικαστηρίου. Εάν εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως.»

Άρθρο 77

Χορήγηση άδειας παραγωγής αντισηπτικών - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020

Η ισχύς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020 (Α' 74), ως προς τη χορήγηση άδειας παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται έως την 30ή.6.2022.

Άρθρο 78

Υποχρέωση γνωστοποίησης επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 για την υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου τους

Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 (Α' 261) και δεν έχουν γνωστοποιήσει την υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου στις προκαθορισμένες ημερομηνίες, όπως αυτές προσδιορίζονται στην περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4399/2016 (Α' 117), υποχρεούνται να γνωστοποιούν την υλοποίηση αυτή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή της οικείας περιφέρειας, με την υποβολή είτε υπεύθυνης δήλωσης είτε αιτήματος ελέγχου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 79

Απαλλαγή μακροχρόνιας υποχρέωσης τήρησης θέσεων εργασίας για πληττόμενες επιχειρήσεις λόγω πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Κατά τον έλεγχο τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διατήρησης θέσεων εργασίας των επιχειρήσεων, των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στους ν. 3299/2004 (Α' 261), 3908/2011 (Α' 8) και 4399/2016 (Α' 117) και των οποίων η δραστηριότητα εμπίπτει στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των κλάδων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, εξαιρούνται οι θέσεις εργασίας που απωλέστηκαν την περίοδο μεταξύ της 1ης.1.2020 και της 30ής.6.2021, αποκλειστικά για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Άρθρο 80

Αποζημιώσεις μελών του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) για τις αξιολογήσεις και τους ελέγχους επενδυτικών σχεδίων αναπτυξιακών νόμων

1. Στα μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) του άρθρου 11 του π.δ. 33/2011 (Α' 83), τα οποία πραγματοποίησαν αξιολογήσεις και ελέγχους επενδυτικών σχεδίων των νόμων 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8) και δεν έχουν λάβει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος τις αποζημιώσεις, που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 2/16822/0022/9.5.2011 (Υ.Ο.Δ.Δ. 195) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και στην υπ' αριθμ. 2/88585/0022/21.12.2012 (Υ.Ο.Δ.Δ. 592) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που είχαν εφαρμογή κατά τον χρόνο της αξίωσής τους, καταβάλλονται αναλόγως οι σχετικές αποζημιώσεις.

Τα μέλη του πρώτου εδαφίου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επανυποβάλλουν το αίτημά τους

με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καταθέτοντας υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχουν εισπράξει τη σχετική αποζημίωση σε προγενέστερο χρόνο.

2. Στα μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του άρθρου 7 του π.δ. 33/2011, τα οποία πραγματοποιήσαν αξιολογήσεις επενδυτικών σχεδίων, κατ' εφαρμογή του ν. 4399/2016, από την ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων της προκήρυξης στις 19.10.2017 έως τις 30.6.2019 καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 26226/13.3.2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 117) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, που εκδόθηκε σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4399/2016 (Α' 117).

Άρθρο 81

Αξιοποίηση κινήτρου φορολογικής απαλλαγής σε επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων των ν. 4399/2016 και 3908/2011

Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στους ν. 3908/2011 (Α' 8) και 4399/2016 (Α' 117) και έχουν υποβάλει αίτηση για την πιστοποίηση ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του επενδυτικού έργου ή για την ολοκλήρωση των επενδύσεών τους, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021, δικαιούνται τη χρήση της ωφέλειας κινήτρου φορολογικής απαλλαγής, κατ' εξαίρεση, για τα εισοδήματα που αποκλήθηκαν το έτος 2021, εφόσον η απόφαση πιστοποίησης εκδοθεί έως την ημερομηνία υποβολής των δηλώσεων εισοδήματος φορολογικού έτους 2021.

Άρθρο 82

Προσαρμογή του πληροφοριακού συστήματος του αναπτυξιακού νόμου ν. 4887/2022 προς την αναπτυξιακή πολιτική της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 126 του ν. 4887/2022

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. 4887/2022 (Α' 16) τροποποιείται με την πρόβλεψη διαλειτουργικότητας του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακού Νόμου με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την υποστήριξη της εφαρμογής των καθεστώτων του παρόντος λειτουργεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων Πληροφοριακό Σύστημα Αναπτυξιακού Νόμου (Π.Σ.-Αν), το οποίο διαλειτουργεί με το Πληροφοριακό Σύστημα που προβλέπεται από τις διατάξεις που διέπουν τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα, διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (Π.Σ.-Αν). Το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.), η λειτουργία του οποίου διέπεται από τον ν. 4314/2014 (Α' 265) εξακολουθεί να λειτουργεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων.

Τα Πληροφοριακά Συστήματα της παρούσας είναι προσβάσιμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).»

Άρθρο 83

Γραφείο Διοικητή Ειδικής Υπηρεσίας - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4872/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4872/2021 (Α' 247) τροποποιείται αναφορικά με τη σύσταση του αυτοτελούς Τμήματος Παρατηρητηρίου και τη στελέχωση αυτού, ο τίτλος του άρθρου τροποποιείται ανάλογα και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

Άρθρο 10

Γραφείο Διοικητή Ειδικής Υπηρεσίας και Αυτοτελές Τμήμα Παρατηρητηρίου

1. Συστήνεται Γραφείο Διοικητή, το οποίο υποστηρίζει τον Διοι-

κητή στην άσκηση των καθηκόντων του και υπάγεται απευθείας σε αυτόν.

2. Το Γραφείο Διοικητή διέπεται, σε ό,τι αφορά την οργάνωση, τις αρμοδιότητες, τη λειτουργία και τη στελέχωσή του, από τα άρθρα 45 έως 48 του ν. 4622/2019 (Α' 133), με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στον παρόντα.

3. Το Γραφείο Διοικητή στελεχώνεται με αποφάσεις του Διοικητή, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Στο Γραφείο Διοικητή συστήνονται συνολικά οκτώ (8) θέσεις συνεργατών, εκ των οποίων έως τρεις (3) δύναται να καταλαμβάνονται από μετακλητούς συνεργάτες.

5. Στο Γραφείο του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας συστήνεται θέση Διευθυντή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις θέσεις της παρ. 4.

6. Στην Ειδική Υπηρεσία συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Παρατηρητηρίου, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Διοικητή, στελεχώνεται από το προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 11 και έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των στόχων και προτάσεων του ΣΔΑΜ. Στις Περιφέρειες των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ - ΔΑΜ 2021-2027 συστήνονται Παραρτήματα του Παρατηρητηρίου.»

Άρθρο 84

Υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις βάσει των ν. 3894/2010 και 4608/2019 - Τροποποίηση άρθρου 29 του ν. 4864/2021

1. Στο άρθρο 29 του ν. 4864/2021 (Α' 237) προστίθεται παρ. 7, ως εξής:

«7. Για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, που έχουν χαρακτηριστεί, ως Στρατηγικές Επενδύσεις με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) και έχει εγκριθεί η δυνατότητα κατάρτισης ΕΣΧΑΣΕ του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή η παροχή των κινήτρων του ν. 4608/2019 (Α' 66), εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3894/2010 και του ν. 4608/2019.»

2. Η παρούσα ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4864/2021.

Άρθρο 85

Υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 στην αρμοδιότητα της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του ν. 4887/2022 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 122 του ν. 4887/2022

Η παρ. 3 του άρθρου 122 του ν. 4887/2022 (Α' 16) τροποποιείται με την προσθήκη του ν. 4399/2016 (Α' 117) στους νόμους στους οποίους υπάγονται επενδυτικά σχέδια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Έργο της Επιτροπής είναι η γνωμοδότηση για την έκδοση αποφάσεων ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον παρόντα και στους ν. 4399/2016 (Α' 117), ν. 3908/2011 (Α' 8), ν. 3299/2004 (Α' 261), ν. 2601/1998 (Α' 81) και ν. 1892/1990 (Α' 101).»

Άρθρο 86

Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και αποζημίωση των μελών τους - Τροποποίηση άρθρου 221 του ν. 4412/2016

1. Στην υποπερ. αα' της περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, ισχύουν και τα ακόλουθα:

α) Όταν ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα, από οικονομική άποψη, προσφορά μόνο βάσει τιμής ή

βάσει πλήρως αντικειμενικοποιημένων κριτηρίων, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην αναθέτουσα αρχή, εγγεγραμμένους στο μητρώο της περ. ζ', με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες, που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες εργασιών, οι οποίοι ορίζονται από την αναθέτουσα αρχή που διενεργεί τον διαγωνισμό. Κατ' εξαίρεση, αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι της αναθέτουσας αρχής, τούτη δύναται είτε να αιτηθεί την υπόδειξη ορισμού μελών από το Δημόσιο, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εγγεγραμμένων στο μητρώο της περ. η' της παρούσας είτε να προσφύγει στην διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων (Μη.Μ.Ε.Δ.). Στις εργασίες της επιτροπής μπορεί να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος των εργοληπτών, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις. Ειδικά σε περιπτώσεις διαγωνισμών προϋπολογισμού χαμηλότερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, στις οποίες κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα προσφορά από οικονομική άποψη μόνο βάσει τιμής, η επιτροπή διαγωνισμού δύναται να αποτελείται από υπαλλήλους της αναθέτουσας αρχής, ένας εκ των οποίων είναι υποχρεωτικά τεχνικός εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων (Μη.Μ.Ε.Δ.).

β) Όταν ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από:

αα) Τέσσερις (4) τεχνικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην αναθέτουσα αρχή ή στο Δημόσιο, ως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014, εγγεγραμμένους στο μητρώο της περ. ζ' της παρούσας, με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες εργασιών. Εφόσον οι υπάλληλοι της αναθέτουσας αρχής δεν επαρκούν, η αρχή δύναται, είτε να αιτηθεί την υπόδειξη ορισμού μελών από τους φορείς, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, εγγεγραμμένων στο μητρώο της περ. η' της παρούσας, είτε να προσφύγει στη διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων (Μη.Μ.Ε.Δ.).

ββ) Έναν (1) εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α., που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, από την περιφερειακή ένωση δήμων της έδρας της περιφέρειας όπου εκτελείται το έργο.

γγ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης, από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ.

δδ) Έναν (1) εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, όταν πρόκειται για έργα των οποίων ο προϋπολογισμός εκτός Φ.Π.Α. και αναθεώρησης ισούται ή υπερβαίνει το όριο εφαρμογής της Οδηγίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5.

Η αναθέτουσα αρχή ορίζει τα υποδειχθέντα μέλη, αφού λάβει υπόψη της αιτήματα εξαίρεσης, λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στον συγκεκριμένο διαγωνισμό. Στην περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία.

γ) Η επιτροπή διαγωνισμού της περ. β' συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή του φορέα κατασκευής του έργου. Η μη υπόδειξη των μελών των περ. ββ', γγ' και δδ' δεν κωλύει τη συγκρότηση της επιτροπής. Σε αυτήν την περίπτωση η απαρτία υπολογίζεται βάσει του αριθμού των μελών που ορίστηκαν και υποδείχθηκαν.

δ) Για τον ορισμό των μελών της επιτροπής διαγωνισμού, η αρμόδια για τη διεξαγωγή του υπηρεσία ζητά εγκαίρως την υπόδειξη των μελών και των εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων (ΤΕΕ ή άλλου Επιμελητηρίου, Περιφερειακής Ένωσης Δήμων και των εργοληπτικών οργανώσεων), κατά την περ. ε'. Οι φορείς στους οποίους υπηρετούν οι υπάλληλοι και οι λοιποί εκπρόσωποι παρέχουν τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την άσκηση των κα-

θηκόντων τους.

ε) Για τον ορισμό του εκπροσώπου τους, τα επιμελητήρια, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων και οι εργοληπτικές οργανώσεις, διενεργούν, με ευθύνη των διοικήσεών τους, δημόσια κλήρωση κατά τις κείμενες διατάξεις, ύστερα από έγκαιρη δημοσιοποίηση της ημέρας και ώρας διενέργειάς της, από σχετικούς καταλόγους (μητρώα) προσώπων, που καταρτίζονται και τηρούνται με ευθύνη των παραπάνω φορέων.

στ) Στις επιτροπές δύναται να συμμετέχει, κατόπιν αιτήματος του φορέα χρήσης και άνευ δικαιώματος ψήφου, εκπρόσωπος, που υποδεικνύεται από αυτόν και ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή.

ζ) Συστήνεται και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών, Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επισημοτικών Υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.). Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται τεχνικοί υπάλληλοι όλων των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων των ανεξάρτητων αρχών και της Βουλής των Ελλήνων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ρυθμίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την εγγραφή στο Μητρώο, η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης του Μητρώου, τα καθήκοντα των εγγεγραμμένων, οι όροι απαλλαγής από την υποχρέωση εγγραφής, τα πειθαρχικά αδικήματά τους και κάθε άλλο σχετικά με τα παραπάνω αναγκαίο θέμα.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 τροποποιούνται: α) το πρώτο εδάφιο, ως προς τις προϋποθέσεις καταβολής αποζημίωσης γνωμοδοτικών συλλογικών οργάνων και τις εφαρμοστέες διατάξεις, β) το δεύτερο εδάφιο ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Για τα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων του παρόντος, που είναι εγγεγραμμένα στο Μη.Π.Υ.Δη.Συ. του άρθρου 344 ή που συμμετέχουν στις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή που ορίζονται από τις ΕΚΑΑ της παρ. 1 του άρθρου 41 για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που αυτές διενεργούν, προβλέπεται αποζημίωση, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αμοιβών συλλογικών οργάνων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο καταβολής σε σχέση με την επιτυχία και εμπρόθεσμη διενέργεια των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης του πρώτου εδαφίου.»

Άρθρο 87

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίας σύμβασης - Αντικατάσταση του άρθρου 221Α του ν. 4412/2016

Το άρθρο 221Α του ν. 4412/2016 (Α'147) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 221Α

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίας σύμβασης

1. Τα γνωμοδοτικά όργανα που συμμετέχουν στις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των ακόλουθων προθεσμιών:

α) Για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών:

αα) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής, όλες οι ενέργειες της παρ. 2 του άρθρου 100, που αφορούν στο γνωμοδοτικό όργανο, ολοκληρώνονται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της αποσφράγισης των προσφορών. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 102 και 103, για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα ενεργείας της αναθέτουσας αρχής ή

των οικονομικών φορέων ή, σε περίπτωση που δεν λάβει χώρα ενέργεια από μέρους των οικονομικών φορέων, για όσο χρονικό διάστημα χορηγήθηκε από την αναθέτουσα αρχή για τις ενέργειες αυτές.

αβ) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής, όλες οι ενέργειες της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 100 ολοκληρώνονται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της αποσφράγισης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρατείνεται ισόποσα προς τις προθεσμίες που τίθενται για ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή τους οικονομικούς φορείς. Αντίστοιχα, όλες οι ενέργειες των περ. β' και γ' της παρ. 5 του άρθρου 100 ολοκληρώνονται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 102 και 103, για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα ενεργείας της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων ή, σε περίπτωση που δεν λάβει χώρα ενέργεια από μέρους των οικονομικών φορέων, για όσο χρονικό διάστημα χορηγήθηκε από την αναθέτουσα αρχή για τις ενέργειες αυτές.

β) Για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων:

βα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προσφορών, υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης το σχετικό πρακτικό.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

ββ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους αποτελεσματικότητας (βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι επτά (7), υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους επτά (7), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, το σχετικό πρακτικό.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i), ii) και iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

γ) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών:

γα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, ανεξάρτητα αριθμού προσφορών, υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, το σχετικό

πρακτικό.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

γβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους - αποτελεσματικότητας (βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι έξι (6), υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους έξι (6), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το Πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, το σχετικό πρακτικό.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

δ) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων που διενεργούνται με το σύστημα μελέτη - κατασκευή του άρθρου 50, εκτιμώμενης αξίας μεγαλύτερης των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ:

δα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι οκτώ (8), υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και οικονομικών προσφορών. Εφόσον οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους οκτώ (8), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δέκα (10) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, το σχετικό πρακτικό.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

δβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους αποτελεσματικότητας (βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής):

i) Το γνωμοδοτικό όργανο, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι πέντε (5), υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους πέντε (5), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, το σχετικό πρακτικό. Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

ε) Για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232):

εα) Σε περιπτώσεις που η διαγωνιστική διαδικασία προβλέπει απευθείας υποβολή δεσμευτικών προσφορών, η επιτροπή υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, ανεξαρτήτως αριθμού προσφορών, εντός σαράντα (40) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου.

εβ) Σε περιπτώσεις που η διαγωνιστική διαδικασία διενεργείται σε δύο στάδια, με υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (προεπιλογή) και εν συνεχεία με υποβολή δεσμευτικών προσφορών:

i) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, ανεξαρτήτως αριθμού προσφορών, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το πρακτικό προεπιλογής.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των δεσμευτικών προσφορών, το πρακτικό ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου. Σε περίπτωση πρόβλεψης έκδοσης ενδιάμεσου πρακτικού κατά τη διενέργεια της δεύτερης φάσης του διαγωνισμού, το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το πρακτικό αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών και το πρακτικό ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών.

iii) Σε περιπτώσεις που η διαγωνιστική διαδικασία διενεργείται με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, κατά το στάδιο του διαλόγου το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρακτικό ελέγχου των φακέλων συμμετοχής στον διάλογο, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση των φακέλων. Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρακτικό πέρατος διαλόγου εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη λήξη του τελευταίου κύκλου διαλόγου.

εγ) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρακτικό κατακύρωσης οριστικού αναδόχου εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη λήξη της περιόδου οριστικοποίησης.

εδ) Οι προθεσμίες των υποπερ. εα) έως και εγ) αναστέλλονται σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 102 και 103, για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα ενέργειας των οικονομικών φορέων ή, σε περίπτωση που δεν λάβει χώρα ενέργεια από μέρους των οικονομικών φορέων, για όσο χρονικό διάστημα χορηγήθηκε από την αναθέτουσα αρχή για τις ενέργειες αυτές.

εε) Οι προθεσμίες των υποπερ. εα) έως και εγ) αναστέλλονται σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 73, για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα ενέργειας της αναθέτουσας αρχής και της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73 ή, σε περίπτωση που δεν εκδοθεί απόφαση της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73, για χρονικό διάστημα ίσο με την προθεσμία που ορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 73.

εστ) Οι προθεσμίες των υποπερ. εα) έως και εγ) αναστέλλονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την αναθέτουσα αρχή ή δημόσια αρχή.

2. Οι προθεσμίες της παρ. 1 μπορούν να αναστέλλονται μέχρι και το διπλάσιό τους με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή αν υποβληθείσες προσφορές ελέγχονται ως ασυνήθιστα χαμηλές σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 88.

3. Η αναθέτουσα αρχή αποφαινεται επί των πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών πρακτικών.

4. Η υπέρβαση των προθεσμιών των παρ. 1 και 2 συνεπάγεται για τα μέλη του οικείου γνωμοδοτικού οργάνου τη μη καταβολή της αποζημίωσης της παρ. 12 του άρθρου 221.

5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται αν η υπέρβαση των προθεσμιών της παρ. 1 οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας».

Άρθρο 88

Μοριοδότηση δομημένης συνέντευξης για την επιλογή Προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 21β του ν. 3959/2011

Στην παρ. 9 του άρθρου 21β του ν. 3959/2011 (Α'93) προστίθεται νέο ενδέκατο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Η δομημένη συνέντευξη (κριτήριο Γ) διενεργείται από τα αρμόδια Συμβούλια της παρ. 10, με πρόβλεψη της αναγκαίας «ζωντανής βοήθειας» για άτομα με αναπηρία (ενδεικτικά, διερμηνέων νοηματικής), εφόσον αυτό απαιτείται. Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι το αρμόδιο Συμβούλιο να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης, για την οποία κρίνεται. Κατά το στάδιο αυτό λαμβάνονται υπόψη:

α) εφόσον πρόκειται για υποψήφιο από τον Δημόσιο Τομέα, τα στοιχεία του προσωπικού Μητρώου του υπαλλήλου και η αξιολόγησή του, η αίτηση υποψηφιότητας και το αναλυτικό βιογραφικό σημείωμά του, που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και βεβαιώνεται από το τμήμα ανθρωπίνου δυναμικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού και β) εφόσον πρόκειται για υποψήφιο από τον ιδιωτικό τομέα, η αίτηση υποψηφιότητας, το αναλυτικό βιογραφικό σημείωμά του, που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, και κάθε άλλο έγγραφο ή αποδεικτικό υλικό που προσκομίζει σύμφωνα με την προκήρυξη. Για τη διενέργεια της δομημένης συνέντευξης κάθε υποψήφιος καλείται χωριστά.

Η δομημένη συνέντευξη περιλαμβάνει δύο θεματικές ενότητες:

αα. Δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και τις αρμοδιότητες και τη δράση των οργανωτικών μονάδων των σχετικών με την προκηρυσσόμενη θέση σε συνάρτηση με τις δεξιότητες και τα προσόντα του υποψηφίου και των δυνατοτήτων του να εφαρμόζει καινοτόμες μεθόδους οργάνωσης, λειτουργίας και αποδοτικότητας ή να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, όπως προκύπτουν από το αναλυτικό βιογραφικό του σημείωμα και κάθε άλλο αποδεικτικό υλικό που έχει προσκομίσει σύμφωνα με την προκήρυξη.

ββ. Ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου (situational interview) που έχει ως σκοπό να αξιολογήσει τόσο τις ικανότητες συνθετικής και αναλυτικής σκέψης, που του επιτρέπει να προτείνει αποτελεσματικές και καινοτόμες λύσεις για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό υποθέσεων αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όσο και τις διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις, να επιλύει προβλήματα και να διαχειρίζεται κρίσεις.

Για τη μοριοδότηση λαμβάνονται υπόψη επίσης οι επικοινωνιακές δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, τα χαρακτηριστικά ηγεσίας ιδίως, υπό συνθήκες πίεσης, η ικανότητα συντονισμού ομάδων εργασίας και κυρίως η δημιουργικότητα του υποψηφίου.

Το πρώτο σκέλος της συνέντευξης μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με εξακόσια (600) μόρια, ενώ το δεύτερο με τετρακόσια (400) μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια (1.000) μόρια.

Την τελική βαθμολογία του κριτηρίου της συνέντευξης αποτελεί ο μέσος όρος του βαθμού των μελών του Σ.Ε.Π., κατόπιν συζήτησης και ανταλλαγής τεκμηριωμένων απόψεων που πραγματοποιείται μετά το πέρας της συνέντευξης του υποψηφίου και αποτυπώνεται στα Πρακτικά του Σ.Ε.Π.. Υποψήφιος που λαμβάνει τελική μοριοδότηση στη συνέντευξη μικρότερη των πεντακοσίων (500) μορίων, κατά τα ως άνω οριζόμενα, ανεξάρτητα από τον συνολικό αριθμό μορίων που συγκεντρώνει, σύμφωνα με τις ομάδες κριτηρίων Α και Β της παρ. 5, αποκλείεται από την περαιτέρω δια-

δικασία και δεν συμπεριλαμβάνεται στον τελικό Πίνακα κατάταξης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 11. Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του Σ.Ε.Π.. Απαραίτητο και κρίσιμο στοιχείο του πρακτικού αποτελεί η μοριοδότηση για τον κάθε υποψήφιο, η οποία αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα από τα δύο σκέλη (θεματικές ενότητες) της συνέντευξης. Τα μέλη του Σ.Ε.Π. υποχρεούνται να παραδίδουν τις βαθμολογίες των υποψηφίων στη γραμματεία του οικείου Σ.Ε.Π., αμέσως μετά το πέρας του συνόλου των συνεντεύξεων.

Με απόφαση της Ολομέλειας της Ε.Α. καθορίζονται η διαδικασία διεξαγωγής της δομημένης συνέντευξης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 89

Εξουσιοδοτική διάταξη για τη συγκρότηση ομάδας εμπειρογνομόνων για την επεξεργασία των Κεντρικών Δεικτών Αποδοτικότητας (ΚΔΑ) της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 3959/2011

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 3959/2011 (Α' 93) τροποποιείται με την προσθήκη στο αντικείμενο της κοινής υπουργικής απόφασης του καθορισμού του ύψους της αμοιβής των εμπειρογνομόνων και της πηγής χρηματοδότησης αυτής και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συγκροτείται η ομάδα εμπειρογνομόνων της παρ. 3, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την αμοιβή των εμπειρογνομόνων και τις συνεδριάσεις της ομάδας, η οποία βαρύνει τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η ομάδα εμπειρογνομόνων αποτελείται από πέντε (5) μέλη, εμπειρογνώμονες διεθνούς κύρους σε θέματα ανταγωνισμού, οι οποίοι επιλέγονται ως εξής: ένας (1) από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένας (1) από τον Επικεφαλής Οικονομολόγο για θέματα Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μία θητεία έξι (6) ετών, ένας (1) από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για μία θητεία τεσσάρων (4) ετών, ένας (1) από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ένας (1) από τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής και τις υπαγόμενες σε αυτήν υπηρεσίες για μία θητεία δύο (2) ετών. Ο συντονιστής της ομάδας εμπειρογνομόνων εκλέγεται από την πλειοψηφία των μελών της ομάδας για κάθε περίοδο αξιολόγησης. Η ομάδα αποτελείται τουλάχιστον από έναν (1) Καθηγητή Πανεπιστημίου με ειδικέυση στο δίκαιο ανταγωνισμού, έναν (1) Καθηγητή Πανεπιστημίου με ειδικέυση στα βιομηχανικά οικονομικά και οικονομικά ανταγωνισμού και έναν (1) Καθηγητή στατιστικής. Τα μέλη ΔΕΠ πρέπει να είναι Καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή το αντίστοιχο σε Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, εν ενεργεία ή μη».

Άρθρο 90

Ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών έργων για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023 - Τροποποίηση άρθρου 51 του ν. 4903/2022

Στο άρθρο 51 του ν. 4903/2022 (Α' 46) περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις, α) τροποποιείται ο τίτλος, με την προσθήκη των λέξεων «προμηθειών και υπηρεσιών έργων», β) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο στην παρ. 1 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51

Ανάθεση δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων, προμηθειών και υπηρεσιών για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023

1. Αποκλειστικά για τις ανάγκες της διοργάνωσης: α) του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης (Beach Handball), κατά το χρονικό διάστημα από τις 13 έως και τις 27 Ιουνίου 2022 και β) των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023, που θα διεξαχθούν στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης, μελέτες και έργα που αφορούν στην κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για τις ως άνω διεθνούς εμβέλειας αθλητικές διοργανώσεις, καθώς και στις υποστηρικτικές των εγκαταστάσεων αυτών υποδομές, αν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι κατώτερη των ορίων του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 (Α' 147), μπορούν να ανατίθενται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης εθνικής διάταξης, με προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 με την πρόσκληση τριών (3) τουλάχιστον οικονομικών φορέων. Για τις ανάγκες των διοργανώσεων του πρώτου εδαφίου, για προμήθειες υλικού και υπηρεσιών συναφών με την κατασκευή των αναγκαίων αθλητικών εγκαταστάσεων, η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού μπορεί να αναθέτει δημοσίες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου. Οι αποφάσεις ανάθεσης κατακύρωσης των συμβάσεων της παρούσας αναρτώνται στο κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο δημοσίων συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υπογραφή τους.

2. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις και οι υποστηρικτικές υποδομές της παρ. 1 πρόκειται να κατασκευαστούν στο γήπεδο της παρ. 1 του άρθρου 52.

3. Στις περιπτώσεις της παρ. 1 το σύνολο των πράξεων της διαδικασίας ανάθεσης εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση ή εισήγηση άλλου συλλογικού οργάνου.»

Άρθρο 91

Λειτουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων από γνωστοποίηση - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 8 ν. 4002/2011

Στο άρθρο 8 του ν. 4002/2011 (Α' 180), α) στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2, αφαιρείται η αναφορά στην παρ. 1, η οποία πρόσθεσε τον καταργημένο πλέον ορισμό της περ. Γ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118), β) στο τέλος της παρ. 5 προστίθενται τρία νέα εδάφια και οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. (Καταργήθηκε).

2.α. Επί των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών που περιλαμβάνονται στα σύνθετα τουριστικά καταλύματα επιτρέπεται η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, κατά τις κείμενες διατάξεις, και η σύσταση ή μεταβίβαση σε τρίτους ενοχικών και εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ' αυτών. Το ποσοστό των δυνάμενων να πωληθούν ή εκμισθωθούν μακροχρονίως τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής δομούμενης επιφάνειας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος. Η μακροχρόνια μίσθωση συνομολογείται για χρονικό διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον ετών.

β. Η περίπτωση α' εφαρμόζεται μόνον εφόσον συντρέχουν σωρευτικές οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα. Τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα αναπτύσσονται σε γήπεδα ίσα ή μεγαλύτερα των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) τ.μ.,

ββ. τα ξενοδοχεία που συμπεριλαμβάνονται σε αυτά κατατάσσονται στην κατηγορία των πέντε αστέρων,

γγ. έχει υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού και του ιδιοκτήτη, σύμφωνα με την οποία οι κοινόχρηστοι χώροι και εγκαταστάσεις καλύπτουν, με βάση τις ισχύουσες προδιαγραφές, τις απαιτήσεις για την εξυπηρέτηση της συνολικής δυναμικότητας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες,

δδ. οι φορείς διαχείρισης του σύνθετου τουριστικού καταλύματος διατηρούν το σύνολο των κοινοχρήστων χώρων και εγκαταστάσεων του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, που απαιτούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές για την εξυπηρέτηση των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών, σε λειτουργική ετοιμότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

γ. Για τη σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών επί των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων δεν έχει εφαρμογή η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232).

3. Τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα διέπονται από Κανονισμό Συνιδιοκτησίας και Λειτουργίας που καταρτίζεται, με συμβολαιογραφική πράξη, από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Με τον κανονισμό αυτόν, ο οποίος μεταγράφεται μαζί με την πράξη σύστασης οριζοντίων και καθέτων ιδιοκτησιών, καθορίζονται ιδίως: (i) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών και οι περιορισμοί της ιδιοκτησίας τους, καθώς και των λοιπών χρηστών που έλκουν από αυτούς δικαιώματα, (ii) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις επί των κοινόκτητων και κοινοχρήστων χώρων, κτισμάτων, εγκαταστάσεων έργων και υπηρεσιών και οι περιορισμοί αυτών, (iii) ο φορέας διαχείρισης και λειτουργίας και τα ζητήματα που αφορούν τη διοίκηση του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, καθώς και την εποπτεία και την άσκηση ελέγχου επί των επιμέρους αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών, (iv) οι ελάχιστες παρεχόμενες ξενοδοχειακές και τουριστικές υπηρεσίες προς τους ιδιοκτήτες των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών σε ετήσια βάση και (v) οι κοινές δαπάνες και ο τρόπος υπολογισμού και κατανομής τους στους ιδιοκτήτες των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών, ο τρόπος και το είδος εκμετάλλευσης των κοινόκτητων χώρων, έργων και υπηρεσιών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού εγκρίνεται πρότυπος Κανονισμός Συνιδιοκτησίας και Λειτουργίας και καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο αυτού. Ο εγκρινόμενος κατά τα ανωτέρω Κανονισμός Συνιδιοκτησίας και Λειτουργίας προσαρτάται σε κάθε δικαιοπραξία με αντικείμενο τη σύσταση, αλλοίωση, μετάθεση ή μεταβίβαση ενοχικών ή εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και δεσμεύει όλους.

4. Οι ιδιοκτήτες ή οι μισθωτές των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών δεν μπορούν να εκμισθώνουν ή να υπομισθώνουν τα ακίνητα σε τρίτους ή να συνιστούν εμπράγματα δικαιώματα επικαρπίας ή οίκησης παρά μόνο σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται στον οικείο κανονισμό.

5. Η μεταβίβαση κατά κυριότητα ή εκμίσθωση των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών, που προβλέπονται στην παρ. 2 είναι δυνατή μόνο μετά: α) την ολοκλήρωση της κατασκευής και τη γνωστοποίηση λειτουργίας του ξενοδοχειακού καταλύματος και της ειδικής τουριστικής υποδομής και β) την έκδοση της οικοδομικής άδειας της τουριστικής επιπλωμένης κατοικίας, που αποτελεί αντικείμενο μεταβίβασης ή μακροχρόνιας εκμίσθωσης. Η λειτουργία σύνθετου τουριστικού καταλύματος γνωστοποιείται μόνο μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του ξενοδοχειακού καταλύματος, της ειδικής τουριστικής υποδομής, καθώς και τουλάχιστον μίας τουριστικής επιπλωμένης κατοικίας και τη σύνδεση του σύνθετου τουριστικού καταλύματος με τα δίκτυα των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες μπορούν να κατασκευάζονται σταδιακά και να ενσωματώνονται στη γνωστοποίηση λειτουργίας, εντασσόμενες σταδιακά στη δυναμικότητα του σύνθετου τουριστικού καταλύματος με βάση τις οικείες προδιαγραφές και τις εκδιδόμενες οικοδομικές και λοιπές άδειες και εγκρίσεις. Πριν την ολοκλήρωση της κατασκευής της ειδικής τουριστικής υποδομής και της τουριστικής επιπλωμένης κατοικίας,

είναι δυνατή η λειτουργία του ξενοδοχειακού καταλύματος του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, αποκλειστικά έως τέσσερις (4) μήνες από τη γνωστοποίηση λειτουργίας του. Στην περίπτωση αυτή γνωστοποιείται η ολοκλήρωση της κατασκευής του ξενοδοχειακού καταλύματος, της ειδικής τουριστικής υποδομής και δηλώνεται υπεύθυνα η ολοκλήρωση των λοιπών ειδικών τουριστικών υποδομών εντός του άνω χρονικού διαστήματος. Μετά την παρέλευση των τεσσάρων (4) μηνών, αναστέλλεται η λειτουργία του ξενοδοχείου, εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του σύνθετου τουριστικού καταλύματος κατά τα ανωτέρω.»

Άρθρο 92

Δημοσιονομικές διορθώσεις εις βάρος νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα - Τροποποίηση του άρθρου 77 του ν. 4849/2021

Στο άρθρο 77 του ν. 4849/2021 (Α'207) τροποποιούνται, α) το πρώτο εδάφιο ως προς το ύψος των εσόδων από επιχορηγήσεις των νομικών προσώπων που εμπίπτουν σε αυτό, β) ο τίτλος, προκειμένου να προσαρμοσθεί στην ανωτέρω αλλαγή, γ) το τέταρτο εδάφιο ως προς την προθεσμία υποβολής αίτησης και το άρθρο 77 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

«Δημοσιονομικές διορθώσεις της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2007-2013 εις βάρος νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν έσοδα από επιχορηγήσεις

Δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβλήθηκαν σε δαπάνες πράξεων που υλοποίησαν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ως δικαιούχοι της προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2007-2013, των οποίων τα έσοδα προέρχονται σωρευτικά από επιχορηγήσεις σε ποσοστό κατ' ελάχιστον 90%, από συστάσεως του νομικού προσώπου έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν οδηγούν σε ανάκτηση των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο της ενίσχυσης. Η παρούσα εφαρμόζεται για τις αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση, οι οποίες έχουν εκδοθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και για όσες έχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος βεβαιωθεί στη Φορολογική Διοίκηση. Εάν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει καταβληθεί μέρος των προς ανάκτηση ποσών, η παρούσα εφαρμόζεται για το μη καταβληθέν ποσό.

Για την εφαρμογή της παρούσας ο δικαιούχος της επιχορηγήσεως υποβάλλει αίτημα στο αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης όργανο, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την ανάκληση του σκέλους της απόφασης που αφορά την ανάκτηση. Εφόσον το χρέος έχει βεβαιωθεί στη Φορολογική Διοίκηση, η υποβληθείσα αίτηση κοινοποιείται από τον αιτούντα εντός της ως άνω προθεσμίας στην Υπηρεσία αυτής όπου είναι βεβαιωμένη η οφειλή. Το αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης όργανο εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου και σε θετική περίπτωση δέχεται το αίτημα του δικαιούχου και τροποποιεί την ήδη εκδοθείσα απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκληση του σκέλους αυτής, που αφορά την ανάκτηση και επιβολή μείωσης του ορίου πληρωμών του επόμενου οικονομικού έτους του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Φορέα Χρηματοδότησης, άλλως απορρίπτει το αίτημα.

Η θετική ή αρνητική απόφαση κοινοποιείται από το αρμόδιο όργανο άμεσα στην Υπηρεσία της Φορολογικής Διοικήσεως όπου είναι βεβαιωμένη η οφειλή. Από την κοινοποίηση στην ανωτέρω Υπηρεσία εμπρόθεσμου αιτήματος, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, μέχρι την κοινοποίηση στην ίδια Υπηρεσία της απόφασης επ' αυτού, αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης, την οποία αφορά το αίτημα, δεν βεβαιώνονται προς είσπραξη στη Φορολογική Διοίκηση οι συγκεκριμένες οφειλές και αναστέλλεται η είσπραξη τυχόν ήδη βεβαιωθείσών σχετικών οφειλών, καθώς και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη αυτών. Ποσά που έχουν ήδη εισπραχθεί μέχρι την κοινοποίηση της αίτησης στην αρμόδια Υπηρεσία της Φορολογικής

Διοίκησης, δεν αναζητούνται.

Σε περίπτωση θετικής απόφασης, το υπόλοιπο μη καταβληθέν ποσό της βεβαιωμένης οφειλής διαγράφεται από το αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διάρθρωσης όργανο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις».

Άρθρο 93

Ζητήματα προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών και της ΜΟΔ ΑΕ

Κατά την αληθή έννοια της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4314/2014 (Α' 265), στα επιδόματα του δευτέρου εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου, περιλαμβάνεται και το επίδομα θέσης ευθύνης του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176), το οποίο καταβάλλεται στους αποσπασμένους ή μετακινούμενους για όσο διάστημα έχουν οριστεί προϊστάμενοι οργανικής μονάδας και ασκούν τα καθήκοντα αυτά, ανεξάρτητα από τον φορέα προέλευσής τους ή την υπαγωγή τους σε ειδικό μισθολόγιο.

Άρθρο 94

Πληρωμές συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ενίσχυσης πληττόμενων από φυσικές καταστροφές επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 4890/2022

Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 4890/2022 (Α' 23) τροποποιείται ως προς την προσθήκη των επιχειρήσεων της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας που επλήγησαν από τον σεισμό της 3ης Μαρτίου 2021, ο τίτλος του άρθρου τροποποιείται αντιστοίχως και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Έκτακτη επιχορήγηση των περισσότερο πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων ψυχαγωγίας, διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκθέσεων, τροφοδοσίας εκδηλώσεων, παροχής υπηρεσιών γυμναστηρίου και σχολής χορού» και των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2021 και από τους σεισμούς της 3ης Μαρτίου, 24ης Ιουλίου και 27ης Σεπτεμβρίου 2021.

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «Έκτακτη επιχορήγηση των περισσότερο πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων ψυχαγωγίας, διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκθέσεων, τροφοδοσίας εκδηλώσεων, παροχής υπηρεσιών γυμναστηρίου και σχολής χορού» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης. Το παρόν εφαρμόζεται και για τις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΣΠΑ δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων του Δήμου Ιστιαίας - Αιδηψού και του Δήμου Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που επλήγησαν από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2021, επιχειρήσεων της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέ-

ρειας Θεσσαλίας που επλήγησαν από τον σεισμό της 3ης Μαρτίου 2021 και επιχειρήσεων της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τους σεισμούς της 24ης Ιουλίου και 27ης Σεπτεμβρίου 2021, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος».

Άρθρο 95

Αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Στην παρ. 9 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137) α) καταργείται η υποπερ. εε. της περ. α', β) οι περ. β', γ' και δ' αντικαθίστανται και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9α. Αρμόδιες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών και την τυχόν σύνδεσή τους με φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό, είναι οι υπηρεσίες:

αα. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ββ. του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, γγ. του Υπουργείου Οικονομικών, δδ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εε. (καταργείται), στστ. του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ζζ. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και, ηη. των Διευθύνσεων Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, και Περιβάλλοντος, των Περιφερειών της Χώρας.

β. Οι Υπηρεσίες της περ. α' δύνανται να συγκροτούν, κατά περίπτωση, μικτά κλιμάκια ελέγχου για τον από κοινού έλεγχο, κατά λόγο αρμοδιότητας, της εφαρμογής των διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών. Οι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων υπηρεσίες δύνανται να ενεργούν κάθε αναγκαία εξέταση ή έρευνα οποιασδήποτε εγκατάστασης των ελεγχόμενων, καθώς και των μεταφορικών μέσων αυτών, να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων και να δεσμεύουν, άνευ αντιτίμου, εξοπλισμό του συστήματος ή κάθε άλλη συσκευή για τη διενέργεια εργαστηριακού ή άλλου τύπου ελέγχου. Σε περίπτωση που παρεμποδίζεται η διενέργεια ελέγχου της εγκατάστασης, με χρήση βίας ή απειλής ή με κάθε άλλη ενέργεια κατά των οργάνων ελέγχου ή ο έλεγχος παρεμποδίζεται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, αναστέλλεται η λειτουργία της ελεγχόμενης εγκατάστασης και σφραγίζεται για πέντε (5) ημερολογιακές μέρες η εγκατάσταση αυτή, με απόφαση, κατά περίπτωση, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ή του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στον οποίο υπάγεται η ελεγχουσα υπηρεσία, κατόπιν εισήγησης της ελεγχουσας υπηρεσίας. Κατά την επιβολή της ως άνω σφράγισης, τοποθετείται σε εμφανές σημείο της εγκατάστασης, από την αρχή που επέβαλε τη σφράγιση σήμανση με την ένδειξη «Κλειστό λόγω παρεμπόδισης ελέγχου των διατάξεων περί συστημάτων εισροών και φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών».

γ. Αρμόδιος για την έκδοση της πράξης επιβολής των προστίμων της περ. α' της παρ. 10 είναι ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης ή η διεύθυνση κατοικίας του παραβάτη. Οι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων υπηρεσίες, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, συντάσσουν έκθεση ελέγχου, στην οποία περιγράφονται οι παραβάσεις και οι σχετικές διατάξεις που τις προβλέπουν και τη διαβιβάζουν στον προϊστάμενο της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, προκειμένου αυτός να προβεί στην έκδοση της καταλογιστικής πράξης επιβολής των προβλεπόμενων προστίμων. Σε περίπτωση που η ως άνω αρμόδια Τελωνειακή Αρχή κρίνει αναγκαία την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης για στοιχειοθέτηση της παράβασης, δύναται να προβεί σε περαιτέρω διοικητική έρευνα προς συλλογή συμπληρωματικών στοιχείων. Πριν τη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου ο παραβάτης καλείται εγγράφως να υποβάλει τις απόψεις του εντός είκοσι (20)

ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σημειώματος διαπιστώσεων ελέγχου.

δ. Αρμόδια Αρχή για την έκδοση της απόφασης προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης ή προσωρινής παύσης λειτουργίας αυτής, είναι η αδειοδοτούσα Αρχή. Σε περίπτωση διαπίστωσης των παραβάσεων της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 10, ή της περ. στ' της παρ. 10, ή της περ. β' της παρ. 11, με απόφαση του προϊσταμένου της ελέγχουσας αρχής σφραγίζεται η εγκατάσταση, με τη συνδρομή αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, όπου αυτό απαιτείται κατά τις περιστάσεις, κατόπιν σχετικού αιτήματος των ελεγκτικών οργάνων. Εφόσον οι ανωτέρω παραβάσεις διαπιστωθούν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εγκατάσταση, η σφράγιση της εγκατάστασης διενεργείται άμεσα και τοποθετούνται σε εμφανή σημεία της εγκατάστασης πινακίδες με την ένδειξη «Κλειστό λόγω παράβασης των διατάξεων περί συστημάτων εισροών - εκροών και φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών». Σε κάθε άλλη περίπτωση, η σφράγιση της εγκατάστασης διενεργείται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της καταλογιστικής πράξης επιβολής του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου.

ε. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται η διαδικασία ελέγχου και επιβολής προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκασία λεπτομέρεια για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών και των τυχόν σύνδεσών τους με φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό.»

Άρθρο 96

Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Στην παρ. 10 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137): α) αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της περ. α' και η υποπερ. ββ' της περ. α', β) τα τρία τελευταία εδάφια της περ. γ' καταργούνται, γ) προστίθενται νέες περ. γ1, γ2 και γ3, δ) η περ. δ' αντικαθίσταται και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. α. Για κάθε παράβαση των διατάξεων για την εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών, επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή της εγκατάστασης ή/και στον εγκαταστάτη του συστήματος ή/και στον κατασκευαστή του λογισμικού του συστήματος ή/και στον φορέα ογκομέτρησης δεξαμενών ή/και σε όποιον άλλον συνέπραξε ή προσέφερε συνδρομή, καθ' όποιονδήποτε τρόπο, στην τέλεση των παραβάσεων αυτών, διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, πλέον των κυρώσεων για παραβάσεις της τελωνειακής ή και της φορολογικής νομοθεσίας. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος των παραβάσεων και τη βαρύτητα αυτών.

Ειδικότερα: αα. Σε περίπτωση μη εγκατάστασης ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών επιβάλλεται πρόστιμο από πενήντα (50.000) έως πεντακόσιες (500.000) χιλιάδες ευρώ για κάθε εγκατάσταση, ανάλογα με το είδος της εγκατάστασης,

ββ. σε περίπτωση μη πλήρωσης των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων, της εγκατάστασης των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών του συστήματος εισροών - εκροών και της ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ έως διακόσιες εξήντα χιλιάδες (260.000) ευρώ και σε περίπτωση παραβίασης των όρων της απόφασης σφράγισης, λόγω παράβασης του παρόντος νόμου, επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή της εγκατάστασης διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

γγ. σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων της παραγράφου 11, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως

διακόσιες εξήντα χιλιάδες (260.000) ευρώ,

δδ. σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Ως υποτροπή ορίζεται η εντός τριών (3) ετών από την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου εκ νέου τέλεση της ίδιας παράβασης,

εε. για την πληρωμή των προστίμων ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο και τα φυσικά πρόσωπα που, κατά τον χρόνο διάπραξης της παράβασης, είχαν μια από τις ιδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4174/2013, καθώς και όσοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις ιδιότητες αυτές. Ειδικώς, για τις παραβάσεις της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' και της περίπτωσης β' της παραγράφου 11 του παρόντος, για την πληρωμή των σχετικών προστίμων, ευθύνεται αυτοτελώς και όποιος άλλος συμπράττει ή προσφέρει συνδρομή καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των παραβάσεων.

β. Εφόσον το διοικητικό πρόστιμο της περίπτωσης α' είναι ίσο ή μεγαλύτερο του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, επιβάλλεται σωρευτικά ανάλογα με το ύψος αυτού και προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης ή προσωρινή παύση λειτουργίας της εγκατάστασης για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως ένα (1) έτος. Τα μέτρα που προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται και σε περίπτωση υποτροπής, ανεξαρτήτως του ποσού του προστίμου. Η επιβολή των κυρώσεων αναστολής λειτουργίας εγκατάστασης εξειδικεύονται στην κοινή απόφαση της περίπτωσης στ' της παρούσας.

Σε περίπτωση επιβολής των ως άνω κυρώσεων, τοποθετείται σε εμφανές σημείο της εγκατάστασης από την αρχή που επέβαλε τις κυρώσεις σήμανση με την ένδειξη «Κλειστό λόγω παράβασης των διατάξεων περί συστημάτων εισροών-εκροών και φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών».

γ. Η άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης αφαιρείται οριστικά, ή όταν δεν απαιτείται άδεια, επιβάλλεται η οριστική παύση της λειτουργίας της εγκατάστασης, εφόσον:

αα. διαπιστωθεί από την αρμόδια αρχή ότι η εγκατάσταση στην οποία έχει επιβληθεί κύρωση αναστολής λειτουργίας, συνεχίζει να λειτουργεί, ή

ββ. μετά την επιβολή της κύρωσης αναστολής λειτουργίας η εγκατάσταση δεν συμμορφωθεί εντός του χρονικού διαστήματος της επιβληθείσας αναστολής, ή

γγ. τα επιβληθέντα διοικητικά πρόστιμα της περίπτωσης α' υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, ή

δδ. διαπιστωθούν οι παραβάσεις της περίπτωσης β' της παρ. 11.

Η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας δεν θίγει την επιβολή των προστίμων της περίπτωσης α'.

γ1. Σε περίπτωση παραποίησης ή παράκαμψης του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών ή αλλοίωσης των στοιχείων ή των υποσυστημάτων αυτού, τα ελεγκτικά όργανα δεσμεύουν τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του συστήματος, τους μηχανισμούς μέτρησης στάθμης καυσίμων στις δεξαμενές, τους μετρητές και τις αντλίες καυσίμων, την κεντρική μονάδα ελέγχου και επεξεργασίας δεδομένων (κονσόλα), τον Φορολογικό Ηλεκτρονικό Μηχανισμό (ΦΗΜ), τον εκτυπωτικό μηχανισμό και τυχόν άλλο εξοπλισμό ή συσκευή ή κάθε μέσο, που χρησιμοποιήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των ανωτέρω παραβάσεων, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, οπότε και καταστρέφονται ή επιστρέφονται στον κάτοχό τους, κατά περίπτωση.

γ2. Σε περίπτωση παραποίησης ή παράκαμψης του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών ή αλλοίωσης των στοιχείων ή των υποσυστημάτων αυτού, καθώς και σε περίπτωση αποθήκευσης, εμπορίας ή διακίνησης καυσίμων σε/μέσω δεξαμενών ή μετρητών/αντλιών, που δεν παρακολουθούνται από το εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης εισροών - εκροών, καταστρέφονται οι μη αδειοδοτημένες δεξαμενές ή άλλοι αποθηκευτικοί χώροι καυσίμων και οι συναφείς οδεύσεις (σωληνογραμμές), καθώς και οι μη αδειοδοτημένοι/νες μετρητές/αντλίες καυσίμων, που χρησιμοποιήθηκαν στην τέλεση των παραβάσεων αυτών, με δαπάνες του εκμεταλλευτή της εγκατάστασης, μετά την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

γ3. Η έκδοση παραποιημένων/εικονικών αποδείξεων εσόδου ή

δελτίων του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών, τα στοιχεία των οποίων δεν έχουν αποσταλεί στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ ή η αποστολή παραποιημένων αποδείξεων εσόδου ή δελτίων του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ ή η μη έκδοση αποδείξεων εσόδου ή δελτίων του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών θεωρείται ως παραποίηση, παράκαμψη και αλλοίωση του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών και ως εμπορία, αποθήκευση και διακίνηση καυσίμων, μέσω δεξαμενών ή μετρητών/αντλιών, που δεν παρακολουθούνται από το εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης εισροών - εκροών. Στις περιπτώσεις αυτές, πλέον των διοικητικών κυρώσεων της υποπερ. γγ' της περ. α' της παρ. 10 και των ποινικών κυρώσεων της περ. β' της παρ. 11, εφαρμόζονται τα διαλαμβανόμενα περί δέσμευσης και καταστροφής στις περ. γ1 και γ2 της παρούσας παραγράφου.

δ. Κατά της απόφασης επιβολής των διοικητικών προστίμων για παραβάσεις του παρόντος νόμου, που αφορούν στα συστήματα παρακολούθησης εισροών - εκροών καυσίμων, ασκείται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Με την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%). Κατά της απόφασης προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, ή σφράγισης της εγκατάστασης, για παραβάσεις του παρόντος νόμου, που αφορούν στα συστήματα παρακολούθησης εισροών - εκροών καυσίμων, ασκείται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

ε. Τα ως άνω πρόστιμα αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. ν.δ. 356/1974, Α'90).

στ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, εξειδικεύονται οι παραβάσεις του παρόντος, μπορεί να ορίζεται το ύψος των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση, εξειδικεύονται οι περιπτώσεις επιβολής των κυρώσεων της περίπτωσης β', η διαδικασία και τα όργανα επιβολής αυτών, η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα επιβολής της σφράγισης και αποσφράγισης, της παύσης λειτουργίας και της αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, της καταστροφής τυχόν εξοπλισμού και υποδομών που συμμετέχει σε παραποίηση ή αλλοίωση του συστήματος, η διαδικασία είσπραξης των διοικητικών προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβάτων, των παραβάσεων και κυρώσεων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, η αποστολή των στοιχείων αυτών στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο καταπολέμησης του λαθρεμπορίου των προϊόντων ΕΦΚ, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.»

Άρθρο 97

Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών-εκροών - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 31 του ν. 3784/2009

Η περ. β. της παρ. 11 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), τροποποιείται με την προσθήκη δεύτερου εδαφίου, και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. α. Ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών επιβάλλεται σε όποιον:

αα. δηλώνει ψευδώς ότι η εγκατάσταση του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών πληροί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,

ββ. δηλώνει ψευδώς ότι το λογισμικό του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών πληροί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,

γγ. προμηθεύει ή εγκαθιστά εξοπλισμό για εφαρμογές του συστήματος παρακολούθησης εισροών-εκροών που συνοδεύονται από πλαστά ή παραποιημένα πιστοποιητικά.

β. Ποινή κάθειρξης επιβάλλεται σε όποιον χωρίς εξουσιοδότηση τροποποιεί ή αλλοιώνει, με οποιονδήποτε τρόπο και μορφή, μέρη ή παραγόμενα στοιχεία του συστήματος, που φυλάσσονται, ή σημειώνονται από τον φορολογικό μηχανισμό, ή αποστέλλονται στη βάση δεδομένων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθώς και σε όσους εμπορεύονται, αποθηκεύουν ή εν γένει διακινούν καύσιμα μέσω αντλιών, μετρητών, δεξαμενών ή άλλων, που δεν έχουν περιληφθεί στο εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης εισροών - εκροών. Η ίδια ποινή επιβάλλεται και σε όσους εκδίδουν παραποιημένες ή εικονικές αποδείξεις εσόδου ή δελτία του συστήματος παρακολούθησης εισροών και εκροών, των οποίων τα στοιχεία δεν έχουν αποσταλεί στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Α.Α.Δ.Ε. ή σε όσους αποστέλλουν στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Α.Α.Δ.Ε. παραποιημένα στοιχεία αποδείξεων εσόδου ή δελτίων του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών ή σε όσους δεν εκδίδουν αποδείξεις εσόδου ή δελτία του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών.

γ. Οι ποινικές κυρώσεις της παρούσας παραγράφου επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα που έχουν τις ιδιότητες ή ασκούν τις εξουσίες της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4174/2013, και σε όσους ασκούν εν τοις πράγμασι τις εξουσίες αυτές, εφόσον με οποιονδήποτε τρόπο συντέλεσαν στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις ή παραλείψεις, καθώς και σε όποιον άλλο συμπράττει ή προσφέρει συνδρομή καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των παραβάσεων αυτών.»

Άρθρο 98

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για το σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών και εκροών, δυνάμει των παρ. 7 έως και 11 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τον παρόντα.

2. Ενδικοφανείς προσφυγές, οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 3784/2009, όπως αυτό ίσχυε μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Για κάθε παράβαση του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, η οποία διαπιστώνεται από ελέγχους που ολοκληρώνονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παρ. 9 και 10 του ως άνω άρθρου. Όσα ορίζονται στο άρθρο 2 της υπό στοιχεία Φ2/1871/2013 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β'2173), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των αποφάσεων της περ. ε' της παρ. 9 και της περ. στ' της παρ. 10 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009.

4. Κατ' εξαίρεση ευνοϊκότερες κυρώσεις που προβλέπονται στο παρόν καταλαμβάνουν και τις καταλογιστικές πράξεις για παραβάσεις που διαπιστώθηκαν από ελέγχους που ολοκληρώθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4608/2019 (Α' 66), οι οποίες δεν έχουν τελεσιδικήσει μέχρι την έναρξη ισχύος των εν λόγω ευνοϊκότερων ρυθμίσεων. Ποσά από τα προβλεπόμενα στο παρόν, τα οποία έχουν καταβληθεί, δεν επιστρέφονται. Για την εφαρμογή της παρούσας οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στην υπηρεσία που εξέδωσε την πράξη εντός εξήντα (60) ημερών από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η τροποποίηση της πράξης καταλογισμού εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 99

Αναγνώριση προϋπηρεσίας ερευνητών - Τροποποίηση άρθρου 133 του ν. 4472/2017

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 133 του ν.

4472/2017 (Α' 74) τροποποιείται ως προς την αναγνωριζόμενη προϋπηρεσία σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει. Για τους ερευνητές αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν, αναγνωρίζονται από το αρμόδιο για το σκοπό αυτόν όργανο ως ακαδημαϊκά ισότιμοι με αυτούς των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής, καθώς και το ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258). Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.»

Άρθρο 100

Ρυθμίσεις για τη δράση «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - HORIZON 2020» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Για τη χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους των έργων που εντάσσονται στη δράση με τίτλο «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - HORIZON 2020» και κωδικό 16622, η οποία περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με φορέα υλοποίησης την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων (Ε.Υ.Δ.Ε. Ε.Τ.Α.Κ.) στους τομείς της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δεν ισχύει ο όρος προσκόμισης εγγυητικής επιστολής, για ποσό ίσο με το σαράντα τοις εκατό (40 %) της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης κάθε δικαιούχου, έναντι εισπράξεων που ενεργούνται υπέρ αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου όπως, ενδεικτικά, ο χρόνος υποβολής του αιτήματος προκαταβολής και η διαδικασία εγκρίσεως αυτού, καθορίζονται με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων της ως άνω δράσης.

2. Για τις πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στη δράση της παρ. 1, η οποία αποτελεί επέκταση της συγχρηματοδοτούμενης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» [ΕΣΠΑ 2014 -2020] Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» Πρόσκλησης με Κωδικό ΟΠΣ 2076, καθώς και των δικαιούχων για την υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στη Δράση 16971 Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι οποίοι είχαν αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» [ΕΣΠΑ 2014 - 2020] Ενιαίας Δράσης Κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» Πρόσκλησης με Κωδικό ΟΠΣ 2076, εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 61 του παρόντος.

3. Η παρούσα είναι ειδικότερη και κατ'εξουσίαν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 101

Κάλυψη ζημίας ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων που δεν καταβάλλεται από ασφαλιστική εταιρεία - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4797/2021

Στο άρθρο 5 του ν. 4797/2021 (Α' 66), α) στην παρ. 1 η φράση «δεν καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο» αντικαθίσταται με τη φράση «δεν καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία», β) στην παρ. 2 η φράση «καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο» αντικαθίσταται με τη φράση «καταβάλλεται από την

ασφαλιστική εταιρεία», γ) στην παρ. 3 η φράση «καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και» διαγράφεται και το άρθρο 5 διαμορφώνεται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

Άρθρο 5

Επιχορήγηση ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

1. Για τις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, οι οποίοι έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4, 7 και 8, για το ποσό της ζημίας, το οποίο δεν καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία.

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 7 και 8 απαιτείται η ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού του ποσού που καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία.

3. Το ποσό της ζημίας που καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.»

Άρθρο 102

Επιχορήγηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4797/2021

Στο άρθρο 11 του ν. 4797/2021 (Α' 66): α) στο δεύτερο εδάφιο διασαφηνίζονται οι περιπτώσεις των κατ' εξαίρεση επιχορηγήσεων σύμφωνα με το πλαίσιο της κρατικής αρωγής, β) στο τρίτο εδάφιο η φράση «αγροτικές εκμεταλλεύσεις» αντικαθίσταται από τη φράση «κατά κύριο επάγγελμα αγρότες» και προστίθεται η φράση «με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.ΓΑ. του άρθρου 4 του ν. 3877/2010» και το άρθρο 11 διαμορφώνεται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

Άρθρο 11

Επιχορήγηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις εφαρμόζονται τα άρθρα 7 και 8, με την επιφύλαξη των Κανονισμών του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160) και του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, σύμφωνα με το ν.δ. 131/1974 (Α' 320), για την ασφάλιση της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις περιοχών οι οποίες έχουν οριοθετηθεί μετά από θεομηνία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενισχύσεις, οι οποίες χορηγούνται βάσει του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, και αφορούν σε ζημιές σε στοιχεία ενεργητικού της παρ. 3 του άρθρου 4, με την εξαίρεση ζημιών σε φυτικό και ζωικό κεφάλαιο και φυτική παραγωγή, δύνανται να χορηγούνται βάσει του παρόντος νόμου και να καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες έχουν υποχρέωση να υποβάλουν τη δήλωση ενιαίας ενίσχυσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου και να έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.ΓΑ. του άρθρου 4 του ν. 3877/2010.»

Άρθρο 103

Επιχορήγηση αγροτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 12 ν. 4797/2021

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4797/2021 (Α' 66) προστίθεται η φράση «με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.ΓΑ. του άρθρου 4 του ν.

3877/2010» και η παρ. 3 διαμορφώνεται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«3. Οι κάτοχοι των αγροτικών εκμεταλλεύσεων έχουν υποχρέωση να υποβάλουν τη δήλωση ενιαίας ενίσχυσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου και να έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.ΓΑ. του άρθρου 4 του ν. 3877/2010.»

Άρθρο 104

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4797/2021 - Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 22 του ν. 4797/2021

Μετά την παρ. 13 του άρθρου 22 του ν. 4797/2021 (Α' 66) προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Ειδικώς για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 31.3.2023 και σε εξαιρετικές περιπτώσεις θεομηνιών με μεγάλο αριθμό πληγέντων, οι αρμοδιότητες του Τμήματος Α' της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με την κατάρτιση και έκδοση κανονιστικών πράξεων για την παροχή επιχορήγησης, προκαταβολής έναντι επιχορήγησης και πρώτης αρωγής σε επιχειρήσεις και φορείς που έχουν πληγεί από θεομηνίες, κατόπιν επεξεργασίας σχετικών στοιχείων, εκτός του σταδίου ελέγχου, εκκαθάρισης και πληρωμής, δύνανται να ασκούνται και από τα Τμήματα Β' και Γ' της Διεύθυνσης, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής. Με την ίδια απόφαση δύνανται να καθορίζεται το ειδικότερο χρονικό διάστημα και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 105

Διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής - Τροποποίηση παρ. 1, 5, 6, 8, 12, 14 και αντικατάσταση παρ. 9 και 13 άρθρου 12B ν. 4797/2021

Στο άρθρο 12B του ν. 4797/2021 (Α' 66), α) στο τέλος της παρ. 1 προβλέπεται αναλογική εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 4, β) στην παρ. 4 εξειδικεύεται το αρμόδιο όργανο, γ) στην παρ. 5 διαγράφεται η φράση «μετά από αιτιολογημένο αίτημα του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη», δ) στην παρ. 6 η φράση «από τους αρμόδιους γεωτεχνικούς υπαλλήλους του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων» αντικαθίσταται από τη φράση «από τον Πρόεδρο Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων», ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 απαλείφονται «τα απαιτούμενα στοιχεία» από το αντικείμενο της κοινής υπουργικής απόφασης, στ) η παρ. 9 αντικαθίσταται, ζ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12 προστίθεται η πρόβλεψη αφαίρεσης της προκαταβολής και της πρώτης αρωγής κατά τον υπολογισμό της επιχορήγησης και προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, η) η παρ. 13 αντικαθίσταται, θ) η παρ. 14 τροποποιείται ως προς την αρμόδια αρχή ελέγχου των στοιχείων και επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση ως προς την αναφορά του δικαιούχου της επιχορήγησης και το άρθρο 12B διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 12B

Διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής

1. Σε περίπτωση αγροτικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από θεομηνία, ειδικά για τις ζημιές που έχουν υποστεί σε φυτικά μέσα παραγωγής, όπως δενδρώδεις καλλιέργειες ή αμπέλια, κατά παρέκκλιση των άρθρων 7 και 8 και εφόσον δεν καλύπτονται από τους κανονισμούς του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), σχετικά με την επιχορήγηση για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζημιών, ακολουθείται η διαδικασία του παρόντος άρθρου και εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 4 του άρθρου 4.

2. Δικαιούχοι είναι οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που έχουν υποβάλει τη δήλωση ενιαίας ενίσχυσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου και έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

3. Οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις απευθύνονται στον ανταποκριτή του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, ο οποίος τους ενημερώνει για τις απαραίτητες ενέργειες για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών.

4. Αρμόδιοι για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών σε φυτικά μέσα παραγωγής των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων είναι ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων και οι γεωτεχνικοί υπάλληλοι αυτού.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγέντων αγροτικών εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, σε φυτικά μέσα παραγωγής, μπορεί να παρέχεται προκαταβολή έναντι του συνολικού ποσού της επιχορήγησης, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, με τη διαδικασία των παρ. 6 έως και 9.

6. Στην περίπτωση που ασκείται η διακριτική ευχέρεια της παρ. 5, μετά από την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής και τη διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, συγκεντρωτική κατάσταση των αγροτικών επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής και της αρχικής εκτίμησης των ζημιών, υπογεγραμμένη από τον Πρόεδρο του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

7. Η αρχική εκτίμηση των ζημιών πραγματοποιείται βάσει επισημάνσεων και ψηφιακών δεδομένων που έχει στη διάθεσή του ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθώς και βάσει αρχικής τιμής εκτίμησης, ανά είδος πολυετούς καλλιέργειας, όπως αυτή καθορίζεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 13 και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Η αρχική εκτίμηση εξειδικεύεται ανά αγροτική εκμετάλλευση με βάση τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν γνώμης της αρμόδιας για την εναρμόνιση με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 13 και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται το ύψος της προκαταβολής, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταβολής της, η διαδικασία και ο τρόπος πληρωμής, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύνανται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της προκαταβολής.

9. Η χορήγηση της προκαταβολής της επιχορήγησης πραγματοποιείται μέσω του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων επιχορηγείται, αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, ισόποσα με το τελικό ποσό της προκαταβολής της επιχορήγησης, από τον άκτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτό καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 8. Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων ελέγχει τα στοιχεία των δικαιούχων και των λοιπών προϋποθέσεων και προβαίνει στην εκκαθάριση και πληρωμή στους δικαιούχους, της προκαταβολής, κοινοποιώντας τα στοιχεία της πληρωμής στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών και στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με την απόφαση της παρ. 8 ή με όμοια απόφαση δύνανται να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

10. Για την τελική επιχορήγηση, κατόπιν της οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και της διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, συγκεντρωτική κατάσταση των αγροτικών επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής και της τελικής

εκτιμώμενης ζημιάς, υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους γεωτεχνικούς υπαλλήλους του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

11. Η τελική εκτίμηση των ζημιών ανά αγροτική εκμετάλλευση πραγματοποιείται βάσει των αυτοψιών και εκτιμήσεων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθώς και βάσει τελικής τιμής εκτίμησης, ανά είδος πολυετούς καλλιέργειας και σοβαρότητας της ζημιάς, όπως αυτή καθορίζεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 13 και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν λήψης της γνώμης της αρμόδιας για την εναρμόνιση με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 13 και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης, το ύψος της επιχορήγησης, ο τρόπος καταβολής της και αφαίρεσης του ποσού της προκαταβολής και της πρώτης αρωγής, τα απαιτούμενα στοιχεία, η διαδικασία και ο τρόπος πληρωμής, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Για τον υπολογισμό του ποσού της δικαιούμενης επιχορήγησης αφαιρείται το ποσό της προκαταβολής, της ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 6 και της ενίσχυσης πρώτης αρωγής έναντι επιχορήγησης του άρθρου δωδέκατου της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 43). Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της επιχορήγησης.

13. Η καταβολή της επιχορήγησης πραγματοποιείται μέσω του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Για τον σκοπό αυτό ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων επιχορηγείται ισόποσα με το τελικό ποσό της επιχορήγησης, από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτό καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 12. Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων προβαίνει στον έλεγχο των στοιχείων και των λοιπών προϋποθέσεων και προβαίνει στην εκκαθάριση και πληρωμή στους δικαιούχους, αφαιρουμένου του ποσού της προκαταβολής της παρ. 5, της ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 6 και της ενίσχυσης πρώτης αρωγής έναντι επιχορήγησης του άρθρου δωδέκατου της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 143), κοινοποιώντας τα στοιχεία της πληρωμής στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών και στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για τον σκοπό αυτό η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων παρέχει τη σχετική πληροφόρηση για τις ενισχύσεις πρώτης αρωγής στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

14. Εφόσον διαπιστωθεί, κατά τον έλεγχο των στοιχείων από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, ότι αγροτική εκμετάλλευση έλαβε προκαταβολή ή επιχορήγηση κατά παράβαση των όρων του παρόντος, το ποσό της προκαταβολής ή της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/02), κατά τα λοιπά εφαρμοζομένου του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).»

ΜΕΡΟΣ Ι' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 106 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
7. ΥΓΕΙΑΣ	8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	10. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
11. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	12. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
13. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	14. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
15. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	16. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
17. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	18. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
19. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	20. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
21. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	22. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
23. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	24. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ».
25. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 18 Μαρτίου 2022 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασίας του Σώματος, κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση της υπ' αριθμόν 10/6/10-2-2022 επίκαιρης επερώτησης Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Αθλητισμού και Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη και β) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ